

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

L V C I A N I

SAMOSATENSIS

O P E R A

GRAECE LATINE

CVM NOTIS SELECTIS

T O M V S I I I

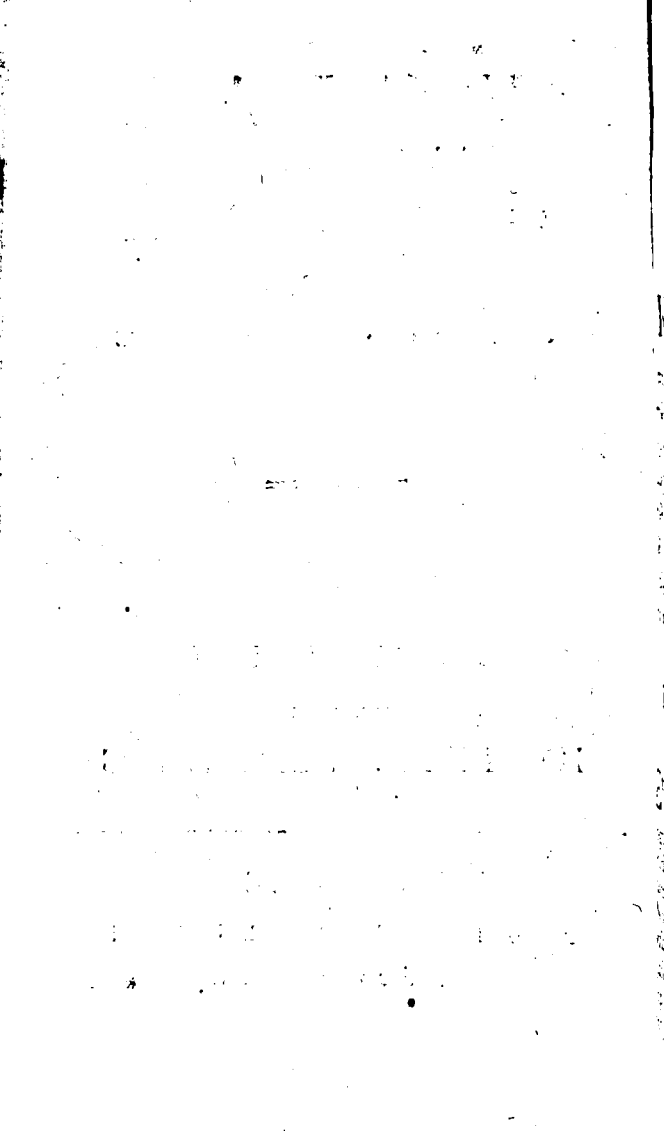
C V R A V I T

I O . P E T R . S C H M I D I V S

M I T A V I A E

A P V D I A C O B V M F R I D E R . H I N Z I V M

M D C C L X X V I I .

Περὶ τῶν ἐπὶ μισθῷ συνόντων.

Καὶ τί σοι πρῶτον, ὦ Φιλότης, ἢ τί ὕσατον, Φασί, καταλέξω τέτων, ἃ πάσχειν ἢ ποιεῖν ἀνάγκη τὰς ἐπὶ μισθῷ συνόντας, καὶ ἂν ταῖς τῶν εὐδαιμόνων τέτων Φιλίαις ἐξεταζομέναις, εἰ χρεὶ Φιλίαν τὴν τοιαύτην αὐτῶν δαλείαν ἐπονομάζειν; οἶδα γὰρ πολλὰ, καὶ σχεδὸν τὰ πλεῖστα τῶν συμβαινόντων αὐτοῖς, ἐκ αὐτὸς, μὰ Δία, τῇ τοιαύτῃ πειραθεῖς. ἔ γάρ ἐν ἀνάγκῃ μοι ἡ πείρα ἐγγένητο, μηδὲ, ὦ θεοί, γένοιτο, ἀλλὰ πολλοὶ τῶν ἐς τὸν βίον τῶτον ἐμπεπτωκέντων, ἐξή-

De mercede conductis potentium familiaribus.

Et quid primum tibi, amice, aut quid ultimum, aiunt, enarrem illorum, quae pati vel facere coguntur familiares illi, quique censerī se in amicitiiis beatorum istorum volunt, modo amicitiam nominare fas sit hanc illorum servitutem. Noui enim multa, et fere pleraque eorum, quae usu illis veniunt, non ego profecto eiusmodi aliquid expertus: (neque enim necessarium mihi experimentum fuit, neque unquam, Dii boni, fiat) sed multi eorum, qui in hanc vitam inci-

A

derant,

ἐξηγόρευον πρὸς με 1)· οἱ μὲν ἔτι ἐν τῷ κακῷ
 ὄντες, ἀποδυρόμενοι ὅποσα καὶ ὅποια ἔπασχον·
 οἱ δ', ὥσπερ ἐκ δεσμωτηρίᾳ τινὲς ἀποδράντες
 ἐκ ἀηθῶς μνημονεύοντες, ὧν ἐπεπένθεσαν. ἅλλα
 γὰρ ἡ Φραίνοντο, ἀναλογιζόμενοι, οἷων ἀπηλλά-
 γησαν· ἀξιοπιστότεροι δὲ ἦσαν ἔτοι διὰ πάσης,
 ὡς εἰπεῖν, τῆς τελετῆς διεξεληλυθότες, καὶ
 πάντα ἐξ ἀρχῆς ἐς τέλος ἐποπτεύσαντες. οὐ
 παρέργως ἔν, ἐδ' ἀμελῶς ἐπήκον αὐτῶν, κα-
 θά-

derant, apud me enunciarunt; alii in malo ad-
 huc constituti, cum deslerent, quam multa et qua-
 lia paterentur; alii vero, qui ex illo quasi carce-
 re effugerant, quae perpeSSI essent non sine iu-
 cunditate memorantes. Sane enim lactabantur,
 quoties rationes ponerent, quae effugissent. Fide
 autem digniores hi erant, qui tota, vt ita loquar,
 mysteria exsequuti, ab initio ad finem omnia in-
 spexissent. Non obiter itaque, nec incuriose au-
 diebam

1. Ἐξηγόρ. πρὸς με] Ex Grammaticorum pla-
 citis scribendum foret πρὸς μέ. Illi enim
 encliticam accentum retinere iubent post
 praepositionem. Nolui tamen mutare, quia
 non solum Edd. consentiunt; sed et apud
 alios centies sic scribitur, (fors. male) Con-
 structio autem verborum ἀγορεύω, λέγω,
 Φημί et simil. cum praepos. πρὸς loco dati-
 ui, est frequentissima. Reitz,

θάπερ ναυαγίαν τινὰ, καὶ σωτηρίαν αὐτῶν πα-
ράλογον διηγούμενων, οἰοίεσιν οἱ πρὸς τοῖς ἱεροῖς
ἐξυρημένοι 2) τὰς κεφαλὰς, σὺν ἅμα πολλοὶ τὰς
τρίκυμίας, καὶ ζάλας, καὶ ἀκρωτήρια, καὶ ἐκβο-
λὰς, καὶ ἰσῶν κλάσεις, καὶ πηδαλίων ἀποκαυ-
λίσαις διεξίοντες· ἐπὶ πᾶσι δὲ, τὰς Διοσκύρους
ἐπιφαινομένους· (οἰκεῖοι γὰρ τῆς τοιαύτης τρα-
γωδίας οὗτοί γε,) ἢ τίν' ἄλλον ἐκ μηχανῆς
θεὸν ἐπὶ τῷ καρχησίῳ καθεζόμενον, ἢ πρὸς τοῖς
πηδαλίοις ἐσῶτα, καὶ πρὸς τινὰ ἡῖονα μαλακὴν
ἀπευθύνοντα τὴν ναῦν, οἱ προσενεχθεῖσα ἐμελ-
λεν αὐτὴ μὲν ἡρέμα καὶ κατὰ σχολὴν διαλυθή-
σεσθαι, αὐτοὶ δ' ἀσφαλῶς ἀποβήσεσθαι, χά-

ριτι

diebam illos velut naufragium quoddam et inspe-
ratam ex illo salutem enarrantes; quales sunt,
quos ad templa videmus, rasis capitibus multi fi-
mul decumanos fluctus, et procellas, et pro-
montoria, et iacturas, et malos fractos, et gu-
bernacula reuulsa persequentes; super omnia ve-
ro vt Dioscuri praesentes illuxerint, (hi enim
tragoediae huius velut domestici sunt) aut alius
aliquis ex machina Deus in carchesio sederit, aut
adstiterit gubernaculo, atque ad molle litus na-
vem direxerit, in quod delata ipsa quidem paul-
latim et otiose solueretur, ipsi veto gratia et be-

A 2

nigni-

2. Ἐξυρημένοι.] Naufragis radi solebat caput.
vt non modo ex hoc loco pater, sed etiam
ex *Dial.* de Senect. c. 86. *Bos.*

ριτι καὶ εὐμενείᾳ τῷ θεῷ. ἐκεῖνοι μὲν ἂν τὰ πολλὰ ταῦτα πρὸς τὴν παραυτίκα χρεῖαν ἐπιτραγωδῶσιν, ὡς παρὰ πλείονων λαμβάνοιεν, ἢ δυσυχεῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ θεοφιλεῖς τινες εἶναι δοκῶντες.

Οἱ δὲ, τὰς ἐν ταῖς οἰκίαις χειμῶνας, καὶ τὰς τρικυμίας 3), καὶ, νῆ Δία, πεντακυμίας τε, καὶ δεκακυμίας, εἰ οἷόν τε εἰπεῖν, διηγόμενοι, καὶ ὡς τὸ πρῶτον εἰσέπλευσαν, γαληνῶ ὑποφαινομένη τῷ πελάγῳ, καὶ ὅσα πράγματα παρὰ τὸν πλῆν ὅλον.

pignitate numinis salui discederent. Et illi quidem multa id genus, prout ipsis tum usus est, tragice declamant, ut a pluribus accipiant nimirum, si non calamitosi solum, sed Diis etiam cari esse videantur.

2. At hi tempestates domesticas, fluctusque triplices, aut hercle quintuplices, vel decemplexes adeo, si fas sit ita dicere, *enarrant*; et ut primum oram soluerint, tranquillo ad speciem mari, et quos deinde labores per totam navigationem susti-

3. Τρικυμίας] Vix assequi licet interpretatione Latina hunc locum. Τρικυμία, quasi tu *triplicem fluctum* dicas, Graecis iam maximus est, et quem Latini *decumanum* dicant: hunc igitur lepide auger auctor. Sed ea minorem vim habent conuersa Latine: nisi forte a *decumano* ad *vicefimum*, *tricefimumque* velis adscendere. Gesner.

ὄλον ὑπέμειναν, ἢ διψῶντες, ἢ ναυτιῶντες, ἢ ὑπεραντλήμενοι τῇ ἄλμῃ· καὶ τέλος, ὡς πρὸς πέτραν τινὰ ὑφάλον, ἢ σκόπελον ἀπόκρημον, περιρρήξαντες τὸ δύσηνον σκαφίδιον, ἄθλιοι καὶ κῶς ἐξενήξαντο, γυμνοί, καὶ πάντων ἐνδεεῖς τῶν ἀναγκαίων. ἐν δὲ ταύτοις, καὶ τῇ τῶν διηγήσει, ἐδόκην μοι τὰ πολλὰ εἶποι ὑπ' αἰσχύνης ἐκ πικρῦπτεσθαι, καὶ ἐκόντες εἶναι ἐπιλανθάνεσθαι αὐτῶν· ἀλλ' ἐγωγε καμεῖνα, καὶ τιν' ἄλλα ἐκ τῶν λόγων ξυντιθεῖς. εὐρίσκω προσόντα ταῖς τοιαύταις ξυνεσείαις, ἃ ἐκ ὁκνήσω σοι πάντα, ὦ καλὲ Τιμόκλεις, διεξελθεῖν. δοκῶ γάρ μοι ἐκ πολλῶν ἤδη κατανενοημέναι σε τέτρωτῶν βίῳ ἐπιβλεύοντα.

Καὶ

sustinuerint, vel siti, vel nausea, vel abundante ultra exhaurientium vires aqua salsa: et denique, ut ad coecum aliquem scopulum, aut praeruptam rupem, fracta intelici scapha, miseri aegre enatauerint, nudi et rerum omnium necessariorum indigentes. Inter haec sane, et in harum rerum enarratione, videbantur mihi multa pudore quodam tegere, ac velle eorum obliuisci. At ego et illa, et quaedam alia ex sermonibus illorum *coniectura quadam* componens, inuenio adesse eiusmodi familiaritatibus, quae non grauabor tibi omnia, mi bone Timocles, enarrare: quippe diu est, cum intellexisse mihi videor, huius te vitae ineundae consilium agitare.

Καὶ πρῶτόν γε, ἐπηνίκα περὶ τῶν τοιούτων ὁ λόγος ἐνέπεσεν, εἶτα ἐπῆνεσέ τις τῶν παρόντων τὴν τοιαύτην μισθοφορὰν, τρισευδαίμονας ἔῃναι, λέγων, οἷς μετὰ τῷ τὰς Φίλκας ἔχειν τὰς ἀρίστας Ῥωμαίων, καὶ δειπνεῖν δεῖπνα πολυτελεῖ, καὶ ἀσύμβολα, καὶ αἰνεῖν ἐν καλῷ, καὶ ἀποδημεῖν μετὰ πάσης ῥασιώνης, καὶ ἡδονῆς· ἐπὶ λευκῷ ζεύγας εἰ τύχοι ἐξυπτιάζοντας· προσέτι καὶ μισθὸν τῆς Φιλίας, καὶ ὧν εὖ πάσχεις τῶντων λαμβάνειν ἐκ ὀλίγον, ἔσιν· ἀτεχνῶς γὰρ ἄσπορα καὶ ἀνήροτα τοῖς τοιούτοις τὰ πάντα φύεσθαι. ὅποτε ἔν ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ἤκουες, ἑώραν ὅπως ἐκεχῆνεις πρὸς αὐτὰ, καὶ πάνυ σφόδρα
πρὸς

3. Et primum quidem, si quando sermo incideret de talibus, ac deinde laudaret praesentium aliquis vitam illam mercenariam, ter eos beatos praedicans, quibus cum eo, quod amicos haberent Romanorum nobilissimos, et coenarent nihil ipsi conferentes coenas sumtuosissimas, et pulchre habitarent, et peregrinarentur commodissime iucundissimeque; resupini, si res ita ferret, in curru equis albis iuncto; mercedem insuper amicitiae, et perceptarum, quas dixi, commoditatum, non exiguam capere contigisset; hos enim plane esse, quibus nec ferentibus, neque colentibus nascerentur omnia: quoties igitur haec et his similia audires, videbam te hiare ad illa,
et

πρὸς τὸ δέλαρε ἀνυπαπταμένον παρείχες τὸ φό-
μα. ὡς ἔν τὸ γε ἡμέτερον εἰσαυθις πότε ἀναί-
τιον ἦ, μηδ' ἔχοις λέγειν ὡς ὀρῶντές σε τηλι-
κῆτο μετὰ τῆς καρίδος 4) ἄγκιστρον καταπίνον-
τα, οὐκ ἐπελμβόμεθα, ἀλλ' ἐπὶ ἐμπροσθεν τῆς
λαίμῳ περιεσπάσαμεν, οὐδὲ προσδηλώσαμεν,
ἀλλὰ περιμύνοντες ἐξελκομένου 5), καὶ ἐμ-
πεπηγότος, ἤδη συρόμενον, καὶ πρὸς ἀνάγκην
ἀγόμενον ὀρᾶν· ὅτ' ἀδὲν ὄφελος, ἐξῶτες ἐπε-
δαιρῶ-

et patens ad escam os praebere. Ut igitur ego in
posterum culpa sum vacuus, neque dicere possis,
nos, licet videremus te talem cum Carica hamum
glutire, manum tibi non iniicisse, neque prius,
quam immergeretur gutturi; retraxisse; neque
ante indicasse adeo, sed expectasse, dum vide-
remus, te introtracto et fixo firmiter iam trahi et
necessitate duci, et iam, cum nihil tibi ea res
A 4 profit,

4. Καρίδος] *Squillam* τὴν καρίδα hic etiam
verterunt. Sed cum *Carica ficus*, quae κα-
ρίς eadem Eustathio, sub finem Piscatoris
huic rei adhibita sit; dum de squilla, ne-
scio an praedae nata? constet certius, *fi-
cum* interim hamo addidi. *Gesner.*

5. Ἐξελκομένη] Recte adscripsit pater ἐσελ-
κομένη. *I. Gron.* Et hoc *Gesn.* vult, recte;
sed suspectam lectionem seruo, quia con-
stans. *Reitz.*

δακρύομεν, ὅπως μὴ ταῦτα λέγῃς ποτὲ πάνυ
 εὐλογα, ἣν λέγεται, καὶ ἄΦυντα ἡμῖν, ὥς οὐκ
 ἀδικᾶμεν μὴ προμηνύσαντες, ἄκιστον ἐξ ἀρχῆς
 ἀπάντων, καὶ τὸ δίκτυόν γε αὐτὸ, καὶ τῶν κίρ-
 των τὸ ἀδιέξοδον ἔκτοσθεν ἐπὶ σχολῆς, ἀλλὰ
 μὴ ἔνδοθεν ἐκ τῆς μυχῆ προεπισκόπησον· καὶ τῆ
 ἀγκίστρῃ δὲ τὸ ἀγκύλον, καὶ τὴν ἐς τὸ ἔμπαλιν
 τῆ σκόλοπος ἀναστροφὴν, καὶ τῆς τριαίνης τὰς
 ἀκμαῖς εἰς τὰς χεῖρας λαβὼν, καὶ πρὸς τὴν γνά-
 θον πεφυσημένην ἀποπειρώμενος, ἦν μὴ πάνυ
 ὀξέα, μὴδ' ἄΦυντα, μὴδ' ἀνιάρᾳ ἐν τοῖς τραύ-
 μασι φαίνεται βιαίως σπῶντα, καὶ ἀμάχως ἀν-
 τιλαμβάνόμενα, ἡμᾶς μὲν ἐν τοῖς δειλοῖς, καὶ
 διὰ τῆτο πεινῶσιν, ἀνάγκη· στυτὸν δὲ πα-
 ρακ-

profit, stantes illacrimari; ne, inquam, talia di-
 cas aliquando, rationabilia omnino, si dicantur,
 et ad quae causam dicere non possimus, quin
 videamur iniurii in te illo silentio nostro fuisse:
 audi nunc a principio omnia, et rete ipsum, et
 passam ut exitum non habeat, otiose extra illam
 constitutus, non intus ex recessu, ante conside-
 ra: et hami aduncitatem, ipsumque flexum retro
 aculeum, et tridentis acumina, in manus sumens,
 et ad inflatam buccam tentans, nisi acuta omnino,
 nisi inevitabilia, nisi ipso vulnere molestissima intel-
 ligas, trahentia violente, et inuicte contra virgen-
 tia: nos quidem in meticulosis, et ob id ipsum
 esurientibus adscribe. Ipse vero animo confirma-
 to

ρακιλέσας θαρρέειν, ἐπιχείρει τῇ ἄγρᾳ, εἰ θέ-
λεις, καθάπερ ὁ Λάρος, ὅλον περιχανῶν τὸ δέ-
λεαρ.

Ῥηθήσεται δὲ ὁ πᾶς λόγος, τὸ μὲν ὅλον ἴσως
διὰ σέ, πλὴν ἀλλ' ἔ γε περὶ τῶν Φιλοσοφέν-
των ὑμῶν μόνων, ἔδ' ὅπόσοι σπευδαιοτέρην τὴν
προαίρεσιν προεῖλοντο ἐν τῷ βίῳ, ἀλλὰ καὶ περὶ
γρχιματιζῶν, καὶ ῥητόρων, καὶ μεσικῶν, καὶ ὁλῶν
τῶν ἐπὶ παιδείᾳ συνεῖναι καὶ μισθοφορεῖν ἀξιωμα-
των. κοινῶν δὲ ὡς ἐπίπαν ὄντων, καὶ ὁμοίων
τῶν συμβαινόντων ἅπασι, δῆλον ὡς ἐκ ἐξαιρέ-
τα μὲν, αἰσχίῳ δὲ τὰ αὐτὰ ὄντα γίγνεται τοῖς
Φιλοσοφῶσιν, εἰ τῶν ὁμοίων τοῖς ἄλλοις ἀξιοῖν-
το,

to venatum aggredere, si volueris, et Lari mo-
re totam escam hiatu complectere.

4. Habebitur autem omnis oratio in vniuersum
quidem tua forte causa: verum non de vobis so-
lum philosophantibus, aut his, qui serium et
graue vitae genus amplexi sunt: sed de Gramma-
ticis etiam, et Rhetoribus, et Musicis, omni-
busque adeo, qui doctrinae causae familiares esse,
et eius rei mercedem ferre, e sua dignitate pu-
tant. Cum enim communia ut plurimum sint,
et similia, quae usu veniunt omnibus; manife-
stum est, non eximia quidem esse ista, sed co-
turpiora, quatenus eadem eueniunt Philosophis;
si ipsi eadem quae alijs sibi conuenire putant; et

το, καὶ μηδὲν αὐτὰς σεμνότερον οἱ μισθοδοτοὶ
 ἄγοιεν. ὅ, τι δ' ἂν ἔν ὁ λόγος αὐτὸς ἐπιὼν ἐξ-
 ευρίσκη, τέτα τὴν αἰτίαν μάλιστ' αὖ οἱ ποιῶν-
 τες αὐτοὶ, ἔπειτα δὲ οἱ ὑπομένοντες αὐτὰ, δί-
 καιοι ἔχειν· ἐγὼ δὲ ἀναίτιος, εἰ μὴ ἀληθείας καὶ
 παρρησίας ἐπιτιμίων τί ἔσι. τὰς μὲντοι τῷ ἄλ-
 λ' πλήθους, οἷον γυμνασὰς τινος, ἢ κόλακας
 ἰδιώτας, καὶ μικρὰς τὰς γνώμας, καὶ ταπεινὰς
 αὐτόθεν ἀνθρώπους, ἔτε ἀποτρέπειν ἄξιον τῶν
 τοιούτων συνεσιῶν, ἔδε γὰρ ἂν πεισθεῖεν· ἔτε
 μὴν αἰτιᾶσθαι καλῶς ἔχει, μὴ ἀπολειπομένους
 τῶν μισθοδοτῶν, εἰ καὶ πάνυ πολλὰ ὑβρίζοιντο
 ὑπ' αὐτῶν· ἐπιτήδευει γὰρ, καὶ ἔκ ἀνάξιοι τῆς
 τοιαύ-

illi conductores nulla parte honestius ipsos tra-
 ctent. Quidquid autem progressus orationis hu-
 ius deprehenderit, eorum causam maxime qui-
 dem ipsi, qui faciunt, deinde vero etiam qui ea
 patiuntur, sustinent merito: ego vero innocens,
 nisi veritatis et libertatis poena est. Ac reliquam
 quidem turbam, ut exercitores quosdam, aut adu-
 latores idiotas, paruo animo et humiles suo in-
 genio homunciones, neque operae pretium est
 ab eiusmodi familiaritatibus deterrere, neque e-
 nim obsequantur: quin ne reprehensione quidem
 valde digni sunt, si non discedant a suis condu-
 ctoribus quantacumque ab illis contumelia adfe-
 cti: idonei enim, nec indigni sunt ea consuetu-
 dine:

τοιαύτης διατριβῆς. ἄλλως τε καὶ σχοῖεν ἄν τι ἄλλο, πρὸς ὃ, τι χρὴ ἀποκλίναντας αὐτὰς, παρέχειν αὐτὰς ἐνεργὰς· ἀλλ' ἦν τις αὐτῶν ἀφέλῃ τῆτο, ἄτεχνοι αὐτίκα, καὶ ἄργοι, καὶ περιττοί εἰσιν. ἔδεν ἔν ἔτ' αὐτοὶ δεινὸν πάσχοιεν ἄν, ἔτ' ἐκείνοι ὕβρις αἰ δοκοῖεν, ἐς τὴν ἀμίδα Φασὶν ἐνερῶντες· ἐπὶ γὰρ τοι τὴν ὕβριν ταύτην ἐξ ἀρχῆς παρέρχονται ἐς τὰς οἰκίας· καὶ ἡ τέχνη φέρειν καὶ ἀνέχεσθαι τὰ γιγνόμενα. περὶ δὲ ὧν προεῖπον τῶν πεπαιδευμένων, ἄξιον ἀγανακτεῖν, καὶ πειρᾶσθαι ὡς ἐνὶ μάλις μεταγείναι αὐτὰς, καὶ πρὸς ἐλευθερίαν ἀφαιρεῖσθαι.

Δοκῶ δέ μοι καλῶς ἂν ποιῆσαι, εἰ τὰς αἰτίας, ἀφ' ὧν ἐπὶ τὸν τοιοῦτον βίον ἀφικνεῖνται

ΤΙΝΕΣ,

dine: et alioquin neque habeant ad quod animum appellentes, operosos se demonstrent; sed si quis hoc illis auferat, ilicet inertes sunt, otiosi, superflui. Neque igitur indigna his accidere, neque illos alteros contumeliosos esse putauerim, si in inatulam, quod aiunt, immingant: huius enim contumeliae causa a principio domos isti intrant, haec professio istorum est, ferre quae fiunt et perpeti. Horum vero, quos dixi, eruditum hominum causa indignari aequum est, et tentare quantum eius potest fieri, reducere possint et erepti dominis suis ad libertatem reuocari.

5. Videtur autem commodum facturum, si perpensis antea causis, quibus ad hoc vitae genus induci qui-

τινες, προξετάσας, δείξαιμι, ἔ πάνυ βιχίους, ἔδ' ἀναγκαίως. ἔτω γὰρ ἂν αὐτοῖς ἡ ἀπολογίη προαναιροῖτο, καὶ ἡ πρώτη ὑπόθεσις τῆς ἐθελοδοχλείας. οἱ μὲν δὴ πολλοί, τὴν πενίαν, καὶ τὴν τῶν ἀναγκαίων χρεῖαν προθέμενοι, ἱκανὸν τῆτο προκάλυμμα οἶοντα, προβεβλήσθαι τῆς πρὸς τὸν βίον τῆτον αὐτομολίας· καὶ ἀποχρῆν αὐτοῖς νομίζουσιν, εἰ λέγοιεν, ὡς ξυγγνώμης ἄξιον ποιῶσι; τὸ χαλεπώτατον τῶν ἐν τῷ βίῳ, τὴν πενίαν διαφυγεῖν ζητῶντες· εἴτα ὁ Θεογνὺς προχειρὸς, καὶ πολὺ τὰ,

Πᾶς γὰρ ἀνὴρ πενίῃ δεδμημένος,

[ἔτ' ἔτι εἰπεῖν, ἔθ' ἔρξαμ δύνатаι, γλῶσσα δέ οἱ δέδεται,] καὶ ὅσα ἄλλα δείγματα ὑπὲρ τῆς
 πενίας

quidam se patiuntur, ostendam, non valide vrgentes esse, neque necessarias. Ita enim praecidatur illis caussa, quam possint dicere, et primum voluntariae seruitutis argumentum. Plerique igitur paupertatem, et necessariarum rerum indigentiam caussati, illud putant idoneum velum praetendisse sui ad hanc vitam transfugii: ac sufficere sibi putant, si dixerint, venia se dignum facere, qui difficillimam rerum in vita omnium, paupertatem, effugere studeant. Tum Theognis in promptu est, et frequens illud:

Quisquis enim dira vir paupertate subactus:

Et quaecumque terriculamenta de paupertate ignauif-

πενίας οἱ ἀγεννέστατοι τῶν ποιητῶν ἐξείητέχα-
 σιν. ἐγὼ δ' εἰ μὲν εἰρων αὐτὰς Φυγὴν τινα ὡς
 ἀληθῶς τῆς πενίας εὐρισκομένης ἐκ τῶν τοιᾶτων
 ξυγκσιῶν, ἔκ ἂν ὑπὲρ τῆς ἄγαν ἐλευθερίας ἐμι-
 κρολογέμην πρὸς αὐτάς. ἐπεὶ δὲ (ὡς ὁ καλὸς
 πρὸς ῥήτωρ ἔφη) τοῖς τῶν νοσούντων σιτίοις ἐοι-
 κάτα λαμβάνειν, τίς ἔτι μηχανὴν μὴ ἔχῃ καὶ
 πρὸς τᾷτο κακῶς βεβηλεῦσθαι δοκεῖν αὐτάς;
 αἰεὶ μενέσης ὁμοίας αὐτοῖς τῆς ὑποθέσεως τοῦ
 βίβ; πενία γὰρ εἰς αἰεὶ, καὶ τὸ λαμβάνειν ἀνγκ-
 καῖον, καὶ ἀπόθετον ἔδεν, ἔδὲ περιττὸν ἐς Φυ-
 λακὴν, ἀλλὰ τὸ δοθῆν, καὶν δοθῇ, καὶν ἀθρόως
 ληφθῇ, πᾶν ἀκριβῶς, καὶ τῆς χρείας ἐνδεῶς
 κατα-

gnauissimi quique poetarum extulere. Ego vero
 si quidem viderem illos fugam aliquam pauper-
 tatis reuera talibus in conuictibus inuenisse, mi-
 nutam cum illis de nimia libertate disputationem
 non occiperem. Quandoquidem vero, vt prae-
 clarus alicubi orator ait, cibis aegrotorum simi-
 lia accipiunt; quomodo efficient, vt non et hac
 parte male sibi consuluisse videantur, eodem illis
 vitae tenore semper manente? Paupertas enim
 semper illos comitatur, accipere semper necesse
 habent, nihil est quod reponant, aut tamquam
 superfluum in praesentia custodiant; sed quid-
 quid datur, quantumuis detur, quantumuis cre-
 bro accipiat, ad assem omne et in praesentem
 neces-

καταναλίσκεται. καλῶς δὲ εἶχε, μὴ τοιαύτας
 τινὰς ἀφορμὰς ἐπινοεῖν, αἱ τὴν πενίαν τηρεῖσι,
 πειραβοηθῆσαι μένον αὐτῇ, ἀλλ' αἱ τέλειον ἐξαι-
 ρήσασι· καὶ ὑπὲρ γε τῶ τοιᾶντα, καὶ ἐς βαθυκή-
 τεα πόντον ἰσως ῥιπτεῖν ἔδει, ὡς Θεόγνι, καὶ
 πετρῶν, ὡς Φῆς, κατ' ἡλιβάτων. εἰ δέ τις
 αἰσι πένης, καὶ ἐνδεῆς, καὶ ὑπόμισθος ὢν, οἶε-
 ται πενίαν αὐτῷ τάττω διαπεφευγέναι, ἔκ οἶδα
 πῶς ὁ τοιᾶντος ἔκ ἂν δόξειεν ἑαυτὸν ἐξαπατᾶν.

Ἄλλοι δὲ πενίαν μὲν αὐτὴν ἔκ ἂν φοβηθῆναι,
 ἔδὲ καταπλαγῆναι Φασιν, εἰ ἐδύναντο τοῖς ἄλ-
 λοις ὁμοίως πονῶντες, ἐκπορίζειν τὰ ἄλφιστα,
 τῶν δὲ (πεποιημέναι γὰρ αὐτοῖς τὰ σώματα, ἢ
 ὑπὸ

necessitatem impenditur. At praestiterat, eas ex-
 cogitasse rationes, non quae servant paupertatem,
 modice modo subleuatam interim, sed quae
 tollant penitus. Et huius quidem rei causa in
 pontum forte ceteris horribilem prolicere se, Theo-
 gni, fas fuerit, rupe vel aëria, quod ais, se da-
 re praecipitem. Si quis vero semper inops, in-
 digus, et mercenarius cum sit, ea ipsa re pau-
 pertatem se putat effugisse: nescio, qui talis non
 ipse sibi videatur imponere?

6. Alii rursus paupertatem ipsam a se metui
 negant, neque abhorrere se aiunt, si possint eo-
 dem quo alii modo laborantes victum parare. Iam
 vero affecto sibi vel senectute vel morbis corpore,
 ad

ὑπὸ γήρωσ, ἢ ὑπὸ νόσων) ἐπὶ τήνδε ῥάσιν ἔσαν
τὴν μισθοφορίαν, ἀπηντηκέναι. Φέρ' ἐν ἰδίῳ μιν
εἰ ἀληθῆ λέγουσι, καὶ εἰ ἐκ τῆς ῥάσεως περιγίγνε-
ται αὐτοῖς τὰ διδόμενα, μὴ πολλὰ, μηδὲ πλείω
τῶν ἄλλων πονῶσιν. εὐχῇ γὰρ ἂν εἰκότα εἴη
ταῦτά γε, μὴ πονήσαντα, μηδὲ κακίοντα, ἔτοι-
μον ἀργύριον λαβεῖν. τὸ δέ ἐστι καὶ ξηθῆναι κατ'
ἀξίαν, ἀδύνατον· τούτων πονῶσι καὶ κάμνου-
σιν ἐν ταῖς συνεσείαις, ὥστε πλείονος ἐνταῦθα
καὶ ἐπὶ τῷτο μάλιστα τῆς ὑγείας δεῖσθαι, μυ-
ρίων ὄντων ὁσημέραι τῶν ἐπιτριβόντων τὸ σῶ-
μα, καὶ πρὸς ἐσχάτην ἀπόγνωσιν καταπονάν-
των. λέξομεν δ' αὐτὰ ἐν τῷ προσήκοντι και-
ρῷ· ἐπειδὴν καὶ τὰς ἄλλας αὐτῶν δυσχερείας
διεξίω-

ad hanc se facillimam mercenariae vitae rationem
delatos. Age igitur videamus, vtrum vera prae-
dicent, et an ex facili adeo redeant illis ea, quae
dantur, non multum, non plus quam alii labo-
rantibus. Voto enim sane simile fuerit, sine la-
bore aliquem, sine molestia, praesentem pecu-
niam accipere. Sed *quam contra omnia se habeant*,
neque dici, prout res postulat, potest: tot labo-
res sustinendi, tot molestiae in illis familiarita-
tibus, vt firmiore hic vel ad hoc ipsum valetudi-
ne opus sit, cum sexcenta sint, quae corpus at-
terant quotidie, et ad ultimam desperationem fa-
tigent. Dicemus autem suo illa tempore, cum
etiam reliquas istorum molestias enarrabimus. In
prae-

διεξίωμεν. τὸ δὲ νῦν εἶναι, ἱκανὸν ἦν ὑποδείξαι, ὥς ἔδ' οἱ διὰ ταύτην λέγοντες αὐτὰς ἀποδίδοσθαι τὴν πρόφασιν, ἀληθεύοιεν ἄν.

· Λοιπὸν δὴ καὶ ἀληθέστατον μὲν, ἥμισυ δὲ πρὸς αὐτῶν λεγόμενον, ἡδονῆς ἕνεκα καὶ τῶν πολλῶν καὶ ἀθρόων ἐλπίδων, ἐσπιδᾶν αὐτὰς εἰς τὰς οὐκίας, καταπλαγέντας μὲν τὸ πλῆθος τῷ χρυσῷ, καὶ τῷ ἀργύρῳ, εὐδαιμονίσαντας δὲ ἐπὶ τοῖς δειπνοῖς, καὶ τῇ ἄλλῃ τρυφῇ· ἐλπίσαντας δ' ὅσον αὐτίκα χανδὲν ἔθενός ἐπισομίζοντος πίεσθαι τῷ χρυσῷ· ταῦτα ὑπάγει αὐτὰς, καὶ δέλεος ἀντ' ἐλευθέρων τίθησιν, ἔχῃ ἢ τῶν ἀναγκαίων χρεία, ἢ ἔφασκον, ἀλλ' ἢ τῶν ἐκ ἀναγκαίων ἐπιθυμία, καὶ ὁ τῶν πολλῶν καὶ πολυτελῶν ἐκείνων

ζῇ-

praesentia satis fuit ostendisse, neque eos verum dicere, qui hac de causa se ipsos vendidisse praedicant.

7. Relinquitur, id quod verissimum est, minime vero omnium ab illis dicitur, voluptatis causa illos et multas propter spes easque luculentas, in domos alienas insilire, attonitos multitudine auri atque argenti, felicitatem ponentes in coenis et deliciis aliis, sperantes quantum tauri statim plenis faucibus, nemine obturante, deuoraturi sint. Haec abducunt illos, et ex liberis seruos faciunt: non indigentia rerum necessariarum, quam dicebant modo, sed non necessariorum cupiditas, et multarum illarum aque pretii magni

ζηλος. τοιγαρὲν ὥσπερ δυσέρωτας αὐτὰς καὶ
κακοδαίμονας ἐρασὰς ἐντεχνοὶ τινες, καὶ τρίβω-
νες ἐρώμενοι παραλαβόντες, ὑπεροπτικῶς περιέ-
πκταιν, ὅπως αἰ ἐρασθήσονται αὐτῶν θεραπεύον-
τες, ἀπολαῖσσαι δὲ τῶν παιδικῶν, ἀλλ' ἐδὲ μέ-
χει Φιλήματος ἄκρᾳ μεταδιδόντες· ἴσασι γὰρ
ἐν τῷ τυχεῖν τὴν διάλυσιν τῆς ἐρώτος γενησομέ-
νην. ταύτην ἔν ἀποκλείεισι, καὶ ζηλοτύπως φυ-
λάττεσι· τὰ δ' ἄλλα, ἐπ' ἐλπίδος αἰεὶ τὸν ἐρα-
σὴν ἔχουσι· δεδίκασι γὰρ, μὴ αὐτὸν ἢ ἀπόγνωσις
ἀπαγάγῃ τῆς ἀγαν ἐπιθυμίας, καὶ ἀνέρχους αὐ-
τοῖς γένηται· προσμειδιῶσιν ἔν, καὶ ὑπισχυῶν-
ται, καὶ αἰεὶ ποιήσουσι, καὶ χαριῶνται, καὶ ἐπι-
μελήσονται πολυτελῶς. εἴτ' ἐλαθον ἄμφω γη-
ράσαν-

magni rerum affectatio. Itaque istos, tanquam
inuenustos et infelices amatores cum nacti sunt,
astuti et veteratores amafii superbe tractant, at-
que in tantum modo colunt, vti semper ab iis
amentur, frui autem amoribus suis ne ad oscu-
lum quidem extimum permittunt, qui norint in
fructu ipso solutionem amoris inesse. Hanc igitur
excludunt, et summo cauent studio. caete-
rum spe semper amatorem sustentant: quippe me-
tuunt, ne desperatio illum a nimia cupiditate
abducat, atque ita amare ipsos desinat. Attident
igitur, et pollicentur, et semper facturi sunt, et
præbituri, et rationem habituri pretiosorum
munerum: inter haec ambobus non sentientibus

ράσαντες, ἔξωροι γέγονενοι, καὶ ἔτος τῷ ἑρῶν,
καὶ κείνος τῷ μεταδιδόναι. πέπρακται δ' ἔν αὐ-
τοῖς ἔδεν ἐν ἅπαντι τῷ βίῳ πέρα τῆς ἐλπίδος.

Τὸ μὲν δὴ δι' ἡδονῆς ἐπιθυμίαν ἅπαντα ὑπο-
μένειν, ἃ πᾶν ἴσως ὑπαίτιον, ἀλλὰ συγγνώμη,
εἰ τις ἡδονῇ χαίρει, καὶ ταύτην ἐξ ἁπαντός θε-
ραπύει, ὅπως μεθέξει αὐτῆς. καίτοι αἰσχροὺν
ἴσως, καὶ ἀνδραποδῶδες, ἀποδόσθαι διὰ ταύ-
την ἑαυτόν. πολὺ γὰρ ἡδίων ἢ ἐκ τῆς ἐλευθε-
ρίας ἡδονή. ὅμως δ' ἔν ἐχέτω τινὰ 6) συγγνώ-
μην

anni obrepunt, vt iam intempestiuum sit, amare
alterum, alterum praeberē. Tota itaque vita ni-
hil iis praeter spem actum est.

8. Ac propter cupiditatein voluptatis sustinere
omnia, non omnino forte reprehendendum fuerit:
sed venia indulgenda, si quis voluptate gaudeat,
et vndique illam persequatur, vt particeps illius
fiat; quamquam illud tamen forte turpe ac seruale,
ipsum se propter eam vendere; multo enim ma-
ior ea, quae ex libertate contingit, voluptas est:
verumtamen veniam aliquam habeat, ea si po-
tatur.

6. Ἐχέτω τινὰ συγγνώμην] Etsi paullo diffi-
cilius videtur vulgata, quam si cum Cl. Gesii
legeris αὐτῆς, tamen commodus est sen-
sus vulgatae, cum ἐχέτω τινὰ συγγνώμην
αὐτοῖς significet: *Habeto, siue des tamen ali-*
quam iis veniam, ei ἐπιτύχοιτο, si contige-
rit, nempe id, quod cupiunt. Adeoque ne-
que

μην αὐτοῖς, εἰ ἐπιτυγχάνοιτο. τὸ δὲ δι' ἡδονῆς ἐλπίδα μόνον πολλὰς ἀηδίας ὑπομένειν, γελοῖον οἶμαι, καὶ ἀνέητον· καὶ ταῦθ' ὀρῶντας, ὡς οἱ μὲν πόνοι σαφεῖς, καὶ πρόδηλοι, καὶ ἀναγκαῖοι. τὸ δ' ἐλπίζόμενον ἐκείνο, ὃ, τι δὴ ποτέ ἐς τὸ ἡδὺ, ἔτε ἐγένετό περ τοσάδε χρό-
να·

tiatur. At enim propter solam spem voluptatis insuavia ita multa sustinere, ridiculum et amens esse arbitror, idque cum videant, labores quidem manifestos esse, et apertos, et necessarios: speratum autem illud, quidquid demum sit suaue, neque contigisse vnquam tanto tempore, neque

B 2

adeo,

que cum *Soulio* opus erit ἐπιτύχοιντο legere, nec quaerere, quo αὐτοῖς referatur; nam ad eos homines pertinet, qui voluptatem sectantur, de quibus ante dixit; et pergit etiam in plurali personae; mox ὀρῶντας dicens. Nec refert, quod eiusmodi pluralis non expresse praecedat ante αὐτοῖς, sed τις tantum; nam singularis bis ter repetita oratio tanto facilius pluralem feret, quanto illud praecedens τις est magis generale, et quasi collectivum. Immo et dativus personae huic phrasi est accommodatior, vid. supra *Piscat.* c. 26. Εἶχε γὰρ ἂν τινὰ συγγνώμην αὐτῷ τὸ πρᾶγμα, εἰ ἀμυνόμενος — ἐδρασε. Itaque et hic τὸ πρᾶγμα poteris intelligere, et expone-
re: haec res illis veniam tribuat etc. Reitz.

νε· προσέτι δὲ, ἔδὲ γενήσεσθαι ἔοικεν, εἴ τις ἐκ τῆς ἀληθείας λογίζοιτο. οἱ μὲν γε τῷ Ὀδυσσεύς ἑταῖροι, γλυκύν τινα τὸν λωτὸν ἐσθίοντες, ἤμελυν τῶν ἄλλων, καὶ πρὸς τὸ παρὲν ἡδὺ, τῶν καλῶς ἐχόντων κατεφρόνεν· ὥστε ἔκ πάντη ἄλογος αὐτῶν ἡ λήθη τῷ καλῷ, πρὸς τὸ ἡδὺ ἐκείνο τῆς ψυχῆς διατριβῆς. τὸ δὲ λιμῷ ξυνόντα παρῆσντα ἄλλω τῷ λωτῷ ἐμφορεμένω, μὴ δὲν μεταδιδόντι, ὑπὲρ ἐλπίδος μόνης, τῷ καὶ 7) αὐτὸν παραγεύσασθαι ποτε δεδοσθαι, τῶν καλῶς καὶ ὀρθῶς ἐχόντων ἐπιλελησμένον, Ἡράκλεις

adeo, si quis recte rationem putet, ut contingat, futurum videri. Ac socii quidem Ulyssis, dulci illo Loto gustato, neglexerunt reliqua, et prae eo, quod in praesentia suaue videretur, honesta et pulchra neglexerunt, et non omnino absurda esset illorum obliuio honesti, animo in suauitate illa occupato. Verum esse aliquem, qui famis ipse sodalis adstet alii Loto se ingurgitanti, neque impertienti quidquam, hac sola spe ductus, fore ut sibi etiam aliquando degustandus detur: atque interim bona et recta obliuiscatur: illud mehercules

7. Τῷ καὶ] Legendum τῷ καὶ αὐτῷ — δίδοσθαι, si aliquid dixisse velimus Lucianum. *Gesner.*

κλεις, ὡς καταγέλασον, καὶ πληγῶν τινῶν Ὀμηρικῶν ὡς ἀληθῶς δεόμενον.

Τὰ μὲν τοίνυν πρὸς τὰς ξυνεσίας αὐτὰς ἄγοντα, καὶ ἀφ' ὧν αὐτὰς φέροντες ἐπιτρέπουσι τοῖς πλεσίοις χρῆσθαι πρὸς ὃ, τι ἂν ἐθέλωσι, ταῦτά ἐστιν, ἢ ὅτι ἐγγύτατα τέτων. πλὴν εἰ μὴ καμκείνων τις μεμνήσθαι ἀξιώσει, τῶν καὶ μόνῃ τῇ δόξῃ ἐπαιρομένων, τῶν ξυνεῖναι εὐπατρίδαις τε καὶ εὐπαρέυφοις ἀνδράσιν. εἰσὶ γὰρ οἱ καὶ τῷτο περιβλεπτον καὶ ὑπὲρ τὰς πολλὰς νομίζουσιν, ὡς ἐγώ γε τὰ μὲν ἴδιον, ἐδὲ βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ αὐτὸ μόνον συνεῖναι, καὶ συνῶν ὀρεῖσθαι, μηδὲν χρῆσθαι ἀπολαύειν τῆς ξυνεσίας, δεξαίμην ἂν.

Τοιαύ.

cules risu dignum, et Homericis plagis vere indigens.

9. Quae igitur ad conuictus istos agunt, et propter quae diuitibus se praebent, ut ipsis pro arbitrio abutantur, haec sunt, aut his fere proxima: nisi forte illorum etiam mentionem iniecissem aliquis velit, qui gloria sola efferuntur versandi cum generosis viris et praetextatis. Sunt enim qui hoc etiam illustre quiddam et vulgo superius putant, cum equidem, quod ad me priuatim attinet, ne velim quidem nec cum magno Rege esse, et in conuictu eo conspici, si hoc per se solum sit, neque aliud quidquam boni ex illa consuetudine ad me redeat.

Τοιαύτης δὲ αὐτοῖς τῆς ὑποθέσεως ἔσης, Φε-
 ρε ἤδη πρὸς ἡμᾶς αὐτὲς ἐπισκοπήσωμεν, οἷα
 μὲν πρὸ τῆς εἰσδεχθῆναι καὶ τυχεῖν ὑπομένεσιν,
 οἷα δ' ἐν αὐτῷ ἤδη ὄντες πάσχεσιν· ἐπὶ πᾶσι
 δὲ, ἥτις αὐτοῖς ἡ καταστροφὴ τῆς δράματος
 γίγνεται. ἔ γάρ δὴ ἐκεῖνό γε εἰπεῖν ἔστιν, ὡς εἰ
 καὶ πονηρὰ ταῦτα, εὐληπτα γέν, καὶ ἔ πολλὰ
 δεήσει τῆς πόνου, ἀλλὰ θελήσαι δεῖ μόνον. εἰτά
 σοι πέπρακται τὸ πᾶν εὐμαρῶς. ἀλλὰ πολλῆς
 μὲν τῆς διαδρομῆς, συνεχῆς δὲ τῆς θυραυλίας,
 ἔωθεν τε ἐξανιστάμενον, περιμένειν ὠθέμενον,
 καὶ ἀποκλειόμενον, καὶ ἀναίσχυντον ἐνίοτε, καὶ
 ὀχληρὸν δοκῶντα ὑπὸ θυρωρῷ κακῶς συρίζοντι,
 καὶ

IO. Hoc igitur cum *rationis suae* argumentum
 et quasi fundamentum habeant, agē iam inter
 nos videamus primo, quae sustineant, priusquam
 admittantur et votorum fiant compotes; quae de-
 inde, cum ibi sunt, illis eueniant; post omnia
 vero, quae ipsis conuersio fiat fabulae. Neque
 enim hoc dicere licet, vilia quidem ista esse, sed
 ob id ipsum facilia ad adipiscendum, neque multo
 labore opus habere; sed modo opus esse, vt velis
 dein reliqua facile perfecta omnia. Quin multo
 discursu *opus est*, et multis ad ianuam excubiis.
 Mane surgendum, exspectandum deinde est, ac
 durandum, si impellaris interea et excludaris,
 et impudens non numquam molestusque videaris,
 sub imperio quasi ianitoris Syrum male sermo-
 nem

καὶ ὀνομακλήτορι Λιβυκῷ ταττόμενον, καὶ μισθὸν τελέντα τῆς μνήμης τῷ ὀνόματος· καὶ μὴν καὶ ἐσθῆτος ὑπὲρ τὴν ὑπάρχουσαν δύναμιν ἐπιμεληθῆται χρῆ, πρὸς τὸ τῷ θεραπευομένῳ ἀξίωμα, καὶ χρώματα αἰρεῖσθαι, οἷς ἂν ἐκείνος ἡδεται, ὡς μὴ ἀπάδης, μηδὲ προσκρήης βλέπόμενος· καὶ Φιλοπόνως ἐπεσθαι, μᾶλλον δὲ ἡγεῖσθαι, ὑπὸ τῶν οἰκετῶν προωθούμενον, καὶ ὥσπερ τινὰ πομπὴν ἀναπληρῶντα. ὁ δὲ εὐδὲ προσβλέπει πολλῶν ἐξῆς ἡμερῶν.

Ἦν δέ ποτε καὶ τὰ ἄριστα πράξης, καὶ ἴδῃ σε, καὶ προσκαλέσας εἴρηται τί, ὧν ἂν τύχη, τότε δὴ τότε πολὺς μὲν ὁ ἰδρῶς, ἀθρόος δὲ ὁ ἔλιγγος,

nem admiscantis, aut nomenclatoris Libyci constitutus, quibus mercedem solvas etiam oportet, quod nomen tuum meminere. Quin etiam vestium curam maiorem quam pro facultatibus suscipere oportet, ad dignitatem nempe eius, quem colas, et colores eligere, quibus ille delectetur, ne discrepes ab illo, neque offendas, si forte te videat; tum studiose illum affectari,* vel praecedere potius impulsus a seruis, et quamdam quasi pompam implere. Ille vero multis deinceps diebus neque adspicit te.

II. Si vero aliquando felicissimus sis, et videat te, et ad se vocatum rogauerit fortuitorum quiddam: tum sane sudor multus, et crebra ver-

γος, καὶ τρόμος ἀκαιρός, καὶ γέλως τῶν πα-
 ρόντων ἐπὶ τῇ ἀπορίᾳ· καὶ πολλάκις ἀποκρίνα-
 σθαι θέον τις ἦν ὁ βασιλεὺς τῶν Ἀχαιῶν, ὅτι
 χίλια νῆες ἦσαν, αὐτοῖς λέγεις. τῷτο οἱ μὲν
 χρηστοὶ αἰδῶ ἐνάλυσαν· οἱ δὲ τολμηροὶ δειλίαν·
 οἱ δὲ κακοήθεις ἀπαίδευσίν. σὺ ἰδ' ἐν ἐπι-
 σφαλεστάτης πειραθείς τῆς πρώτης ΦιλοΦροσύ-
 νης, ἀπῆλθες καταδικάσας σεαυτὲ πολλὴν τὴν
 ἀπόγνωσιν. ἐπειδὴν δὲ πολλὰς μὲν αὐπνες νύ-
 κτας ἰαύσης, ἤματα δ' αἱματόεντα διαγάγης,
 ἂ, μὰ Δία, τῆς Ἑλένης ἔνεκα, ἔδὲ τῶν Πριά-
 μος Περγάμων, ἀλλὰ τῶν ἐλπιζομένων πέντε
 ὀβολῶν, τύχης δὲ καὶ τραγικῆ τινος θεῶ συνι-
 σάντος, ἐξέτασις τέντεῦθεν, εἰ οἶσθα τὰ μα-
 θήμα-

tigo, et tremor intempestivus, et risus praesen-
 tium de aestu tuo: et saepe cum respondendum
 fit, quis Achiuorum rex fuerit? respondes, mille
 illis naues fuisse. Hoc boni quidem viri pudor-
 em appellant, audaces vero timiditatem, et ma-
 ligni inscitiam, tu vero primam tibi humanita-
 tem periculosissimam expertus, discedis tuam
 ipse damnans meticulosam diffidentiam. Cum
 vero multae tibi inde *noctes sine munere somni,*
sanguineique dies transierunt, non Helenae sane
 causa, aut Pergamorum Priami, sed quinque
 quos speras obolorum, et iam Tragicus tibi deus
 aliquis obuenerit, qui te commendet; examen
 inde instituitur, an literas noueris? Ac diuiti
 quidem

θήματα· καὶ τῷ μὲν πλεσίῳ ἢ διατρίβῃ οὐκ ἀηδὴς, ἐπαινεμένῳ, καὶ εὐδαιμονιζομένῳ· σοὶ δέ, ὁ ὑπὲρ τῆς ψυχῆς ἀγὼν, καὶ ὑπὲρ ἅπαντος τῆ βίᾳ τότε περκεῖσθαι δοκεῖ· ὑπεισέρχεται γὰρ εἰκότως τὸ μηδ' ὑπ' ἄλλᾳ ἂν καταδεχθῆναι, πρὸς τῶ προτέρᾳ ἀποβληθέντα, καὶ δόξαντα εἶναι ἀδόνημον· ἀνάγκη τοίνυν ἐς μυρία διαιρεθῆναι τέτε, τοῖς μὲν ἀνταξισταζομένοις Φθονῶντα (τίθει γὰρ καὶ ἄλλως εἶναι τῶν αὐτῶν ἀντιποιεμένων) αὐτὸν δὲ πάντα ἐνδεῶς εἰρηκέναι νομίζοντα, Φεβόμενον δὲ καὶ ἐλπίζοντα, καὶ πρὸς τὸ ἐκείνῃ πρόσωπον ἀτενίζοντα, καὶ εἰ μὲν ἐκφαυλίζοι τι τῶν λεγομένων, ἀπολύμε-

quidem illa non insuavis exercitatio, qui laudetur per hanc occasionem, et felicitatis nomine praedicetur; tibi vero certamen de ipsa anima, et vita uniuersa videtur esse propositum. Nec immerito enim subit, nec ab alio receptum te iri, reiectus a priore aliquo, et reprobatus si fueris. Necesse igitur est in sexcentas tum partes animum distrahi, qui inuideas his, qui tecum simul examinantur, (pone enim alios esse eadem quae tu appetentes) te ipsum vero tenuiter nimis dixisse omnia arbitreris: porro metuas et speres, et ipsius in vultu oculos defigas, ita ut si ipse respuere quid eorum quae dicis videatur, perisse

λύμενον· εἰ δὲ μειδιῶν ἀνέοι, γεγηθότα καὶ
εὐελπιν καθιζάμενον·

Εἰκὸς δὲ πολλὰς εἶναι τὰς ἐναντία σοι Φρο-
νῆντας, καὶ ἄλλας ἀντὶ σὲ τιθεμένους ὧν ἕκα-
στος ὥσπερ ἐκ λόγου τοξεύων, λήληθεν. εἴτ' ἐν-
νόησον ἄνδρα ἐν βαθεῖ πώγωνι καὶ πολλῷ τῆκό-
μῃ, ἐξεταζόμενον, εἴ τι οἶδεν ὠφέλιμον, καὶ τοῖς
μὲν δοκῶντα εἰδέναι, τοῖς δὲ μὴ· μέσας ἐν το-
σάτῳ χρόνος, καὶ πολυπραγμονεῖταί σ' ἅπας ὁ
παρεληλυθὼς βίος· καὶ μὲν τις ἢ πολίτης ὑπὸ
Φθόγῃ, ἢ γείτων ἐκ τινος εὐτελεῖς αἰτίας πρὸς-
κεκρηκώς, ἀνακρινόμενος εἴπῃ μοιχὸν, ἢ παιδε-
ραστὴν, τὰτ' ἐκεῖνο, ἐκ τῶν Διὸς δέλτων ὁ μάρ-
τυς·

te putes, si vero cum subrisu audiat, gaudeas et
bona cum spe adstes.

12. Est autem vero simile, multos esse, qui ob-
trecent tibi, et alios tibi opponant, quorum
vnusquisque velut ex insidiis occulte iaculetur.
Iam cogita virum proluxa cum barba et canis ca-
pillis explorari, si quid norit vtile; et aliis qui-
dem videri nosse, aliis non item. Tum tempus
intercedit, quo scrupulose inquiritur vita tua o-
mnis superior: et si quis vel tuus ciuis inuidia,
aut vicinus leui quadam de causa tibi offensus,
interrogatus de te aut moechum dixerit, aut
puerorum amore infamem, ilicet, is putatur ex
Iouis ipsius tabulis datus testis: fin ad vnum o-
mnes

τυς· ἂν δὲ πάντες ἅμα ἐξῆς ἐπαινῶσιν, ὑπο-
 πτοι, καὶ ἀμφίβολοι, καὶ δεδεκασμένοι. χρὴ
 τοίνυν πολλὰ εὐτυχῆσαι, καὶ μηδὲν ὅλως ἐναν-
 τιωθῆναι. μόνως γὰρ ἂν ἔτω κρατήσεας. εἶεν,
 καὶ δὴ εὐτύχηταί σοι πάντα τῆς εὐχῆς μειζό-
 νως· αὐτός τε γὰρ ἐπήνεσε τὰς λόγους, καὶ τῶν
 φίλων οἱ ἐντιμότατοι, καὶ οἷς μάλιστα πιστεύει
 τὰ τοιαῦτα, ἐκ ἀπέτρυσαν· ἔτι δὲ καὶ ἡ γυνή
 βέλεται, ἐκ ἀντιλέγει δὲ ἔτε ἐπίτροπος, ἔτε
 ὁ οἰκονόμος· ἔδὲ τις ἐμέμφατό σε τὸν βίον,
 ἀλλὰ πάντα ἴδω, καὶ πανταχόθεν αἴσια τὰ
 ἱερά.

Κεράτῃας ἔν, ὦ μακάριε, καὶ ἔξεσαι τὰ
 Ὀλύμπια, μᾶλλον δὲ, Βαβυλῶνα εἰληφας, ἥ
 τὴν

mnes ordine te laudent, suspecti habentur, et
 ambigui, et corrupti. Oportet igitur multa te
 felicitate vti, et nusquam omnino oppugnari:
 hac sola enim ratione viceris. Esto. Feliciter tibi
 omnia a maiori quadam fortuna euenerunt: et
 ipse enim tuam laudauit orationem, et amico-
 rum honoratissimi, et quibus maxime credit de
 talibus, ipsum non auerterunt: porro idem vult
 vxor, neque procurator contradicit, nec dispen-
 sator: neque vitam tuam quisquam reprehendit,
 sed placata omnia, et litatum vndique.

13. Vicisti igitur, beate, coronatus es Olym-
 piis, vel potius, Babylonem cepisti, aut Sar-
 dium

τὴν Σάρδεων ἀκρόπολιν καθήρησας, καὶ ἔξεις
 τὸ τῆς Ἀμαλθείας κέρας, καὶ ἀμέλξεις ὀρνίθων
 γάλα. δεῖ δὲ σοι ἀντὶ τῶν τοσούτων πόνων μέ-
 γιστ' ἡλίκᾳ γενέσθαι τὰγαθὰ, ἵνα μὴ Φύλλινος
 μόνον ὁ ξέφανος ᾖ, καὶ τὸν τε μισθὸν ἐκ εὐνα-
 ταφρόνητον ὀρίσθηναι, καὶ τῆτον ἐν καιρῷ τῆς
 χρείας ἀπραγμύνως ἀποδίδουσθαι, καὶ τὴν ἄλ-
 λην τιμὴν ὑπὲρ τὰς πολλὰς ὑπάρχειν· πόνων δὲ
 ἐκείνων, καὶ πηλῆ, καὶ δρόμων, καὶ ἀγρυπνιῶν,
 ἀναπεπαισθαι· καὶ τῆτο δὴ τὸ τῆς εὐχῆς, ἀ-
 ποτείναντα τῷ πόδε καθεύδειν, μόνᾳ ἐκεῖνα
 πράττοντα, ὧν ἕνεκα τὴν ἀρχὴν παρελήφθης,
 καὶ ὧν ἐμισθός εἰ. ἔχρην μὲν ἔτιω, ὦ Τιμό-
 κλεις, καὶ εἰδὲν ἂν ἦν μέγα κακὸν, ὑποκύνψκντας
 Φέρειν

dium arcem expugnasti: et Amaltheae cornu ha-
 bebis, et gallinarum lac mulgebis. Oportet enim
 pro tantis tibi laboribus mirum quanta bona
 contingere, ne foliacea imodo corona fit; merce-
 dem oportet constitui minime contemnendam,
 eamque, quo tempore opus est, sine difficultate
 solui, aliunquē etiam supra vulgus honorem
 tibi haberi; et quietem iam contingere laborum
 illorum, et luti, et cursuum, et vigiliarum;
 et illud, quod in votis fuerat, ut porrectis pedibus
 dormire liceat, ac sola ea agere, quorum causa
 adsumtus initio fuisti, et quorum nomine capis
 mercedem. Sic quidem oportebat, Timocles,
 nec magnum sic malum foret, submissa ceruice
 iugum

Φέρειν τὸν ζυγὸν ἐλαφρὸν τε καὶ εὐφορον, καὶ τὸ μέγιστον, ἐπίχρυσον ὄντα, ἀλλὰ πολλῶν, μᾶλλον δὲ τῶ παντὸς δεῖ. μυρία γὰρ ἔστιν ἀφόρητα ἐλευθέρῳ ἀνδρὶ ἐν αὐταῖς ἡδὴ ταῖς συνουσίαις γιγνόμενα. σκέψαι δ' αὐτὸς ἐξῆς ἀκέρων, εἴ τις ἂν αὐτὰ ὑπομεῖναι δύναίτο, παιδείᾳ καὶ ἐπ' ἐλάχιστον ὠμιληκῶς.

Ἄρξομαι δ' ἀπὸ τῶ πρώτου δείπνου, ἣν δοκῇ, ὃ σε εἰκὸς δειπνήσειν τὰ προτέλεια τῆς μελλούσης ξυνουσίας. εὐθύς ἔν προσεῖσι παραγγέλων τις ἤκειν ἐπὶ τὸ δεῖπνον, ἔκ ἀνομίλητος οἰκέτης, ὅν χρὴ πρότερον ἴλεων ποιήσασθαι, παραβύσαντα ἐς τὴν χεῖρα, ὡς μὴ ἀδέξιος εἶναι δοκῇς, τελάχιστον πέντε δραχμάς· ὁ δὲ ἀγκιστάμε-

νος

iugum ferre leue et commodum, et quod maximum est, inauratum. Sed multum abest, immo omnia. Sexcenta enim sunt intolerabilia libero homini, quae in ipso iam conuietu fiunt. Considera autem ipse, dum deinceps audies, vtrum ferre ea possit, si cui vel ad breuissimum tempus consuetudo cum eruditione fuerit.

14. Incipiam autem a prima coena, si ita videtur, quam te coenaturum probabile est, aditalem quasi futurae consuetudinis. Statim igitur accedit, qui ad coenam te vocet, non inhumanus seruulus, quem placare prius oportet, in manum demissis, ne rusticus esse videaris, quinque minimum drachmis. Ille vero per simula-

tionem

νος 8), καὶ ἄπαγε, παρὰ σὲ δὲ ἐγώ; καὶ Ἡράκλεις,
 μὴ γένοιτο ἐπειπὼν, τέλος ἐπείσθη· καὶ ἄρτι
 σὶ σοὶ πλατὺ ἐγγυῶν· σὺ δ' ἐσθῆτα καθαρὰν
 προχειρισάμενος, καὶ σεαυτὸν ὡς κοσμιώτατα
 σχηματίσας, λουσάμενος ἤκεις, δεδιώς, μὴ πρὸ
 τῶν ἄλλων ἀφίκοιτο. ἀπειρόκαλον γὰρ, ὥσπερ
 καὶ τὸ ὕδατος ἤκειν, Φορτικόν· αὐτὰ ἔν τῇ ῥή-
 σαι τὸ μέσον τῶ καὶ ῥῶ, εἰσέλυσθαι· καὶ σὺ πᾶ-
 ν ἐντίμως ἐδέξαντο· καὶ παραλαβάν τις, κα-
 τέκλινε μικρὸν ὑπὲρ τοῦ πλεσί, μετὰ δύο πε-
 σχεδὸν τῶν παλαιῶν Φίλων.

Σὺ

tionem recusans initio, et, apage, inquires, a
 tene ego? et, me Hercules non fiet, subiciens,
 denique persuaderi sibi patitur, et albis te denti-
 bus ridens abit. Tu vero pura veste depromta,
 et quam ornatissime compositus lotusque venis,
 metuens, ne ante alios adsis: parum elegantis enim
 hoc fuerit, ut superbum, venire ultimum. Ipso
 igitur medio observato tempore, ingressus es, et
 cum honoris te significatione exceperunt, teque
 prehensum aliquis accumbere iussit paulum supra
 diuitem, post duos circiter amicorum veterum.

15. Tu

8. Ἀκκισάμενος] De iis usurpatur, qui cum
 indignatione ea renuere videntur, quae
 cupiunt maxime. *du Soul.*

Σὺ δ' ὥσπερ τῷ Διὶ τὸν οἶκον παρελθὼν,
 πάντα τεθαύμακας, καὶ ἐφ' ἑκάστῳ τῶν πρατ-
 τομένων μετέωρος εἶ. ξένα γάρ σοι καὶ ἄγνω-
 στα πάντα· καὶ ἤ τε οἰκετεία εἰς σὲ ἀποβλέπει,
 καὶ τῶν παρόντων ἕκαστος ὅ, τι πράξεις ἐπιτη-
 ρῇσιν· ἔδ' αὐτῷ δὲ ἀμελὲς τῷ πλεσίῳ τῷτο,
 ἀλλὰ καὶ προεῖπέ τισι τῶν οἰκετῶν ἐπισκοπεῖν,
 ὅπως ἐς τὰς παῖδας, ἢ ἐς τὴν γυναῖκα, εἰ πολ-
 λάκις ἐκ περιωπῆς ἀποβλέψεις. οἱ μὲν γὰρ τῶν
 συνδείπνων ἀκόλαστοι ὁρῶντες ἐκπεπληγμένοι,
 ἐς τὴν ἀπειρίαν τῶν δρωμένων ἀποσκήπτουσι,
 τεκμήριον ποιοῦμενοι τῷ μὴ παρ' ἄλλῃ πρότερον
 σε δεδειπνηκέναι, τὸ καινὸν εἰναί σοι καὶ τὸ χει-
 ρόμακτρον τιθέμενον. ὥσπερ ἄν εἰκὸς, ἰδῆσιν τε
 ἀνάγκη

¶ Tu vero tamquam Iouis domum ingressus
 admiraris omnia, et ad vnumquodque eorum,
 quae fiunt, suspensus aestuas: peregrina enim tibi
 et incognita omnia, porro hinc familia in te inten-
 dit oculos, hinc conuiuarum quisque, quid agas,
 obseruant. Nec ipse diues non hoc curat, sed
 praecepit etiam seruorum quibusdam, vt atten-
 dant, quomodo erga pueros et uxorem te geras,
 vtrum saepe circumlatis oculis eos adspicias. Ac
 conuiuarum quidem serui attonitum te videntes,
 inscitiam eorum, quae facis, rident, signumque
 etiam ex illo capiunt, te numquam apud alium
 prius coenasse, quod nouum tibi insolensque sit
 mantile adpositum. Vt igitur facile est ad con-
 uen-

ἀνάγκη ὑπ' ἀπορίας, καὶ μήτε διψῶντα πειῖν αἰτεῖν τολμαῖν, μὴ δόξης οἰνόφλυξ τις εἶναι, μήτε τῶν ὄψων παρατεθέντων ποικίλων πρὸς τινὰ τάξιν ἐσκυασμένων, εἰδέναι ἐφ' ὃ, τι πρῶτον ἢ δεύτερον τὴν χεῖρα ἐνέγκης. ὑποβλέπειν ἔν ἐς τὸν πλησίον δεήσει, καὶ κείνον ζηλῶν καὶ μανθάνειν τῷ δείπνῃ τὴν ἀκολουθίαν.

Τὰ δ' ἄλλα ποικίλος εἶ, καὶ θορύβῳ πλέως τὴν ψυχὴν, πρὸς ἕκαστα τῶν πραττομένων ἐκπεπληγμένος. καὶ ἄρτι μὲν εὐδαιμονίζεις τὸν πλάσιον τῷ χρυσῷ, καὶ τῷ ἐλέφαντος, καὶ τῆς τοσαύτης τρυφῆς· ἄρτι δὲ οἰκτεῖρεις σεκυτὸν, ὡς τὸ μηδὲν ὦν, εἴτα ζῆν ὑπολαμβάνεις. ἐνίετε δὲ καὶ κείνο εἰσέρχεται σε, ὡς ζηλωτὸν τινα
βιω-

iiciendum, sudare te prae aestu necesse est, nec audere, cum sitis, potcere poculum, ne vinosus videare; neque fructibus adpositis variis, ordine quodam structis, scire, ad quid primo aut postea manum porrigas. Furtim igitur respicere ad vicinum oportebit, et illum imitari, et ab illo discere coenae ordinem.

16. Caeterum varius es, et tumultu animi plenus, perturbatus ad singula, quae fiunt: et nunc quidem beatum praedicas diuitem auri causa et eboris, et tantarum deliciarum: iam vero te miserabere, qui cum nihil sis *ad hanc comparatus diuitem*, vivere tamen te arbitraris: non nunquam vero illud quoque in mentem tibi veniet, quam

βιώσῃ τὸν βίον, ἅπασιν ἐκείνοις ἐντρυφήσων,
καὶ μεθεξὼν αὐτῶν ἐξ ἰσοτιμίας. οἷσι γὰρ εἰς-
αεὶ Διονύσια εὐρτάσειν, καὶ πρὸς καὶ μετὰ
ῥατὰ διακονέμενα, καὶ ἡρέμα προσμειδιῶντα,
γλαφυρωτέραν ὑπογράφει σοι τὴν μέλλουσαν
διατριβὴν· ὥστε συνεχῶς τὸ Ὀμηρικὸν ἐκείνο
φθέγγεσθαι·

Οὐ νέμεσις Τρῶας καὶ εὐκνήμιδας Ἀχαιῆς
Πολλὰ πονεῖν καὶ ὑπερμενεῖν ὑπὲρ τῆς τσσαύτης
εὐδαιμονίας. Φιλοτησία τὸ ἐπὶ τῷ καὶ
σκύφον εὐμεγέθη τινὰ αἰτήσας, πρὸς σοὶ τῷ
διδασκάλῳ, ἢ ὅ, τι δὴ ποτε προσειπὼν· σὺ δὲ
λαβὼν, ὅ, τι μὲν τι σε καὶ αὐτὸν ὑπειπεῖν ἔ-
δει,

quam invidendam victurus sis vitam, qui ad de-
licias usque omnibus illis usurus, et aequo iure
particeps illorum futurus sis. Putabis nimirum
semper te acturum Dionysia. Ac forte etiam ado-
lescentuli formosi ministrantes, et leuiter adri-
dentes, venustiore tibi futuram viuendi condi-
tionem pingunt, vti semper Homericum illud di-
cas :

Non pigeat Troasque ocreati et cruris Achivos
Multa pati et facere tantae felicitatis gratia. Hinc
amicitiae libabitur, et magnum quoddam pocu-
lum poscens propinat tibi Magistro, vel quocum-
que demum nomine te appellans: tu vero capiens
poculum, quid tibi respondendum sit ignoras
Luc. Op. T. III. C prae

δει, ἡγνόνησας ὑπ' ἀπειρίας, καὶ ἀγροικίας δόξαν ὤφλες.

Ἐπίφθορος δ' ἔν ἀπὸ τῆς προπόσεως ἐκείνης πολλοῖς τῶν παλαιῶν φίλων γεγένησαι, καὶ πρότερον ἐπὶ τῇ κατακλίσει ἐλύπησάς τινας αὐτῶν· ὅτι τήμερον ἦκων, πρὸ κρείθους ἀνδρῶν πολυετῇ δαλείαν ἠντληκότων. εὐθύς ἐν καὶ τοῖς ἑτέροις τις περὶ σὲ λόγος ἐν αὐτοῖς. τῷτ' ἡμῖν πρὸς τοῖς ἄλλοις δεινοῖς ἐλείπετο, καὶ τῶν ἀρτι ἐσκληλυθότων ἐς τὴν οἰκίαν, δευτέρως εἶναι. καὶ μόνοις τοῖς Ἑλλήσι τέτοις ἀνέωνται ἢ Ῥωμαίων πόλεις. καίτοι τί ἐσιν, ἐφ' ὧν προτιμῶνται ἡμῶν; ἔρημάτια δύσηνα λέγοντες, οἶονταί τι παμμέγεθες ὠφελεῖν; ἄλλος δέ, ὃ γὰρ εἶδες,

prae imperitia, et rusticitatis opinionem praebes.

17. Igitur inuidiam ab illa propinatione veterum amicorum plurimum subiisti, et iam prius in ipso accubitu offendisti quosdam illorum, quod nouus hospes praelatus es viris, qui multorum iam annorum seruitutem exhausere. Statim igitur tales inter ipsos habentur de te sermones. Hoc scilicet nobis ad reliqua mala decrat, ut etiam post eos, qui modo ingressi domum sunt, habeamur: et solis hisce Graeculis Romanorum vrbs patet. Quid vero est, quo ante nos censentur? num fermunculis quibusdam miseris proferendis, maximam se putant vtilitatem adferre? Alius vero,

εἶδες, ὅσα μὲν ἔπιεν, ὅπως δὲ τὰ παρατεθέντα
 συλλαβῶν κατέφαγεν; ἀπειρόκαλος ἄνθρωπος,
 καὶ λιμᾷ πλέως· εἰ δ' ἓναρ λευκᾷ πρὶν ἄρτου
 ἐμφορηθεῖς, ἔτε γε Νομαδικᾷ, ἢ Φασιανᾷ ὄρ-
 νιθος, ὧν μόλις τὰ ὀσᾷ ἡμῖν καταλέλοιπε. τρί-
 τος ἄλλος, ὧ μάταιοι, Φησί, πέντε ἔδ' ὅλων
 ἡμερῶν ὄψεσθε αὐτὸν, ἐνταῦθά περ ἐν ἡμῖν τὰ
 ὅμοια ποτνιόμενον. νῦν μὲν γὰρ ὥσπερ τὰ και-
 ρὰ τῶν ὑποδημάτων ἐν τιμῇ τινι καὶ ἐπιμελείᾳ
 εἰσὶν· ἐπειδὴ δὲ πατηθῇ πολλάκις, καὶ τῇ πε-
 λᾷ ἀναπλησθῇ, ὑπὸ τῇ κλίνῃ ἀθλίως ἐρρέψε-
 ται· κόρεων ὥσπερ ἡμεῖς ἀνάπλεως· ἐκεῖνοι μὲν
 ἐν τοιαῦτα περὶ σὺ πολλὰ σρέφῃσι, καὶ περ ἤ-
 δη καὶ πρὸς διαβολὰς τινες αὐτῶν παρασκευά-
 ζονται.

Τὸ
 ro, non enim vidisti, inquit, quantum biberit?
 et quomodo adposita sibi corripuens vorauerit?
 bonarum rerum imperitus homo, et esuritionum
 plenus, ne per quietem vniquam candido pa-
 ne satiatum, aut Numidica gallina, vel Phasiana,
 quarum vix ossa nobis reliquerit. Tertius alius,
 inepti, inquit, ne totis quidem quinque interie-
 ctis diebus videbitis hominem hic inter nos simi-
 liter querentem. Nunc enim, ut noui calcei, in
 honore quodam et cura est: cum vero calcatus
 fuerit aliquoties, et luto oppletus, sub lecto iace-
 bit misere, cimicibus non minus quam nos re-
 fertus. Ac hi quidem talia de te multa versant, et
 forte iam ad calumnias se parant quidam eorum.

Τὸ δ' ἔν συμπόσιον ὅλον ἐκεῖνο σόνεσι, καὶ
 περὶ σὲ οἱ πλείστοι τῶν λόγων· σὺ δ' ὑπ' ἀη-
 θείας πλέον τῶ ἱκανῶ ἐμπιπὼν· οἷνε λεπτῶ καὶ
 δριμέος, πάλα, τῆς γαστρὸς ἐπεργάσης, πονήρως
 ἔχεις· καὶ ἔτε προεξαναστῆναί σοι καλόν, οὔτε
 μένειν ἀσφαλές. ἀποτεινομένης τοίνυν τῶ πό-
 τε, καὶ λόγων ἐπὶ λόγοις γιγνομένων, καὶ θεα-
 μάτων ἐπὶ θεάμασι παριόντων, (ἅπαντα γὰρ ἐ-
 πιδείξασθαι σοι τὰ αὐτῶ βέλεται) κόλασιν ἔ-
 μικρὰν ὑπομένεις, μήτε ὀρών τὰ γιγνόμενα,
 μήτ' ἀκῶν, εἴ τις ἄδει, ἢ κιθαρίζει, πάνυ τι-
 μώμενος μεираκίσκος, ἀλλ' ἐπαινεῖς μὲν ὑπ' ἀ-
 νάγκης, εὐχῇ δὲ ἢ σεισμῶ συμπεσεῖν ἐκεῖνα πάν-
 τα,

18. Conuiuium igitur illud totum tuum est, ac
 de te sermones plerique. Tu vero, infuetus vide-
 licet, plus iusto qui biberis vini tenuis et acris,
 olim vrgente ventre male habes: et tamen neque
 ante reliquos surgere decorum tibi est, neque ma-
 nere tutum. Producta ergo computatione, dum
 sermo alius ex alio nascitur, dum spectaculum
 succedit spectaculo: (omnia enim sua ostentare
 tibi vult) poenam non paruum sustines, prae
 qua nec vides quae fiunt, neque audis si quis can-
 tat, vel cithara canit habitus magno in pretio
 adolescentulus: sed laudas tu quidem necessario,
 caeterum aut terrae motu concidere illa omnia
 optas,

πα, ἢ πυρκαϊάν τινα προσαγγελθῆναι, ἵνα πο-
τὲ καὶ διαλυθῇ τὸ συμπόσιον.

Τῆτο μὲν δὴ σοὶ τὸ πρῶτον, ὦ ἑταῖρε, καὶ
ἡδιστον ἐκείνο δεῖπνον, ἐκ ἑμοίγα τῆς θύμης, καὶ
τῶν λευκῶν αἰλῶν ἡδιον, ὅπηνίκα βέλομαι, καὶ
ὅπόσον ἐλευθέρως ἐσθιομένῳ. ἵνα γὰρ σοὶ τὴν
ὀξυρρυμίαν τὴν ἐπὶ τέτοις παρῶ, καὶ τὸν ἐν τῇ
νυκτὶ ἔμετον, εἴωθεν δεῖσαι περὶ τῆς μισθῆς συμ-
βῆναι ὑμᾶς, ὅπόσον τε καὶ ὅποτε τῆς ἑτέρας χρη-
λαμβάνειν. παρόντων ἂν δύο ἢ τριῶν φίλων,
προσκαλέσας σε, καὶ καθίζεσθαι κελεύσας, ἄρ-
χεται λέγειν· τὰ μὲν ἡμέτερα, ὅποια ἔσιν, εἰώ-
ρακα; ἤδη, καὶ ὡς τυφὸς ἐν αὐτοῖς ἔδῃ εἰς, ἀ-
τραγώδητα δὲ καὶ περὶ πάντα, καὶ δημοτι-
κά·

optas, aut incendium quoddam narrari, vt tan-
dem aliquando solvatur conuiuium.

19. Haec itaque prima tibi, sodalis, et suauissi-
ma illa coena: mihi non item, de cepa et can-
dido sale iucundius, cum volo et quantum volo,
libere fument; vt enim acidum ructum, qui con-
sequi ista solet, et vomitionem nocturnam omit-
tam, postridie oportebit de mercede inter vos
conuenire, quantum, et quo anni tempore acci-
pere oporteat. Praesentibus ergo duobus tribusue
amicis, aduocato te atque adsidere iusso, dicere
incipit: Quae sit nostrae viuendi ratio, heri vidi-
sti, et quam nullus sit in ea iactationi locus, ni-
hil hic tragoediarum, pedestria (humilia) omnia

καὶ χρηὴ δέ σε ἔτιως ἔχειν ὡς ἀπάντων ἡμῖν κοι-
νῶν ἐσομένων. γελοῖον γὰρ, εἰ τὸ κυριώτατον,
τὴν ψυχὴν σοι τῇ τεμαυτῇ, ἢ καὶ, νῆ Δία, τῶν
παίδων (εἰ παῖδες εἶεν αὐτῷ παιδεύσεως δεό-
μενοι) ἐπιτρέπων, τῶν ἄλλων μὴ ἐπίσης ἡγοί-
μην δεσπότην. ἐπεὶ δὲ καὶ ὠρίσθαι τι δεῖ, ὁρῶ
μὲν τὸ μέτριοι καὶ αὐταρκες τῷ σὲ τρόπῳ, καὶ
συνήμῃ, ὡς ἔχει μισθῷ ἐλπίδι προσεληλυθας ἡ-
μῶν τῇ οἰκίᾳ, τῶν δ' ἄλλων ἕνεκα, τῆς εὐνοίας
τῆς παρ' ἡμῶν, καὶ τιμῆς, ἣν παρὰ πᾶσιν ἔ-
χεις· ὁμως δ' ἔν καὶ ὠρίσθω τί. σὺ δ' αὐτὸς
ὅ, τι καὶ βέλει, λέγε, μεμνημένος, ὦ Φίλτα-
τε, καλκείων, ἀπὸρ ἐν ἑορταῖς ἐτησίοις εἰκὸς ἡ-
μῶς

et ciuilia: caeterum ita te existimare volo, et ita
te instituere, vt communia nobis futura memi-
neris omnia. Ridiculum enim fuerit, si quod
principatum tenet, animum tibi meum, (aut
Hercle liberorum, si sint illi liberi institutionis
egentes) cum credam, reliquorum te non ex ae-
quo dominum arbitrer. Quandoquidem vero et
definiri aliquid opus est, video quidem mediocri-
tatem tuam et mores sua virtute beatos conten-
tosque, atque intelligo, non mercedis spe no-
stram te domum accessisse, sed aliarum rerum
causa, beneuolentiae nostrae, et honoris, quem
omnes tibi habebunt: attamen etiam definiatur
aliquid. Tu vero ipse, quid volueris, dicito,
sed memineris, carissime, illorum etiam, quae
in solemnitatibus annuis daturos nos facile asse-
queris:

μᾶς παρῆξιν. ἔ· γὰρ ἀμελήσομεν ἔδὲ τῶν τοι-
 ἔτων, εἰ καὶ μὴ νῦν αὐτὰ συντιθέμεθα. πολ-
 λαὶ δὲ, οἶσθα, τῷ ἔτερι αἱ τοιαῦται ἀφορμαί·
 καὶ πρὸς ἐκείνας τείνου ἀποβλέπων, μετριώτε-
 ρον δηλονότι ἐπιβάλοις ἡμῖν τὸν μισθόν· ἄλ-
 λως τε, καὶ πρέπον ἂν εἴη τοῖς πεπαιδευμένοις
 ἡμῖν κρείττοσιν εἶναι χρημάτων.

Ὁ μὲν ταῦτ' εἰπὼν, καὶ ὅλον σε διασεύσας
 ῥαῖς ἑλπίσι, τιθασσὸν ἑαυτῷ πέποιήκε· σὺ δὲ,
 πάλαι τάλαντα, καὶ μυριάδας ὀνειροπαλήσας,
 καὶ ἀγρὰς ὅλας, καὶ συνοικίας, σιγῆς μὲν ἡρέ-
 μα τῆς μικρολογίας, σαίνεις δὲ ὅμως τὴν ὑπό-
 σχῃσιν 9), καὶ τὸ Πάντα ἡμῖν κοινὰ ἔσσι, βέ-
 βαιον

queris: neque enim negligemus ista, licet de his
 nihil iam inter nos conueniat: multae autem,
 nosti, singulis annis eiusmodi sunt occasiones.
 Ad haec ergo respiciens, moderatiorem nobis
 scilicet mercedem impones: et alioquin decet vos
 eruditos superiores esse pecunia.

20. His ille dictis totum te commouit spe varia,
 et mansuetum sibi reddidit. Tu vero, qui ta-
 lenta olim et millia somniaueras, et agros
 totos vicosque, intelligis quidem paulatim
 minutam parsimoniam; interim tamen adula-
 ris, ac promissionem, et illud, communia no-
 bis

C. 4.

9. Σαίνεις — τὴν ὑπόσχεσιν] Σαίνειν proprie
 canum esse caudam agitantium, et hic ad
 homi-

βαιον καὶ ἀληθὲς ἔσσεσθαι νομίζεις, καὶ εἰδὼς,
ὅτι τὰ τοιαῦτα,

Χεῖλεα 10) μὲν τ' ἐδίην', ὑπερώην δ' ἀνεδίηνε.
Τελευταῖον δ' ὑπ' αἰδοῦς αὐτῷ ἐπέτρεψας. ὁ δὲ,
αὐτὸς μὲν, καὶ Φησιν εἶρεῖν, τῶν φίλων δέ τινα
τῶν παρόντων κελεύει, μέσον ἐλθόντα τῷ πράγ-
ματος εἰπεῖν, ὃ μὴτ' αὐτῷ γίγνοιτ' ἂν βαρὺ,
καὶ πρὸς ἄλλα τέτων ἀνγκυλαιότερα δαπανῶν-
τι, μὴτε τῷ ληψομένῳ εὐτελές. ὁ δὲ, ὁμο-
γέρῳ

bis erunt omnia, firmum verumque esse putas,
nesciens haec talia,

Labra rigasse quidem; non humectasse palatum.
Denique prae pudore ipsi permittis. At ille, se
quidem dicturum negat, amicorum autem prae-
sentium vnum iubet intercedere, et dicere, quod
neque sibi graue sit, qui in alia etiam magis ne-
cessaria sumtum faciat, nec vile accepturo. Ille
vero

homines translatum, blandiri significare,
recte tradit *Elfner*. ad I. *Theff.* 3, 3. Iam
vero κατὰ vel διὰ videtur intelligendum,
ut sit, blandiris tibi propter sollicitationem.
Vel cum Cl. *Gesn.* ad νομίζεις referendum.
Reitz.

10. Χεῖλεα] Il. X. 495. de Aftyanaete pri-
mis modo labris degustante poculum. Vult
nempe inter suprema labra nata quasi ver-
ba, non profecta ex animo *Gesner*.

γέρων τις, ἐν παιδῶν κολακείᾳ σύντροφος, ὡς
 μὲν ἐκ εὐδαιμονέστατος εἶ, Φησί, τῶν ἐν τῇ πό-
 λει ἀπάντων, ὧ ἄτος, ἐκ ἂν εἴπῃς, ὧ γε τῷ-
 το πρῶτον ὑπῆρχεν, ὃ πολλοῖς πάνυ γλιχομέ-
 νοις μόλις ἂν γένοιτο παρὰ τῆς Τύχης. λέγω
 δὲ, ὀμφιλίας ἀξιώσθηναι, καὶ ~~φίλας~~ κοινωνῆσαι,
 καὶ ἐς τὴν πρώτην οἰκίαν τῶν ἐν τῇ Ῥωμαίων
 ἀρχῇ καταδεχθῆναι. τῷτο γὰρ ὑπὲρ τὰ Κροίσου
 τάλαντα, καὶ τὸν Μίδα πλετον, εἰ σωφρο-
 νῆν αἰσθῆ. εἶδον 11) δὲ πολλὰς τῶν εὐδοκί-
 μων, ἐθελήσαντας αὖ, εἰ καὶ προσδιδόναι δεοί,
 μόνης τῆς δόξης ἕνεκα, συνεῖναι τῷτω, καὶ ὁ-
 ρᾶσθαι

vero eiusdem senectutis homo, adulationi a pue-
 ritia inde adsuetus, felicissimum te, o noster,
 inquit, esse qui in hac vrbe sunt omnium, non
 negabis, cui primum hoc contigerit, quod mul-
 tis vehementer cupientibus vix a fortuna obtin-
 gat: hoc dico, quod consuetudine et communi
 mensa dignus habitus es, atque in primam earum,
 quae sunt in Romanorum imperio, domum rece-
 ptus. Hoc enim supra Croesi talenta et Midæ
 diuitias, si moderate scias uti. Equidem cum
 viderim multos nobiles viros, qui vellent, si
 quid etiam impendendum sit, solius gloriae cau-
 sa cum hoc vivere, et conspici circa hunc, et so-

C 5

dales

11. Εἶδον] Videntur melius cohaerere, quae
 sequuntur, si non legas εἶδον, sed ἰδών.
 Equidem ita verti. *Gesner.*

ῥᾶσθαι περὶ αὐτὸν ἑταίρους, καὶ Φίλους εἶναι δο-
κῶντας· ἔκ ἔχω ὅπως σε τῆς εὐποτηρίας μακα-
ρίσω· ὅς καὶ προσλήψῃ, μισθὸν τῆς τοιαύτης
εὐδαιμονίας. ἀρκεῖν ἂν νομίζω, εἰ μὴ πάνυ ὀ-
σωτος εἴ, τοσούτῳ δέ τι εἰπὼν ἐλαχίστον, καὶ μά-
λιστα πρὸς τὰς παρὰ ἐκείνας ἐλπίδας.

Ἀγαπῶν δ' ὁμοῦς ἀναγκαῖον· ἔ γάρ εἴδ' αὖ
Φυγεῖν ἔτι σοι δυνατόν ἐντὸς ἀρκούντων γενομένων.
δέχῃ τοίνυν τὸν χαλινόν, μύσας, καὶ τὰ πρῶ-
τα εὐάγωγος εἰπρὸς αὐτὸν, ἔ πάνυ περισπῶν-
τα, εἴδ' ὀξέως νύττοντα, μέχρις ἂν λάθῃς τέ-
λεον αὐτῷ συνήθης γενόμενος· οἱ μὲν δὴ ἔξω
ἄνθρωποι τὸ μετὰ τῷτο ζηλοῦσί σε, ὀρῶντες
ἐντὸς τῆς κίγκλιδος διατρίβοντα, καὶ ἀκωλύτως
εἰσιόν-

dales ipsius atque amicos videri: non inuenio,
quibus verbis fortunam tuam praedicem, qui ad
hanc felicitatem insuper etiam mercedem acceptu-
rus sis. Sufficere igitur puto, nisi plane prodi-
gus et nequam es, hic certum quiddam dicit, id-
que valde exiguum, in primis ad illas spes tuas.

21. Tamen boni consulas necesse est: neque
enim iam fugere tibi integrum, intra retia hae-
renti. Recipis itaque frenum et os comprimis,
et primum facilem te ipsi praebes agilemque, nec
valde trahenti, neque acutum pungenti, donec
sensim plane mansuetus illi fias. At qui extra
familiam sunt homines ab eo te tempore admi-
rantur, videntes te intra cancellos esse, ac ne-
mine

εἰσιόντα, καὶ τῶν πάντων τινὰ ἔνδον γεγενημένον. σὺ δὲ αὐτὸς ἔδεδωκε ἑρᾶς, ἔτινος ἕνεκα εὐδαίμων αὐτοῖς εἶναι δοκεῖς. πλὴν ἀλλὰ χαίρεις γὰρ, καὶ σεαυτὸν ἐξαπατᾷς, καὶ ἀπὸ τὰ μέλλοντα βελτίω γενήσεσθαι νομίζεις· τὸ δ' ἔμπαλιν, ἢ σὺ ἡλπισας, γίγνεται· καὶ ὡς οἱ παροιμία Φησὶν, ἐπὶ Μανδραβέλα χωρεῖ τὸ πρᾶγμα, καθ' ἑκάστην ὡς εἰπεῖν τὴν ἡμέραν, ἀποσμηκνύμενον, καὶ εἰς τὰπίσω ἀναποδίζον.

Ἡρῆμα ἔν ὥσπερ ἐν ἀμυδρῷ τῷ Φωτὶ τότε πρῶτον διαβλέπων, ἀρχη κατανοεῖν, ὡς αἰμὲν χρυσαῖ ἐκείνου ἐλπίδες, ἔδεν ἀλλ' ἢ Φῦσαί τινες ἦσαν ἐπ' ἔχρυσοι· βαρεῖς δὲ, καὶ ἀληθεῖς, καὶ ἀπαραίτητοι, καὶ συνεχεῖς οἱ πόνοι. τίνες ἔ-
τοι

mine prohibente intrare, et interiorum quam qui maxime vnum factum esse. Tu necdum ipse vides, qua re felix illis esse videaris: gaudes interim, et ipse te decipis, et futura semper meliora putas futura. At illud plane contra quam tu speraueras accidit, et quod est in prouerbio, Mandrabuli more succedit negotium, quod singulis prope diebus minuatur, et retro pedem ferat.

22. Paullatim itaque et quasi per obscuram lucem tum primum perspicere incipis, aureas illas spes nihil fuisse aliud, quam bullas aqueas coloris aurei; graves autem, veros, inuitabiles, perpetuosque labores. Qui sunt illi?
forte

τοὶ ἴσως ἐρήσῃ με· ἐγὼ δὲ ὄρω γὰρ ὅ, τι τὸ ἐπί-
 πανον ἐν ταῖς ταιαύταις ξυνεσσίαις ἐστίν, ἔδ' ἐπι-
 νοῶ ἅτινα ἔφησθα τὰ καματηρὰ καὶ ἀφόρητα
 κινῶν ἄκρον, ὦ γυναῖς, μὴ εἰ κάματος ἔνεστιν
 ἐν τῷ πράγματι μένον ἐξεπάζων, ἀλλὰ καὶ τὸ
 αἰσχρὸν, καὶ ταπεινὸν, καὶ συνέλως δαλοπρε-
 πές, ἐκ ἐν παρέργῳ τῆς ἀκροάσεως τιθέμενος.

Καὶ πρῶτόν γε μέμνησο μηκέτι ἐλεύθερον τὸ
 ἀπ' ἐκείνῃ, μηδ' εὐπατρίδην σεαυτὸν οἶσθαι.
 πάντα γὰρ ταῦτα τὸ γένος, τὴν ἐλευθερίαν,
 τὰς προγόνους ἔξω τῶ ἔδῳ καταλείψων, ἴσθι,
 ἐπειδὴν ἐπὶ τῷ αὐτῇ σεαυτὸν λατρείαν ἀπεμ-
 πολήσας εἰσίσῃς. ἔ γάρ βδελύσσει σοι ἡ Ἐλευ-
 θερία ξυνεισέλθειν, ἐφ' ἧτως ἀγεννῇ πράγμα-
 τα

forte rogabis; nec enim video, quid laboriosum
 fit tali in convivio, nec intelligo, quae molesta
 atque intolerabilia dixeris. Audi itaque, vir o-
 ptime, et non hoc solum, an labor inest in hoc
 negotio, expende; sed quid turpe, quid humile,
 et omnino servile habeat, non obiter audi.

23. Ac. primum quidem illud memento, ab
 illo te tempore non iam liberum, non ingenuum
 putare. Genus enim, libertatem, maiores, haec
 omnia extra te limen illud relicturum scito, cum
 primum ad illud ministerium a te ipso mancipatus
 intraueris. Nec enim ingredi tecum libertas vo-
 let, qui ad ignobilia adeo negotia et humilia in-
 gredia-

τα καὶ ταπεινὰ εἰσίνοντα δῶλος ἔν, εἰ καὶ πάν-
 τυ ἄχθέση τῷ ὀνόματι, καὶ ἄχ ἐνός, ἀλλὰ
 πολλῶν δῶλος ἀναγκαίως ἔση, καὶ θητεύσεις
 κάτω· νενευκῶς ἔωθεν ἐς ἐσπέραν, ἀεικελίῳ ἐπὶ
 μισθῷ· καὶ ἄτε δὴ μὴ ἐκ παίδων τῇ δαλείᾳ
 ξυντραφεῖς, ὀψιμαθήσας δέ, καὶ πέρρω πεν-
 τῆς ἡλικίας παιδευόμενος πρὸς αὐτῆς, ἔ πάνυ
 εὐδόκιμος ἔση, ἔδὲ πολλῶν ἄξιος τῷ δεσπότῃ·
 διαφθείρει γάρ σε ἡ μνήμη τῆς ἐλευθερίας ὑπι-
 ᾔσα, καὶ ἀποσκιστῶν ἐνίστε ποιεῖ, καὶ δι' αὐ-
 τὸ ἐν τῇ δαλείᾳ πονήρως ἀπαλλάττειν· πλὴν εἰ
 μὴ ἀποχρῆν σοι πρὸς ἐλευθερίαν νομίζεις, τὸ μὴ
 Πυρρίᾳ μηδὲ Ζωπυρίωνος υἱὸν εἶναι, μηδ' ὥσ-
 περ τις Βιθυνὸς ὑπὸ μεγαλοφῶνῳ τῷ κήρυκε

ἀπημ-

grediare. Servus itaque, quantumvis hoc nomen
 graueris, nec vnus, sed multorum servus eris
 necessario, et serviles operas obstipo capite prae-
 stabis a mane inde vsque ad vesperam, mercede
 iniquissima: et tamquam homo non a puero inde
 servituti innutritus, sed qui sero discas, atque ae-
 tate iam prouecta instituendum te illi tradideris,
 non valde probaberis, nec magni pretii videbere
 domino. Corruptit enim te subiens libertatis
 recordatio, et resiliere facit non numquam, et ea
 ipsa de causa servitute male defungi. Nisi forte
 illud satis esse putas ad libertatem, quod non
 Pyrrhiæ neque Zopyrionis filius es, neque vt
 Bithynus aliquis sub vocali praecone venisti. Ve-
 rum

ἀπημπολήσθαι. ἀλλ' ὅποτε, ὦ βέλτιζε, τῆς νεμηνίας ἐπιστάσης, ἀναμιχθεὶς τῷ Πυρρῳίᾳ καὶ τῷ Ζωπυρίωνι, προτείνης τὴν χεῖρα ὁμοίως τοῖς ἄλλοις οἰκέταις, καὶ λάβης ἐκεῖνο ὃ, τι δῆπρτε ἦν τὸ διδόμενον, τῆτο ἢ πράσις ἐσί· κήρυκος γὰρ ἂν ἔδει ἐπ' ἄνδρα ἑαυτὸν ἀποκηρύξαντα, καὶ μακρῷ χρόνῳ μνησευσάμενον ἑαυτῷ τὸν δεσπότην.

Εἶτ', ὦ κάθαρμα, (φαίνῃ ἂν καὶ μάλιστα πρὸς τὸν Φιλοσοφεῖν φάσκοντα) εἰ μὲν σέ τις ἢ πλέοντα καταποντισῆς συλλαβὼν, ἢ ληστῆς ἀπεδίδοτο· ὥκτειρες ἂν σεαυτὸν, ὡς παρὰ τὴν ἀξίαν δυσυχῆντα. ἢ εἰ τίς σε συλλαβόμενος, ἦγε δῶλον εἶναι λέγων, ἐβόας ἂν τὰς νόμους, καὶ δεινὰ

rum enim vero, cum tu, vir optime, instantibus Kalendis permistus Pyrrhiae ac Zopyrioni, manum non minus quam reliqui serui porriges, capiesque quidquid est, quod tibi datur; haec vero venditio est: praecone quidem non erat opus in viro, qui ipse suo se praeconio venderet, et longo tempore herum ambiret et quasi procaretur.

24. Tu vero, purgamentum hominis, prope dixerim, praesertim ad eum, qui Philosophum se ferat, si te nauigantem hostis, qui submergere nauim posset, vel pirata vendidisset, miserareris te, vt praeter dignitatem calamitosum. Aut si quis, manu iniecta, seruum te suum perhibens abducatur, leges proclames, et quiriteris, et indigneris,

δεῖν· ἐπιτίεις, καὶ ἡγανᾶνται, καὶ, ὥ γῆ, καὶ θεοί, μεγάλη τῇ Φωνῇ ἐκεκράγεις ἄν'· σεαυτὸν δὲ, ὀλίγων ἔνεκα ἐβολῶν, ἐν τέτῳ τῆς ἡλικίας, ὅτε καὶ εἰ φύσει δῆλος ἦσθα, καίρος ἦν πρὸς ἐλευθερίαν ἤδη ὄραν, αὐτῇ ἀρετῇ καὶ σοφίᾳ φέρων ἀπημπούληκας; ἔδὲ τὰς πολλὰς ἐκείνης λόγους αἰδέσθεις, ἔς ὃ καλὸς Πλάτων, ἢ ὁ Χρύσιππος, ἢ Ἀριστοτέλης διεξεληλύθασι, τὸ μὲν ἐλευθέριον ἐπαινῶντες, τὸ δαλοπρεπὲς δὲ διαβᾶλλοντες, καὶ ἐκ αἰσχύνῃ κόλαξιν ἀνθρώποις, καὶ ἀγοραίοις, καὶ βωμολόχοις ἀντεξεταζόμενος, καὶ ἐν τούτῳ πλήθει Ῥωμαϊκῶν μόνος ξενίζων 12) τῷ τρίβωνι, καὶ πονήρως τὴν

gneris, et terram deosque magna voce testeris: et te ipsum paucos propter nummos, in hoc aetatis, cum, si natus esses servus, tempus erat libertatem circumspicere, cum ipsa te virtute et sapientia vendidisti? nihil veritus multas illas disputationes, quas pulcher Plato, et Chrysippus, et Aristoteles, in laude libertatis, et servilis humilitatis vituperatione, consumserunt: neque pudet te cum adulatoribus, et forensi turba, et nidorem sectantibus componi, et in tanta Romanorum multitudine solum peregrino cum pallio conspici, et male nec sine barbarie Romanorum lin-

12. Ξενίζων] Ξενίζειν est peregrina agere, dicere, et mirari. Conf. nostrum Gall. c. 18.
"Ὅσῳ

τὴν Ῥωμαίων Φωνὴν βαρβαρίζων, εἴτα δειπνῶν
 δεῖπνε θορυβῶδη, καὶ πολυάνθρωπα, συγ-
 κλύδων τινῶν, καὶ τῶν πλείων μοχθηρῶν;
 καὶ ἐν αὐτοῖς ἐπαινεῖς φορτικῶς, καὶ πίνεις πέ-
 ρα τῆ μετρίως ἔχοντος· ἔωθόν τε ὑπὸ κώδωνι
 ἐξαναστὰς, ἀποσεισάμενος τῆ ὕπνου τὸ ἡδιστον,
 συμπεριθεὶς ἄνω καὶ κάτω, ἔτι τὸν χθίζεν
 πηλὸν ἔχων ἐπὶ τοῖν σκελοῖν· ἔτως ἀπορία μέν
 σε θέρμων ἔσχεν, ἢ τῶν ἀγρίων λαχάνων, ἐπεί-
 λιπον δὲ καὶ αἱ κρήναι ῥέεσθαι τῆ ψυχρῆ ὕδα-
 τος, ὡς ἐπὶ ταῦτά σε ὑπ' ἀμνηχανίας ἐλθεῖν;
 ἀλλὰ δῆλον, ὡς ἔχ ὕδατος, ἐδὲ θέρμων, ἀλλὰ
 πεμμάτων, καὶ ὄψων, καὶ οἶνε ἀνθοσμίᾳ ἐπι-
 θυμῶν,

lingua loqui, tum coenas coenare tumultuosas et
 multorum hominum, conuenarum, et maiorem
 partem malorum. In his ipsis conuiujs laudas
 importune, et bibis vltra mediocritatem, et ma-
 ne ad tintinnabuli sonum surgens, excussa somni
 parte suauissima, sursum deorsum curris cum a-
 liis, hesternum adhuc lutum in cruribus circum-
 ferens. Adeone inops lupinorum eras, aut agre-
 stium olerum; adeone defecerant te fontes frigi-
 da manantes, vt prae desperatione ad haec deue-
 nires? Sed apertum scilicet est, te non aquae, ne-
 que lupinorum, sed bellariorum et pulpamentor-
 um, et vini odorati cupiditate captum, lucii in-

star,
 "Ὅσω δὲ ἂν ξενίζοιμι, τοσάτω καινότερος
 ὦμην αὐτοῖς. Reitz.

θυμῶν, ἐάλως, καθάπερ ὁ λάβραξ, αὐτὸν μά-
λα δικαίως τὸν ὀρεγόμενον τέτων λαιμὸν δια-
παρεῖς· παρὰ πόδας τοιγαρὲν τῆς λιχνείας
ταύτης τὰπίχειρα. καὶ ὥσπερ οἱ πίθηκοι,
κλοιῶ δεθείς τὸν τρέχην, ἄλλοις μὲν γέλωτα
παρέχεις· σαυτῷ δὲ δοκεῖς τρυφᾶν, ὅτι ἔσι
σοι τῶν ἰσχυάδων ἀφθόνως ἐντραγεῖν· ἡ δ' Ἐ-
λευθερία, καὶ τὸ εὐγενές, αὐτοῖς Φυλάταις
καὶ Φράτορσι, Φρεῖδα πάντα, καὶ εἰς μνήμη
τις αὐτῶν.

Καὶ ἀγαπητὸν, εἰ μόνον τὸ αἰσχρὸν προσῇν
τῷ πράγματι, ὅλλον ἀντ' ἐλευθέρας δοκεῖν, οἱ
δὲ πόνοι μὴ κατὰ τὰς πάνυ τέρας οἰέτας·
ἀλλ' ὅρα, εἰ μετριώτερά σοι προσέτακται τῶν
Δρόμωνι καὶ Τιβίῳ προσεταγμένων. ὧν μὲν
γὰρ

istar, ipsaque marito, quae appeteret ista, gula
confossum. Praesto ergo sunt liguritionis illius
praemia, et instar finiorum collari vinctus risum
praebes aliis, tibi vero in deliciis esse videris,
quod licet quantum lubet deodorare ficuum. Cae-
terum libertas cum ipsis tribulibus et sodalibus
ilicet evanuerunt, nec memoria illorum superest.

25. Ac ferendum erat, si sola ea turpitudine in-
esset huic negotio, quod iam pro libero servus
videris; nec labores etiam iidem, qui plane servis.
Verum vide mihi, an moderatiora tibi iniuncta
sint, quam Dromoni aut Tibio. Nam doctrina

γὰρ ἕνεκα τῶν μαθημάτων ἐπιθυμεῖν Φήσας
 παρείληφές σε, ὀλίγον αὐτῷ μέλει. τί γὰρ κοι-
 νόν Φασι λύρα καὶ οἶκός; πᾶν γὰρ ἔχ' ὁρᾷς
 ἐκτετήμασι τῷ πόθῳ τῆς Ὀμήρου σοφίας, ἢ τῆς
 Δημοσθένους δεινότητος, ἢ τῆς Πλάτωνος μεγα-
 λοφροσύνης, ὣν ἥν τις ἐκ τῆς ψυχῆς ἀφέλῃ τὸ
 χρυσίον, καὶ τὸ ἀργύριον, καὶ τὰς περὶ τῶν
 Φροντίδας· τὸ καταλειπόμενον ἐστὶ τυφλὸς καὶ
 μαλακία, καὶ ἡδυπάθεια, καὶ ἀσέλγεια, καὶ
 ὕβρις, καὶ ἀπαιδευσία. δεῖται δὲ σὺ ἐκ' ἐκεί-
 να μὲν ἔδαμῶς. ἐπεὶ δὲ πώγωτα ἔχεις βαθύν,
 καὶ σεμνὸς τις εἴ τὴν πρόσοψιν, καὶ ἱμάτιον
 Ἑλληνικὸν εὐσάλῳς περιβεβλησάμην, καὶ πάντες
 ἴσασι γε γραμματικὸν, ἢ ῥήτορα, ἢ Φιλόσο-
 φον,

illa, cuius se cupiditate ductum adsciuisse te di-
 cebat, parum illi curae est: quid enim, aiunt,
 asino cum lyra? Nimirum omnino, (nonne vi-
 des?) intabescunt cupiditati Homericæ sapien-
 tiæ, aut Demosthenicæ grauitatis, aut magni-
 ficentiæ Platonis. Quorum si quis ex animo au-
 rum auferat et argentum, et earum rerum curas;
 quod superest fastus est, et mollities, et voluptas,
 et luxuries, et contumelia, et ruditas. Ad ista
 vero neutiquam te opus habet: Verum, quod
 barbam habes prolixam, et vultum venerabilem,
 et Graeco pallio decenter amictus es; et quod
 omnes Grammaticum te esse norunt, aut Rhetor-
 em,

Φρον, καλὸν αὐτῷ δοκεῖ ἀναμερίχθαι καὶ τοιού-
 τόν τινα τοῖς προῖξοι, καὶ προπομπεύουσιν αὐ-
 τῷ. δόξει γὰρ ἐκ τέττε καὶ φιλομαθῆς τῶν Ἑλ-
 ληνικῶν μαθημάτων, καὶ ὅλως, περὶ παιδείαν.
 Φιλόκαλος· ὥστε κινδυνεύεις, ὦ γενναῖε, ἀντὶ
 πῶν θαυμαστῶν λόγων, τὸν πῶγονα καὶ τὸν τρί-
 βονα μεμισθωκέναι. χρὴ ἔν σε αἰεὶ σὺν αὐτῷ
 ὄρασθαι, καὶ μηδέποτε ἀπολείπεσθαι· ἀλλ'
 ἔωθεν ἔξανασάντα, παρῆχαι σεαυτὸν ὀφθῆσό-
 μενον ἐν τῇ θεραπείᾳ, καὶ μὴ λιπεῖν τὴν τάξιν·
 ὁ δ' ἐπιβάλλων ἐνίοτέ σοι τὴν χεῖρα, ὃ, τι ἂν
 τύχοι, ληρεῖ, τοῖς ἐντυγχάνουσιν ἐπιδεικνύμενος,
 ὡς ὁ ὁδῷ βαδίζων, ἀμελής ἐστὶ τῶν μασῶν, ἀλλ'
 εἰς καλὸν τὴν ἐν τῷ περιπάτῳ διατίθεται σχολήν.

Σὺ

rem, aut Philosophum, pulchrum illi videtur,
 permistum esse etiam ex hoc genere aliquem prae-
 cedentibus ipsum et deducantibus: videbitur e-
 nim ipsa hac re ipse quoque Graecarum literarum
 cupidus, et vniuersim pulchritudinis illius, quae
 in doctrina inest, studiosus. Itaque metus est, ne
 pro admirandis illis sermonibus tuis barbam pal-
 liumque locaueris. Oportet igitur te semper cum
 illo conspici, et nec umquam desiderari, sed ma-
 ne surgentem praebere te ridendum in officio,
 nec deferere ordines. Ille vero manu nonnum-
 quam tibi iniecta, quod in buccam venerit, nu-
 gatur, ostendens obuiis, se neque in via curam
 musarum deponere, sed ipsum quod in itinere
 contingit otium, bene collocare.

Σὺ δ' ἄθλιος, τὰ μὲν παραδραμῶν, τὰ δὲ
 βάδην ἄναντα πολλὰ καὶ κἀναντα (τοιαύτη
 γὰρ, ὡς οἶσθα, ἡ Πόλις) περιελθὼν, ἰδρωκᾶς
 τε καὶ πνευσιᾶς. καὶ κείνῃ ἔνδον τινὶ τῶν Φί-
 λων, πρὸς ὃν ἦλθε, διαλεγομένη, μηδ' ἔπικα-
 θίζης ἔχων, ὀρθὸς ὑπ' ἀπορίας ἀναγιγνώσκεις
 τὸ βιβλίον προχειρισάμενος· ἐπειδὰν δὲ ἄσιτόν
 τε καὶ ἄποτον ἢ νύξ καταλάβῃ, λησάμενος πο-
 νηρῶς ἄωρι, περὶ αὐτὸ πᾶ σχεδὸν τὸ μεσονύ-
 κτιον ἤκεις ἐπὶ τὸ δεῖπνον, ἔκ ἔθ' ὁμοίως ἐτ-
 τιμος, ἔδδ' περίβλεπτος τοῖς παρῶσιν. ἀλλ' ἦν
 τις ἄλλος ἐπεισέλθῃ νεαλέστερος, ἐς τὰπίσω σύ·
 καὶ ἔτως ἐς τὴν ἀτιμοτάτην γωνίαν ἐξωσθεῖς,
 κατὰκεισαι μάρτυς, μόνον τῶν παραφερομένων
 τὰ

26. Tu vero miser partim vna currens, par-
 tim lente ingressus, per ardua multa et declivia,
 talis enim est vrbs, vt nosti, post circuitum il-
 lum sudas et anhelas: et dum ille intus cum ami-
 corum aliquo, ad quem inuisit, colloquitur, tu,
 qui ne sedendi quidem copiam habeas, adstans,
 cum nihil sit quod agas, depromto libello legis.
 Cum vero cibi potusque expertem nox oppressit,
 lotus male intempestiue, circa ipsam fere mediam
 noctem ad coenam venis, non iam vt ante hono-
 ratus, neque conspiciendus praesentibus, sed si
 quis alius superuenit recentior, tu post tergum
 atque ita in contemptissimum angulum expulsus
 testis modo accumbis eorum, quae praeterferun-
 tur,

τὰ ὅσα, εἰ ἀφίκοιτο μέχρι σῆ, καθάπερ οἱ
κύνες περισθίων, ἢ τὸ σκληρὸν τῆς μαλάχης
φύλλον, ὃ τὰ ἄλλα συντειλᾷσιν, εἰ ὑπεροφθείη
ὑπὸ τῶν προκατακειμένων, ἄσμενος ὑπὸ λιμοῦ
παραψάμενος. ἔμην ἔδ' ἡ ἄλλη ὕβρις ἀπεσιν,
ἀλλ' ἔτε ὦν ἔχεις μόνος. ἔ γάρ ἀναγκαῖόν ἐστι
καὶ σὲ τῶν αὐτῶν ἀεὶ τοῖς ξένοις καὶ ἀγνώστοις
ἐντιποιεῖσθαι· ἀγνωμοσύνη γὰρ σὴ τῷτό γε
ἔτε ἢ ὄρνις ὁμοία ταῖς ἀλλαῖς, ἀλλὰ τῷ μὲν
πλεσίῳ, παχεῖα καὶ πιμελής, σοὶ δὲ, νεοττὸς
ἡμίτομος, ἢ φάττα τις ὑπόσκληρος, ὕβρις ἀν-
ταρς, καὶ ἀτιμία· πολλάκις δὲ ἦν ἐπιλίποι
ἄλλε τινός, αἰφνιδίως ἐπιπαρόντος ἀράμενος ὁ
διάκονος τὰ σοὶ παρακείμενα φέρων, ἐκείνῳ πα-
ρατῆ-

tur, ossa sola, modo ea ad te perveniant, ro-
dens canum instar, aut siccum malvae folium,
cui inuoluunt alia, si qua despiciatur ab his, qui
ante te accumbunt, lubenter abradens. Verum
nec alia contumelia abest: sed neque ouum solus
habes. Neque enim opus est, et te eadem ad-
fectare semper, quae hospites et ignoti: (illa e-
nim esset impudentia tua) neque aus tibi similis
aliarum apponitur: verum diuiti pinguis et sagi-
nata; tibi vero pullus dimidiatus, aut palumbus
exsiccus, quae quidem aperta contumelia est et
contemptus. Saepe etiam, si qua desit, alio re-
pente conuiuia superueniente, minister, ablata
ea, quae tibi apposita fuerant, ponit illi, admur-

ρατέθεικεν, ὑποτονθορύσας· σὺ γὰρ ἡμέτερος
 εἶ. τεμνομένη μὲν γὰρ ἐν τῷ μέσῳ ἡ συὸς ὑπο-
 γαστρὶς 13), ἢ ἐλάφ᾽, χρὴ ἐκ παντὸς ἢ τὸν δια-
 νέμοντα ἰλεων ἔχειν, ἢ τὴν Προμηθεὺς μερίδα
 φέρεσθαι, ὡς ἂν κεκαλυμμένα τῇ πιμελῇ. τὸ γὰρ
 τῷ μὲν ὑπὲρ σὲ τὴν λαπάδα παρεσάναί, ἔστ'
 ἂν ἀπαγορεύσῃ ἐμφυγέμενος, σὲ δ' ἔτω τα-
 χέως παρεδραμεῖν, τίνι Φορητὸν ἐλευθέρῳ ἀν-
 δρὶ, καὶν ὁπόσῃν αἱ ἐλάφοι τὴν χολὴν ἔχοντι;
 καίτοι

murans illud: tu enim noster es. Quoties qui-
 dem carpitur in medium appositus aut porcellus
 subrumis, aut ceruus, omnino aut propitium ha-
 beas dipsiorem, opus est, aut Promethei partem
 feras, ossa dico pinguedini inuoluta. Quod e-
 nim supra te accumbenti adstat patina, donec
 satietate victus renunciet, te vero celeriter adeo
 praeterit, cui libero tolerabile est, si etiam non
 plus quam cerui bilis habeat? Sed illud nondum
 dixi,

13. Συὸς ὑπογαστρὶς] Verba mihi obscura. Il-
 lud quidem liquet, ὑπογάστριον substanti-
 ue hic non capi pro *sumine* vel *abdomine*;
 cum fiat ossium mentio: vtrum vero ὑπο-
 γαστρὶς ὥς sit *porcellus subrumis*, *lactens*;
 an, quod Erasmo placuit *sus focia*, iam de-
 finire non audeo: prius expressi versione,
 cum analogiae epitheti illius magis conue-
 niat. *Gesner.*

καίτοι ἐδέξατο ἐκεῖνος ἔφην, ὅτι τῶν ἄλλων ἥδι-
 σόν τε καὶ παλαιότατον οἶνον πινόντων, μόνος
 σὺ πενηρὸν τινα καὶ παχὺν πίνεις· θεραπεύω
 αἶ, ἐν ἀργύρῳ ἢ χρυσῷ πίνειν, ὡς μὴ ἐλεγ-
 χθεῖης ἀπὸ τοῦ χρώματος, ἄτως ἄτιμος ὢν
 ξυμπότης· καὶ εἶθε γε καὶ ἐκείνῃς ἐς κόρον
 πιεῖν· νῦν δὲ πολλάκις αἰτήσαντος, ὁ παῖς οὐδ'
 αἰοῦσι ἔειπεν.

Ἀνὴρ δὴ σε πολλὰ καὶ ἄθροα, καὶ σχεδὸν τὰ
 πάντα, καὶ μάστιγα ὅταν σε παρευδοκίμῃ κίνα-
 δός τις, ἢ ὀρχησθῶν δάσκαλος, ἢ Ἰωνικὰ ξυνεί-
 ρων, Ἀλεξανδρεωτικὸς ἀνδρωπίσκος. ταῖς μὲν
 γὰρ τὰ ἐρωτικὰ ταῦτα διακονημένοις, καὶ γρυμ-
 ματίδια ὑπὸ κόλπῃς διακομίζεσι, πόθεν σὺδ'
 ἰσό-

dixi, quod aliis suauissimum vetustissimumque
 vinum bibentibus, solus tu minutum et crassum
 potas. Itaque curas in argento semper aut auro
 bibere, ne colore vini, quam contemptus sis con-
 vivia, prodatur. Et utinam vel illius ad satietatem
 bibere tibi liceret. Iam vero saepe te poscente
 puer se exaudiisse dissimulat.

27. Molestia sane te adficiunt multa et crebra,
 et paene omnia: maxima quoties prae te florēt vel
 cinaedus aliquis, vel saltandi magister, vel Io-
 nicos modos et cantilenas contexens homancio
 Alexandrinus. Vnde enim amatoriarum volupta-
 tum hisce ministris, et literulas siquā perferenti-

ἰσότημος κατακείμενος; τοιγαρὲν ἐν μυχαῖ τοῦ
 συμποσίᾳ, καὶ ὑπ' αἰδῆς καταδεδυκώς, ζήνεις
 ὡς τὸ εἶκος, καὶ σεαυτὸν οἰκτεῖρεις, καὶ αἰτιᾷ
 τὴν τύχην, ἔδ' ὀλίγα σοι τῶν χαρίτων ἐπιψε-
 κάσασαν. ἡδέως δ' ἂν μοι δοκεῖς καὶ ποιητὴς
 γενέσθαι τῶν ἐρωτικῶν ᾠσμάτων, ἢ καὶ ἄλλου
 ποιήσαντος, δύνασθαι ἄδειν ἀξίως. ὁρᾷς γὰρ
 οἱ τὸ προτιμᾶσθαι, καὶ εὐδοκιμεῖν ἔστιν. ὑπο-
 σταίης δ' ἂν, εἰ καὶ μάγον, ἢ μάντιν ὑποκρίνα-
 σθαι δέοι, τῶν κλήρες πολυταλάντες, καὶ ἀρ-
 χᾶς, καὶ ἀθρόας τὰς πλάττες ὑπισχυμένων.
 καὶ γὰρ αὖ καὶ τέττες ὁρᾷς εὖ φερομένους ἐν ταῖς
 Φιλίαις, καὶ πολλῶν ἀξιωμένους· καὶ ἐν τι γέν
 τέτων

bus, aequalem accubitus honorem tu postules.
 Itaque in latibulo aliquo triclinii, prae pudore
 quaerens suffugium, ingemiscis merito, teque
 ipse miseraris, et fortunam accusas, quae ne tan-
 tillum tibi venustatis adsperferit. Libenter au-
 tem videaris et ipse poeta velle fieri amatoriarum
 cantilenarum, aut ab alio composita canere posse
 commode; cum videas, quibus rebus honor et
 plausus adiunctus sit. Sustineas vero, si magum
 aut vatem agere oporteat *ex eorum genere*, qui
 hereditates multorum talentorum, et imperia, et
 confertas diuitias pollicentur: vides enim hos
 quoque felicem in amicitiiis cursum habere, et
 magna in dignitate versari. Horum igitur vnum ali-

τάτων ἡδέως αὖν γένοιτο, ὡς μὴ ἀπόβλητος καὶ
περιττός εἴης, ἀλλ' ἔδδ' πρὸς ταῦτα ὁ κακο-
δαίμων πιθανὸς εἴ. τοιγαρὲν ἀνάγκη μειῶσθαι,
καὶ σιωπῇ ἀνέχεσθαι, ὑπομώζοντα καὶ ἀμε-
λούμενον.

Ἦν μὲν γὰρ κατὰ πῃ σὲ τις ψιθύρος εὐκέρτης,
ὡς μόνος ἐκ ἐπὶ ἡνεσας τὸν τῆς δεσποίνης παιδίσκον
ὀρχόμενον, ἢ κινδύριζοντα, κίνδυνος ἔ μικρὸς ἐν
τῷ πράγματι. χρὴ ἔν χειρσίν βατράχου δι-
κην διψῶντα, κεκραγένοι, ὡς ἐπίσημος ἔσῃ ἐν
τοῖς ἐπαινεῖσι, καὶ κορυφαῖος, ἐπιμελέμενον.
πολλάκις δὲ καὶ τῶν ἄλλων σιωπησάντων, αὐ-
τὸν ἐπειπεῖν ἰσχυμένον τινὰ ἔπαινον, πολλὴν
τὴν κολακείαν ἐμφανίζοντα. τὸ μὲν γὰρ λιμῶ
ξυνόντα, καὶ, νῆ Δία, γε διψῶντα, μύρω χρίεσθαι,
καὶ

aliquid libenter fieres, ne plane reiculus esses et
superfluous. Sed nec ad ista, infelix, probabilis
es. Itaque necessario minueris, et silentio oc-
cultisque lacrimis persers neglectum tui.

28. Si enim deferat te susurro seruus, solum
te non laudasse puerum dominae saltantem, aut
canentem cithara, periculum ex ea re non par-
vum. Oportet igitur terrestris ranae instar sitien-
tem clamare, et ut insignis inter clamantes sis et
quasi praecentor, studere: saepe etiam, postquam
conticuerunt alii, ipsum subiicere ineditatam
quamdam laudationem, prolixae adulationis in-
dicem. Porro esuritionum te fodalem, et sitien-

καὶ σεφανῆσθαι τὴν κεφαλὴν, ἡρέμα καὶ γελῶν. εἰκας γὰρ τότε σήλη εὖλα τινὸς νεμερᾶ ἄγοντας ἐναγίσματα. καὶ γὰρ ἐκεῖνε καταχέαντες μῆρον, καὶ τὸν σεφανεν ἐπιθέντες, αὐτοὶ πίνεσι, καὶ εὐωχῶνται τὰ παρεσκευασμένα.

Ἦν μὲν γὰρ καὶ ζηλότυπός τις ἦ, καὶ παῖδες εὐμαρφοὶ ὦσιν, ἢ νέα γυνή, καὶ σὺ μὴ παντελῶς πάρεσσα Ἀφροδίτης καὶ Χαρίτων ἦς, ἐκ ἐν εἰρήνῃ τὸ πρᾶγμα, ἐδ' ὁ κίνδυνος εὐκαταφρόνητος. ὧτα γὰρ καὶ ὀφθαλμοὶ βασιλέως πολλοί, εἰ μόνον τἀληθῆ ὁρῶντες, ἀλλ' αἰεὶ τι καὶ προσεπιμετρῶντες ὡς μὴ νυσάζειν δοκοῖεν. δεῖ δὲ ὥσπερ ἐν τοῖς Περσικοῖς δεῖπνοις κάτω νεύοντα κατακλῆσθαι, δεδιότα, μὴ τις εὐνῆχός σε ἰδῇ.

προσ-

tem, vngi et coronari, sane ridiculum. Similis enim es cippo nuperi alicuius mortui, cui mittuntur inferiae. Nam etiam illum perfundunt vnguento, et coronam illi imponunt, vinum vero ipsi bibunt et epulantur ea quae parata sunt.

29. Si vero Zelotypus ipse sit, et formosi liberi, aut mulier iuuenis, neque tu sis plane alienus a Venere et Gratiis, vix pax constabit, nec periculum est, quod facile contemnas. Aures enim regis et oculi multi, nec qui vera solum videant, sed semper quasi corollarium, ne connivere vmquam putes, adiiciant. Oportet igitur, vt in Persarum conuiujs, deiecto vultu accumbere, metuentem, ne quis te forte Eunuchorum obser-

προσβλέψαντάς μιν τῶν παλλακίδων, ἐπεὶ ἄλλος γε εὐνᾶχος ἐντεταμένον πάλας τὸ τόξον ἔχων, ἢ μὴ θέμις ὄρωντα, διακείρας τῷ αἰσῷ μεταξὺ πίνοντος, τὴν γνάθον.

Εἴτ' ἀπελθὼν τᾷ δεῖπναι, μικρὸν τι κατεδάφθης. ὑπὸ δ' ὥδῃν ἀλεκτριύων ἀνεγρόμενος, ὡς δειλαῖος ἐγὼ Φῆς, καὶ ἄθλιος, οἷας τὰς πάλας διατριβάς ἀπολιπὼν, καὶ ἑταίρους, καὶ βίον ἀπράγμονα, καὶ ὕπνον μετρώμενον τῇ ἐπιθυμίᾳ, καὶ περιπάτους ἐλευθέρους, εἰς οἶον βάραθρον φέρων ἑμαυτὸν ἐγσέσεικα. τίνος ἔνεκα, ὦ θεοὶ, ἢ τίς ὁ λαμπρὸς μισθὸς ἕτός ἐστιν; ἔ γάρ καὶ ἄλλως μοι πλείω τέτων ἐκπορίζεν. δυνατὰν ἦν, καὶ προσῆν τὸ ἐλεύθερον, καὶ τὸ πάντα ἐπ' ἐξουσίας.

νῦν

obseruet adspicere pellicum vnam, cum aliis Eunuchus intentum iam arcum habeat, qui adspicientis quae fas non est, buccam sagitta inter bibendum traiciat.

30. Deinde egressus conuiuio paullum obdormiisti. Sub gallorum vero cantum excitatus, miserum me inquis et aerumnosum! quibus ego exercitationibus relictis, et sodalibus, et quam otiosa vita, et somno, quem sola metiretur dormiendi libido, et ambulationibus liberis, in quod me barathrum ipse praecipitavi. Cuius rei causa, Dii boni! aut quae splendida illa merces? Nonne enim alio etiam modo plura ipsis parare mihi licuit; libertate manente et omnium rerum potesta-

potesta-

νῦν δὲ τὸ τῆς λόγου, λέων κρόκη δεσφείς, ἄνω καὶ
 κάτω περισύρομαι, τὸ πάντων οἴκτισον, οὐδ'
 εὐδοκίμειν εἰδώς, ἐδὲ κεχαρισμένος εἶναι δυνά-
 μενος. ἰδιώτης γὰρ ἔγωγε τῶν τοιούτων, καὶ
 ἄτεχνος, καὶ μάλιστα παραβαλλόμενος ἀνδράσι
 τέχνην τὸ πρᾶγμα πεποιημένοις. ὥς δὲ καὶ ἀ-
 χάρισός εἰμι, καὶ ἥμισυ συμποτικὸς, ἐδ' ὅσον
 γέλωτα ποιῆσαι δυνάμενος· συνήμι δὲ, ὥς καὶ
 ἐνοχλῶ πολλὰν βλεπόμενος, καὶ μάλισθ' ὅ-
 ταν ἡδίων αὐτὸς αὐτῷ εἶναι θέλω. σκυθρωπὸς
 γὰρ αὐτῷ δοκῶ. καὶ ὅλως, ἂν ἔχω ὅπως ἀρ-
 μώσωμαι πρὸς αὐτόν. ἦν μὲν γὰρ ἐπὶ τῇ σεμνῇ
 φυλάττω ἑμαυτόν, ἀηδὴς ἔδοξα, καὶ μονονου-
 χί

potestate. Nunc vero tanquam leo, quod est in
 prouerbio, licio deuinctus, sursum deorsum tra-
 hor, et, quod omnium miserrimum est, nec bo-
 nam de me opinionem concitare, neque gratio-
 sus esse possum. Idiotam enim ego his in rebus et
 iners, maxime si cum hominibus comparer, qui
 artem sibi hoc opus fecerint. Insuper vero inue-
 nustus etiam sum, et minime comis conuiuia,
 ac ne tantillum quidem excitare risum possum:
 intelligo autem, conspectum etiam meum saepe
 molestum esse, in primis quoties me ipso suauior
 hilariorque esse volo: tetricus enim illi videor,
 et in vniuersum non video, quomodo aptus illi
 esse possun: si enim grauitatem seruo, insuauis
 illi

χί Φευκτός. ἦν δὲ μειδιάσω, καὶ ῥυθμίσω τὸ πρόσωπον εἰς τὸ ἥδισον, κατεφρόνησεν εὐθύς, καὶ διέπτυσσε, καὶ τὸ πρᾶγμα ὁμοίον μοι δοκεῖ, ὥσπερ ἂν εἴ τις κωμωδίαν ὑποκρίναιτο, τραγικὸν προσωπεῖον περικείμενος. τὸ δ' ὅλον, τίνα ἄλλον ὁ μάταιος ἐμαυτῷ βιώσομαι βίον, τῶν παρόντα τέτον ἄλλω βεβιωκώς.

Ἔτι σε ταῦτα διαλογιζομένε, ὁ κώδων ἤχησε, καὶ χρῆ τῶν ἐμοίων ἔχεσθαι, καὶ περινοσεῖν, καὶ ἐξάναι, ὑπαλείψαντά γε πρέτερον τὰς βεβωῶνας, καὶ τὰς ἰγνύας, εἰ θέλεις διαρκεῖσαι πρὸς τὸν αἶθλον. εἴτα δεῖπναν ὅμοιον, καὶ ἐς τὴν αὐτὴν ὥραν περιηγμένον. καί σοι τὰ τῆς διαίτης, πρὸς τὸν πάλαμ βίον ἀντίστροφά, καὶ
 ἡ α-

illi videor et tantum non fugiendus; sin rideam et ad suauitatem componam vultum, contemnit statim et despuit; et similis mihi res videtur, ac si quis tragicam personam indutus comoediam agat. In summa vero, quam aliam stultus ego vitam mihi viuam, hanc praesentem si alii vixero?

31. Adhuc ista cogitas, cum tintinnabulum sonuit, et consuetus vitae tenor seruandus est: circumeundum est, standum est, vinctis prius summis femoribus poplitibusque, si velis durare ad instans certamen: tum coena similis, et in eadem horam protracta. Inter haec victus ratio superiori vitae contraria, tum vigilae, et sudor, et

ἡ ἀγρυπνία δέ, καὶ ὁ ἰδρώς, καὶ ὁ κάματος, ἡ
 ῥέμα ἤδη ὑπορύττεσιν, ἡ Φθόγη, ἡ περιπνευ-
 μονίαν, ἡ καὶ αἰσθημα, ἡ τὴν καλὴν ποδάγραν
 ἀναπλάττοντες. ἀντέχεις δὲ ὁμῶς, καὶ πολ-
 λάκις κατακείμεθα δέον, ἔδὲ τότο συγκεχώρη-
 ται. σκῆψις γὰρ ἡ νόσος, καὶ Φυγὴ τῶν κα-
 θηκόντων ἔδοξεν. ὥστε ἐξ ἀπάντων ὡχρὸς αἶς,
 καὶ ὅσον ἔδέπω τεθνηζομένῳ ἔοικας.

Καὶ τὰ μὲν ἐν τῇ πόλει, ταῦτα. ἣν δὲ που
 καὶ ἀποδημῆσαι δέοι, τὰ μὲν ἄλλα ἔω. ὕοντος
 δὲ πολλάκις, ὕδατος ἐλθὼν (τοιοῦτο γάρ σοι ἀ-
 πικνεκλήρωται) καὶ τὸ ζεύγος περιμένεις, ἔστ'
 ἂν, ἔκ ἑτ' ἔσης καταγωγῆς, τῷ μαγείρῳ σε ἡ
 τῷ

et fatigatio paulatim cuniculis te suffodiunt, et
 vel tabem, vel respirandi difficultatem, vel co-
 li dolorem, vel praeclaram podagram elaborant.
 Obduras tamen et saepe, cum decumbendum es-
 set, neque hoc tibi concessum est. Simulatio e-
 nim morbus tuus videtur et officiorum fuga. Ita-
 que ob haec omnia pallidus semper, et parum
 abest, quin iam morituro similis videaris.

32. Haec quidem urbanae vitae ratio. Si qua
 vero etiam iter instituendum sit, reliqua omitto.
 Saepe vero cum pluit, ultimus tu veniens, hoc
 enim fors tibi tribuit, et iumenta expectas, do-
 nec, cum iam non amplius sit vecturae copia,
 cum

τῷ τῆς δεσποίνης κομμωτῇ συμπαραβύσῳσιν,
ἐδὲ τῶν Φρυγάνων δαψιλῶς ὑποβαλόντες.

Οὐκ ἐκινῶ δέ σοι καὶ διηγῆσασθαι ὃ μοι Θε-
σμοπόλις ἔτος ὃ Στωϊκὸς διηγῆσατο, ξυμβάν
αὐτῷ πάλιν γελοῖον, καὶ, ἢ Δί', ἐκ ἀνέλπιστον,
ὡς ἂν καὶ ἄλλῳ ταυτὸν συμβαίη. συνῆν μὲν
γὰρ πλεσίᾳ τινὶ καὶ τρυφώσῃ γυναικὶ τῶν ἐπι-
φανῶν ἐν τῇ πόλει. δεῆσαν δὲ καὶ ἀπεδημῆ-
σαι ποτε, τὸ μὲν πρῶτον, ἐκεῖνο παθεῖν ἔφη
γελοῖότατον, συγκαθίζεσθαι παρ' αὐτῷ παρα-
δεδόσθαι φιλοσόφῳ ἔντι, κίναιδόν τινα τῶν
πεπιττωμένων τὰ σκέλη, καὶ τὸν πώγωνα πε-
ριεξυρημένον· διὰ τιμῆς δὲ αὐτὸν ἐκείνη ὡς τὸ
εἰκὸς

cum coquo te aut ciniflone dominae in vehicu-
lum compingunt, et ne virgultorum quidem
fatis substernunt.

23. Non pigebit etiam narrare tibi, quod sibi
accidisse Thesmoropolis, hic Stoicus, mihi narrauit,
ridiculum sane, quod aliis quoque vñu venire
posse nec improbable, per Iouem, fuerit. Vi-
uebat ille in domo diuitis et delicatae mulieris;
cum autem peregre eundum esset aliquando,
primum hoc sibi accidisse omnino ridiculum, vt
iuxta se, Philosophum hominem, adfidere iube-
retur cinaedus quidam laeuigatis pice cruribus
et rasa barba: nempe in honore illum ipsa, vt
facile

εἰκὸς ἦγε, καὶ τῆνομα δὲ τῷ κιναιδῷ ἀπεμνη-
μόνευε, Χελιδόνιον γὰρ καλεῖσθαι. τῷτο τοί-
νυν πρῶτον ἡλίκον, σκυθρωπῶ καὶ γέροντι ἄν-
δρι καὶ πολιῷ τὸ γένειον (οἷσθα δὲ, ὡς βαθὺν
πώγωνα καὶ σεμνὸν ὁ Θεσμόπολις εἶχε) παρα-
καθίζεσθαι Φύκος ἐντετριμμένον, καὶ ὑπογε-
γραμμένον τὰς ὀφθαλμὰς, καὶ διασεσαλευμέ-
νον τὸ βλέμμα, καὶ τὸν τραχήλον ἐπικεκλασμέ-
νον, ἔχελιδόνα, μὰ Δί', ἀλλὰ γύπα τινὰ πε-
ριτετιλμένον τῷ πώγωνος τὰ πτερὰ· καὶ εἶγε
μὴ πολλὰ δεηθῆναι αὐτῷ, καὶ τὸν κεκρυφάλλον
ἔχοντα, ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἂν συγκαθεζεσθαι. τὰ
δ' ἔν ἄλλα, παρ' ὅλην τὴν ὁδὸν μυρίας τὰς ἀη-
δίας ἀνασχέσθαι, ὑπάδοντος, καὶ τερετίζον-
τος· εἰ δὲ μὴ ἐπεῖχεν αὐτὸς, ἴσως ἂν καὶ ὄρχε-
μένη

facile est ad intelligendum, habebat: nomen et-
iam cinaedi mihi retulit, Chelidonium dictum
esse. Hoc igitur primum quale est? Tetrico et
seni viro, et cano mento (nostri vero, quam pro-
lixam barbam et venerabilem Thesmopolis habue-
rit) adsidere infucatum, et pictis genis, et na-
tantibus oculis, et fracta ceruice, non hirundi-
nem. scire, (*quae nominis illius vis est*) sed vultu-
rem quemdam vulvis barbae pennis! Et nisi mul-
tum deprecatus esset, etiam caput flammeo tectum
habentem ait fuisse adfessurum: se ergo tum cae-
teras sexcentas in illa via molestias sustinuisse, can-
tillante illo et minuriente, qui nisi ipse retinisset,
forte

μένε ἐπὶ τῇ ἀπῆνης. ἕτερον δ' ἔν τι καὶ τοιῶ-
τον αὐτῷ προσταχθῆναι.

Καλέσασα γὰρ αὐτὸν ἡ γυνή, Θεσμόπολί, Φη-
σιν, ἔτως ὄναιο, χάριν ἃ μικρὰν αἰτέσῃ, δὲς,
μηδὲν ἀντειπὼν, μηδ' ὅπως ἐπὶ πλεῖόν σε δεή-
σομαι περιμείνας. τῷ δέ, ὅπερ εἰκὸς ἦν, ὑπο-
σχομένε πάντα πράξειν, δέομαί σε τῷτ', ἔφη,
χρηστὸν ὁρῶσά σε, καὶ ἐπιμελῇ, καὶ Φιλέσορ-
γον, τὴν κύνα ἣν οἶσθα τὴν Μυρρίνην, ἀναλα-
βὼν εἰς τὸ ὄχημα, Φύλαττέ μοι, καὶ ἐπιμελᾶ,
ὅπως μηδεὶς ἐνδεὴς ἔσῃ· βαρύνεται γὰρ ἡ ἀ-
θλία τὴν γαστέρα, καὶ σχεδὸν ὥς ἐπίτεξ ἔστιν· οἱ
δὲ κατάρκτοι ἔσσι, καὶ ἀπειθεῖς οἰκέται, οὐχ
ὅπως ἐκείνης, ἀλλ' ἔδ' ἐμὲ αὐτῆς πολὺν ποιεῖν-
ται

forte et iam in ipso plaustro esset saltaturus? Ve-
rum iniunctum sibi etiam aliud huiuscemodi.

34. Vocans enim illum mulier, da mihi, in-
quit, hanc veniam, Thesmopoli, sic fortunatus
sis! magnam quidem, petenti nihil contradicens,
nec exspecta, ut diutius te rogem: illo vero, quod
facile credas, pollicito se facturum omnia; hoc,
inquit, te rogo, quae benignum te videam, et
diligentem, et a natura factum ad amorem; ca-
nem, quam nosti, Myrrhinam, receptam in vehi-
culum custodi mihi, et curam illius gere, ne qua
re indigeat, vterum enim gerit misera, et prope
abest a partu: execrabiles autem illi et immorigeri
serui, ne mei quidem ipsius, tantum abest, ut
Luc. Op. T. III. E illius,

φαι λόγον ἐν ταῖς ὁδοῖς. μὴ τοίνυν τι συμκρὸν
 οἰηθῆς εὐποιήσῃν με, τὸ περισπένδασόν μοι,
 καὶ ἥδισον κυνέδιον διαφυλάξας. ὑπέσχετο ὁ
 Θεσμόπολις, πολλὰ ἱκετευέσης, καὶ μονονυχί
 καὶ διημερεύσης. τὸ δὲ πρᾶγμα παγγελοῖον ἦν,
 κυνέδιον ἐν τῇ ἱματίᾳ προκύπτον μικρὸν ὑπὸ τὸν
 πῶγωνα, καὶ κατερῆσαν ποτῶναις, εἰ καὶ μὴ
 ταῦτα ὁ Θεσμόπολις προσετίθει, καὶ βαύζον
 λεπτῇ τῇ Φωνῇ (τοιαῦτα γὰρ τὰ Μελιταῖα)
 καὶ τὸ γένειον τῷ Φιλοσόφῃ περιλιχωμένον,
 μάλιστα εἴ τι τῷ χθιζῷ αὐτῷ ζωμῷ ἐγκτεμέ-
 μικτο. καὶ ὁ κῖναισος, ὁ ξύνεδρος, ἔκ ἀμέσως
 ποτὲ καὶ εἰς τὰς ἄλλας τὰς παρόντας ἐν τῷ ξυμ-
 προσίῳ ἀποσκήπτων, ἐπειδὴ ποτε καὶ ἐπὶ τὸν
 Θεσμό-

illius, ullam rationem habent in via. Ne putes
 igitur te mediocriter de me mereri, si caniculam,
 de qua tantum laborem, suavissimamque mihi ser-
 uaueris. Pollicetur Thesmopolis simpliciter ita et
 tantum non cum lacrimis petenti. Res autem ri-
 dicula omnino, canicula de veste sub ipsam bar-
 bam prospiciens, parua, et saepe ipsum permin-
 gens, (etiamsi illud quidem non addidit Thesmo-
 polis) et minuta voce ganniens, (tales enim sunt
 Melitenenses illae caniculae) et mentum philosophi
 circumlambens, in primis si quid pridiani iuris in
 illo haereret. Et Cinaedus, assessor, qui alioqui
 non indocta dicta in caeteros iacere in conuiui-
 solet,

Θεσμόπολιν καθῆκε τὸ σκῶμμα· περὶ δὲ Θεσμο-
πόλιδος, ἔφη, τῆτο μόνον εἰπεῖν ἔχω, ὅτι ἀν-
τὶ Στωϊκῶ ἤδη Κυνικός ἡμῖν γεγέννηται. τὸ δ'
ἐν κυνίδισιν καὶ τετοκέναι ἐν τῷ τρέβωνι τῷ Θε-
σμοπόλιδος ἐπυθόμην.

Τοιαῦτα ἐντρύφῳσι, μᾶλλον δὲ ἐνυβρίζουσι
τοῖς ξυνῆσι, κατὰ μικρὸν αὐτὰς χειροῦθεις τῇ
ὑβρεὶ παρασκευάζοντες. οἶδ' ἔγω καὶ ῥήτορα
τῶν καρχάρων ἐπὶ τῷ δειπνῷ κελευσθέντα, με-
λετήσαντα, μὴ τὸν Δί', ἐκ ἀπαιδεύτως, ἀλ-
λὰ πάνυ τορῶς, καὶ ξυγκεκροτημένως· ἐπηνείτο
γὰρ μεταξὺ πινόντων, ἔκ πρὸς ὕδωρ μεμετρημέ-
νον, ἀλλὰ πρὸς οἶνον ἀμφορέα λέγων. καὶ τῆτο
ὑποσηῖναι τὸ τόλμημα ἐπὶ διακόςιαις δραχμαῖς
ἐλέγε-

solet, cum in Thesinopolin laxaret dicacitatem,
de Thesinopolide, inquit, hoc solum habeo quod
dicam, illum pro Stolco iam Cynicum nobis fa-
ctum. Caniculam igitur etiam peperisse in pallio
Thesinopolidis audiui.

35. Sic ad delicias, vel ad contumeliam potius,
abutuntur suis familiaribus, quos paullatim man-
suetos et patientes iniuriæ faciunt. - Noui ego
etiam rhetora quemdam de asperis illis iussum in
coena declamare, non inerudite profecto, sed ve-
hementer et concinne; laudabatur igitur inter
pocula, qui non ad aquam demensam dicēret, sed
ad vini amphoram; dicebatur autem pro' ducentis
E 2 illam

ἐλέγετο. ταῦτα μὲν ἔν ἴσως μέτρια. ἦν δὲ ποιη-
 τικὸς αὐτὸς, ἢ συγγραφικὸς ὁ πλάσιος ἢ, παρὰ
 τὸ δεῖπνον τὰ αὐτῶ ῥαψωδῶν, τότε καὶ μάλι-
 σα διαῤῥαγῆναι χρὴ, ἐπαινῶντα καὶ κολακεύον-
 τα, καὶ τρόπῃς ἐπαίνων καινοτέρῃς ἐπινυῶντα.
 εἰσὶ δ' οἱ καὶ ἐπὶ κἀλλεῖ θαυμάζεσθαι ἐθέλῃσι. καὶ
 δεῖ Ἀδωνίδας αὐτὰς, καὶ Ὑακίνθους ἀκέειν, πῆ-
 χεως ἐνίοτε τὴν ῥίνα ἔχοντας. σὺ δ' ἔν ἐάν μὴ
 ἐπαινῇς, ἕς τὰς λιθοτομίας τὰς Διονυσίας εὐθύς
 ἀφίξῃ, ὡς καὶ Φθονῶν, καὶ ἐπιβλεύων αὐτῶ
 χρὴ δὲ καὶ σοφὲς καὶ ῥήτορας εἶναι αὐτὰς· καὶ
 εἴ τι σολοικίσαντες τύχωσιν, αὐτὸ τὸ τῆς Ἀτ-
 τικῆς καὶ τῶ Τμηττῶ μετὰς δοκεῖν τὰς λόγους,
 καὶ νόμον εἶναι τὸ λοιπὸν ἔτω λέγειν.

Καί-

illam rem drachmis ausus esse. Si vero diues ipse
 vel poëticam adfectet laudem, vel historicam, qui
 in conuiuium sua recitet, tum maxime est, ubi
 rumpatur aliquis laudando, adulando, modis lau-
 dandi nouis excogitandis. Sunt vero qui etiam
 pulchritudinis nomine admirationi esse postulant,
 quos Adonidas, vel Hyacinthos audire oportet,
 cubitalem licet nasum interdum habeant. Tu vero
 si non laudes, ilicet in Dionysii lautumias venies,
 utpote qui inuideas ipsi et insidieris. Oportet au-
 tem doctos esse ipsos et rhetoras, et licet soloeci-
 smos committant, Atticae tamen et Hymetti ple-
 nos videri illorum sermones, et legem esse in po-
 sterum ita dicendi.

36. Quam

Καίτοι Φορητὰ ἰσῶς τὰ τῶν ἀνδρῶν. αἱ δὲ ἔν γυναιῖνες (καὶ γὰρ αὖ καὶ τόδε ὑπὸ τῶν γυναικῶν σπαραδάζεται, τὸ εἶναί τινας αὐταῖς πεπαιδευμένους, μισθῶ ὑπερτελεῖς ξυνόντας, καὶ τῷ Φορεῖῳ παρεπομένους) ἔν γάρ τι καὶ τοῦτο τῶν ἄλλων καλλωπισμάτων αὐταῖς δοκεῖ, ἣν λέγεται, ὡς πεπαιδευμέναι τέ εἰσι, καὶ Φιλόσοφοι, καὶ ποιῶσιν ᾄσματα ἔκ πολὺ τῆς Σαπφῆς ἀποδέοντα. καὶ διὰ δὲ ταῦτα μισθωτὰς καὶ αὐταὶ περιάγονται ῥήτορας, καὶ γραμματικὰς, καὶ Φιλοσόφους· ἀκροῶνται δ' αὐτῶν πηνίκα (γελοῖον γὰρ καὶ τῷτο) ἥτοι μεταξὺ κοσμημένων, καὶ τὰς κόμας περιπλεκόμεναι, ἢ παρὰ τὸ δεῖπνον· ἄλλοτε γὰρ οὐκ ἄγχοσι σχολῇ. πολλάκις δὲ καὶ μεταξὺ τῶ Φιλοσόφου

τί

36. Quamquam tolerabilia forte videantur, quae viri faciunt. Mulieres vero, nam hae quoque nunc adfectant habere quosdam eruditos, mercede interposita sibi familiares, et lecticam adfectantes, quandoquidem vnum hoc inter reliqua ornamenta illis videtur, si dicantur eruditae esse et philosophae, et carmina faciant non multum inferiora Sapphicis: propter haec igitur mulieres ipsae quoque mercenarios circumducunt Rhetores, et Grammaticos, et Philosophos. Audiunt vero illos interdum, quod ipsum quoque ridiculum, vel dum ornantur, et comas disponi sibi curant, vel in coena adeo: neque enim aliud ipsis otium superest. Saepe vero dum Philosophus aliquid disputat,

τὶ διεξίόντος, ἡ ἄβρα προσελθῶσα, ὤρσξε παρὰ τῷ μοιχῷ γραμματίον· οἱ δὲ περὶ σὺν Φροσύνης ἐκείνοι λόγοι ἐς αὐτοὺς παριμένοντες, ἔστ' ἂν ἐκείνη ἀντιγράψασα τῷ μοιχῷ, ἐπαναδράμῃ πρὸς τὴν ἀκρόασιν.

Ἐπειδὴν δὲ ποτε διὰ μακρὰ τῷ χρόνῳ Κρονίων ἢ Παναθηναίων ἐπισιάντων, πέμπηται τί σοι ἐφεστρίδιον ἄθλιον, ἢ χιτῶνιον ὑπόσαθρον, ἐνταῦθα μάλισα πολλὴν δεῖ καὶ μεγάλην γενέσθαι τὴν πομπήν. καὶ ὁ μὲν πρῶτος, εὐθὺς ἐτι σκεπτομένῃς πρᾶκτάσας τῷ δεσπότῃ, προδραμὼν καὶ προμηνύσας, ἀπέρχεται, μισθὸν δὲ ὀλίγον τῆς ἀγγελίας προσλαβὼν. ἔωθεν δὲ τρισκαιδεκα ἡμέρας κομίζοντες ἕκαστος, ὡς πολλὰ εἶπε, καὶ ὡς ὑπέμνησε, καὶ ὡς ἐπιτραπείς, τὸ κάλλιον

ἐπελῶ-
accedens ancilla a moechno tabellas tradit: at illi de temperantia sermones insistant, expectantque, dum illa, moechno postquam rescripserit, ad auditionem redeat.

37. Cum vero longo post tempore aliquando Saturnalibus instantibus vel Panathenaicis, mittitur tibi amiculum miserum, aut tunica fere putris, tunc maxime multam institui magnamque pompam oportet. Et primus quidem, qui deliberante domino illud sublegit, praecurrens et indicans, non paruo ablato nuntii praemio, redit. Mane vero tredecim veniunt ferentes munus, quorum unusquisque, ut multa dixerit, ut monuerit, ut dato sibi negotio pulcherrimum elegerit, commemorat.

ἐπελέξατο διεξιῶν· ἅπαντες δ' ἐν ἀπαλλάττονται λαβόντες, ἔτι καὶ βρονθυόμενοι, ὅτι μὴ πλείω ἔδωκας.

Ὁ μὲν γὰρ μισθὸς αὐτὸς, κατὰ δύο ὀβολὰς, ἢ τέτταρας. καὶ βαρὺς αἰτῶν σὺ, καὶ ὀχληρὸς δοκεῖς. ἵνα δ' ἐν λάβῃς, κολλησυντέος μὲν αὐτὸς, καὶ ἰκετευτέος· θεραπευτέος δὲ καὶ ὁ οἰκονόμος. ἕτος μὲν καὶ ἄλλος θεραπείας τρόπος· ἐν ἀμελητέος δὲ ἔδ' ὁ ξύμβουλος καὶ Φίλος. καὶ τὸ ληφθὲν ἤδη προωφείλετο ἱματιοναπήλω, ἢ ἱατρῷ, ἢ σκυτοτόμῳ τινί. ἄδωρα ἔν σοι τὰ δῶρα, καὶ ἀνόνητα.

Πολὺς δὲ ὁ Φθόνος, καὶ πε καὶ διαβολὴ τις ἥρεμα ὑπεξανίσταται πρὸς ἄνδρα ἤδη τὰς κατὰ
σῶ

morat. Omnes igitur cum munusculo abeunt; insuper cum fastidio quodam murmurant, quod plura non dederis.

38. Merces ipsa *minutarium tibi soluitur*, obolis binis, aut quaternis: si petas, gravis videris ac molestus. Vt igitur accipias, adulandum primo ipsi et supplicandum; colendus autem etiam est dispensator, quod aliud culturae genus est; nec veronegligendus consiliarius et amicus. Porro quod accipis iam debebatur vestiario, aut medico, aut sutori cuidam. Munera igitur illa non munera et nullius utilitatis.

39. Inter haec forte etiam calumnia quaedam paulatim contra te insurgit apud virum, sermo-

σὲ λόγους ἡδέως ἐνδεχόμενον· ὁρῶ γὰρ ἤδη σὲ μὲν
 ὑπὸ τῶν συνεχῶν πόνων ἐκτετρυχωμένον, καὶ
 πρὸς τὴν θεραπείαν σκάζοντα, καὶ ἀπηυδηκότα,
 τὴν ποδάγραν δὲ ὑπανίσταν. ὅλως γὰρ ὅπερ ἦν
 νοσιμώτατον ἐν σοί, ἀπανθισάμενος, καὶ τὸ
 ἐγκαρπώτατον τῆς ἡλικίας, καὶ τὸ ἀμμιώτα-
 τον τῆς σώματος ἐπιτρίψας, καὶ ῥάκος σε πολυ-
 σχιδῆς ἐργασάμενος, ἤδη περιβλέπει, σὲ μὲν οἱ
 τῆς κόπρης ἀπορρίψῃ φέρων, ἄλλον δὲ ὅπως τῶν
 δυναμένων τὰς πόνους καρτερεῖν πρᾶσλήψεται
 καὶ ἦτοι μειράκιον αὐτῷ ὅτι ἐπέειράσας ποτε, ἢ
 τῆς γυναικὸς ἄβραν παρθένον γέρον ἀνὴρ διέ-
 φθειρας, ἢ ἄλλο τι τοιῶτον ἐπικληθεῖς, νύκτωρ
 ἐγκεκλυμμένος, ἐπὶ τράχηλον ὠσθεῖς, ἐξελή-
 λυθας

nes qui contra te habentur libenter iam excipien-
 tem. Videt enim te iam perpetuis laboribus de-
 tritum, et ad officia claudicantem, et defectum
 viribus, subeuntemque paullatim podagram. O-
 mnino enim postquam florem aetatis valetudinis-
 que tuae praecerplit, postquam fertilissimam vi-
 tae tuae partem et summum vigorem corporis
 contriuit, et pannum te vndique fissum concin-
 nauit, iam circumspicit, te quidem in quod ster-
 quilinium abiiciat, alium vero, qui labores susti-
 nere possit, vt adsumat. Tum igitur vel tentasse
 puerum, vel ancillam virginem dominae immi-
 nuisse, homo senex, vel quiddam aliud huic si-
 mile incusatus noctu, capite obuoluto, praeceps
 eiice-

λυθας ἔρημος ἀπάντων, καὶ ἄπορος, τὴν βελτί-
στην ποδάγραν αὐτῷ γῆρα παραλαβών. καὶ ἂ
μὲν τέως ἤδεις, ἀπομαθὼν ἐν τοσάτῳ χρόνῳ·
θυλὰς δὲ μείζω τὴν γαστέρα ἐργασάμενος, ἀπλή-
ρωτόν τι, καὶ ἀπαραίτητον κακόν. καὶ γὰρ ὁ
λαιμὸς ἀπαιτεῖ ἐκ τῆς ἐθῆς· καὶ ἀπομανθάνων
αὐτὰ, ἀγανακτεῖ.

Καὶ σε ἐκ ἂν τις ἄλλος δέξαιτο ἔξωρον ἢ δὴ γε-
γνηκα, καὶ τοῖς γεγηρακόσιν ἵπποις ὁμοίῳτα,
ὧν ἂν τὸ σῆμα ὁμοίως χρήσιμον· ἄλλως τε,
καὶ ἢ ἐκ τῆς ἀπωσθῆναι διαβολὴ πρὸς τὸ μείζον
εἰκαζομένη, μοιχὸν, ἢ Φαρμακέα σε, ἢ τι τοι-
ῶτον ἄλλο δοκεῖν ποιεῖ. ὁ μὲν γὰρ κατήγερτος,
καὶ σιωπῶν ἀξιόπιστος· σὺ δ' Ἕλληνας, καὶ ῥάδιος
τὸν

eiiceris domo, relictus ab omnibus, inops, cum
senectute podagram etiam optimam nactus; obli-
tus hoc tanto tempore interiecto eorum, quae ante
sciebas, ventre auctus maiore quam culeus est,
malo, quod nec explere possis, nec deprecari. Et
enim et gula poscit te ex consuetudine, et cum
indignatione et querela dediscit.

40. Nec te facile alius quis recipiat exoletum
iam et equis vetulis similem, quorum neque pellis
aeque utilis. Alioquin etiam calumnia e tua ex-
pulsione orta, et maius quid suspicata, ut moe-
chus, vel veneficus, vel horum simile aliquid vi-
dearis, efficit. Tuus enim accusator tacens etiam
fide dignus: tu vero Graeculus et levis ingenii,
et

τὸν τρόπον, καὶ πρὸς πᾶσαν ἀδικίαν εὐκολος·
 τοιότῃς γὰρ ἅπαντας ἡμᾶς εἶναι οἶοντα· καὶ
 μάλα εἰκότως· δοκῶ γάρ μοι καὶ τῆς τοιαύτης
 δόξης αὐτῶν, ἣν ἔχουσι περὶ ἡμῶν, κατανενοη-
 κέναι τὴν αἰτίαν. πολλοὶ γὰρ οἱ ἐς τὰς οἰκίας
 παρελθόντες, ὑπὲρ τῆς μηδὲν ἄλλο χρήσιμον εἰ-
 δέναι, μαντείας καὶ Φαρμακείας ὑπὲρσχοτο, καὶ
 χάριτας ἐπὶ τοῖς ἐρωτικοῖς, καὶ ἐπαγωγὰς τοῖς
 ἐχθροῖς. καὶ ταῦτα πεπαιδεῦσθαι λέγοντες,
 καὶ τρίβωνας ἀμπερόμενοι, καὶ πώγωνας ἐκ εὐ-
 καταφρονήτης καθαιρέμενοι. εἰκότως ἔν τὴν ὁ-
 μοίαν περὶ πάντων ὑπόνοιαν ἔχουσιν, ὥς ἀρίστους
 εἶναι, τοιότῃς ὀρῶντες, καὶ μάλιστα ἐπιτηρῶν-
 τες αὐτῶν τὴν ἐν τοῖς δείπνοις, καὶ τῇ ἄλλῃ ξυν-
 εσίᾳ.

et ad scelus omne facilis. Tales enim uniuersos
 nos arbitrantur, nec iniuria. Videor enim mihi
 etiam talis illorum opinionis, quam de nobis ha-
 bent, causam intellexisse. Multi enim in domos
 ingressi, quod nihil aliud utile scirent, vaticinia
 et veneficia polliciti sunt, et gratiam ab amasiis,
 et malorum in hostium capita auersiones: idque
 cum facerent, se eruditos dicebant, et pallia in-
 duti erant et barbas submittebant minime conte-
 mnendas. Non absurde ergo similia de omnibus
 suspicantur, cum tales esse videant, quos puta-
 bant praestantissimos, obseruentque eorum in
 coe-

εσίου κολακείαν, καὶ τὴν πρὸς τὸ κέρδος δαλο-
πρέπτιαν.

Ἀποσσεύμενοι δὲ, αὐτὰς μισῶσι, καὶ μάλα
εὐκότῳ, καὶ ἐξ ἅπαντος ζητῶσιν ὅπως ἄρδην
ἀπολέσωσιν, ἢν δύνωνται. λογίζονται γὰρ, ὡς
ἐξαγορεύσασιν αὐτῶν τὰ παλλὰ ἐκείνα τῆς Φύ-
σεως 14) ἀπόρρητα, ὡς ἅπαντα εἰδότες ἀκρι-
βῶς, καὶ γυμνὰς αὐτὰς ἐπωπτευκότες. τῆτο
τοῖνυν ἀποπνίγει αὐτὰς· ἅπαντες γὰρ ἀκριβῶς
ὅμοιοί εἰσι τοῖς καλλίστοις τέτοις βιβλίοις, ὧν
χρυσοὶ μὲν οἱ ὀμφαλοὶ, πορφυρὰ δ' ἐκτοσθεν
ἡ διφθέρα· τὰ δ' ἔνδον, ἡ Θυῆς ἐς τῶν τέ-

κνων

coenis et reliqua consuetudine adulationem, et
quam seruilem lucri causa personam suscipiant.

41. Quos verò eiecerunt, illos etiam, vt valde
consentaneum est, odio habent, et vndique quae-
runt funditus, si queant, perdere. Etenim arbi-
trantur illos enuntiuros esse multa illa in natura
ipsorum ac moribus secreta, vt qui norint accu-
rate omnia, et nudos ipsos inspexerint. Hoc igitur
est, quod illos angit. Omnes enim accurate
similes sunt pulcherrimis illis libris, quorum aurci
vmbilici, purpureique coloris membrana exte-
rior: intus autem vel Thyestes est liberos suos
epula-

14. Φύσεως] Si vsquam, hic certe, late pa-
tere videtur Φύσεως appellatio, quae cor-
poris et animi morbos, ingenium, mores,
vitam totam comprehendat. Gesner.

κνων ἐσιώμενας, ἢ Οἰδίπας τῇ μητρὶ ξυνών, ἢ
 Τηρεὺς δύο ἀδελφὰς ἅμα ὀπιύων. τοιᾶτοι καὶ
 αὐτοὶ εἰσι, λαμπροὶ, καὶ περιβλεπτοὶ, ἔνδον
 δ' ὑπὸ τῇ πορφύρᾳ, πολλὴν τὴν τραγωδίαν
 σιέποντες. ἕκασον γὰρ αὐτῶν ἢ ἐξβιλήσης,
 δρᾶμα ἢ μικρὸν εὐρήσεις Εὐριπίδῃτινός, ἢ Σοφο-
 κλέως. τὰ δ' ἔξω, πορφύρα εὐανθής, καὶ χρυ-
 σῆς ὁ ὀμφαλός· ταῦτ' ἐν ξυνεπιστάμενοι αὐτοῖς,
 μισᾷσι, καὶ ἐπιβλεύουσιν, εἴ τις ἀπρῶς ἀκρι-
 βῶς, κατανενοηκῶς αὐτὰς ἐκτραγώδησει, καὶ
 πρὸς πολλὰς ἐρεῖ.

Βάλομαι δ' ὁμῶς ἔγωγε, ὥσπερ ὁ Κέβης ἐκεῖ-
 νος, εἰκόνα τινὰ τῶ τοιᾶτα σοὶ βίβη γράψαι, ὅ-
 πως ἐς αὐτὴν ἀποβλέπων, εἰδῆς εἴ σοι παριτη-
 τέον

epulatus, aut Oedipus cum matre concumbens,
 aut duas simul sorores Tereus subigens, Tales
 et hi sunt, splendidi et conspicui, intus vero sub
 purpura tragoediam multam tegentes. Si enim
 vnumquemque eorum euolvas, actum inuenies
 haud paruum, Euripidis alicuius, aut Sophoclis
ingenio dignum: extra autem sunt purpura florida,
 et umbilicus aureus. Horum ergo sibi conscii
 odio habent et struunt insidias, si quis ab illis se-
 iunctus, qui accurate ipsos norit, tragoediam ipsos
 faciat, et in vulgus de ipsis narret.

42. Volo tamen ego vt Cebes ille imaginem
 tibi quamdam talis vitae depingere, vt illa perspe-
 cta constituas, vtrum in eam tibi ingrediendum
 fit.

τέον ἐσὶν ἐς αὐτήν. ἡδέως μὲν ἔν' Ἀπολλῶντινος,
 ἢ Παρράσις, ἢ Ἀετίωνος, ἢ καὶ Εὐφράνορος ἂν
 ἐδεήθην ἐπὶ τὴν γραφήν. ἐπεὶ δὲ ἄπορον νῦν
 εὔρεῖν τινα ἔττω γενναῖον, καὶ ἀκριβῆ τὴν τέ-
 χνην, ψιλὴν ὡς οἶόν τέ σοι ἐπιδείξω τὴν εἰκόνα.
 καὶ δὴ γεγράφθω προπύλαια μὲν ὑψηλὰ, καὶ
 ἐπίχρυτα, καὶ μὴ κάτω ἐπὶ τῷ ἐδάφει, ἀλλ'
 ἂνω τῆς γῆς, ἐπὶ λόφῳ κείμενα, καὶ ἡ ἀνοδος
 ἐπιπολὺ, καὶ ἀνάντης, καὶ ὄλισθον ἔχουσα, ὡς
 πελάγεις ἤδη πρὸς τῷ ἄκρῳ ἔσεσθαι ἐλπίσαν-
 τας, ἐκτραχηλισθῆναι, διαμαρτόντος τῷ πο-
 δὲς· ἐνδον δὲ ὁ Πλῶτος αὐτὸς καθήσθω, χρυ-
 σῆς ὅλος, ὡς δοκεῖ, πάνυ εὐμορφος, καὶ ἐπέ-
 ρατος, ὁ δ' ἐρασιῆς μόγις ἀνελθὼν, καὶ πλησιά-
 σας

fit. Libenter itaque Appellem quemdam, aut
 Parrhasium, aut Aetionem, aut Euphranorem et-
 iam ad picturam adhiberem. Quandoquidem vero
 fieri non potest, ut nunc inueniatur aliquis eo
 vel ingenio vel artis praestantia; tenuem tibi,
 quantum a me potest, imaginem ostendam. Pin-
 gatur itaque vestibulum altum, inauratum, nec
 infra in solo, sed supra terram in colle situm: ad-
 scensus longus sit et arduus, lubricusque, ut saepe
 qui in summo se iam sperarent esse, vestigio fal-
 lente euertantur. Intra vero Plutus sedeat ipse,
 aurea specie totus, formosus idem atque amabilis.
 Amator autem, qui aegre adscendit, et ad ianuam
 accessit,

σας τῇ θύρᾳ, τεθηπέντω, ἀφορῶν ἐς τὸ χρυ-
 σίον. παραλαβῆσα δὲ αὐτὸν ἡ Ἑλπίς, εὐπρόσ-
 ωπος καὶ αὐτὴ, καὶ ποικίλα ἀμπεχομένη ἑσα-
 γέντω, σφύδρα ἐκπεπληγμένον τῇ εἰσόδῳ. τὸν
 τεῦθεν δὲ, ἡ μὲν Ἑλπίς αἰεὶ προηγείσθω. δια-
 δεξάμεναι δ' αὐτὸν ἄλλαι γυναῖκες, Ἀπάτη,
 καὶ Δαλεία, παραδότησαν τῷ Πόνῳ. ὁ δὲ,
 πολλὰ τὸν ἀθλίον καταγυμνάσας, τελευτῶν,
 ἐγχειρίσάτω αὐτὸν τῷ Γήρᾳ ἤδη ὑπονόςοντα,
 καὶ τετραμμένον τὴν χρόαν· ὕσάτη δὲ ἡ Τβρις
 ἐπιλαβομένη, συρέτω πρὸς τὴν Ἀπόγνωσιν· ἡ
 δ' Ἑλπίς, τὸ ἀπὸ τέττε, ἀφανὲς ἀποπτάσθω,
 καὶ μηκέτι καθ' ἑς εἰσῆλθε τὰς χρυσῆς θυρῶ-
 νας, ἐκ τινος δ' ἀποσρέφῃ καὶ λεληθυίας ἐξ-
 οδε

accessit, obstupescat oculis in aurum directis. Ad-
 sumtum vero spes, formosa et ipsa, et pictam ve-
 stem induta introducat, valde in ingressu perculsum.
 Inde vero Spes quidem praecedat semper, exci-
 pientes autem illum mulieres aliae, Fraus, et Ser-
 uitus, tradant Labori. At hic postquam multum
 exercuit miserum, commendet eum Senectuti,
 iam aliquantum aegrotantem et colorem verten-
 tem: ultima vero Contumelia comprehensum
 abducatur ad Desperationem. Spes ab hoc inde loco
 auolet, nec conspiciatur amplius: ipse vero non
 iam per aureum qua ingressus fuerat vestibulum,
 sed per auersum quemdam et latentem exitum ou-
 dus

δε ἐξωθείσθω, γυμνός, προγάζωρ, ὠχρὸς, γέ-
ρων, τῇ ἐτέρᾳ μὲν τὴν Αἰδῶ σκέπων, τῇ δε-
ξιᾷ δὲ αὐτὸς ἑαυτὸν ἀγχων· ἀπαντάτω δ' ἐξ-
ίοντι ἡ Μετανοία δακρύουσα ἐς εἰδέν ὄφελος, καὶ
τὸν ἀθλιὸν ἐπαπολλύουσα. τῷτο μὲν ἔσω τὸ τέ-
λος τῆς γραφῆς· σὺ δ' ἂν, ὦ ἄρισε Τιμὸκλεις,
αὐτὸς ἤδη ἀκριβῶς ἐπισκοπῶν ἕκαστα, ἐννόησον,
εἰ σοι καλῶς ἔχει, προσελθόντα εἰς τὴν εἰκόνα
κατὰ ταύτας τὰς θύρας, ἐκεῖνην τὴν ἔμπαλιν
αἰσχρῶς ἔτῳς ἐκπεσεῖν. ὅ, τι δ' ἂν πράττης,
μέμνησο τῷ συφῶ λέγοντος, Ὡς θεὸς ἀναίτιος,
αἰτία δὲ ἐλομένη.

dustrudatur, ventre prominulo, pallidus, se-
nex, altera manu pudenda tegens, altera autem
suum ipse collum angens. Occurrat exeuanti Poe-
nitentia nequidquam plorans, et magis perdens
perditum. Hic quidem picturae finis erit. At tu,
Timocles optime, ipse iam diligenter inspiciens
singula, cogita, an bonum tibi putes, ingressum
te in vitam depictam per illas portas, altera illa
ianua turpiter adeo elabi. Quidquid autem fece-
ris, sapientis viri memento, qui innocens, in-
quit, Deus est, culpa vero eligentis.

Απολογία περὶ τῶν ἐπὶ μισθῷ
συνόντων.

Πάλαι σκοπῶ πρὸς ἑμαυτὸν, ὦ καλὲ Σαβῖνε, ἅτινὰ σοι εἰκὸς ἐπελθεῖν ἢ εἶπεῖν ἀναγνόντι ἡμῶν τὸ περὶ τῶν ἐπὶ μισθῷ συνόντων βιβλίον. ὅτι μὲν γὰρ ἐκ ἀγέλας διεξέρχεις αὐτὸ, καὶ πάνυ μοι πρόδηλον. ἃ δὲ μεταξὺ καὶ ἐπὶ πᾶσιν ὑπὸ σὲ ἐλέγετο, ταῦτα νῦν ἐφαρμόττειν ζητῶ τοῖς ἀνεγνωσμένοις. εἰ τοίνυν μὴ κακὸς ἐγὼ μαντικὴν, δοκῶ μοι ἀκρίειν σε λέγοντος, εἰτά τις αὐτὸς ταῦτα γεγραφώς, καὶ κατηγορίαν ἔτω δεινὴν κατὰ τὰ τοιαῦτα βίβη διεξελθὼν, ἔπειτα

Defensio eorum qui mercede
conducti in potentiorum
convictu sunt.

Olim apud me confidero, pulcher Sabine, quid in mentem tibi venisse probabiliter dicam, legenti nostrum de mercenariis familiaribus libellum. Nam id quidem omnino certum habeo, non sine risu te illum percurrisse. Quae vero interiecto tempore et post omnia a te dicta sint, ea nunc componere his, quae legisti, studeo. Nisi igitur male ego vaticinari didici, videor mihi audire te dicentem ista: Et est, qui postquam scriplit ipse talia, et gravem adeo accusationem contra hoc vitae genus explicavit, repente omnium oblitus,

πειτα πάντων ἐκλαθόμενος, ὁσράνε, Φησί, μεταπεσόντες, ἐκὼν ἑαυτὸν Φέρων ἐς δαλείαν ἔ-
τω περιΦανῇ καὶ περίβλεπτον ἐνῆκε; πόσοι Μῆ-
δαι, καὶ Κροῖσοι, καὶ Πακτωλοὶ ὅλοι μετέπει-
σαν αὐτὸν ἀΦεῖναι μὲν τὴν ἐκ παίδων Φίλην
καὶ σύντροφον Ἑλευθερίαν, πρὸς αὐτῷ δὲ ἤδη
τῷ Αἰακῷ γεγόμενον, καὶ μονονεχὶ τὸν ἕτερον
πόδα ἐν τῷ προθμείῳ ἔχοντα, παρέχειν ἑαυ-
τὸν ἔλκεσθαι καὶ Φέρεσθαι, καθάπερ ὑπὸ
κλοιῷ τινι χρυσῷ τὸν αὐχένα δεθέντα, οἷα ἐστὶ
τῶν τρυφῶντων πλεσίων τὰ σφιγγία, καὶ τὰ
κεφάλια 15). πολλὴ γὰρ ἡ διαφωνία τῇ νῦν βίᾳ
πρὸς

oblitus, cadente, ut aiunt, aliter calculo, sua se
sponte in manifestam adeo conspicuamque serui-
tutem demiserit? Quot hunc Midæ et Croesi et
Pactoli integri in sententiam aliam traduxere, ut
relicta amica illa a teneris inde et cui innutritus est
libertate, cum iam prope ipsum est Aeacum, et
tantum non alterum pedem in cymba *Charontis*
habet, praeberet se trahendum agendumque tam-
quam aureo circa ceruices collari deuinctum, qua-
les sunt delicatiorum diuitum simiolæ et parui
sciuri. Multum ergo hæc vita et illa scriptio dif-
crepant.

15. Κεφάλια] Cum aliquid dandum esset in
versione, quod responderet τοῖς κεφαλαίοις,
in tanta sententiarum diuersitate placuit et
nobis aliquid audere, et ponere. Interim,
quasi legeretur σκιεράλια, quod a distan-
Luc. Op. T. III. F te

πρὸς τὸ σύγγραμμα, καὶ τὸ ἄνω τῷ ποταμῷ
χωρεῖν, καὶ ἀντεγράψαι τὰ πάντα, καὶ παλιν-
ιδεῖν πρὸς τὸ χεῖρον, τῶτ' ἂν εἶη, ἐχ' ὑπὲρ
Ἑλένης, μὰ Δί', ἐδ' ὑπὲρ τῶν ἐπ' Ἰλίου γενο-
μένων, ἀλλ' ἔργῳ ἀνατρεπομένων τῶν λόγων κα-
λῶς πρότερον εἰρησθαι δοκούντων.

Ταῦτα μὲν πρὸς ἑαυτὸν, ὡς τὸ εἶκος, λέγε-
ται σοι· ἐπάξεις δὲ ἴσως καὶ πρὸς αὐτὸν ἐμέ
ξυμβελήν τινα τοιαύτην, ἐν ἁκαίρῳ, ἀλλὰ Φι-
λικήν, καὶ οἶω σοι χρησῶ καὶ Φιλοσόφῳ ἀνδρὶ
πρέπασαν. ἦν μὲν ἐν κατ' ἀξίαν ὑποδὺς τὸ σὸν
πρόσω-

*crepant, et hoc sane fuerit illud, quod aiunt,
contra flumen retro ire, et inuersa omnia, et in
peius recantare, non de Helena per Iouem, aut
his, quae ad Ilium gesta sunt, sed cum opere et
factis retractantur, quae bene antea dicta vide-
bantur.*

2. Haec quidem ad te ipsum, ut consentaneum,
a te dicta sunt. Subiicies autem forte ad me ipsum
etiam consilium quoddam eiusmodi non intempe-
stium, sed amicū, teque virum bonum et sa-
pientem decens. Si igitur pro dignitate sumtam
perfo-

te non satis presse pronuntiatum in κερύ-
λια mutasse librarius potest. Sciuri certe
hodie in deliciis quorundam: et fuisse olim
vel maxime *amabiles*, apparet ex Martialis
V, 38. *Gesner*.

πρόσωπον ὑποκρίνομαι, εὖ ἂν ἡμῖν ἔχοι, καὶ
τῷ λογίῳ θύσομεν. εἰ δὲ μὴ, ἀλλὰ σὺ προσθή-
σεις τὰ ἐνδόντα. ὦρα τοῖνυν μετασκευάσαν-
τας ἡμᾶς τὴν σιηνὴν, ἐμὲ μὲν σιωπᾶν, καὶ ἀνέ-
χεσθαι τεμνόμενον, καὶ καιόμενον, εἰ δέοι, ἐπὶ
σωτηρίᾳ, σὲ δὲ ἐπιπάττειν τῶν Φαρμάκων, καὶ
τὴν σμίλην ἅμα πρόχειρον ἔχοντα, καὶ τὸ καυ-
τήριον διάπυρον· καὶ δὴ παραλαβὼν τὴν ῥή-
τραν, σὺ ταῦτα πρὸς μὲ ὁ Σαβῖνος ἤδη λέγεις.

Πάλαι μὲν, ὦ Φιλότης, ὡς εἰκὸς, εὐδοκίμη-
ταί σοι ταῦτ' ἐν τῷ σύγγραμμά, καὶ ἐν πολλῷ πλή-
θει δειχθέν, ὡς οἱ τότε ἀκροασάμενοι διηγῶν-
το, καὶ ἰδίᾳ παρὰ τοῖς πεπαιδευμένοις, ὅπως οἱ
ὀμιλεῖν αὐτῷ, καὶ διὰ χειρὸς ἔχειν ἠξίωσαν. ἦ
τς

personam tuam egero, bene res habet, et Elo-
quenti Deo sacrificabimus: sin minus, at tu quae
desunt adiiicies. Tempus igitur est, conuerſa
læna me silentio secandum vrendumque, si opus
sit, salutis causa praebere; te vero medicamenta
inspergere, cultrumque in promptu habere, et
candens cauterium. Iamque sumtis dicendi par-
tibus tu haec ad me, Sabine, dicis.

3. Olim sane, amice, ut par erat, ad famam
tibi hoc scriptum profuit, et eo tempore, quo in
magna concione recitaretur, ut narrarunt mihi,
qui sum audiere, et priuam apud eruditos, qui
cognoscere illud et in manu habere dignati sunt.

τε γὰρ τῶν λόγων παρασκευῇ, ἔμειπτή, καὶ ἡ ἰσορία πολλή, καὶ ἐμπειρία τῶν πραγμάτων, καὶ ὅτι ἕκαστα σαφῶς ἐλέγετο· καὶ τὸ μέγιστον, ὅτι χρήσιμα πᾶσιν ἦν, καὶ μάλιστα τοῖς πεπαιδευμένοις, ὡς μὴ ὑπ' ἀγνοίας σφᾶς αὐτὰς εἰς δαλρίαν ὑπάγοιεν. ἐπεὶ δέ σοι μετέδοξε βελτίω ταῦτ' εἶναι, καὶ τὴν μὲν Ἑλευθερίαν μακρὰ χαίρειν ἰᾶν, ζηλῶσαι δὲ τὸ ἀγεννέστατον ἐκείνο ἱαμβεῖον·

“Ὅπως τὸ κέρδος, παρὰ φύσιν δαλευτέον.

ὄρα, ὅπως μηδεὶς ἔτι ἀκέσσηται σε ἀναγινώσκοντος αὐτό· ἀλλὰ μὴδ' ἄλλω παρασχησ τῶν τὸν παρόντα σε βίον ὁρῶντων, ἐπελθεῖν τὰ γεγραμμένα· εὐχε δ' Ἑρμῇ τῷ χθονίῳ, καὶ τῶν ἀνηκοότων

Etenim verborum in eo apparatus non contemnendus, et historiae multum, et rerum peritia, et quod aperte omnia dicerentur: et maxime, quod utilia omnibus essent, eruditis praesertim, ne per ignorantiam ipsi in servitutem se coniciant. Postquam vero mutata sententia tibi visum est, meliora haec esse, et longum libertati valedicere, imitarique ignavum illum versiculum:

Vbi lucra magna, serviant et liberi:

vide, ne quis imposterum audiat te illud praelegentem, sed nec alii cuiquam eorum, qui praesentem ~~nam~~ tuam inspiciunt, copiam facito legendi; sed infero Mercurio vota nuncupa, ut hos, qui

κοῦτόν πρότερον, πολλήν λήθην κατασκεδάσαι.
ἡ δόξεις τῷ τῷ Κορινθίῳ μύθε ταυτόν τι πε-
πονθέναι; κατὰ σαυτῆ ὁ Βελλεροφόντης γεγρα-
φώς τὸ βιβλίον. μὰ γὰρ τὸν Δί', εἴχ' ἔρῳ τὴν
ἀπολογίαν, ἥτις ἂν εὐπρόσωπός σοι γένοιτο
πρὸς τὰς κατηγορεῦντας· καὶ μάλιστα, ἣν συνγέ-
λωτι αὐτὸ ποιῶσιν, ἐπαινῶντες μὲν τὰ γεγραμ-
μένα, καὶ τὴν ἐν αὐτοῖς ἐλευθερίαν, αὐτὸν δὲ
τὸν συγγραφέα δελεῦντα ὀρώντες, καὶ ἐκόντα
ὑποτιθέντα τὸν αὐχένα τῷ ζυγῷ.

Οὐκ ἀπερμότα γὰρ ἂν λέγοισιν, εἰ λέγοισιν, ἡ-
τοι ἄλλα τῷ γενναίῳ ἀνδρὶ εἶναι τὸ βιβλίον·
καὶ σὲ τὸν κολοῖον, ἀλλοτρίοις πτεροῖς ἀγάλλε-
σθαι· ἡ εἶπερ σὸν ἐστίν, ὁμοίᾳ σε τῷ Σαλαίθῳ
ποιεῖν·

qui prius audiere, Lethaeis aquis perfundat: alio-
quin videbitur idem tibi vsu venisse, quod est in
fabula Corinthia, et ipse contra te Bellerophon
scripsisse libellum. Ita enim me Iupiter amet,
vt non video, quam quisam, quae quidem spe-
ciem habeat, contra accusantes possis dicere: prae-
fertim si cum risu hoc faciant, laudantes scripta,
et quae in illis elucet, libertatem, ipsum vero scri-
ptorem seruire videntes, qui sponte collum iugo
submiserit.

4. Non absurde itaque dixerint, si dixerint,
aut alterius cuiusdam fortis viri esse librum, neque
graculum alienis superbire pennis; aut, si tuus
sit, idem te, quod Salaethum facere, qui acer-

παιεῖν· ὃς πικρότατον κατὰ μοιχῶν τοῖς Κρο-
τωνιάταις νόμον θεῖς, καὶ θαυμαζόμενος ἐπ' αὐ-
τῷ, μετὰ μικρὸν αὐτὸς ἐάλει, μοιχεύων τοῦ
ἀδελφοῦ τὴν γυναῖκα. παρὶ πόδα 16) τοίνυν καὶ
σὲ τὸν Σάλαιθον ἐκείνον Φαίη τις ἀνὴρ μάλλον
δὲ πολὺ μετρίωτερος ἐκείνος, ἔρωτι μὲν αἰλοῦς
ὥς ἔφασκεν ἀπολογέμενος, ἐκὼν δὲ μάλα εὐφύ-
χως ἐς τὸ πῦρ ἀλλόμενος, καί τοι εὐκέντων αὐ-
τὸν ἤδη Κρατωνιάτῃν, καὶ ἐνδιδόντων Φυ-
γεῖν, εἰ βέλοιο. τὰ δὲ σὲν, ἃ παρὰ μικρὸν ἀτο-
πώτερον, ἀκρεβέντος μὲν ἐν τοῖς λόγοις τὴν τῷ
τοῖα-

bissima apud Crotoniatis lege contra adulteros
lata, eam ob causam celebratus, non ita multo
post in adulterio cum fratris vxore deprehensus
est. Ad amissum igitur te quoque Salaethum il-
lum aliquis dixerit. Quin tolerabilius ille, amore
qui captus esset, quemadmodum in causa dicen-
da commemorauit, et ultro in ignem atque ani-
mose insilierit, misericordia licet illius iam tan-
gerentur Crotoniatae, et fugae atque exilii, si vo-
luisset, copiam facerent. Tuum autem haud
paullo absurdius factum est, qui seruilem huius
vitae

[16. Περὶ πόδα] Brodaeus Miscell. IX. cap. 14.
legit παραποδως. Sed post eum satis hunc
Iscum munivit Is. Casaubonus ad Theophra-
sti Charact. cap. 5. ubi docet περὶ πόδα
Graecos dixisse de omnibus, quas apta essent,
et conuenirent. Ienius.

ποιεῖτε βίην δημοπρέπειαν, καὶ κατηγοροῦντος, εἰ
τις εἰς πλῆθος τινὸς ἐμπροσθῶν, καὶ μαθεύσας
ἑαυτὸν, ἀνέχοιτο, μυρία τὰ δυσχερῆ πάσχων
καὶ ποιῶν. ἐν γὰρ δ' ὑσάτω, καὶ σχεδὸν ἤδη
ὑπὲρ τὸν ἄδελφον, ἔτις ἀγεννῆ λατρείαν ἐπαινεῖ-
μεν, καὶ μονομαχίᾳ καὶ ἐμπομπεύοντος αὐτῆς
ἔσω γὰρ φασιν ἐπιστημότερος εἶναι δοκεῖς, τὸσα-
τω καταγελαστότερος ἢ δόξαις εἶναι, ἀντιφω-
νῆντος τῷ νῦν βίᾳ τῷ βιβλίῳ.

Καίτοι τί δεῖ καινὴν ἐπὶ σὲ κατηγορίαν ζητεῖν;
μετὰ τὴν θαυμαστὴν τραγωδίαν λέγεις;

Μισῶ σοφιστὴν, ὅστις ἔχει αὐτῷ σοφός;

Οὐκ

vitae humilitatem accurata oratione excusseris, ac-
cusauerisque, si quis in diuitis alicuius domum
incidens et concludens se, sexcenta incommoda
et pati et facere sustineat; extrema vero senectute,
et superato fere lumine, igneam adco servitutem
subieris, et tantum non in ea te, tamquam in
pompa quadam ostendes. Quanto igitur, in-
quiunt, insignior esse videris, tanto magis idem
videare ridiculus, reclamante quam nunc agis vita
libello tuo.

5. Quamquam quid opus est, novam contra
te accusationem circumspicere, post admirabilem
illam Tragœdiam, quae

Odi, inquit, Sophistam, qui sibi nihil sapit,

Οὐκ ἀπορήσασι δὲ οἱ κατηγορεῖντες καὶ ἄλλων
 παραδειγμάτων ἐπὶ σέ. ἀλλ' οἱ μὲν τοῖς τρα-
 γικοῖς ὑποκριταῖς εἰκάσθουσιν, οἱ ἐπὶ μὲν τῆς σκη-
 νῆς, Ἀγαμέμνων ἕκαστος αὐτῶν, ἢ Κρέων, ἢ αὐ-
 τὸς Ἡρακλῆς εἰσιν· ἔξω δὲ, Πῶλος, ἢ Ἀριστόδη-
 μος, ἀποθέμενοι τὰ προσωπεῖα, γίνονται ὑ-
 πόμισθοι τραγωδῶντες, ἐκπίπτοντες, καὶ συ-
 ριττόμενοι· ἐνίοτε δὲ, μασιγῆμενοί τινες αὐτῶν,
 ὡς ἂν τῷ θεάτρῳ δοκῇ. ἄλλοι δὲ τὸ τῷ πιθῆ-
 κε πεπονθέναι σὲ φήσασιν, ὃν Κλεοπάτρα τῇ
 σάνυ Φασὶ γενέσθαι. ἐκείνον γὰρ διδαχθέντα
 τέως μὲν ὀρχεῖσθαι πάνυ κοσμίως, καὶ ἐμμε-
 λῶς, καὶ ἐπιπολὺ θαυμάζεσθαι μένοντα ἐν τῷ
 σχήματι, καὶ τὸ πρέπον φυλάττοντα, καὶ
 τοῖς

Nec deerunt his, qui accusare volent; etiam alia
 in te argumenta: sed alii Tragicis te actoribus ad-
 similabunt, qui in scena quidem Agamemnon
 unusquisque, aut Creon, aut ipse adeo Hercules
 sunt; extra vero Polus aut Aristodemus personis
 depositis fiunt mercenarii, tragoedi, qui excidunt
 interdum exhibenturque, interdum vero etiam,
 si ita videatur spectatoribus, flagellis quidam illo-
 rum caeduntur. Alii idem tibi vfu venisse di-
 cent, quod simiae, quam Cleopatrae aiunt fuisse.
 Illam enim edoctam aliquamdiu quidem saltasse
 decenter admodum, modulateque, ac multae
 fuisse admirationi, quae et habitum suum seruaret,
 et decorum custodiret, et hymenaeum voce tibia-
 que

τοῖς αἰδοῦσι καὶ αὐλῶσι συγκείμενον 17). Τρό-
ναιον. ἐπεὶ δὲ εἶδεν ἰσχάδα, σῆμα, ἢ ἀμύγδα-
λον πόρρω κειμένην, μακρὰ χαίρειν φράσαντα
τοῖς αὐλοῖς, καὶ ῥυθμοῖς, καὶ ὀρχήμασι, συν-
αρπάσαντα κατατρώγειν, ἀπορρίψαντα, μάλ-
λον δὲ συντρίψαντα τὸ πρόσωπον.

Καὶ σὺ τούτων, φαῖεν αὖ, ἢ ὑποκριτῆς, ἀλ-
λὰ ποιητῆς τῶν καλῶν, καὶ νομοθέτης γενό-
μενος, ὑπὸ ταυτησὶ τῆς ἰσχάδος παραφανεί-
σης, ἡλέγχθης πύθμος ὢν, καὶ ἀπ' ἄκρῃ χεί-
ρας Φιλοφῶν, καὶ ἔτρα μὲν καὶ θωκὴν φρε-
σιν

que canentibus motus accommodaret: conspectis
vero ficubus, opinor, aut amygdala procul ia-
cente, longum vale dixisse tibi et modis et sal-
tationibus, correptosque fructus abiecta vel con-
trita potius persona, deuorasse.

6. Et tu igitur, dixerint, non actor, sed poeta
rerum pulcherrimarum et legislator qui fueris, ab
hac offensa ficu finius esse, et a primoribus labris
philosophari conuictus es, atque *Mente aliud ce-*

F 5 *laro,*

17. Συγκείμενον] Etsi συγκείμενον aliquo mo-
do exponi queat, ut *conuenientiam*, gestum-
que compositionem cum cantantibus conue-
nientem significet; tamen lectio *Cod. B.*
συγκινέμενον adeo hac videtur melior, ut
eam vel in contextum recipiendum putem,
et versiones iam olim ita sunt conpositae,
ut hoc ipsum expressisse videantur. *Reins.*

σιν, ἀλλὰ δὲ λόγων, ὡς εἰκότως ἂν τίνα ἐπὶ
 σὺ εἰπῇν, ὅτι ἃ λέγεις καὶ ἐφ' οἷς ἐκωμνεῖσθαι
 ἀξιοῖς, χεῖρα μὲν ἐκ ἐδῆναι, ὑπερώην δ' αὖ-
 χμῶσαν καταλῆκοιτε. τοιγαρὶν παρὰ πάδας
 εὐθύς ἔστις δίκην, πρᾶπτόως μὲν θρασυτάμε-
 νος πρὸς τὰς ἀνθρώπων χρεῖας, μετὰ μικρόν δὲ
 μόνοναχλὺ ὑπὸ κήρυξιν ἔξερπτάμενος τὴν ἐλπί-
 θαν. καὶ ἐν κείτῃ Ἀδράστεια τότε κατόπιν
 ἐφεισώσῃ τοι εὐδοκίμῳντι, ἐφ' οἷς κατηγόρει
 τῶν ἄλλων, καταγελοῖν, εἰς αὖ θεὸς εἰδυῖα τὴν
 μέλλουσαν σε ἐκ τῶν ἑμοίων μεταβεῖν καὶ ὅτι
 ἐκ εἰς τὸν κόλπον πτύσας πρότερον, ἡξίας κατη-
 γόρειν τῶν διὰ ποικίλας τινὰς τύχας τοιαῦτα
 πράττειν ὑπομενόντων.

Εἰ

*lare, aliud sed promere verbis; ut iure aliquis de
 te dicat, quae dicis, et propter quae laudem ad-
 fectas; ea Labra rigasse quidam, siccum liquisse pa-
 larum. Itaque e vestigio statim poenas dedisti,
 qui temere audaciam sumferis contra hominum
 necessitates, paullo post autem tantum non sub
 praecocone libertatem ejusaperis. Ac videtur, lau-
 dibus tibi hominum ab accusatione aliorum flo-
 renti, a tergo adstans Adrastea te derisisse, quae
 tantquam Dea, futuram tuam ad idem vitae ge-
 nus mutationem videret, atque illud etiam, quod
 non despuens ante in tuum sinum, accuñares
 eos, qui per quamdam fortunae varietatem, facere
 talia sustinerent.*

7. Si

Εἰ γὰρ ὑποθέσῃτο τις τῷ λόγῳ τὴν Αἰσχίνην
μετὰ τὴν κατὰ τῷ Τιμαρχῇ κατηγορίαν αὐτὸν
ἀλῶναι, καὶ Φωραθῆναι καὶ ἄμοια πάσχοντα,
πόσον ἂν οἶσι παρὰ τῶν ὁρῶντων γενέσθαι τὸν
γέλῳτα, εἰ Τιμαρχὸν μὲν ἀμύνει ἐπὶ τοῖς καθ'
ἔργον ἡμικρημένοις, αὐτὸς δὲ γέγων ἤδη, τοιαῦ-
τα εἰς ἑαυτὸν παρηνέμαι; τὸ δ' ἕλῳν, ἐκείνῃ τῷ
Φαρμακοπώλῃ ἔοικας, ὅς ἀποκηρύττων βηχὺς
Φάρμακον, καὶ αὐτὴν παύσειν τῶς πάσχοντας
ὑπισχνόμενος, αὐτὸς μεταξὺ σπώμενος ὑπὸ βη-
χὸς ἐφαίνετο.

Ταῦτα μὲν, καὶ τοιαῦτα πολλὰ ἕτερα εἴποι
τις ἂν, οἷός σὺ κατηγορῶν, ἐν ἔτῳς ἀμφιλα-
φεῖ τῇ ὑποθέσει, καὶ μυρίας τὰς ἀφορμὰς παρ-
σχόμε-

7. Si quis igitur hoc declamationi argumentum
ponat, Aeschinē post Timarchi accusationem
ipsum deprehendī patientem similia: quantum a
spectantibus risum putas oriturum, si Timarchum
quidem in iudicium vocet ob ea, quae in flore
aetatis peccaverit, ipse vero iam senex, eadem
in se designet. In summa, Pharnacopolae illi si-
milis es, qui tussis remedium praedicans, et sta-
tim liberaturum se illa laborantes pollicitus, ipse
interim conuelli a tussi cerneretur.

8. Haec igitur, et in hoc genere multa alia,
dicat aliquis tui similis accusator in argumento
ita copioso, et mille dicendi opportunitates prae-
bente.

εχομένη. ἐγὼ δὲ ἤδη σισπῶ, ἦνται καὶ τρι-
 πωμαι πρὸς τὴν ἀπολογία. ἄρ' αὖ μοι κράτιστον
 ἐδελοκακήσαντα, καὶ τὰ νῶτα ἐπιστρέφοντα,
 καὶ ἀδικεῖν ἐκ ἀνέκμητον, ἐπὶ τὴν κοινὴν ἐκείνην
 ἀπολογία καταφυγεῖν; λέγω δὲ τὴν τύχην,
 καὶ μαῖραν, καὶ εἰμαρμένην, καὶ παραιτεῖσθαι
 συγγνώμην ἔχων μοι τὰς ἐπιτιμῶντας, εἰδό-
 τας, ὡς ἔδενός ἡμεῖς κύριοι, ἀλλ' ὑπό τινος κρείτ-
 τοτος, μᾶλλον δὲ μιᾶς τῶν προειρημένων ἀγό-
 μεθα, ἔχ' ἐκάντες, ἀλλ' ἀναίτιοι παντράπασι
 ὄντες, ἃ ἂν λέγωμεν, ἢ ποιῶμεν, ἢ τὰτα μὲν
 κομιδῇ ἰδιωτικόν, καὶ ἔδ' ἂν σύ με, ὦ Φιλό-
 της, ἀνάσχοιο τοιαύτην ἀπολογία προῖσχό-
 μενον, καὶ συνήγαγον τὸν Ὅμηρον παραλαμβάνοντα,
 καὶ τὰ ἐκείν' ἐπη-ξασσώδεντα·

Μοῖ-
 bente. Ego vero iam dispicio, qua via ad causam
 dicendam adgrediar. Numquid optimum fuerit,
 sponte me succumbere, et tergum praeberere, nec
 negare peccatum, sed ad communem illam de-
 precationem confugere: Fortunam dico, et Par-
 cam, et Fatum, ac rogare veniam hos, qui me
 reprehendant, cum sciant, nullius rei penes nos
 arbitrium esse, sed a praestantiorē natura, aut po-
 tius ab una earum, quas praediximus, agi non
 sponte nostra, sed extra causam undique con-
 stitutos, quidquid dicamus faciamusque? An pla-
 ne hoc plebeium, ut neque tu me, amice, feras,
 talem defensionem si praeterdam, et Homerum
 aduocatū adfiscam; versusque illius recitem:

Fa-

Μαῖραν δ' ἔτινά Φημι πεφυγμένον ἔμμε-
 ναί ἀνδρῶν.
 καὶ τὸ·

Γεινομένῳ ἐπένησε λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μή-
 της.

Εἰ δὲ τῆτον ἀφείς τὸν λόγον, ὡς ἔ πάνυ ἀ-
 ξιόπισον, ἐκεῖνο λέγοιμι, μήτε ὑπὸ χρημάτων,
 μήτε ὑπ' ἄλλης τινὸς ἐλπίδος τοιαύτης δελεα-
 σθεῖς, ὑποσχῆναι τὴν παρῆσαν συνκσίαν, ἀλλὰ
 τὴν σύνεσιν, καὶ ἀνδρίαν καὶ μεγαλόνοιαν τοῦ
 ἀνδρὸς θαυμάσας, ἐθελῆσαι κοινωνῆσαι πρά-
 ξων τῷ τοιᾷτῳ, δέδοικα, μὴ πρὸς τῇ ἐπιφερο-
 μένῃ κατηγορίᾳ κολακείας αἰτίαν προσλαβὼν,
 κατὰ εὐρίσκωμαι ἤλω, Φασίν, ἐκκρέων τὸν ἥ-
 λον, καὶ μείζονί γε τὸν σμικρότερον, ὅσῳ κολα-
 κείᾳ

Farum equidem nullum dico effugisse virorum:
 et illud:

Nascenti neuit, genitrix cum funderet aluo.

9. Sin relicta hac oratione tamquam non valde
 probabili, illud dicam, me neque a pecuniae, ne-
 que ab alia id genus cupiditate illectum, subiisse
 praesentem conuictum, sed prudentiae, fortitu-
 dinis, et magnanimitatis in hoc viro admiratione
 voluisse in communionem venire illius actuum:
 metuo, ne ad intentatam accusationem adulationi-
 nis insuper crimen subeam, deprehendarque clauo
 quod aiunt clauum eicere, maiori minorem, in
 quan-

κεία τῶν ἄλλων ἀπάντων κακῶν, τὸ δαλοπρε-
πέστατον εἶναι, καὶ τκύτῃ χεῖρισον νενόμισαι.

Τί ἔν ἄλλο, εἰ μήτε ταῦτα, μήτε ἐκεῖνα λέ-
γειν δοκεῖ, ὑπόλοιπόν ἐστιν, ἢ ὁμολογεῖν μηδέ ἔν
ὑγιᾶς εἰπεῖν ἔχειν; μία μοι ἴσως ἐκεῖνη ἀγκυρὰ
ἔτι ἄβροχος, ὁδύρεσθαι τὸ γῆρας, καὶ τὴν νό-
σον· καὶ μετὰ τῶν, τὴν πενίαν, πάντα
ποιεῖν καὶ πάσχειν ἀναπείθουσιν, ὡς ἐκ φύοι
τις αὐτήν. καὶ ἐν τῷ τοιούτῳ ἐκ ἀχαιρὸν ἴσως
καὶ τὴν τῷ Εὐριπίδῃ Μήδειαν παρακληέσασαι παρ-
ελθᾶσαν εἰπεῖν ὑπὲρ ἐμῶ ἐκεῖνα τὰ ἱαμβεῖα, μι-
κρόν αὐτὰ παρωδήσασαν·

Καὶ μανθάνω μὲν, οἷα δρᾶν μὲλλω κακὰ.

Πενίᾳ

quantum adulatio malorum omnium reliquorum
maxime feruile esse, et hoc ipso nomine pessimum,
perhibetur.

10. Quid igitur, si neque haec, neque illa di-
cenda videntur, aliud relinquitur, quam ut con-
fitear, nihil quidquam sani me quod dicam ha-
bere. Illa forte vna mihi ancora adhuc in sicco
est, deplorare senectutem, et morbum, et cum
his paupertatem, facere omnia ac pati persuaden-
tem, ut quis illam effugiat: ubi forte nec inter-
pestium fuerit Euripidis Medeam aduocare, ut
in medium progressa dicat pro me iambos illos
paullum quiddam inflexos:

Nec me fugit, quantum scelesti moliar,

Sed

Πενία δὲ κρείστων τῶν ἐμῶν βελευμάτων.
Τὸ μὲν γὰρ τῷ Θεόγνιδος καὶ ἐγὼ μὴ λέγω, τίς
ἐκ οἶδεν ἐκ ἀπαξιδντος, καὶ ἐς βαθυκήτεα πόν-
τον σφᾶς αὐτὲς ῥίπτειν, καὶ κατὰ κρημνῶν γε-
ήλιβάτων, εἰ μέλλοι τις ἔτῳς ἀποδράσασθαι τὴν
πενίαν.

Ταῦτα μὲν εἶναι δοκεῖ, ἃ τις ἂν ὡς ἐν τοιού-
τῳ ἀποδογήσασθαι ἔχοι, ἔ πάνυ εὐπρόσωπον
ἐκαστὸν αὐτῶν. σὺ δέ μοι θάρρει, ὦ ἐταῖρε, ὡς
ἔδενί τέτῳν ἐμῷ χρησομένη. μὴ γὰρ τοιᾶτός
ποτε λιμὸς καταλάβοι τὸ Ἄργος, ὡς τὴν Κυλ-
λάραβιν 18) σπείρειν ἐπιχειρεῖν. ἔδ' ἡμεῖς ἔτω
πένη-

Sed maior urget consiliis inopia.

Illa enim Theognidis vel me tacente quis ignorat,
non indignum putantis, vel in mare cetosum ab-
hicere se, vel montis ab aërii praecipitio, si quis
hoc modo queat effugere pauperiem?

11. Hæc igitur esse videntur, quæ quis in
tali re defendendi criminis causa dicere habeat,
quorum nullum vnum per se valde speciosum.
At bono te, sodalis, animo esse iubeo, utpote
nullo horum me vsuro: ne enim talis vnquam
fames Argos deprehendat, ut cauam Arabiam se-
rere conentur. Neque nos ita pauperes defensio-
nis

18. Κοίλην Ἀραβίην] Locus est vexatissimus.
Quæ aut vbi gentium est caua illa Arábia?
Νοὺι κοίλην Συρίαν, coele Syriam; memi-
νί Ἄργος dici κοίλον. Sophocli, vti Εὐβοίην
κοίλην

πένητες εὐλόγῃ ἀπολογίας, ὡς ὑπ' ἀπορίας τὰ
 τοιαῦτα κρησφύγετα πρὸς τὴν κατηγορίαν ζη-
 τεῖν. ἀλλὰ μοι ἐκείνο ἐννόησον, ὡς πᾶμπολυ
 τὰ

nis rationabilis, vt prae inopia id genus effugia
 contra accusationem quaeramus. Sed illud mihi
 cogita,

κοίλην eidem, et Homero Λακεδαιμόνα
 κοῖλον cauam Lacedaemonem. Sic enim
 Graeci vocabant loca in vallibus, et humili
 loco sita, non in montibus. Sed Arabiam
 cauam esse nemo vsquam reperiet. Et, si
 quae esset, quid tamen illa ad Argiuos?
 Μεγα excerpta scribunt portentosius ὡς τὴν
 σκυλλαρχίαν. Mihi tamen ad veram le-
 sionem aditum aperuerunt. Legendum
 enim: ὡς τὴν κυλλαρχίαν σπεῖρειν ἐπιχει-
 ρεῖν. vt Cylarabin velint ferere. Fuit Cyl-
 larabis gymnasium in Argolide. Istud gy-
 mnasium sacrum fuit, et vt pleraque alia,
 dedicatum diis, itaque vsibus humanis ex-
 emptum, vt ager eius coli non potuerit. In-
 de prouerbum hoc natum. *Gracuius*. Re-
 tinui in versione lesionem omnium, quan-
 tum constat, librorum: licet indicare non
 possim *cauam Arabiam*, vel melius aliquid
 excogitare *Gracuiana* emendatione, quae
 inde quoque aliquid probabilitatis accipit,
 quod Ἀραβίην legunt omnes, non Ἀραβί-
 αν, quomodo scripturus videtur fuisse Lu-
 cianus, si Arabiam voluisset. *Gesner*.

τὰ τοιαῦτα διαφέρει, ἐς οἰκίαν τινὸς πλεσίον
 ὑπόμισθον παρελθόντα, δαλεύειν, καὶ ἀνέχε-
 σθαι ὅσα μοί φησι τὸ βιβλίον, ἢ δημοσία
 πράττοντά τι τῶν κοινῶν, καὶ ἐς δύναμιν πο-
 λιτευόμενον, ἐπὶ τῷ παρὰ βασιλέως μισθο-
 φορεῖν. διελθὼν δὲ, καὶ ἰδίᾳ καταθεῖς ἐκά-
 τερον, σκόπει. εὐρήσεις γὰρ τὸ τῶν μεσικῶν
 δὴ τῆτο, δις διὰ πασῶν, τὸ πρᾶγμα. καὶ
 τοσῶτον εὐκρίτας ἀλλήλοις τὰς βίβας, ὅσον μό-
 λιβδος ἀργύρω, χαλκὸς χρυσῷ, καὶ ἀνεμώνη
 ῥόδον, καὶ ἀνθρώπων πίθηκος. μισθὸς μὲν γὰρ
 δὴ καὶ κεῖ, καὶ νταῦθα, καὶ τὸ ὑπ' ἄλλῳ τάττε-
 σθαι. τὸ δὲ πρᾶγμα παμπόλλην ἔχει τὴν δια-
 φωνίαν.

cogita, multum omnino haec inter se differre,
 utrum in domum diuitis cuiusdam mercede con-
 ductus aliquis ingrediatur, et ibi seruiat, susti-
 neatque quaecumque mihi dicit liber: an vero
 publicae rei partem aliquam tractans et pro virili
 parte administrans, mercedem eo nomine ab im-
 peratore accipiat? Nimirum percurrere, et separa-
 tim vnumquodque horum situm, considera. In-
 uenies sane Musicorum illud *Disdiapason*, hoc
 est eo quod maximum est interuallo, scriptum
 illud *distare a facto meo*, ac tantumdem sibi simi-
 lem vtramque vitam, quantum argento plumbum,
 aes auro, et anemonae rosa, et homini simius.
 Etenim merces quidem et illic et hic est, et quod
 alieno paretur imperio: at res ipsa plurimum dis-

Φωνίαν. ἐκεῖ μὲν γὰρ δαλεία σαφής, καὶ οὐ
πολὺ τῶν ἀργυρωνήτων καὶ οἰκοτρίβων διαφέ-
ρουν οἱ ἐπὶ τῷ τοιᾷτῳ προσιόντες. οἱ δὲ τὰ
κοινὰ διὰ χειρὸς ἔχοντες, καὶ πόλεις καὶ ἔθ-
νεσιν ὅλοις σφᾶς αὐτὰς χρησίμους παρέχοντες,
ἐκ ἂν εἰκότως ἐκ μόνου τῷ μισθῷ διαβάλλονται,
καὶ ἐς ὁμοιότητα καὶ κοινωνίαν τῆς κατηγορίας
καθέλκοιντο. ἐπεὶ ἐκ ἂν Φθάνοι τις ἀπάσας
ἀναιρῶν τὰς τοιαύτας προσκοίας· καὶ ἔτε οἱ
τοιαῦτα ἔθνη ἐπιτροπεύοντες, ἔθ' οἱ τὰς πό-
λεις ἀρμόττοντες, ἔθ' οἱ τὰς Φάλαγγας, ἢ
στρατόπεδα ὅλα ἐγχειρίζομενοι, ὁρθῶς ποιήσασ-
ιν, ἐπεὶ καὶ μισθοὺς αὐτῶν τῷ ἔργῳ πρόσσεσιν
ἀλλ' οὐκ ἀφ' ἐνὸς οἴμαι χρὴ ἀνατρέπειν τὰ
πάν-

crepat. Nam ibi quidem seruitus manifesta nec
multum emtis mancipiis distant, qui ea lege ac-
cedunt: at qui publicam rem tractant, et urbibus
gentibusque integris utiles se praestant, eos ini-
quum fuerit solius mercedis causa male audire,
et in similitudinem communionemque criminis
detrahi. Quandoquidem ubi primum aliquis o-
mnes id genus praefecturas sustulerit: neque ipsi,
qui tantas gentes procurant, neque qui urbium
statum ordinant, neque quibus legiones et exer-
citus integri mandati sunt, recte facient, cum
merces ipsorum quoque operi proposita sit. Ve-
rum non oportet vno omnia impetu euerte-
re,

πάντα, οὐδ' ἰσοτιμίαν τῶν μισθοφορούντων καθιστάναι.

Τὸ δ' ἔλεον, ἃ τὰς μισθοαρνῶντας ἅπαντας ἐγὼ Φαῦλῳ βίῳ συνεῖναι ἔφασκον, ἀλλὰ τοὺς ἐπὶ ταῖς οἰκίαις ἐπὶ προφάσει παιδεύσεως δουλεύουσιν ὥκτειρον. ταῦτι δὲ, ὧ ἑταῖρε, τὸ ἡμέτερον πρᾶγμα, παντάπασιν ἑτεροῖον ἐστίν, εἴ γε τὰ μὲν οἴκοι, ἰσότηρια ἡμῖν· δημοσίᾳ δὲ, τῆς μεγίστης ἀρχῆς κοπιωνῶμεν, καὶ τὸ μέρος συνδιαπράττομεν. ἐγὼ γ' ἔν, εἰ σκέψαιο, δόξαιμ' ἂν σοι ἃ τὸ σμικρότατον τῆς Αἰγυπτίας ταύτης ἀρχῆς ἐγκεχειρίσθαι, τὰς δίκας εἰσάγειν, καὶ τὰξιν αὐταῖς τὴν προσήκασαν ἐπιτιθεῖναι, καὶ τῶν πραττομένων καὶ λεγομένων ἀπαξα-

re, nec vno loco qui mercedem accipiunt omnes habere.

12. In vniuersum vero non omnes ego, qui mercede locarent operas, miseram vitam dixi viuere, sed eos miseratus sum, qui in domibus institutionis obtentu seruiunt. Hoc vero nostrum, o sodalis, negotium longe diuersum est; quandoquidem priuatim eodem quo ante loco sumus, publice autem in maximi partem imperii venimus, eiusque partem vna administramus. Equidem, si considerare velis, videar tibi non minimam Aegyptii huius imperii partem mandatam habere, iudicia dare et ordinem illis decentem adhibere, et eorum quae aguntur dicunturque omnium com-

ἀπαξ᾽ πάντων ὑπομνήματα γράφεισθαι, καὶ τὰς τε ῥητορείας τῶν δικησιλογόντων ῥυθμίζειν. καὶ τὰς τῷ ἄρχοντος γνώσεις πρὸς τὸ σαφέστατον ἅμα καὶ ἀκριβέστατον σὺν πίσει τῇ μεγίστῃ διαφυλάττειν· καὶ παραδιδόναι δημοσίᾳ πρὸς τὸν αἰεὶ χρόνον ἀποκεισμένης. καὶ ὁ μισθὸς ἐκ ἰδιωτικὸς, ἀλλὰ παρὰ τῷ βασιλέως· ἔσμι-
κρὸς ἔδὲ ἔτος, ἀλλὰ πολυτάλαντος. καὶ τὰ μετὰ ταῦτα δέ, ἂν Φαῦλα ἐλπίδες, εἰ τὰ εἰ-
κότα γίγνοιτο, ἀλλ' ἔθνος ἐπιτραπῆναι, ἢ τινὰς ἄλλας πράξεις βασιλικάς.

Ἐθέλω γὰρ ἐκ περιττῷ χρησάμενος τῇ παρ-
ρησίᾳ, καὶ ὁμοίως χωρήσας τῷ ἐπιφερομένῳ ἐγ-
κλήματι, καθ' ὑπερβολὴν ἀπολογήσασθαι. καὶ
δὴ

mentarios scribendos curare, et litigantium ora-
tiones moderari, et decreta principis quam diser-
tissime potest et accuratissime, cum fide maxima
conseruare, et publice tradere ad futuri temporis
perpetuitatem reponenda. Porro merces non a
priuato, sed ab Imperatore, nec parua illa, sed
multorum talentorum: et post haec non spes quae-
dam exiguae, si fiant, quae consentaneum est
fieri, sed futurum ut gens integra nobis commit-
tatur, aut actiones aliae principales.

13. Volo equidem ex abundanti, vtens fidu-
cia, et cominus congressus intentato crimini, vl-
tra etiam quam oportet causam dicere, et illud
nempe

δὴ Φημί σοι μηδέν μὴδὲν ἀμισθὶ ποιεῖν. οὐδ' ἂν τὰς τὰ μέγιστα πράττοντας εἴπῃς, ὅτε μὴδὲ βασιλεὺς αὐτὸς ἀμισθὸς ἔστιν. καὶ Φόρως λέγω, καὶ δὲ δασμῶς, ὅποσοι παρὰ τῶν ἀρχαίων ἐπέτειοι Φριτῶσιν· ἀλλ' ἔστι βασιλεῖ μισθὸς μέγιστος, ἔπαινοι, καὶ ἡ παρὰ πᾶσιν εὐκλεια, καὶ τὸ ἐπὶ ταῖς εὐεργεσίαις προσκυνεῖσθαι. εἰκόνες δὲ, καὶ νεῶ, καὶ τεμένη, ὅποσα παρὰ τῶν ἀρχαίων ἔχουσι, μισθοὶ καὶ ταῦτά εἰσιν ὑπὲρ τῶν φροντίδων, καὶ προνοίας, ἣν ἐκφέροντα προσκοπῶντες αἰεὶ τὰ κοινὰ, καὶ βελτίω ποιοῦντες· ὡς δὴ μικρὰ μεγάλους εἰκάζειν ἣν ἐθέλῃς, ἀρχάμενος ἀπὸ τῆς τῆ σωρῆ κορυφῆς, ἐφ' ἧκασον τέτων, ἀφ' ὧν σύγκειται καταβαίνειν, ὅψει

nempe dico tibi, neminem quidquam sine mercede facere. Neque tu mihi eos nomines, qui res maximas gerunt; cum neque ipse Imperator mercedis expers sit. Non vestigalia dico, neque tributa, quae a ciuibus quotannis veniunt: sed est Imperatori merces maxima laudes, et gloria apud omnes, et quod beneficiorum causa adoratur; statuæ porro et aedes, ac templa, quae habent a ciuibus, merces et ista sunt pro curis et providentia, quam adhibent procuranda semper publica re et in melius augenda. Nempe ut parua adsimulemus magnis, si volueris a vertice quasi acerui ad vnumquodque eorum, quibus constat,

ψει, ὅτι μεγέθει καὶ σμικρότητι διαλλάττομεν τῶν ἀκροτάτων. τὰ δ' ἄλλα, μισθοφόροι ὁμοίως ἅπαντες.

Εἰ μὲν ἔν τῷτον ἐτεθείκειν τὸν νόμον, μηδένα μηδὲν πράττειν, ἔνοχος ἂν εἰκότως ἐδόκην τῇ παρανομίᾳ· εἰ δὲ τῷτο μὲν ἔδαμῃ τῷ βιβλίῳ λέλλεκται μοι, χρηὴ δὲ τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα ἐνεργὸν εἶναι, τί ἂν ἄλλο ἐς δέον αὐτῷ χρῶτο, ἢ Φίλοις συμπενῶν πρὸς τὰ βέλτιστα, καὶ τῷ μέσῳ ὑπαίθριος πεῖραν αὐτῷ εἰδῶς, ὅπως ἔχει πίσεως, καὶ σπευδῆς, καὶ εὐνοίας πρὸς τὰ ἐγκειρισμένα, ὥς μὴ τὸ Ὀμηρικὸν ἐκείνο·

Ἐτώσιον ἀρχῆς ἄχθος εἴη.

Πρὸ

descendere, videbis magnitudine nos et paruitate differre ab his, qui summi sunt; caeterum mercenarios acque esse vniuersos.

14. Si igitur cam ego legem scripsissem, neminem quidquam oportere agere, tenerer merito violatae legis meae. Sin vero hoc quidem nunquam in libello dictum a me est; ac porro bonum virum efficacem esse oportet: quodnam aliud ad officium applicet se, quam ut elaboret cum amicis in iis, quae optima sunt, et in medio atque sub diuo quasi constitutus experimentum sui praebeat, qualis sit fide, diligentia, amore quodam eorum, quae commissa ipsi sunt, ne sit, ut Homeri verbo utar,

Telluris inutile pondus.

15. An-

Πρὸ δὲ τῶν ὅλων μεμνήσθαι. χρὴ τὰς ἐπιτι-
μῶντας, ὅτι ἐσοφῶ ὄντι μοι, εἰ δὴ τις καὶ
ἄλλος ἐστὶ περὶ σοφῶς, ἐπιτιμήσασιν, ἀλλὰ τῷ
ἐκ τῆ πολλῆς δῆμῃ, λόγους μὲν ἀσκήσαντι, καὶ
τὰ μέτρια ἐπαινεμένῳ ἐπ' αὐτοῖς, πρὸς δὲ τὴν
ἀρετὴν ἐκείνην τῶν κερυφαίων ἀρετὴν ἐπ' ἀνυ-
γεγυμνασμένῳ. καὶ, μὰ Δί', ἐδ' ἐπὶ τῷ
ἀνίσταί μοι ἄξιον, ὅτι μηδὲ ἄλλῳ ἔγωγ' ἐν-
ἐντετύχηκα, τὴν τῆ σοφῆς ὑπόσχεσιν ἀποπλη-
ρῶντι. σὲ μὲντοι καὶ θαυμάσαιμ' ἀν' ἐπιτιμῶν-
τος με τῷ νυνὶ βίῳ, εἴγε ἐπιτιμῶς, ὃν πρὸ
πολλῆς ἡδεις ἐπὶ ῥητορικῇ δημοσίᾳ. μεγίστας μι-
σθοφορὰς ἐνδεγνόμενον, ὅποτε κατὰ θέαν τῇ
ἐσπε-

15. Ante omnia vero et hoc meminisse oportet, qui reprehendete nos voluerint, ipsos non tanquam sapientem me, (modo usquam sit aliquis sapiens) reprehensuros, sed vnum de multis, qui dicendi facultatem exercuerit, ille quidem, mediocrem ex ea re laudem consecutus; ad summam autem illam eorum, qui capita ac duces sunt, virtutem non sit exercitatus. Neque Hercules, eo nomine dolere mihi fas est, quando quidem nec in alium ego quemquam incidi, qui sapientis professionem impletet. Ac equidem mirer etiam, si reprehendas vitam praesentem nostram; cum enim hominem reprehendas, quem olim novas rhetorices nomine maximas publice mercedes capere, cum Occidentalis Oceani vi-

ἐσπερίᾳ Ὀλεανῶ καὶ τὴν Κελτικὴν ἅμα ἐπιὼν
ἐνέτυχες ἡμῖν, τοῖς μεγαλομίσθοις τῶν σοφι-
στῶν ἐναριθμημένοις. ταῦτά σοι, ὦ ἐταῖρε,
καίτοι ἐν μυρίαις ταῖς ἀσχολίαις ὢν, ὅμως ἀ-
πελογησάμην, ἐκ ἐν παρέργῳ θέμενος τὴν λευ-
κὴν παρὰ σὲ καὶ πλήρη μοι ἐνεχθῆναι. ἐπεὶ
πρὸς γε τὰς ἄλλας καὶ συνάμα πάντες κατη-
γορῶσιν, ἱκανὸν ἂν εἴη μοι τὸ, οὐ Φροντὶς Ἰπ-
ποκλείδῃ.

dendi causa, et Celticam eadem peragrans, in
nos incideres, qui in illis Sophistarum numera-
remur, qui magnas mercedes mererentur. Haec
apud te, sodalis, maximas licet inter occupatio-
nes, tamen defendendi criminis causa scripsi, non
obiter id agendum ratus, ut album a te et plenum
calculum feram. Apud alios enim, si vel simul
omnes ine accusent, satis mihi illud fuerit, *Non
curat Hippoclidēs.*

ὑπὲρ τοῦ 1) ἐν τῇ προσαγορεύσει
πταίσματος.

Χαλεπὸν μὲν, ἄνθρωπον ὄντα, δαίμονός τινος
ἐπήρειαν 2) διαφυγεῖν. πολὺ δὲ χαλεπώ-
τερον ἀπολογίαν εὑρεῖν παραλόγῃ καὶ δαιμονίᾳ
πταίσματος. ἅπερ ἀμφοτέρω νῦν ἐμοὶ συμβέ-
βηκεν,

Pro lapsu in salutando.

Difficile est, homo *natus* cum sis, dei alicuius
invidiam effugere: multo porro difficilius,
verba inuenire, quibus defendas inopinatum et
immissum diuinitus errorem. Quae *quidem* vtra-
que modo vsu mihi venerunt, qui matutinae sa-

G 5

lutatio-

1. ὙΠΕΡ ΤΟΥ ...] Difficultatis aliquantum
interpreti facessit hic libellus, quod totus
est in vi ac potestate verborum quorundam
in salutationibus vsitatorum, quibus non
vsquequaque respondent Latina. Opus au-
tem fuit, ne circumlocutione langueret o-
ratio, verbum *χαίρειν*, quod quantum ad
vsu fere respondet Latino *Saluere*, redde-
re *Gaudere*; tum *ὕγαινειν* *valere*, et, quod
consequens erat, *ὕγείαν*, *Valitudinem*, quae
Salus Dea alioqui commodius diceretur; εὖ
πράττειν denique *bene agere*. Gesner.

2. Ἐπήρειαν] Sic verti ἐπήρειαν, quae *nox*
alias est; sed putavi fontem indicandum,
et solenne apud hos homines Deorum cri-
men, *Φθουρὰν γὰρ τὸ θεῖον*. Gesner.

βηκεν, ὅς ἀφικόμενος παρὰ ἐς, ὡς προσείποι-
 μι τὸ ἑωθινόν, δέον τὴν συνήθη ταύτην Φωνὴν
 ἀφείναι, καὶ χαίρειν κελεύειν, ἐγὼ δ' ὁ χρυ-
 σῆς ἐπιλαθόμενος, ὑγιαίνειν σε ἡξίην, εὐφημον
 μὲν καὶ τῆτο, ἂν ἐν καιρῷ δέ, ὥς ἔ κατὰ τὴν
 ἑω. ἐγὼ μὲν ἂν ἐπὶ τῆτω εὐθύς ἰδίόμ τε, καὶ
 ἡρυθρίων, καὶ παντοῖος ἦν ὑπ' ἀπορίας· οἱ παρ-
 όντες δέ, οἱ μὲν παρχπαίειν, ὡς τὸ εἰκός· οἱ
 δὲ ληρεῖν ὑφ' ἡλικίας· οἱ δὲ χθρσινῆς κραι-
 πάλης ἀνάμεσον ἔτι ὥοντό με εἶναι, εἰ καὶ ὅτι
 μάλισα σὺ ἐπιβικῶς ἠνεγκας τὸ γεγονός· ἔδ'
 ἔσον ἄκρω τῷ μειδιάματι ἐπισημηνάμενος τῆς
 γλώττης τὴν διαμαρτίαν. ἔδοξεν ἂν μοι καλῶς
 εἶχειν

lutationis causa domum tuam veniens, cum oportet
 consuetam illam vocem mittere, et aue
 (Gr. *gaude*) dicere: ego vero homo aureus obli-
 uione lapsus, *valere* te iusserim, quod boni et
 ipsum quidem ominis, sed non tempestivum,
 quippe quod matutino parum conueniret. Ergo
 in ipso *verbo* statim sudabam equidem, erubescē-
 bam, aestuabam, consilii inopia. Praesentes vero
 qui essent, alii desipere me videlicet, alii prae
 senectute delirare, alii hesterni crapula adhuc op-
 pletum *turbatumque* existimabant, quamquam
 molliter ipse tu ferres, ut qui maxime, quod fa-
 ctum erat, ac ne lenissime quidem subridens lin-
 guae nostrae errorem notares. Faciendum itaque
 putavi,

ἔχειν παραμυθίαν τινὰ ἑμαυτῷ συγγράψαι, ὥς μὴ πάνυ ἀνώμην ἐπὶ τῷ πταίσματι, μηδ' ἀφόρητον ἡγοίμην, εἰ πρεσβύτης ἀνὴρ τοσούτον ἀπεσφάλην τῷ καλῶς ἔχοντος, ἐπὶ τοσούτων μαρτύρων. ἀπολογίας μὲν γὰρ ἔδεν ἔδει, οἶμα, ὑπὲρ γλώττης, εἰς ἔτως εὐφημον εὐχὴν ἐλιθοσύσης.

Ἀρχόμενος μὲν ἂν τῆς γραφῆς, πάνυ ἀπόρως ἐντεύξεσθαι ᾤμην τῷ προβλήματι* προϊόντι δὲ πολλὰ πρὸ Φάνη τὰ λεκτέα. ἔ μὲν πρότερον ἐρῶ αὐτὰ, ἣν μὴ περὶ τῷ χαίρειν αὐτῷ, καὶ τῷ εὖ πράττειν, καὶ τῷ ὑγιαίνειν, προσίπω τὰ εἰκότα. τὸ μὲν δὲ χαίρειν ἀρχαία μὲν ἢ προσ-
αγορεύ-

putaui, vt consolationem mihi aliquam scriberem, ne lapsu illo nimis excruciarer, neque intolerandum putarem, si homo senex tantum a decoro, coram tot testibus aberrassem: nam defensione quidem nihil opus videbatur, linguae in bene ominatas adeo preces lubrico quasi vestigio prolapsae.

2. Ac sub initium scriptionis, difficilem dubiamque sane quaestionem propositam mihi fore arbitrabar: *aliquantulum* autem progressu multa se dicenda *ultra* offerebant. Neque tamen prius ea dicam, quam de ipsis verbis *Gaudere*, *Bene agere*, et *Valere*, quae opportuna videbuntur praedixero. Atque *Gaudere* (*si quem iubeas*) est illa
qui-

108 LVCIANI PRO LAPSV

αγόρευσις, ἔ μὴν ἑωθινὴ μόνον, ἔδ' ὑπὸ τὴν
πρώτην ἔντευξιν, ἀλλὰ καὶ πρῶτον μὴ ἰδόντες
ἀλλήλας, ἔλεγεν αὐτὸ, ὡς τὸ,

Χαῖρ', ὦ δυνάσα τῆσδε γῆς Τιβυθίας.
Καὶ μετὰ τὰ δεῖπνον ἐς λόγους ἤδη παροινίαις τρε-
πόμενοι, ὡς τὸ,

Χαῖρ', Ἀχιλεῦ, δαιτὸς μὲν εἴσης ἔκ ἐπι-
δευεῖς,
'Οδυσσεὺς ὁπότε τὴν ἐπεσαλμένην πρεσβείαν
αὐτῷ ἐρρήτόρευε. καὶ ἤδη ἀπικόντες παρ' ἀλλή-
λων, ὡς τὸ,

Χαίρετ', ἐγὼ δ' ὑμῖν θεὸς ἄμβροτος,
ἔκ ἐτι θνητός.

Ἴδιος δὲ καιρὸς ἔδειξ ἀπενενέμητο τῇ προσήσει,
ἔδὲ

quidem salutatio, verum non matutina solum,
neque quae ad primam modo congressionem per-
tineat: sed utebantur ea quidem etiam, qui prius
non viderant alterum, quale est,

Gaude, potens telluris o Tirythiae;
Verum post coenam quoque ad comessionem ex
liberiores in vino sermones iam conuerſi;

Gaude, verum epulis paribus nec egemus, Achille,
Vt Vlyſſes inquit: cum mandatam sibi legationem
apud illum orat: et, qui iam discederent, ut,

Gaudete, hinc vobis iam nunc deus, haud bo-
mo, verſor:

Proprium autem tempus nullum attributum erat
huic

ἄδ' ὡς νῦν μόνος ὁ ἐωθινός, ὅπ' γε καὶ ἐπὶ τῶν
ἀπαισίων καὶ ἀπενκτοτάτων ὁμῶς ἐχρῶντο αὐ-
τῇ· ὡς ὁ τῷ Εὐριπίδῃ Πολυνείκης ἤδη τελευ-
τῶν τὸν βίον, καὶ,

Χαίρετ', ἤδη γὰρ με περιβάλλει σκῆτος.
Καὶ ἔ μόνον ΦίλοΦροσύνης αὐτοῖς ἦν τῷ το σύμ-
βολον, ἀλλὰ καὶ ἀπεχθείας, καὶ τῷ μηκέτι
χρήσεσθαι ἀλλήλοις. τὸ γὰρ μακρὰν χαίρειν
Φράσαι, τὸ μηκέτι Φροντιεῖν δηλοῖ.

Πρῶτος δ' αὐτὸ Φιλίππιδης ὁ ἡμεροδρομή-
σας λέγεται ἀπὸ Μαραθῶνος ἀγγέλλων τὴν νίκην
εἰπεῖν πρὸς τὰς ἀρχοντας καθημένους καὶ πε-
Φροντικώτας ὑπὲρ τῷ τέλει τῆς μάχης, χαίρε-
τε,

huic appellationi, neque, vt nunc, solum matu-
tinum: cum etiam minime auspiciis temporibus
et abominandis maxime, tamen illa vterentur,
vt Euripidis ille Polynices, iam finiens vitam,
inquit:

Gaudete, iam nox atra me complectitur.
Nec beneuolentiae modo illis haec erat quasi tes-
sera, sed inimicitiarum quoque, et cum negaret
alter se vsurum altero. Qui enim longum gaudere
alterum iubet, ille non curaturum se in poste-
rum significat.

3. Primus autem illud verbum Philippides cur-
sor dicitur *vsurpassse*, cum a Marathone victoriam
nunciaret, et dixisse ad Archontes sedentes ac de
pugnae exitu sollicitos, *Gaudete, vincimus*, eoque
dicto

τε, νικῶμεν, καὶ τῆτο εἰπὼν συναποθανεῖν τῇ ἀγγελίᾳ, καὶ τῷ χαίρειν συνεκπνεῦσαι. ἐν ἐπισολῇ δὲ ἀρχῇ, Κλέων, ὁ Ἀθηναίων δημαγωγός, ἀπὸ Σφακτηρίας πρῶτον χαίρειν πρῆθηνεν, εὐαγγελιζόμενος τὴν νίκην τὴν ἐκείθεν, καὶ τὴν τῶν Σπαρτιατῶν ἄλωσιν. καὶ ὅλως γε, μετ' ἐκείνον ὁ Νικίας ἀπὸ Σικελίας ἐπιστέλλων, ἐν τῷ ἀρχαίῳ τῶν ἐπισολῶν διέμεινεν, ἀπ' αὐτῶν ἀρξάμενος τῶν πραγμάτων.

Ἄλλ' ὁ θαυμαστός Πλάτων, ἀνὴρ ἀξιόπιστος, νομοθέτης τῶν τοιᾶτων, τὸ μὲν χαίρειν κελεύει καὶ πάνυ ἀποδοκιμάζειν 3) ὡς μοχθηρὸν ὄν
καὶ

dicto suo nuntio immortalis esse, et in ipso gaudendi verbo exspirasse. In epistolae autem principio Cleon Atheniensium orator eius, *quam* Sphacteria dederat, victoriae illius et Spartanorum captorum nuntiam, primus illud *Gaudere* praeponit: et omnino post illum Nicias a Sicilia mittens in antiquo epistolarum *more* perseveravit, initium ab ipsis rebus capiens.

4. Sed admirabilis noster Plato, vir fide dignus, legislator talium, illud *Gaudere* quidem gaudere (Lat. *valere*) iubet, et plane reiici, velut malum

3. Ἀποδοκιμάζειν] Non dissimulo, mihi videri illum lusum, quem versione expressi, Luciano non indignum, et similem illi versiculo, Τὸ μηδὲν γὰρ ἄγαν, ἄγαν με τέρπει, quin germanum illi, quod mox de Epicuro ait,

καὶ ἔδεν σπερδαῖον ἐμφαῖνον. τὸ δ' εὖ πράττειν αὐτ' αὐτῷ εἰσάγει, ὡς κοινὸν σώματος τε καὶ ψυχῆς εὖ διακειμένων σύμβολον. καὶ ἐπιξέλλων γε τῷ Διονυσίῳ, αἰτιᾶται αὐτὸν, ὅτι ποιῶν ἐς τὸν Ἀπόλλω, χαίρειν τὸν θεὸν προσεῖπεν, ὡς ἀνάξιον τῷ Πυθίῳ, καὶ ἔχ' ὅπως θεοῖς, ἀλλ' ἔδ' ἀνθρώποις δεξιοῖς πρόπον.

Ὁ μὲν γε θεσπέσιος Πυθαγόρας, εἰ καὶ μηδὲν αὐτὸς ἡμῖν ἴδιον καταλιπεῖν τῶν αὐτῷ ἡξίωσεν,

lum et nihil honesti significans: sed alterum *Bene agere* pro eo inducit, vt communem corporis pariter et animi bene constituti tesseram. Atque scribens ad Dionysium acoulat illum, quod in Hymno Apollinis Gaudere (Lat. *Saluere*) Deum iubeat, tanquam indignum Pythio, et non tantum Diis, sed ne hominibus quidem non ineptis decorum.

5. Diuinus sane Pythagoras, etsi nihil ipse nobis proprium relinquere suorum *scriptorum* dignatus

ait, ἀνὴρ πάντα χαίρων τῷ χαίρειν; Plato καλεῖται ἀποδοκιμάζειν iubet reiicere, pro quo magis Latine dicitur *reiici*. Χαίρειν vel bis positum a Luciano semel omisit librarius, vel duplicem personam ipse illi auctor imposuit, quo de genere dicimus in Lex. rustico voc. *Duplex*, et ad Plin. epist. 8, 6. 17. *Gesner*.

ωσεν, ὅσον Ὀκέλλῳ τῷ Λευκανῷ, καὶ Ἀρχύ-
 τα, καὶ τοῖς ἄλλοις ὁμιληταῖς αὐτῆ τέκμαίρε-
 σθαι, ἔτε τὸ εὖ πράττειν πρῶτα γράφειν, ἀλλ'
 ἀπὸ τῆ ὑγιαίνειν ἀρχεσθαι ἐκέλευεν. ἅπαντες
 γὰρ οἱ ἀπ' αὐτῆ ἀλλήλοις ἐπισέλλοντες, ὅποτε
 σπᾶδαῖόν τι γράφοιεν, ὑγιαίνειν εὐθύς ἐν ἀρχῇ
 παρεκελεύοντο, ὡς καὶ αὐτὸ ψυχῇ τε καὶ σώ-
 ματι ἀρμοδιώτατον, καὶ συνόλως ἅπαντα πε-
 φειλληφὸς τὰνθρώπων ἀγαθὰ. καὶ τότε τριπλῆν
 αὐτοῖς τρίγωνον, τὸ διαλλήλων, τὸ πεντά-
 γραμμον, ὃ συμβόλῳ πρὸς τὰς ὁμοδόξας ἐχρῶν-
 το, ὑγεία πρὸς αὐτῶν ὠνομάζετο. καὶ ὅλως
 ἡγᾶντο 4) τὸ μὲν ὑγιαίνειν εἶναι, ἔτε δὲ τὸ εὖ
 πράτ-

gnatus est, quantum tamen ex Lucano Ocello et
 Archyta, et reliquis ipsius familiaribus colligere
 licet, neque ipsum illud *Bene agere* praescripsit,
 sed a verbo *vale* (Lat. *Salve*) iussit incipere. O-
 mnes enim ab illo *docti* in epistolis quoties serium
 quiddam scriberent, *valere* (Gr. *sanum esse*) in
 ipso statim principio iubebant, tamquam et ipsum
 animo pariter et corpori conuenientissimum, et
 bona hominis complexum in vniuersum omnia:
 et triplex illud triangulum sibi implexum, quin-
 que descriptum et inclusum lineis, qua tessera
 ad sententiae suae homines vterentur, *sanitas* ab
 ipsis vocabatur. Et omnino putabant, in verbo
valere inesse [etiam ipsum *bene agere et gaudere*]

sed
 4. Καὶ ὅλως ἡγᾶντο — — ὑγιαίνειν] Si re-
 cte

πράττειν, ἔτε τὸ χαίρειν πάντως καὶ τὸ ὑγιαίνειν. εἰσὶ δὲ οἱ καὶ τὴν τετρακτὺν, τὸν μέγιστον ὄρκον 5) αὐτῶν, ἢ τὸν ἐντελῆ αὐτοῖς ἀριθμὸν ἀποτελεῖν. οἱ δὲ καὶ ὑγείας ἀρχὴν ἐκάλεσαν, ὧν καὶ Φιλόλαός ἐστι.

Καὶ

sed neque bene agere, neque gaudere, continuo esse etiam valere. Sunt vero etiam qui quaternionem, maximum illorum iusiurandum, qui perfectum secundum ipsos numerum efficit, iam sanitatis (*valitudinis*) initium vocarent, in quibus et Philolaus est.

6. Et

ſte attendas, imperfectam videbis ſententiam, et deefſe aliqua talia. καὶ ὅλως ἡγᾶντο τὸ μὲν ὑγιαίνειν εἶναι καὶ τὸ εὐπράττειν καὶ τὸ χαίρειν. ἔτε δὲ τὸ εὐπράττειν, ἔτε τὸ χαίρειν πάντως καὶ τὸ ὑγιαίνειν. Agit enim de ſententia Pythagoraeorum ponderantium efficaciam ſignificationis trium horum verborum, quorum adeo validius cenſebant ὑγιαίνειν, vt illud vnum in ſe contineret vim quoque reliquorum duorum; quum neutrum ex duobus illis par eſſet verbo ὑγιαίνειν. Et haec Graeca ſic ſupplebat Pater. Iac. Gronou.

5. "Ορκον] Ἡ τὸν ἐντελῆ αὐτοῖς ἀριθμὸν ἀποτελεῖν, ὃ δὲ καὶ ὑγείας ἀρχὴν etc. Ἡ τὸν ἐντελῆ αὐτοῖς ἀριθμὸν ἀποτελεῖ, ἤδη καὶ ὑγείας. Marcil. Hic Marcilii emendationem ſequimur; vt adhuc editum eſt, caecutire nos fatemur. Gefner.

Luc. Op. T. III.

H

Καὶ τί σοι τὰς παλαιὰς λέγω, ὅπε καὶ Ἐπίκτατος ἀνὴρ πάνυ χαίρων τῷ χαίρειν, καὶ τὴν ἡδονὴν πρὸ ἀπάντων αἰρῶμενος, ἐν ταῖς σπουδαιοτέραις ἐπιστολαῖς (εἰσὶ δ' αὐταὶ ὀλίγαι) καὶ ἐν ταῖς πρὸς τὰς Φιλτάτας μάλις αὐγαίνειν εὐθὺς ἐν τῇ ἀρχῇ προστάττει; πολὺ δ' αὖ καὶ ἐν τραγωδίᾳ, καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ κωμωδίᾳ εὐροις τὸ αὐγαίνειν, πρῶτον εὐθὺς λεγόμενον· τὸ μὲν γάρ,

Οὐλέ τε, καὶ μέγα χαῖρε,
Σαφῶς προτεταγμένον τῷ χαίρειν τὸ αὐγαίνειν ἔχει· ὁ δ' Ἀλεξίς,

ᾧ δέσποθ', αὐγαίνε, ὡς χρόνιος ἐλήλυθας.
Ὁ δ' Ἀχαιὸς,

Ἦκω

6. Et quid tibi antiquos narro? cum et Epicurus vir valde gaudens gaudio (*verbo gaudere*) et voluptatem rebus praeoptans omnibus, tum in feriis magis epistolis, sunt autem hae paucae, tum in his, quas dedit ad carissimos, valere statim in principio iubeat? Multum etiam in tragedia et in comoedia vetere inuenias *valere*, primo statim congressu dictum. Etenim illud

Vale multumque gaude

Sapienter praepositum habet gaudendi voto illud valitudinis. Alexis autem,

Here mi, vale, (pro Salve) quam quaeso servus aduenis?

Et Achaeus,

Venio

Ἦκω πεπραγὸς δεινὰ, σὺ δ' ὑγιάινέ μοι.
καὶ ὁ Φιλήμων,

Αἰτῶ δ' ὑγείαν πρῶτον, εἴτ' εὐπραξίαν,
Τρίτον δὲ χαίρειν, εἴτ' ὀφείλειν μηδενί.

Ὁ μὲν γὰρ τὸ σκελὶν γράψας, ἔ καὶ Πλάτων
μέμνηται, τί καὶ ἔτός Φησιν; ὑγιάινειν μὲν
ἄριστον· τὸ δεύτερον, καλὸν γενέσθαι· τρίτον
δὲ, πλετεῖν. τῷ χαίρειν δὲ τὸ παράπαν οὐκ
ἐμνήσθη, ἵνα σοι τὸ γνωριμώτατον ἐκεῖνο, καὶ
πᾶσι διὰ σώματος, λέγω, Ὑγεία πρεσβίσα
μακάρων μετὰ σεῦ ναίσοιμι τὸ λειπόμενον βιο-
τᾶς. Ὡς εἰ πρεσβίση ἐς τὴν ὑγείαν, καὶ τὸ ἔρ-
γον αὐτῆς τὸ ὑγιάίνειν, προτακτέον τῶν ἄλ-
λων ἀγαθῶν.

Mu.

Venio patratis horridis, at tu vale!

Et Philemon,

*Valere sit primum, bene sed agere alterum,
Gaudere deinde, tum debere nemini.*

Ille vero conuiualis cantici scriptor, cuius etiam
Plato mentionem facit, quid ait? *Primum volo
valere: deinde vero pulcher esse; deinde diues: gau-
dendi vero omnino mentionem non fecit. Vt
tibi notissimum illud, quod omnium in ore est,
dicam, Valitudo, Dium Senior, Habitare tecum
Vitae reliquum liceat.* Si itaque antiquissima est *va-
litude*, eiusque opus est *valere*, utique praeponen-
dum id est bonis reliquis.

Μυρία δὲ καὶ ἄλλα ἐκ τε ποιητῶν, καὶ συγγραφέων, καὶ Φιλοσόφων καταδείξαι σοι ἔχων, προτιμώντων τὸ ὑγιαίνειν, τῆτο μὲν παραιτήσμαι, ὡς μὴ εἰς ἀπειροκαλίαν τινὰ μειρακιώδη ἐκπέσῃ μοι τὸ σύγγραμμα, καὶ κινδυνεύωμεν ἄλλω ἢ ἡμῶ ἐκκρεῖν τὸν ἥλον. ὀλίγα δὲ σοι τῆς ἀρχαίας ἱστορίας, ὅποσα μέμνημαι σικεῖα τῷ παρόντι προσγράψαι, καλῶς ἔχειν ὑπέλαβον.

Ὅτε Ἀλέξανδρος τὴν ἐν Ἰσσοῦ μάχην ἀγωνιῇσθαι ἔμελλεν, ὡς Εὐμενῆς ὁ Καρδιανὸς ἐν τῇ πρὸς Ἀντίπατρον ἐπιστολῇ λέγει, ἔωθεν εἰσελεθὼν εἰς τὴν σκηνὴν αὐτῆς ὁ ἩΦαιζίων, εἴτ' ἐπιλαθόμενος, εἴτ' ἐκταρραχθεὶς, ὥσπερ ἐγὼ, εἴτε καὶ θεῶ τινος τῆτο καταναγκάσαντος, ταυτὸν

7. Sexcenta autem alia cum habeam, quae ostendere tibi possum e poetis, historicisque et philosophis, *valere* praeponentibus, supercedebo equidem, ne in pueriles mihi ineptias scriptio ista exeat, et forte clauum excutere clauo alio videar. Pauca vero tibi ex antiqua historia, quorum recordor, domestica huic negotio adscribere haud abs re putauī.

8. Cum Alexander praelium ad Issum commissurus esset, ut narrat in Epistola ad Antipatrum Cardianus Eumenes, mane in tabernaculum regis ingressus Hephaestio, vel obliuione quadam, vel perturbatus, ut ego, et aestuans, vel numine quodam cogente, idem quod ego dixit, *Vale Rex,*

τὸν ἐμοὶ ἔφη, Ὑγίαινε βασιλεῦ, καιρὸς ἤδη πα-
ρατάττεσθαι· ταραχθέντων δὲ τῶν παρόντων
πρὸς τὸ παράδοξον τῆς προσαγορεύσεως, καὶ
τῷ Ἡφαισίωνος ὀλίγη δεῖν ὑπ' αἰδῆς ἐκθανόν-
τος, Ἀλεξάνδρος, δέχομαι, εἶπε, τὴν κληδόνα·
τὸ γὰρ σώας ἐπανήξειν ἀπὸ τῆς μάχης, ἥδη μοι
ὑπὸ σπινθύνεται.

Ἀντίοχος δὲ ὁ Σωτὴρ, ὅτε τοῖς Γαλάταις
συνάπτειν ἔμελλεν, ἔδοξεν ὄναρ ἐπισάντα οἱ τὸν
Ἀλεξάνδρον, κελεύειν συνθήματα πρὸ τῆς μάχης
παραδῆναι τῇ στρατιᾷ τὸ ὑγιαίνειν, καὶ ὑπὸ
τῷ συνθήματι τὴν θαυμαστὴν ἐκείνην νίκην
ἐνίκησε.

Καὶ Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγος, Σελεύκῳ ἐπισέλ-
λων, σαφῶς ἀνέσχεψε τὴν τάξιν, ἐν ἀρχῇ μὲν
τῆς

*Rex, tempus est iam eundi in aciem. Turbatus au-
tem ad insolitam salutationem reliquis, et He-
phaestione prae pudore tantum non mortuo, Ale-
xander, accipio, inquit, omen: saluas enim nos
e praelio redituros, iam mihi pollicetur.*

9. Antiochus autem Soter, conflicturus cum
Gallo - Graecis, per quietem videre sibi visus est
adstantem Alexandrum, qui tesseram iuberet
ipsum dare ante pugnam militibus, *vale*: et ea
ipsa tessera admirabilem illam victoriam retulit.

10. Et Ptolemaeus Lagi scribens ad Seleucum
aperte inuertit ordinem, qui in principio episto-

τῆς ἐπιστολῆς ὑγιαίνειν αὐτὸν προσειπὼν, ἐπὶ
τέλει δὲ, ἀντὶ τῆς ἐρῶσθαι, ὑπογράψας τὸ
χαίρειν, ὡς Διονυσόδωρος ὁ τὰς ἐπιστολάς αὐτῆς
συναγαγὼν, Φησιν.

Ἄξιον δὲ καὶ Πύρρον τῆς Ἡπειρώτης μνησθῆ-
ναι, ἀνδρὸς μετ' Ἀλέξανδρον τὰ δεύτερα ἐν στρα-
τηγίαις ἐνεγκαμένῃ, καὶ μυρίας τροπὰς τῆς τύ-
χης ἐνεγκόντος. ἄτος τοίνυν αἰεὶ θεοῖς εὐχόμε-
νος, καὶ θύων, καὶ ἀνατιθεὶς ἄδεπώποτε ἡ
νίκην, ἡ βασιλείας ἀξίωμα μίζον, ἡ εὐκλειαν,
ἡ πλῆττα ὑπερβολὴν, ἡτήσας παρ' αὐτῶν, ἀλλ'
ἐν τῷτο ἠύχετο, ὑγιαίνειν. ὡς ἔς' ἂν τῶτ' ἔ-
χη, ῥαδίως αὐτῷ τῶν ἄλλων προσγενησομένων.
καὶ ἄριστα, οἶμαι, ἐφρόνει, λογιζόμενος, ὅτι ἔδεν
ὄφρα-

lae *valere* illum iuberet, in fine autem, pro eius-
dem potestatis verbo, *Gaudere* subscriberet, ut
Dionysiodorus refert, qui collegit illius epistolas.

11. Operae vero pretium est Epirotae etiam
Pyrrhi mentionem facere, viri, qui secundas post
Alexandrum imperii militaris tulit, et sexcentas
fortunaes vices subiit. Hic igitur, qui semper Diis
supplicaret, et mactaret, et donaria suspenderet,
nec victoriam vnquam, neque regni maiestatem
ampliozem, neque gloriam, nec diuitiarum vim
ab illis petebat, sed hoc vnum optabat, *valere*,
veluti, hoc si haberet, facile ipsi accessuris reli-
quis. Et praeclare, arbitror, sapuit, qui ita
puta-

ὄφελος τῶν ἀπάντων ἀγαθῶν, ἔς' ἂν τὸ ὑγιαίνειν μόνον ἀπῇ.

Ἀλλὰ νῦν ἐκάσθε καιρὸς ἴδιος ὑφ' ἡμῶν ἀποδεδεικται, τάχα ἂν εἴποι τις. σὺ δὲ τῷτον ἐν ἀλλάξας, εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο ἔφησθα, ὅμως τῷ διαικίῳ λόγῳ ἔκ ἂν ἔξω εἴης τῷ ἡμαρτηκέναι, ὥσπερ ἂν εἴ τις περὶ τῇ κνήμῃ τὸ κράνος, ἢ περὶ τῇ κεφαλῇ τὰς κνημίδας ἐπιδήσαιτο· ἀλλ, ὡ βέλτιστε, φαίνῃ ἂν καὶ γὰρ πρὸς αὐτὸν, εἰκότως ἂν ταῦτ' ἔλεγες, εἴ τις ὅλως καιρὸς ἦν ὑγείας μὴ δεόμενος. νῦν δὲ καὶ ἔωθεν, καὶ μεσέσης ἡμέρας, καὶ νύκτωρ, αἰεὶ τὸ ὑγιαίνειν ἀναγκαῖον· καὶ μάλιστα τοῖς ἀρχασι, καὶ πολλὰ πράττεσιν ὑμῖν

putaret, nihil prodesse sibi bona reliqua omnia, quoad solum illud absit, valere.

12. Ast nunc quidem, forte dixerit aliquis, proprium unicuique *verbo* et suum tempus assignatum est: tu vero, illo immutato, etsi nihil diuersum dixisti, tamen, si recte rem putemus, extra peccatum non fueris, non magis quam si tibiae galeam alliget aliquis, aut ocream capiti. Verum, vir optime, ego quoque huic respondeam, merito ista tu quidem diceres, si quod omnino tempus esset, valitudine non indigens. Iam vero et mane, et medio die, et noctu semper valere necessarium est, et maxime imperantibus vobis, et negotia multa sustinentibus, quo

ὑμῖν, ὅσω καὶ πρὸς πολλὰ δεῖσθε τῷ σώματος.
 ἔτι δὲ, ὁ μὲν χαῖρε εἰπὼν, μόνον εὐΦήμῳ.
 τῇ ἀρχῇ ἐχρήσατο, καὶ ἔσιν εὐχὴ τὸ πρᾶγμα·
 ὁ δὲ ὑγίαινειν παρακελευόμενος, καὶ χρησίμῳ
 τι δρᾷ, καὶ ὑπομιμνήσκει τῶν πρὸς τὸ ὑγίαι-
 νειν συντελούντων· καὶ ὁ συνεύχεται μόνον, ἀλ-
 λά καὶ παραγγέλλει.

Τί δ' ἐχὶ καὶ ἐν τῷ τῶν ἐντολῶν βιβλίῳ, ὁ
 αἰεὶ καὶ παρὰ βασιλέως λαμβάνετε, τῷτο πρῶ-
 τον ὑμῖν ἐστὶ παράγγελμα, τῆς ὑγείας τῆς ὑμε-
 τέρας αὐτῶν ἐπιμελεῖσθαι; καὶ μάλα εἰκότως.
 ἐδὲν γὰρ ἂν εἴη ὄφελος ὑμῶν πρὸς τᾶλλα, μὴ
 ἔτῳ διακειμένων. ἀλλὰ καὶ ὑμεῖς αὐτοί, εἴ τι
 καὶ γὰρ τῆς Ῥωμαίων Φωνῆς ἐπαίω, τὰς προσα-
 γορεύον-

magis corpore ad multas res opus habetis. Ad
 haec, qui *Gaude* dicit, bene ominato tantum
 exordio usus est, et votum est, quidquid agitur.
 Sed qui *valere* iubet, etiam vtile aliquid agit,
 et eorum admonet, quae ad valitudinem quid-
 quam conferunt, nec vna optat modo, sed etiam
 praecipit.

13. Quid vero? nonne et in mandatorum li-
 bello, quem semper et ab imperatore accipitis,
 hoc primum vobis est praeceptum, *valitudinem*
vestram curate. Recte sane. neque enim usus ali-
 quis vestrum esset ad reliqua, nisi ita constitui
 sitis. Verum vos ipsi adeo, si quid ego quoque
 de Romanorum lingua aliquid intelligo, salu-
 tanti-

γορεύοντας ἀντιδεξιόμενοι, τῷ τῆς ὑγείας ὀνόματι πολλάκις ἀμείβεσθε.

Καὶ ταῦτα πάντα εἶπον, ἔχ' ὡς ἐκ προνοίας ἀφελῶν μὲν τὸ χαίρειν, ἐπιτηδεύσας δ' αὐτ' αὐτῷ εἰπεῖν τὸ ὑγιαίνειν, ἀλλ' ὡς τῷ μὲν ἄκων παθῶν, ἢ γελοῖος ἂν ἦν ξενίζων, καὶ τὰς κκιρεὺς τῶν προσαγορεύσεων ἐναλλάττων.

Χάριν δὲ ὁμολογῶ τοῖς θεοῖς, ὅτι μοι τὸ σφάλμα ἐς ἄλλο μακρῷ αἰσιώτερον περιετράπη, καὶ εἰς τὸ ἀμεινεν παρώλισθον. καὶ τάχα τῆς Ὑγείας, ἢ Ἀσκληπιῶ αὐτῷ ἐπιπνοίᾳ τῷ ἐπράχθη, δι' ἑμῶ σοι τὸ ὑγιαίνειν ὑπισχνημένε. ἐπεὶ ἔγωγε, πῶς ἂν αὐτὸ ἔπαθον ἄνευ θεῶ, μηδέ-

tantibus comiter respondentes, valitudinis (Lat. Salutis) nomen saepe reponitis.

14. Et haec dixi omnia, non qui prudens Gaudere illud omiserim, et vale pro eo dicere affectarim, sed tamquam, cui imprudenti hoc acciderit, nisi forte et ridiculus studio fui, et tempora salutationum permutavi.

15. Sed gratias Diis ago, quod error mihi meus in longe auspicius quiddam versus est, quod labascente etiam lingua in melius incidi: et forte Hygeae, aut ipsius adeo Aesculapii consilio hoc accidit, valetudinem meo tibi ore promittentis. Quomodo enim sine Deo hoc mihi

μηδέπω πρότερον ἐν τῷ μακρῷ βίῳ ταραχθεὶς ὅμοιον.

Εἰ δὲ δεῖ καὶ ἀνθρωπίνην τινὰ ὑπὲρ τῆς γεγονότος ἀπολογίαν εἰπεῖν, ἅδὲν ξένον, εἰ πάνυ ἐσπιδαικῶς ἐπὶ τοῖς ἀρίστοις ὑπὸ σῆς γνωρίζεσθαι, ἐκ τῆς ἄγαν ἐπιθυμίας εἰς τὸναντίον διαταραχθεὶς, ἐνέπεσον; τάχα δ' ἂν τινὰ ἐκπλήξειε τῶν κατ' ὀρθὸν λογισμῶν, καὶ ξρατιωτῶν πληθους, ὧν οἱ μὲν, προωθῆντες, οἱ δὲ, ἐν τῇ τάξει τῆς προσαγορεύσεως μὴ μένοντες.

Σὺ δ' εὖ αἶδ' ὅτι καὶ οἱ ἄλλοι εἰς ἄνοιαν, ἢ ἀπαιδευσίαν, ἢ παραφροσύνην παραφέρωσι τὸ πρᾶγμα, αἰδῶς αὐτὸ σύμβολον, καὶ ἀφελείας ἐποιήσω, καὶ ψυχῆς μηδὲν ἀγοραῖον καὶ ἔντεχον

accidisset, qui in longa vita nunquam simili ratione turbatus fuerim:

16. Si vero humanam etiam pro eo quod accidit excusationem proferre fas est, nihil mirum, si in summo studio, ut optimis in rebus abs te cognoscerer, prae nimia illa cupiditate perturbatus in contrarium incidi. Forte etiam recta cogitandi via excutiat aliquem multitudo militum, quorum alii quidem antrorsum vrgent, alii vero ordinem salutandi minime seruant.

17. Tu vera, bene noui, licet alii stuporem, aut rusticam ruditatem, aut delirationem eam rem calumnientur, pudoris signum et simplicitatis iudicasti, et animi a fori tritura et artis ostentatione

χρον ἐχάσης, ὡς τό γε πάνυ θαρρῶδες ἐν τοῖς
τοιᾷτοις ἔ πόρρω θρασύτητος καὶ ἀναισχυν-
τίας ἐσί. καὶ ἔμοι γε εἴη μηδὲν μὲν τοιᾷτον
σφάλλεσθαι, εἰ δὲ συμβαίη, πρὸς εὐφημίαν
αὐτὸ τρέψεσθαι.

Ἐπὶ γὰρ τῷ πρώτῳ Σεβαστῷ καὶ τοιόνδε τι
λέγεται γενέσθαι. ὁ μὲν ἔτυχε δίκην τινὰ δι-
κῆσας ὀρθῶς, καὶ ἀπολύσας ἐγκλήματος τῷ με-
γίστῳ ἀδίκως συκοφαντέμενον ἄνθρωπον· ὁ δὲ,
χάριν ὁμολογῶν, μεγάλη τῇ Φωνῇ, χάριν οἰδά-
σοι, ἔφη, ὦ αὐτοκράτωρ, ὅτι κακῶς καὶ ἀδί-
κως ἐδίκασας. καὶ τῶν περὶ Σεβαστὸν ἀγανα-
κτησάντων, καὶ διασπάσασθαι τὸν ἄνθρωπον
ἐθελόντων, Παύσασθε χαλεπαίνοντες, ἐκεῖνος
ἔφη·

tatione abhorrentis: ut fere insignis in talibus fi-
ducia a temeritate et impudentia non longe abest.
Ac mihi quidem contingat, nihil tale peccare,
si vero eueniat, in bonum id ipsum quoque omen
verti.

18. Primo quidem Augusto imperante etiam
tale quid factum narratur. Causam ille quamdam
recte iudicauerat, hominemque maximo crimine
per summam illi calumniam impacto liberauerat.
At ille gratias agens, magna voce, *Gratiam tibi
habeo*, inquit, *Imperator, cum male et iniuste iu-
dicasti*. Cumque ii, qui essent circa Augustum,
indigne ferrent, et dilacerare hominem vellent,
ille, *desinite*, inquit, *irasci: neque enim linguam
homi-*

ἔφη· ἔ γάρ τήν γλῶτταν αὐτῆ, ἀλλὰ τήν γνώ-
μην ἐξετάζειν ἄξιον. ἐκεῖνος μὲν, ἄτω. σὺ δ'
εἴτε τήν γνώμην σκέψαιο, πάνυ εὖνεν εὐρήσεις·
εἴτε τήν γλῶτταν, εὖφημος καὶ αὐτή.

Ἔοικα δ' ἐνταῦθα ἤδη γενόμενος, εἰκότως ἄλ-
λο τι φοβηθήσεσθαι, μή τισι δόξω ἐξεπίτη-
δες ἡμαρτηκέναι, ὡς τήν ἀπολογίαν ταύτην συγ-
γράψαιμι. καὶ εἴη γε, ὦ Φίλτατε Ἀσκληπιε,
τοιῦτον φανῆναι τὸν λόγον, ὡς μὴ ἀπολογίαν,
ἀλλ' ἐπιδείξεως ἀφορμὴν εἶναι δοκεῖν.

*hominis, sed mentem examinare aequum est. Atque
ille quidem sic. Tu vero siue animum spectes,
beneuolentissimum reperiēs, siue linguam, bene
ominata etiam haec est.*

19. Caeterum huc delatus non sine causa vi-
deor alterum quiddam vereri, ne sint, quibus
dedita opera peccasse videar, vt defensionem
hanc scriberem. Ac sane contingat mihi, Ae-
sculapi optime, talem videri hunc libellum, vt
non defensio, sed ostentandae orationis *perita* esse
occafio videatur.

Ἑρμότιμος, ἢ περὶ αἵρέσεων.

ΛΥΚ. **Ο**σον, ὦ Ἑρμότιμε, τῷ βιβλίῳ καὶ
τῇ τῷ βαδίσματος ππαδῇ τεκμή-
ρασθαι, παρὰ τὸν διδάσκαλον ἐπειγομένῳ ἔσι-
κας, ἐνενόσεις γὰρ τι μεταξὺ προϊῶν I), καὶ τὰ
χείλη διεσάλευες, ἡρέμα ὑποτονθορύζων, καὶ
τὴν χεῖρα ὧδε ἀγκεῖσε μετέφερες, ὥσπερ τινὰ
ῥῆσιν ἐπὶ σεαυτῷ διατιθέμενος· ἐρώτημα δὲ, ἢ
τί τῶν ἀγκύλων συντιθεῖς, ἢ σκέμμα σοφιστι-
κόν

Hermotimus, siue de sectis.

LYC. **Q**uantum licet, Hermotime, ex libro,
tum ex incessus celeritate colligere,
festinare ad magistrum videris. Commentabaris
enim aliquid inter eundem, et mouebas cum leni
murmure labia, et manum huc illuc transferebas,
tanquam qui orationem aliquam intra te disponeres,
aut altercationem, aut tortuosum quiddam compo-
neres, aut Sophisticam quaestionem cogitatione
perfe-

I. Μεταξὺ προϊῶν] Ne credas male cohaere-
re μεταξὺ προϊῶν, καὶ διεσάλευες, memi-
neis μεταξὺ eleganter cum participio iun-
gi, vt μεταξὺ πίνων, inter bibendum; adeo-
que et hoc loco participium pro infinitiuo
vel gerundio positum nihil commune ha-
bere cum seq. verbo. Reitz.

κὸν ἀναφροντίζων, ὡς μηδὲ ἐδῶ βαδίζων σχολὴν ἄγοις, ἀλλ' ἐνεργὸς εἴης, αἰεὶ σπασδαῖόν τι πράττων, καὶ ὃ πρὸ ὁδῶ σοι γένοιτ' ἂν ἐς τὰ μαθήματα. ΕΡΜ. Νῆ Δί', ὦ Λυκῖνε, τοιοῦτό τι. τὴν γὰρ χθιστὴν συνασίαν, καὶ ἃ εἶπε πρὸς ἡμᾶς, ἀνεπεμπαζόμεν, ἐπιὼν τῇ μνήμῃ ἔκαστα. χρεὶ δὲ μηδένα καιρὸν, εἶμαι, παριέναι, εἰδότες ἀληθεῖς ἐν τὸ ὑπὸ τῶ Κῶα ἰατρῶ εἰρημένον, ὡς ἄρα Βραχὺς μὲν ὁ βίος, μακρὴ δὲ ἡ τέχνη. καίτοι ἐκείνος ἰατρικῆς πέρι ταῦτ' ἔλεγεν, εὐμαθεσέρεα πράγματα· Φιλοσοφία δὲ καὶ μακροῦ τῷ χρόνῳ ἀνέφικτος, ἣν μὴ παύ τις ἐγρηγόρως ἀτενὲς αἰεὶ καὶ γοργὸν ἀπεβλέπει ἐς αὐτήν· καὶ τὸ κινδύνευμα ἔπερι μικρῶν, ἢ
ἀθλίου

persequeris, ut ne in via quidem etio indulgeas, nimirum, sed operosus sis, et serium quiddam agas, quodque ad doctrinam tibi profit. HERM. Per Iouem, Lycine, tale quiddam erat. Etenim hesternam auditionem, et quae dixit nobis, repetebam, memoria percurrrens singula. Oportet autem, puto, tempus nullum praetermittere, qui sciamus verum esse illud a Coo dictum medico, *Breuem vitam esse, artem vero longam*. Quamquam ista de medicina dixit ille, re ad discendum faciliore: ad philosophiam vero aliquis ne longo quidem tempore peruenerit, nisi vigilantem admodum animo defixos et acres in illam oculos habeat; nec de parua re periculum, cum id agatur,
ut

ἄθλιον εἶναι ἐν τῷ πολλῷ τῶν ἰδιωτῶν συρφε-
τῷ παραπολούμενον, ἢ εὐδαιμονῆσαι φιλοσο-
φήσαντα.

ΛΥΚ. Τὰ μὲν ἄθλα, ὦ Ἐρμούτιμζε, θαυμά-
σια, ἡλίκᾳ εἰρηκας. οἶμαί γε μὴν ἔπρόρρω σε
εἶναι αὐτῶν, εἴ γε χρὴ εἰκάζειν τῷ τε χρόνῳ, ἐ-
πίσσον φιλοσοφεῖς, καὶ προσέτι τῷ πόνῳ οἷόν
μοι ἔμέτριον ἐν πολλῷ ἢ ἤδη ἔχειν δοκεῖς. εἰ γάρ
τι μέμνημαι, σχεδὸν εἴκοσιν ἔτη ταῦτά ἐστιν,
ἀφ' ἧς σε ἔδεν ἄλλο ποιεῖντα ἑώρακα, ἢ παρὰ
τὰς διδασκαλίας φειτῶντα, καὶ ὡς τοπικῶς ἐς
βιβλίον ἐπικεικφότα, ὑπομνήματα τῶν συν-
σιῶν ἀπογραφόμενον, ὥχρον αἰεὶ ὑπὸ φροντί-
δων, καὶ τὸ σῶμα κατεσηληκότα. δοκεῖς δέ
μοι

vt aut miser sis et in multa vulgi colluuię percas,
aut beatum in philosophia æuūm agas.

2. LYC. Praemia quidem, quanta dixisti, ad-
mirabilia. Ac puto equidem te non longe ab
illis abesse, si quidem coniiicere illud fas est et
tempore, quo philosopharis, et labore insuper,
quem minime mihi mediocrem a longo inde tem-
pore sustinere videris. Si quid enim memini,
prope viginti ipsi anni sunt, ex quo te nihil aliud
vidi, quam ad magistros itare, et vt plurimum
libro imminere, et commentarios disputationum
tibi exscribere, pallidum semper curis, et callo
quodam aridum corpus habentem. Videris autem
mihi

μοι ἄλλ' ἔδὲ ὄναρ ποτὲ ἀνιέναι σαυτὸν, ἔτως ὅλος εἶναι ἐν τῷ πρᾶγματι. ταῦτ' ἔν σκόπῳ μένω μοι, Φαίνη ἔκ ἐς μακρὰν ἐπιλήψεσθαι τῆς εὐδαιμονίας, εἴ γε μὴ λέληθας ἡμῶς καὶ πάλαι αὐτῇ συνών. ΕΡΜ. Πόθεν, ὦ Λυκίε, ὃς νῦν ἀρχομαι παρακύπτειν ἐς τὴν ὁδόν; ἡ δ' Ἀρετὴ πάνυ πόρρω κατὰ τὸν Ἡσίοδον οἰκεῖ, καὶ ἔστι ὁ σῆμος ἐπ' αὐτὴν μακρὸς τε καὶ ὀρθίος, καὶ τρηχὺς, ἰδρωτὰ καὶ ὀλίγον ἔχων τοῖς ὁδοιπόροις. ΛΥΚ. Οὐχ ἱκανὰ ἔν ἰδρωταί σοι, ὦ Ἑρμότιμε, καὶ ὁδοιπόρηται; ΕΡΜ. Οὐ, Φημί. οὐδὲν γὰρ ἐκώλυσέ με πανευδαίμονα εἶναι, ἐπὶ τῷ ἀκρῷ γενόμενον. τὸ δὲ νῦν, ἀρχόμεθα ἔτι, ὦ Λυκίε.

ΛΥΚ.

mihī adeo totus in hac re esse, vt ne per somnum quidem te remittas. Haec ergo cogitanti mihī videris non ita multo post comprehensurus istam felicitatem, nisi forte fugit nos, te olim cum illa versari. HERM. Quī possim, Lycine, qui nunc tandem incipiam inspicere in viam? Longe autem habitat Hesiodo teste virtus, et est via ad illam longaque et praerupta, et aspera, sudorem excutens non paruum viatoribus. LYC. Nondum ergo satis tibi sudatum est, Hermotime, nec viae satis factum? HERM. Nondum, inquam. Nihil enim prohiberet me vndique beatum esse, in summo si essem: nunc vix, Lycine, incipimus.

3. LYC.

ΛΥΚ. Ἀλλὰ τὴν γε ἀρχὴν ὁ αὐτὸς ἄτος Ἡ-
 σίοδος ἡμῖσι τῷ παντὸς ἔφη εἶναι, ὥστε κατὰ
 μέσσην τὴν ἀνοδὸν εἶναι σε ἤδη λέγοντες, ἐκ αὐ-
 τῶν ἀμάρτοισιν. ΕΡΜ. Οὐδὲ πω ἐδὲ τῷτο· πάμ-
 πολυ γὰρ αὐτὸν ἡμῖν ἤνυστο. ΛΥΚ. Ἀλλὰ πῶ γὰρ
 σε φῶμεν τῆς ἐδὲ τυγχάνειν ὄντα; ΕΡΜ.
 Ἐν τῇ ὑπὸ πωρείᾳ κάτω ἔτι, ὧ Λυκίηνε, ἀρτιπρο-
 βαίνειν βιαζόμενον, ὀλισθηρὰ δὲ, καὶ τραχεῖα,
 καὶ δεῖ χεῖρα ὀρέγοντος. ΛΥΚ. Οὐκὲν ὁ δι-
 δασκαλὸς σοι τῷτο ἱκανὸς ποιῆσαι, ἀνωθεν ἐκ
 τῶν ἀρχῶν, καθάπερ ὁ τῷ Ὀμήρῳ Ζεὺς, χρυσῆν
 τινα σειρᾶν καθιεῖς, τὰς αὐτῶν λάγκας, ὑφ' ὧν
 σε ἀνασπᾷ δηλαδὴ, καὶ ἀνακρῖζει πρὸς αὐτόν
 τε καὶ τὴν ἀρετὴν αὐτὸς πρὸ πολλῶν ἀναβεβη-
 κώς.

3. LYC. At initium idem ille Hesiodus totius
 dimidium ait esse. Itaque nihil errauerimus, si
 circa medium te adscensum esse dicamus. HERM.
 Nondum, ne hoc quidem. Multum enim sic
 effectum esset. LYC. Sed vbinam viae versari
 te dicemus? HERM. In ipsis adhuc montis ra-
 dicibus, Lycine, sed summa iam vi conantem
 progredi, lubrica autem est, et aspera, et opus
 est, qui manum nobis porrigat. LYC. Magister
 ergo tuus, qui hoc faciat idoneus, qui desuper
 ex summo, ut Homericus ille Iupiter, auream cate-
 nam demittat, sermones suos, quibus nimirum
 attrahat te et leuet ad se et virtutem, cum olim ipse

130 LVCIANI HERMOTIMVS,

κώς. EPM. Αὐτὸ εἶπες, ὦ Λυκίε, τὸ γιγνώμενον. ὅσω γοῦν ἐπ' ἐκείνῳ πάλασ ἀνεσπάρτην ἄνω, καὶ συνῆν αὐτοῖς· τὸ δ' ἐμὸν ἔτι ἐνδεῆ.

ΛΥΚ. Ἀλλὰ θαρσεῖν χρὴ, καὶ θυμὸν ἔχειν ἀγαθόν, ἐς τὸ τέλος τῆς ὁδῆ ὄρωντα, καὶ τὴν ἄνω εὐδαιμονίαν, καὶ μάλιστα ἐκείνῃ συμπροθυμεύεσθαι. πλὴν ἀλλὰ τίνα σοι ἐλπίδα ὑποφαίνει, ὡς δῆποτε ἀναβησομένῳ; ἐς νέωτα εἰκαζεν ἐπὶ τὸ ἄκρον ἕσεσθαι σε, οἷον μετὰ τὰ μυθήρια τὰ ἄλλα, ἢ Παναθήναια; EPM. Ὀλίγον φῆς, ὦ Λυκίε. ΛΥΚ. Ἀλλ' ἐς τὴν ἐξῆς Ὀλυμπιάδα; EPM. Καὶ τῷτο ὀλίγον ὡς πρὸς ἀρετῆς ἀσκήσιν, καὶ εὐδαιμονίας κτήσιν. ΛΥΚ.

Μετά

adscenderit. HERM. Rem ipsam, Lycine, dixisti. Quantum enim in illo est, olim extractus in altum essem, et cum illis versarer. Sed ipse nimis adhuc sum imbecillus.

4. LYC. Verum confidere oportet, et bonum habere animum, et finem viae spectare, supernamque illam felicitatem, illo praesertim una animum studiumque adhibente. Interea quam tibi spem ostendit, quando futurum sit ut enitaris? proximone anno coniecit in arce te futuram, verbi causa post mysteria altera, aut Panathenaea? HERM. Pauxillum narras, Lycine. LYC. Sed proxima Olympiade? HERM. Et hoc parum est, ut ad virtutis exercitationem possessionemque felici-

Μετὰ δύο μὲν δὴ Ὀλυμπιάδας πάντως· ἢ πολ-
λὴν γ' ἂν ὑμῶν ῥαθυμίαν καταγνοίη τις, εἰ
μὴδ' ἐν τοσάτῳ χρόνῳ δύνασθε, ὅσον τρεῖς ἄ-
πὸ Ἡρακλείων σηλῶν εἰς Ἰνδοὺς ἀπελθεῖν, εἴτ'
ἐπανελθεῖν ῥάδιον, εἰ καὶ μὴ εὐθεΐαν, μὴδ' ἀσὶ
βαδίζοι τις, ἀλλ' ἐν τοῖς διὰ μέσσω ἔθνεσι πε-
ριπλανώμενος. καίτοι πόσῳ τινὶ βέλαι ὑψηλο-
τέραν καὶ λισσοτέραν θάμεν εἶναι τὴν ἄκραν,
ἐφ' ἧς ὑμῶν ἡ ἀρετὴ οἰκεῖ, τῆς Ἀόρνου ἐκείνης,
ἣν ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν Ἀλέξανδρος κατὰ κρά-
τος εἶλεν.

ΕΡΜ. Οὐδὲν ὅμοιον, ὦ Λυκίνε, εἴδ' ἔστι τὸ
πρᾶγμα τοιοῦτον, οἷον σὺ εἰκάζεις, ὥς ὀλίγῳ
χρόνῳ κατεργασθῆναι, καὶ ἀλῶναι, εἴδ' ἂν μύ-
ριοι

felicitatis. L Y C. Post duas ergo Olympiadas
omnino: alioquin multam quis socordiam vestram
accusauerit, si neque tanto tempore illud possitis,
quo facile sit ter a columnis inde Herculis ad In-
dos abire, indeque redire; etiam si nec recto iti-
nere, neque semper progrediatur aliquis, sed in
gentibus interiectis oberet. Quamquam, quanto
vis altiore, et magis lubricum, ponamus ver-
ticem illum, in quo virtus vobis habitat, Aorno
illa, quam paucos intra dies vi cepit Alexander?

5. HERM. Nihil quidquam simile est, Lycine,
neque res talis est, qualem tu imaginaris, quae
exiguo tempore confici possit et capi; non, si

ριοι Ἀλέξανδροι προσβάλωσιν, ἐπεὶ πολλοὶ ἂν οἱ ἀνιόντες ἦσαν. νῦν δὲ ἀνέρχονται μὲν ἐκ ὀλίγοι μάλα ἐρρωμένως, καὶ προσέρχονται 2) ἐπὶ ποσσὶν, οἱ μὲν, ἐπὶ πάνυ ἐλίγον, οἱ δὲ, ἐπὶ πλέον. ἐπειδὴν δὲ κατὰ μέσσην τὴν ὁδὸν γένωνται πολλοῖς τοῖς ἀπόροις καὶ δυσχερέσιν ἐντυγχάνοντες, ἀποδυσπετῶσί τε, καὶ ἀνασρέφουσιν, ἀσθμαίνοντες, καὶ ἰδρῶτι ῥέομενοι, ἔφεροντες τὸν κάματον. ὅσοι δ' ἂν εἰς τέλος διακαρτερήσωσιν, ἔτοι πρὸς τὸ ἄκρον ἀφικνεῖνται, καὶ τὸ ἀπ' ἐκείνης εὐδαιμονῆσι θαυμάσιόν τινα βίον τὸν λοιπὸν βιῶντες, οἷον μύρμηκας ἀπὸ τῆ ὕψος ἐπισκοπεῖντες τινὰς τὰς ἄλλας. Λ Τ Κ.

Παπαί,

sexcenti simul Alexandri aggrediantur: sic enim multi ascenderent. Iam vero aggrediuntur quidem non pauci valde animose, et aliquantum procedunt, alii parum admodum, alii longius. Cum vero circa mediam iam viam sunt, atque in impedita multa atque aspera incidunt, difficultate victi pedem referunt, anhelantes, sudore affluentes, ac laboris plane impatientes. Quotquot vero ad finem perseverant, hi in arcem perveniunt, et ab eo inde tempore felices, admirabilemque vitam, quae reliqua est, viuentes, valut formicas de alta quadam specula reliquos intuen-

2. Προσέρχονται] Verti, ac si legatur προσέρχονται, quod verum puto. Gesner.

Παπαί, ὦ Ἑρμότιμε, ἡλίκες ἡμᾶς ἀποφαίνεις; ἐδὲ κατὰ τὰς Πυγμαίεας ἐκείνας, ἀλλὰ χαμαι-
πετεῖς παντάπασι ἐν χερσὶ τῆς γῆς. εἰκότως.
ὕψηλα γὰρ ἤδη Φρονεῖς, καὶ ἀνωθεν ἡμεῖς δὲ
ὁ συρφετός, καὶ ὅσοι χαμαὶ ἐρχόμενοι ἐσμέν,
μετὰ τῶν θεῶν καὶ ὑμᾶς προσευξάμεθα ὑπερ-
νεφέλῃς γενομένους, καὶ ἀνελθόντας, οἳ πάλαι
σπεύδετε. ΕΡΜ. Εἰ γὰρ γένοιτο καὶ ἀνελθεῖν,
ὦ Λυκῖνε. ἀλλὰ πάμπλου τὸ λοιπόν.

ΛΥΚ. Ὅμως ἐκ ἔφησθα ὅπόσον, ὡς χρόνον
περιβαλεῖν. ΕΡΜ. Οὐδ' αὐτὸς γὰρ οἶδα, ὦ
Λυκῖνε, τὰκριβές. εἰκάσω μέντοι ἔπλεῖω τῶν
εἰκοσιν ἐτῶν ἔσσεσθαι, μεθ' ἧ πάντως περ καὶ
ἐπὶ τῷ αἵματι ἐσόμεθα. ΛΥΚ. Ἡράκλεις, πο-
λύ

intuentur. L Y C. Papae, Hermotime, quan-
tillos nos facis? ne aequales quidem Pygmaeis
illis, sed humi omnino, in ipsa quasi telluris
cute, *deprimis*. nec mirum: iam enim altum sa-
pis et e summo: nos vero colluuiio illa, et quot-
quot humi repimus, cum diis vos etiam venera-
mur, iam superatis nubibus, eo quo festinatis,
olim delatos. H E R M. Modo contingat ille
adscensus, Lycine. Sed nimis multum superest.

6. L Y C. Tamen non dixisti, quantum, vt
tempori comparare possemus. H E R M. Nempe
nec ipse accurate scio: coniiicio tamen, viginti
non amplius annos futuros, quibus interiectis,
omnino quondam in summo futuri simus. LYC.

καὶ λέγεις. ΕΡΜ. Καὶ γὰρ περὶ μεγίστων, ὦ Λυ-
 κῖνε, οἱ πόνοι. ΛΥΚ. Τετὶ μὲν ἴσως ἀληθές.
 ὑπὲρ δὲ τῶν εἴκοσιν ἑτῶν, ὅτι βιώσῃ τοσαῦτα,
 πότερον ὁ διδάσκαλός σε καθυπέσχετο, ἢ μέ-
 νον σοφός, ἀλλὰ καὶ μαντικός ὢν, ἢ χρησμολό-
 γος τις, ἢ ὅσοι τὰς Χαλδαίων μεθέδδας ἐπίσαν-
 ται; Φασὶ γὰρ εἰδέναι τὰ τοιαῦτα. ἢ γὰρ δὴ
 σέ γε εἰκός, ἐπὶ τῷ ἀδύλῳ, εἰ βιώσῃ μέχρι
 πρὸς τὴν ἀρετὴν, τοσέττας πόνας ἀνέχεσθαι,
 καὶ ταλαιπωρεῖν νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν, οὐκ
 εἰδότα, εἰ σε πλησίον ἤδη τῆ ἀρετῆς γενόμενον, τὸ
 χρεὼν ἐπιστάν, κατασπάσει λαβόμενον τῆ πο-
 δός, ἐξ ἀποκῆς τῆς ἐλπίδος. ΕΡΜ. Ἀπαγε.
 δύσφημα γὰρ ταῦτα, ὦ Λυκῖνε. ἀλλ' εἴη βιω-
 ναι,

Hercules tuam fidem! multum narras. HERM.
 Etenim de maximis rebus laboratur. LYC. Istuc
 quidem forte verum fuerit. Sed de viginti annis,
 vtrum te illis victurum, magister tibi tuus pro-
 misit, ceu non sapiens modo, sed diuinus qui-
 dam, aut fatidicus, aut ex eorum numero aliquis,
 qui Chaldaeorum rationes norunt? aiunt quippe
 scire talia. neque enim veri simile est, te rebus
 incertis, an vitam ad virtutem vsque perducturus
 sis? tot labores sustinere, et aerumnis vexari no-
 ctes ac dies, cum nescias, an non te iam prope
 fastigium enixum, instans fatum ex imperfecta
 spe pede prehensum detrahat. HERM. Apage.
 mali enim ominis sunt ista: sed viuere liceat, vt
 νῦν

ναί, ὡς μίαν γὰρ ἡμέραν εὐδαιμονήσω, σοφὸς
γενόμενος. ΛΥΚ. Καὶ ἰκανήσῃ ἀντὶ τῶν ποσά-
των καμάτων ἡ μία ἡμέρα; ΕΡΜ. Ἐμοὶ μὲν
καὶ ἀκαριαῖον ὅποσον ἰκανόν.

ΛΥΚ. Τὰ δὲ δὴ ἄνω ὅτι εὐδαίμονα, καὶ
ποιαῦτα, ὡς πάντα χρῆν ὑπομεῖναι δι' αὐτὰ,
πόθεν ἔχεις εἰδέναι; ἔ γάρ δὴ αὐτός πω ἀνελή-
λυθας. ΕΡΜ. Ἀλλὰ τῷ διδασκάλῳ πιστεύω
λέγοντι· ὁ δὲ πάνυ οἶδεν, ἅτε ἀκρότατος ἡδὴ
ὢν. ΛΥΚ. Ἐλεγε δὲ πρὸς θεῶν, ποῖα τὰ πε-
ρὶ αὐτῶν, ἢ τίνα τὴν εὐδαιμονίαν εἶναι τὴν ἐκεί-
ῃ περὶ τινὰ πλάτον, καὶ δόξαν, καὶ ἡδονὰς ἀνυ-
περβλήτας; ΕΡΜ. Εὐφήμεί, ὦ ἑταῖρε, ἔδεν
γάρ

vnum certe diem sapientiae possessione beatus sim.
LYC. Ac satis tibi est pro tot laboribus vnus ille
dies? HERM. Mihi quidem minuta quamuis
temporis particula satis est.

7. LYC. Supera autem illa beata esse, ac talia,
propter quae sustinere omnia consultum sit, vnde
potes scire? neque enim ipse vnquam adscendisti
HERM. Ego vero magistro fidem habeo dicenti
ille quidem omnino nouit, fastigium iam adse-
cutus scilicet. LYC. Qualem autem dixit-
per ego te Deos oro, illorum conditionem, au-
quam ibi esse felicitatem? num quid diuitias, et
gloriam, et voluptates inexsuperabiles? HERM. t
Bona verba, amice: nihil enim ista ad vitam
I 4 cum.

γὰρ ἐσι ταῦτα, πρὸς τὸν ἐν τῇ ἀρετῇ βίον. ΛΥΚ.
 Ἄλλὰ τίνα Φησὶ τὰγαθὰ, εἰ μὴ ταῦτα ἔξειν
 πρὸς τὸ τέλος τῆς ἀσκίσεως ἐλθόντας; ΕΡΜ.
 Σοφίαν, καὶ ἀνδρίαν, καὶ τὸ καλὸν αὐτὸ, καὶ τὸ
 δίκαιον, καὶ τὸ πάντα ἐπίσασθαι βεβαίως πεπει-
 σμένον, ἧ ἕκαστα ἔχει. πλῆκτες δέ, καὶ δόξας, καὶ
 ἡδονάς, καὶ ὅσα τῷ σώματος, πάντα ταῦτα κάτω
 ἀφῆκε, καὶ ἀποδυσάμενος, ἀνέρχεται, ὥσπερ Φα-
 σὶ τὸν Ἡρακλέα ἐν τῇ Οἷτῃ κατακαυθέντα, θεὸν
 γενέσθαι. καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἀποβαλὼν ὁπόσον ἀν-
 θρώπειον εἶχε παρὰ τῆς μητρὸς, καὶ καθαρὸν
 τε, καὶ ἀκῆρατον φέρων τὸ θεῖον, ἀνέπτατο ἐς
 τὰς θεὰς διευκρινηθὲν ὑπὸ τῷ πυρὸς. καὶ ἔτοι
 δὴ ὑπὸ Φιλοσοφίας, ὥσπερ ὑπὸ τινὸς πυρὸς,
 ἄπαν-

cum virtute coniunctam. LYC. Quae igitur di-
 cit bona, si haec non dicit, habituros, qui ad
 finem exercitationis peruenerint. HERM. Sa-
 pientiam, et fortitudinem, et ipsum honestum,
 et quod firma peruatione nouit, quomodo se ha-
 beant singula. Diuitias autem, et glorias, et vo-
 luptates, et quaecumque sunt corporis, ea infra
 reliquit omnia, iisque exutus adscendit, vt Her-
 culem aiunt, cum in Oeta conflagrasset, Deum
 factum. Etenim ille quoque, abiectis quaecum-
 que humana a matre habebat, puramque et since-
 ram diuinitatem, ipso igni quasi purgatam a sco-
 riis ferens, euolauit ad Deos. Et hi sane a phi-
 losophia velut ab igni quodam liberati illis omni-
 bus,

ἅπαντα ταῦτα παραιρεθέντες, ἃ τοῖς ἄλλοις θαυμάσια εἶναι δοκεῖ, ἐκ ὀρθῶς δοξάζουσιν, ἀνελθόντες ἐπὶ τὸ ἄκρον, εὐδαιμονῶσι, πλῆτε, καὶ δόξης, καὶ ἡδονῶν ἄλλ' ἔδὲ μεμνημένοι ἔτι, καταγελῶντες δὲ τῶν οἰομένων ταῦτ' εἶναι.

ΛΥΚ. Νῆ τὸν Ἡρακλέα, ὦ Ἑρμῆ, τὸν ἐν Οἷτῃ, ἀνδρεῖα καὶ εὐδαίμονα λέγεις περὶ αὐτῶν, πλὴν ἄλλ' αὐτὰς μοι εἰπέ, καὶ κατέρχονται ποτε ἐκ τῆς ἄκρας, ἣν ἐθέλῃσωσι χρησόμενοι τοῖς κατό, ἃ καταλελοίπασιν, ἢ ἀνάγκη ἀπαξ ἀνελθόντας αὐτὰς, μένειν, καὶ συνεῖναι τῇ ἀρετῇ, πλῆτε καὶ δόξης καὶ ἡδονῶν καταγελῶντας; ΕΡΜ. Οὐ μόνον τᾶτο, ὦ Λυκίε· ἀλλ' ὅς ἂν ἀποτελεσθῇ πρὸς ἀρετὴν, ἔτε ὀργῇ,
ἔτε

bus, quae admiratione digna aliis non recte rem putantibus videntur, in arcem euecti felix aequum agunt, diuitiarum, et gloriae et voluptatum ne seruantes quidem memoriam, sed irridentes eos, qui esse aliquid ista arbitrantur.

8. LYC. Oeteum tibi Herculem iuro, Hermotime, magnam tu mihi illorum fortitudinem praedicas, magnam felicitatem: verum hoc mihi expedi, vtrum descendunt aliquando de arce illa sua, si voluerint, vsuri illis, quae hic reliquerunt? an necesse est eos, qui semel adscenderunt, manere, versari cum virtute, diuitias et voluptates deridere? HERM. Non hoc solum *ita habet*, Lycine, sed qui consummatas ad virtutem fuerit,

ἄτε φόβω, ἄτ' ἐπιθυμίαις ὁ τοιῦτος ἀνδραλὴν
 ἔδ' ἀν' λυποῖτο, ἔδ' ὅλως πάθος ἔτι τοιῦτον
 πάθοι ἀν. ΛΥΚ. Καὶ μὲν εἶγε με δεῖ, μηδὲν
 ἀκνήσαντα, εἰπεῖν τ' ἀληθές, ἀλλ' εὐΦημισὴν χρὴ
 οἶμαι, μηδ' ὅτιον εἶναι ἐξετάζειν τὰ ὑπὸ τῶν σο-
 Φῶν γιγνόμενα. ΕΡΜ. Μηδαμῶς, ἀλλ' εἰπέ
 ὅ, τι καὶ λέγεις. ΛΥΚ. "Ορα, ὦ ἐταῖρε, ὡς
 ἔγωγε, καὶ πάνυ δυνῶ. ΕΡΜ. Ἀλλὰ μὴ ὀκνεῖ,
 ὦ γενναῖε, πρὸς γε μόνον ἐμὲ λέγων.

ΛΥΚ. Τὰ μὲν τοίνυν ἄλλα, ὦ Ἑρμότιμα,
 διηγεμένῳ σοι παρειπόμην, καὶ ἐπίσευον ἄτως
 ἔχειν, σοφὴς τε γίγνεσθαι αὐτὰς, καὶ ἀνδρείους,
 καὶ δικαίους, καὶ τ' ἄλλα· καὶ πῶς ἐκηλέμην πρὸς
 τὸν

fuerit, is neque irae, neque metui, neque cupi-
 ditatibus seruiat, neque tristitia, nec vlla in vni-
 uersum perturbatione afficiatur. LYC. Verum,
 si quidem fas est nihil cunctantem dicere quod
 res est — sed linguis, puto, fauendum hic esse,
 neque per religionem licere inquirere in ea, quae
 fiunt a sapientibus. HERM. Minime, quin tu
 loquere quidquid est, quod dicis. LYC. Vide,
 amice, quam valde cunctator sim. HERM. Tu
 vero cunctari noli, apud me solum qui dicas.

. 9. LYC. Caetera quidem, Hermotime, nar-
 rantem te prosequabar, credebamque rem ita ha-
 bere, sapientesque fieri illos, et fortes, et iustos,
 et reliqua, mulcebarque aliquantum sermone illo
 tuo.

τὸν λόγον· ὁπότε δὲ καὶ πλάττει ἔφησθα κατα-
 Φρονεῖν σφᾶς, καὶ δόξης, καὶ ἡδονῶν, καὶ μή-
 τε ὀργίζεσθαι, μήτε λυπεῖσθαι, πάνυ ἐκταῦ-
 ϑα (μένω γὰρ ἐσμεν) ἐπέστην, ἀναμνησθεῖς ἃ
 πρότερον εἶδον ποιεῖντα. Βάλει Φῶ τίνα; ἢ
 ἱκανὸν καὶ ἄνευ τῷ ὀνόματος; E.P.M. Μηδαμῶς,
 ἀλλὰ καὶ τῷτο εἶπέ, ὅσις ἦν. ΛΥΚ. Διδάσκα-
 λος αὐτὸς ἔτος ὁ σός, ἀνῆλθά τ' ἄλλα αἰδέες ἄ-
 ξιος, καὶ γέρον ἡδὴ ἐς τὸ ὕψατον. E.P.M. Τί
 ἔν δ' ἔποiei; ΛΥΚ. Τὸν ξένον οἶσθα τὸν Ἡρα-
 κλεώτην, ὃς ἐκ πολλῶ συνεΦιλοσόφει αὐτῷ,
 μαθητῆς ὢν, τὸν ξανθόν, τὸν ἐρισικόν; E.P.M.
 Οἶδα ὃν λέγεις· Δίῳν αὐτῷ τ' ἔνομα. ΛΥΚ.
 Ἐκεῖνον αὐτὸν, ἐπεὶ τὸν μισθόν, οἶμαι, μὴ ἀ-
 πεδί-

tuo. Cum vero etiam diuitiarum contemptores
 esse diceres et gloriæ et voluptatum, et nec ira-
 sci illos, neque dolere, hic omnino (soli enim
 duo sumus) inſtitu, cum in mentem veniret, quæ
 paullo ante videram facientem ... vis dicam quem?
 an satis est etiam tacito nomine? HERM. Ne-
 quaquam, sed hoc etiam dic, quis fuerit. LYC.
 Ipse tuus ille doctor, reuerentia dignus vir cae-
 tera, et vltimæ ætatis ſenex. HERM. Quid is
 igitur faciebat? LYC. Hoſpitem noſti illum
 Heracleenſem, qui diu cum ipſo philoſophatus
 eſt, tamquam diſcipulus? ruſum illum; conten-
 tioſum? HERM. Noui quem dicas. Dioni
 nomen eſt. LYC. Illum ipſum, cum mercedem
 puto

πεδίδα κατὰ καιρὸν, ἀπήγαγε παρὰ τὸν ἄρχοντα ἑναγχος, περιθείς γε αὐτῷ θοιμάτιον περὶ τὸν τραχήλον, καὶ ἐβόα, καὶ ὠρυγίζετο, καὶ εἰ μὴ τῶν συνήθων τινὲς ἐν μέσῳ γανόμενοι, ἀφείλοντο τὸν νεανίσκον ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῆς, εὖ ἰσθί, προσΦύς ἄν, ἀπέτραγεν αὐτῆς τὴν ῥίνα ὁ γέρον, ἔτως ἠγανάκτει.

ERM. Πονηρὸς 3) γὰρ αἰεὶ ἐκείνος, καὶ ἀγνώμων, ὃ Λυκῖνε, περὶ τὰς ἀποδόσεις· ἐπεὶ τὰς γε

puto in tempore non solueret, rapuit nuper ad magistratum, obtorto collo, vociferans et irarum plenus, et nisi familiarium quidam, qui commodum adessent, eripuissent ipsius manibus iuvenem, crede mihi, correptum morsu nasum homini abstulisset, adeo indignabatur.

10. HERM. Nam malus ille semper, et in reddendo quod debet ingratus. Aliis enim, quibus

3. [Ερμ. Πονηρὸς] Omissum *Non mirum*, aut simile quid, qua ratione et Romanos uti suo *Nam* vel *Enim* ostendimus ad *Quintil.* 2, 11, 7. Transferamus hoc etiam ad illud, quod mox sequitur, οἷσι γὰρ ὅτι αὐτοῦ χάριν κ. τ. λ. Hoc enim vult, *Non mirum te ita interrogare*, vel *Sentio cur ita interrogas* etc. Nempe cum frequens admodum sit id genus ellipsis, malim eam hic quoque adhibere, quam varias adeo particulae γὰρ significationes tribuere. *Gesner.*

γε ἄλλας, οἷς δανείζει, πολλὰς ὄντας, ἔδὲν τοι-
 ἔτό περ διατέθεικεν. ἀποδιδόσκει γὰρ αὐτῷ κα-
 τὰ καιρὸν τὰς τόκας. ΛΥΚ. Τί δὲ, ἂν μὴ ἀ-
 ποδιδῶσιν, ὧ μακάριε, μέλει τι αὐτῷ, καθαρ-
 θέντι ἤδη ὑπὸ Φιλοσοφίας, καὶ μηκέτι τῶν ἐν
 τῇ Οἴτῃ καταλειμμένων δεομένων; ΕΡΜ.
 Οἷσι γὰρ, ὅτι ἑαυτῷ χάριν ἐκείνος περὶ τὰ τοιαῦ-
 τα ἐσπέδακεν; ἄλλ' ἐσιν αὐτῷ παιδία νεογνά,
 ὧν κήδεσται, μὴ ἐν ἀπορίᾳ καταβιώσωσι. ΛΥΚ.
 Δέον, ὧ Ἑρμότῃς, ἀναγαγεῖν καὶ κείνα ἐπὶ τῆς
 ἀρετῆς, ὥς συνευδαιμονοῖεν αὐτῷ, πλὴτε κα-
 ταφρονῶντα.

ΕΡΜ. Οὐ σχολή μοι, ὧ Λυκίε, περὶ τού-
 των διαλέγεσθαι σοι. σπαύδω γὰρ ἤδη ἀκροά-
 σασθαι αὐτῷ, μὴ καὶ λάθω τελέως ἀπολει-
 φθεῖς.

bus foeneratur, nihil unquam tale fecit; solvunt
 quippe vsuras temporis. LYC. Quid vero, et si
 non solvant, o beate, ipsi curae est, purgato
 iam a philosophia, et relictis illis in Oeta monte
 nihil iam indigenti? HERM. Putas enim sua
 ipsum causa laborare de talibus. Verum sunt ipsi
 parui liberi, quorum curam habet, ne inopes
 vitam agant. LYC. Oportebat, Hermotime,
 educere et illos ad virtutem, ut pari cum ipso feli-
 citate fruantur, et contemnant diuitias.

II. HERM. Non vacat mihi, Lycine, de his
 disputare tecum; iam enim festino ad ipsum au-
 diendum, ne forte imprudens plane sero veniam.
 LYC.

Φθείς. ΛΥΚ. Θάρρει, ὦ γαθε. τὸ τήμερον γὰρ ἐκ χειρὶ ἀπὸ γέλωτος ὥς ἐγὼ ἀφίημί σοι ὅσον ἔτι λοιπὸν τῆς ἰδῆς. ΕΡΜ. Πῶς λέγεις; ΛΥΚ. Ὅτι ἐν τῷ παρόντι ἐκ ἂν ἰδοῖς αὐτὸν, εἴης χρη πεισθῆναι τῷ προγράμματι· πινάκιον γὰρ τι ἐκρέματο ὑπὲρ τῆς πυλῶνος, μεγάλοις γράμμασι λέγον, τήμερον ἐ συμφωτασοφῶν. ἐλέγετο δὲ παρ' Εὐκράτει, τῷ πάνυ, δειπνήσας χθές, γενέθλιζ θυγατρὸς ἐσιῶντι, πολλὰ τε συμφιλοσοφῆσαι ἐν τῷ συμποσίῳ, καὶ πρὸς Εὐθύδημον τὸν ἐκ τῆς Περιπάτης παροξυνθῆναι τι, καὶ ἀμφισβητῆσαι αὐτῷ, περὶ ὧν ἐκεῖνος εἰ-
ώθασιν ἀντιλέγειν τοῖς ἀπὸ τῆς Στοᾶς. ὑπὸ
τε ἐν τῆς κραυγῆς πονήρως τὴν κεφαλὴν διατε-
θῆναι,

LYC. Bono es animo, bone vir: hodie enim induciae denuntiatae sunt, itaque ego tibi quod reliquum est viae remitto. HERM. Quid ais? LYC. Tibi illius iam copiam non futuram, si quidem fides habenda programmati. Tabella enim suspensa super vestibulum, magnis literis scripta significabat, hodie illum non disputare. Dicebatur autem apud Eucratem, nobilem illum, filiae suae natalem qui celebraret conuiuium, heri coenatus, tum disputasse multa in conuiuium, tum Euthydemo Peripatetico iratior concertasse cum illo de iis, in quibus ipsi solent contradicere. Stoi-
cis; a clamore vero caput illi dolere, et sudasse mul-

θῆναι, καὶ ἰδρῶσαι μάλα πολλὰ ἐς μέσας νύκτας, ἀποταθείσης, ὡς Φασι, τῆς συνεσίας· ἅμα δὲ καὶ ἐπεπῶναι, οἶμαι, πλέον τῷ ἱκανοῦ, τῶν παρόντων, ὡς εἰκός, Φιλοκτησίας προκινόντων, καὶ ἐδεδειπνύκει πλέον, ἢ κατὰ γέροντα· ὥστε ἀναστρέψας, ἡμεσὲ τε ὡς ἔφασκον πολλὰ, καὶ μένον ἀριθμῶ παραλαβὼν τὰ κρέα, ὁπόσα τῷ παιδί κατόπιν ἐσῶτι παραδεδώκει, καὶ σημανάμενος ἐπιμελῶς, τὸ ἀπ' ἐκείνου καθεύδει, μηδὲνα εἰσδέχεσθαι παραγγείλας. ταῦτα δὲ Μίδου ἤκουσα τῷ οἰκέτῃ αὐτοῦ διηγουμένῃ τισὶ τῶν μαθητῶν, οἳ καὶ αὐτοὶ ἀνέστρεφον μάλα πολλοί.

EPM.

multum, protracta in median noctem, ut aiunt, disputatione. Simul vero biberat, puero, plus quam satis fuit, cum, ut fieri solet, conuiuiae illum largioribus inuitatiunculis ad bibendam prouocarent; porro plus, quam pro sene, cibi sumferat. Igitur domum reuersus et vomuit, ut aiunt, copiose, et cum primum adnumerari sibi iussisset carnis frustra, quae puero a tergo stanti tradiderat, et curate ea obsignasset, ab eo inde tempore dormit, imperato, ne quis intro admittatur. Haec autem e Mida audiui eius seruo, qui narraret quibusdam ipsius discipulorum, qui et ipsi, multi sane, reuertebantur.

12. HERM.

ΕΡΜ. Ἐκράτησε δὲ πρότερος, ὦ Λυκίνε, ὁ διδάσκαλος, ἢ ὁ Εὐθύδημος; εἴ τι καὶ τοιοῦτον ἔλεγεν ὁ Μίδας; ΛΥΚ. Τὰ μὲν πρῶτα Φασίν, ὦ Ἐρμότιμε, ἀγχώμαλα σφίσι γενέσθαι. τὸ δ' ἐν τέλος τῆς νίκης καθ' ὑμᾶς ἐγένετο, καὶ παραπολὺ ὁ πρεσβύτερος ὑπερέσχε. τὸν γὰρ Εὐθύδημον ἀδ' ἀναιμωτί Φασίν ἀπελθεῖν, ἀλλὰ τραῦμα παμμέγεθες ἔχοντα ἐν τῇ κεφαλῇ. ἐπεὶ γὰρ ἀλαζὼν ἦν, καὶ ἐλεγκτικός, καὶ πείθεσθαι ἐκ ἡθέλεν, ἀδὲ παρεῖχε ῥάδιον αὐτὸν ἐλέγχεσθαι, ὁ διδάσκαλος σκ' ὁ βέλτιστος, ὃν εἶχε σκύφον Νεσόρειόν τινα καταφέρει αὐτῷ, πλησίον κατακειμένῳ, καὶ ἔτως ἐκράτησεν. ΕΡΜ. Εὖγε. ἂ γὰρ ἄλλως ἐχρῆν πρὸς τὰς μὴ ἐθέλοντας

12. HERM. Vter verò, Lycine, discessit superior, doctore meus, an Euthydemus? numquid tale etiam narravit Midas? LYC. Primo quidem aequo fere Marte pugnatum esse, caeterum finis victoriae penes vos fuit, multumque fuit senex superior. Euthydemum enim nec incruentum discessisse aiunt, sed vulnus habentem in capite maximum. Cum enim insolens esset, et conuellere nostrum studiose vellet, et persuaderi sibi nollit, nec facilem refutanti se praeberet, optimus ille tuus magister, quem forte habebat scyphum, Nestoreum quemdam, impingit in illum prope accubantem, et ita superavit. HERM. Bonum factum! neque enim aliter oportebat

τας εἶκειν τοῖς κρείττοσι. ΛΥΚ. Ταυτὶ μὲν, ὦ Ἑρμότιμε, πάνυ εὐλογα. ἢ τί γὰρ παθὼν Εὐθύδημος, ἄνδρα γέροντα παρῶξυνεν, ἀόρητον, καὶ θυμῷ κρείττονα, σκύφον ἔτω βαρὺν ἐν τῇ χειρὶ ἔχοντα.

Ἀλλὰ, σχολὴν γὰρ ἄγομεν, τί ἔ διηγῇ μοι ἐταίρῳ ὄντι, ὃν τρόπον ὠρμήθης τὸ πρῶτον Φιλοσοφεῖν, ὡς καὶ αὐτός, εἰ δυνατόν, ἔτι συνοδοιποροῖν ὑμῖν, τὸ ἀπὸ τῆδε ἀρξάμενος; οὐ γὰρ ἀποκλείσετέ με δηλαδὴ φίλοι ὄντες. ΕΡΜ. Εἰ γὰρ ἐθελήσεας, ὦ Λυκίνε, ἔψει ἐν βραχεῖ, ὅσον διοίσεις τῶν ἄλλων, παιῖδας εὖ ἴσθι οἰήσῃ ἅπαντας ὡς πρὸς σέ, τοσῶτον ὑπερφρανῆσεις αὐτός.

tebat aduersus eos, qui cedere melioribus recusant. LYC. Illa quidem, Hermotime, valde rationabilia. Quibus enim intemperiiis agitatus Euthydemus virum senem incendit, irritari nescium, et ira superiorem, scyphum adeo grauem manu tenentem?

13. Verum enim vero, quando otiosi sumus, quid non narras mihi tuo sodali, quomodo primum animum ad philosophiam appuleris? ut ipse quoque, si fieri possit, iter illud vestrum ingrediar, initio ab hac inde hora facto. Neque enim excludetis me videlicet, amicum amici. HERM. Modo velles, Lycine! paullo post videres, quantum superes alios, pueros, mihi crede, iudicabis, ad te si comparemur, omnes: tantum illos
Luc. Op. T. III. K. supe-

αὐτός. ΛΥΚ. Ἰκάνον, εἰ μετὰ εἴκοσιν ἔτη γε-
νοίμην τοιᾶτος, οἷος σὺ νῦν. ΕΡΜ. Ἀμέλει
καὶ αὐτὸς κατὰ σέ γεγονώς, ἡξάμην Φιλοσο-
Φεῖν τετταρακοντέτης σχεδόν, ἐπόσα, οἶμαι,
σὺ νῦν γέγονας. ΛΥΚ. Τσσαῦτα γάρ, ὦ Ἐρ-
μότιμε. ὥστε τὴν αὐτὴν ἄγε, λαβὼν, καί με·
δίκαιον γάρ· καὶ πρῶτόν γε μοι τῆτο εἶπε, δί-
δοτε ἀντιλέγειν τοῖς μανθάνουσιν, ἦν τι μὴ ἔρ-
θῶς λέγεσθαι δοκῇ αὐτοῖς; ἢ ἔκ ἐφίστε τῆτο
τοῖς νεωτέροις; ΕΡΜ. Οὐ πάνυ. σὺ δέ, ἦν
τι βέλῃ, ἐρώτα μεταξὺ, καὶ ἀντίλεγε· ῥᾶον
γάρ ἔττω μάθης. ΛΥΚ. Εὖγε, νῆ τὸν Ἑρμῆν, ὦ
Ἑρμότιμε, αὐτὸν, ἔ ἐπώνυμος ὢν τυγχάνεις.
Ἀτὰρ

superabis sapientia. LYC. Satis mihi fuerit, si
post viginti annos talis fiam, qualem te nunc
video. HERM. Noli esse sollicitus, ego quo-
que ea, qua nunc tu es, aetate philosophari coe-
pi, quadraginta circiter annorum, quot tu iam,
puto, natus es. LYC. Nempe totidem, Her-
motime. Itaque eadem via susceptum me quo-
que ducito; aequum enim est. Sed primum
quidem hoc mihi dic. Permittitisne contradi-
cere discentibus, si quid minus recte dictum illis
videatur? an non conceditis hoc iunioribus?
HERM. Non usquequaque. At tu si quid vo-
lueris, inter *dicendum* interrogato, et contradicito:
sic enim discies facilius. LYC. Bene ita me Mercu-
rius amet (Gr. *Hermes*) cuius tu nomine appellaris.

Ἀτὰρ εἶπέ μοι, μία τις ὁδὸς ἐστὶν ἢ ἐπὶ Φιλοσοφίαν ἄγασσα, ἢ τῶν Στωϊκῶν ὑμῶν; ἢ ἀληθῆ ἐγὼ ἤμικεν, ὥς καὶ ἄλλοι πολλοὶ τινὲς εἰσι; EPM. Μάλα πολλοί, Περιπατητικοί, καὶ Ἐπικυρεῖοι, καὶ οἱ τὸν Πλάτωνα ἐπιγραφόμενοι. καὶ αὖ Διογένης ἄλλων τινές, καὶ Ἀντισθένης ζηλωταί, καὶ οἱ ἀπὸ τῶ Πυθαγέως, καὶ ἔτι πλείους. ATK. Ἀληθῆ ταῦτα, πολλοὶ γάρ εἰσι. πότερον δὴ, ὧ Ἑρμοτίμει, τὰ αὐτὰ ἔτοι λέγουσιν, ἢ διάφορα; EPM. Καὶ πάνυ διάφορα. ATK. Τὸ δέ γε ἀληθές, οἶμαι, πάντως πρὸς ἐν ἡν αὐτῶν, ἀλλ' ἐκ πάντα διάφορά γε ὄντα. EPM. Πάνυ μὲν ὄν.

ATK.

14. At illud mihi dic, vnane via est ad philosophiam ducens, vestra illa Stoicorum, an verum ego audiui, et alios multos esse (*qui diuersas vias sequuntur?*) HERM. Sane quam multi, Peripatetici, et Epicurei, et qui Platonis sibi nomen inscribunt, et rursus alii quidam Diogenis, et Antisthenis aemuli, et qui a Pythagora sunt, et adhuc plures. LYC. Vera dicis: multi enim sunt. Vtrum vero eadem isti, Hermotime, dicunt, an diuersa? HERM. Omnino diuersa. LYC. Sed verum quidem puto, omnino vnum illorum esse, at non omnia, si quidem sunt diuersa. HERM. Recte sane.

ΛΥΚ. Ἴθι δὴ, ὦ Φιλότης, ἀποκρίναί μοι, τῷ ποτε πισεύσας τὸ πρῶτον σὺ, ὅποτε ἦεις Φιλοσοφῆσων, πολλῶν σοι θυρῶν ἀναπεπταμένων, παρεῖς σὺ τὰς ἄλλας, εἰς τὴν τῶν Στωϊκῶν ἦκας, καὶ δι' ἐκείνης ἡξίως ἐπὶ τὴν ἀρετὴν εἰσιέναι, ὥς δὴ μόνης ἀληθῆς ἔσης, καὶ τὴν εὐθεϊαν ἐπιδεικνύουσης, τῶν δ' ἄλλων εἰς τυφλὰ καὶ ἀνέξοδα Φερῶν; τίνι ταῦτ' ἐτεκμαίρευ τότε; καὶ μὴ μοι τὸν νῦν δὲ τέτον σεαυτὸν εἰνόει, τὸν εἴτε ἡμίσοφον, εἴτε σοφὸν ἤδη τὰ βελτίω κρίνειν ὑπὲρ τὰς πολλὰς ἡμᾶς δυνάμειν; ἀλλ' ἔτως ἀποκρίναί, ὅποιος τότε ἦσθα ἰδιώτης, καὶ κατὰ τὸν νῦν ἐμέ. ΕΡΜ. Οὐ συνί-
μι ὅ,

15. L Y C. Age ergo, amice, responde mihi, cui tandem *argumento* fidem tu primum habens, cum philosophatum ires, ac multae tibi ianuae paterent, caeteris relictis, Stoicorum illam ingressus sis, ac per eam decreueris ad virtutem intrare, velut sola ea vera sit, et rectam viam ostendat, reliquis ad coeca et exitum non habentia loca ducentibus; quo, inquam, argumento ista tum colligebas? Nec velis mihi illum qui nunc es te ipsum cogitare, vel semisapientem, vel sapientem plane, qui meliora iudicare prae nobis, qui de vulgo sumus, possis: verum pro eo responde, qualis tum eras, idiota, et mei, ut nunc sum, similis. H E R M. Non intelligo, quid

μι ὃ, τι σοι τῆτο βέλεται, ὦ Λυκίνε. ΛΥΚ.
 Καὶ μὴν ἔ' πάνυ ἀγκύλον ἡρόμην. πολλῶν γὰρ
 ἰντῶν Φιλοσόφων, οἷον, Πλάτωνος, καὶ Ἀρι-
 στοτέλους, καὶ Ἀντισθένης, καὶ τῶν ὑμετέρων
 προγόνων, τῷ Χρυσίππῃ, καὶ Ζήνωνος, καὶ τῶν
 ἄλλων, ὅσοι εἰσὶ, τῷ σὺ πισεύσας, τὰς μὲν ἄλ-
 λας εἰας, ἐξ ἀπάντων δὲ προελόμενος, ἅπερ
 προήρησαι, ἀξίρις κατὰ ταῦτα Φιλοσοφεῖν; ἄ-
 ρα καὶ σὲ ὥσπερ τὸν Χαιρεφῶντα ὁ Πύθιος ἐξέ-
 πεμψεν ἐπὶ τὰ Στωϊκῶν, ἀρίστες ἐξ ἀπάντων
 προειπῶν; ἔθος γὰρ αὐτῷ ἄλλον ἐπ' ἄλλο εἶδος
 Φιλοσοφίας προτρέπειν, τὴν ἀρεμότητσαν οἶμαι
 ἐκάσῳ εἰδέσθαι. ΕΡΜ. Ἀλλ' ἔθεν τοιᾶτον, ὦ
 Λυκίνε. ἔδὲ ἡρόμην περί γε τῶτων τὸν Θεόν.
 ΛΥΚ.

quid hoc tibi sermone velis, Lycine. L Y C.
 Atqui nihil valde tortuosum interrogavi. Cum
 enim philosophi sint multi, ut Plato, ut Aristo-
 teles, ut Antisthenes, et de vestris progenitori-
 bus Chrysippus, Zeno, reliqui quotquot sunt,
 quo, inquam, argumento reliquos adspersatus,
 ex omnibus elegisti quae elegisti, et secundum
 haec philosophandum censes? Numquid te etiam,
 ut Chaerephontem, Pythius ad Stoicorum ratio-
 nem ablegavit, optimos omnium illos praedicens?
 Mos enim illi alium ad aliud philosophiae genus
 hortari, qui nouerit, opinor, quod cuique ma-
 xime conueniat. HERM. At nihil tale, Lyci-
 ne, nec interrogavi de hisce Deum. L Y C. V-
 K 3 trum

ΛΥΚ. Πότερον ἔκ ἀξίον θείας συμβουλίας ἡγέμενος αὐτὸ, ἢ ἱκανὸς ὥς αὐτὸς εἶναι ἐλέσθαι τὸ βέλτιον κατὰ σαυτὸν, ἄνευ τῆς θεᾶς; ΕΡΜ. ὦμην γάρ.

ΛΥΚ. Οὐκ ἔν καὶ ἡμῶς ἂν διδάσκοις τοῦτο πρῶτον, ὅπως διαγνώσῃς ἡμῖν εὐθύς ἐν ἀρχῇ, τίς ἡ ἀρίστη φιλοσοφία ἐστὶ, καὶ ἡ ἀληθεύουσα, καὶ ἢν ἂν τις ἐλοιτο, παρεῖς τὰς ἄλλας; ΕΡΜ.

Ἐγὼ σοι φράσω. ἐώρων τὰς πλείους ἐπ' αὐτὴν ὀρμῶντας, ὥς εἰκάζον ἀμείνω εἶναι αὐτήν.

ΛΥΚ. Πόσω τινὶ πλείους τῶν Ἐπικυρησίων, ἢ Πλατωνικῶν, ἢ Περιπατητικῶν; ἡρίθμησας γὰρ αὐτὰς δηλαδὴ, καθάπερ ἐν ταῖς χειροτονίαις. ΕΡΜ. Ἀλλ' ἔκ ἡρίθμησα ἔγωγε· εἰκάζον δέ.

ΛΥΚ.

trum ideo, quod parum dignum negotium deliberatione diuina iudicares, an quod sufficere te putabas, qui per te ipsum, quod optimum esset, etiam sine Deo eligeres. HERM. Nimirum sic putabam.

16. LYC. Igitur nos etiam hoc primum docueris, quomodo ab initio statim dignosci possit, quae sit optima philosophia, et verax, quam quis relictis caeteris eligat. HERM. Ego tibi dicam. Videbam plerosque ad illam ferri, hanc itaque optimam esse colligebam. LYC. Quanto plures videbas Epicureis, aut Platoniceis, aut Peripateticis? Numerabas enim illos videlicet, ut in suffragiis. HERM. Quin non numerabam equidem:

ΛΥΚ. Ὡς ἐκ ἐθέλεις διδάξαι με, ἀλλ' ἔξαπα-
 τᾶς· ὃς περὶ τῶν τοιαύτων εἰκασμῶ. Φῆς καὶ
 πλήθει κρῖναι, ἀποκρυπτόμενος λέγειν πρὸς με
 τὰληθές. ΕΡΜ. Οὐ μόνον τᾶτο, ὦ Λυκίνε,
 ἀλλὰ καὶ ἤκχον ἀπάντων λεγόντων, ὥς οἱ μὲν
 Ἐπικῦρειαι, γλυκύθυμοι, καὶ Φιλήδονοί εἰσιν·
 οἱ Περιπατητικοὶ δέ, καὶ Φιλόπλεστοι, καὶ ἐρι-
 στικοὶ τινες· οἱ Πλατωνικοὶ δέ, τετύφονται,
 καὶ Φιλόδοξοί εἰσι· περὶ δὲ τῶν Στωϊκῶν πολλοὶ
 ἔφασκον, ὅτι ἀνδρώδεις, καὶ πάντα γινώσκοντες·
 καὶ ὅτι ὁ ταύτην ἰὼν τὴν ἁρῶν, μόνος βασιλεὺς,
 μόνος πλάσιος, μόνος σοφός, καὶ συνόλως ἀπαντα.

ΛΥΚ. Ἐλέγον δὲ ταῦτα πρὸς σέ ἄλλοι δηλα-
 δὴ περὶ αὐτῶν. εἰ γὰρ δὴ ἐκείνοις ἂν αὐτοῖς ἐ-
 πίσει-

dem: Sed coniiciebam. LYC. Vt tu non vis
 me docere! sed fallis, qui de tali re coniectura te
 dicas et multitudine iudicasse, et verum apud me di-
 cere subterfugias. HERM. Non hoc solum, Lycine,
 sed audiebam quoque omnes dicere., Epicureos
 quidem delicatos esse et voluptuarios, Peripateti-
 cos vero diuitiarum amantes et contentiosos,
 Platonicos denique inflatos gloriaeque cupidos,
 De Stoicis autem multi praedicabant, fortes esse
 et cognoscere omnia, qui vero illam viam elegis-
 set, eum solum regem, solum diuitem, solum sa-
 pientem, et in vniuersum omnia.

17. LYC. Dicebant vero de illis haec ad te aliū
 nimirum? Neque enim fane illis ipsis credidisses

πίστευσας ἐπαινῶσι τὰ αὐτῶν. ΕΡΜ. Οὐδαμῶς, ἀλλ' οἱ ἄλλοι ἔλεγον. ΛΥΚ. Οἱ μὲν δὴ ἀντίδοξοι ἐκ ἔλεγον, ὡς τὸ εἰκός· [ἔτοι δὲ ἦσαν οἱ τὰ ἄλλα φιλοσοφῶντες.] ΕΡΜ. Οὐ γάρ. ΛΥΚ. Οἱ δ' ἄρα ἰδιῶται ταῦτα ἔλεγον. ΕΡΜ. Καὶ μάλα. ΛΥΚ. Ὅρας, ὅπως αὐθις ἐξαπατήσῃς με, καὶ ἔλεγεις τάληθές, ἀλλ' οἷε Μαργίτη διαλεγέσθαι τινι, ὡς πισεῦσαι, ὅτι Ἑρμότιμος, ἀνὴρ συνετός, ἔτη τότε γεγονώς τεσσαράκοντα, περὶ φιλοσοφίας, καὶ φιλοσόφων ἀνδρῶν, τοῖς ἰδιώταις ἐπίστευσέ, καὶ κατὰ τὰ ὑπ' ἐκείνων λεγόμενα, ἐποιεῖτο τὴν αἵρεσιν καὶ τῶν κρείττονων ἀξίων. οὐ γὰρ πισεύσαιμί σοι τοιαῦτα λέγοντι.

ΕΡΜ.

sua laudantibus. HERM. Nequaquam, sed dicebant caeteri. LYC. Qui vero diuersae sententiae erant, non dicebant, arbitror: hi vero erant, qui aliter philosophantur. HERM. Non sane. LYC. Ergo idiotae dicebant ista. HERM. Ita est. LYC. Vides, quam iterum me decipias, nec verum dicas, sed cum Margite te quodam disputare putes, qui credat, Hermotimum, virum prudentem, annos tunc natum quadraginta, de philosophia et philosophis fidem habuisse idiotis, et secundum illorum dicta fecisse electionem et principatum tribuisse. Neque enim talia dicenti crediderim.

ERM. Ἀλλ' οἶσθα, ὦ Λυκίνε, ἐχὶ τοῖς ἀλλοῖς μόνον ἐπίστυον, ἀλλὰ καὶ ἑμαυτῷ. εἴρων γὰρ αὐτὰς κοσμίως βαδίζοντας, ἀναβεβλημένους εὐσαλῶς, φροντίζοντας αἰεὶ, ἀρρενωπὰς, ἐν χρεῷ κηρίας τὰς πλείους, ἔδεν ἄβρον, ἔδ' αὖ πᾶν ἐς τὸ ἀδιάφορον 4) ὑπερεκπίπτον, ὡς ἔκπληκτον εἶναι καὶ κυνικὸν ἀτεχνῶς, ἀλλ' ἐπὶ τῇ μέσῃ κατασήμετος, ὃ δὴ ἄριστον ἅπαντες εἶναι
Φα-

18. **ERM.** Sed noris, Lycine; non aliis modo credidi, sed ipsi mihi. Videbam enim illos decenter ingredientes, amictos honeste, cogitabundos semper, virile quid tuentes, ad cutem tonsos plerosque, nihil neque molle, neque rursus in nimiam negligentiam prolapsum, (*quo fit, ut attonitus aliquis et plane cynicus fit*) sed in medio *quodam* statu, quem optimum omnes esse
K 5 perhi-

4. Ἐς τὸ ἀδιάφορον] Nimirum τὸ ἀδιάφορον illam quorundam rationem notat, quibus parum aut nihil curae est, quid de se iudicent alii, nudi an vestiti, hoc an illo modo vestiri incedant, soli sint an in foro? qui *susque deque habent omnia*, quam ipsam formulam ex Graecorum ἀδιάφορία interpretatur Gellius XVI, 9. Igitur extrema sunt hinc Aristippeorum, ut hoc utar, molities, hinc Cynica negligentia, et cultus omnis, atque alieni adeo iudicii contemptus.
Gefner.

Φασίν. ΛΥΚ. Ἄρ' ἔν καὶ κείναι εἰδές ποιῶντας αὐτὰς, ἃ μικρῇ πρόσθεν ἔλεγον αὐτὸς ἐωρακέναι τὸν σὸν διδάσκαλον, ὦ Ἑρμότιμε, πράττοντα; οἶον, δανείζοντας, καὶ ἀπαιτῶντας πικρῶς, καὶ Φιλονείκως πάνυ ἐρίζοντας ἐν ταῖς ξυνεσείαις, καὶ τᾶλλα, ὅσα ἐπιδείκνυνται; ἢ τέτων ὀλίγον σοι μέλει, ἄχρῃς ἂν εὐσταλὴς ἢ ἀναβολὴ, καὶ ὁ σῶγων βαθυς, καὶ ἐν χρεῶ ἢ κερᾷ; καὶ πρὸς τὸ λοιπὸν ἄρα ἔχωμεν τέτονι κανόνα, καὶ εἰς αὐτὴν ἀκριβῆ τῶν ταύτων, ὡς Ἑρμότιμος Φησι, καὶ χρὴ ἀπὸ σχημάτων, καὶ βαδισμάτων καὶ κερᾶς διαγιγνώσκειν τὰς ἀρίστες. ὅς δ' ἂν μὴ ἔχῃ ταῦτα, μηδὲ σκυθρωπὸς ᾖ, καὶ Φροντιστικὸς τὸ πρόσωπον, ἀποδοκιμασέος, καὶ ἀποβλητέος; Ἄλλ'

perhibent, *constituitas*. L Y C. Numquid igitur ista quoque illos facere videbas, quae paullo ante ipse dicebam me vidisse tuum, Hermotimene, magistrum facere? verbi causa, foenerari, et repossidere acerbè, et rixosè omnino contendere in congressionibus, et reliqua quae in se demonstrant? an parum ista curas, dum compositus sit amictus, et barba prolixa, et capillus ad cutem detentus? ~~et~~ quod superest, hunc habemus canona, hanc regulam exquisitam talium, de sententia Hermotimi; atque oportet ex habitu, incessu, tonsura dignoscere optimos; quicumque vero ista non habuerit, qui neque tetricus fuerit et cogitabundo vultu, reprobandus est ac reiiciendus?

Ἀλλ' ὄρα, μὴ καὶ ταῦτα, ὦ Ἑρμότιμῃ, παίζεις πρὸς με, πειρώμενος, εἰ ἔξαπατῶμενος συνίμι. ΕΡΜ. Διατί τῷτ' ἔφησθα; ΛΥΚ. Ὅτι, ὦ γὰρ δέ, ἀνδριάντων ταύτην ἐξέτασιν λέγεις, τὴν ἀπὸ τῶν σχημάτων. παραπέλῳ γὰρ ἐκεῖνοί εὐσχημονέστεροι, καὶ τὰς ἀναβολὰς κοσμιώτατοι, Φειδίᾳ τινὲς, ἢ Ἀλκαμένεος, ἢ Μυρωνος πρὸς τὸ εὐμορφότατον εἰκάσαντος. εἰ δὲ καὶ ὅτι μάλιστα χρὴ τεκμαίρεσθαι τοῖς τοιούτοις, τί ἂν πάθοι τις, εἰ τυφλὸς ὢν ἐπιθυμῇ φιλοσοφεῖν; τῷ διαγνῶ τὸν τὴν αἰεὶνω προκαίρεσθαι προηρημένον, ἔτε σχῆμα, ἔτε βάδισμα ὁρῶν δυνάμενος; ΕΡΜ. Ἀλλ' ἔμοιγε ἔ πρὸς τυφλὸς ὁ λόγος, ὦ Λυκίε, εἰ δέ μοι μέλει τῶν τοιού-

19. Sed vide, ne in his quoque ludas me, Hermotime, tentans, dicipine me sentiam? HERM. Quorsum hoc dixisti? LYC. Quod statuarum, bone vir, probationem mihi narraſti, quae sit ex habitu. Multum enim illae magis compositae, decentius amictae, ubi Phidias aliquis, vel Alcamenes, vel Myron ad formosissimam illas speciem configuravit. Si vero vel maxime signis talibus utendum est, quid faciat, si quis coecus philosophari cupiat? qua re dignoverit sectae melioris sectatorem, qui neque habitum cernere, neque incessum queat? HERM. At mihi oratio est non ad coecos, neque tales cura. LYC. Debebat qui-

τοιούτων. ΛΥΚ. Ἐχρῆν μὲν, ὡς χρῆσθαι, κοινόν τι τὸ γνῶρισμα εἶναι τῶν ἔτιω μεγάλων, καὶ ἅπασιν χρησίμων. πλὴν εἰ δοκεῖ, οἱ μὲν ἔξω ἡμῶν Φιλοσοφίας μενέτωσαν οἱ τυφλοὶ; ἐπεὶ περ μηδὲ ὀρῶσι. καίτοι ἀναγκαῖον ἦν τοῖς τοιούτοις μάλιχα φιλοσοφεῖν, ὥς μὴ πάνυ ἄχθοιεν ἐπὶ τῇ συμφορᾷ. οἱ δὲ δὴ βλέποντες, καὶ πάνυ ὀξυδερκεῖς ὄντες, τί ἂν δύναιντο συνθεῖν τῶν τῆς ψυχῆς, ἀπὸ γε τῆς ἐξώθεν ταύτης περιβολῆς.

Ὁ δὲ βάλομαι εἰπεῖν, τοιούτοις ἐστίν, ἔχοντες ὅτι τῆς γνώμης τῶν ἀνδρῶν ἔρωτι προσήεις αὐτοῖς, καὶ ἡξίεις ἀμείνων γίνεσθαι ἐς τὰ τῆς γνώμης; ΕΡΜ. Καὶ μάλα. ΛΥΚ. Πῶς ἔν οἷόν τέ σοι ἦν,

quidem, bone vir, commune quoddam signum esse rerum ita magnarum et omnibus vtilium. Interim, si videtur, extra philosophiam nobis maneat coeci, quandoquidem neque oculis cernunt: quamquam talibus vel maxime necesse erat philosophari, ne nimis graueret calamitatem ferrent. Sed ipsi sane, qui vident, si vel acutissimum cernant, quidnam videre queant eorum, quae in animo sunt, ex illo externo amictu?

20. Quod autem dicere volo, eiusmodi est. Nonne verum est te amore quodam mentis et sententiarum in his viris ad eos accessisse, et mente ac sententiis fieri voluisse meliorem? HERM. Ita est. L Y C. Quomodo ergo potuisti signis, quae

ἦν, ἀφ' ὧν εἴησθα ἐκείνων τῶν γνωρισμάτων
διορᾶν, τὸν ὀρθῶς φιλοσοφῶντα, ἢ μή; ἂν γὰρ
φιλεῖται τοιαῦτα ἔγω διαφαινέσθαι, ἀλλ' ἔστιν
ἀπέρρητα, καὶ ἐν ἀφανεί κείμενα, λόγοις καὶ
συνασσίαις ἀναδεικνύμενα, καὶ ἔργοις τοῖς ὁμοίοις
ὀψέ μοις. ὁ γὰρ Μῶμος, ἀκήκοας, οἶμαι, ἄ-
ττω ἡτιάσατο τῷ Ἡφαίστῳ· εἰ δέ μή, ἀλλὰ
τὴν ἄκχε. Φησὶ γὰρ ὁ μῦθος ἐρίσαι Ἀθηναίαν,
καὶ Ποσειδῶνα, καὶ Ἡφαιστον εὐτεχνίας πέρι·
καὶ τὸν μὲν Ποσειδῶν, ταῦτόν τινα ἀναπλάσσει·
τὴν Ἀθηναίαν δέ, οἰκίαν ἐπινοῶσιν· ὁ Ἡφαιστος
δὲ, ἄνθρωπον ἄρα συνεστήσατο. καὶ ἐπεὶ περ
ἐπὶ τῷ Μῶμον ἦκεν, ὅνπερ δικαστὴν προσέλοντο,
θεασάμενος ἐκεῖνος ἐκάστω τὸ ἔργον, τῶν μὲν
ἄλλων,

quae modo dicebas, recte vel secus philosophan-
tem peruidere? Neque enim solent ita dilucere
talia, sed secreta sunt, in occulto latent, sermoni-
bus et congressionibus, et operibus similibus,
vix sero tandem ostenduntur. Itaque Momus
ille, audisti puto, quid Vulcanum accusauerit:
sin minus, at nunc audi. Fert nempe fabula, con-
tentionem inter Mineruam, et Neptunum, et
Vulcanum de artis praestantia intercessisse; et a
Neptuno quidem effictum taurum, a Minerva ex-
cogitatam domum, compositum a Vulcano homi-
nem. Cum ad Momum venissent, quem arbi-
trum sibi nempe sumserant, perspecto ille vnus-
cuiusque opere, quid in reliquis reprehenderit,
dice-

ἄλλων, ἅτινα ἡτιάσατο, περιττὸν αὖ εἶη λέγειν· ἐπὶ τῷ ἀνθρώπῳ δὲ τῷτο ἐμέμψατο, καὶ τὸν ἀρχιτέκτονα ἐπέπληξε τὸν ἩΦαιστον, διότι μὴ καὶ θυρίδας ἐποίησεν αὐτῷ κατὰ τὸ σῆρνον, ὡς ἀναπετασθεῖσιν, γνώριμα γίνεσθαι ἅπασιν, ἃ βέλεται, καὶ ἐπινεῖ· καὶ ἡ ψεύδεται, ἡ ἀληθεύει. ἐκεῖνος μὲν ἔν ἅτε ἀμβλυώτων, ἄτω περὶ τῶν ἀνθρώπων διενεεῖτο. σὺ δ' ὑπὲρ τὸν Λυγκέα ἡμῖν ὁδορῆας, καὶ ὁρᾷς τὰ ἔνδον, ὡς εἶοικε, διὰ τῶ σέρνῃ, καὶ ἀνέωκταί σοι τὰ πάντα, ὡς εἰδέναι μὴ μόνον ἃ βέλεται, καὶ ἃ γινώσκει ἕκαστος, ἀλλὰ καὶ πότερος ἀμείνων ἢ χείρων.

EPM.

dicere iam superfluum fuerit: in homine autem hoc desideravit, et increpuit architectum illius Vulcanum, quod non et valuas pectori illius applicuisset, quibus apertis nota fierent omnibus, quae is vellet atque cogitaret, atque vtrum mentiretur, an vera diceret. Ille igitur ita de hominibus sentiebat, tanquam qui hebeti circa illos visu esset. Tu vero supra Lyncea illum nobis acute vides, et quae intus sunt trans ipsa, opinor, praecordia cernis, et patent tibi omnia, ut non quae velit modo, et quae cognoscit unusquisque, scias, verum etiam vter melior sit aut deterior.

21. HERM.

ΕΡΜ. Παίξεις, ὦ Λυκίῃς· ἐγὼ δὲ κατὰ
 θεὸν εἰλόμην· καὶ ἔμεταμέλει μοι τῆς αἵρε-
 σως. ἱκανὸν δὲ τῆτο πρὸς γένεμάς. ΛΥΚ.
 Ὅμως ἔκ' ἂν εἴποις, ὦ ἑταῖρε, καὶ πρὸς ἐμέ,
 ἀλλὰ περιόψῃ με παραπολάμενον ἐν πολλῷ τῷ
 συρφετῷ; ΕΡΜ. Οὐδὲν γὰρ ἂν σοι ἀρέσκει,
 ὡς ἂν εἴπω. ΛΥΚ. Οὐκ, ὦ γαδρέ. ἀλλ' οὐ-
 δὲν ἐθέλεις εἰπεῖν ὅποιον ἂν με ἀρέσειεν. ἐπεὶ
 δ' ἐν σὺ ἐκὼν ἀποκρύπτῃ, καὶ Φθονεῖς ἡμῖν,
 ὥς μὴ ἐξ ἴσ' γενοίμεθα σοι φιλοσοφῆσαντες,
 ἐγὼ πειράσομαι ὅπως ἂν οἷός τε ὦ κατ' ἐμαυ-
 τὸν ἐξευρεῖν τὴν ἀκριβῆ περὶ τέτων κρίσιν, καὶ
 τὴν ἀσφαλεσάτην αἵρεσιν. ἄκχε δὲ καὶ σὺ, εἰ
 βάλῃ. ΕΡΜ. Ἀλλὰ βέλομαι, ὦ Λυκίῃς. ἴ-
 σως

21. HERM. Ludis, Lycine. Ego vero se-
 cundo numine elegi, neque optionis illius meae
 me poenitet, satis autem hoc, mihi quidem, est.
 LYC. Mihi tamen hoc non dixeris sufficere; sed
 negliges me in multa illa colluvione pereuntem
 cum reliquis? HERM. Nihil enim tibi placet,
 quidquid dixerō. LYC. Non ita est, bone vir.
 Sed nihil tu vis dicere, quod placere mihi possit.
 Quandoquidem vero tu volens occultus es, et no-
 bis inuides, ne aequae ac tu philosophemur:
 ego tentabo, quantum eius facere poterō, pro
 me inuenire accuratum de his iudicium, et se-
 ctam certissimam. Audi vero et tu, si volueris.
 HERM. Ego vero volo, Lycine. forte enim
 cognitu

σως γάρ τι γινώσκον ερεῖς. ΛΥΚ. Σκόπει δὴ, καὶ μὴ καταγελάσης, εἰ παντάπασιν ἰδιωτικῶς ἀναζητῶ αὐτό. ἀνάγκη γὰρ ἔτως, ἐπεὶ μὴ σὺ ἐθέλεις σαφέστερον εἰπεῖν, εἰδὼς ἄμενον.

Ἐξω δὴ μοι ἡ μὲν ἀρετὴ τοῦτονδε τι, οἷον πόλις τις εὐδαίμονας ἔχουσα τὰς ἐμπολιτευομένας (ὡς Φαίη ἂν ὁ διδάσκαλος ὁ σὸς, ἐκεῖθεν ποθεν ἀφγυμνός) σοφὰς ἐς τὸ ἀκρότατον, ἀνδρείας ἅπαντας, δικαίους, σώφρονας, ὀλίγον θεῶν ἀποδέοντας· οἷα δὲ πολλὰ γίνεται παρ' ἡμῶν, ἀρπαζόντων καὶ βιαζομένων, καὶ πλεονεκτούντων, ἔδεν ἂν εἶδης, Φασὶν, ἐν ἐκείνῃ τῇ πόλει τολμώμενος, ἀλλ' ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ
 συμπο-

cognitu aliquid dignum dixeris. LYC. Considera igitur, sed noli irridere, si hominis omnino rudis in morem illud disquiram: necesse enim est ita facere; cum tu, qui melius scias, dicere clarius nolis.

27. Sit igitur mihi virtus tale quiddam, velut ciuitas quaedam beatos habens ciues (vt dicat forte tuus magister, inde aliqua via huc delatus) sapientes summo gradu, fortes vniuersos, tuin iustos, temperantes, parum Diis minores. Eorum vero, quae multa apud nos fiunt, cum rapiant homines, vim faciant, iusto plus sibi arrogant, nihil videas, aiunt, in ea vrbe quemquam audere, sed per pacem et concordiam ciuitate vna fruuntur.

συμπολιτεύοντα, μάλα εἰκότως. ἃ γὰρ ἐν ταῖς
ἄλλαις πόλεσιν, οἶμα, τὰς ζῴσεις καὶ φιλο-
νεκίας ἐγείρει, καὶ ὧν ἕνεκα ἐπιβλεύουσιν ἄλ-
ληλοῖς, ταῦτα πάντα ἐκποδῶν ἐσιν ἐκείνοις. ἔ-
γὰρ ἔτε χρυσίον ἔτι, ἔτε ἡδονὰς, ἔτε δόξας
ὀρώσιν, ὡς διαφέρουσθαι περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ πά-
λαι τῆς πόλεως ἐξεληλάκασιν αὐτὰ, ἐκ ἀναγ-
καῖα ἠγησάμενοι συμπολιτεύεσθαι· ὥσε γα-
ληνόν τινα, καὶ πανευδαίμονα βίον βιῶσι, ζῶν
εὐνομίᾳ, καὶ ἰσότητι, καὶ ἐλευθερίᾳ, καὶ τοῖς
ἄλλοις ἀγαθοῖς.

ΕΡΜ. Τί ἐν, ὦ Λυκίνε; ἐκ ἀξίον ἅπαντας
ἐπιθυμεῖν πολίτας γίνεσθαι τῆς τοιαύτης πό-
λεως, μήτε κάματον ὑπολογιζομένους τὸν ἐν τῇ
ὁδῷ

tur. Nec mirum. Quae enim, puto, aliis in
ciuitatibus seditiones et contentiones excitant,
quorum causa mutuas sibi insidias struunt homi-
nes, illa e medio sublata apud illos sunt omnia.
Neque enim amplius aurum, neque voluptates,
neque glorias spectant, de quibus certent: sed
olim ciuitate illa exegerunt, non necessaria rati,
quae in ea versentur. Itaque tranquillam quan-
dam et vndique beatam vitam viuunt, cum bonis
legibus, et aequalitate, et libertate, et bonis re-
liquis.

23. HERM. Quid ergo, Lycine, nonne di-
gnum est omnes concupiscere ciuitatem eam adi-
pisci, nec laborem imputantes viae, neque ani-

ὁδῷ, μήτε πρὸς τὸ μῆκος τῆς χρόνου ἀπαγορεύοντα, εἰ μέλλουσιν ἀφικόμενοι ἐγγραφῆσθαι καὶ αὐτοὶ, καὶ μεθεξὲν τῆς πολιτείας; ΛΥΚ. Νῆ Δί', ὦ Ἑρμότιμε, πάντων μάλιστα ἐπὶ τούτῳ σπευδάς· τῶν δ' ἄλλων ἀμελητέον. καὶ μήτε πατρίδος τῆς ἐνταῦθα ἐπιλαμβανόμενης, πολὺν ποιεῖσθαι λόγον, μήτε παίδων, ἡ γονέων, ὅτῳ εἰσὶν ἐπικατεχόντων, καὶ κλαυθυριζόμενων, ἐπιμλᾶσθαι, ἀλλὰ μάλιστα μὲν καὶ κείνους παρακαλεῖν ἐπὶ τὴν αὐτὴν ὁδόν. εἰ δὲ μὴ ἐθέλοιεν, ἢ μὴ δύναιντο, ἀποσεισάμενον αὐτὰς, χωρεῖν εὐθὺς τῆς πανευδαίμονος ἐκεῖνης πόλεως· καὶ αὐτὸ ἀπορρίψαντα τὸ ἱμάτιον, εἰ τούτου ἐπειλημμένοι κατερύκκειν, ἐσσύμενον ἐκείσε. ἔ

γάρ

mun despondentes propter longitudinem viae, si futurum sit, ut ubi perucenerint adscribantur et ipsi in tabulis publicis, ciuitatemque consequantur. L Y C. Per Iouem, Hermotime, omnium maxime in hoc elaborandum est, reliquorum vero cura abiicienda; neque si haec antiqua patria manum iniiciat, multam habere rationem oportet, neque liberis, aut parentibus, si cui sint, retinere cum ploratu volentibus, frangi; sed primum quidem hortari et illos ad eandem viam ingrediendum; si vero nolint, vel non possint, dimotis illis recta procedere ad beatam illam ex omni parte ciuitatem; et ipso abiecto vestimento, si forte illo comprehenso impedian, eo erumpere. neque

γὰρ δέος μή σέ τις ἀποκλείσῃ, καὶ γυμνὸν ἐκεί-
σε ἵκοντα.

Ἦδη γάρ ποτε καὶ ἄλλοτε πρεσβύτε αὐδρὸς
ἤκιστα διεξίόντος, ὅπως τὰ ἐκεῖ πράγματα ἔχοι,
καὶ με πρῶτρεπεν ἔπεσθαι οἱ πρὸς τὴν πόλιν·
ἠήσεσθαι γὰρ αὐτός· καὶ ἐλθόντα ἐγγράψειν,
καὶ Φυλῆτην ποιήσασθαι, καὶ Φρατρίδας μετα-
δώσειν τῆς αὐτῆς, ὡς μετὰ πάντων εὐδοκίμο-
νοιη. ἀλλ' ἐγὼ ἔπιθόμην ὑπ' ἀνοίας, καὶ νεό-
τητος τότε, πρὸ πεντεκαιδέκα σχεδὸν ἐτῶν.
ἴσως γὰρ ἂν αὐτὰ ἤδη ἀμφὶ τὰ προάσεια, καὶ
πρὸς ταῖς πύλαις ἦν ἂν. ἔλεγε δ' ἐν περὶ τῆς
πόλεως, εἴ γε μέμνημαι, ἄλλα τε πολλὰ, καὶ
ἤδη καὶ τάδε, ὡς ξυμπαντες μὲν ἐπήλυδες καὶ
ξένοι

que enim metus est, ne quis excludat vel nu-
dum eo aduenientem.

24. Iam enim alias quondam senem audiui
enarrantem, vti se res illae haberent; isque me
hortatus est, vti ad eam se ciuitatem sequeretur;
ipsum enim se praeiturum, et adscripturum ciui-
bus, cum aduenissem, et tribulem facturum, et
curiae mihi suae ius impertiturum, vt cum omni-
bus beatam vitam viuerem. Ego vero prae iuue-
nili tum inscitia, quindecim fere anni sunt, non
sum obsecutus: forte circa ipsa iam suburbia,
et ad portas essem. Dicebat autem de ciuitate
illa, si bene memini, tum alia multa, tum ista
etiam: Omnes ibi aduenas esse et peregrinos,

ξένοι εἶεν, αὐθυγενῆς δὲ ἑδείς. ἀλλὰ καὶ βαρβάρους
 ἐμπολιτεύεσθαι πολλὰς, καὶ δέλους, καὶ ἀμόρφους,
 καὶ μικρὰς, καὶ πένητας· καὶ ὅλως, μετέχειν
 τῆς πόλεως τὸν βελλόμενον. τὸν γὰρ δὴ νόμον
 αὐτοῖς, ἐκ ἀπὸ τιμημάτων ποιεῖσθαι τὴν ἐγ-
 γραφὴν, ἐδ' ἀπὸ σχημάτων, ἢ μεγέθους, ἢ κάλ-
 λους, ἐδ' ἀπὸ γένους, ἐδὲ λαμπρῶν ἐκ προγόνων.
 ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐδὲ νομίζεσθαι παρ' αὐτοῖς,
 ἀποχρῆν δ' ἐκάσῳ πρὸς τὸ πολίτην γενέσθαι,
 σύνεσιν, καὶ ἐπιθυμίαν τῶν καλῶν, καὶ πόνων,
 καὶ τὸ λιπαρὲς, καὶ τὸ μὴ ἐνδῆναί, μηδὲ μαλα-
 κισθῆναι πολλοῖς τοῖς δυσχερέσι, κατὰ τὴν ὁδὸν
 ἐντυγχάνοντα· ὥς ὅς τις αὖ ταῦτ' ἐπιδείξηται
 καὶ διεξέλθοι, πορευόμενος ἄχρι πρὸς τὴν πό-
 λιν,

indigenam neminem: sed et barbaros in ciuitate
 versari multos, et seruos, et deformes, et paruos,
 et pauperes, atque in vniuersum ciuem esse, qui
 velit: legem enim illis esse, non ex censu adscribi
 aliquem, neque ex habitu, vel statura, vel pul-
 chritudine, neque ex genere, neque claris ex
 maioribus; sed istorum nec rationem vllam haberi
 apud illos: sufficere autem vnicuique ad hoc, vti
 ciuis fiat, prudentiam, et honesti amorem, et
 laborem, et deliciarum contemptum, et animum,
 qui neque cedat temere, neque molliatur, si in
 multas in via difficultates incidat. Atque adeo,
 si quis ista in se esse demonstraerit, emensusque
 totum

λιν, αὐτίκα μάλα πολίτην ὄντα τέτον, ὅστις
 ἂν ᾗ, καὶ ἰσότιμον ἅπασι. τὸ δὲ, χείρων, ἢ
 κρείττων, ἢ εὐπατρίδης, ἢ ἀγεννής, ἢ δᾶλος, ἢ
 ἐλεύθερος, ἔδὲ ὅλως εἶναι, ἢ λῆγεσθαι ἐν τῇ
 πόλει.

ΕΡΜ. Ὅρας, ὦ Λυκῖνε, ὡς ἔμάτην, ἔδὲ
 περὶ μικρῶν κάμνω, πολίτης ἐπιθυμῶν γενέσθαι
 καὶ αὐτὸς ἔτῳ καλῆς καὶ εὐδαίμονος πόλεως;
 ΛΥΚ. Καὶ γὰρ αὐτὸς, ὦ Ἑρμότιμε, τῶν αὐ-
 τῶν σοι ἐρῶ, καὶ ἐκ ἑσιν ὃ, τι ἂν μοι πρό τέ-
 των εὐξαίμην γενέσθαι. εἰ μὲν ἔν πλησίον ᾗν
 ἡ πόλις, καὶ Φανερά ἰδεῖν ἅπασι, πάλαι ἂν εὖ
 ἴσθι μηδὲν ἐνδοιάσας, αὐτὸς ᾗειν ἐς αὐτὴν, καὶ
 ἐπε-

totum ad urbem usque iter fuerit, eum ciuem
 esse continuo, et aequo iure, quisquis alioqui
 fuerit: ista autem *nomina*, deterior, melior, no-
 bilis, ignobilis, seruus, liber, neque esse o-
 mnino, neque nominari in ea ciuitate.

25. HERM. Vides, Lycine, quam non fru-
 stra, neque paruis de rebus laborem, qui ciuis
 cupiam fieri et ipse pulchrae adeo et beatæ ciui-
 tatis. LYC. Nam egomet eorundem quorum
 tu amore flagro: neque est, quod mihi ante ista
 velim contingere. Si quidem igitur in propin-
 quo esset illa ciuitas, et manifesta in conspectu
 omnium, olim, crede mihi, ipse nihil cunctatus
 ad eam perrexissem, et ciuis illius essem a longo

ἐπολιτευόμενῃ ἂν ἐκ πολλῶ. ἐπεὶ δὲ ὡς ὑμεῖς
 φατε (σύ τε καὶ Ἡσίοδος ὁ ῥαψωδὸς) πάντῃ
 πόρρω ἀπὸ κίσεαι, ἀνάγκη ζητεῖν ὁδὸν τε· τὴν
 ἄγουσαν ἐπ' αὐτήν, καὶ ἡγεμόνα τὸν ἄριστον. ἢ
 ἐκ οἷσι σὺ ἔτῳ χρῆναι ποιεῖν; ERM. Καὶ πῶς
 ἂν ἄλλως ἔλθοι τις; LYC. Οὐκ ἔν σοι μὲν ἐπὶ
 τὸ ὑπισχεῖσθαι, καὶ φάσκειν εἰδέναι, πολλὴ
 ἀφθονία τῶν ἡγησομένων. πολλοὶ γὰρ ἑτοίμοι
 παρεῖσιν αὐτόχθονες, ἐκείθεν ἕκαστος εἶναι λέ-
 γοντες. ὁδὸς γε μὴν, ἢ μία καὶ ἡ αὐτὴ φαίνε-
 ται, ἀλλὰ πολλαὶ καὶ διάφοροι, καὶ ἔδεν ἀλ-
 λήλαις ὅμοιοι. ἢ μὲν γὰρ ἐπὶ τὰ ἐσπέρια, ἢ
 δὲ ἐπὶ τὴν ἑω φέρειν εἴοικεν, ἢ δὲ ἐπὶ τὰς ἀρ-
 κτεας, καὶ ἄλλῃ εὐθύ τῆς μεσημβρίας. καὶ ἢ μὲν διὰ
 λειμῶ-

inde tempore. Cum vero, vt vós dicitis, tu
 nempe et Hesiodus confarcinator ille carminum,
 longo admodum spatio remota habitetur, necesse
 est et viam, quae ducit ad illam, quaerere, et du-
 cem optimum. An non putas hoc agendum?
 H E R M. Et, qua alia ratione perueniat aliquis.
 LYC. Igitur quantum ad promissiones, et scien-
 tiaē professionem, multa tibi ducum copia. Multi
 enim parati adstant, indigenas inde esse quisque
 se dicentes. Sed via non vna atque eadem vide-
 tur, sed multae ac diuersae, ac nihil altera alteri
 similes. Nam haec quidem ad occidentales par-
 tes, illa vero ad orientem videtur ferre; haec
 ad septentriones, et altera recta ad meridiem:
 et

λειμώνων καὶ φυτῶν καὶ σκιᾶς, εὐδρος καὶ ἡ-
δεῖα, ἔδεν ἀντίκτυπον ἢ δύσβατον ἔχουσα· ἡ δὲ,
πετρῶδης καὶ τραχεῖα, πολὺν ἥλιον καὶ δίψος·
καὶ κάματον προφαίνουσα καὶ ὅμως αὐτὰι πᾶ-
σαι πρὸς τὴν πάλιν ἄγειν λέγονται, μίαν ἄσαν,
ἐς τὰ ἐναντιώματα τελευτῶσαι.

Ἐνθα δὴ μοι καὶ ἡ πᾶσα ἀπορία ἐστίν. ἐφ'
ἣν γὰρ ἀνέλθω αὐτῶν, ἀνὴρ κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς
ἀτραπῆς ἑκάστος ἐφεσὼς ἐν τῇ εἰσόδῳ μάλα τις
ἀξιόπιστος ὁρέγει τε τὴν χεῖρα, καὶ προτρέπει
κατὰ τὴν αὐτὴ ἀπιέναι, λέγων ἑκάστος αὐτῶν
μόνος τὴν εὐθεῖαν εἰδέναι, τὰς δ' ἄλλας πλανᾶ-
σθαι, μήτε αὐτὰς ἐληλυθότας, μήτε ἄλλοις ἡ-
γήσασθαι δυναμένοις ἀκαλεσθήσαντας. καὶ ἐπὶ
τὸν

et haec quidem per prata, et plantas, et umbram,
irigua et amoenam, nihil durum habens, nihil
incedentibus asperum: altera vero saxosa, et aspe-
ra, solem multum ac sitim et laborem denuntians.
Et tamen omnes hae ad civitatem ferre dicuntur,
quae una est, ipsae in maxime opposita exeuntes.

26. Hic igitur mihi, et quidem omnis dubita-
tio est. Ad quamcumque enim illarum veniam,
vir ad caput uniuscuiusque tramitis, in ipso in-
gressu adstans fide dignissimus, et manum porri-
git, et in suam nos abire hortatur, dicens unus-
quisque illorum, solum se rectam nosse, caete-
ros vero errare, qui nec ipsi inde venerint, ne-
que deducere alios sequentes possint. Et si ad

τὸν πλησίον ἀφίκωμαι, καὶ κείνους τὰ ὅμοια ὑπὶ
 σχνεῖται περὶ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ, καὶ τὰς ἄλλους
 κακίζει, καὶ ὁ παρ' αὐτῷ ὁμοίως, καὶ ἐξῆς ἄ-
 παντες. τὰ τε τοίνυν τὸ πλῆθος τῶν ὁδῶν, καὶ
 τὸ ἀνόμοιον αὐτῶν, ἔμμετρίως ταράττει με καὶ
 ἀπορεῖν ποιεῖ· καὶ μάλιστα οἱ ἡγεμόνες ὑπερδια-
 τεινόμενοι, καὶ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστοι ἐπαινοῦντες.
 ἔγὰρ οἶδα, ἦντινα τραπόμενας, ἢ τῷ μάλ-
 λον ἀκολουθήσας, ἀφικοίμην ἂν πρὸς τὴν πόλιν.

ERM. Ἀλλ' ἐγὼ σε ἀπολύσω τῆς ἀπορίας.
 τοῖς γὰρ προωδοιπορηκόσιν, ὦ Λυκίε, πιεσθῆ-
 σας, οὐκ ἂν σφαλεῖς. LYC. Τίσι λέγεις;
 τοῖς κατὰ ποίαν ὁδὸν ἐλθῆσιν; ἢ τίνι τῶν ἡγε-
 μόνων ἀκολουθήσασιν; αὐτοὶ γὰρ ἡμῖν τὸ αὐτὸ
 ἀπο-

proximum accessero, ille quoque similia de sua
 via promittit, et aliis detrahit; et ille, qui iuxta
 hunc est, similiter, et sic deinceps omnes. Haec
 ipsa igitur viarum multitudo, earumque ratio dis-
 similis me perturbat, et in consilii inopiam con-
 iicit: ac duos maxime quantum possunt et ultra
 contententes, suamque singuli laudantes. Ne-
 que enim, in quam conuersus, aut quem maxime
 secutus ad ciuitatem perueniam, scio.

27. HERM. At ego ista te consilii inopia li-
 berabo. Si enim his, Lycine, fidem habueris,
 qui viam illam ante fecerunt, non erraueris. LYC.
 Quibus dicis? et qua via euntibus, aut quem du-
 cum secutis? rursus enim nobis eadem consilii in-
 opia

ἄπορον, ἐν ἄλλῃ μορφῇ ἀναφαίνεται, ἀπὸ τῶν
πραγμάτων ἐπὶ τὰς ἀνδρας μεταβληθόσι. ERM.
Πῶς τὸτο; ΛΥΚ. Ὅτι ὁ μὲν, τὴν Πλά-
τωνος τραπόμενος, καὶ συναδοιπορήσας μετ' αὐ-
τῷ, ἐκείνην ἐπαινέσεται δηλονότι· ὁ δὲ, τὴν Ἐ-
πικέρῃ ἐκείνην, καὶ ἄλλος ἄλλην· σὺ δὲ, τὴν ὑ-
μετέραν· ἢ πῶς γὰρ, ὦ Ἑρμότιμε, ἔχῃς; ERM.
Πῶς γὰρ; ΛΥΚ. Οὐ τοίνυν ἀπέλυσάς με
τῆς ἀπορίας, ἀλλ' ἔτι ὁμοίως ἀγνοῶ, τῷ μᾶλ-
λον χρὴ πισεῦσαι τῶν ὁδοιπόρων. ὁρῶ γὰρ ἕκα-
στον αὐτῶν, καὶ αὐτὸν, καὶ τὸν ἡγεμόνα, μιᾶς
πεπειραμένον, καὶ ἐκείνην ἐπαινῶντα, καὶ λέ-
γοντα, ὡς αὕτη μόνῃ ἀγεί ἐπὶ τὴν πόλιν· ἔμην-
ται ἔχω εἰδέναι, εἰ ἀληθῆ φησιν· ἀλλ' ὅτι μὲν
ἀφί-

opia alla se forma offert, cum archibus ad viros
transiimus. HERM. Quid ita ais? LYC.
Quoniam hic quidem in Platonis viam digressus,
eoque viae duce (comite) vsus illam nimirum
laudabit; ille vero Epicuri viam, atque alius aliam:
tu autem, vestram; nam qui non ita fiat, Her-
motime? HERM. Et cur non? LYC. Non
tu liberaſti me dubitatione, sed adhuc aeque igno-
ro, cui viatorum magis credendum fit. Video
enim, vnumquemque illorum cum ipsum, tum
ducem, vnus modo viae periculum fecisse, et
illam laudare, ac dicere solam ferre in urbem;
neque tamen habeo vnde sciam vera illum dicere:

ἀφίκται πρὸς τί τέλος, καὶ εἰδὲς τινα πόλιν,
 δώσω αὐτῷ ἴσως. εἰ δὲ ἐκείνην εἶδεν, ἣν ἐχρῆν,
 ἐν ἣ ἐπιθυμῶμεν ἐγὼ τε καὶ σὺ πορεύεσθαι,
 ἢ ὁδὸν εἰς Κόρινθον ἐλθεῖν, ἃ δ' εἰς Βαβυλῶνα
 ἀφικόμενος εἶστα Κόρινθον ἐωρακέναι, ἀδελόν
 ἔμοιγ' ἔν ἐστι. ἃ γὰρ πάντως ὁ τινὰ πόλιν ἰδὼν
 Κόρινθον εἶδεν, εἴ γε ἃ μόνη πόλις ἐστὶν ἡ Κόριν-
 θος. ὃ δὲ δὴ μάλιστα εἰς ἀπορίαν με καθέξουσιν,
 ἐκείνός ἐστι, τὸ εἰδέναι, ὅτι πᾶσα ἀνάγκη μίαν εἶ-
 ναι τὴν ἀληθεῆ ὁδόν. καὶ γὰρ ἡ Κόρινθος μία
 ἐστίν. αἱ δ' ἄλλαι πανταχόσε μᾶλλον, ἢ εἰς Κό-
 ρινθον ἄγουσιν, εἰ μὴ τις ἔτω σφόδρα παρα-
 παίσι, ὡς οἶσθαι καὶ τὴν εἰς Ὑπερβορέας, καὶ
 τὴν

Verum venisse illum ad finem quemdam, et vi-
 disse ciuitatem aliquam, forte illi dederim. V-
 trum vero illam viderit, quam oportebat, cuius
 ciues esse tu non minus quam ego volumus; an,
 cum Corinthum eundum esset, ille Babylonem
 delatus Corinthum se vidisse putarit, illud mihi
 quidem adhuc obscurum est. Neque enim quis-
 quis urbem vidit, Corinthum vidit, siquidem
 non sola vrbs est Corinthus. Quod autem ma-
 xime inopem me consilii reddit, illud est, quod
 noui, vnā necessario esse veram viam, quippe
 cum et Corinthus vna sit, reliquas autem quouis
 potius quam Corinthum ducere, nisi in tantum
 quis delipiat, etiam eam, quae ad Hyperboreos
 fert,

τὴν εἰς Ἰνδὸς ἄγεσαν, εἰς Κόρινθον σέλλειν.
 ERM. Καὶ πῶς οἶόν τε, ὦ Λυκῖνε; ἄλλη γὰρ
 ἀλλαχόσε ἄγει.

ΛΥΚ. Οὐκᾶν, ὦ καλὲ Ἑρμότιμε, καὶ μικρὰς
 δεῖ βελῆς ἐπὶ τὴν αἵρεσιν τῶν ὁδῶν τε, καὶ ἡ-
 γεμόνων. εἰ δὲ τῆτο δὴ τὸ τῆ λόγῃ ποιήσομεν,
 εἴθε ἂν ἡμῶς οἱ πόδες φέρωσιν, ἐκεῖσε ἄπιμεν·
 ἐπεὶ λήσομεν ἔτι, ἀντὶ τῆς εἰς Κόρινθον ἀγέ-
 σης, τὴν ἐπὶ Βαβυλωνος, ἢ Βάκτρων ἀπιόντες.
 εἰ δὲ γὰρ εἰδ' ἐκεῖνο καλῶς ἔχει, τῇ τύχῃ ἐπι-
 τρέπειν, ὥς τάχα ἂν τὴν ἀρίστην ἐλομένους, εἰ
 καὶ ἄνευ ἐξετάσεως ὁρμήσαιμεν ἐπὶ μίαν τῶν ὁ-
 δῶν ἡντιναῶν. δυνατόν μὲν γὰρ καὶ τῆτο γενέ-
 σθαι· καὶ ἴσως ποτὲ ἐγένετο ἐν τῷ μακρῷ χρό-
 νῳ.

fert, et quae ad Indos, Corinthum ducere.
 HERM. Et quomodo hoc fieri possit, Lycine,
 alia cum aliorum ducat?

28. L Y C. Ergo, pulcher Hermotime, non
 parua deliberatione opus est, ad electionem via-
 rum pariter ac ductorum: neque id quod est in
 prouerbio hic agemus, *Quocumque nos pedes tule-
 rint, eo imus*: alioquin imprudentes pro ea, quae
 Corinthum fert, alteram, quae Babylonem aut
 Baetra ducit, ingrediamur. Neque vero consul-
 tum est fortunae permittere, ut qui forte opti-
 mam capessituri simus, licet sine examine in vnam
 quaecumque viarum ingrediamur. Etenim pot-
 est quidem id quoque fieri, et forte aliquando in
 longo

νω. ἡμᾶς δὲ γε περὶ τῶν ἔτω μεγάλων οὐκ οἶμαι δεῖν παραβόλως ἀναρρίπτειν 5), εἰς σενὸν κομιδῇ κατακλείειν τὴν ἐλπίδα, ἐπὶ ῥιπὸς, ὥς ἡ περσοιμία Φησί, τὸν Αἰγαῖον, ἢ τὸν Ἰόνιον διαπλευσαι θέλοντας. ὅτε εἰς αἰτιασαίμεθ' ἂν εὐλόγως τὴν τύχην, εἰ τοξεύσας, καὶ ἀκοντίζσας, μὴ πάντως ἔτυχε τῇ ἀληθείᾳ, ἐνὸς ὄντος ἐν μυρίοις τοῖς ψεύδεσιν, ὅπερ εἰς τῷ Ὀμηρικῷ τοξότη ὑπῆρξεν, ὃς δέον τὴν πελειάδα κατατοξεῦσαι, ὃ δὲ, τὴν μέρινθον ἔτεμεν· ὁ Τεῦκρος, οἶμαι. ἀλλὰ παραπολὺ ἐκείνο εὐλο-
· γώτε-

longo tempore factum est. At nos de tantis rebus non puto oportere periculosam temere aleam iacere, neque in angusto adeo concludere spes nostras, *viminea*, quod est in proverbio, *scarpa Aegeum* Ioniumue mare ausos *trahere*: ubi nec fortunam cum ratione accusaremus, si ea sagittando vel iaculando non omnino feriat verum, quippe quod vnum sit inter mille mendacia: quale quid nec Homérico illi sagittario contigit, qui, cum columba deiicienda esset, lineam telo rupit, Teucrum fuisse arbitror. Sed multo rationabilius est
spera-

5. Ἀναρρίπτειν] Ἀναρρίπτειν hoc in loco per ellipsin τῇ, κύβον, est *aleam iacere*. Integram locutionem habes in Harmonide c. 3. med. ἐφ' ἐνὸς ἀνδρὸς ἀναρρίψομεν τὸν κύβον, et in Pro Imaginibus c. 16. Τολμήσω ἀναρρίψαι τὸν κύβον. *Ienſius*.

γώτερον τῶν πολλῶν τρωθήσεσθαι καὶ περιπε-
σεῖσθαι τῷ τοξεύματι ἐλπίζειν, ἢ πάντως ἐκεῖ-
νο τὸ ἐν ἐξ ἀπάντων. ὁ δὲ κίνδυνος ὅτι ἔμι-
κρός, εἰ ἀντὶ τῆς ἐπ' εὐθὺ ἀγῶσης, ἐς τῶν πε-
πλανημένων μίαν ἀγνοῶντες ἐμπέσοιμεν, ἐλπί-
ζοντες ἄμεινον αἰρήσεσθαι τὴν τύχην ὑπὲρ ἡ-
μῶν, εἰκάζειν οἶμαι. ἔδὲ γὰρ ἀναστρέψαι ἔτι,
καὶ ἀνασωθῆναι ὀπίσω ῥάδιον, ἢν ἅπαξ ἐπιδῶ
τῇ πλεῶσῃ (1) τις αὐτὸν, τὰ ἀπύγεια λυσάμε-
νος· ἀλλ' ἀνάγκη ἐν τῷ πελάγει διαφέρεσθαι,
ναυτιῶντα ὡς τὸ πολὺ, καὶ δεδιότα, καὶ κα-
ρηθῶντα.

sperare futurum, vt de multis *quiddam* (*quodcum-
que sit*) feriat, et in telum quasi incidat, quam
vnum illud omnino ex omnibus. Non paruum
autem esse periculum, si spe illa inducti, futu-
rum vt melius fortuna pro nobis eligat, pro recta
via in erronearum aliquam ignorantia incidamus,
ita me puto colligere: neque enim redire iam et
retro nauigare ad salutem facile est, si quis semel
spiranti se *aurae*, solutis retinaculis, permiserit;
sed necesse est in pelago iactari nauseantem ple-
rumque, metuentem, et grauato ob agitationem
capite;

6. Τῇ πλεῶσῃ] Interpretatus sum, quasi le-
geretur tenuissima mutatione πνεῶσῃ, *spi-
ranti*, nimirum αὐρα, *aurae*. *Vela ventis
dare, nauem austro permitttere*, solennia sunt,
et sexcenties tali in re vsurpata. *Gesner.*

ρηβαρῦντα ὑπὸ τῆ σάλε, δέον ἐξ ἀρχῆς, πρὶν ἐκπλεῦσαι, ἀναβάντα ἐπὶ σκοπὴν τινά, σιέψασθαι, εἰ ἐπιφορὸν ἐστὶ καὶ ἔρπον τὸ πνεῦμα τοῖς εἰς Κόρινθον διαπλεῦσαι ἐθέλῃσι. καὶ, νῆ Δία, κυβερνήτην ἕνα τὸν ἄριστον ἐκλέξασθαι, καὶ ναῦν εὐπαγῇ, οἷαν διαρκέσαι πρὸς τηλικούτου κλύδωνα.

ERM. Οὕτω γε ἄμεινον, ὦ Λυκίνε, παραπολύ. πλὴν οἷδά γε, ὅτι ἅπαντας ἐν κύκλῳ περιελθὼν, ἔκ ἄλλης ἀν εὐροῖς, ἔτε ἡγεμόνας ἀμείνους, ἔτε κυβερνήτας ἐμπειροτέρους τῶν Στωϊκῶν. καὶ ἦν ἐθέλήσης γε ἀφικέσθαι ποτὲ πρὸς Κόρινθον, ἐκείνοις ἔφη, κατὰ τὰ Χρυσίππου καὶ Ζήνωνος ἵχνη προΐων· ἄλλως δέ, ἀδύνατον. ΛΤΚ.

Ὁρᾷς

capite: cum oportuisset ab initio, ante aliquando, quam portu exires, conscensa specula videre, ferensne sit et secundus ventus Corinthum navigare volentibus; et, per Iouem, gubernatorem vnum optimum deligere, et nauim bene compactam, quae durare ad tantum fluctum possit.

29. HERM. Ita quidem, Lycine, multo melius. Verum noui equidem, te, si circulo omnes obeas, nec duces meliores inuenturum, neque peritiores gubernatores Stoicis: et si quidem peruenire aliquando Corinthum volueris, illos sequere, per Chrysippi Zenonisque vestigia progressus: aliter vero fieri non potest. LYC. Vides,

Ὅραῖς τῷτο ὡς κοινὸν, ὦ Ἑρμοτίμω, εἴρηκας; εἴποι γὰρ ἂν αὐτὸ καὶ ὁ τῷ Πλάτῳι ξυνοδοι-
πορῶν, καὶ ὁ Ἐπικύρῳ ἐπόμενος, καὶ οἱ ἄλλοι, μὴ
ἀνελθεῖν με εἰς τὴν Κόρινθον, εἰ μὴ μεθ' ἐαυτῶ
ἑαυτοῦ. ὥς, ἢ πᾶσι πιθεύειν χρὴ, ἢ περ γε-
λοιότατον, ἢ ἀπιστεῖν ὁμοίως· μακρῷ γὰρ ἀ-
σφαλές· αὐτὸ τοιοῦτον, ἄχρις ἂν εὗρωμεν τὰ
ληθῆ ὑπισχνόμενον.

Ἐπεὶ φέρε, εἰ καθάπερ νῦν ἔχω ἀγνοῶν ἔτι,
ὅστις ἐξ ἀπάντων ἐστίν ὁ ἀληθεύων, ἐλοίμην τὰ
ὑμέτερα, σοὶ πιθεύσας, ἀνδρὶ Φίλῳ, ἀτὰρ μό-
να γε εἰδότει τὰ τῶν Στωϊκῶν, καὶ μίαν ὁδὸν
ὁδοιπορήσαντι ταύτην, ἔπειτα θεῶν τις ἀναβι-
ῶναι ποιήσῃε Πλάτωνα, καὶ Πυθαγόραν, καὶ
Ἀριστο-

des, quam commune illud, Hermotime, dixeris.
Eodem enim modo et qui cum Platone viam fa-
ciat, et qui Epicurum sequatur, et reliqui, non
peruenturum me Corinthum, nisi secum, quisque
dixerit. Itaque aut credere omnibus oportet,
quod maxime ridiculum, aut fidem denegare si-
militer. Longe enim tutissimum tale quid fuerit,
dum qui vera promittat inueniamus.

30. Nam, age, si ita, uti nunc habeo, ignarus
adhuc, quis ex omnibus verum dicat, vestra eli-
gam, fide tibi habita, viro amico, sed qui sola
tamen Stoicorum *dogmata* didiceris, et vnam hanc
viam iueris: ac deinde Deus aliquis in lucem reuo-
cet Platonem, et Pythagoram, et Aristotelem,
et

Ἀριστοτέλην, καὶ τὰς ἄλλας· οἱ δὲ περισσάντες ἐρωτῶέν με, καὶ, νῆ Δί', εἰς δικαστήριον ἀγαγόντες, ὕβρεως ἑκάστος δικάζονται, λέγοντες, ὦ βέλτισε Λυκῖνε, τί παθὼν, ἢ τίνι ποτὲ πισεύσας, Χρύσιππον καὶ Ζήνωνα προετίμησας ἡμῶν, πρεσβυτέρων ὄντων παραπολὺ, χθὲς καὶ πρῶην γενομένης, μήτε λόγῳ μεταδῆς ἡμῖν, μήτε πειραθεὶς ὅλως ὦν Φαμέν; εἰ ταῦτα λέγοιεν, τί ἂν ἀποκριναιῖμην αὐτοῖς; ἢ ἐξαρκέσει μοι, ἂν εἶπω, ὅτι Ἑρμοτίμῳ ἐπέισθην Φίλῳ ἀνδρί; ἀλλὰ φαῖεν ἂν, οἶδ', ὅτι ἡμεῖς, ὦ Λυκῖνε, ἐκ ἴσμεν τὸν Ἑρμότιμον τέττον, ὅσις ποτέ ἐστιν, ἐδὲ ἐκεῖνος ἡμᾶς· ὥς ἐκ ἐχρῆν ἀπάντων καταγγινώ-

et reliquos: iique circumstantes me interrogent, quin, Herce, ad tribunal tractum iniuriarum vnusquisque, postulent, dicentes, quo animi impetu, bone Lycine, aut cuius auctoritate, Chrysippum et Zenonem nobis praetulisti, homines heri et nudius tertius natos, nobis multum natu maioribus, qui neque sermonem communicaueris nobiscum, nec omnino quae dicimus exploraue-
ris? Haec, *inquam*, si dicant, quid illis respondeam? Satisne mihi erit dixisse, Hermotimo, amico homini, fidem habui? At ego noui illos dicturos: Nos, Lycine, Hermotimum illum tuum, quis homo sit, nescimus; neque ille nos. Itaque non decebat damnare vniuersos, neque contra absen-

γινώσκειν, ἃ δὲ ἐρήμην ἡμῶν καταδικαιτῶν, ἀνδρὶ πισεύσαντα μίαν ὁδὸν ἐν Φιλοσοφίᾳ, καὶ ἃ δὲ ταύτην ἴσως ἀκριβῶς κατανοήσαντι. οἱ δὲ γε νομοθέται, ὧ Λυκίνε, ἔχ' ἔτω προστατάτῃσι τοῖς δικασαῖς ποιεῖν, ἃ δὲ τῷ ἑτέρῳ μὲν ἀκρίβει, τὸν δὲ ἕτερον ἔκ' ἑᾶν λέγειν ὑπὲρ ἑαυτῶ, ἃ οἷεται συμφέρειν, ἀλλ' ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι, ὡς ῥᾶον ἀνταγχετάζοντες τῆς λόγας, εὐρίσκοιεν τὴν ἀληθῆ τε καὶ ψευδῆ. καὶ ἦν γε μὴ ἔτω ποιῶσιν, ἐφιδέοναι δίδωσιν ὁ νόμος εἰς ἕτερον δικασήριον τοιαῦτα, ἅττα εἰκὸς ἐρεῖν αὐτὰς.

Ἡ τὰχ' ἂν τις αὐτῶν καὶ προσέροιτό με, εἰπέ μοι, λέγων, ὧ Λυκίνε, εἴ τις Αἰθίοψ μηδεπώ-

absentes et inauditos nos ferre arbitrium, ac fidem habere homini, qui vnam modo philosophiae viam, et forte ne hanc quidem accurate satis perspexerit. Legum latores autem, Lycine, non ita facere iudices iubent, nec alteram quidem partem audire, alteram dicere pro se non pati, sed similiter audire vtramque, quo facilius, comparatis inuicem orationibus, quid verum falsumue sit inueniant: et si tamen ita non fecerint iudices, prouocandi ad aliud tribunal potestatem lex tribuit. Talia fere dicturos illos veri simile est.

31. Aut forte illorum aliquis praeterea me interroget: Dic mihi, Lycine, si quis Aethiops,
Luc. Op. T. III. M qui

πώποτε ἄλλας ἀνθρώπους ἰδὼν, οἷοι ἡμεῖς ἐσμέν,
 διὰ τὸ μὴ ἀποδεδημησέναι τοπαράπαν, ἐν τινὶ
 κυλλόγῳ τῶν Αἰθιοπῶν δίσχυρίζοιτο, καὶ λέγοι
 μηδαμῶθι τῆς γῆς ἀνθρώπους εἶναι λευκούς, ἢ
 ξανθούς, μηδὲ ἄλλο τι ἢ μέλανας, ἅρα πιτεύοιτ'
 ἂν ὑπ' αὐτῶν; ἢ εἴποι τις 7) ἂν πρὸς αὐτῶν
 τῶν πρεσβυτέρων Αἰθιοπῶν, σὺ δὲ δὴ, πόθεν
 ταῦτα, ὦ θρασύτατε, οἶσθα, εἰ γὰρ ἀπεδή-
 μησας παρ' ἡμῶν ἐδαμόσε, εἰδὲς, νῆ Δία, τὰ
 παρὰ τοῖς ἄλλοις οἶδας; ὅποιά ἐσι, Φαίην ἂν ἔ-
 γωγε

qui alios nunquam homines, quales nos sumus,
 videret oculis, eo quod patria pedem non ex-
 tulisset, hic igitur in concione Aethiopum adle-
 ueraret atque diceret, nusquam terrarum homi-
 nes esse albos, vel flauos, neque aliud vquam
 nisi nigros, numquid fidem apud illos inueniat?
 Aut si quis ei de maioribus nata Aethiopibus di-
 cat: Tu vero vnde haec, audacissime, nosti,
 qui neque vquam a nobis peregre abfueris, ne-
 que Hercle res aliorum quales sint noueris? di-
 camne

7. "Ἡ εἴποι τις] Qui bene totam orationis
 seriem considerauerit, illum animaduersu-
 rum puto, requiri ad sententiam implen-
 dam, condicionalem particulam εἰ, quam
 interpretando certe expressam nemo indi-
 gnabitur. Concurfus ille et hiarus, ἢ εἰ εἴ-
 ποι, fecit, vt interiectum εἰ tanto facilius
 elideretur. Gesner.

ᾧ γὰρ δίκαια ἐρωτῆσαι τὸν πρεσβύτερον; ἢ πῶς, ὦ Ἑρμότιμε, συμβελεύεις; ΕΡΜ. Οὕτω· διαίότατα γὰρ ἐπιπλήξαι δοκεῖ μοι. ΑΥΚ. Καὶ γὰρ ἐμοίγε, ὦ Ἑρμότιμε. ἀλλὰ τὸ μετὰ τῷτο ἐκ ἐτ' οἶδα, εἰ ὁμοίως καὶ σοὶ δόξει· ἐμοὶ μὲν γὰρ καὶ τῷτο πάνυ δοκεῖ.

ΕΡΜ. Τὸ ποῖον; ΑΥΚ. Ἐπάξει δηλαδὴ ὁ ἀνὴρ, καὶ Φήσει πρὸς μὲ ὥδ' ὡς· ἀνάλογον τοίνυν κείσθω τις ἡμῶν, ὦ Λυκίνε, τὰ Στωϊκῶν μόνᾳ εἰδῶς, καθάπερ ὁ σὸς Φίλος ἔστος ὁ Ἑρμότιμος, ἀποδημήσας δὲ μηδεπώποτε, μήτε ἐς Πλάτωνος, μήτε παρὰ τὸν Ἐπίκτετον, μηδὲ ὅλως πρὸς ἄλλαν τινά. εἰ τοίνυν λέγοι, μηδὲν ἔτω καλὸν εἶναι, μηδ' ἀληθὲς παρὰ τοῖς πολλοῖς

canne ego merito sic interrogasse seniore? aut quid consulis, Hermotime? HERM. Sic est. iustissime enim illum mihi videtur increpuisse. LYC. Nimirum mihi quoque, Hermotime. Sed quod sequitur, non iam novi an aequè tibi placeat: mihi certe hoc etiam magno videtur opere.

32. HERM. Quale id est? LYC. Subiiciet nempe vir ille, et ita fere mecum aget: Hac igitur ratione ac proportionē setuata ponatur nobis aliquis, Lycine, qui Stoicorum placita sola norit, ut amicus hic tuus Hermotimus, nunquam autem neque in Platonis *regnum*, neque ad Epicurum, neque ad alium quemquam peregrinatus fuerit. Is ergo si dicat, nihil ita pulchrum esse, neque

λοις 8), οἷα τὰ τῆς σοῆς ἐσι, καὶ ἃ ἐκεῖνη Φη-
σιν, ἐκ ἂν εὐλόγως θρασὺς εἶναι δόξεις σοι, πε-
ρὶ πάντων ἀποφαινόμενος, καὶ ταῦτα, ἐν εἰ-
δῶς, ἐδεπώποτε ἐξ Αἰθιοπίας τὸν ἕτερον πύ-
δα προελθόν; τί βάλει ἀποκρίνωμαι αὐτῷ;
ΕΡΜ. Τὸ ἀληθέστατον ἐκεῖνο δηλαδὴ, ὅτι ἡμεῖς
τὰ μὲν Στωϊκῶν, καὶ πάνυ ἐκμανθάνομεν, ὡς
ἂν κατὰ ταῦτα φιλοσοφεῖν ἀξιῶντες· ἐκ ἀγνο-
ῶμεν δὲ καὶ τὰ ὑπὸ τῶν ἄλλων λεγόμενα. ὁ
γὰρ διδάσκαλος καὶ κεῖνα μεταξὺ καὶ διέξεισι
πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἀνατρέπει γε αὐτὰ, προσθεὶς
αὐτός.

ΛΥΚ.

verum apud alios, quam sint ea, quae sunt in Por-
ticu, et quae illa dicit: nonne merito videatur
tibi temerarius esse, qui de omnibus pronunciet,
cum vnum modo sciat, et nunquam alterum ex
Aethiopia *illa sua* pedem protulerit? Quid vis
illi respondeam? H E R M. Verissimum illud
nempe, Nos quidem Stoicorum *dogmata*, et
praecipue quidem illa, ediscere, ut qui secun-
dum illa philosophari postulemus: neque tamen
ignorare, quae dicantur ab aliis. Magistrum
enim et illa inter docendum enarrare, atque ea-
dem deinde euertere.

33. LYC.

8. Πολλοῖς] Pro πολλοῖς nimis malletm ἄλ-
λοις, et ita transtuli. Cui non placet ali-
quid mutari, ille in interpretatione nostra
facile *aliis* substituet *multos*. Gesner.

ΛΥΚ. Ἡ νομίσεις ἐνταῦθα σιωπήσεσθαι ἡμῖν τὰς ἀμφὶ τὸν Πλάτωνα καὶ Πυθαγόραν καὶ Ἐπίκουρον, καὶ τὰς ἄλλας; ἔχι δὲ ἀναγκελάσαντας ἂν εἰπεῖν πρὸς ἐμέ· οἷα ποιεῖ, ὦ Λυκίνε, ὁ ἐταῖρός σε ὁ Ἑρμότιμος; ἀξιοῖ τοῖς ἀντιδίοις περὶ ἡμῶν πισεύειν, καὶ οἶσται τοιαῦτα εἶναι τὰ ἡμέτερα, ὅποια ἂν ἐκαῖνοι Φῶσιν, ἢ ἐκ εἰδότες, ἢ κρυπτόμενοι τὸ ἀληθές; ἐκένῃν τινα καὶ τῶν ἀθλητῶν ἴδῃ ἀσκημένον πρὸ τῆς ἀγῶνος, λακτίζοντα εἰς τὸν αἶρα, ἢ πύξ κενὴν πληγὴν τινα καταφέροντα, ὡς τὸν ἀνταγωνιστὴν δῆθεν παίοντα, εὐθύς ἀνακηρύξει αὐτὸν ἀγωνοθέτης ὢν, ὡς ἀμαχόν τινα· ἢ ἐκείνα μὲν εἰήσεται ῥαδίᾳ εἶναι, καὶ ἀσφαλῆ τὰ νεανισύματα, ἔδενός ἀνταιρομένῃ αὐτῷ, τὴν δὲ νίκην τῆνικαῦτα κρίνεσθαι,

33. L Y C. An putas hic tacituros Platonem et Pythagoram, et Epicurum, et reliquos, ac non potius cum risu ad me dicturos: Quid agit, tuus, Lycine, sodalis Hermotimus? Aequum censet aduersariis de nobis nostris credere, ac talia esse putat nostra, qualia illi dixerint, vel ignorantia, vel quod verum studio occultant. Vtrum igitur si quem Athletarum videat meditantem ante certamen, calcibus petentem aëra, aut vanam pugno plagam inferentem, quasi aduersarium feriat: continuone, si praeses sit certaminis, illum praeconio ornabit pro inuicto? an potius facilia illa putabit, et periculi expertes iuuenis lusus, victo-

σθαί, ὁπόταν καταγωνίσηται τὸν ἀντίπαλον αὐτὸν, καὶ κρατήσῃ, ὁ δ' ἀπαγορεύσῃ, ἄλλως δὲ ἔ; μὴ τοίνυν μηδὲ Ἑρμότιμος, ἀφ' ὧν ἂν οἱ διδάσκαλοι αὐτῷ σκιαμαχῶσι πρὸς ἡμῶς ἀπόντας, οἴσθω κρατεῖν αὐτὰς, ἢ τὰ ἡμέτερα τοιαῦτα εἶναι, ὥς ἀνατρέπεσθαι ῥαδίως. ἐπεὶ τὸ τοιῆτον ὁμοιον ἂν εἶναι τοῖς τῶν παιδίων οἰκοδομήμασιν, ἃ κατασκευάσαντες ἐκείνοι ἀσθενῇ, εὐθὺς ἀνατρέψουσιν, ἢ καὶ, νῆ Δία, τοῖς τοξεύειν μελετῶσιν, οἳ κάρφῃ τινὰ συνδῆσαντες, ἔπειτα ἐπὶ κόντε πῆξαντες, ἔ πόρρω προθέμενοι, σοχάζονται ἀφίσκοντες· καὶ ἦν τύχῳσιν ποτε, καὶ διαπείρωσι τὰ κάρφῃ, ἀνέκρωσεν εὐθὺς, ὥς τε μέγα ποιήσαντες, εἰ διεξελήλυθεν αὐτοῖς

riam vero tum decerni, cum ipsum aduersarium certamine vicerit, isque victum se fassus fuerit: alias vero non. Ne igitur Hermotimus, ex eo quod magistri ipsius vinbratiles forte velitationes aduersus absentes nos instituunt, vincere illos arbitretur, aut talia esse nostra, quae facile adeo euertantur: cum ea ratio similis sit puerorum aedificationibus, quas cum infirmas admodum struant, celeriter euertunt; aut his, qui sagittandi artem meditantur, qui stipulas quasdam colligatas et in conto defixas proponunt interuallo non longo, atque ad eas deinde collineant: et si quando feriant, traiciantque stipulas, exclamant continuo, vt in magno facinore, si sarmenta te-
lum

αὐτοῖς τὸ βέλος διὰ τῶν Φρυγάνων. ἀλλ' οὐ
 Πέρσαι γε ἔτι ποιῶσιν, ἀδὲ Σκυθῶν, ὅσοι το-
 ξόται. ἀλλὰ πρῶτον μὲν αὐτοὶ κινέμενοι ἀφ'
 ἵππων, ὡς τὸ πολὺ τοξεύουσιν, ἔπειτα δὲ καὶ
 τὰ τοξεύόμενα κινεῖσθαι ἀξιοῦσιν, ἀχ' ἐξῴτα,
 ἀδὲ περιμένοντα τὸ βέλος, ἔς' ἂν ἐμπέσῃ, ἀλ-
 λὰ διαδιδράσκοντα ὡς ἐνὶ μάλιστα, θηρία γέ τοι
 ὡς τὸ πολὺ κατὰ τοξεύουσι, καὶ ῥενίθων ἐνιοὶ
 τυγχάνουσιν. ἦν δὲ ποτε καὶ ἐπὶ σκοπῇ δέῃ
 πειραθῆναι τῷ τόνῳ τῆς πληγῆς, ξύλον ἀντί-
 τυπον, ἢ ἀσπίδα ὠμοβοώην προθέμενοι, διε-
 λάνουσι, καὶ ἔτι πιστεύουσι, καὶν δὲ ὄπλων
 σφίσι χωρῆσαι τὰς οἰσῶς. εἶπε τρίνυν, ἢ Λυ-
 κίη, παρ' ἡμῶν Ἑρμοτίμῳ, ὅτι οἱ διδάσκαλοι
 αὐτῷ

lum transierit, Verum ita Persae certe non fa-
 ciunt, neque Scytharum qui sunt sagittarii. Sed
 primo ipsi dum mouentur in equis, ut plurimum
 sagittant: deinde vero ea etiam, quae petuntur,
 volunt moueri, non stare et expectare sagittam,
 dum incidat, sed fugere quantum licet maxime.
 Bestias enim ut plurimum deiciunt sagittis, et
 aues quidam eorum feriunt. Si vero etiam ad
 scopum tentanda sit vis et contentio plagae, li-
 gnium, quod ictum repellat, aut scutum e crudo
 bouum tergo, propositum traiciunt, et ita spe-
 rant per arma quoque sagittas suas transituras.
 Dic igitur, Lycine, a nobis Hermotimo, magi-
 stros

αὐτῷ Φρύγανα προθέμενοι, κατατοξεύουσιν, εἵ-
 τα Φασὶν ἀνδρῶν ὠπλισμένων κεκρατημένα, καὶ
 εἰκόνας ἡμῶν γραψάμενοι, πικτεύουσι πρὸς ἐκεί-
 νας· καὶ κρατήσαντες, ὡς τὸ εἶκος, κρατεῖν ἡ-
 μῶν οἴονται. ἀλλὰ Φαίημεν ἂν ἕκαστος πρὸς αὐ-
 τὰς τὰ τῷ Ἀχιλλέως ἐκείνα, ἃ Φησὶ περὶ τῷ
 "Εκτορος·

Οὐ γὰρ ἐμῆς κόρυθος λεύσσει μέτωπον.
 Ταῦτα μὲν οἱ ξύμπαντες, ἐν τῷ μέρει ἕκαστος.
 Ὁ Πλάτων δ' ἂν μοι δοκεῖ καὶ διηγῆσασθαι
 τι τῶν ἐκ Σικελίας, ὡς ἂν εἰδῶς τὰ πλεῖστα.
 τῷ γὰρ Συρακυσίῳ Γέλωνι Φασὶ δυσῶδες εἶ-
 ναι τὸ σῶμα, καὶ τῷ ἐπιπολὺ διαλαθεῖν αὐ-
 τὸν, ἐδενὸς τολμῶντος ἐλέγχειν τύραννον ἄκ-
 ρα,

stros ipsius proposita sarmenta sagittis transiicere,
 deinde viros armatos a se deuictos, gloriari: et
 pictas imagines nostras pugnīs inuadere, iisque,
 ut facile est ad existimandum, victis, nos a se
 putare superatos. Nostrum vero quisque dixerim
 us ad eos Achillis ista, quae ille de Hectore:

*Nec galeae poterunt vultumque minasque tueri
 Nostrae.*

Haec, inquam, vniuersi, et pro se vnusquisque.

34. Plato vero videtur mihi enarraturus aliquid
 de Sicilia, qui pleraque eius nouit. Nempe Sy-
 racusio Geloni graueolens fuisse os aiunt, idque
 diu ipsum ignorasse, cum nemo auderet indicare
 tyranno,

δρα, μέχρι δὴ τινὰ γυναῖκα ξένην συνενεχθεῖσαν αὐτῷ τολμῆσαι καὶ εἰπεῖν ὅπως ἔχοι· τὸν δὲ, παρὰ τὴν γυναῖκα ἐλθόντα τὴν ἑαυτῆ, ὀργίζεσθαι, ὅτι ἐκ ἐμήνυσσε πρὸς αὐτὸν, εἰδυῖα μάλιστα τὴν δυσωδίαν. τὴν δὲ παραιτεῖσθαι συγγνώμην ἔχειν αὐτῇ. ὑπὲρ γὰρ τῆ μη πεπειρασθαι ἄλλῃ ἀνδρὸς, μηδὲ ὁμιλῆσαι πλησίον, οἰηθῆναι ἅπασιν τοῖς ἀνδράσι τοιῆτό τι ἀποπνεῖν τῆ σῶματος. καὶ Ἑρμότιμος τοιγαρὲν ἄτε μόνοις τοῖς Στωϊκοῖς ζυνών, Φαίη ἂν ὁ Πλάτων, εἰκότως ἀγνοεῖ, ὅποια τῶν ἄλλων τὰ σῶματά ἐσιν. ὅμοια δ' ἂν καὶ Χρύσιππος εἴποι, ἥ ἔτι πλείω τέτων, εἴπερ λιπὼν αὐτὸν ἀκριτον, ἐπὶ τὰ Πλάτωνος ὀρμήσαιμι, πισεύσας τινὶ τῶν
μόνῳ

tyranno, donec peregrina mulier congressa illi
auderet etiam dicere, vti se res haberet: illum
vero, ad coniugem cum veniret suam, iratum
fuisse ipsi, quod sibi non indicasset, cum maxi-
me graueolentiam illam sciret: illam vero ignosci
sibi petiisse, se enim, quod virum alium experta
non esset, neque ex proximo sermones cum quo-
quam miscuisset, putasse viris omnibus tale quid-
dam os olere. Etiam Hermotimus igitur, qui
solis cum Stoicis fuerit, dicat Plato, ignorat, nec
id mirum, qualia aliorum sint ora. Similia vero
etiam Chrysippus dicat, aut plura hisce, si qui-
dem relinquens ipsum inauditum ad Platonica
me conferam, fidemque habeam eorum alicui.
M 5 qui

μόνῳ Πλάτῳ ὁμιληκότων. ἐνί τε λόγῳ ξυγ-
λῶν Φημι, ἄχρῃς ἂν ἀδελον ἦ, τίς ἀληθῆς ἐστὶ
προαίρεσις ἐν Φιλοσοφίᾳ, μηδὲ μίαν αἰρεῖσθαι
ἄβρις γὰρ ἐς τὰς ἄλλας τὸ τοιῦτον.

ΕΡΜ. ὦ Λυκῖνε, πρὸς τῆς Ἑσίας, Πλάτω-
να μὲν, καὶ Ἀριστοτέλην, καὶ Ἐπίκρου, καὶ τὰς
ἄλλας ἀτρεμεῖν ἐκώσωμεν· ἔ γάρ κ' ἡμεῖς ἀντα-
γωνίζεσθαι αὐτοῖς· νῦν δὲ, ἐγὼ τε, καὶ σὺ,
ἐφ' ἡμῶν αὐτῶν ἐξετάσωμεν, εἰ τοιῦτόν ἐστι τὸ
Φιλοσοφίας πρᾶγμα, οἷον ἐγὼ Φημι αὐτὸ εἶ-
ναι· Αἰθίοπας δὲ, ἣ τὴν Γέλωνος γυναῖκα, τί
ἔδει καλεῖν ἐκ Συρακουσῶν ἐπὶ τὸν λόγον; ΛΥΚ.
Ἄλλ' ἐκεῖνοι μὲν ἀπίτῳσαν ἐκποδῶν, εἴ σοι δο-
κᾷσι περιττοὶ εἶναι, πρὸς τὸν λόγον· σὺ δὲ λῃ-

γε

qui solo cum Platone versati fuerint. Vno deni-
que verbo comprehendens omnia aio., donec ob-
scurum sit, quae vera sit in philosophia secta, nul-
lam earum esse sectandam. Ista enim contumelia
fuerit in reliquas.

35. HERM. Per Vestam, Lycine, Platonem,
et Aristotelem, et Epicurum, et reliquos patia-
mur quiescere; neque enim cum illis contendere
meum est. Nos vero, ego, inquam, et tu, per
nos ipsos quaeramus, sitne tale quid philosophia,
quale ego aio esse. Aethiopas autem, et Gelo-
nis uxorem Syraculis euocare ad hunc sermonem
quid attinebat? LYC. At illi quidem e vestigio
abeant, si superflui tibi videntur ad nostram dis-
puta-

γε ἤδη· θαυμαζὸν γάρ τι ἐρεῖν ἑαίκας. ΕΡΜ.
 Δοκεῖ μοι, ὦ Λυκίνε, καὶ πάνυ δυνατὸν εἶναι μό-
 ρον τὰ τῶν Στωϊκῶν ἐκμαθόντα, εἰδέναι τὰ λη-
 θές ἀπὸ τέτων, καὶ μὴ τὰ τῶν ἄλλων ἐπεξέλ-
 θη τις ἐκμανθάνων ἔκαστα. ἔτῳσί ῥέ σκόπει,
 ἣν τις λέγει πρὸς σέ μόνον τέτο, ὡς αἱ δύο δυ-
 άδες τὸν τέτταρα ἀριθμὸν ἀποτελεῖσιν, ἄρα
 δείξει περιῶντα σε πυνθάνεσθαι τῶν ἄλλων,
 ὅσοι ἀριθμητικοί, μὴ τις ἄρα εἴη πέντε, ἢ ἐ-
 πτὰ λέγων αὐτάς εἶναι, ἢ αὐτίκα εἰδείης ἂν, ὅτι
 ἀνὴρ ἀληθῆ λέγει; ΛΥΚ. Αὐτίκα, ὦ Ἑρμό-
 τιμος. ΕΡΜ. Τί ποτ' ἐν ἀδύνατον εἶναί σοι
 δοκεῖ, ἐντυγχάνοντά τινα μόνον τοῖς Στωϊκοῖς
 λέγῃσι

putationem: tu vero iam dicito: mirabile enim
 quiddam videris dicturus. HERM. Videtur mi-
 hi, Lycine, et facile quidem fieri posse, vt ali-
 quis, qui sola Stoicorum placita didicerit, sciat
 ex his verum, etiam si aliorum sententias non per-
 sequatur, atque edificat singulas. Ita vero consi-
 dera. Si quis hoc tibi solum dicat, dyadas duas
 quaternarium numerum efficere, numquid opus
 est te in circuitu interrogare reliquos, quotquot
 sunt numerorum periti, num quis forte sit, qui
 quinque aut septem dicat eos esse: an vero statim
 noris vera illum dicere? LYC. Statim, Hermo-
 time. HERM. Quid tandem igitur fieri tibi non
 posse videtur, vt aliquis in Stoicos incidat vera
 dicen-

λέγῃσι τὰληθῆ, πείθεσθαι τε αὐτοῖς, καὶ μηκέτι δεῖσθαι τῶν ἄλλων, εἰδότα, ὡς ἔκ ἄν ποτε τὰ τέτταρα πέντε γένοιντο, ἂν μωροὶ Πλάτωνες, ἢ Πυθαγόρα λέγωσιν.

ΛΤΚ. Οὐδὲν πρὸς ἔπος, ὦ Ἑρμότιμε· τὰ γὰρ ὁμολογώμενα τοῖς ἀμφισβητούμενοις εἰκάζεις, πάμπλου αὐτῶν διαφέροντα. ἢ τί ἂν Φαίης; ἔσιν ὥτινι ἐντετύχηκας, λέγοντι τὰς δύο δυάδας συντεθείσας, τὸν ἐπτά ἢ ἑνδεκα ἀριθμὸν ἀποτελεῖν; ΕΡΜ. Οὐκ ἔγωγε. ἢ μαίνοιτ' ἂν ὁ μὴ τέτταρα ξυμβαίνειν λέγων. ΛΤΚ. Τί δαί, ἐντετύχηκας πώποτε, καὶ πρὸς Χαρίτων πειρῶ ἀληθεύειν, Στωϊκῷ τινι, καὶ Ἐπι-
κρεῖῳ,

dicentes, et persuaderi sibi ab iis patiat, nec amplius opus reliquis habeat, cum sciat, nunquam quae quatuor sint quinque posse fieri, neque si sexcenti Platones, aut Pythagorae dicant.

36. L Y C. Nihil hoc ad disputationem nostram, Hermotime: ea enim, de quibus inter omnes convenit, cum his, de quibus disceptatur, confers, quae tamen longe inter se distant: aut quid dixeris? Estne quem videris, qui dicat binarios duos compositos septem aut undecim numerum efficere? HERM. Non equidem. alioqui furat, qui non confieri quatuor dicat. LYC. Quid vero? incidistine umquam, (et, per ego te Gratiarum numen obtestor, tenta verum amare;) in Stoicum aliquem, aut Epicureum, qui non

κερείω, μὴ διαφερομένοις περὶ ἀρχῆς, ἢ τέλεος.
 ERM. Οὐδαμῶς. ΛΥΚ. "Ὁρατοῖνυν, μήπως
 με παραλογίζῃ, ὧ γειναῖε, καὶ ταῦτα, Φίλῳ
 ὄντα· ζητάντων γὰρ ἡμῶν οἵτινες ἀληθεύουσιν
 ἐν φιλοσοφίᾳ, σὺ τῷτο προαεπάσας, ἔδωκας
 φέρων τοῖς Στωϊκοῖς, λέγων ὡς ἔτοί εἰσιν, οἱ
 τὰ δὲς δυο, τέσσαρα τιθέντες, ὅπερ ἄδηλον εἰ
 ἔτως ἔχει. Φαῖεν γὰρ ἂν οἱ Ἐπικέρειοι, ἢ
 Πλατωνικοὶ, σφᾶς μὲν ἔτω ξυντιθέναι, ὑμᾶς
 δὲ πέντε ἢ ἑπτὰ λέγειν αὐτά· ἢ δὲ δεκάσι σοι
 τῷτο ποιεῖν, ὁπόταν ὑμεῖς μὲν μόνον τὸ καλὸν,
 ἀγαθὸν ἡγεῖσθε εἶναι· οἱ Ἐπικέρειοι δὲ, τὸ ἡδύ,
 καὶ ὅταν ὑμεῖς λέγητε σώματα εἶναι ἅπαντα, ὁ
 Πλάτ

non diffiderent de initiis rerum, aut de finibus?
 HERM. Nequaquam. LYC. Vide igitur, ne
 me rationibus colligendis fallas, eumque ani-
 cum. Quaerentibus enim nobis, qui veram ra-
 tionem in philosophia sequantur, tu hoc praere-
 ptum aliis ad Stoicos detulisti, cum diceres, hos
 esse, quibus duo ponant esse quatuor; quod ob-
 scurum, an ita habeat. Dixerint enim Epicurei,
 vel Platonici, se quidem ita componere, vos au-
 tem quinque aut septem ea esse dicere. An non
 videntur tibi hoc facere, cum vos quidem solum,
 quod honestum, idem bonum putatis esse, Epi-
 curei autem id, quod suaue sit? et cum vos dicitis
 corpora esse quaecumque sint, Plato autem statuit
 etiam

Πλάτων δὲ νομίζει καὶ ἀσιώματόν τι ἐν τοῖς οὐ-
 σιν εἶναι; ἀλλ' ὅπερ ἔφην, πλεονεκτικῶς πάν-
 τὸ ἀμφισβητῶμενον συλλαβὸν, ὡς ἀναμφιλό-
 γως ἰδίων τῶν Στωϊκῶν δίδως αὐτὸ ἔχειν, καί-
 τοι ἀντιλαμβάνομένων τῶν ἄλλων, καὶ λεγόν-
 των αὐτῶν τῆτο εἶναι, εἶθα δὴ κρίσεως μάλι-
 στα, οἶμαι, δεῖ. ἂν μὲν ἔν πρόδηλον γένηται
 τῆτο, ὡς Στωϊκῶν ἐσι μένων τὰ δις δύο, τέτ-
 ταρα ἡγεῖσθαι, ὥρα σιωπᾶν τοῖς ἄλλοις· ἄχρι
 δ' ἂν αὐτῇ τέττα πέρι διαμάχωνται, πάντων
 ὁμοίως ἀκχεῖον, ἢ εἰδέναι, ὅτι πρὸς χάριν δικά-
 ζειν δόξομεν.

ΕΡΜ. Οὐ μοι δοκεῖς, ὦ Λυκίνε, ξυνιέναι,
 πῶς βέλομαι εἰπεῖν. ΛΤΚ. Οὐκ ἔν σαφές ἐστιν
 χρῆ

etiam incorporeum quiddam in rerum natura esse.
 Tu vero, quod modo dicebam, iniuste sane id
 ipsum de quo disceptatur comprehendens, tan-
 quam extra controuersiam Stoicorum esset, ipsis
 habendum adiudicas, licet vindicantibus idem
 sibi reliquis, et suum esse dicentibus, ubi sane
 iudicio vel maxime, opinor, opus est. Si qui-
 dem igitur planum hoc fiat, Stoicorum solorum
 esse, bis duo putare esse quatuor; tum sane ta-
 cendum reliquis. Dum autem de hoc ipso certaue-
 rint, omnes aequae audiendi sunt, aut sciendum, nos
 in opinionem venturos condonati gratiae iudicii.

37. HERM. Non videris mihi, Lycine, in-
 telligere, quid mihi voluerim. LYC. Igitur di-
 luci-

κρῆ λέγειν, εἰ ἑτεροῖόν τι, ἀλλὰ μὴ τοιῷτον
 Φήσεις. EPM. Εἴσῃ αὐτίκα, αἶόν τι λέγω· θῶ-
 μεν γάρ τινας δύο ἐσεληλυθέναι ἐς τὸ Ἀσκλη-
 πείον, ἢ ἐς τῷ Διονύσῃ τὸ ἱερόν· εἴτα μέντοι
 Φιάλην τινὰ τῶν ἱερῶν ἀπολωλέναι· δεήσει δὲ
 πᾶ ἀμφοτέρους ἐρευνηθῆναι αὐτὰς, ὁπότερος ὕ-
 ποκόλπῃ ἔχει τὴν Φιάλην. ΛΤΚ. Καὶ μάλα.
 EPM. Ἐχει δὲ πάντως ὁ ἕτερος. ΛΤΚ. Πῶς
 γὰρ ἔ, εἴ γε ἀπόλωλεν; EPM. Οὐκ ἂν πα-
 ρὰ τῷ προτέρῳ εὗρης αὐτὴν, ἔκ ἐτι τὸν ἕτερον
 ἀποδύσεις· πρόδηλον γάρ, ὡς ἔκ ἔχει. ΛΤΚ.
 Πρόδηλον. EPM. Καὶ εἴ γε μὴ εὗροιμεν ἐν τῷ
 τῷ προτέρῳ κόλπῳ, ὁ ἕτερος πάντως ἔχει· καὶ
 ἄδὲν ἐρεύνης ἔδὲ ἔτω δεῖ. ΛΤΚ. Ἐχει γάρ.
 EPM.

lucidius dicendum erit, si quid diuersum, non
 autem tale (*quale ante intelligebam*) dices. HERM.
 Statim scies, quid dicam. Ponamus enim duos
 quosdam in Aesculapii aut in Bacchi templum in-
 gressos. Deinde vero phialam de sacris perditam.
 Oportebit scilicet ambos excutere, vter in sinu
 habeat phialam. LYC. Sane. HERM. Habet
 autem omnino alteruter. LYC. Qui non, siqui-
 dem perditam sit. HERM. Igitur si apud prio-
 rem illam inueneris, non iam alterum exues: pla-
 num enim, illum non habere. LYC. Planum.
 HERM. Et si non inueniamus in sinu prioris,
 alter omnino habet, et nihil perscrutatione, ne-
 que sic, opus est. LYC. Habet enim alter.
 HERM.

ΕΡΜ. Καὶ ἡμεῖς τοίνυν εἰ εὑροῖμεν ἤδη παρὰ τοῖς Στωϊκοῖς τὴν Φιάλην, ἂν ἔτι ἐρευνᾶν τὰς ἄλλας ἀξιῶσομεν, ἔχοντες δὲ πάλαι ἐζητᾶμεν· ἢ τίνος γὰρ ἕνεκα ἔτι κάμνοιμεν.

ΛΥΚ. Οὐδενός, εἴ γε εὑροῖτε, καὶ εὐρόντες ἔχοιτε εἰδέναί, ὡς ἐκεῖνο ἦν τὸ ἀπολωλός, ἢ εἰ ὅλως γινώριμον ὑμῖν εἴη τὸ ἀνάθημα. νῦν δέ, ὡς ἑταῖρε, πρότερον μὲν καὶ δύο εἰσὶν οἱ παρελθόντες ἐς τὸν νεών, ὡς ἀναγκαῖον εἶναι τὸν ἕτερον αὐτοῖν τὰ Φώρια ἔχειν, ἀλλὰ μάλα πολλοί τινες. εἴτα καὶ τὸ ἀπολόμενον αὐτὸ, ἄδηλον ὅ, τι ποτέ ἐστιν, εἴτε Φιάλη τις, ἢ σκύφος, ἢ σέφανος· ὅσοι γὰρ ἱερεῖς, ἄλλος ἄλλο εἶναι λέγουσι,

HERM. Et nos igitur si inueniamus mox apud Stolcos phialam, non iam excutere reliquos opus putabimus, quippe qui habeamus, quod olim quaesiuimus; aut cuius rei gratia plus laboris sumamus?

38. LYC. Nullius, si quidem inueneritis, et inuentum scire possitis id ipsum esse, quod fuerat perditum; aut modo omnino notum vobis sit donarium. Iam vero, amice, primum quidem non duo sunt ingressi in templum, ut necesse sit alterutrum habere rem furtiuam, sed valde multi. Deinde ipsum, quod desideratur, quid sit obsecrum est, phialane, an scyphus, an corona? Quot enim sunt sacerdotes alius aliud dicit,
nec

γχοσι, καὶ ἐδὲ περὶ τῆς ὕλης αὐτῆς ὁμολογῶσιν· ἄλλ' οἱ μὲν, χαλκῷ, οἱ δὲ, ἀργύρῳ, οἱ δὲ, χρυσῷ, οἱ δὲ, κασσιτέρῳ εἶναι αὐτὸ Φάσκουσιν· ἀνάγκη τοίνυν ἅπαντας ἀποδῦσαι τὰς εἰσελθόντας, εἰ βέλει εὐρεῖν τὸ ἀπολωλός· καὶ γὰρ ἂν παρὰ τῷ πρώτῳ εὐθὺς εὖρης Φιάλην χρυσῇν, ἔτι καὶ τὰς ἄλλας σοι ἀποδύτέον. ΕΡΜ. Διὰ τί, ὦ Λυκῖνε; ΛΥΚ. "Οτι ἄδηλον, εἰ Φιάλη τὸ ἀπολόμενον ἦν. εἰ δὲ καὶ τῷτο ὑπὸ πάντων ὁμολογηθεῖη, ἄλλ' ἔτι γε χρυσῇν ἅπαντές φα- σιν εἶναι τὴν Φιάλην· εἰ δὲ καὶ μάλιστα γνώρι- μον γένοιτο, ὥς Φιάλη ἀπόλοιτο χρυσῇ, καὶ σὺ παρὰ τῷ πρώτῳ εὖροις Φιάλην χρυσῇν, ἐδὲ ἔτω παύσῃ διερευνώμενος τὰς ἄλλας· ἐ γὰρ δῆ- λόν

nec de materia ipsa inter illos conuenit, sed alii ex aere, alii argenteum esse, aureum alii, alii e stanno esse, dicunt. Necesse igitur est quicumque ingressi sunt, omnes exuere, si inuenire velis quod desideratur: etiam enim si apud primum statim inuenias phialam auream, adhuc reliquos tamen oportet exuere. HERM. Cur, Lycine? LYC. Quoniam obscurum est, siue phiala illud, quod periit: si vero hoc etiam inter omnes conueniat; at auream non omnes aiunt esse phialam. Si vero maxime illud etiam constet, auream periisse phialam, tuque penes primum inuenias auream phialam, ne sic quidem excutere alios de- fines. Neque enim planum est, siue haec ipsa

Luc. Op. T. III. N quae

λόν πε, εἰ αὐτὴ ἦν ἢ τῷ θεῷ· ἢ ἐκ οἷοι πολλὰς
 Φιάλας εἶναι χρυσᾶς; ΕΡΜ. "Εγωγε. ΛΥΚ.
 Δεήσει δὴ ἐπὶ πάντα ἰδύαι ἐρευνῶντα, καὶ τὰ
 παρ' ἐκάσῳ εὐρεθέντα πάντα, εἰς μέσον κατα-
 θέντα, εἰκάζειν, ὅ, τί ποτὲ αὐτῶν πρέποι ἂν
 θεῖον κτῆμα οἶεσθαι.

Καὶ γὰρ αὖ τὸ τὴν πολλὴν ἀπορίαν παρεχό-
 μενον, τῷτό ἐστιν, ὅτι ἕκαστος τῶν ἀποδυθησε-
 μένων ἔχει τί πάντως, ὁ μὲν, σκύφον, ὁ δέ,
 Φιάλην, ὁ δέ, σέφανον· καὶ ὁ μὲν, ἐκ χαλκῆ,
 ὁ δέ, ἐκ χρυσῆ, ὁ δέ, ἀργύρε· εἰ δὲ ὃ ἔχει,
 τῷτο ἱερόν ἐστιν, εὐδὲπω δῆλον. πᾶσα τρέφει
 ἀνάγκη ἀπορεῖν, ὄντινα ἱερόσυλον εἴπῃς· ὅπερ
 γε, καὶ εἰ πάντες τὰ ὅμοια εἶχον, ἀδελόν ἦν καὶ
 ἔτιω,

quae fuit Dei? aut non putas plures esse phialas
 aureas? HERM. Ego vero. L Y C. Opus igitur
 erit per omnes ire scrutando, quaeque apud
 singulos inuenta fuerint, ea in medio ponere
 omnia, et sic facere coniecturam, quid tandem
 illorum diuinam possessionem putare deceat.

29. Etenim quod multam adeo dubitationem
 adfert, illud est; quod eorum qui exuentur vnus-
 quisque habet aliquid; scyphum vnus, alius phia-
 lam, alius coronam: et alius quidem ex aere, ex
 auro alius, alius ex argento: vtrum vero quod
 habet quisque, id ipsum sacrum sit, nondum pa-
 tet. Necessse igitur omnino est dubitare, quem
 dicas sacrilegum: vbi etiam, si similia haberent
 omnes,

ἔτιώς, ὅσις ὁ τὰ τῷ θεῷ ὑφηρημένος· ἔστι γὰρ καὶ ἰδιωτικὰ ἔχειν. τὸ δ' αἷτιον τῆς ἀγνοίας. ἐν ἔσιν, οἶμαι, τὸ ἀνεπίγραφον εἶναι τὴν ἀπολομένην Φιάλην. θῶμεν γὰρ Φιάλην ἀπολωλέναι, ὡς εἴ γε ἐπεγέγραπτο τῷ θεῷ τὸ ὄνομα, ἢ τῷ ἀναθέντος, ἥττον ἂν ἐκάμνομεν, καὶ εὐρόντες τὴν ἐπιγεγραμμένην, ἐπεπαύμεθ' ἂν ἀποδύοντες, καὶ ἐνοχλῶντες τὰς ἄλλας. οἶμαι δέ σε, ὦ Ἑρμότιμε, καὶ ἀγῶνας ἤδη γυμνικὰς ἐωρακέναι πολλάκις. EPM. Καὶ ὁρθῶς οἶσι, πολλάκις γὰρ, καὶ πολλαχόθι. ΛΤΚ. Ἡ ἐν ποτε καὶ παρὰ τὰς ἀθλοθέτας αὐτὰς ἐκαθέζε; EPM. Νῆ Δία, ἐναγχος Ὀλυμπιάσιν ἐπὶ τὰ λαιὰ τῶν
Ἑλλα-

omnes, sic quoque obscurum esset, quis fit qui Dei cimelia surripuisset: licet enim priuata quoque habere. Causa autem illius ignorantiae una est, puto, quod inscriptionem non habet desiderata phiala. Ponamus enim *interim*, desiderari phialam. Quod si inscriptum esset Dei nomen, aut donantis, minus laboraremus, inuentaque ea, quae inscripta est, desineremus exuere alios, et molestiam illis facessere. Puto autem te, Hermotime, gymnicos etiam saepe vidisse ludos. HERM. Recte putas. Saepe enim vidi, et multis locis. LYC. Numquid igitur vnquam prope ipsos sedisti certaminum praesides? HERM. Quin nuper Olympiis ad sinistram Hellanodica-

Ἑλλανοδικῶν, Εὐανδρίδῃ τῷ Ἠλεΐᾳ θέαν μοι προκαταλαβόντος ἐν τοῖς ἐαυτῷ πολίταις. ἐπεθύμην γὰρ ἐγγύθεν ἅπαντα ὁρᾶν τὰ παρὰ τοῖς Ἑλλανοδίκαις γιγνόμενα. ΛΤΚ. Οἶσθα ἔν καὶ τῷτο, πῶς κληρῶσιν ὄντινα ὥτινι χρὴ παλαίειν, ἢ παγκρατιάζειν; ΕΡΜ. Οἶδα γάρ. ΛΤΚ. Οὐκ ἔν ἄμεινον σὺ εἴποις, ἐγγύθεν ἰδῶν.

ΕΡΜ. Τὸ μὲν παλαιόν, ἐπὶ Ἡρακλέους ἀγωνοθετῆντος, Φύλλα δ' Ἀφνης. ΛΤΚ. Μή μοι τὰ πάλαι, ὦ Ἑρμότιμε· ἃ δὲ εἶδες ἐγγύθεν, ἐκεῖνα λέγε. ΕΡΜ. Κάλπις ἀργυρᾷ πρόκειται ἱερὰ τῷ θεῷ, ἐς ταύτην ἐμβάλλονται κληροὶ μικροί, ὅσον δὴ κυαμιαῖοι τὸ μέγεθος, ἐπιγεγραμμένοι· ἐγγράφεται δὲ ἐς δύο μὲν, ἄλφα
ἐν

rum, Euandrida Eleo spectaculum mihi occupante in suis ciuibus. cupiebam enim ex proximo videre omnia, quae apud Hellanodicas fierent. L Y C. Itaque nosti hoc quoque, ut fortiantur, quem, qui cum, aut lucta certare, aut pancratio oporteat. HERM. Noui enim. LYC. Itaque melius tute dixeris, qui videris ex proximo.

40. H E R M. Olim quidem praefide certaminis Hercule, lauri folia. LYC. Ne tu mihi antiqua, Hermotime, sed quae ex propinquo vidisti, ea narra. HERM. Vrna argentea propofita est, Dei sacra, in hanc paruae fabarum instar sortes iniiciuntur, inscriptae. Inscribitur
autem

ἐν ἑκατέρῳ· ἐς δύο δὲ, τὸ βῆτα· καὶ ἐς ἄλλους
 δύο τὸ γάμμα, καὶ ἐξῆς κατὰ τὰ αὐτὰ, ἦν
 πλείους οἱ ἀθληταὶ ὥσι, δύο αἰ κληροὶ τὸ αὐτὸ
 γράμμα ἔχοντες. προσελθὼν δὴ τῶν ἀθλητῶν
 ἕκαστος, προσευξάμενος τῷ Διὶ, καθείς τὴν χει-
 ρα ἐς τὴν κάλπιν, ἀνασπᾷ τῶν κληρῶν ἓνα, καὶ
 μετ' ἐκεῖνον ἕτερος, καὶ παρὲς ὡς μασιγοφόρος
 ἐκάστω, ἀνέχει αὐτᾷ τὴν χεῖρα, ἢ παρέχων ἀ-
 νγκνῶναι ὅ, τι τὸ γράμμα ἐστίν, ὃ ἀνέσπασεν·
 ἀπάντων δὲ ἤδη ἐχόντων, ὃ Ἀλυτάρχης, οἶμαι,
 ἢ τῶν Ἑλλανοδικῶν αὐτῶν εἰς (ἐκ ἔτι γὰρ τῷ-
 το μέμνημαι.) περιῖων, ἐπισκοπεῖ τὰς κληρὰς ἐν
 κύκλῳ ἐσώτων, καὶ ἔτω τὸν μὲν τὸ ἄλφα ἔ-
 χοντα, τῷ τὸ ἕτερον ἄλφα ἀνεσπακότι, πα-
 λαίειν ἢ παγκρατιάζειν συνάπτει· τὸν δὲ τὸ
 βῆτα,

autem binis A, binis aliis B, binis Γ, et eodem modo
 deinceps, si plures athletae fuerint, ut duae sem-
 per sortes eandem literam habeant. Accedens au-
 tem athletarum unusquisque, et Iouem precatus,
 demissa in urnam manu, sortium unam extrahit,
 et post illum alius; adstansque unicuique flagelli-
 fer manum illius retinet, nec finit illum videre,
 quae sit litera, quam extraxit. Omnibus autem
 suam iam habentibus, Alytarcha puto, aut ipso-
 rum vnus Hellanodicarum, hoc enim non iam
 recordor, circumiens inspicit sortes stantium cir-
 culo, atque ita eum, qui A habet, cum eo, qui
 alterum A extraxit, ad luctam vel pancratium

βῆτα, τῷ τὸ βῆτα ὁμοίως, καὶ τὰς ἄλλας τοὺς ὁμογράμμους κατὰ παύτά. οὕτω μὲν γὰρ, ἣν ἄρτιοι ὧσιν οἱ ἀγωνισαί, οἷον ἐκτὼ, ἢ τέσσαρες, ἢ δώδεκα. ἣν δὲ περιττοί, πέντε, ἑπτὰ, ἑννέα, γράμμα τι περιττὸν ἐνὶ κλήρῳ ἐγγραφὲν συμβάλλεται αὐτοῖς, ἀντίγραφον ἄλλο ἐκ ἔχον· ὅς δ' ἂν τῷτο ἀνασπάσῃ, ἐφεδρεῖει περιμένων ἐς' ἂν ἐκεῖνοι ἀγωνίσωνται· ἔ γὰρ ἔχει τὸ ἀντίγραμμά, καὶ ἐστὶ τῷτο ἔ μικρὰ εὐτυχία τῷ ἀθλητῷ, τὸ μέλλειν ἀκμῆτα τοῖς κημηκόσι συμπεσεῖσθαι.

ΛΥΚ. Ἐχ' ἀτρέμα· τῷτο γὰρ ἐδεόμην μάλιστα· ἐκὲν ἑννέα ὄντες, ἀνεσπάκασιν ἅπαντες,
καὶ

comparat, similiterque eum, cui B euenit, cum altero, qui B habet, et reliquos eiusdem literae eadem ratione. Atque ita quidem, si pari numero sint athletae, vid. octo, quatuor, duodecim: si vero impari numero, quinque, septem, nouem; litera quaedam impar et ipsa, vni tantum forti inscripta, respondentem sibi aliam non habens, cum reliquis iniicitur. Hanc qui extraxerit, subsidet, exspectans, dum illi certauerint, nec enim habet ex aduerso sibi respondentem literam. Et est illa non parua athletae felicitas, qui integer committendus sit fatigatis.

41. L Y C. Insiste. hoc enim maxime mihi opus erat. Igitur nouem cum sint, extraxerunt
omnes

καὶ ἔχῃσι τὰς κλήρας, περιῶν δὴ, (βέλομαι γάρ σε Ἑλλανοδίαν ἀντὶ θεατῆ ποιῆσαι) ἐπισκόπησον τὰ γράμματα, καὶ ἐ πρότερον, οἶμαι, μάθοις ἂν, ὅσις ὁ Ἐφεδρός ἐστιν, ἢ μὴ ἐπὶ πάντας ἔλθῃς, καὶ συζεύξῃς αὐτάς. ΕΡΜ. Πῶς, ὦ Λυκίνε, τῷτο Φῆς; ΛΥΚ. Ἀδύνατόν ἐστιν εὖ-
 θὺς εὐρεῖν τὸ γράμμα ἐκεῖνο τὸ δηλᾶν τὸν Ἐφε-
 δρον, ἢ τὸ μὲν γράμμα ἴσως ἂν εὖροις, ἐ μὴν
 εἴσῃ γε, εἰ ἐκεῖνός ἐστιν· ἔγχαρ προεῖρηται, ὅτι τὸ
 (κ) ἢ τὸ (μ) ἢ τὸ (ι) ἐστὶ τὸ χειροτονᾶν τὸν
 Ἐφεδρον, ἀλλ' ἐπειδὴ τῷ (α) ἐντύχῃς, ζητεῖς
 τὸν τὸ ἕτερον (α) ἔχοντα, καὶ εὖρων, ἐκεῖνε
 μὲν ἤδη συνέζευξας· ἐντυχὼν δὲ αὐθις τῷ βῆ-
 τα, τὸ ἕτερον βῆτα ὅπως ἐστὶ ζητεῖς, τὰ ἀντί-
 παλον

omnes et habent fortes. Circumiens itaque, volo enim te iam pro spectatore Hellanodicam facere, inspice literas, nec prius puto didiceris, quis subseffor ille sit, quum veneris ad omnes, eosque comparaueris. HERM. Quid ita, Lycine? LYC. Fieri non potest, ut statim inuenias literam illam subsefforis indicem, aut literam forte inuenias, sed vtrum illa sit, nescies. neque enim praedictum est, aut K aut M aut I esse, quae subsefforem indicet. Sed vbi in A incidaris, quaeris eum, qui alteram A habet, eoque inuento, illos iam comparasti: et cum in B incidis, alteram B vbi sit quaeris, inuentae respondens, ac de o-
 N 4 mnibus

παλον τῷ εὐρεθέντι, καὶ ἐπὶ πάντων ὁμοίως, ἄχρῃς ἂν ἐκεῖνός σοι περιλειφθῇ, ὃ τὸ μόνον γράμμα ἔχων τὸ ἀνανταγώνισον.

ΕΡΜ. Τί δ' εἰ ἐκείνῳ πρώτῳ, ἢ δευτέρῳ ἐν-
τύχης, τί ποιήσεις; ΛΥΚ. Οὐ μὲνεν. ἀλλὰ
σὺ ὁ Ἑλλανοδίης, ἐθέλω εἰδέναι ὅ, τι καὶ πρά-
ξεις, πότερον αὐτίκα ἔρῃς, ὅτι ἔτος ἐστὶν ὃ ἔφε-
δρος, ἢ δεήσει ἐπὶ πάντας ἐν κύκλῳ ἐλθόντα
ἰδεῖν, εἴ περ αὐτῷ γράμμα ὁμοίον ἐστὶν· ὥς εἴ γε
μὴ τὰς πάντων κλήρας ἴδοις, καὶ ἂν μάθοις τὸν
ἔφεδρον. ΕΡΜ. Καὶ μὴν, ὦ Λυκῖνε, ῥαδίως
ἂν μάθοιμι. ἐπὶ γὰρ τῶν ἐννέα, ἣν τὸ (ε) εὐ-
ρω πρώτον ἢ δεύτερον, οἶδα, ὅτι ἔφεδρος ὁ τέ-
το ἔχων ἐστί. ΛΥΚ. Πῶς, ὦ Ἑρμότιμ;
ΕΡΜ.

mnibus similiter, donec ille tibi relinquatur, so-
litariam literam habens, cui nulla ex aduerso
respondet.

42. HERM. Quid si vero in illam primo aut
secundo incidas, quid facies? LYC. Minime
quid ego facturum sim quaeritur. Sed tu Hellano-
dica, scire volo, quid facturum sis? vtrum statim
dicturus sis, hic est subseffor, an ad omnes per
orbem eundem putes, et videndum, si qua ipsi
litera simili sit? atque adeo nisi omnium sortes
videris, non discas subsefforem. HERM. Quin,
Lycine, facile discam. Inter nouem enim si E
primo inuenero, aut secundo loco, noui, hanc
qui habeat, esse subsefforem. LYC. Quid ita,
Hermo-

ΕΡΜ. Οὕτω, τὸ (Α) δύο αὐτῶν ἔχῃσι, καὶ τὸ (Β) ὁμοίως δύο, τῶν λοιπῶν δὲ τεττάρων ὄντων, αἱ μὲν, τὸ (Γ), αἱ δὲ, τὸ (Δ) πάντως ἀνεσπᾶσαι, καὶ ἀνήλωται ἤδη ἐς τοὺς ἀθλητάς οὐκ ἔτι ὄντας τὰ τέτταρα γράμματα. δῆλον ἔν, ὅτι μόνον ἂν ἔτι περισσεύῃ τὸ ἐξῆς γράμμα τὸ (Ε), καὶ ὁ τῶτο ἀνεσπᾶνός, ἔφεδρός ἐστι. ΛΥΚ. Πότερον, ὦ Ἑρμότιμε, ἐπαινέσω σὲ τῆς συνέσεως, ἢ θέλεις ἀντεῖπωτά γε μοι δοκῶντα, ὅποια ἂν ᾖ; ΕΡΜ. Νὴ Δία, διαφορῶ μέντοι ὅ, τι ἂν εὐλογον ἀντεῖπειν ἔχοις πρὸς τὸ τοιοῦτον.

ΛΥΚ. Σὺ μὲν γὰρ ὡς ἐξῆς πάντως γραφόμενων γραμμάτων, εἰρηκας, εἶον, πρῶτα τοῦ
(Α)

Hermotime? HERM. Hoc modo A duo illo-
rum habent, B itidem duo; reliqui cum sint
quatuor; duo Γ, Δ autem alii duo omnino ex-
traxerunt, consumtaeque sunt in octo athletas
literae quatuor. Apparet igitur, solam ita im-
parem futuram proximam literam E, eumque, qui
illam extraxerit, esse subsefforem. LYC. Vtrum,
Hermotime, prudentiam tuam laudem, an vis
contra dicam, quae mihi videntur, qualiacum-
que demum fuerint? HERM. Quin dic. Non
comminiscor equidem, quid cum ratione in tali
re dicere contra possis.

43. LYC. Tu quidem ita dixisti, tanquam
ordine deinceps suo omnino scribantur literae,

(Α), δευτέρῃ δὲ τῇ (Β) καὶ κατὰ τὴν τάξιν, ἄχρις ἂν ἐς ἐν αὐτῶν τελευτήσῃ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀθλητῶν· καὶ δίδωμί σοι Ὀλυμπιάσιν ἔτω γίνεσθαι. τί δαί, εἰ ἐξελόντες ἀτάκτως πέντε γράμματα, ἐξ ἀπάντων τὸ (Χ) καὶ τὸ (Σ) καὶ τὸ (Ζ) καὶ τὸ (Κ) καὶ τὸ (Θ), τὰ μὲν γὰρ ἄλλα τέτταρα, διπλαῖ ἐπὶ τῶν κλήρων τῶν ὀκτὼ γράφωμεν, τὸ δὲ (Ζ) μόνον ἐπὶ τῇ ἐννάτῃ, ὃ δὴ καὶ δηλῆν ἔμελλεν ἡμῖν τὸν ἔφεδρον, τί ποιήσεις πρῶτον εὐρών τὸ (Ζ); τῷ διαγνώσῃ ἔφεδρον ὄντα τὸν ἔχοντα αὐτὸ, ἢ μὴ ἐπὶ πάντας ἐλθὼν εὐρῆς ἔδεν αὐτῷ συμφωνῆν; οὐ γὰρ εἶχες ὥσπερ νῦν τῇ τάξει αὐτῶν τεκμαίρεσθαι. ΕΡΜ. Δυσἀπόκριτον τῷτο ἐρωτᾷς.

ΛΤΚ.

v. g. prima A, altera B, et sic ordine, donec in vna illarum numerus Athletarum deficiat. Ac do tibi, Olympiae ita fieri. Quid vero, si sumtis sine ordine quinque literis X, Σ, Ζ, Κ, Θ, reliquas quidem quatuor bis quamque in octo fortibus scribamus, Ζ autem solum in nona, quod scilicet designet nobis subfessorem: quid facies, si primum Ζ inuenias? quamam re intelliges subfessorem esse, qui illam habeat? nisi ad omnes accedens inuenias nullam cum ea conuenire? neque enim possis, vt modo, ex ordine illarum illud intelligere. ΗΕΡΜ. Difficile est ad respondendum quod rogas.

44. LYC.

ΛΥΚ. Ἰδὲ δὴ καὶ ἑτέρως τὸ αὐτὸ ἐπισκόπησον. τί γὰρ εἰ μὴδὲ γράμματα γράφοιμεν ἐπὶ τῶν κλήρων, ἀλλὰ τινὰ σημεῖα, καὶ χαρακτῆρας, οἷα πολλὰ Αἰγύπτιοι γράφουσιν ἀντὶ τῶν γραμμάτων, κυνοκεφάλους τινὰς ὄντας, καὶ λεοντοκεφάλους ἀνθρώπους; ἢ ἐκεῖνα μὲν ἐάσομεν, ἐπεὶ περ ἀλλόκοτά ἐστι· φέρε δὲ τὰ μονοειδῆ καὶ ἀπλὰ ἐπιγράψωμεν, ὡς οἷόν τε εἰκάσαντες δύο ἀνθρώπους ἐπὶ δυοῖν κλήροι, δύο ἵππους ἐπὶ δυοῖν, καὶ ἀλεκτρυόνας δύο, καὶ κύνας δύο, τῶ δὲ ἐννάτῳ λέων ἕσω τὸ ἐπίσημον· ἦν τοίνυν τῶ λεοντοφύρῳ τέτῳ κλήρῳ ἐν ἀρχῇ ἐντύχης, πόθεν ἔξεις εἰπεῖν, ὅτι ἕτῳς ἐστὶν ὁ τὸν ἔφεδρον ποιῶν, ἦν μὴ περιθεωρήσης ἅπαντας ἐπιῶν, εἴ
 ΤΙΣ

44. L Y C. Ecce alio etiam modo idem illud considera. Quid enim, si neque literas scribamus in fortibus, sed signa quaedam et notas, quo genere Aegyptii multa scribunt, pro literis pingentes caninis aut leoninis capitibus homines. Aut illa quidem relinquamus, cum absurda sint: sed age vniformia illa et simplicia in iis pingamus, obseruata quantum potest similitudine, homines duos in duabus fortibus, duos in duabus eques, et gallos duo, et duo canes, nonae autem nota esto leo. In hanc igitur signatam leone fortem si primum incidas, vnde habebis dicere, hanc esse quae subsefforem faciat, nisi ante obeundo omnes inipe-

τις καὶ ἄλλος λέοντα ἔχει; ERM. Οὐκ ἔχω
ὅ, τι σοι ἀποκρίνωμαι, ὦ Λυκῖνε.

ΛΥΚ. Εἰκότως· ἔδὲ γὰρ εὐπρόσωπον οὐδέν·
ὥστε ἢν ἐθῆλωμεν ἢ τὸν ἔχοντα τὴν ἱερὰν Φιά-
λην εὐρεῖν, ἢ τὸν ἔΦεδρον, ἢ τὸν ἄριστα ἡγησό-
μενον· ἡμῖν, ἐς τὴν πόλιν ἐκείνην τὴν Κόρινθον,
ἐπὶ πάντας ἀναγκαίως ἀφίξόμεθα, καὶ ἐξετά-
σομεν ἅκρως περὶώμενοι καὶ ἀποδύοντες, καὶ πε-
ριθεωρῶντες· μόλις γὰρ ἂν ἔτω τὰ ληθῆς ἐκ-
μάθοιμεν. καὶ εἴ γε τις μέλλει σύμβελός μοι
ἀξιοπίστως ἔσεσθαι, Φιλοσοφίας πέρι, ἥντινα
Φιλοσοφητέον, ἔτος ἂν εἴη μόνος ὁ τὰ ὑπὸ
πασῶν αὐτῶν λεγόμενα εἰδώς· οἱ δ' ἄλλοι, ἀ-
τελεῖς·

inspexeris, si qua etiam alia leonem habeat.
HERM. Non habeo quod tibi, Lycine, re-
spondeam.

45. LYC. Nihil mirum. Neque enim specio-
sum quidquam est, quod respanderi possit. Itaque
si voluerimus vel eum qui auream phialam habeat
inuenire, vel subsefforem, vel optimum illum
in ciuitatem illam Corinthum ducem, ad omnes
necessario deueniemus, et inquiremus summo
opere tentantes, et exuentes, et circum circa in-
spicientes. Vix enim vel sic verum discamus.
Et si quis velit consiliarius mihi fide dignus de
philosophia esse, quae sequenda sit, ille fuerit so-
lus, qui ea, quae ab omnibus dicuntur, nouerit.
Reliqui

τελεῖς· καὶ ἐκ ἂν πισεύσαιμι αὐτοῖς, ἔς' ἂν καὶ
 μιᾶς ἀπείρατοι ᾦσι. τάχα γὰρ ἂν ἡ ἀρίστη ἐ-
 κείνη εἴη. εἰ γὰρ δὴ εἴ τις παρασησάμενος κα-
 λὸν ἄνθρωπον, λέγοι τῷτον εἶναι κάλλιστον ἄν-
 θρώπων ἀπάντων, πισεύσαιμεν αὐτῷ, ἢν μὴ εἰ-
 δῶμεν, ὅτι πάντας ἀνθρώπους ἐώρακεν· ἴσως μὲν
 γὰρ καὶ ἔτος καλός· εἰ δὲ πάντων κάλλιστος,
 ἐκ ἂν ἔχοι εἰδέναι, μὴ ἰδὼν ἅπαντας· ἡμεῖς δὲ,
 ἐκ αὐτὸ μόνον 9) καλῶ, ἀλλὰ τῷ καλλίστῳ δεό-
 μεθα, καὶ ἢν μὴ τῷτο εὖρωμεν, εἰδὲν ἡμῖν πλεόν
 πεπερῶ-

Reliqui omnes in censum non veniunt, neque
 iis crediderim, dum vel vnius *sectae* sint ignari:
 forte enim haec ipsa fuerit optima. Neque enim
 sane, si quis pulchrum nobis hominem adducat,
 huncque dicat esse omnium pulcherrimum, ipsi
 credamus, nisi sciamus, omnes illum homines
 vidisse. Forte enim et hic quidem pulcher: an
 vero omnium pulcherrimus, scire non possit,
 qui omnes non viderit. Nos autem non pulchro
 solum, sed pulcherrimo opus habemus: et hoc
 nisi inuenerimus, nihil nobis profecisse videbi-
 mur.

9. Αὐτὸ μόνον] Libri, quos inspeximus, omnes
 αὐτὸ, quod quomodo conuenire huc possit,
 nondum equidem video, nisi forte ad μόνον
 referatur, et vim illius augeat; cuius tamen
 rei exemplum adhuc nullum obseruaui. In-
 terpretatus sum ac si legatur αὐτῷ. *Gesner.*

πεπραχθαι ἡγησόμεθα. εἰ γὰρ ἀγαπήσομεν ὅ-
ποιόν ᾧποτε καλῶ ἐντυχόντες, ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ
ἀκρότατον ζητῶμεν ἄλλος, ὅπερ ἀνάγκη ἐν-
εῖναι.

ΕΡΜ. Ἀληθῆ. ΛΥΚ. Τί ἐν; ἔχεις μοι τι-
νὰ εἰπεῖν, ἀπάσης ὁδῷ πεπειραμένον ἐν Φιλοσο-
φίᾳ, καὶ ὃς τὰ τε ὑπὲρ Πυθαγόρου, καὶ Πλά-
τωνος, καὶ Ἀριστοτέλους, καὶ Χρυσίππου, καὶ
Ἐπικύρου, καὶ τῶν ἄλλων λεγόμενα εἰδώς; τε-
λευτῶν, μίαν εἴλετο ἐξ ἀπασῶν ὁδῶν, ἀληθῆ
τε δοκιμάσας, καὶ πείρα μαθὼν, ὥς μόνῃ ἄγει
εὐθὺ τῆς εὐδαιμονίας; εἰ γὰρ τίνα τοιοῦτον εὐ-
ροίμεν, πυνθόμεθα πράγματα ἔχοντες. ΕΡΜ.
Οὐ ράδιον, ὦ Λυκίε, τοιοῦτον ἄνδρα εὑρεῖν.

ΛΥΚ.

mur. neque enim satis habebimus in pulchrum
quodcumque incidisse, sed summam illam pul-
chritudinem quaerimus, quam vnam esse neces-
se est.

46. HERM. *Vera sunt ista.* LYC. Quid
igitur? habes mihi dicere aliquem, qui viam o-
minem in philosophia probauerit, quique cogni-
tis, quae dicuntur a Pythagora et Platone et Ari-
stotele et Chrysippo et Epicuro et reliquis, vnam
tandem ex omnibus viam delegerit, quam veram
probauerit, et cognouerit experimento, solam
ducere recta ad felicitatem. Talem enim si in-
ueniamus, laborare desinemus. HERM. Non
facile est, Lycine, talem virum reperire.

47. LYC.

ΑΤΚ. Τί δὴ ἔν πράξομεν, ὦ Ἑρμότιμε; ἐκ
 ἂν ἀπαγορευτέον οἶμαι, ἐπεὶ μηδενὸς ἡγεμόνος
 τοιάτῃ ἔς γε τὸ παρὸν εὐπορῶμεν. ἄρα τόδε
 πάντων κράτιστόν ἐστι, καὶ ἀσφαλέςατον, αὐτὸν
 ἕκαστον ἀρξάμενον, διὰ πάσης πρσαιρέσεως χω-
 ρήσας, καὶ ἐπισκέψασθαι ἀκριβῶς τὰ ὑπὸ πάν-
 των λεγόμενα. ΕΡΜ. Ἔοικεν ἀπὸ γε τέτων,
 πλὴν ἐκεῖνο μὴ ἐναντίον ἤ, ὃ μικρῷ πρόσθεν ἔ-
 λεγες, ὡς ἐ ξάδιον ἐπιδόντα ἑαυτὸν, καὶ πε-
 τίσαντα τὴν ὁδόνην, ἀναδραμεῖν αὐθις. πῶς
 γὰρ οἷόν τε πάσας ἐπελθεῖν τὰς ὁδὰς ἐν τῇ πρώ-
 τῃ, ὡς Φῆς, κατασχεθρισομένῳ. ΑΤΚ. Ἐγώ
 σοι φράσω, τὸ τῷ Θεσέως ἐκεῖνο μιμησόμεθα·
 καὶ τι λῖνον παρὰ τῆς τραγικῆς Ἀριάδνης λα-
 βόν-

47. LYC. Quid agemus ergo, Hermotime?
 Non puto despondendum esse animum, si in
 praesens non sit ducis eiusmodi copia. Numquid
 optimum est atque tutissimum, ipsum quemque
 incipere, et per sectas ire omnes, et considerare
 accurate, quae dicuntur ab omnibus. HERM.
 Sic videtur ex his quidem, quae disputata sunt:
 modo illud paullo ante a te dictum non aduer-
 setur, quod non facile est, qui semel se *vento*
 passis velis permiserit, retro cursum agere. Quo-
 modo enim fieri potest, ut vias aliquis omnes
 obeat, si in prima, quod dicis, futurum sit ut
 retineatur. LYC. Dicam tibi. Thesei illud *con-*
silium imitabimur, et lino a Tragica Ariadne ac-
 cepto

βόντες, εἴσιμεν ἐς τὸν λαβύρινθον ἑκαστον, ὡς ἔχειν ἀπραγμόνως μηρυόμενοι αὐτό, ἐξεῖναι. EPM. Τίς ἂν ἐν ἡμῖν Ἀριάδνη γένοιτ' ἂν, ἥ πόθεν τῷ λίνῃ εὐπορήσομεν; ATK. Θάρρει, ὦ ἐταῖρε, δοκῶ γάρ μοι εὐρησέμεν, ἔτινος ἐχόμενοι, ἐξέλθοιμεν ἂν. EPM. Τί ἐν τῷτο ἐσιν; ATK. Οὐκ ἐμὲν ἐρῶ, ἀλλὰ τινος τῶν σοφῶν, τὸ, νῆφε, καὶ μέμνησο ἀπιστεῖν· ἥν γὰρ μὴ ῥαδίως πιστεύωμεν ἀκρόντες, ἀλλὰ δικασικῶς αὐτὸ ποιῶμεν, ἀπολιπόντες καὶ τοῖς ἐξῆς λόγον, ἴσως εὐμαρῶς ἂν τὰς λαβυρίνθους ἐκφύγοιμεν. EPM. Εὖ λέγεις, καὶ τῷτο ποιῶμεν.

ATK.

cepto in labyrinthum quemque ingrediamur, ut glomerando illo sine molestia exeamus. HERM. Quae igitur nobis Ariadne fuerit, aut unde lini nobis erit copia? LYC. Bono animo, sodalis, esto. Videor enim mihi inuenisse, quod tenentes egrediamur. HERM. Quod igitur illud est? LYC. Non meum dicam, sed cuiusdam sapientium, *Sobrius fidem nego*. Si enim non facile credamus inter audiendum, sed tanquam iudices illud faciamus, relinquentes etiam his qui sequuntur dicendi copiam, facile fortasse Labyrinthos illos effugiamus. HERM. Bene mones, hoc igitur faciemus.

ΛΥΚ. Εἶεν. ἐπὶ τίνα δὴ αὐτῶν πρῶτον ἔλ-
θοιμεν ἄν; ἢ τὸ μέν εἰδέν διοίσει; ἀρχάμενοι
δ' ἀφ' ἑταῖρον, οἷον ἀπὸ Πυθαγόρου, ἣν ἔγω
τύχη, πρὶν ἂν χρόνῳ οἴομεθα ἐκμαθεῖν τὰ
Πυθαγόρου ἅπαντα; καὶ μὴ ἐξαίρει καὶ τὰ πέν-
τε ἔτη ἐκεῖνα τὰ τῆς σιωπῆς· σὺν δ' ἔν τοις
πέντε, ἱκανὰ τριάκοντα, οἶμαι, εἰ δέ μὴ, ἀλ-
λὰ πάντως γε εἴκοσι. ΕΡΜ. Θῶμεν ἔτως.
ΛΥΚ. Εἴτα ἐξῆς τῷ Πλάτῳ θετέον δηλαδὴ
τοσαῦτα ἕτερα, ἔτι μὴν καὶ Ἀριστοτέλει ἐκ ἐ-
λάττω. ΕΡΜ. Οὐ γάρ. ΛΥΚ. Χρυσίππῳ
δέ γε ἐκ ἔτι ἐρήσεμαί σε πόσα· οἶδα γὰρ παρὰ
τῷ ἀκέραιον, ὅτι τετταράκοντα μόγις ἱκανά.
ΕΡΜ.

48. LYC. Sint ista. Ad quem igitur illorum
primum veniamus? An nihil hoc refert? Inci-
pientes igitur a quocumque, verbi gratia a Py-
thagora, si vsu ita veniat, quanto putamus tem-
pore edificare nos posse Pythagorae omnia? Nec
excipe etiam quinque illos silentii annos. Com-
putatis igitur quinque illis, sufficere triginta ar-
bitror. Sin minus, *hoc placet tanquam nimium*,
at viginti quidem certe. HERM. Sic ponamus.
LYC. Tum deinceps Platoni assignandi totidem
nempe alii. verum etiam Aristoteli non paucio-
res. HERM. Non sane. LYC. Chrysippo
autem non iam interrogabo te, quot? Noui
enim ex te auditum, quadraginta annos vix suf-
ficere.

ΕΡΜ. Οὕτως. ΛΥΚ. Εἴτα ἐξῆς Ἐπικύρειω, καὶ
 τοῖς ἄλλοις. ὡς δὲ καὶ πολλὰ ταῦτα τίθῃμι, ἐ-
 κεῖθεν μάθοις ἂν, ἣν ἐννοήσῃς, ὅσοι ὀγδοηκοντά-
 τρεις εἰς Στωϊκοί, ἢ Ἐπικύρειοι, ἢ Πλατωνικοί,
 ὁμολογῶντες μὴ πάντα εἰδέναι τὰ τῆς ἑαυτοῦ
 αἰρέσεως ἑκάστος, ὡς μηδὲν ἐνδεῖν σφίσιν ἐς τὰ
 μαθήματα. εἰ δὲ μὴ, ἀλλὰ Χρύσιππος γε, καὶ
 Ἀριστοτέλης, καὶ Πλάτων Φαῖεν ἂν· καὶ πρὸ
 τῶν οὗ Σωκράτης ἐδὲν Φαυλότερος αὐτῶν,
 ἐς ἐπεκράγει πρὸς ἅπαντας, ἐχὼ ὅπως μὴ πάν-
 τα, ἀλλὰ μὴδ' ὅλως εἰδέναι τί, ἢ τῶτο μόνον,
 ὅτι ἐκ οἶδε. λογισάμεθα ἔν ἐξ ἀρχῆς, εἴησι
 τῷ Πυθαγόρᾳ ἐτίθεμεν, εἴτα ἐξῆς τοῖς ἄλλοις.
 πόσα δ' ἐν ταῦτα συντεθέντα, ἐν κεφαλαίῳ
 γένοιτ'.

ficere. HERM. Ita est. LYC. Tum deinceps
 Epicuro, et reliquis? Me vero non multos po-
 nere, inde intelligas, si cogites, quot octogena-
 rii sint Stoici, aut Epicurei, aut Platonici, qui
 fateantur, nondum se scire suae quisque sectae
 omnia, ut nihil sibi ad disciplinam desit. Si hoc
 non placeat, at Chrysippus, et Aristoteles, et
 Plato dicant, et ante hos nihil iis deterior Socra-
 tes, qui clamabat ad omnes, nedum ut omnia,
 nihil omnino se scire, nisi hoc solum, nihil se
 scire. Computemus igitur ab initio, viginti Py-
 thagorae posuimus, tum Platonē totidem alios,
 tum ordine reliquis, quot igitur hi consumma-
 uerint

SIVE DE SECTIS: 211

γένοιτ' ἂν, εἰ δέκα μόνας θεῖμεν τὰς αἰρέσεις ἐν Φιλοσοφίᾳ; EPM. Ὑπὲρ διακόσια, ὦ Λυκίην. LYC. Βάλλει ἔν ἁφαιρᾷμεν τὸ τέταρτον, ὥς πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν (ἔτη) ἡμεῖς εἶναι, ἢ τὸ ἡμῶν ὅλον.

EPM. Αὐτὸς ἂν εἰδείης ἁμείνον, ἐγὼ δὲ ἐρῶ τῷτο, ὅτι ὀλίγοι ἂν, καὶ ἔτιω διὰ πασῶν ἐξέλθοιεν, ἐκ γενετῆς εὐθὺς ἀρχαίμενοι. LYC. Τί ἔν πάθοι τις, ὦ Ἑρμότιμς, εἰ τοιῷτόν ἐστι τὸ πρῶγμα; ἢ ἀνάτρεπτόν ἐκεῖνα τὰ ἤδη ὡμολογημένα, ὥς ἐκ ἂν τις ἔλοιτο ἐκ πολλῶν τὸ βέλτιστον, μὴ ἔχι πειραθεῖς ἀπάντων; ὥς τὸν γε ἄνευ πείρας αἰρέμενον, μαντεῖα μάλλον, ἢ κρίσει

nerint forte, si decem soles ponamus philosophorum sectas? HERM. Supra ducentos, Lycine. LYC. Vin' ergo auferamus hinc quartam partem, ut centum et quinquaginta anni sufficiant, aut ipsum dimidium adeo?

49. HERM. Ipse noris melius: ego vero hoc video, paucos vel sic per sectas omnes ituros, si etiam a natiuitate inde statim incipiant. LYC. Quid igitur agat aliquis, Hermotime, si ita res habet? Euertendane de quibus iam inter nos conuenit, nempe eligere non posse quemquam ex pluribus quod sit optimum, nisi exploratis omnibus, tanquam is, qui citra experimentum eligat, diuinatione magis, quam iudicio, verum requirat?

212 LVCIANI HERMOTIMVS,

σει, τάληθές ἀναζητᾶντα, ἔχ' ἄτως ἐλέγομεν;
 EPM. Ναί. ΛΥΚ. Πᾶσα τοίνυν ἀνάγκη ἐπὶ
 τοσῶτον βιώναί ἡμᾶς, εἰ μέλλοιμεν εὖ τε αἰρή-
 σεσθαι, ἀπάντων πειραθέντες, καὶ ἐλόμενοι
 φιλοσοφῆσαι, καὶ φιλοσοφῆσαντες, εὐδαιμο-
 νῆσαι. πρὶν δὲ ἄτω ποιῆσαι, ἐν σκότῳ, Φα-
 σὶν, ὀρχοίμεθ' ἂν, οἷς ἀντύχωμεν, προσπταί-
 οντες, καὶ ὁ, τί ἂν πρῶτον ἐς τὰς χεῖρας ἔλ-
 θῃ, τῷτ' εἶναι τὸ ζητῆμενον ὑπολαμβάνοντες,
 διὰ τὸ μὴ εἰδέναι τάληθές. εἰ δὲ καὶ εὗροιμεν
 ἄλλως κατὰ τινὰ ἀγαθὴν τύχην περιπεσόντες
 αὐτῷ, ἔχ' ἔξομεν βεβαίως εἰδέναι, εἰ ἐκεῖνός ἐστιν,
 ὃ ζητῶμεν· πολλὰ γὰρ ἐστὶν ὅμοια αὐτοῖς, λέ-
 γοντα ἕκασον αὐτὸ εἶναι τάληθέςατον.

EPM.

quirat? Nonne ita diximus? HERM. Ita
 LYC. Omni igitur ratione necessarium, eo ut-
 que nos viuere, si et bene eligere velimus ex-
 ploratis omnibus, et electione facta philoſo-
 phiari, et per philosophiam felices esse. Antè vero
 quam id fecerimus, in tenebris, quod aiunt,
 saltabimus, offendentes ad quaecumque obuia,
 et quidquid primum in manus venerit, id ipsum
 ratì, quod quaeritur, qui verum non nouerim-
 mus. Si vero inueniamus temere, bona quadam
 fortuna in illud incidentes, non habebimus ta-
 men vnde sciamus firmiter, sitne illud ipsum, quod
 quaerimus. Multa enim sunt inter se similia, quo-
 rum vnumquodque se verissimum esse contendat.

50. HERM.

ΕΡΜ. ὦ Λυκίνε, ἐκ οἷδ' ὅπως εὐλογα μὲν
δοκεῖς μοι λέγειν. αὐτὰρ, (εἰρήσεται γὰρ τάλη-
θές,) ἔμετρίως ἀνίσθης με διεξιὼν αὐτὰ, καὶ ἀ-
κριβολογώμενος ἔδέν δέον. ἴσως δὲ καὶ ἔοικα ἐκ
ἐπ' ἀγαθῷ ἐξεληλυθέναι τήμερον ἐκ τῆς οἰκίας,
καὶ ἐξελθὼν ἐντετυχηκέναι σοι, ὥς με πλησίον
ἦδη τῆς ἐλπίδος ὄντα, εἰς ἀπορίας φέρων ἐμ-
βέβληκας, ἀδύνακτον ἀποφαίνων τῆς ἀληθείας
τὴν εὕρεσιν, ἐτῶν γε τοσάτων δεομένην. ΛΥΚ.
Οὐκᾶν, ὦ ἐταῖρε, πολὺ δικαιότερον μέμφοιο.
ἂν τῷ πατρί σε Μενεκράτει, καὶ τῇ μητρὶ,
(ἣτις ποτ' ἐκαλεῖτο, ἔγάρ οἶδα) ἢ καὶ πολὺ
πρότερον τῇ φύσει ἡμῶν, ὅτι σε μὴ κατὰ τὸν
Τιθω-

50. HERM. Nescio, quī fiat, Lycine, ut ra-
tionalia quidem dicere mihi videaris: sed, dice-
tur enim verum, non mediocri me molestia af-
ficis, persequendis illis et ad minutias usque
perscrutandis praeter necessitatem. Forte etiam
infelicibus hodie auspiciis domo exisse hodie vi-
dear, et egressus in te incidisse, qui me, cum
prope spem iam essem, in consilii inopiam con-
ieceris, ostendendo, quam supra vires nostras ve-
ritatis sit inuentio, quae tot annis indigeat. LYC.
Igitur, amice, multo iustius irascaris patri tuo
Menecrati et matri, quocumque illa nomine vo-
cata est, non enim novi; vel etiam multo potius
naturae nostrae, quod te non, Tithoni instar,
O 3 anno-

214 LVCIANI HERMOTIMVS,

Τιθωνὸν πολυετῇ καὶ μακρόβιον ἔθεσαν, ἀλλὰ περιέγραψαν μὴ πλείω βιώναι τὸ μήκισον ἐτῶν ἑκατὸν, ἄνθρωπον ὄντα· ἐγὼ δὲ μετὰ σὲ σκεπτόμενος, εὖρον τὸ ἐκ τῆς λόγῃ ἀποβάν.

ERM. Οὐκ, ἀλλ' ὑβριζῆς αἰεὶ σὺ, καὶ ἐκ οἷδ' ὅ, τι παθὼν, μισεῖς φιλοσοφίαν, καὶ ἐς τὰς φιλοσοφῶντας ἀποσκώπτεις. LYC. ὦ Ἑρμότιμε, ἥτις μὲν ἡ ἀλήθεια ἐστίν, ὑμεῖς ἂν ἀμεινον εἴποιτε οἱ σοφοί, σὺ τε, καὶ ὁ διδάσκαλος. ἐγὼ δὲ τόγε τοσῶτον οἶδα, ὥς & πάνυ ἡδεῖα ἐστὶν αὐτῇ τοῖς ἀκέχσιν, ἀλλὰ παρυσδοκιμεῖται ὑπὸ τῆς ψεύδους παραπολύ. εὐπροσωπότερον γὰρ ἐκεῖνο, καὶ διὰ τῶτο, ἥδιον. ἡ δὲ, ἄτε

annosum et longaeuum fecerunt, sed circumscripserunt, ne plus quam centum summum annis vivat unusquisque homo, qui fit. At ego tecum considerans, illud, quod ex rationibus consequeretur, inveni.

51. HERM. Non. Sed contumeliosus semper homo es, et nescio, qua animi affectione, odisti philosophiam et rides philosophos. LYC. Mi Hermotime, quae sit veritas, vos forte melius, qui sapientes estis, dixeritis, tu et tuus ille magister. At ego tantum novi equidem, audientibus illam non vehementer suavem esse, sed multum gratia a mendacio superari. Speciosius enim hoc, eaque causa iucundius. At illa,

αἴτε μηδὲν κίβδηλον ἑαυτῇ συνειδυῖα, μετὰ
παρρησίας διαλέγεται τοῖς ἀνθρώποις, καὶ διὰ
τὸτο ἄχθονται αὐτῇ. ἰδὲ γέ τοι καὶ σὺ νῦν
ἄχθῃ μοι, τάληθ' ἐξευρόντι περὶ τέτων με-
τὰ σ' ἔ, καὶ δηλώσαντι, οἷων ἐρῶμεν ἐγώ τε, καὶ
σὺ, ὡς ἔ. πᾶν ῥαδίον· ὥσπερ. εἰ ἀνδριάντος
ἐρῶν ἐτύγχανες, καὶ ὥς τεύξεσθαι, ὑπολαμ-
βάνων ἀνδρωπον εἶναι· ἐγὼ δὲ κατιδὼν, ὡς λί-
θος, ἢ χαλκὸς εἴη, ἐμήνυσσα πρὸς σέ ὑπ' εὐνοίας,
ὅτι ἀδυνάτων ἐρῶς, καὶ τότε δύσινην ἐμὲ εἶναι
ὥς ἂν σαυτῷ, διότι σε, ἔκ. εἶων ἐξαπατᾶσθαι,
ἀλλόκοτα καὶ ἀνέλπισα ἐλπίζοντα.

EPM.

illa, quae scilicet nihil sibi fraudulentum conscia
sit, cum fiducia quadam agit cum hominibus, et
ob id ipsum eam grauantur. Itaque et iam tu
nunc offensus mihi es, qui verum hisce de re-
bus tecum inuenerim, et declarauerim, qualia
ameius ego et tu, quam non omnino facilia:
velut si statuam tu forte adamasses, eiusque te
futurum compotem sperasses, quod hominem pu-
tares: ego autem, cognito, lapidem esse, aut aes,
indicassẽm tibi beneuolo animo, amare te, quo-
rum fieri non posset copia, et tum malcuolum
me esse tibi putares, qui decipi te non passus
sim, et absurda atque supra omnem spem posi-
ta sperare.

ΕΡΜ. Οὐκ ἔν τῷτο, ὦ Λυκίνε, Φῆς, ὡς οὐ φιλοσοφητέον ἡμῖν, ἀλλὰ χρὴ ἀργίᾳ παραδιδόντας αὐτὰς, ιδιώτας καταβιῶναι; ΛΤΚ. Καὶ πᾶ τῷτο ἤκασας ἐμᾶ λέγοντος; ἐγὼ γὰρ ἔχ' ὡς ὁ φιλοσοφητέον φημί, ἀλλ' ἐπεὶ περ φιλοσοφητέον, ὁδοί τε πολλαὶ εἰσιν ἐπὶ φιλοσοφίαν ἐκάσῃ, καὶ ἀρετὴν ἀγεῖν φάσκεσαι, ἡ δ' ἀληθὴς ἐν αὐταῖς ἀδηλός· ἀκριβῆ ποιήσασθαι τὴν διαίρεσιν. ἀδύνατον δέ γε ἡμῖν ἐφαίνετο, πολλῶν προτεθέντων, ἐλέσθαι τὸ ἄριστον, εἰ μὴ ἐπὶ πάντα ἴοι τις πειρώμενος· εἴτ' αὖ πῶς μακρὰ ἢ πεῖρα ὠφθῇ, σὺ δὲ πῶς ἀξιοῖς; (αὐτὸς γὰρ ἐρήσομαι) ὅτ' ἄν πρώτῳ ἂν ἐντύχῃς, τότε ἔψῃ,

χψ

52. HERM. Ergo illud, Lycine, dicis, non philosophandum nobis esse, sed *consultum*, ut pigritiae nos tradamus, idiotarumque vitam vivamus. LYC. Et ubi hoc dicere me audisti? Neque enim ego philosophari nos veto. sed cum philosophandum sit, multae porro viae sint, ad philosophiam vnaquaeque et virtutem ducere se professae; vera denique inter has obscura: accuratum faciendum esse discrimen, dixi. Fieri autem non posse, nobis apparebat, multis propositis eligere quod optimum, nisi per omnia quis experiendo eat: deinde longum aliquanto experimentum illud visum est. Tu autem quomodo vis facere? rursus enim interrogabo: in quem primum incideris, eum sequere, cum illo philoso-

καὶ συμφιλοσοφήσεις; καὶ κεῖνος "Ερμαιον ποιή-
σεται σα :

ΕΡΜ. Καὶ τί σοι ἀποκρινάιμην ἂν ἔτι; ὅς ᾔ-
τε αὐτόν τινα κρίνειν οἶόν τε εἶναι Φῆς, ἢ μὴ
Φοίνικος ἔτη βιώῃ, πάντας ἐν κύκλῳ περιῖων,
καὶ πειρώμενος, ᾗτε τοῖς προπεπειραμένοις πι-
σεύειν ἀξιοῖς, ᾗτε τοῖς πολλοῖς ἐπαινῶσι, καὶ
μαρτυρῶσι; ΛΥΚ. Τίνος Φῆς τὰς πολλὰς εἰ-
δότας, καὶ πεπειραμένους ἀπάντων; εἰ γάρ τις
τοιῦτός ἐστιν, ἱκανὸς ἔμοιγε καὶ εἷς, καὶ ἂν ἔτι
πολλῶν δέησῃ. ἢν δὲ τὰς ἂν εἰδότας λέγῃς, ᾗ-
δέν τι τὸ πλῆθος αὐτῶν προσάξεται με πισεύειν,
ἄχρῃς ἂν ἢ μηδέν, ἢ ἐν εἰδότας, περὶ ἀπάντων
ἀποφά-
σι-

philosophabere? et ille te sibi habebit lucrum a
propitio Mercurio temere obiectum?

53. H E R M. Et quid tibi porro respondeam,
qui neges per te iudicare quemquam posse, nisi
annos vixerit Phoenicis, ac per orbem circumiens
omnes probauerit, neque his credere velis, qui
ante experti sunt, laudantiumue et perhibentium
testimonia multitudini. L Y C. Quam mihi nar-
ras multitudinem? eorumne, qui sciunt, et ex-
perti sunt omnia? Si quis enim talis est, sufficit
mihi vnus etiam, nec iam multis opus fuerit.
Si vero nescientes dicas, nihil me ipsorum mul-
tudo ad credendum adducet, dum aut nihil,
aut vnum modo cum sciant, pronuntiabunt de
O 5 omni-

ἀποφαίνονται. ΕΡΜ. Μόνος δὲ σὺ τᾶληθές
κατεῖδες, οἱ δ' ἄλλοι ἀνόητοι ἅπαντες, ἔσοι
Φιλοσοφῆσαι. ΛΥΚ. Καταψεύδῃ με, ὦ Ἑρ-
μότιμε, λέγων, ὡς ἐγὼ προτίθημί πῃ ἑμαυτὸν
τῶν ἄλλων, ἢ τάττω ὅλως ἐν τοῖς εἰδόσι, καὶ
ἐμνημονεύεις ὧν ἔφην, ἐκ αὐτὸς εἰδέναι τᾶλη-
θές ὑπὲρ τῆς ἄλλης διατεινόμενος, ἀλλὰ μετὰ
πάντων αὐτὸ ἀγνοεῖν ὁμολογῶν.

ΕΡΜ. Ἄλλ', ὦ Λυκίνε, τὸ μὲν ἐπὶ πάντας
ἔλθειν χρῆναι, καὶ πειραθῆναι ὧν Φασι, καὶ τὸ
μὴ ἂν ἄλλως ἐλέσθαι τὸ βέλτιον, ἢ ἔτως, εὐ-
λογον ἴσως. τὸ δὲ τῇ πείρᾳ ἐκάζη τεσαῦτα ἔτη
ἀποδιδόναι, παγγέλοιον, ὥσπερ ἔχ' οἶόν τε ἐν
ἀπ' ὀλίγων καταμαθεῖν τὰ πάντα. ἐμοὶ δὲ καὶ
πάνυ

omnibus. HERM. Solus autem tu verum vidisti, reliqui amentes omnes, quotquot philosophantur. LYC. Calumniaris me, Hermotime, quasi ego usquam me praeponam reliquis, aut omnino in scientibus collocem, nec recordaris eorum, quae dixi, non contendens ipse scire verum praeter reliquos, sed cum omnibus ignorare illud confessus.

54. HERM. Sed, Lycine, illud forte consentaneum rationi, eundem esse ad omnes, dicta omnium exploranda, nec aliter quam hoc modo eligendum, quod optimum est: sed experimento unicuique tot annos attribuere, valde ridiculum, quasi non liceret ex paucis cognoscere omnia.
Mihi

πάνυ ῥάδιον εἶναι δοκεῖ τὸ τριῖτον, καὶ ἔπει-
 λῆς διατριβῆς δεόμενον. Φασὶ γέ ται τῶν πλα-
 σῶν τινα, Φειδίαν οἶμαι, ὄνυχά μόνον λέοντος
 ἰδόντα, ἀπ' ἐκείνου ἀναλελογίσθαι 10), ἡλίκος ἂν
 ὁ πᾶς λέων γένετο, κατ' ἀξίαν τῷ ὄνυχος ἀνα-
 πλασθεῖς· καὶ σὺ δέ, ἢν τις σοι χεῖρα μόνην
 ἀνθρώπου δείξῃ, τὸ ἄλλο σῶμα κατακαλύψας,
 εἰς, οἶμαι, αὐτίκῃ, ὅτι ἀνθρώπος ἐστὶ τὸ κεκα-
 λυμένον, καὶ μὴ τὸ πᾶν σῶμα ἰδῆς. καὶ τοί-
 νυν τὰ μὲν κεφαλαιώδη, ὧν ἅπαντες λέγουσι,
 ῥάδιον καταμαθεῖν ἐν ὀλίγῳ μορίῳ ἡμέρας, τὸ
 δ'

Mihi vero etiam valde facile esse tale quidpiam
 videtur, nec multa mora indigere. Dicunt certe,
 statuariorum aliquem, Phidiam puto, solo con-
 specto leonis ungue, ex illa portionis aestimatione
 collegisse, quantus integer leo esset, ex digni-
 tate unguis efficitus. Et tu sane, si quis manum
 tibi solam ostenderit hominis, reliquo contexto
 corpore, scies, puto, statim, hominem esse,
 quod tegitur, etiam si totum corpus non videas.
 Iam summa capita eorum, quae omnes dicunt,
 facile est in parva dici parte discere: illud autem
 nimis

10. Ἀναλελογίσθαι] Praeteritum passivum,
 actiue tamen interpretandum, tum quia a-
 ctiu. ἀναλογίζω in usu non est, tum quia
 huiusmodi tempora passivae terminationis in
 aliis etiam verbis actiue valent. Reitz.

δ' ὑπερακριβὲς τᾷτο, καὶ μακρᾶς τῆς ἐξετάσεως
δεόμενον, ἔ' πάνυ ἀναγκαῖον ἐς τὴν αἵρεσιν τοῦ
βελτίονος, ἀλλ' ἔνεσι κρῖναι καὶ ἀπ' ἐκείνων.

ΛΤΚ. Παπαί, ὦ Ἑρμότιμς, ὡς ἰσχυρὰ
ταῦτ' εἴρηκας, ἀπὸ τῶν μερῶν ἀξιῶν τὰ ὅλα
εἰδέναι; καίτοι ἐγὼ τὰ ἐναντία ἀκῆσας, μέμνη-
μαι, ὡς ὁ μὲν τὸ ὅλον εἰδὼς, εἰδεῖν ἂν καὶ τὸ
μέρος· ὁ δὲ μόνον τὸ μέρος, ἔκῃτι καὶ τὸ ὅλον.
ἔτω καί μοι τόδε ἀποκρίναι, ὁ Φειδίας ἂν ποτε
ιδὼν ὄνυχά λεόντος, ἔγνω ἂν, ὅτι λεόντός ἐστιν,
εἰ μὴ ἑώρακῃ ποτὲ λεόντα ὅλον; ἢ σὺ ἀνθρώπου
χεῖρα ἰδὼν, ἔσχες ἂν εἰπεῖν, ὅτι ἀνθρώπου ἐστὶ,
μὴ πρότερον εἰδὼς, μὴδ' ἑώρακὼς ἀνθρώπον; τί
σιγᾷς; ἢ βέλει ἐγὼ ἀποκρίνωμαι ὑπὲρ σῆ τά γε
ἀναγ-

nimis exquisitum, et longa exploratione indi-
gens, ad melioris electionem non utique necessa-
rium est, sed ex illis etiam potest diiudicari.

55. LYC. Vah, Hermotime, quam firma
sunt, quae dixisti, dum postulas ex partibus nos
cognoscere tota: ego vero contraria me audire
memini, qui totum norit, eum nosse etiam par-
tes; qui vero partem modo, eum non continuo
scire totum. Sic illud etiam mihi responde, Phi-
dias virguem leonis videns num leonis eum esse
cognouisset, si totum nunquam leonem vidisset;
aut hominis tu manum videns an posses nobis di-
cere, eam esse hominis, si prius neque nouisses,
neque vidisses hominem? quid taces? aut vis,
ego

ἀναγκαῖα, ὅτι ἐκ ἂν εἴχης; ὥς κινδυνεύει ὁ
Φειδίας ἀπρακτος ἀπεληλυθέναι, μάτην ἀνα-
πλάσας τὸν λέοντα· εἰδέν γάρ πρὸς τὸν Διόνυ-
σον, ὦ παῖ, λέγων. ἢ πῶς ταῦτ' ἐκείνοις ὅ-
μοια; τῷ μὲν γάρ Φειδίᾳ καὶ σοὶ εἰδέν ἄλλο τῷ
γινώριζεν τὰ μέρη αἰτίον ἦν, ἢ τὸ εἰδέναι τὸ ὅ-
λον, ἀνθρώπων λέγω, καὶ λέοντα· ἐν φιλοσο-
φίᾳ δὲ, οἷον τῇ Στωϊκῶν, πῶς ἂν ἀπὸ τῶ μέ-
ρους καὶ τὰ λοιπὰ ἴδωις; ἢ πῶς ἂν ἀποφαίνοιτο ὡς
καλά; εἰ γὰρ οἶσθα τὸ ὅλον, εἰ μέρη ἐκείνα εἰσιν.

Ὁ δὲ Φῆς, ὅτι τὰ κεφάλαια ῥάδιον ἀκῆσαι
ἀπάσης φιλοσοφίας ἐν ὀλίγῳ μορίῳ ἡμέρας, οἷον,
ἀρχὰς αὐτῶν, καὶ τέλη, καὶ τί θεὸς οἶνται
εἶναι,

ego pro te necessaria respondeam, te non posse,
videlicet. Igitur infecta re abiturus videtur tuus
Phidias, efficto frustra leone, dicens, nihil hoc
ad Bacchum, puer. Aut quomodo haec illis si-
milis? Phidiae enim et tibi nulla fuit causa alia
partes agnoscendi, praeter eam, quod integrum
nossetis, hominem dico, et leonem. In phi-
losophia autem, e. g. Stoicorum, quomodo ex
parte cognoscas etiam reliqua? aut quomodo pul-
chras pronuntiabis? neque enim totum nosti,
cuius illae partes sunt.

§6. Quod vero dicis, capita summa philoso-
phiae facile esse audire exigua diei parte, e. g.
principia cuiusque, et fines, et quid deos pu-
tent

εἶναι, τί ψυχὴν, καὶ τίνες μὲν σώματα πάντα
 Φασί, τίνες δὲ καὶ ἀσώματα εἶναι ἀξιῶσι, καὶ
 ὅτι οἱ μὲν ἡδονὴν, οἱ δὲ τὸ καλὸν ἀγαθὸν καὶ
 εὐδαιμον πείθενται, καὶ τὰ τοιαῦτα· ἐτῶσί μὲν
 ἀκέσαντας, ἀποφῆνασθαι ῥάδιον, καὶ ἔργον ἐ-
 δὲν, εἰδέναι δὲ, ὅσις ὁ τὰ κηθῆ λέγων ἐστίν, ὅρα
 μὴ ἔχῃ μόριόν ἐστιν ἡμέρας, ἀλλὰ πολλῶν ἡμερῶν
 δέηται. ἢ τί γὰρ ἐκείνοι παθόντες, ὑπὲρ αὐ-
 τῶν τέτων ἑκατοντάδας καὶ χιλιάδας βιβλίων
 ἕκαστοι συγγεγράφασιν, ὥς πείσαιεν, οἶμαι, ἀ-
 ληθῆ εἶναι τὰ ὀλίγα ἐκεῖνα, καὶ ἄσοι ἐδόκει ῥά-
 δια, καὶ εὐμαθῆ; νῦν δὲ μάντεως, οἶμαι, δεή-
 σαι σοι κἀνταῦθα πρὸς τὴν αἵρεσιν τῶν κρείτ-
 τόνων, εἰ μὴ ἀνέχῃ τὴν διατριβὴν, ὥς ἀκριβῶς
 ἐλίσσθαι

tent esse, quid animam? qui corpora esse omnia di-
 cant, qui incorporea etiam quaedam velint esse? et
 quod alii quidem in voluptate, alii vero in honestate
 bonum ac felicitatem collocant, et similia, sic
 audire et reddere facile est, et labor nullus. Scire
 vero, quis sit ille, qui vera dicat, vide ne non
 tam pars sit diei, quam dies multos postulet.
 Aut quid illis in mentem venit, ut de his ipsis
 rebus centenos millenosque libros singuli conscri-
 berent? ut persuadeant nempe, vera esse pau-
 cula illa, quae facilia tibi videbantur et discenti-
 bus obuia. Iam vero vate, puto, opus erit tibi
 hic etiam ad meliorum electionem, si morae im-
 patiens

ἐλίσσθαι αὐτὸς ἅπαντα, καὶ ὅλον ἕνασον κατα-
 στήσας, ἐπίτρεμος γὰρ αὕτη γένοιστ' ἂν, ἐκ ἔχου-
 σα περιπλοκαῖς, ἔδ' ἀναβολαῖς, εἰ μετασειλά-
 μενος τὸν μάντιν, ἀκίσσας τῶν κεφαλαίων ἅπαν-
 των, σφραγίσαιο ἐφ' ἐκάστοις· ἀπαλλάξει γάρ
 σε ὁ θεὸς μυρίων πραγμάτων, δείξας ἐν τῷ τῷ
 ἱερεῖ ἥπατι, ἅτινά σοι αἰρετέον.

Εἰ δὲ βέλει, καὶ ἄλλο τι ἀπραγμονέσσερον ὑ-
 ποθήσομαί σοι, ὥς μὴ ἱερεῖα καταθύης ταυτί,
 καὶ θυσιάσῃ τῷ μηδ' ἱερέα II) τινὰ τῶν μεγα-
 λομί-

patiens sis, qua curiose considerata vnaquaque
 re integra, eligas ipse omnia. Compendiaria
 enim haec forte via fuerit, nihil habens perple-
 xum, dilationes nullas, si haruspice aduocato,
 dum audis capita singula, exa de vnoquoque
 consulas. Infinitis enim te molestiis deus libe-
 rabit, ostendens in hepate victimae, quae tibi
 eligenda sint.

57. Si vero vis etiam aliud quiddam tibi mi-
 nus etiam molestum subiiciam, ut non mactes
 ista sacrificia, et hostias consulas, sed neque ad-
 uoces

II. Μηδ' ἱερέα] Possis forte dicere, illud τῷ
 μηδ' ἱερέα παρακαλεῖν, dictum esse per el-
 lipsin τῆς ἐν. Sed mollius mihi videbantur
 haec ita a Luciano composita, subiiciam tibi
 aliud: quid igitur? τὸ μηδὲ παρακαλεῖν, et
 hoc secutus sum in interpretando. Gesner.

λομίσθων παρακαλῆς, ἀλλ' ἐς κάλπιν ἐμβαλὼν
 γραμματεῖα, ἔχοντα τῶν φιλοσόφων ἐκάσου
 πᾶνομα, κέλευε παῖδα τῶν ἀνέβων ἀμφιθαλῆ
 τινι, προσελθόντα πρὸς τὴν κάλπιν, ἀκελῆσθαι
 ὃ, τι ἂν πρῶτον ὑπὸ τὴν χεῖρα ἔλθῃ τῶν γραμ-
 ματείων, καὶ τοιοῦτον κατὰ τὸν ληχόντα ἐκεί-
 νον, ὅσις ἂν ᾖ, φιλοσέφει.

ERM. Ταυτὶ μὲν, ὦ Λυκίνε, βωμολοχικὰ
 καὶ ἔκατὰ σέ. σὺ δὲ εἶπέ μοι, ἤδη ποτὲ οἶνον
 ἐπρίω αὐτός; ΛΤΚ. Καὶ μάλα πολλάκις. ERM.
 Ἄρ' ἐν περιήεις ἅπαντας ἐν κύκλῳ τὰς ἐν τῇ πό-
 λει καπήλας, ἀπογευόμενος, καὶ παραβάλλων,
 καὶ ἀντεξετάζων τὰς εἰνας; ΛΤΚ. Οὐδαμῶς.
 ERM.

uoces sacerdotem aliquem magna mercede con-
 ducendum: sed coniectis in urnam tabellis, sin-
 gulorum nomina philosophorum inscripta haben-
 tibus, iube puerum impuberem patrimonium ma-
 trimoniumque accedere ad urnam, et extrahere quae-
 cumque tabellarum prima sub manum venerit,
 ac deinde secundum eum, cuius fors exierit, qui
 demum cumque fuerit, philosophare.

58. HERM. Ista quidem, Lycine, scurrilia,
 neque digna te. At dic mihi, ipsene vnquam
 vinum emisisti? LYC. Et saepe quidem. HERM.
 Tum ergo circumibas circulo omnes in vrbe cau-
 pones, degustans et comparans, et inter se con-
 ferens vina. LYC. Minime vero. HERM. Suffi-
 cit

ΕΡΜ. Χρὴ γάρ, οἶμαί, σοι τῷ πρώτῳ χρησῶ
καὶ ἄξιόν ἐντυχόντι ἀποφέρεισθαι. ΛΥΚ. Νῆ
Δία. ΕΡΜ. Καὶ ἀπό γε τῆς ὀλίγης ἐκείνης γεύ-
ματος εἶχες ἂν εἰπεῖν, ὅποιός τις ἄπας ὁ οἶνός ἐστιν;
ΛΥΚ. Εἶχον γάρ. ΕΡΜ. Εἰ δὲ δὴ ἔλεγες
προσελθὼν τοῖς καπῆλοις, ἐπειδὴ κοτύλην πρί-
σθαι βάλομαι, δότε μοι, ὦ ἄνθρωπε, ἐκπιεῖν ὅ-
λον ἕκαστος ὑμῶν τὸν πίθον, ὥς διὰ παντός ἐ-
πεξελθὼν, μάθοιμι, ὅστις ἀμείνω τὸν οἶνον ἔχει,
καὶ ὅθεν μοι ῥηθῇ· εἰ ταῦτ' ἔλεγες, ἐκ ἂν
οἶμι καταγελάσαι σε αὐτὰς· εἰ δὲ καὶ ἐπιπλέον
ἐνοχλοῖς, τὰχ' ἂν καὶ προσχέαι τῆς ὕδατος;
ΛΥΚ. Οἶμαι ἔγωγε, καὶ δίκαιά γ' ἂν πάθοι-
μι. ΕΡΜ. Κατὰ ταῦτα δὴ καὶ ἐν φιλοσο-
φίᾳ·

cit enim tibi, puto, in quod primum bonum et
dignum pretio incideris, de eo ferendum tibi
curare. LYC. Per Iouem. HERM. Et de par-
uo illo gustu dicere poteras, vniuersum vinum
quale sit. LYC. Poteram enim. HERM. Si
vero accedens ad caupones dicerēs, quandoqui-
dem emere vini heminam volo, date mihi, o
isti, ebibere totum quisque dolium, vt vbi per
omnes iero intelligam, quis melius vinum ha-
beat, et vnde mihi emendum sit. Haec si dicas,
non putas te ab illis derisum iri? LYC. Equi-
dem arbitror. nec fiat mihi iniuria. HERM.
Eadem igitur philosophiae ratio. Quid ebibere
Luc. Op. T. III. P dolium

Φίλα· τί δεῖ ἐκπιδεῖν τὸν πίθον, δυναμένους ἀπ' ὀλίγου τοῦ γεύματος εἰδέναι, ὅποιόν τὸ πᾶν ἐστίν.

ΛΤΚ. Ὡς ὀλισθηρὸς εἶ, ὦ Ἑρμότιμε, καὶ διαδιδράσκεις ἐκ τῶν χειρῶν, πλην ἄλλ' ὠνισσάς γε· οἰόμενος γὰρ ἐκπεφευγέναι, ἐς τὸν αὐτὸν κύρτον ἐμπέπτωκας. ΕΡΜ. Πῶς τῷτ' ἔφη;

ΛΤΚ. Ὅτι αὐτομολεγόμενον πρᾶγμα λαβεῖν, καὶ γνώριμον ἅπασι, τὸν οἶνον, εἰκάζεις αὐτῷ τὰ ἀνομοιότατα, καὶ περὶ ὧν ἀμφισβητῶσιν ἅπαντες ἀφανῶν ὄντων· ὥς ἐγωγε ἐκ ἔχῳ εἰπεῖν, καθότι σοι ὅμοιος φιλοσοφία καὶ οἶνος εἴη, ἄρα κατὰ τῷτο μόνον, ὅτι καὶ φιλόσοφοι ἀποδίδονται τὰ μαθήματα, ὥσπερ εἰ κάπηλοι, κερσάμενοί γε οἱ πολλοί, καὶ δολώσαντες, καὶ

κακο-

dolium opus est, cum possimus de paruo gustu scire, quale sit vniuersum?

59. LYC. Quam lubricus es, Hermotime, et inter manus effugis? Quin tu adiuuisti me! dum enim effugisse te putas, in nassam eandem incidisti. H E R M. Quid ita? L Y C. Quod rem, quae ipsa se satis prodit, et notam omnibus, vinum, fumis, cique assimilas dissimillima, de quibus nempe disputent omnes, cum sint obscura. Itaque non habeo dicere, qua re tibi similis philosophia et vinum sit. Numquid in hoc solo, quod etiam philosophi vendunt doctrinas, ut caupones, multi etiam interpolant, et adulterant, et

κακομετρῶντες· ἔτῳσι δ' ἐπισκοπήσωμέν ὃ, τι καὶ λέγεις· τὸν οἶνον Φῆς τὸν ἐν τῷ πίθῳ ὅλον αὐτὸν αὐτῷ ὅμοιον εἶναι, καὶ μὰ Δί', ἐδὲν ἔτεπον· ἀλλὰ καὶ εἴ τις γεύσαιο ἀρυσάμενος ἐλίγον ὅσον αὐτῆ, εἴσεσθαι αὐτίκα, ὅποῖος ἅπας ὁ πίθος ἐστίν, ἀκόλῃθον καὶ τᾶτο, καὶ ἐδὲν ἂν ἐγώ γε τι ἀντεῖπω. ὅρα δὴ καὶ τὸ μετὰ τᾶτο, Φιλοσοφία, καὶ οἱ Φιλοσοφῶντες, εἶον ὁ διδάσκαλος ὁ σὸς, ἅρα ταῦτά πρὸς ὑμᾶς λέγει ὁσημέρῃ, καὶ περὶ τῶν αὐτῶν, ἢ ἄλλα ἄλλοτε; πολλὰ γάρ ἐσι, πρέδῃλει, ὧ ἑταῖρε· ἢ ἐκ ἂν εἰκὸς ἐτι παρέμενες αὐτῷ κατὰ τὸν Ὀδυσσεῆα περιπλῶν, καὶ περιπλανώμενος, εἰ τὰ αὐτὰ ἔλεγεν, ἀλλ' ἀπέχρη ἂν σοι καὶ ἅπαξ ἀκίσαντι.

EPM.

et male metiuntur? Ita vero inspiciamus, quod dicis. Ais vinum in dolio vniuersum simile sibi esse, nec profecto id absurdum; sed etiam si quis haustum vel tantillum illius gustet, illum statim scitarum, quale totum sit dolium: consequens hoc etiam, neque quidquam equidem contra dixerō. Sed iam vide etiam, quod sequitur. Philosophia et philosophi, v. g. magister tuus, vtrum eadem vobis dicit quotidie, et de iisdem, an alias alia? Multa enim sunt. Manifestum id quidem, amice: alioquin probabile non fuerit te apud illum mansisse circuncuntem et oberantem, si eadem diceret, sed semel audisse tibi sufficeret.

ΕΡΜ. Πῶς γὰρ ἔ; ΛΥΚ. Πῶς ἔν οἶόν τέ
 σοι ἦν, ἀπὸ τῆ πρώτης γεύματος εἰδέναι τὰ πᾶν-
 τα; ἔ γὰρ τὰ αὐτὰ γε, ἀλλ' αἰεὶ ἕτερα καὶνὰ ἐ-
 πὶ καινοῖς ἐλέγετο, ἔχ ὥσπερ ὁ οἶνος αἰεὶ ὁ αὐ-
 τὸς ἦν. ὥς, ὦ ἑταῖρε, ἦν μὴ ὅλον ἐκπίης τὸν
 πίθον, καὶ ἄλλως, μεθύων περιήεις 12) ἄτε-
 χνῶς γὰρ ἐν τῷ πυθμένι δοκεῖ μοι ὁ θεὸς κα-
 τακρύψαι τὸ φιλοσοφίας ἀγαθὸν ὑπὸ τὴν τρύ-
 γα αὐτήν. δεήσει ἔν ὅλον ἐξαντλήσαι ἐς τέλος,
 ἢ ἔποτ' ἀν εὖροις τὸ νεκτάρειν ἐκείνο πόμα, ἔ
 πάλα διψῇ μοι δοκεῖς. σὺ δὲ οἶοι τὸ τοιῆτον
 αὐτὸ

60. HERM. Qui enim possit res habere aliter?
 LYC. Quomodo igitur potuisti de primo gustu
 nosse omnia? Neque enim eadem profecto, sed
 alia semper noua super noua dicebantur; non,
 quemadmodum vinum, semper idem erat. Ita-
 que, sodalis, nisi totum ebibas dolium, etiam
 temere ebrius oberraueris. In ipso enim plane
 fundo videtur mihi Deus occultasse bonum phi-
 losophiae, sub ipsas faeces. Oportebit igitur to-
 tum ad finem usque exhaurire, aut nunquam
 inuenias nectareum illum, quem olim sitire mihi
 videris, potum. Tu autem putas, tale hoc esse,
 vt,

12. Μεθύων περιήεις] Acute. Alias ebrii
 fiunt, qui totum ebibunt; tu nisi totam ad
 fundum philosophiam exhausseris, vt ebrius
 oberrabis. *Gesner.*

αὐτὸ εἶναι, ὡς εἰ μένον γεῦσαι αὐτᾶ, καὶ σπά-
σαιο μικρὸν ὅσον, αὐτίκα σε πάνσοφον γενησό-
μενον, ὥσπερ Φασὶν ἐν Δελφοῖς τὴν πρόμαντιν,
ἐπειδὴν πῆ τᾶ ἱερᾶ νάματος, ἐνθεὸν εὐθὺς γί-
γνεσθαι, καὶ χρᾶντοῖς προσιῆσιν· ἀλλ' ἔχ' ἔτι
ἔχειν ἔοικε. σύ γ' ἐν ὑπὲρ ἡμῶν τᾶ πίθῃ ἐκπε-
πωκώς, ἐνάρχεσθαι ἐτι ἔλθεις.

Ὅρα τρῖνον, μὴ τῶδε μᾶλλον φιλοσοφία ἔοι-
κεν. ὁ μὲν γὰρ πίθος ἐτι μονέτω σοι, καὶ ὁ
κάπηλος, ἐνέσω δὲ μὴ οἶνος, ἀλλὰ πανσπερμία
τις πρὸς ὑπεράνω καὶ μετὰ τᾶτο, κύαμοι, εἴ-
τα κριθαί, καὶ ὑπὸ ταύταις φακοί, εἴτα ἐρέ-
βινθοι, καὶ ἄλλα ποικίλα πρὸς. εἰ δὲ σὺ
ὠνήσασθαι ἐθέλων τῶν σπερμάτων, καὶ ὅς ἀφε-
λῶν

vt, si modo. gustes illud, et paullum quiddam
haurias, continuo sapientiae omnis consultus fias,
vt Delphis aiunt Antistitam, cum de sacro fonte
biberit, Deo statim plenam fieri, et respondere
accedentibus. Sed non ita se res habere videtur.
Itaque ipse tu, epoto iam vitra dimidium dolio,
te circa initia adhuc esse dicebas.

61. Vide igitur, ne huic potius similis videatur
philosophia, quod dicam. Maneat enim ad-
huc dolium, et mercator. Inesto autem non
iam vinum, sed feminam quaedam omnigena
congeries, triticum supra, deinde faba, tum
hordeum, sub his lentes, deinde cicer, et alia
insuper varia. Si igitur tu emturus esses de se-
mini-

λὼν τῷ πυρὶ, ἔπερ ἦν, ἀνέδωκέ σοι δειγμα εἰς
 τὴν χεῖρα, ὡς ἰδοῖς, ἄρα ἔν ἐχοῖς ἂν εἰπεῖν εἰς
 ἐκεῖνο ἀποβλέπων, εἰ καὶ οἱ ἐρέβινθοι καθαροί,
 καὶ οἱ φακοὶ εὐτακεῖς, καὶ οἱ κύαμοι καὶ διάκενοι.
 ΕΡΜ. Οὐδαμῶς. ΑΤΚ. Οὐ τοίνυν καὶ φιλο-
 σοφίαν ἀφ' ἐνός, ὣν φήσει τις τῷ πρώτῃ, μά-
 θοι 13) ἂν ἅπασαν, ὅποιά ἐστιν· καὶ γὰρ ἐν τι ἦν,
 ὥσπερ ὁ οἶνος, ὥπερ σὺ αὐτὴν ἀπεικάζεις, ἀ-
 ξιῶν ὁμοίαν εἶναι τῷ γεύματι. τὸ δὲ ἑτεροῖόν
 τι ὠφθῇ, καὶ παρέργε τῆς ἐξετάσεως δεόμενον.
 οἶνον μὲν γὰρ φαῦλον πρίασθαι, ἐν δυοῖν ἐβολοῖν
 ὁ κίνδυνος, αὐτὸν δὲ τίνα ἐν τῷ συρφετῷ παρα-
 πολεῖ

minibus, et ille de tritico auferens aliquid, ubi
 illud erat, specimen tibi in manum daret, ut vi-
 deas; numquid igitur posses illo inspecto videre,
 an etiam puruin cicer, mollis ad coquendum
 lens, et fabae non cassae. H E R M. Nequa-
 quam. L Y C. Ergo neque philosophiam, ab
 vno aliquo, quod primum quis dixerit, vniuer-
 sam didiceris, qualis sit. Neque vnum aliquid
 erat, ut vinum, cui tu illam assimilas, et simi-
 lem esse gustui postulas: at illam plane diuersum
 quid esse apparuit, quod exploratione non per-
 functoria indigeat. Vinum enim malum egere
 periculo duorum obolorum constat: ipsum vero
 aliquem in colluione perire cum caeteris, ipse
 initio

13. Μάθοι.] Legendum μάθοις. Gesner.

πολεῖσθαι, ὡς καὶ αὐτὸς ἐν ἀρχῇ εἶπεν, οὐ
 μικρὸν εἶναι κακόν· ἄλλως τε, ὁ μὲν ὅλον ἀξιών
 ἐπιεῖν τὸν πίθος, ὡς κοτύλην πρίαιτο, ζημιώ-
 σαι ἂν τὸν κάπηλον, ἔτις ἀπίθανον γεύμενος·
 φιλοσοφία δὲ ἑδὲν ἂν τοῖσπο πάθοι, ἀλλὰ
 καὶ ὅτι κάμπολλα πῆς, ἑδὲν ἐλάττιον ὁ πίθος
 γίγνεται, ἑδὲ ζημιώσεται ὁ κάπηλος. ἐπιρρέει
 γὰρ κατὰ τὴν παροιμίαν τὸ πρᾶγμα, ἐξαντλέ-
 μενον ἐς τὸ ἔμπαλιν, ὡς τῶν Δαναϊδῶν πίθος.
 ἐκεῖνος μὲν γὰρ τὸ ἐμβαλλόμενον ἔσυνεῖχεν, ἀλ-
 λά διέρρει εὐθύς, ἐντεῦθεν δὲ, ἢ ἀφ' ἐλπίδος τί,
 πλεῖον τὸ λοιπὸν γίγνεται.

Ἐθέλω δέ σοι καὶ ἄλλο ὁμοίον εἰπεῖν φιλοσο-
 φίας περὶ γεύματος, καὶ μὴ με νομίσῃς βλασ-
 Φημεῖν

initio dicebas, non paruum esse malum. Cacte-
 rum ille, qui totum ebibere dolium postulet, ut
 deinde emat heminam, cauponem damno illa
 absurda sua gustatione auxerit: philosophiae au-
 tem nihil tale usu venit: sed quantumcumque
 biberis, nihilo minus plenum fit dolium, neque
 damnum ad cauponem peruenit. Adfluit enim,
 quod in proverbio est, res illa, quo magis exhau-
 ritur, contraria ratione illi Danaïdum dolio:
 illud enim quidquid infunderetur non continebat,
 quin statim diffunderet; hic autem, si quid abstule-
 ris, plus fit quod superest.

62. Volo autem aliud quoque de gustu philo-
 sophiae simile dicere, neque maledicere me pu-
 taue-

Φημὲν περὶ αὐτῆς, ἣν εἶπω, ὅτι Φαρμάκῳ ἐλ-
θρίῳ ἔοικεν, οἷον κωνεῖω, ἢ ἀκονίτῳ, ἢ ἄλλῳ
τῶν τοιούτων. εἰ δὲ γὰρ ταῦτα, ἐπεὶ περ θανα-
τηφόρα ἐστὶν, ἀποκτείνουσι αὐτὴν, εἴ τις ὀλίγον ὅσον
ἀκαριαῖον ἀποξύσας αὐτῶν, ἀκριβῶς τῷ ὄνυχι ἀ-
πογεύσκειτο, ἀλλὰ ἣν μὴ τοσούτον ὅσον χρὴ, καὶ
ὅπως, καὶ ἐν οἷς, ἐκ αὐτῶν ἀποθανοῖσι προσεγε-
γάρμενος· σὺ δὲ ἡξίους πλάττειν ἐξαρκεῖν, ὥς
ἀποτελέσσαι τὴν τῷ ὀλίγῳ γινώσκῃ.

ΕΡΜ. Ἔσω ταῦτα ὥς βέλαι, Λυκίνε. τί ἔν-
δεκατὸν ἔτη χρὴ βιώναί, καὶ τοσαῦτα ὑπομείναι
πραγμάτων; ἢ ἐκ αὐτῶν ἄλλως φιλοσοφῆσαι μὲν;
ΛΥΚ. Οὐ γὰρ, ὦ Ἑρμότιμε, καὶ δεινὸν εἶδέν,
εἴ γε

taueris, si veneno illam pernicioso similem di-
xero, ut cicutae, vel aconito, aut alii ex eo ge-
nere. Neque enim haec, mortifera quantumvis,
interficiant, si quis minutissimum quiddam et
indivisibile, summo inde vngue abrasum degu-
stet: sed nisi tantum, quantum opus est, et quo-
modo, et cum quibus; non moriatur, qui sum-
ferit. Tu autem postulabas minimam particu-
lam sufficere, ad perficiendam totius cognitio-
nem.

63. HERM. Sint ista uti vis, Lycine, quid
igitur? centumne annos vivere oportet, et tot
sustinere molestias, aliter philosophari non licet?
LYC. Non, Hermotime, neque id intolerabile
putan-

εἴ γε ἀληθῆ ἔλεγες ἐν ἀρχῇ, ὡς ὁ μὲν βίος βρα-
 χύς, ἡ δὲ τέχνη μακρὴ· νῦν δὲ ἐκ εἰδ' ὅ, τι
 παθὼν, ἀγανακτεῖς, εἰ μὴ αὐθιμερόν ἡμῖν, πρὶν
 δύναμ' ἡλίον, Χρύσιππος, ἢ Πλάτων, ἢ Πυθα-
 γόρας γένοιτο. EPM. Περιέρχῃ με, ὦ Λυκίνε,
 καὶ συνελαύνεις ἐς ζενὸν, ἅδαν ὑπ' ἐμᾶ δεινὸν πα-
 θὼν, ὑπὸ Φθόνος δηλαδὴ, ὅτι ἐγὼ μὲν πρᾶκτο-
 πτον ἐν τοῖς μαθήμασι, σὺ δὲ ὠλιγώρησας ἐ-
 αὐτᾶ, τηλικῆτος ὢν. ATK. Οἶσθ' ἐν ὁδρᾶς
 σεις; ἐμοὶ μὲν, ὥσπερ κορυβαντιῶντι, μὴ πρῶσ-
 εχε τὸν νῆν, ἀλλ' εἰς ληρεῖν· σὺ δ' ὡς ἔχεις,
 προχώρει ἐς τὸ πρῶσθεν τῆς ὁδῆ, καὶ πέραινε
 κατὰ τὰ ἐξ ἀρχῆς σοι δεδογμένα περὶ τούτων.
 EPM. Ἀλλ' ἐκ εἴς σὺ βίαιος ὢν αἰρεῖσθαί τι,
 ἦν

putandum, siquidem vere dixisti ab initio, vi-
 tam breuem esse, artem autem longam. Nunc
 vero, nescio qua causa, indignaris, si non eodem
 die nobis ante solis octasum, Chrysippus, aut Plato,
 aut Pythagoras fias. HERM. Circumuenis me, et
 in angustias cogis, nulla a me affectus iniuria,
 prae invidia scilicet, quod ego progressus aliquo
 usque sum in doctrina, tu vero, id aetatis homo,
 te neglexisti. L Y C. Scis ergo, quid facias?
 Mihi quidem, ut parum sanae mentis homini,
 noli animum aduertere, sed delinque me finito:
 tu vero, ut habes, perge viam, et, ut ab initio
 tibi visum est de rebus hisce, ita perfice. HERM.
 Sed tu, violentus homo, non pateris eligere me
 P 5 quid-

ἦν μὴ πειραθῶ ἀπάντων. ΛΥΚ. Καὶ μὴν εὖ εἰδέναι χρὴ, ὡς ἔη ἂν ποτε ἄλλο εἴποιμι. βίαιον δὲ λόγων ἐμὲ, ἀναίτιον δονεῖς μοι κατὰ τὸν ποιητὴν αἰτιάσθαι αὐτὸν, ἔς' ἂν μὴ ἕτερός σοι λόγος συμμαχήσας, ἀφέλῃται τῆς βίας, ἥδη ἀγόμενον. ἰδὲ γέ τοι καὶ ταύδε πολλῶ βιαιότερα φαίη ἂν σοι ὁ λόγος: σὺ δ' ἐκείνον παρεῖς, ἐμὲ ἴσως αἰτιάσῃ. ΕΡΜ. Τὰ ποῖα; θαυμάζω γὰρ, εἴ τι ἄρρητον καταλείπεται αὐτῷ.

ΛΥΚ. Οὐχ ἱκανὸν εἶναι φησι, τὸ πάντα ἰδεῖν καὶ διεξελεῖν δι' αὐτῶν, ὡς ἔχεν ἤδη ἐλῃσθαι τὸ βέλτιστον, ἀλλ' ἐτι τᾷ μεγίστῃ ἐνδεῖν. ΕΡΜ. Τίνος τάττε; ΛΥΚ. Κριτικῆς τίνος, ὧ
θαυ-

quidquam, nisi exploratis ante omnibus. LYC. Atqui bene noris, nunquam aliud me dicturum. Cum vero violentum me vocas, innocentem videris mihi, ut est apud poetam, accusare, qui ipse, donec alia ratio tibi succenturiata a vi me liberet, iam auferatur. Ecce enim ista multo iam violentiora dixerit tibi ratio. Tu vero illa ommissa, me forte accusabis. HERM. Quae? Miror enim, si quid indictum ei praetermissum sit.

64. LYC. Negat ratio, sufficere, si per nos videamus et persequamur omnia, ad hoc, ut iam eligere quod optimum est queamus; sed eo, quod maximum est, adhuc opus esse. HERM. Quonam illo? LYC. Iudicandi quodam et exploran-

θαυμάσις, καὶ ἐξεταστικῆς παρασκευῆς, καὶ νοῦ
 ὀξέος, καὶ δικαντικῆς ἀκριβοῦς, καὶ ἀδεύου, οἷαν
 χρὴ εἶναι τὴν περὶ τῶν τηλικύτων δικαστῶν, ἢ
 μάτην ἂν ἅπαντα ἐωραμένα εἴη. ἀποδοτέον ἔν,
 Φησι, καὶ τῷ τοιούτῳ χρόνον ἐκ ὀλίγον, καὶ
 προθέμενον ἅπαντα εἰς μέσον, αἰρεῖσθαι διαμέλ-
 λοντα, καὶ βραδύνοντα, πολλάκις ἐπισκοπᾶντα
 μήτε ἡλικίαν τῷ λέγοντος ἐκάστω, μήτε σχῆμα,
 ἢ δόξαν ἐπὶ σοφίᾳ αἰδέμενον, ἀλλὰ κατὰ τὰς
 Ἀρεοπαγίτας αὐτὸ παιᾶντα, οἱ ἐν νυκτὶ καὶ
 σκότῳ δικάζουσιν, ὡς μὴ ἐς τὰς λέγοντας, ἀλλ'
 ἐς τὰ λεγόμενα ἀποβλέψαιεν, καὶ τότε ἤδη ἐξέ-
 σαι σοι βεβαίως ἐλομένῳ φιλοσοφεῖν. ΕΡΜ.
 Μετὰ τὸν βίον Φῆς. ἐκ γὰρ τέτων ἔδεός ἀν-
 θρώ-

plorandi apparatu, ingenio acuto, intelligentia
 accurata et incorrupta, qualem nimirum oportet
 esse, quae tantis de rebus iudicatura sit: alioquin
 frustra omnia inspecta fuerint. Tribucendum ergo,
 ait, huic etiam tempus non paruum, et, in me-
 dium propositis omnibus, electionem ita facien-
 dani, ut multum cunctaris, teque sustineas, ac
 saepe consideres; nec aetatem vniuscuiusque qui
 dicunt, neque habitum, aut gloriam sapientiae
 reuereris, sed ut Areopagitarum more hoc agas,
 qui noctu et in tenebris iudicant, ne ad hos qui
 dicunt, sed ad ea quae dicuntur respiciant: tum
 demum licere post firmam electionem, philoso-
 phari. HERM. Post hanc vitam nempe. Quan-
 tum

θρώπων βίος ἐξαρκέσειεν ἂν ὡς ἐπὶ πάντα ἐλ-
θεῖν, καὶ ἔκαστον ἀκριβῶς ἐπιδεῖν, καὶ ἐπιδέν-
τα κρίναι, καὶ κρίνοντα ἐλέσθαι, καὶ ἐλόμενον
φιλοσοφῆσαι. μόνως γὰρ δὴ ἔτως εὖρεθῆναι
Φῆς τάληθές, ἄλλως δὲ ἔ.

ΛΥΚ. Ὅκνῶ γάρ σοι εἰπεῖν, ὦ Ἑρμότιμε, ὅ-
τι ἔδὲ τὸτο πῶ ἱκανόν, ἀλλ' ἔτι μοι δοκῶμεν
ἀεληθέναι ἡμᾶς αὐτὰς, οἴομενοι μὲν τι εὖρηκέ-
ναι βέβαιον, εὖρόντες δὲ ἔδὲν, ὥσπερ οἱ ἀ-
λιεύοντες πολλάκις κελθέντες τὰ δίπτυα, καὶ
βάρους τινὸς αἰσθόμενοι, ἀνέλκυσιν, ἰχθῦς παμ-
πόλλης γε περιβεβλημέναι ἐλπίζοντες, εἴτα ἐπει-
δὴν κάμωσιν ἀνασπῶντες, ἢ λίθος τις ἀποφαί-
νεται αὐτοῖς, ἢ κεράμιον, ψάμμῳ σπασαγμένον·
σκοπεῖ

tum enim audio, nullius hominum vita suffecerit,
ut ad omnes veniamus, et unumquemque accu-
rate inspiciamus, inspectum iudicemus, eligamus-
que iudicatum, atque electione facta philosophe-
mur. Hac enim sola ratione inueniri verum ais,
alia minime.

65. LYC. Piget enim tibi dicere, Hermotime,
ne illud quidem iam satis esse, sed nos videri per
imprudenciam putasse firmum quiddam a nobis
inuentum, inuenisse autem nihil: vti piscatores
saepe submissis retibus pondus quoddam sentien-
tes, extrahunt, pisces se quamplurimos compre-
hendisse rati; deinde, cum multo labore extra-
xerunt, aut lapis illis apparet, aut figlinum vas
arena

σκοπεῖ, μὴ καὶ ἡμεῖς τι τοιοῦτον ἀνεσπᾶνκαμεν.
 EPM. Οὐ μανθάνω, τί σοι τὰ δίκτυα ταῦτα
 βέλεται· ἀτεχνῶς γάρ με περιβάλλεις αὐτοῖς.
 ATK. Οὐκ ἔν πειρῶ διεκδύναμι· σὺν θεῷ γάρ
 οἶσθα νεῖν, εἰ καὶ τις ἄλλος· ἐγὼ γάρ, καὶ ἐφ'
 ἅπαντας ἔλθωμεν πειρώμενοι, καὶ τῷτο ἐργα-
 σόμεθα ποτε, ἔδέπω ἔδὲ τῷτο ὁῦλον ἔσεσθαι
 νομίζω, εἴ τις ἐξ αὐτῶν ἔχει τὸ ζητούμενον, ἢ
 πάντες ὁμοίως ἀγνοῶσι. EPM. Τί Φῆς; ἔδὲ
 τῶτων τις πάντως ἔχει; ATK. "Αῖδον· ἢ
 σοι ἀδύνατον δοκεῖ ἅπαντας ψεύδεσθαι, τὸ δ'
 ἀληθές, ἄλλο τι εἶναι πρὸς μηδενὸς αὐτῶν πω
 εὐρημένον.

EPM.

arena impletum. Vide, ne nos quoque tale quid
 extraxerimus. H E R M. Non assequor, quid
 illa sibi retia velint: plane enim illis me compre-
 hendit. L Y C. Exire igitur tenta. Dei enim
 virtute, si quis alius, natate didicisti. Ego enim,
 etiam cum tentando per omnes iuerimus, idque
 perfecerimus aliquando, nondum puto neque id
 ipsum planum futurum, habeatne aliquis eorum
 id, quod quaerimus, an similiter omnes ignorent.
 H E R M. Quid ais? neque horum quisquam o-
 mnino illud habet? L Y C. Obscurum. nisi forte
 fieri non posse putas, ut fallantur omnes, verum-
 que aliud plane quiddam sit, a nullo dum illo-
 rum inuentum.

ΕΡΜ. Πῶς οἶόν τε; ΛΤΚ. Οὕτως· ἔσω γὰρ ὁ μὲν ἀληθῆς ἀριθμὸς ἡμῖν, εἴκοσιν. οἷον, κυάμης τις εἴκοσιν ἐς τὴν χεῖρα λαβὼν, ἐπικλείσας, ἐρωτάτω δέκα τινάς, ὅπσοι εἰσὶν οἱ κυάμοι ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, οἱ δ' εἰκάζοντες, ὁ μὲν ἑπτὰ, ὁ δὲ πέντε, ὁ δὲ τριάκοντα λεγέτωσαν, ὁ δὲ τις δέκα, ἢ πεντεκαίδεκα, καὶ ὅλως ἄλλος ἄλλον τινὰ ἀριθμόν. ἐνδέχεται μέντοι καὶ κατὰ τύχην τινὰ ἀληθεῦσαι, ἢ γὰρ;

ΕΡΜ. Ναί. ΛΤΚ. Οὐ μὲν ἔδὲ τῶτο ἀδύνατον, ἅπαντας ἄλλον ἄλλος ἀριθμὸς εἰπεῖν, τὰς ψευδεῖς, καὶ ἂν ὄντας, μηδένα δὲ αὐτῶν φάναί, ὅτι εἴκοσιν ὁ ἀνὴρ κυάμης ἔχει· ἢ τί Φῆς;

ΕΡΜ. Οὐκ ἀδύνατον. ΛΤΚ. Κατὰ ταῦτα τοῖόν

66. H E R M. Qui fieri illud possit? L Y C. Ita. Sit enim verus nobis numerus, viginti. Verbi causa fabas aliquis viginti manu sumens, ea clausa interroget decem homines, quot sint in manu sua fabae? at illi diuinantes dicant, unus septem, alius quinque, alius triginta, alius decem aut quindecim, et in vniuersum alium alius numerum. Fieri quidem potest, vt aliquis forte quadam verum dicat. Nonne ita est? HERM. Est sane. L Y C. Verum enim vero neque illud non potest accidere, vt omnes, alium alii, numeros falsos dicant, non veros, nemo autem illorum dicat, viginti fabas virum habere. Aut quid ais? HERM. Fieri sic posse. L Y C. Eadem

τοίνυν ἅπαντες μὲν οἱ φιλοσοφῶντες τὴν εὐδαιμονίαν ζητῶσιν ὁποῖόν τι, ἐς, καὶ λέγουσιν ἄλλος ἄλλο τι αὐτὴν εἶναι, ὁ μὲν ἡδονὴν, ὁ δὲ τὸ καλόν, ὁ δὲ, ὅσα ἕτερα φασὶ περὶ αὐτῆς. εἰκὸς μὲν ἔν καὶ τῶτων ἓν τι εἶναι τὸ εὐδαιμον· ἐκ ἀπεικὸς δὲ καὶ ἄλλο τι παρ' αὐτὰ πάντα· καὶ εἰκότα μὲν ἡμεῖς ἀνάπαλιν ἢ ἐχρῆν, πρὶν τὴν ἀρχὴν εὑρεῖν, ἐπείγεσθαι πρὸς τὸ τέλος. ἔδει δ', οἶμαι, πρότερον φανερόν γενέσθαι, ὅτι ἐγνωσάμεθα τὰληθές, καὶ πάντως ἔχει τις αὐτὸ εἰδὼς τῶν φιλοσοφῶντων, εἴτα μετὰ τῆτο, τὸ ἐξῆς ἂν ἦν ζητῆσαι, ὥ πεισέον ἐσὶν. E P M. "Ὡστε, ὦ Λυκίνε, τῆτο φῆς, ὅτι ἐδ' ἂν διὰ πάσης φιλοσοφίας χωρήσωμεν, ἐδὲ τότε πάντως ἔχομεν

dem ratione igitur philosophi omnes felicitatem quaerunt, qualis sit, et eam dicunt alius in alia re inesse, unus quidem in voluptate, alius in honesto, alii alia omnia de ea dicunt. Veri igitur simile est horum unum quoddam esse summum bonum; sed nec abhorret, esse quiddam praeter illa omnia. Itaque videmur nos, contra quam oportebat, initio nondum inuento festinare ad finem. Oportebat autem, puto, planum ante fieri, cognitam esse veritatem, et omnino haberi illam ab vno, qui eam sciat, philosophorum: ne deinde quaerendum erat, cui illorum fides sit habenda? H E R M. Hoc igitur, Lycine, dicis, neque si per unamquamque eamus philosophiam,

ἔχομεν τὰληθές εὐρεῖν. ΛΤΚ. Μὴ ἐμέ, ὦ γὰρ
 θε, ἐρώτα, ἀλλὰ τὸν λόγον αὐθις αὐτόν· καὶ
 ἴσως ἂν ἀποκρίναιτό σοι, ὅτι εἰδέπω, ἐς' ἃν ἄ-
 δηλον, ἦ, εἰ ἐν τι τούτων ἐστίν, ὧν οὗτοι λέ-
 γουσιν.

ΕΡΜ. Οὐδέποτε ἄρα ἐξ ὧν σὺ Φῆς, εὐρήσο-
 μεν, εἰδὲ φιλοσοφήσομεν, ἀλλὰ δεήσει ἡμᾶς
 ιδιώτην τινὰ βίον ζῆν, ἀποσάντας τῆ φιλοσο-
 φεῖν. τῷτο ξυμβαίνει γε ἐξ ὧν Φῆς ἀδύνατον
 εἶναι φιλοσοφῆσαι, καὶ ἀνέφικτον ἀνθρώπῳ
 γε ὄντι. ἀξιοῖς γὰρ τὸν φιλοσοφῆσειν μέλλον-
 τα, ἐλῆσθαι πρῶτον Φιλοσοφίαν τὴν ἀρίστην·
 ἢ δ' αἵρεσις ἔτω σοι ἐδόκει μόνως ἀκριβὲς ἂν
 γενέ-

ne sic quidem, inquam, omnino verum nos in-
 uenire posse. L Y C. Noli me, bone vir, in-
 terrogare, sed ipsam rursus rationem. Atque illa
 tibi forte respondeat, nondum hoc omnino non
 posse, dum obscurum maneat, sitne aliquid eo-
 rum, quae isti dicunt.

67. HERM. Nunquam igitur, quantum di-
 cis, inuchiemus, neque philosophabimur, sed
 idiotarum nos vitam viuere oportebit, et a philo-
 sophia desistere. Hoc cogitur ex iis, quae dicis,
 fieri non posse, ut philosophemur, peruenire ad
 eam homini nato non licere. Postulas enim, eum
 qui philosophaturus sit, eligere primum philoso-
 phiam optimam. Electio porro ista ita demum
 accura-

γενέσθαι, εἰ διὰ πάσης Φιλοσοφίας χωρήσαν-
τες, ἐλπίμεθα τὴν ἀληθευάτην. εἴτα λογιζό-
μενος ἐτῶν ἀριθμὸν, ὅποσος ἐκάσῃ ἱκανὸς ἐσιν
ὑπερέξπιπτες, ἀπομηκύνων τὸ πρᾶγμα ἐς γε-
νῆας ἄλλας, ὥς ὑπερέμμερον 14) γίνεσθαι τὰ-
ληθές τῷ ἐκάστῳ βίῃ. τελευτῶν δὲ, καὶ τὰτα
αὐτὸ ἐκ ἀνευδρίας ἀποφαίνεις, ἀδελον εἶναι
λέγων, εἴτε εὖρηται πρὸς τῶν Φιλοσοφούντων
πάσαι τὰληθές, εἴτε καὶ μή. ΛΥΚ. Σὺ δὲ
πῶς, Ἑρμότιμε, δύναιο ἀν' ἀπομοσάμενος εἰπεῖν
ὅ, τε

accurata tibi videtur esse, si per omnem philoso-
phiam euntes, eam, quae verissima est, eligamus.
Deinde dum computas annorum numerum, qui
unicuique *sectae* sufficiat, modum omnem ex-
cessisti, producto in alias generationes negotio,
ut adeo post terminum vitae singulorum veniat
denuum veritas. Denique vero id ipsum quoque
dubitatione non usquequaque liberum esse pro-
nuntias, qui dicas, obscurum esse, inuentane
sit olim a philosophis veritas, nec ne. LYC. At
tu, Hermotime, num possis iuratus dicere, eam
inuen-

14. Ὑπερέμμερον] Vocis ὑπερέμμερον notionem
elegantè declarat illud Longini f. 14. ubi
ὑπερέμμερόν τι τῷ ἰδίῳ βίῃ καὶ χρόνῳ φθέγγ-
εσθαι rectè interpretatus est ex Cicerone
Tollius, dicere aliquid, quod non iisdem re-
gionibus terminetur, quibus vitae nostrae spa-
tium circumscriptum est. Gesner.

ἐ, τι εὔρηται πρὸς αὐτῶν; ΕΡΜ. Ἐγὼ μὲν ἐκ
 ἂν ὁμῶσαιμι. ΛΥΚ. Καίτοι πόσα ἄλλα παρεί-
 δον ἐκὼν σοι, ἐξετάσως μακρᾶς καὶ αὐτὰ δεῖ-
 μενα.

ΕΡΜ. Τὰ ποῖα; ΛΥΚ. Οὐκ ῥηκείς τῶν
 Στωϊκῶν, ἢ Ἐπικυρεῶν, ἢ Πλάτωνικῶν εἶναι
 Φασκόντων, τῶς μὲν εἰδέναι τῶς λόγους ἐκά-
 ρες, τῶς δὲ μὴ, καίτοι τάγε ἄλλα πάνυ ἀξιο-
 πίστες ὄντας; ΕΡΜ. Ἀληθῆ ταῦτα. ΛΥΚ.
 Τὸ τοίνυν διακρίναι τῶς εἰδότας, καὶ διαγινώσκειν,
 ἀπὸ τῶν ἐκ εἰδόντων μὲν, Φασκόντων δὲ, οὐ
 σοι δοκεῖ πάνυ ἐργῶδες εἶναι; ΕΡΜ. Καὶ μά-
 λα. ΛΥΚ. Δείξει τοίνυν σέ, εἰ μέλλεις Στωϊ-
 κῶν τὸν ἄριστον εἰσεσθαι, εἰ καὶ μὴ ἐπὶ πάντα,
 ἄλλ'

inuentam ab illis esse? HERM. Equidem non
 iurauerim. L Y C. Quam multa etiam praeter-
 uidi tibi prudens, examine longo quae et ipsa
 opus habeant?

68. HERM. Quae? LYC. Nonne audis qui
 se Stoicos, aut Epicureos, aut Platonicos esse di-
 cant, eorum partim scire rationes singulas, alios
 non item, quamuis dignos fide caeteroquin ho-
 mines. HERM. Vera ista. LYC. Discernere
 igitur eos, qui sciunt, et dignoscere ab his, qui
 eum nesciant, scire tamen se dicant, nonne ope-
 rosum valde esse tibi videtur? HERM. Valde
 id quidem. LYC. Oportebit igitur te, si opti-
 mum Stoicorum nosse volueris, si non ad omnes,
 ad

ἀλλ' ἐν ἐπὶ τὰς πλείους αὐτῶν ἐλθεῖν, καὶ πε-
ραθῆναι, καὶ τὸν ἀμείνω προσήσασθαι διδάσκα-
λον, γυμνασάμενόν γε πρότερον, καὶ κριτικὴν
τῶν τοιαύτων δύναμιν πορισάμενον, ὥς μὴ σε
λάθῃ ὁ χεῖρων προκριθεῖς. καὶ σὺ καὶ πρὸς τῷ-
το ἔργον, ὅσον δεῖ τῷ χρόνῳ, ἐν ἐκῶν παρήκας, δε-
διώς, μὴ σὺ ἀγανακτήσης, καίτοι τό γε μέγιστον
τε ἅμα καὶ ἀναγκαιότατον ἐν τοῖς τοιαύτοις, λέ-
γω δὴ τοῖς ἀδόλοις τε, καὶ ἀμφιβόλοις, ἐν τῷ-
τό ἔσιν, οἶμαι, καὶ μόνη σοι αὕτη πιστὴ καὶ βέ-
βαιος ἐλπίς ἐπὶ τὴν ἀλήθειάν τε καὶ εὐεσιν αὐ-
τῆς, ἄλλη δὲ ἔδ' ἤτις ἔστιν, ἢ τὸ κρίνειν δύνασθαι,
καὶ χωρίζειν ἀπὸ τῶν ἀληθῶν τὰ ψευδῆ, καὶ
ὑπάρχειν σοι κατὰ τὰς ἀργυρογνώμονας διαγι-
γνώσκειν αὐτὰ, τε δοκιμα καὶ ἀκιβδηλα, καὶ ἀπα-
ρακε-

ad plerisque certe illorum accedere, et tentare,
et meliorem tibi magistrum eligere, instituta prius
exercitatione, et iudicandi de talibus comparata
facultate, ne imprudens deteriorem praeferas.
Tu vero hoc etiam vide, quanto opus sit tempore,
quod praetermisi volens; veritus, ne indigne
ferres, licet maximum et maxime necessarium in
talibus, obscuris inquam et ambiguis, vnum
hoc esse arbitrer. Ac sola tibi haec fidelis et fir-
ma spes ad veritatem inveniendam; alia vero
quaecumque nulla, quam si iudicare possis et se-
parare a veris falsa, si facultas tibi sit, qualis ar-
gentariorum, dignoscendi proba et fraudis expertia

ρακεκομμένα· καὶ εἴ ποτε τοιαύτην τινὰ δύναμιν καὶ τέχνην πορισάμενός, ἥεις ἐπὶ τὴν ἐξέτασιν τῶν λεγομένων. εἰ δὲ μή, εὖ ἴσθι, ὡς ἐδὲν κωλύσει σε τῆς ῥινὸς ἔλκεσθαι ὑφ' ἐκάζων, ἢ θαλλῶ προδειχθέντι ἀκολουθεῖν, ὥσπερ τὰ πρόβατα. μᾶλλον δὲ τῷ ἐπιτραπεζίῳ ὕδατι ἐοικώς ἔσῃ, ἐφ' ᾧ, τι ἂν μέρος ἐλκύσῃ σέ τις ἄκρῳ τῷ δακτύλῳ ἀγόμενος. ἢ καὶ, νῆ Δία, καλάμῳ τινὶ, ἐπ' ὅχθῃ παραποταμίᾳ πεφυκότι, καὶ πρὸς πᾶν τὸ πνέον καμπτομένῳ, καὶ μικρὰ τις αὖρα διαφυσήσασα, διασαλεύσῃ αὐτόν.

Ὡς εἴ γέ τινα εὖρης διδάσκαλον, ὃς ἀποδείξεως πέρι, καὶ τῆς τῶν ἀμφισβητημένων διακρίσεως,

ab his, quae adulterata sunt. Et, si quando facultate illa atque arte comparata, ad eorum quae dicuntur examen accedas, *bene habet*: sin vero minus, nihil, mihi crede, obstabit, quo minus naribus traharis ab unoquoque, aut fruticem praemonstratum sequaris, vti pecora. Potius vero fusae per mensam aquae similis eris, qui, quamcumque te in partem summo quis digito trahat, sequare: aut, per Iouem, enatae ad fluminis ripam arundini, ad quemuis spiritum flexae, quam et minuta quaeuis aura flatu suo commoueat.

69. Itaque si quem magistrum inuenias, qui de demonstratione atque dubiorum diiudicatione
artem,

σεως, τέχνην τινὰ εἰδώς, διδάξεις σε, παύσῃ
 δηλαδὴ πράγματα ἔχων. αὐτίκα γάρ σοι τὸ
 βέλτιστον φανεῖται, καὶ τὰληθὲς ὑπαχθὲν τῇ
 ἀποδεικτικῇ ταύτῃ τέχνῃ, καὶ τὸ ψεῦδος ἐλεγ-
 χθήσεται, καὶ σὺ βεβαίως ἐλόμενος, καὶ κρί-
 νας, φιλοσοφήσεις, καὶ τὴν τριπόθητον εὐδαι-
 μονίαν κτησάμενος, βιώσῃ μετ' αὐτῆς, ἅπαντα
 συλλέβδην ἔχων τὰ ἀγαθὰ. ΕΡΜ. Εὐγε, ὦ
 Λυκῖνε, παραπολὺ γὰρ ταῦτ' ἀμείνω, καὶ ἐλ-
 πίδος ἔμικρὰς ἐχόμενα λήγεις, καὶ ζητητέος
 ὡς ἔοικεν ἡμῶν ἀνὴρ τις τοιοῦτος, διαγνωσικὸς τε,
 καὶ διακριτικὸς ποιήσων ἡμᾶς, καὶ τὸ μέγιστον
 ἀποδεικτικὸς, ὡς τὰ γε μετὰ ταῦτα, ῥᾷδια ἦ-
 δη, καὶ ἀπράγματα, καὶ ἔ. πολλῆς διατριβῆς
 δεόμε-

artem, quam norit, te doceat, laborare nimi-
 rum defines. Statim enim quod optimum est tibi
 apparuerit, et verum demonstratiuae illi arti sub-
 iectum; mendacium vero deprehendetur, tuque,
 firma electione facta et iudicio, philosophabere,
 et expetita illa votis omnibus felicitate parta, cum
 ea viues, bona possidens coniunctim omnia.
 HERM. Euge, Lycine, multum enim ista me-
 liora dicis, et cum spe non mediocri coniuncta,
 quaerendusque, vt videtur, nobis talis vir est,
 qui illa nos dignoscendi diiudicandique facultate
 instruat, et, quod maximum est, demonstrandi
 quoque: itaque ea, quae sequuntur, facilia iam, et
 molestiae expertia, nec morae multae indigentia.

δεόμενα. καὶ ἔγωγε ἤδη χάριν οἶδά σοι, ἐξου-
 ρόντι σύντομόν τινα ταύτην ἡμῖν, καὶ ἀρίστην ὁ-
 δόν. ΛΤΚ. Καὶ μὴν εὐδέπω χάριν ἂν μοι εἰδείης
 εἰκότως. εὐδὲν γάρ σοι ἐξευρηκίως εἶδεξα, ὥς ἐγ-
 γυτέρω σε ποιήσεν τῆς ἐλπίδος. τὸ δὲ, πολὺ
 πορρώτέρω γεγονάμεν, ἢ πρότερον ἦμεν, καὶ
 κατὰ τὰς παροιμιαζομένας, πολλὰ μοχθήσαν-
 τες, ὁμοίως ἐσμέν. ΕΡΜ. Πῶς τοῦτο Φῆς;
 πάνυ γὰρ λυπηρὸν τι καὶ δύσελπι εἶναι εἰκας.

ΛΤΚ. "Οτι, ὦ ἑταῖρε, καὶν εὐρωμην ὑπι-
 σχνήμενόν τινα εἰδέναι τε ἀπόδειξιν, καὶ ἄλλον
 διδάξειν, ἐκ αὐτίκα, οἶμαι, πιστεύσομεν αὐτῷ,
 ἀλλὰ τινα ζητήσομεν τὸν κρῖναι δυνάμενον, εἰ
 ἄληθῆ ὁ ἀνὴρ λέγει· καὶν τὰτα εὐπορήσομεν,
 ἄδη-

Atque iam tibi gratiam equidem habeo, qui com-
 pendiarium hanc nobis optimamque viam inue-
 neris. LYC. Quin nondum debes mihi gratias:
 nihil enim vel inueni, vel ostendi, quod spei te
 tuae propius admoueat. Sed multo, quam prius
 eramus, longius nunc absumus, et, quod est in
 prouerbio, post multum laborem, ut ante, habe-
 mus. H E R M. Quid ita? videris enim triste
 quiddam et desperationis plenum dicturus.

70. LYC. Quoniam, amice, etiamsi inuenia-
 mus aliquem, professum scire se demonstratio-
 nem, ac docere velle alios, non statim, puto,
 illi credemus, sed quaeremus, qui iudicare possit,
 an vera ille dicat? Et huius si oblata copia sit,
 obicu-

ἄδηλον ἔτι ἡμῖν, εἰ ὁ ἐπιγνώμων ἄτος οἶδε δια-
 γινώσκων τὸν ὀρθῶς κρινέντα, ἢ μὴ. καὶ ἐπὶ
 αὐτὸν αὖθις τῆτον, ἄλλῃ ἐπιγνώμονος, οἶμαι,
 δεῖ. ἡμεῖς γὰρ πόθεν ἂν εἰδείμεν διακρίνειν τὸν
 ἄριστα κρίνειν δυνάμενον; ὀρθῶς, ὅποι τῆτο ἀπο-
 κρίνεται, καὶ ὡς ἀπέραντον γέγνηται, σῆμα πο-
 τε καὶ καταληφθῆναι μὴ δυνάμενον; ἐπεὶ καὶ
 τὰς ἀποδείξεις αὐτὰς, ἀπόσας οἷόν τε εὐρίσκειν,
 ἀμφισβητημένους ὄψει, καὶ μηδὲν ἐχέσας βέ-
 βαιον. αἱ γὰρ πλείους αὐτῶν, δι' ἄλλων ἀμ-
 φισβητημένων πείθου ἡμᾶς βιάζονται εἰδέναι.
 αἱ δὲ, τοῖς πάντι προδήλοισι καὶ ἀφαιρέσασθαι συν-
 ἄπτουσαι, ἔδὲν αὐτοῖς κοινωνέντα, ἀποδείξεις
 ὅμως αὐτῶν εἶναι φάσκουσιν. ὥπερ εἴ τις οἶοι-
 το

obscurum adhuc nobis, vtrum ille index digno-
 scere possit recte iudicaturum, nec ne? et ad hunc
 ipsum alio, arbitrator, indice opus est. Nos enim
 unde sciamus diiudicare eum, qui iudicare possit
 optime? Vides, quorsum hoc pertineat, et vt sit
 infinitum, cum stare nusquam, et comprehendi
 possit? quandoquidem ipsas quoque demonstra-
 tiones, quotquot inueniri possunt, in dubium
 reuocari videas, neque firmum quidquam habe-
 re. Aliae enim et pleraeque illarum per alia, de
 quibus et ipsis adhuc lis est, persuadere nobis ni-
 tuntur se scire: aliae vero, quae obscurissima ma-
 nifestis copulant, et commune nihil habentibus,
 demonstrationes tamen illorum esse dicunt. Verbi

το ἀποδείξειν εἶναι θεός, διότι βωμοὶ αὐτῶν ὄντες φαίνονται. ὥς, ὦ Ἑρμότιμα, ἢ οἶδ' ὅπως, καθάπερ οἱ ἐν κύκλῳ θεόντες, ἐπὶ τὴν αὐτὴν ἀρχὴν, καὶ ἀπορίαν, ἐπαναληλύθαμεν.

ΕΡΜ. Οἶά με εἰργάσω, ὦ Λυκίε, ἀνδρακάς μοι τὸν θησαυρὸν ἀπαφήνας, καὶ ὡς εἴκειν ἀπολεῖται μοι τὰ τοσαῦτα ἔτη, καὶ ὁ καίματος ὁ πολὺς. ΛΥΚ. Ἀλλ', ὦ Ἑρμότιμα, πολὺ ἔλαττον ἀνιάση, ἢ ἐννοήσης, ὅτι ἔ μόνος ἐξω μένεις τῶν ἐλπισθέντων ἀγαθῶν, ἀλλὰ πάντες, ὡς ἔπος εἰπεῖν, περὶ ὄντος σκιᾶς μάχονται οἱ φιλοσοφῶντες. ἢ τίς ἄρα δύναίτο δι' ἐκείνων ἀπάντων χωρῆσαι, ὧν ἔφην; ὅπερ ἀδύνατον καὶ αὐτὸς λέγεις εἶναι· νῦν δέ, ὁμοίον μοι δοκεῖς ποιεῖν, ὥσπερ εἴ τις δακρυοὶ, καὶ αἰτιῶτο τὴν τύχην,

causa, si quis putet inde se demonstraturum Deos esse, quod altaria illorum esse apparet. Itaque nescio quomodo, Hermotime, ut currentes in circulo, ad idem initium et dubitationem rediimus.

71. H E R M. Ut me tractasti, Lycine, qui thesaurum mihi in carbones redegeris: ut videtur, periere mihi tot anni et labor ille plurimus. LYC. Sed multo minus, Hermotime, moleste feres, si cogitaueris non solum te speratis bonis carere, sed omnes, ut ita dicam, de asini umbra pugnare philosophos. Aut quis ire queat per illa, quae dixi, omnia? quod fieri posse et ipse negas. Iam vero idem mihi videris facere, ac si quis ploret et

τύχην, ὅτι μὴ δύναίτο ἀναλθεῖν εἰς τὸν ἕρπυλιν,
 ἢ ὅτι μὴ βύθιος ὑποδύς εἰς τὴν θάλατταν, ἀπὸ
 Σικελίας εἰς Κύπρον ἀναδύσεται, ἢ ὅτι μὴ ἀρ-
 θρεῖς πτηνὸς αὐθημερόν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος εἰς Ἰν-
 δὸν τελεῖ· τὸ δ' αἷτιον τῆς λύπης, ὅτι ἡλπί-
 κει, οἶμαι, ἢ ὄναρ ποτὲ ἰδὼν τοιᾶτον, ἢ αὐτὸς
 αὐτῷ ἀνακλώσας, ἢ πρότερον ἐξετάσας, εἰ ἐπι-
 κτὰ εὖχεται, καὶ κατὰ τὴν ἀνδρώπην Φύειν.
 καὶ δὴ καὶ σὲ, ὦ ἑταῖρε, πολλὰ καὶ θαυμαστὰ ὀ-
 νειροπολῆντα νύξας ὁ λόγος, ἀπὸ τῆς ὑπνῶ ἐκ-
 θορῆς ἐποήσεν, εἴτα ὀργίξῃ αὐτῷ, ἔτι μολίς
 τὰς ὀφθαλμοὺς ἀνοίγων, καὶ τὸν ὑπνον ἢ ῥαδίως
 ἀποσειόμενος ὑφ' ἡδονῆς ὦν εἴρας· πάσχασι δ'
 αὐτὸ

et cum fortuna quærat, quod adscendere in coe-
 lum nequeat, aut quod non profundo mari mer-
 sus a Sicilia emergere in Cyprum, aut quod non
 pennis sublatus ex Graecia eodem die ad Indos
 perueniat: causam vero eius doloris *hanc habeat*,
 quod sperauerit, puto, aut viso forte tali somnio,
 aut quod ipse sibi ultro finxerit, non explorato
 prius, num ea optet, ad quae peruenire possit,
 quaeque humanae naturae conueniant. Et sane
 tibi quoque, sodalis, multa et admirabilia so-
 mnianti latus fodiens ratio, ex somno ut exsilires
 effecit. Deinde illi irasceris vix aperiens oculos,
 et non sine difficultate somnum prae voluptate vi-
 forum excutiens. Vfu illud venit etiam iis, qui

αὐτὸ καὶ οἱ τὴν κενὴν μακαρίαν ἑαυτοῖς ἀναπλάττοντες, ἣν μεταξὺ πλετῶσιν αὐτοῖς, καὶ θησαυροὺς ἀνθρώποις, καὶ βασιλεύουσι, καὶ τὰλλα εὐδαίμονῶσιν, οἷα πολλὰ ἡ θεὸς ἐκείνη ἐαδικεργεῖ, ἡ εὐχὴ μεγαλόδωρος ἔσται, καὶ πρὸς ἑδὲν ἀντιλέγεται, καὶ πτηνὸς θάλη τις γενέσθαι, καὶ κολοσσιαῖος τὸ μέγεθος, καὶ ὅρη ὅλα χρυσᾷ εὐρίσκειν. ἣν τοίνυν ταῦτα ἐννοῶσιν αὐτοὶς ὁ παῖς προσελθὼν, ἔρηται τι τῶν ἀναγκαίων, οἷον, ὅθεν ἄρτους ὠνητέον, ἢ ὅ, τι ἢ, Φατέον πρὸς τὸν ἀπαιτῶντα τᾶνοῖνιον, ἐκ πολλῶν περιμένοντα, ἔτως ἀγανακτῶσιν, ὡς ὑπὸ τῷ ἐρομένῃ καὶ παρενοχλήσαντος ἀφαιρεθέντες ἅπαντα ἐκείνη

vanam illam Beatam *insulam* sibi fingunt. Si his, dum diuites sunt, dum effodiunt thesauros, et regnant et caeteris rebus beati sunt, qualia multa perpetrat Dea illa, cui Voti nomen est, magnifica muneribus, neque contradicens cuiquam, nec si volucris fieri quis velit, nec si Colossaea magnitudine, nec si aureos totos montes inuenire: haec igitur dum animo agitant, si puēr accedens interroget necessarium quiddam, verbi gratia, vnde panis emendus? aut quid respondendum mercedem domus repetenti, qui diu iam exspectauerit? ita indignantur, quasi ab interrogante illo atque interpellante ablata ipsis essent bona

ἐκείνη τάχα θά', καὶ ὀλίγη δέξαι τὴν ῥίνα τοῦ παιδὸς ἀποτραχεῖν.

Ἀλλὰ σὺ, ὦ Φιλότης, μὴ πάθῃς αὐτὸ πρὸς ἐμὲ, εἴ σε θησαυρὸς ἀνορύττοντα, καὶ πετόμενον, καὶ τινὰς ἐννοίας ὑπερφυεῖς εἰνοῦντα, καὶ τινὰς ἐλπίδας ἀνεφίπτας ἐλπίζοντα, Φίλος ὢν, ἔ περιεῖδον διὰ πάντος τῆ βίᾳ, ὀνειρώ ἤδεῖ μὲν ἴσως, ἀτὰρ ὀνειρώ γε συνόντα· διαναשאάντα δέ, ἀξιῶ πράττειν τί τῶν ἀναγκαιῶν, καὶ ὃ σε παρὰ πέμπει εἰς τὸ λοιπὸν τῆ βίᾳ, τὰ κοινὰ ταῦτα φρονέοντα. ἐπεὶ ὃ γε νῦν ἐπραττες, καὶ ἐπενόεις, ἔδεν τῶν ἵπποκενταύρων καὶ χιμαιρῶν καὶ γοργόνων διαφέρει, καὶ ὅσα ἄλλα ὄντιοι,
καὶ

bona illa omnia, et parum abest, quin morfu nasum puero auferant.

72. Tu vero, amice, noli eodem in me impetu ferri, si te effodientem thesauros, aut volantem, aut cogitationes quasdam maiores, quam natura patitur, agitantem, et spes habentem, ad quas perueniri non potest, pro amicitia nostra non passus sum per omnem vitam in somnio, suavi illo quidem, sed somnio tamen, versari: sed surgere iubeo, et facere quidquam eorum, quae opus sunt, quodque te ad id quod superest vitae dimittere possit communi illo sensu praeditum. Quod enim modo agebas, et cogitabas, ab Hippocentauris et Chimaeris et Gorgonibus nihil quidquam differt, et quaecumque alia Somnia et
Poetae

καὶ ποιῆται καὶ γραφεῖς ἐλεύθεροι ὄντες, ἀνα-
πλάττουσιν, ἔτε γεγόμενα πώποτε, ἔτε γενέ-
σθαι δυνάμενα· καὶ ὅμοις ὁ πολὺς λεῶς πιθεύου-
σιν αὐτοῖς, καὶ κηλοῦνται ὁρῶντες, ἢ ἀκούον-
τες τὰ τοιαῦτα, διὰ τὸ ξένα καὶ ἀλλόκοτα
εἶναι.

Καὶ σὺ δὴ μυθοποιῶντικὸς ἀνέσας, ὡς ἔστι τις
γυνὴ ὑπερφυῆς τὸ κάλλος, ὑπὲρ τὰς Χάριτας
αὐτάς, ἢ τὴν Οὐρανίαν εἶναι, μὴ πρότερον ἐξε-
τάσας, εἰ ἀληθῆ λέγει, καὶ εἰ ἔστι περ τῆς γῆς ἢ
ἄνθρωπος αὕτη, ἤρας εὐθύς, ὥσπερ Φασὶ τὴν
Μήδειαν, ἐξ ὀνειράτος ἐρασθῆναι τῷ Ἰάσονος· ὃ
δὲ δὴ μάλιστα σε πρὸς τὸν ἔρωτα ἐπηγάγετο,
καὶ τὰς ἄλλας δέ, ὅποσοι τᾶ αὐτῷ σοι εἰδώλου
ἐρῶσι,

Poëtae et pictores pro sua libertate confingunt,
quae nec fuere unquam, neque fieri possunt. Et
tamen maior pars populi credunt illis, et viden-
dis audiendisue talibus mulcentur, ob id ipsum
nempe, quod peregrina sunt et absurda.

73. Et tu sane cum ex fabulatore quodam au-
distes, mulierem esse, quae pulchritudine natu-
ram supergressa, vel Gratias ipsas aut Coelestem
illam *Venerem* vincat, non explorato prius, vtrum
vera dicat, et sitne terrarum alicubi ista mulier,
statim amare eam coepisti, vt Medeam aiunt ex
insomnio amore Iasonis correptam. Quod autem
maxime te in amorem illum induxit, aliosque,
quotquot eandem quam tu vimbram amant, quan-
tum

ἔρῳσι, τῷτο ἦν, ὥς γε μοι εἰκάζοντι φαίνεται,
 τὸ τὸν λέγοντα ἐκείνον περὶ τῆς γυναικὸς, ἐπεὶ
 περ ἐπισεύθη τὸ πρῶτον, ὅτι ἀληθὴ λέγει, ἀ-
 κόλῃθ' ἐπάγειν. εἰς τῷτο γὰρ ἑωρᾷτε μένον,
 καὶ διὰ τῷτο εἰλκεν ὑμᾶς τῆς ῥινός, ἐπεὶ παρ' αἰ-
 παξ τὴν πρῶτην λαβὴν ἐνεδώκατε αὐτῷ, καὶ ἦ-
 γεν ἐπὶ τὴν ἀγαπωμένην, δι' ἧς ἔλεγεν εὐθείας
 ὁδὸν. ῥᾶθια γὰρ, οἶμαι, τὰ μετὰ ταῦτα, καὶ
 ἄδεις ὑμῶν ἐτι ἐπισρεφόμενος εἰς τὴν εἰσόδον,
 ἐξήταξεν, εἰ ἀληθὴς ἐστὶ, καὶ εἰ μὴ ἔλαθε, καθ'
 ἣν ἐκ ἐχρῆν εἰσελθεῖν, ἀλλ' ἠκολύθη τοῖς ταῦν
 προωδευκόντων ἵχνεσι, καθάπερ τὰ πρόβατα πρὸς
 τὸν αὐτῶν ἡγούμενον, ὁδὸν ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ, καὶ κα-
 τὰ τὴν ἀρχὴν εὐθύς σκέψασθαι, εἴπερ εἰσιτητέον.

“Ο

tum coniectura assequor, hoc erat, quod is, qui
 de muliere praedicabat, postquam semel fides illi
 habita est, quasi vera diceret, ea subiunxit, quae
 consequentia et cohaerentia essent superioribus. Ad
 hoc enim spectabatis solum, et propter hoc ipsum
 naso quasi alligatos traxit, cum primam semel
 velut ansam ei dedissetis, duxitque ad amatam
 recta, quam dicebat, via. Facilia enim, reor,
 caetera, neque quisquam vestrum ad ingressum
 reflexa cogitatione, verane esset via? exploravit,
 et num forte imprudens quam non oportebat in-
 stitisset? sed praeuentium sequebatur vestigia, uti
 oves suum solent ducem, cum deceret ad introi-
 tum et principio statim videre, intrandumne sit?

74. Quod

Ὁ δὲ Φημι, σαφέστερον ἂν μάθοις, ἢν τι τρεῖς
 ἄνθρωποιον παραθεωρήσῃ αὐτῷ. λέγοντος γάρ
 τινος τῶν μεγαλοτέλμων τέτων ποιητῶν, ὡς γέ-
 νοιτό ποτε τρικέφαλος, καὶ ἐξάχειρ ἄνθρωπος,
 ἂν τὸ πρῶτον ταῦτα ἀπραγμόνως ἀποδῶξῃ, μὴ
 ἐξετάσας, εἰ δυνατόν, ἀλλὰ πισεύσας, εὐθύς
 ἀκολούθως ἂν ἐπάγοι καὶ τὰ λοιπὰ, ὡς καὶ ὁ
 Φθαλμὸς ὁ αὐτὸς εἶχεν ἕξ, καὶ ὦτα ἕξ, καὶ
 Φωνὰς τρεῖς ἅμα ἡφίει, καὶ ἥσθιε διὰ τριῶν σο-
 μάτων, καὶ δακτύλους τριάκοντα εἶχεν, ἔχων
 περ ἑκάστος ἡμῶν δέκα ἐν ἀμφοτέραις ταῖς χερ-
 σίν· καὶ εἰ πολεμεῖν θέοι, αἱ τρεῖς μὲν χεῖρες ἐ-
 κάζῃ, πέλτην, ἢ γέρεον, ἢ ἀσπίδα εἶχεν· αἱ
 τρεῖς δέ, ἢ μὲν πέλεκυν κατέφερον, ἢ δὲ λόγ-
 χην

74. Quod autem dico apertius intelligas, si
 consideres et conferas eiusmodi quiddam simile.
 Si enim audacium horum poetarum aliquis dicat,
 fuisse quondam tricipitem et sex manibus homi-
 nem, si primum ista facile recipias, non explo-
 rato, fierine possit? Sed fide illi habita, ille sta-
 tim consequenter subiungat caetera: eundem ho-
 minem sex habuisse oculos, et aures totidem, et
 voces eodem tempore ternas emisisse, et oribus tri-
 bus sumuisse cibum, et triginta habuisse digitos, non
 decem, ut quisque nostrum, in ambabus manibus:
 ac si bellica opus esset, tres quidem manus pel-
 tam, aut cratem, aut scutum habuisse; trium vero re-
 liquarum unam deiecisse securim, alteram emisisse lan-

κην ἡφίει, ἡ δὲ τῷ ξίφει ἐχρῆτο. καὶ τίς ἐ-
 τι ἂν ἀπισήσκει ταῦτα λέγοντι αὐτῷ, ἀκόλα-
 θα γὰρ τῇ ἀρχῇ, περὶ ἧς ἐχρῆν εὐθὺ σκοπεῖν,
 εἴπερ δεκτέα, καὶ εἰ συγχωρητέα ὥτως ἔχειν.
 ἦν δ' ἀπαξ ἐκείνα δῶς, ἐπιρρέει τὰ λοιπὰ, καὶ
 ἄποτε δῆσεται, καὶ τὸ ἀπιστεῖν αὐτοῖς ἐκ ἐτι-
 ράδιον, ἐπεὶ περ ἀκόλαθα, καὶ ὁμοία ἐστὶ τῇ συγ-
 χωρηθείσῃ ἀρχῇ, ὥστε καὶ ὑμεῖς πάσχετε. ὑ-
 πό γὰρ δὴ ἐρωτος, καὶ προθυμίας, ἐκ ἐξετά-
 σαντες τὰ κατὰ τῶν εἰσοδῶν ἐκάστην, ὅπως ὑμῖν
 ἔχει, προχωρεῖτε ὑπὸ τῆς ἀκολαθείας ἐλκόμενοι,
 ἐκ ἐννοῶντες, εἴ πῃ γένοιτ' αὐτὸ ἀκόλαθόν τι αὐτῷ,
 καὶ ψεῦδος ὂν. οἶον, εἴ τις λέγοι τὰ δις πέν-
 τε ἐπτά εἶναι, καὶ σὺ πεισεύσεις αὐτῷ, μὴ
 ἀρι-

lanceam, tertiam vřam gladio. Et quis adhuc fi-
 dem negaret dicenti talia? conueniant enim princi-
 pio, de quo statim videndum erat, possetne recipi?
 et an concedendum sit, rem ita habere. Vbi
 vero semel illa dederis, adfluunt quasi reliqua,
 nec vřquam subsistent, ipsumque illud negare fi-
 dem non iam facile, cum consequentia sint et
 concessis principiis similia: quod quidem vobis
 accidit. Prae amore enim et studio, non ante
 explorato, vti se vobis habeant, quae sunt circa
 vnumquemque ingressum, proceditis, tracti a
 consequentia, non aduertentes animum, si qua
 sit quod sequatur ex illis, et idem sit falsum. Vt
 si quis dicat bis quinque septem esse, tuncue fi-
 dem

ἀριθμήσας ἐπὶ σαυτῷ, ἐπάξει δηλαδὴ, ὅτι καὶ
 τετράκις πέντε, τεσσαρακίδεκα πάντως ἐστὶ
 καὶ μέχρις αὖν ὅτε ἐθελήσῃ, οἷα καὶ ἡ θαυμαστὴ
 γεωμετρία ποιεῖ. καὶ κείνη γὰρ τὰς ἐν ἀρχῇ, ἀλ-
 λόκοτά τινα αἰτήματα αἰτήσασα, καὶ συγ-
 χωρηθῆναι αὐτῇ ἀξιώσασα, οὐδὲ συστήναι
 θυνάμενα, σημεῖα τινα ἀμερῇ, καὶ γραμμῶς ἀ-
 πλατεῖς, καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐπὶ παθροῖς τοῖς θε-
 μελίοις τέτοις οἰκοδομεῖ τὰ τοιαῦτα, καὶ ἀξιοῖ
 εἰς ἀπόδειξιν ἀληθῆ λέγειν, ἀπὸ ψευδῆς τῆς ἀρ-
 χῆς ὀρμωμένη.

Κατὰ ταυτὰ τοίνυν καὶ ὑμεῖς δόντες τὰς ἀρ-
 χὰς τῆς προαιρέσεως ἐνάσης, πιστεύετε τοῖς ἐ-
 ξῆς.

dem illi habeas, non et ipse apud te dinumerans,
 incret scilicet, etiam quater sumta quinque effi-
 cere quatuordecim, et quousque ille voluerit;
 qualia etiam admirabilis geometria efficit. Nam
 illa quoque hos, qui versantur circa principia,
 absurda quaedam postulata poscit, eaque dari sibi
 aequum censet, quae tamen ne consistere qui-
 dem possunt, puncta quaedam individua, et li-
 neas latitudine omni carentes, et id genus plura:
 deinde putribus illis fundamentis similia inae-
 dicat, et postulat vera ad demonstrationem dicere,
 initio a falsis principiis facto.

75. Eodem modo vos quoque, concessis sectae
 cuiusque principiis, his quae sequuntur fidem
 adiun-

ξῆς, καὶ γνώρισμα τῆς ἀληθείας αὐτῶν τὴν ἀ-
 κολυσθίαν ἐγγείσθαι εἶναι, ψευδῆ ἔσαν. εἴτα οἱ
 μὲν ὑμῶν ἐναποθνήσκουσι ταῖς ἐλπίσι, πρὶν
 ἰδεῖν τὰληθές, καὶ καταγνῶναι τῶν ἐξαπατη-
 σάντων ἐκείνων· οἱ δὲ, καὶ αἰσθωντομ ἐξηπα-
 τημένοι, ὅψε ποτε γέροντες ἤδη γενόμενοι, ὁ-
 κῶσιν ἀναστρέφειν, αἰδέμενοι, εἰ δεήσει τηλικού-
 τας αὐτὰς ὄντας ἐξομολογήσασθαι, ὅτι πράγ-
 ματα παιδῶν ἔχοντες ἔ συνίεσαν, ὥστε ἐμμέ-
 νουσι τοῖς αὐτοῖς ὑπ' αἰσχύνῃς, καὶ ἐπαινέσι τὰ
 παρόντα, καὶ ὅπως ἂν δύνωνται, προτρέπου-
 σιν ἐπὶ τὰ αὐτὰ, ὡς ἂν μὴ μόνοι ἐξηπατημένοι
 ᾖσιν, ἀλλ' ἔχωσι παραμυθίαν τὸ καὶ πολλοὺς
 καὶ ἄλλας τὰ ὅμοια παθεῖν αὐτοῖς. καὶ γὰρ αὖ
 καὶ κεῖ-

adiungitis, et signum veritatis illorum consequen-
 tiam illam putatis, quae et ipsa tamen falsa est:
 deinde alii quidem vestrum spei suae immorjunt-
 tur ante quam verum viderint, suosque illos de-
 ceptores damnauerint: illi vero, licet sero deni-
 que senes iam facti deceptos se sentiant, redire
 tamen cunctantur pudore nimirum deterriti, si
 oporteat, id aetatis cum sint, fateri, se impru-
 dentes puerorum tractasse ludibria: itaque ma-
 nent in iisdem prae pudore, et laudant praesen-
 tia, et quotquot possunt ad eadem hortantur, ne
 soli sint decepti, sed solatium habeant ex eo,
 quod multis etiam aliis eadem, quae sibi, vñ ve-
 nerint.

καί κεῖνο ὁρῶσιν, ὅτι, ἣν τὰ ληθές εἴπωσιν, ἐκ ἐ-
 τι στυμνοί, ὥσπερ νῦν καὶ ὑπὲρ τὰς πολλὰς δό-
 ξασιν, ἐδὲ τιμῶνται ὁμοίως. καὶ ἂν ἔν ἐκόν-
 τες εἴποιεν εἰδότες, ἀφ' οἷων ἐκπεσόντες, ὅμοιοι
 τοῖς ἄλλοις δόξασιν. ὀλίγοις δ' ἂν πάνυ ἐντύ-
 χους, ὑπ' ἀνδρείας τολμῶσι λέγειν, ὅτι ἐξηπά-
 τηνται, καὶ τὰς ἄλλας ἀποτρέπειν τῶν ὁμοίων
 πειρωμένους. εἰ δ' ἔν τινι τοιῷτῳ ἐντύχους, Φι-
 λαλήθη τε κάλει τὸν τοιῷτον, καὶ χρησόν, καὶ
 δίκαιον, καὶ εἰ βέλαι, Φιλόσοφον· καὶ γὰρ ἂν
 φθονήσαιμι τέτῳ μόνῳ τῷ ὀνόματος· οἱ δ'
 ἄλλοι, ἢ ἐδὲν ἀληθές ἴσασιν οἰόμενοι εἰδέναι, ἢ
 εἰδότες, ἀποκρύπτονται ὑπὸ δειλίας, καὶ αἰ-
 σχύνης, καὶ τῷ προτιμᾶσθαι βέλαισθαι.

Kaí-

nerint. Nam rursus illud quoque vident, si ve-
 rum dicant, se non iam graues, vt adhuc, et su-
 pra vulgus elatos visum iri, neque honorem eun-
 dem consequuturos. Numquam ergo voluntate
 dixerint, quantumvis sciant, quibus exciderint,
 et quam similes videantur reliquis. Paucos omni-
 no reperiatis satis fortes, vti audeant dicere, se
 deceptos esse, et dehortari alios, qui similia ten-
 tent. In talem ergo si incidas, veritatis amicū
 voca, et frugi, et iustum, et si vis etiam phi-
 losophum. Huic enim soli nominis huius hono-
 rem non inuideam. Reliqui autem aut veri ni-
 hil sciunt, cum scire se putent; aut quod sciunt
 occultant, prae timiditate et pudore, et quod
 praeferrī aliis cupiunt.

79. Quam-

Καίτοι πρὸς τῆς Ἀθηᾶς, ἅπαντα μὲν, ἃ ἔ-
 Φην, ἐάσωμεν, αὐτὰ καταβαλόντες, καὶ λή-
 θη τις ἔστω αὐτῶν, ὥσπερ τῶν πρὸ Εὐκλείδου
 ἄρχοντος πραχθέντων. ὑποθέμενοι δὲ ταύτην
 φιλοσοφίαν ὀρθὴν εἶναι τῶν Στωϊκῶν, ἄλλην δὲ
 μηδ' ἡντιναῶν, ἴδωμεν, εἰ ἐφικτὴ αὕτη, καὶ δυ-
 νατὴ ἔστιν, ἢ μάτην κάμνασθαι, ὅποσοι ἐφίστανται
 αὐτῆς. τὰς μὲν γὰρ ὑποσχέσεις ἀκῶα θαυμα-
 ρὰς τινὰς, ἡνίκα εὐδαιμονήσασιν οἱ ἐς τὰ ἀκρό-
 τатον ἐλθόντες. μόνους γὰρ τέτρες πάντα συλ-
 λαβόντας ἔξεν τὰ τῷ ὄντι ἀγαθὰ. τὸ μετὰ
 ταῦτα δὲ, σὺ ἄμεινον εἰδείης, εἴ τινι ἐντετύ-
 χηκας Στωϊκῷ τοιοῦτω καὶ Στωϊκῶν τῷ ἀκρω,
 οἷω

76. Quamquam, per ego te Mineruam oro,
 quaecumque dixi iam relinquamus hic deposita
 omnia, sitque eorum obliuio, ut eorum, quae
 ante Euclidem Archontem facta sunt; ponamus-
 que hanc Stoicorum philosophiam veram esse,
 aliam vero quamcumque nullam: ac videamus
 deinde, num illa talis sit, ad quam peruenire,
 et quam assequi aliquis possit; an vero frustra la-
 borent, quotquot illam concupiuerunt. Audio
 enim admirabilia quaedam promissa, de eorum
 felicitate, qui ad fastigium eius delati sint: solos
 quippè illos vera bona habituros in vniuersum
 omnia. Quod vero sequitur, melius tute noris,
 inciderisne vnquam in Stoicum talem, et sumi-

οἶω μήτε λυπεῖσθαι, μήτ' ὑφ' ἡδονῆς κατα-
 σπᾶσθαι, μήτ' ὀργίζεσθαι, Φθόνε δὲ κρείττο-
 νι, καὶ πλάττε καταφρονῶντι, καὶ συνόλως εὐ-
 δαίμονι, ὁποῖον χρὴ τὸν κανόνα εἶναι, καὶ γνώ-
 μονα τῷ κατὰ τὴν ἀρετὴν βίῃ. ὁ γὰρ καὶ κατὰ
 μικρότατον ἐνδέων, ἀτελής, καὶ πάντα πλείω
 ἔχει. εἰ δὲ τῷτο ἔχῃ, ἔδέπω εὐδαίμων.

ΕΡΜ. Οὐδένα τοιῷτον εἶδον. ΛΤΚ. Εὖγε,
 ὦ Ἑρμότιμε, ὅτι ἔ ψεύδῃ ἐκών. εἰς τί γὰρ ἀ-
 ποβλέπων Φιλοσοφεῖς, ὅταν ὀρθῶς μήτε τὸν δι-
 δάσκαλον τὸν σὸν, μήτε τὸν ἐκείνῃ, μήτε τὸν
 πρὸ αὐτῷ, μηδ' ἂν εἰς δεκαγονίαν ἀναγάγῃς μη-
 δένα

num Stoicorum, qui nunquam vincatur dolore,
 ad voluptatem nunquam detrahatur, irascatur
 nunquam, qui invidia maior sit, diuitiarum con-
 temtor, et verbo beatus, qualem oportet esse,
 canon qui haberi velit et regula vitae ad virtu-
 tem *compositae*. Qui enim vel minima in re de-
 ficiatur, imperfectus est, quantumvis omnibus
 in rebus *aliis* superet. Hoc vero si sit, non *est*,
 nondum, *inquam*, *est* beatus.

77. HERM. Talem equidem vidi neminem.
 LYC. Recte istud; Hermotime, quod non men-
 tiris prudens ac volens. Quo igitur consilio phi-
 losopharis, cum videas, neque tuum magistrum,
 neque qui illius fuit, neque qui ante istum; ne-
 que si ad decimam quasi generationem adscendas,
 quem-

δεῖνα αὐτῶν σοφὸν ἀκριβῶς, καὶ διὰ τῆτο εὐ-
 δαίμονα γεγεννημένον; ἔδὲ γὰρ ἂν ἐκείνο ὁρῶς
 εἴποις, ὡς ἀπόχρη καὶ πλησίον γένῃ τῆς εὐ-
 δαιμονίας, ἐπεὶ ἔδὲν ὄφελος. ὁμοίως γὰρ ἔξω
 τῆ ἔδῃ ἔσι, καὶ ἐν τῷ ὑπαίθρῳ, ἃ, τε παρὰ
 τὴν θύραν ἔξω ἔσω, καὶ ὁ πόρρῳ. διαλλάτ-
 τοιεν δ' ἂν, ὅτι μᾶλλον ἔτος ἀνιάσεται, ὁρῶν
 ἐγγύθεν, αἶων ἐξέρηται. εἴτα, ἵνα πλησίον γένῃ
 τῆς εὐδαιμονίας (δώσω γὰρ τῆτό σοι) τοσαῦ-
 τα πονεῖς κατατρέχων σεαυτόν· καὶ παρὰ δεδρά-
 μηκέ σε ὁ βίος ὁ τοσῆτος ἐν ἀκηδία, καὶ καυά-
 τῳ, καὶ ἀγρυπνίαις κάτω νεφευκότα, καὶ εἰσ-
 αῦθις πονήσεις, ὡς Φῆς, ἄλλα εἴκοσιν ἔτη τῆ-
 λάχιτον, ἵν' ὀγδοηκοντέτης γενόμενος. ἢ τίς
 ἐγγυη-

quemquam illorum plane sapientem, et propter
 hoc beatum fuisse. Neque vero illud recte dixe-
 ris, sufficere tibi, si vel prope felicitatem venias.
 Nihil enim profeceris: nam aequè extra limen est
 et sub diuo, tam qui ad ianuam stat foris, quam
 qui e longinquo: et in hoc forte differant, quod
 ille magis excrucietur, qui e proximo videat,
 quibus sibi *bonis* carendum sit. Deinde, vt pro-
 pe felicitatem sis, (dabo tibi enim hoc) tantum
 laboras? teque conteris, tantumque tibi vitae
 spatium effluxit, dum te non respicis, dum la-
 bores, dum vigiliae te humi deprimunt? ac de-
 nuo laborabis, vt ais, viginti alios minimum
 annos, vt octuagenarius senex (et quis sponfor

ἐγγυητῆς ἐσί σοι, ὅτι βιώσῃ τοσαῦτα; ὅμως ἤς ἐν τοῖς μηδέπω εὐδαιμονῶσιν, εἰ μὴ μόνος οἶε τεύξεσθαι τὰτα, καὶ αἰρήσειν διώκων; ὁ πρὸ σὲ μάλα πολλοί, καὶ ἀγαθοί, καὶ ὠκύτεροι παραπολὺ διώκοντες ἔκατέλαβεν.

Ἀλλὰ καὶ κατέλαβε, εἰ δοκεῖ, καὶ ἔχε ὅλον συλλαβών. τὸ μὲν δὴ πρῶτον, ἔχ ὁρῶ ὅ, τι ποτ' ἂν εἴῃ τ'ἀγαθόν, εἰς ἀντάξιον δοκεῖν τῶν πόνων τῶν τοσάτων. ἔπειτα ἐς πόσον ἔτι τὸν λοιπὸν χρόνον ἀπολαύσεις αὐτᾶ, γέρον ἤδη καὶ παντὸς ἡδέος ἕξωρος ὢν, καὶ τὸν ἕτερον πόδα, Φασίν, ἐν τῇ σορῶ ἔχων· εἰ μήτι ἐς ἄλλον, ὃ γενναῖς, βίον προγυμνάζεις σεαυτὸν, ὡς ἐς ἐκεί-

νον

tibi est te tantum victurum?) tamen sis illorum vnus, qui nondum beati sunt? nisi fortè solum te putas illud consequuturum et persequendo capturum, quod ante te multi admodum et boni viri et multum celeriores, persequendo non comprehenderunt?

78. Sed comprehende etiam, si ita videtur, et habe tibi vniuersum. Primo quidem non video, quid demum sit illud bonum, quod tantis laboribus aequiparari possit? Deinde quantum est temporis reliquum, quo illo fruaris, senex iam et suauitatibus omnibus non amplius tempestiuus, et alterum iam pedem, quod aiunt, habens in capulo; nisi forte aliam, generosè, vitam meditaris

νον ἐλθὼν, ἄμενον διαγάγοις, εἰδὼς, ὅντινα
τρόπον χρὴ βιάν· ὁμοιον, ὡς εἴ τις ἐς ποσοῦ-
τον σκευάζοι τε, καὶ εὐτρεπίζοι, ὡς δειπνή-
σων ἄμενον, ἄχρις ἂν λάθῃ ὑπὸ λυμαῖ δια-
φθαρεῖς.

Ἄλλὰ μὲν, εἰδ' ἐκείνῳ πῶ κατανενόηκας, σί-
μαι, ὡς ἡ μὲν ἀρετὴ ἐν ἔργοις δῆπρ ἐστίν, οἷον
ἐν τῷ δίκαια πράττειν, καὶ σοφὰ, καὶ ἀνδρεῖα·
ὑμεῖς δὲ, (τὸ δὲ ὑμεῖς ὅταν εἴπω, τὰς ἀκροῦς
τῶν φιλοσοφούντων φημί,) ἀφέντες ταῦτα
ζητεῖν, καὶ ποιεῖν, ῥημάτια δύσηνα μελετᾶτε,
καὶ συλλογισμὰς, καὶ ἀπορίας, καὶ τὸ πλεῖστον
τῆ βίᾳ ἐπὶ τέτοις διατρίβετε· καὶ ὅς ἂν κρα-
τῇ ἐν αὐτοῖς, καλλίνικος ὑμῖν δοκεῖ. ἀφ' ὧν,
σίμαι,

ditaris, vt in eam delatus, melius viuas, qui
quomodo viuendum sit didiceris: quod est eius-
modi, ac si quis tantum paret atque adornet ad
coenandum melius, donec fame imprudens pereat.

79. Verum neque illud dum animaduertisti,
puto, in operibus scilicet inesse virtutem, vt in
faciendo iuste, sapienter, fortiter: at vos (vos
cum dico, summos philosophorum dico) mit-
tentes ista quaerere et facere, in v oculis miseris
exercemini et syllogismis, et dubitationibus, et
maiorē vitae partem in his conteritis; et qui
in hisce vicerit, ille pulchram vobis retulisse vi-
ctoriam videtur. Quarum rerum causa hanc et-
iam,

οἶμαι, καὶ τὸν διδάσκαλον τετονὶ θαυμάζετε,
 γέροντα ἄνδρα, ὅτι τὰς προσομιλῶντας ἀπο-
 ρίαν καθίστησι, καὶ οἶδεν, ὥς χρὴ ἐρέσθαι, καὶ
 σοφίσασθαι, καὶ πανηγῆσαι, καὶ ἐς ἄφυκτα
 ἐμβαλεῖν· καὶ τὸν καρπὸν ἀτεχνῶς ἀφέντες
 (ἔτος δὲ ἦν περὶ τὰ ἔργα) περὶ τὸν φλοισὺν ἀ-
 σχολεῖσθε, τὰ φύλλα καταχέοντες ἀλλήλων ἐν
 ταῖς ὁμιλίαις. ἢ γὰρ ἄλλα ἐσὶν, ἃ πράττετε,
 ὦ Ἑρμότιμε, πάντες ἔωθεν ἐς ἐσπέραν; EPM.
 Οὐκ, ἀλλὰ ταῦτα. LTK. Ἡ ἔν ἐχὶ καὶ ὀρ-
 θῶς τις φαίη, τὴν σκιάν ὑμᾶς θηρεύειν, ἐά-
 σαντας τὸ σῶμα, ἢ τῷ ὄφειος τὸ σύφαρ, ἀμε-
 λήσαντας τῷ ὀλκῷ 15); μᾶλλον δὲ τὸ ὁμοιονποι-
 εῖν,

iam, puto, doctorem admiramini, senem ho-
 minem, quod qui secum colloquantur in dubi-
 tationem coniicit, et quomodo interrogandum
 sit nouit, et cauillationibus atque fraudibus quo-
 modo vtendum, et ad incitas quomodo redigi
 aliquis possit. Plane igitur fructu relicto, qui
 in operibus est, circa corticem negotiosi estis,
 foliis vos inuicem vestris in congressibus perfun-
 dentes. Aut sunt alia, quae facitis, Hermoti-
 me, omnes a prima luce ad vesperam? HERM.
 Non, sed haec ipsa. LYC, Nonne igitur recte
 dicat aliquis, relicto vos corpore umbram capta-
 re, aut exuuias serpentis tractu ipso ac volumi-
 ne corporis neglecto? aut potius simile quid illi

face-

15. 'Ολκῷ] 'Ολκὸν de corpore serpentis dici
 ido-

εἶν, ὥσπερ εἴ τις ἐς ὄλμον ὕδωρ ἐκχέας ὑπέρω
σιδηρῷ πτίττοι, πράττειν ἀναγκαῖον τι καὶ
πρᾶγμα οἰόμενος, ἂν εἰδὼς, ὅτι ἂν ἀποβάλλῃ,
Φασί, τὰς ὤμους πτίττων, ὕδωρ ὁμοίως τὸ
ὕδωρ μένει.

Καὶ μοι δὲς ἐνταῦθα ἤδη ἔρεσθαι σε, εἰ ἐθελούεις ἂν ἔξω τῶν λόγων τὰ ἄλλα εἰκέναι τῷ διδασκαλῷ, ἄτω μὲν ὀργίλος, ἄτω δὲ μικρολόγος, ἄτω δὲ Φιλόνομος ὢν, καὶ Φιλήδενος, νῆ Δί', εἰ καὶ μὴ τοῖς πολλοῖς δοκεῖ. EPM. Τισί
γδ.

facere, si quis aquam in mortarium infusam ferro pistillo contundat, necessarium quid, et quod ad rem faciat, a se putans peragi, ignorans, aquam inanere aquam, si tundendo perdat, quod aiunt, humeros.

80. Et concede mihi, vt hic te iam interrogem, Velisne, excepta doctrina, aliis in rebus similis esse magistri tui, aequae itacundus, aequae sordidus, aequae contentiosus vti sis, aequae voluptuarius, talis enim est per Iouem, licet vulgo talis non videatur. HERM. Quibusdam certe.
R 5

idoneus auctor Nicander *Θηριακ.* p. 162. et praesertim 166. Ὀλκῷ δὲ προχώσαντων ἄλων εἰλίξατο γαίῃ. Caeterum tractum etiam Latini, certe poëtae, dixerunt non minus quam volumen. Itaque non male ὀλκόν, qui ἀπὸ τῆς ἄλκωσις sit, vt a trahendo tractus, sic reddi arbitrabar. Gesner.

γε. ΛΥΚ. ὦ Ἑρμότιμε, θέλεις διαγνώσασθαι
 αὐτῶν πρῶτον ἥκιστα ὑπὲρ Φιλοσοφίας τινὸς λέγον-
 τος ἀνδρὸς πάνυ γεγηραμένος, ὃς πᾶμπολλοὶ τῶν
 νέων ἐπὶ σοφίᾳ πλησιάζουσιν; ἀπαιτῶν γὰρ πα-
 ρὰ τινὸς τῶν μαθητῶν τὸν μισθόν, ἡγανάκτης
 λέγων ὑπερήμερον εἶναι, καὶ ἐκπρόθεσμον τοῦ
 ὀφλήματος, ἐν ᾧδε πρὸ ἐνκαίδεκα ἡμερῶν ἐκτε-
 τικέναι τῇ ἐνῇ καὶ νέᾳ, ἔτω γὰρ συνθεσθαι, καὶ
 ἐπὶ ταῦτα ἡγανάκτη.

Παρεστὼς ὁ θεῖος τῷ νεανίσκῳ, ἀγροίκος ἄν-
 θρωπος, καὶ ἰδιώτης ὡς πρὸς τὰ ὑμέτερα, πέ-
 παυσο, εἶπεν, ὦ θαυμάσιε, τὰ μέγισ' ἡδικοῦ-
 σθαι λέγων, εἰ ῥημάτων παρὰ σὺ πριάμενοι,
 μηδέ-

te. L Y C. Visne, Hermotime, tibi referam,
 quae nuper audiui quendam pro philosophia di-
 cere hominem plane senem, cuius domum multi
 admodum iuvenes sapientiae causa frequentant.
 Is dum reposcit ab aliquo discipulorum merce-
 dem, indignabatur, dicens, ipsum intra diem
 praestitutum non soluisse debitum, quod solu-
 tum iam ab illo oportuisset, sexdecim diebus an-
 te, nempe pridie Kalendas illius mensis: ita quip-
 pe conuenisse.

81. Adstans autem auunculus adolescentis, ho-
 mo rusticus, et ad haec vestra imperitus, Desi-
 ne, inquit, homo admirabilis, dicere, maxima
 te adfectum iniuria, si pro verbis a te eitis pretium
 nondum

μηδέπω ἐκτετίκαμεν διάφορον· καίτοι ἃ μὲν ἡ-
μῖν πέπρακας, ἔτι ἔχεις καὶ αὐτὸς, καὶ ἔδεν ἑ-
λαττον γέγονέ σοι τῶν μαθημάτων· τὰ δ' ἄλ-
λα, ὧν ἐξ ἀρχῆς ἐπιθυμῶν, συνέσησά σοι τὸν
νεανίσκον, ὃδ' ἔδεν ἀμείνων γεγένηται διὰ σέ,
ὅς τ' ἔμῃ γείτονος Ἐχεκράτης τὴν θυγατέρα συν-
αρπάσας, παρθένον ἔσαν διέφθειρε, καὶ ὀλίγη
δίκην ἔφυγε βιαίῳ, εἰ μὴ ἐγὼ ταλάντ' ὠνήσα-
μην τὸ πλημμέλημα παρὰ πένητος ἀνδρός τῷ Ἐ-
χεκράτῃ· τὴν μητέρα δὲ πρῶν ἐρῶάπισεν, ὅτι
αὐτῇ ἐλάβετο ὑπὸ κάλπῃ ἐκκομίζοντος τὸν κά-
δον, ὡς ἔχοι συμβολὰς, οἶμαι, καταθεῖναι·
τὰ μὲν γὰρ ἐς ὄργην, καὶ θυμὸν, καὶ ἀναισχυ-
τίαν, καὶ ἐς τόλμαν, καὶ ψεῦδος, μακρῶι τινι
ἀμεινον

nondum persoluiimus. Atqui quae vendidisti na-
bis, eadem adhuc habes et ipse, neque quidquam
decessit tibi doctrinarum. Caeterum quarum re-
rum desiderio ab initio commendaui tibi adole-
scentem, in iis rebus ille nihilo melior tua opera
factus est, qui Echecratis vicini mei filiam virgi-
nem rapuerit, et aegre iudicium de vi effugisset,
nisi talento redemissem iniuriam a pauperculo ho-
mine Echecrate. Matri vero alapas nuper dedit,
deprehenus ab ea, cum sub veste efferret cadum,
ut haberet, puto, quas conferret symbolas. Quan-
tum ad iram, excandescentiam, impudentiam,
audaciam, mendacia, multo melius superiore
anno

αἰμεινον εἶχε πέρυσιν, ἢ νῦν· καίτοι ἐβελόμην
 ἂν αὐτὸν εἰς ταῦτα ὠφελῆσθαι ὑπὸ σὲ μᾶλλον,
 ἢπερ ἐκεῖνα εἰδέναι, ἃ καὶ ἐκάστην ἡμέραν πρὸς
 ἡμᾶς ἐδὲν δεομένους, ἐπὶ τὸ δεῖπνον διεξέρχεται,
 ὡς κροκόδειλος ἤρπασε παιδίον, καὶ ὑπέσχηται
 ἀποδώσειν αὐτὸ, ἂν ἀποκρίνηται ὁ πατήρ οὐκ
 οἶδ' ὅ, τι· ἢ ὡς ἀναγκαῖόν ἐστιν ἡμέρας ἔσης,
 μὴ νύκτα εἶναι. ἐνίοτε δὲ καὶ κέρατα ἡμῖν ὁ γεν-
 ναῖος ἀναφύει, ἐκ οἷδ' ὅπως περιπλέμων τὸν
 λόγον· ἡμεῖς δὲ γελῶμεν ἐπὶ τέτοις· καὶ μά-
 λιστα ὅταν ἐπιβυστάμενος τὰ ὦτα, μελετᾷ πρὸς
 αὐτὸν ἔξεις τινάς, καὶ σχέσεις, καὶ καταλήψεις,
 καὶ Φαντασίας, καὶ τοιαῦτα πολλὰ ὀνόματα
 διεξιὼν. ἀκούομεν δὲ αὐτᾷ λέγοντος, ὡς καὶ ὁ
 θεὸς ἐκ ἐν ἑρανῶ ἐστιν, ἀλλὰ διὰ πάντων πε-
 φοί-

anno quam nunc habuit. Atqui volui ego in
 hisce potius illum ate iuvari, quam illa scire,
 quae quotidie ad nos nihil opus habentes in coe-
 na disputat, ut crocodilus puerum rapuerit, il-
 lumque se redditurum promiserit, si respondisset
 pater nescio quid? aut, necesse esse, si dies sit,
 non esse noctem. Interdum et cornua nobis bo-
 nus vir, sermone nescio quomodo perplexo, pro-
 ducit. At nos ridemus ista, et maxime quoties
 obturatis auribus meditatur, *habitus* quosdam, et
relationes, et *comprehensiones*, et *visa*, et nomina
 id genus plura persequens. Audimus autem
 illum dicere, non in coelo esse Deum, sed ~~per~~

Φοίτηκεν, οἷον ξύλων, καὶ λίθων, καὶ ζώων, ἀ-
 χει καὶ τῶν ἀτιμοτάτων. καὶ τῆς γε μητρὸς
 ἐρομένης αὐτὸν, τί ταῦτα ληρεῖ, καταγελάσας
 αὐτῆς, ἀλλ' ἦν τὸν λῆρον τᾶτον, ἔφη, ἐκμάθω
 ἀκριβῶς, ἔδεν κωλύσει με μόνον πλάσιον, μόνον
 βασιλέα εἶναι, τὰς δὲ ἄλλας ἀνδράποδα καὶ
 καθάρματα νομίζεσθαι, ὡς πρὸς ἐμέ.

Τοιαῦτα τᾶ ἀνδρὸς εἰπόντος, ὁ Φιλόσοφος,
 ᾧ οἶαν ἀπέκρυσιν ἀπεκρίνατο, ᾧ Ἑρμότιμε,
 ὡς πρεσβυτικῇν. ἔφη γάρ, ἀλλ' εἴ γε μὴ ἐμοὶ
 ἐπλησίαζεν ἔτος, ἐκ οἷοι μακρῷ χεῖρῳ ἂν αὐτὸν
 ἐξεργάσασθαι, ἢ καὶ, νῆ Δία, ἴσως τῷ δημίῳ
 παραδεδόσθαι; ὡς νῦν γε χαλινόν τινα ἐμβέ-
 βληκεν αὐτῷ ἡ Φιλοσοφία, καὶ ἡ πρὸς ταύτην
 αἰδώς,

per omnia, vt ligna, et lapides, et animalia, ad
 res vsque contemptissimas. Ac cum mater ipsum
 interrogaret, quorsum ista nugaretur? deridens
 illam, verum, inquit, si perdidicero accurate
 nugae illas, nihil prohibebit, solum me diuitem,
 solum regem esse, reliquos vero mancipia et pur-
 gamenta ad me putare.

82. Haec ille cum dixisset, quod responsum ei
 philosophus dederit, iam vide, Hermotime,
 quam senile. Dixit enim: Verum nisi se ad me
 applicuisset, nonne putas multo illum deteriora
 perpetraturum fuisse, quin carnifici forte fuisse
 tradendum? adeo iam frenum illi quoddam phi-
 losophia imposuit, et aduersus eam reuerentia,
 atque

αἰδῶς, καὶ διὰ τῆτο μετριώτερός ἐστιν ὑμῖν,
καὶ φορητός ἐστι. Φέρει γάρ τινα αἰσχύνην αὐ-
τῷ, εἰ ἀνάξιος φαίνοιτο τῷ σχήματος καὶ τῷ
ὀνόματος· ἃ δὲ παρακωλυθέντα, παιδαγωγεῖ
αὐτόν· ὥςτε δίκαιος ἂν εἴην, εἰ καὶ μὴ ὧν βελ-
τίω ἀπέφθνα, μισθὸν παρ' ὑμῶν λαβεῖν, ἀλλ'
ἐν ἐκείνων γε, ἃ μὴ δέδρακεν, αἰδέμενος Φιλο-
σοφίαν, ἐπεὶ καὶ αἰ τίτται τοιαῦδε λέγῃσι περὶ
τῶν παιδίων, ὡς ἀπιτέον αὐτοῖς ἐς διδασκάλου.
καὶ γὰρ ἂν μηδέπω μαθεῖν ἀγαθόν τι δύνωνται,
ἀλλ' ἐν Φαῦλον ἔδδεν ποιήσασιν ἐκεῖ μένοντες.
ἐγὼ μὲν ἐν ταῖς ἄλλαις πάντα ἀποπλῆσαι μοι δο-
κῶ, καὶ ὄντινα ἂν ἐθέλης τῶν εἰδότων τὰ ἡμέ-
τερα, ἥμέ μοι ἐς αὔριον παραλαβὼν, ὅψαι τε
ὅπως

atque ob id ipsum moderatior vobis est et adhuc
tolerabilis. Adfert enim illi pudorem quendam,
si indignus isto habitu et nomine isto videatur,
quae nimirum sequuntur illum, et paedagogi in
morem continent. Itaque dignus sim, si non eo-
rum, in quibus meliorem illum reddidi, mercedem
a vobis capere; at certe eorum, quae philo-
sophiae reuerentia facere intermisit: quandoqui-
dem nutrices etiam paruos in scholam censent mit-
tendos, quum, si nondum bonum quidquam pos-
sint discere, certe mali nihil, dum ibi manent, fa-
ciant. Equidem reliqua mihi omnia impleuisse
videor, et quocumque volueris eorum, qui no-
stra non ignorant, adsumto, cras ad me veni,
vide-

ὅπως ἐρωτᾷ, καὶ πῶς ἀποκρίνεται, καὶ ὅσα μεμάθηκε, καὶ ὅσα ἤδη αἰσγνώκε βιβλία, περὶ ἀξιωμαίων, περὶ συλλογισμῶν, περὶ καταλήψεως, περὶ καθηκόντων, καὶ ἄλλα ποικίλα· εἰ δὲ ἢ τὴν μητέρα ἔτυπτεν, ἢ παρθένης συνήρπαζε, τί ταῦτα πρὸς ἐμέ; εἰ γὰρ παιδαγωγὸν μὲ ἐπεσήσατε αὐτῷ.

Τοιαῦτα γέρων ἄνθρωπος ὑπὲρ Φιλοσοφίας ἔλεγε. σὺ δὲ καὶ αὐτὸς ἂν Φαίης, ὧ Ἑρμότιμε, ἰκανὸν εἶναι, ὥς διὰ τῆτο Φιλοσοφοίημεν, ὥς μηδὲν τῶν φαυλοτέρων πράττομεν· ἢ ἐπ' ἄλλαις ἐλπίσιν ἐξ ἀρχῆς Φιλοσοφεῖν ἤξιᾱμεν, ἔχῃς τῶν ἰδιωτῶν κοσμιώτεροι εἶημεν περινοσῶντες; τί ἔν ἐκ ἀποκρίνη καὶ τῆτο; ΕΡΜ. Τί δὲ ἄλλο; ἢ ὅτι καὶ δακρύσαι ὀλίγῃ δέω; ἐς τοσῶτά

videbisque, ut interroget, ut respondeat, quot res didicerit, et quot iam legerit libros, de axiomatis, de syllogismis, de comprehensione, de officiis, et alia varia. Si vero aut matrem pulsa-uit, aut rapuit virginem; quid ea ad me? neque enim paedagogum me illi praefecistis.

83. Talia senex pro Philosophia dicebat. Tu vero et ipse forte dixeris, Hermotime, satis esse, si propter hoc philosophemur, ne quid peius faciamus: aut num alia spe philosophari ab initio postulauimus? non ideo, ut idiotis decentiores circumiremus? cur igitur non respondes hoc quoque? H E R M. Quid vero aliud, quam quod parum

τοσῶτό με καθίκετο ὁ λόγος ἀληθῆς ὢν, καὶ
ὀδύρομαι, ὅσον ἄθλιος χρόνον ἀνάλωκα, καὶ προσ-
έτι μισθοὺς οὐκ ὀλίγους τελῶν ἀντὶ τῶν πόν-
ων· νυνὶ γάρ, ὥσπερ ἐκ μέθης ἀνανήφων, ἐρῶ,
οἷα μὲν ἔστιν ὢν ἥρων, ὅποσα δὲ πέπεινθα διὰ
ταῦτα.

ΛΤΚ. Καὶ τί δεῖ δακρύων, ὦ χρησέ; τὸ
γὰρ τῷ μῦθῳ ἐκείνῳ πάνυ συνετόν, οἶμαι, ὃν
Αἴσωπος διηγεῖτο. ἔφη γάρ, ἀνθρώπον τινα ἐ-
πὶ τῇ ἡϊόνι καθεζόμενον, ἐπὶ τὴν κυματογῆν,
ἀριθμεῖν τὰ κύματα, σφαλέντα δέ, ἀχθεσθαι
καὶ ἀνιάσθαι, ἄχρι δὴ τὴν κερδῶ παραστᾶσαι-
πεῖν αὐτῷ, τί, ὦ γενναῖε, ἀνιᾷ τῶν παρελθόν-
των

parum abest, quin illacrimet, adeo in animum
meum penetrauit vera ratio; ac deploro, quan-
tum miser temporis infumserim, mercedes insu-
per non paruas laborum meorum persolvens. Iam
enim velut ab ebrietate resipiscens video, qualia
sint quae amabam, quae autem propter ea perpes-
sus sim.

84. LYC. Et quid lacrimis opus est? o bone!
valde enim prudens consilium, arbitror fabulae,
quam narrabat Aesopus. Dicebat enim, homi-
nem sedentem in litore ad fluctuosum mare, nu-
merasse fluctus. Cum vero subinde erraret, gra-
uiter tulisse et excruciatum esse, donec adstans
vulpes ei diceret, quid laboras, mi homo, eo-
rum

των ἔνεκα; δέον τὰ ἐντεῦθεν ἀρξάμενον ἀριθμεῖν, ἀμελήσαντα ἐκείνων· καὶ σὺ τοίνυν, ἐπεὶ περ ἄτω σοι δοκεῖ, ἐς τὸ λοιπὸν ἂν ἄμεινον ποιήσῃς βίον τε κοινὸν ἅπασι βιῶν ἀξιώων, καὶ συμπολιτεύσῃ τοῖς πολλοῖς, ἔδδεν ἀλλόκοτον καὶ τετυφωμένον ἐλπίζων, καὶ ἐκ αἰσχύνης, ἣν περ εὐφροεῖς, εἰ γέρον ἄνθρωπος μεταμαθήσῃ, καὶ μεταχωρήσῃς πρὸς τὸ βέλτιον.

Ταῦτα πάντα, ὦ Φιλότης, ὅποσα εἶπον, μὴ με νομίσῃς κατὰ τῆς σοᾶς παρεσκευασμένον, ἔχθραν τινὰ ἐξαίρετον πρὸς Στωϊκὸς ἐπανηρημένον εἰρηκέναι· ἀλλὰ κοινὸς ἐπὶ πάντας ὁ λόγος· τὰ γὰρ αὐτὰ πρὸς σέ εἶπον ἂν, εἰ τὰ Πλάτωνος, ἢ Ἀριστοτέλους ἤρῃσο, τῶν ἄλλων ἀκρίτων
ἐρήμην

rum causa, qui praeterierunt? cum oporteat eos qui hinc oriuntur numerare incipere, neglectis illis. Et tu igitur, quoniam ita tibi videtur, in reliquum melius feceris, si communem omnibus vitam velis vivere, et ciuem te gerere de vulgo vnum, nihil alienum aut inflatum sperans; nec pudeat te; si recte sapias, senem hominem inutatis quasi partibus ad id, quod melius est, transire.

85. Caeterum haec, quaecumque dixi, omnia, amice, noli me putare contra Porticum paratum, aut susceptis eximiis contra Stoicos inimicitiiis dixisse. Sed communis ad omnes pertinet ratio. Eadem enim ad te dixissem, si Platonis aut Aristotelis sectam secutus esses, reliquis indicta cau-

ἐρήμην καταγνῆς· νῦν δὲ ἐπεὶ τὰ Στωϊκῶν
 προετίμησας, πρὸς τὴν σοὰν ἀποτετάσθαι ὁ
 λόγος ἔδοξεν, οὐδὲν ἐξαίρετον πρὸς αὐτὴν ἔχων.
 EPM. Εὖ λέγεις· ἀπειμι γὰρ ἐπ' αὐτὸ τοῦ-
 το, ὡς μεταβαλοίμην καὶ αὐτὸ δὴ τὸ σχῆμα
 ὅψαι γὰρ ἔκ ἐῖς μακρὰν ἔτε πώγωνα ὥσπερ νῦν
 λάσιον, καὶ βαθύν, ἔτε δίαιταν κεκολασμένην,
 ἀλλ' ἀνετα πάντα, καὶ ἐλεύθερα, τάχα δὲ καὶ
 πορφυρεῖδα μεταμφιάσομαι, ὡς εἰδεῖεν ἅπαν-
 τες, ὅτι μηκέτι μοι τῶν λήρων ἐκείνων μέτεσθαι·
 ὡς εἶθε γε καὶ ἐξεμέσαι δυνατὸν ἦν ἅπαντα ἐ-
 κεῖναι, ὅποσα ἤκιστα παρ' αὐτῶν· καὶ εὖ ἰσθί,
 ἔκ ἂν ὠκνησα καὶ ἐλλέβορον πιεῖν διὰ τῆτο ἐς
 τὸ ἔμπαλιν ἢ ὁ Χρυσίππος, ὅπως μηδὲν ἔτι ἐν-
 νοῆσαι-

sa damnatis. Nunc vero cum Stoicorum festam
 praetulisses, ad porticum intenta videbatur oratio,
 quae eximium nihil contra eam habeat.

86. HERM. Bene dicis. Abeo igitur ad hoc ipsum,
 ut ipsum etiam mutem habitum. Videbis enim non
 ita multo post neque barbam uti nunc hirsutam
 et prolixam, neque victum ita castigatum, sed
 remissa omnia atque libera. Forte autem purpu-
 ram etiam induam, uti sciant omnes, nihil mihi
 iam esse cum illis nugis. Utinam etiam euomere
 liceat, quaecumque ex illis audiui. Et nōris me
 non cunctanter helleborum propterea bibiturum,
 contraria quam Chrysippus ratione, nimirum ne
 quid

νόησαιμι ὧν Φασι. σοὶ δ' ἔν ἐ μικρὰν χάριν οἶδα, ὧ Λυκίνε, ὅτι με παραφερόμενον ὑπὸ θολερῶ τινος χειμάρρου, καὶ τραχέος, ἐπιδιδόντα ἐμυτὸν, καὶ κατὰ ῥῆν. συρρέοντα τῷ ὕδατι, ἀνέσπασας, ἐπισὰς τὸ τῶν τραγωδῶν τέτο, θεὸς ἐκ μηχανῆς ἐπιφανείς· δοκῶ δέ μοι ἐκ ἀλγύνως αὖ καὶ ξυρῆσασθαι τὴν κεφαλὴν, ὥσπερ οἱ ἐκ τῶν ναυαγιῶν ἀπρωθύντες ἐλεύθεροι, ἅτε καὶ σωτήρια τήμερον ἄξων, τοσαύτην ἀχλὺν ἀποσισάμενος τῶν ἑμμάτων. Φιλοσόφῳ δὲ ἐς τὸ λοιπὸν, καὶ ἄκων ποτὲ ἐν ὁδῷ βαδίζων ἐντύχω, ἔτως ἐκτραπήσομαι, καὶ περιστῆσομαι, ὥσπερ τὰς λυττωντάς τῶν κυνῶν.

quid amplius eorum, quae dicunt, in mentem mihi veniat. Tibi igitur gratiam, Lycine, non parvam habeo, quod me turbido torrente ablatum, atque aspero, cum iam cessissem fluctibus, et secundo flumine cum aqua ferrer, extraxisti, superueniens tanquam ille in Tragœdiis praefens ex machina Deus. Videor autem mihi non prae-
ter rationem caput etiam rasurus, ut qui e naufragiis servantur liberi, quippe qui et ipse salutis recuperatae festum diem hodie acturus sim, tanta ab oculis amota caligine. In philosophum autem de reliquo, si vel inuitus aliquando ingrediens per viam incidero, ita auersabor, ita cauebo, ut canes rabiosos *solemus*.

Ἡρόδοτος, ἢ Ἀετίων.

Ἡρόδοτος εἶθε μὲν καὶ τὰλλα μιμήσασθαι δυνατὸν ἦν. ἔ πάντα Φημί, ὅσα προσῆν αὐτῷ, (μείζον γὰρ εὐχῆς τὰτό γε) ἀλλὰ καὶ ἐν ἐκ τῶν ἀπάντων, οἶον, ἢ κάλλος τῶν λόγων, ἢ ἀρμονίαν αὐτῶν, ἢ τὸ οἰκεῖον τῇ Ἰωνίᾳ, καὶ προσφυῆς, ἢ τῆς γλώμης τὸ περιττὸν, ἢ ὅσα μυρία καλὰ ἐκείνος ἅμα συλλαβῶν ἔχει, πέρα τῆς εἰς μίμησιν ἐλπίδος. ἃ δὲ ἐποίησεν ἐπὶ τοῖς συγγράμμασι, καὶ ὡς πολλαχῶς τοῖς Ἕλλησι γνῶριμος ἐν βραχεὶ κατέστη, ἐγὼ καὶ σὺ καὶ ἄλλος ἂν μιμησάμεθα. πλεύσας γὰρ οἴκοθεν ἐκ τῆς Καρίας εὐθὺ τῆς Ἑλλάδος, ἐσκοπεῖτο πρὸς ἑαυτὸν

Herodotus, siue Action.

Vtinam Herodoti reliqua etiam imitari liceret! non omnia dico, quae viro aderant; maius enim voto illud quidem; sed vel vnum *quiddam* de omnibus, verbi causa, venustatem orationis, aut compositionem, aut domesticam illam Ionicae linguae et nativam *suauitatem*, aut sententiarum diuitias, aut quae sexcenta pulchra ille vna complexus habet, imitandi omnem spem transgressa. Caeterum quae circa libros suos historicos faciebat, et vt Graecis multis in locis breui innotesceret, *illud* ego, et tu, et *quiu*s alius imitemur. Cum enim domo e Caria versus Graeciam nauigaret,

εαυτὸν, ὅπως ἂν τάχιστα καὶ ἀπραγμονέσαστα
 ἐπίσημος καὶ περιβόητος γένοιτο, καὶ αὐτὸς,
 καὶ τὰ συγγεγραμμένα. τὸ μὲν ἔν περὶ νοσῶντα,
 νῦν μὲν Ἀθηναίοις, νῦν δὲ Κορινθίοις ἀναγιγνώ-
 σκειν, ἢ Ἀργείοις, ἢ Λακεδαιμονίοις ἐν τῷ μέ-
 ρει, ἐργῶδες καὶ μακρὸν ἡγεῖτο εἶναι, καὶ τρι-
 βλὴν ἔ μικρὴν ἐν τῷ τοιαύτῳ ἔσεσθαι. ἔκην ἡ-
 ξίε διασπᾶν τὸ πρᾶγμα, ἐδὲ κατὰ διαίρεσιν,
 ἔτω κατ' ὀλίγον ἀγείρων καὶ συλλέγων τὴν γνῶ-
 σιν· ἐπεβέβηκε δὲ, εἰ δυνατόν εἴη, ἀθρόος παλα-
 βεῖν τὰς Ἑλλήνας ἅπαντας. ἐτίσασα ἔν' Ολύμ-
 πια τὰ μεγάλα καὶ ὁ Ἡρόδοτος, τῷτ' ἐκείνο
 ἤκειν οἱ νομίσας τὸν καιρὸν, ἔ μάλιστα ἐγλίχε-
 το,

garet, dispiciebat apud se, qua tandem ratione
 quam celerrime, et minimo labore insignis et ce-
 lebris tum ipse, tum si quid scripsisset, fieret.
 Iam circumire, et nunc Atheniensibus, nunc
 Corinthiis recitare, aut Argiuis, aut Lacedaemo-
 niis particulatim, laboriosum et longum esse du-
 cebat, moramque in ea re haud parvam esse fu-
 turam. Noluit igitur negotium hoc distrahere,
 neque disperse ita et minutatim conciliare et co-
 gere *sibi* notitiam *hominum*: verum eo intendit
 animum, ut, si fieri posset, confertos alicubi
 Graecos universos deprehenderet. Instant igitur
 magna Olympia: et Herodotus, rem ipsam pu-
 tans, venire sibi tempus maxime desideratum,

το, πλήθεσαν τηρήσας τὴν πανήγυριν, ἀπανταχόθεν ἤδη τῶν ἀρίστων συνειλεγμένων, παρελθὼν εἰς τὸν ὀπισθόδομον, ἔθεατὴν, ἀλλ' ἀγωνιστὴν Ὀλυμπίων παρείχεν ἑαυτὸν, ἄδων τὰς ἰσορίας, καὶ κηλῶν τὰς παρόντας, ἄχρι τῆ καὶ Μάσας κληθῆναι τὰς βίβλας αὐτῆ, ἐννέα καὶ αὐτὰς ἔσας.

Ἦδη ἔν ἅπαντες αὐτὸν ἤδεσαν πολὺ μᾶλλον, ἢ τὰς Ὀλυμπιονίκας αὐτὰς. καὶ ἂν ἔσιν ὅσις ἀνήκοος ἦν τῆ Ἡροδότῃ ὀνόματος, οἱ μὲν, αὐτοὶ ἀκέσαντες ἐν Ὀλυμπίᾳ, οἱ δὲ, τῶν ἐκ τῆς πανηγύρεως ἡκόντων πυνθανόμενοι, καὶ εἴπαγε Φανείῃ μόνον, ἐδείκνυτο ἂν τῷ δακτύλῳ. ΟΥΤΟΣ ΕΚΕΙΝΟΣ, Ἡρόδοτός ἐστιν, ὁ τὰς μάχας

obseruato pleno concilio, collectis vndique iam proceribus, ingressus in posticum templi Iouis Olympii, non spectatorem, sed certatorem se Olympiorum professus est, canens historias, et eo vsque deinulcens hos, qui adessent, vt Musae ipsius libri, qui et ipsi nouem essent, vocarentur.

2. Iam igitur multo ipsum magis nosse omnes, quam victores ipsos Olympiae; nec esse, cui Herodoti nomen non esset auditum, partim quod ipsi illum Olympiae audissent, partim quod ab his, qui ex concilio venerant, percontando percepissent: et sicubi conspiceretur modo, digito monstrabatur: Hic ille Herodotus est, *dicensium*, qui

μέχας τὰς Περσικὰς Ἰασὶ συγγεγραφώς, ὅτ' αὖ
 νίκας ἡμῶν ὑμνήσας. τοιαῦτ' ἐκείνος ἀπέλαυσε
 τῶν ἰσοριῶν, ἐν μιᾷ συνόδῳ πάνδημόν τινα κοι-
 νὴν ψῆφον τῆς Ἑλλάδος λαβὼν, καὶ ἀνακηρυ-
 χθεὶς ἔχ' ὑφ' ἐνός, μὲν Δία, κῆρυκος, ἀλλ' ἐν
 ἀπάσῃ πόλει, ὅθεν ἕκαστος ἦν τῶν πανηγυριστῶν.

Ὅπερ ὕψερρον κατανόησαντες, ἐπιτόμον τινα
 ταύτην ὁδὸν ἐς γνῶσιν, Ἱππίας τε ὁ ἐπιχώριος
 αὐτῶν σοφιστῆς, καὶ Πρόδικος ὁ Κεῖος, καὶ Ἀ-
 ναξιμένης ὁ Χίος, καὶ Πῶλος ὁ Ἀκραγαντῖνος,
 καὶ ἄλλοι συχνοί, λόγους ἔλεγον αἰεὶ καὶ αὐτοὶ
 πρὸς τὴν πανήγυριν, ἀφ' ὧν γινώριμοι ἐν βραχεῖ
 ἐγίνοντο.

Καὶ

qui proelia cum Persis Ionico sermone conscripsit,
 qui victorias nostras hymno celebravit. Hunc
 ille talem historiarum suarum fructum cepit, in
 vno conuentu, publicum quoddam et commune
 totius Gracciae suffragium qui ferret, orneretur-
 que praeconio non ab vno sane praecone, sed in
 vnaquaque vrbe, vnde singuli spectatorum essent.

3. Quod quidem postea considerantes, hanc
 nempe compendiariam quandam ad notitiam ho-
 minum viam, Hippias ex ipsa illa *Elidis* regione
 Sophista, et Ceus Prodicus, et Anaximenes
 Chius, et Agrigentinus Polus, et frequentes alii,
 semper verba et ipsi fecerunt ad concilium, vnde
 nobiles breui tempore facti sunt.

Καὶ τί σοι τὲς παλαιᾶς ἐκείνης λέγω σοφισ-
 τὰς, καὶ συγγραφέας, καὶ λογογράφους, ὅπου
 καὶ τὰ τελευταῖα ταῦτα, καὶ Ἀετίωνα Φασί-
 τὸν ζωγράφον, συγγράψαντα τὸν Ῥωξάνης
 καὶ Ἀλεξάνδρου γάμον, εἰς Ὀλυμπίαν καὶ αὐ-
 τὸν ἀγαγόντα, τὴν εἰκόνα ἐπιδείξασθαι, ὥς
 Προξενίδαν, Ἑλλανοδίκην τότε ὄντα, ἡσθέϊτα
 τῇ τέχνῃ, γαμβρὸν ποιήσασθαι τὸν Ἀετίωνα.

Καὶ τί τὸ θαῦμα ἐνὶ τῇ γραφῇ αὐτῇ, ἥρετό-
 τις, ὥς τὸν Ἑλλανοδίκην δι' αὐτὸ, ἐκ ἐπιχω-
 ρίῳ τῷ Ἀετίωνι συνάψασθαι τῆς θυγατρὸς τὸν
 γάμον; ἔστιν ἡ εἰκὼν ἐν Ἰταλίᾳ, καὶ γὰρ εἶδον,
 ὥς καὶ σοὶ ἂν εἰπεῖν ἔχοιμι. Θάλαμος ἐστὶ πε-
 ρικαλλῆς, καὶ κλίνῃ νυμφικῇ. καὶ ἡ Ῥωξάνη
 κάθη-

4. Et quid tibi antiquos illos Sophistas dico,
 et historicos, et rhetoras, cum nuper adeo etiam
 Aëtion pictor dicatur, depictis a se Roxanes et
 Alexandri nuptiis, Olympiam et ipse deportatam
 eam tabulam ostendisse, *successu eo*, ut Proxeni-
 das, iudex certaminis qui tum esset, delectatus
 arte generum sibi Aëtionem assumeret.

5. Et quid in pictura ipsius mirum inerat, ro-
 get aliquis, ut arbiter certaminum propter illud
 Aëtioni, non cui, nuptias filiae conciliaret? Est
 illa in Italia, et ipse eam vidi, ut etiam narrare
 tibi possim. Thalamus est pulcherrimus, et le-
 ctus nuptialis: et assidet Roxane virgo undique
 pul-

κάθηται πάγκυλόν τι χρῆμα παρθένα, ἴς γῆν
 ὀρῶσα, αἰδομένη ἑσῶτα τὸν Ἀλέξανδρον. ἔρω-
 τες δέ τινες μειδιῶντες, ὁ μὲν κατόπιν ἐφ' ἑσῶς,
 ἀπάγει τῆς κεφαλῆς τὴν καλύπτρεν 1), καὶ δεί-
 κνυσι τῷ νυμφίῳ τὴν Ῥωξάνην. ὁ δέ τις μά-
 λα δακρυῶς ἀφαιρεῖ τὸ σανδάλιον ἐκ τῆς ποδός,
 ὡς κατακλίνετο ἤδη. ἄλλος τῆς χλανίδος τοῦ
 Ἀλεξάνδρου ἐπειλημμένος ἔρως, καὶ ἔτος ἔλκει
 αὐτὸν πρὸς τὴν Ῥωξάνην, πάνυ βιαίως ἐπισπώ-
 μενος. ὁ βασιλεὺς δέ, αὐτὸς μὲν σέφανόν τινα
 ὀρέγει τῇ παιδί. πάροςχος δέ καὶ νυμφαγωγὸς
 Ἡφαισίων συμπαρέστη, δῶδα καιομένην ἔχων;
 μισρακίῳ πάνυ ὠραίῳ ἐπεριδόμενος. ὑμέναιος,
 οἶμαι,

pulcherrima, humi defixos habens oculos, pu-
 dore adstantis Alexandri. Cupidines autem qui-
 dam renidentes, alter quidem a tergo imminens,
 reducit a capite flammeum, ostenditque Roxanen
 sponso. Alius autem aliquis verniliter sane de-
 mit pede sandalium, ut iam recumbat. Cupido
 alius laeſa prehenſum Alexandrum trahit verſus
 Roxanem, connixus validiſſime. Rex autem ipſe
 quidem coronam offert puellae. Comes autem
 et deducſor ſponſi Hephaeſtion una adſtat, facem
 ardentem gerens, puero innixus formoſiſſimo.

S 5

Hyme-

I. Καλύπτρεν] Ad vittam nuptialem reſpicit
 et ἀνακαλυπτῆρια, de quibus Langbuen.
 ad Longin. 4, 10. p. 34. Toſt. Itaque κα-
 λυπτρεν flammeum reddidi. Geſner.

οἱμαί, ἐσιν. ἃ γὰρ ἐπεγέγραπτο τᾶνομα. ἐτέρωθι δὲ τῆς εἰκόνης, ἄλλοι ἔρωτες παίζουσιν ἐν τοῖς ὅπλοις τῷ Ἀλεξάνδρῃ· δύο μὲν τὴν λόγχην αὐτῷ φέροντες, μιμνήμενοι τὰς ἀχθοφόρους, ὁπότε δοκὸν φέροντες, βαροῦντο. ἄλλοι δὲ δύο, ἓνα τινὰ ἐπὶ τῆς ἀσπίδος κατακείμενον, βασιλέα δῆθεν καὶ αὐτὸν σύρασι, τῶν ὀχάνων τῆς ἀσπίδος ἐπειλημμένοι. εἰς δὲ ἐς τὸν θώρακα ἐσελθὼν ὑπτιον κείμενον, λοχῶντι ἔοικεν, ὡς φοβήσιν αὐτὰς, ὁπότε κατ' αὐτὸν γένοιτο σύροντες.

Οὐ παιδιά δὲ ἄλλως ταῦτά ἐσιν, ἔδὲ περιείργασα ἐν αὐτοῖς ὁ Ἀστίων, ἀλλὰ δηλοῖ τῷ Ἀλεξάνδρῃ καὶ τὸν ἐς τὰ πολεμικὰ ἔρωτα. καὶ ὅτι

Hymenaeus puto est: neque enim adscriptum est nomen. In altera autem tabulae parte, Cupidines alii lusus agunt in armis Alexandri, duo quidem hastam illius ferentes, baiulos imitati, cum trabem ferentes onere pandantur. Alii autem duo, unum in Clypeo iacentem, regem nempe ipsum quoque, tamquam in curru trahunt, comprehensis clypei ansis. Unus autem in lorica, quae supina iacet, ingressus, insidianti similis est, qui perterreat illos, si forte inter trahendum ad se deferantur.

6. Caeterum non lusus ista sunt, neque temere in illis operam abusus est Aëtion, sed indicant amorem Alexandri etiam aduersus res bellicas, eum-

ὅτι αἶμα καὶ Ῥωξάνης ἦρα, καὶ τῶν ὀπλων ἐκ ἐπε-
λέλησο. πλὴν ἀλλ' ἢ γὰρ εἰκὼν αὕτη, καὶ ἄλλως
γαμήλιόν τι ἐπὶ τῆς ἀληθείας διεφάνη ἔχουσα,
προμνηστειασμένη τῷ Ἀετίῳ τὴν τῆ Προξενίδε
θυγατέρα. καὶ ἀπῆλθε γήμας καὶ αὐτὸς, πά-
ρεργον 2) τῶν Ἀλεξάνδρου γάμων, ὑπὸ νυμφα-
γωγῷ τῷ βασιλεῖ, μισθὸν εἰκασμένον γάμου,
προσλαβὼν ἀληθῆ γάμον.

Ἡρόδοτος μὲν ἐν (ἐπ' ἀνείμι γὰρ ἐπ' ἐκείνον)
ικανὴν τῶν Ὀλυμπίων τὴν πανήγυριν ἡγεῖτο,
καὶ

eumque, cum Roxanem amaret, armorum non
esse oblitum. Caeterum ipsa quoque tabula haec
nuptiale quiddam reuera habere apparuit, nem-
pe quae conciliauerit Aëtioni Proxenidae filiam:
discessitque *piCTOR*, nuptiis et ipse celebratis, quae
parergon essent, *et appendicula quasi* nuptiarum
Alexandri; conciliatore atque deductore sponsae
ipso rege, mercedis assimilatarum nuptiarum co-
rollarium nactus veras nuptias.

7. Herodotus igitur, ad hunc enim redeo,
aptum iudicabat Olympiorum concilium, quod
etiam

2. Πάρεργον] Qui suauitatem huius loci sen-
tire velit, illum quae sint *πάρεργα* pictorum
cogitare oportet, descripta satis a *Junio* 3, 7,
12. ac illud *προσλαβὼν*, quod notat, prae-
ter ordinarium operis mercedem accipere ali-
quid *πρόσθετον* corollarii. Rex conciliator et
deductor sponsae seu veteri verbo *domiducus*
est pictus Alexander. *Gesner*.

καὶ συγγραφέα θαυμασὸν δεῖξαι τοῖς Ἑλλησι
 τὰς Ἑλληνικάς [νίκας] διεξιόντα, ὡς ἐκεῖνος
 διεξῆλθεν. ἐγὼ δέ, καὶ πρὸς φίλιν, μὴ μεκο-
 ρυβαντιῶν ὑπολάβητε, μηδὲ τὰ μὰ εἰκάξεν τοῖς
 ἐκείνῃ· ἴλεως ὁ ἀνὴρ· ἀλλὰ τὐτό γε ὁμοιον πα-
 θεῖν φημι αὐτῷ. ὅτε γὰρ τοπρῶτον ἐπεδήμη-
 σα τῇ Μακεδονίᾳ, πρὸς ἑμαυτὸν ἐσκοπάμην, ὅ-
 τι μοι χρηστὸν τῷ πράγματι. καὶ ὁ μὲν ἔρως
 ἔτος ἦν ἀπασι γνωσθῆναι, καὶ ὅτι πλείστοις
 Μακεδόνων δεῖξαι τὰ μὰ. τὸ δ' αὐτὸν περιιόν-
 τα τῆνικαῦτα τῷ ἔτις ζυγγίγνεσθαι πόλει ἐκά-
 σῃ, ἐκ εὐμαρὲς ἐφαίνετο. εἰ δὲ τηρήσαιμι τήν-
 δε ὑμῶν τὴν σύνοδον, εἴτα παρελθὼν ἐς μέσον
 δεῖξαι

etiam historicum admirabilem redderet Graecis,
 qui quidem ita, vt ab ipso factum est, (victo-
 rias) Graecas enarrasset. Ego vero, et per ami-
 citiarum vos praesidem Iouem obtestor, ne insa-
 nire me putetis, aut mea illius scriptis compara-
 re, sic vir ille mihi faueat! Ego igitur illud cer-
 te simile viri illius accidere mihi confirmo, *quod*
iam declarabo. Cum enim primum in Macedo-
 niam peregrinatum venissem, apud animum
 meum considerabam, quomodo me tractarem.
 Et cupiebam sane innotescere omnibus, et quam
 plurimis Macedonum, quid essem ostendere:
 circuire autem ipsum, id anni, ~~etiam~~ ciuitate
 vnaquaue agere, non facile videretur: si vero
 hunc vestrum conuentum obseruarem, ac tum
 pro-

δείξαιμι τὸν λόγον, ἐς δέον ἄτως ἀπεβήσεσθαι
μοι τὰ τῆς εὐχῆς.

Αὐτοί τε ἔν ἤδη συνεληλύθατε, ὅ, τι περ
ὄφελος ἐξ ἐνάσης πόλεως, αὐτὸ δὲ τὸ κεφάλαιον
Μακεδόνων ἀπάντων· καὶ ὑποδέχεται πό-
λις ἡ ἀρίστη ἔσα ἔ κατὰ Πίσαν, μὰ Δί', ἐδὲ
τὴν ἐκεῖθι σενοχωρίαν, καὶ σκηνάς, καὶ καλύ-
βας, καὶ πνῖγος. οἱ τε αὖ παῖνηγυρίζαι, ἔσυσ-
φετώδης ὄχλος, ἀθλητῶν δὲ μᾶλλον φιλοθε-
άμονες, ἐν παρέργῳ οἱ πολλοὶ τὸν Ἡρόδοτον τι-
θέμενοι, ἀλλὰ ῥητόρων τε καὶ συγγραφέων καὶ
σοφιστῶν οἱ δοκιμώτατοι· ὅσον ἔ μικρὸν 3) ἤδη,
μή

progressus in medium dicendi facultatem osten-
derem, sic sperabam votum mihi meum recte
euenturum.

8. Iam igitur et ipsi conuenistis, quidquid in
vnaquaque ciuitate praestantissimum est, caput
ipsum *et flos* omnium Macedonum: et suscepit
vos vrbs praestantissima, non illa Pisae similis,
per Iouem, neque angustis illis, et tabernaculis,
et castris, et aestui. Porro qui huc conuenere, non
saex populi, athletarum spectacula praeferentes
plerique, et obiter tantum audiendum putantes
Herodotum: sed Rhetorum, et Historicorum,
et Sophistarum probatissimi. Ferme parum iam
labo-

3. Ὅσον ἔ μικρὸν] Ad verbum, tantum non
paruum iam est, hoc est, Parum abest quin
parui iam illud, vel illam curam, faciam,
ne

μὴ τὰ μὲν παραπολὺ ἐνδεέστερον φαίνεται τῶν Ὀλυμπίων. ἀλλ' ἦν μὲν ὑμεῖς Πολυδάμαντι, ἢ Γλαύκῳ, ἢ Μίλωνι παραθεωρῆτέ 4) με, κομιδῇ ὑμῖν δόξω θρασυὺς ἄνθρωπος εἶναι. ἦν δὲ πολὺ ἐκείνων ἀπαγαγόντες τὴν μνήμην, ἐπ' ἑμαυτοῦ μόνον ἀποδύσαντες ἴδῃτε, τάχ' ἂν ἐπ' αὐτῷ μασιγώσιμος ὑμῖν δόξαιμι, ὥς ἔν γε τηλικύτῳ σαδίσῳ, ἱκανὸν ἔμοιγ' εἶναι καὶ τῷτο.

laboro, ne mea haec conditio multum inferior videatur Olympiis. Verum si quidem ad Polydamantem aliquem, aut Glaucum, aut Milonem me inter spectandum comparaueritis, oppido vobis audax videbor homo esse. Sin vero memoria longe ab illis abducta, per me solum me exitum spectaueritis, forte non omnino flagris dignus vobis videar, in tali quidem stadio: satis mihi quidem et hoc fuerit.

ne inferior etc. Vt hic *laboro* addidi in interpretatione ad lucem sententiae: ita mox a Zeuxis principio, *veritus* inferendum fuit. *Gesner*.

4. Παραθεωρῆτε] Παραθεωρεῖν ea fere forma percussum verbum, ac παριδεῖν apud *Herodotum* I, 37. et 38. Quemadmodum enim ibi παριδὼν μοι δειλίαν τινὰ vertendum est, *observans IN ME timiditatem*, separata a verbo praepositione: ita hic etiam παραθεωρεῖν idem est ac θεωρεῖν παρὰ τῷ Πολυδάμαντι κ. τ. λ. *Gesner*.

ΖΕΥΞΙΣ, ἢ ΑΝΤΙΟΧΟΣ.

Εναγχος ἐγὼ μὲν ὑμῶν δείξας τὸν λόγον, ἀπή-
 ει οἴκαδε. προσιόντες δέ μοι τῶν ἀκηκοό-
 των πολλοί (κωλύει γὰρ ἐδέν, οἶμα, καὶ τὰ
 τοιαῦτα πρὸς Φίλκxς ἤδη ἔντας ὑμᾶς λέγειν.)
 προσιόντες, ἔνδεξιζόντο, καὶ θαυμάζουσιν ἐώκε-
 σαν. ἐπιπλὺ γέν παρμαστῆντες, ἄλλος ἄλλο-
 θεν ἐβόων, καὶ ἐπῆνεν, ἄχρι πx καὶ ἐρυθριᾶν
 με, μὴ ἄρα πάμπολυ τῆς ἀξίας τῶν ἐπαινῶν
 ἀπολειποίμην. τὸ δ' ἔν κεφάλαιον αὐτοῖς τῆτο
 ἦν, καὶ πάντες ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ἐπεσημαίνοντο,
 τὴν γνώμην τῶν συγγραμμάτων ξένην ἔσαν, καὶ
 πολὺν ἐν αὐτῇ τὸν νεωτερισμόν. μᾶλλον δὲ αὐ-
 τὰ

Zeuxis aut Antiochus.

Nuper cum dicendi vobis facultatem, *recitata*
oratione ostendissem, domum abibam. Ac-
 cedentes vero ad me auditorum multi, (Nihil
 enim puto prohibet talia quoque apud vos ami-
 cos iam meos dicere) accedentes igitur comple-
 cebantur me, et admirationem prae se ferebant.
 Multum enim profecti aliunde alius clamare, et
 laudare, adeo ut erubescerem, *veritus*, ne nimis
 multum a dignitate laudum illarum abessem. Ca-
 put autem et *summa laudis* haec illis erat, o-
 mnesque vnum et idem acclamabant, consilium
 scriptorum insolitum esse, et multum in illo
 nouatum. Quin praestat ipsa illa *verba* comme-
 morare,

τὰ εἰπεῖν ἄμεινον, ἅπερ ἐκεῖνοι ἀπεφθέγγοντο· ὦ τῆς καινότητος, Ἡράκλεις· τῆς παραδοξολογίας· εὐμήχανος ἄνθρωπος· ἔδεν ἂν τις εἴποι τῆς ἐπινοίας νεαρώτερον. οἱ μὲν τοιαῦτα πολλὰ ἔλεγον, ὡς ἐκεκίνητο δηλαδὴ ὑπὸ τῆς ἀκροάσεως. ἢ τίνα γὰρ ἂν αἰτίαν εἶχον ψεύδεσθαι καὶ κολακεύειν τὰ τοιαῦτα, ξένον ἄνθρωπον, ἔ πάνυ πολλῆς αὐτοῖς Φροντίδος ἄξιον τὰ ἄλλα.

Πλὴν ἐμέ γε (εἰρήσεται γὰρ) ἔ μετρίως ἡνία ὁ ἔπαινος αὐτῶν. καὶ ἐπειδὴ ποτε ἀπελθόντων κατ' ἐμαυτὸν ἐγενόμην, ἐνενόχην· ἔκῃν τοῦτο μόνον χάριεν τοῖς ἐμοῖς ἔνεσιν, ὅτι μὴ συνήθην, μηδὲ κατὰ τὸ κοινὸν βαδίζοι τοῖς ἄλλοις, ὀνομα-

morare, quae isti protulere. *Vah nouitatem! Admirabilis Hercules oratio! hominem ad inueniendum agilem! Nihil quisquam dixerit cogitatis illis magis nouum.* Atque illi quidem talia multa dicere, prout nimirum ab auditione mouerentur, quam alioqui mentiendi causam habuissent, et eo modo adulandi peregrino homini, nec de caetero ad curam illorum magno opere pertinenti.

2. At me, dicetur enim, ista laus eorum non mediocri afficiebat molestia, et cum tandem post illorum discessum solus essem, ita cogitabam: Ergo illud solum iucundum meis scriptis inest, quod vsitata non sunt, neque communi quasi cum reliquis vestigio incedunt: a nominibus autem

ὀνομάτων δὲ ἄρα καλῶν ἐν αὐτοῖς, καὶ πρὸς
 τὸν ἀρχαῖον κανόνα συγκειμένων, ἢ νῦν ὀξύς, ἢ
 περινοίας τινός, ἢ χάριτος Ἀττικῆς, ἢ ἀρμονίας, ἢ
 τέχνης τῆς ἐφ' ἅπασι, τῶν δὲ πόρρω ἴσως
 τῶν· ἔγχαρ' αὖ παρέντες αὐτὰ ἐκεῖνα, ἐπῆνεν
 μόνον τὸ καινὸν τῆς προαιρέσεως, καὶ ξενίζον.
 ἐγὼ δὲ ὁ μάταιος ὦμην, ὅποτε ἀναπηδῶντες,
 ἐπαινοῖεν, τάχα μέντοι καὶ αὐτὰ τῷτο προσά-
 γεσθαι αὐτὰς· ἀληθὲς γὰρ εἶναι τὸ τῷ Ὁμήρῳ,
 καὶ τὴν νέαν ὥδην κεχαρισμένην ὑπάρχειν τοῖς
 ἀκασιν· ἔμην τοσῷτόν γε, ἔτε ὅλον τῇ και-
 νότητι νέμειν ἤξιον, ἀλλὰ τὴν μὲν, ὥσπερ ἐν
 προσθήκης μοίρᾳ, συνεπιχοσμεῖν τι, καὶ πρὸς τὸν
 ἐπαι-

tem in iisdem pulchris, et ad antiquam regulam
 compositis, aut sensu acuto, aut excogitandi so-
 lertia, aut venustate Attica, aut compositione
 ac numero, aut quodam in his omnibus artificio,
 ab his, inquam, longe forte ratio mea remota.
 Neque enim, nisi hoc ita se haberet, relictis illis
 ipsis, solam laudant nouitatem rationis nostrae
 ac peregrinitatem. At vanus ego spei, putaram;
 cum ad laudandum confurgerent, forte quidem
 hoc ipsum etiam eos alleciturum esse, cum verum
 sit Homericum illud; nouam cantilenam iucundam
 esse audientibus; ast non eo usque: neque cense-
 bam futurum, omnia nouitati vt tribuerent; ve-
 rum hanc quidem, corollarii cuiusdam instar,
 ornamenti allaturam aliquid, et laudi ipsam quo-

ἔπαινον συντελεῖν καὶ αὐτήν. τὰ δὲ τῶ ὄντι
ἐπαινέμενα, καὶ ὑπὸ τῶν ἀκρόντων εὐφημέμε-
να, ἐκεῖνα εἶναι· ὥς ἃ μετρίως ἐπῆρμην, καὶ
ἐκινδύνευσον πιστεῦσαι αὐτοῖς, ἓνα καὶ μόνον ἐν τοῖς
"Ἑλλήσιν εἶναι λέγεσθαι" καὶ τὰ τοιαῦτα· τὸ δὲ
κατὰ τὴν παροιμίαν, ἀνδρακες ἡμῶν ὁ θησαυ-
ρὸς ἦσαν, καὶ ὀλίγη δέω θαυμαστοποιᾷ τινος ἔ-
παινον ἐπαινεῖσθαι πρὸς αὐτῶν.

Ἐθέλω γὰρ ὑμῖν καὶ τὸ τῷ γραφέως διηγή-
σασθαι· ὁ Ζεῦξις ἐκεῖνος, ἄριστος γραφέων γενό-
μενος, τὰ δημώδη καὶ τὰ κοινὰ ταῦτα ἐκῆγρα-
φεν, ἢ ὅσα πάνυ ὀλίγα, ἥρωας, ἢ θεοὺς, ἢ πο-
λέμους, αἰεὶ δὲ καινοποιεῖν ἐπειρᾶτο, καὶ τι ἄλ-
λοκο-

que non nihil collaturam; ea vero, quae serio
ac solide laudarentur, quaeque secunda audien-
tium fama exciperentur, ista esse, quae modo
commemoravi. Itaque non mediocriter iam elatus
fueram, et prope fuerat, ut crederem illis, cum
unum et solum me in Graecis esse dicerent, at-
que id genus alia. Verum enim vero, in car-
bones, quod est in proverbio, thesaurus noster
abiit, et parum abest, quin praestigiatoris cir-
cumforanei laude ab illis affectus sim.

3. Volo igitur illud etiam de pictore vobis
narrare. Zeuxis ille, pictorum praestantissimus,
popularia ista et communia non pingebat, aut
admodum certe pauca, Heroas puta, aut Deos,
aut pugnas; sed novum quiddam proferre sem-
per

λόκοτον ἄν καὶ ξένον ἐπινοήσας, ἐπ' ἐκείνῳ τὴν ἀκριβεῖαν τῆς τέχνης ἐπεδείκνυτο· ἐν δὲ ταῖς ἄλλοις τολμήμασι, καὶ θήλειαν Ἴπποκένταυρον ὁ Ζεῦξις αὐτὸς ἐποίησεν, ἀνατρέψασάν γε προσέτι παιδίῳ Ἴπποκενταύρῳ διδύμῳ, νομιδῇ νηπίῳ. τῆς εἰκόνος ταύτης ἀντίγραφός ἐστι ἰὺν Ἀθήνησι, πρὸς αὐτὴν ἐκείνην ἀκριβεῖ τῇ σχῆμα μετενηνεγμένη. τὸ ἀρχέτυπον δ' αὐτὸ Σύλλας, ὁ Ῥωμαίων στρατηγός, ἐλέγετο μετὰ τῶν ἄλλων εἰς Ἰταλίαν πεπομφέναι· εἴτα περὶ Μάλεαν, οἶμαι, καταδύσης τῆς ἐλκιάδος, ἀπολέσθαι ἅπαντα, καὶ τὴν γραφὴν. πλὴν ἄλλὰ τὴν γε εἰκόνα τῆς εἰκόνος εἶδον, καὶ αὐτὸς ὑμῖν, ὡς ἂν οἷός τε ᾧ, δείξω τῷ λόγῳ, &, μὰ τὸν Δία
 γραφί-

per tentabat. Et si quid insolens aut peregrinum excogitasset, in eo *demonstravit vim et accuratorem* artis summam ostendebat. Inter reliqua ausa, Centaurum etiam feminam Zeuxis idem pinxit, lactantem adhuc pueros Centauros gemellos, admodum infantes. Tabulae huius exemplum nunc est Athenis, exacta regula inde translatum. Ipsum vero archetypum Sylla Romanorum Imperator dicebatur cum aliis in Italiam misisse, deinde circa Malean, puto, submersa naui perisse omnia, et ipsam adeo picturam. Verum imaginem certe imaginis vidi, et ipse eam vobis, quantum eius potero, ostendam, non profecto ut qui picturae
 T 2 peritus

γραφικός τις ὢν, ἀλλὰ πάνυ μέμνημαι, ἔ πρό πολλῶ ἰδὼν ἐν τινὸς τῶν γραφέων Ἀθήνησι. καὶ τὸ ὑπερθαυμάσαι τότε τὴν τέχνην, τάχ' ἂν μοι καὶ νῦν πρὸς τὸ σαφέστερον δηλώσαι συναγωνίσαιτο.

Ἐπὶ χλόης εὐθαλῆς ἡ Κένταυρος αὕτη πεποίηται, ὅλη μὲν τῇ ἵππῳ χαμαὶ κειμένη, καὶ ἀποτέτκνται εἰς τὰ πίσω οἱ πόδες· τὸ δὲ γυναικεῖον ὅσον αὐτῆς, ἡρέμα ἐπήγερται, καὶ ἐπ' ἀγκῶνός ἐστιν· οἱ δὲ πόδες οἱ ἔμπροσθεν, οὐκ ἔστι καὶ ἔτοι ἀποτάδην, οἷον ἐπὶ πλευρὰν κειμένης· ἀλλ' ὁ μὲν ὀκλάζοντι ἔοικεν, ὢν καμπύλος ὑπεσπασμένη τῇ ὀπλῇ, ὁ δὲ ἔμπαλιν ἐπανίσταται, καὶ τῷ ἐδάφει ἀντιλαμβάνεται, οἷον εἰσιν ἵπποι,

peritus sim; verum quod plane memini, qui haud ita pridem in pictoris cuiusdam *pergula* Athenis eam viderim: et vehemens tum artis admiratio forte me nunc etiam in ea evidentius declaranda iuuerit.

4. In viridi molliter gramine Centaurus haec facta est, qua quidem equa est, humi tota cubans extentis retrorsum pedibus: quantum autem illius muliebre est, sensim attollitur nixum cubito: anteriores vero pedes non iam ipsi quoque porrecti, tanquam iacentis in *latus centauri*; sed alter quidem geniculanti similis, incurvatus subducta ungula: sed alter contra insurgit, humique nititur, quales

ποι, περνώμενοι ἀναπηδᾶν. τοῖν νεογνοῖν δέ, τὸ μὲν ἄνω ἔχει αὐτὴ ἐν ταῖς ἀγκάλαις, καὶ τρέφει ἀνθρωπικῶς, ἐπέχουσα τὸν γυναικεῖον μαζόν· τὸ δ' ἕτερον ἐκ τῆς ἵππου θηλάζει, ἐς τὸν πωλικὸν τρόπον· ἄνω δὲ τῆς εἰκόνας, οἷον ἀπὸ τινὸς σκοπῆς Ἴπποκένταυρός τις, ἀνὴρ ἐκείνης δηλαδὴ τῆς τὰ βρέφη ἀμφοτέρωθεν τιθηναιμένης, ἐπικύπτει γελῶν, ἔχ' ὅλος φαινόμενος, ἀλλ' ἐς μέσον τὸν ἵππον, λέοντος σκύμνον ἀνέχων τῇ δεξιᾷ, καὶ ὑπὲρ ἑαυτὸν αἰωρῶν, ὡς δεδιξαιτο σὺν παιδιᾷ τὰ βρέφη.

Τὰ μὲν ἔν ἄλλα τῆς γραφῆς, ἐφ' ὅσα τοῖς ἰδιώταις ἡμῖν, ἔ πάντα ἐμφανῆ ὄντα, τὴν ὅλην ὁμῶς ἔχει δύναμιν τῆς τέχνης, οἷον τὸ ἀπο-
τεῖναι

quales sunt equi, exfilire dum conantur. Parvorum vero alterum quidem supra ipsa tenet vlnis, et humano more lactat, muliebrem illi mammam praebens: at alterum ex equina parte subrumat, more pulli. In suprema vera tabulae parte, quasi e specula quādam Centaurus aliquis, illius scilicet paruos suos vtrunque nutrientis maritus, despicit ridens non totus conspicuus, sed ad medium usque equum, leonis catulum dextra ostentans et supra se extollens, quasi per lulum terrere velit paruulos.

5. Reliquas igitur picturae dotes, in quantum nobis, eius artis rudibus, non satis apparent, cum tamen totam artis vim contineant, velut il-

τεῖναι τὰς γραμμάς ἐς τὸ εὐθύτατον, καὶ τῶν
 χρωμάτων ἀκριβῆ τὴν κράσιν, καὶ εὐκαιρῶν τὴν
 ἐπιβολὴν ποιήσασθαι, καὶ σκιάσαι ἐς δέον, καὶ
 τῷ μεγέθους τὸν λόγον, καὶ τὴν τῶν μερῶν πρὸς
 τὸ ὅλον ἰσότητα, καὶ ἁρμονίαν, γραφῶν παῖ-
 δες ἐπαινούντων 1), οἷς ἔργον εἰδέναι τὰ τοιαῦ-
 τα. ἐγὼ δὲ τῷ Ζεῦξιδος ἐκείνο μάλιστα ἐπήνε-
 σα, ὅτι ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ὑποθέσει ποικίλως
 τὸ περιττὸν ἐπεδείξατο τῆς τέχνης, τὸν μὲν
 ἄνδρα,

lam linearum exquisitam directionem, et accu-
 ratam pigmentorum temperationem, et indu-
 ctionem tempestivam, et vinbrarum rationem,
 et proportionem magnitudinis, et mensuras
 integro acquabiliter respondentes, pictorum fi-
 lli laudauerint, quorum opus est intelligere
 talia. Ego vero illud maxime Zeuxidis lauda-
 re soleo, quod in vno eodemque argumen-
 to varie diuitias artis ostendit: qui virum
 quidem

1. Γραφῶν παῖδες ἐπαινούντων] Γραφῶν
 παῖδες sunt discipuli pictorum, immo picto-
 res ipsi, vt Φιλοσόφων παῖδες Noster ali-
 bi dicere amat. Ceterum ne mirere structu-
 ram horum verborum, nec quaeras quo par-
 ticipium illud pertineat, neque in ἐπαι-
 νοῖς mutandum suspicere. Est enim genui-
 nus Atticissimus participii, pro imperatio
 ἐπαινέτωσαν. Reitz.

ἄνδρα ποιήσας πάντῃ φοβερόν, καὶ νομιδῇ
 ἄγριον, σοβαρόν τῇ χαίτῃ, λάσιον τὰ πολλά,
 κατὰ τὸν ἵππον αὐτῷ μόνον, ἀλλὰ καὶ καθ'
 ἕτερον τῶ ἀνδρώπῃ· καὶ ἐξάρας αὐτῷ τὰς ὠμὰς
 ἐπὶ πλεῖστον, τὸ βλέμμα, καί τοι γελῶντος, θη-
 ριωδὲς ὅλον, καὶ ὀρεῖόν τι, καὶ ἀκήμερον.

Τοιῶτον μὲν ἐκείνον· τὴν θήλειαν δὲ, ἵππῃ
 γε τῆς καλλίστης, οἷα μάλιστ' αἰ. Θετταλαί· εἰ-
 σιν, ἀδμήτες ἔτι, καὶ ἄβραται· τὸ δ' ἄνω ἡμί-
 τομον γυναικὸς, πάγκηλον ἔξω τῶν ὠτων,
 ἐκίνα δὲ μόνον σατυρώδη ἐστὶν αὐτῇ, καὶ ἡ μί-
 ξις δὲ, καὶ ἡ ἀρμαγὴ τῶν σωματίων, καθὸ συν-
 ἅπτεται, καὶ συνδέεται τῇ γυναικί· τὸ ἵπ-
 πινόν,

quidem fecerit vndique terribilem, et omnino
 ferum, crines superbe iactantem, hirsutum ma-
 ior ex parte, non qua equus est modo, sed et
 iam altera parte humana, et sub humeris eius
 quantum potest elatis; vultum, ridentis licet,
 ferinum totum, et montanum, atque minime man-
 fuetum.

6. Ita quidem illum. Feminam vero, equae
 pulcherrimae, quales praesertim sunt Thessalae,
 nondum domitae, et sessorem nondum passae.
 Superior autem pars dimidia mulieris vndique et
 ipsa pulcherrima praeter aures: illae enim solae
 satyrorum instar illi sunt. Commissio vero et
 commissura corporum, ubi coagmentatur ac de-
 uincitur muliebri corpori equinum, sensim, non

πικρόν, ἡρέμα, καὶ ἐκ ἀθρόως μεταβλίνουσα, καὶ ἐκ προσαγωγῆς τρεπομένη, λανθάνει τὴν ὄψιν ἐκ θατέρου εἰς τὸ ἕτερον ὑπαγομένη· τῶν νοσγῶν δὲ τὸ ἐν τῶν νηπίων, ὅμως ἄγριον καὶ ἐν τῷ ἀπαλῷ ἤδη φοβερόν, καὶ τῷ-
το θαυμαστόν, οἷον ἔδοξέ μοι, καὶ ὅτι παιδι-
κῶς μάλα πρὸς τὸν σκύμνον τῷ λέοντος ἀναβλέ-
πασσι, μεταξὺ τῆς θηλῆς ἐκάτερος ἐπέλημμένοι
ἐν χροῖ τῇ μητρὶ προσιστάμενοι.

Ταῦτα δ' ἐν ἐπιδειζάμενος ὁ Ζεῦξις, αὐτοὺς
μὲν ὥστο ἐκπλήξειν τὰς ὁρῶντας ἐπὶ τῇ τέχνῃ,
οἱ δὲ αὐτίκα μὲν ἐβόων, ἥ τί γάρ ἂν ἐποίουν,
καλλίσῳ θεάματι ἐντυγχάνοντες; ἐπῆνυν δὲ μά-
λιστα πάντες, ἅπερ καὶ μὲ πρῶην ἐκείνοι τῆς ἐπι-
νοίας

subito transiens, et accessu qui vix sentiatu-
r conuersa, visum fallit, vbi ex altero in alterum subit.
Quod autem recens *vix*que partus in prima in-
fantia tamen ferus, et in tenero iam est terribilis,
id ipsum quoque mirabile, vt mihi videbatur;
et quod pueriliter admodum ad leonis catulum
respiciunt, mammae interea quisque suae arcte
inhaerentes, et quam proxime matrem adstantes.

7. Haec itaque cum ostenderet Zeuxis, ipse
quidem putabat futurum, vt artis admiratione
percelleret spectatores. At illi statim quidem ex-
clamarunt. Quid enim facerent aliud, ad pul-
cherrimum spectaculum admissi? Laudabant vero
maximè omnes, eadem, *propter* quae me nuper
isti:

νείας τὸ ξένον, καὶ τὴν γινώμην τῆς γραφῆς ὡς
 νέαν, καὶ τοῖς ἐμπροσθεν ἠγνοημένην ἔσαν·
 ὥς οὖν Ζεῦξις συνείη, ὅτι αὐτὰς ἀσχολεῖ ἡ ὑπό-
 θεσις καινὴ ἔσα, καὶ ἀπάγει τῆς τέχνης, ὡς ἐν
 παρέρῳ· τίθεσθαι τὴν ἀκριβείαν τῶν πραγμά-
 των, ἄγε δὲ ἔφη, ὦ Μικκίων, πρὸς τὸν μα-
 θητὴν, περιέβαλε ἤδη τὴν εἰκόνα, καὶ ἀράμενοι
 ἀποκομίζετε οἴκαδε· ἔτοι γὰρ ἡμῶν τὸν πηλὸν
 τῆς τέχνης ἐπαινᾷσι, τῶν δ', ἐφ' ὧ (2), εἰ
 καλῶς

isti: inuentionis nouitatem, argumentum pictu-
 rae recens, et superioribus ignotum. Itaque in-
 telligens Zeuxis occupari illos ab argumento no-
 uo, et ab arte contemplanda abduci, vt obiter
 modo exquisitam rerum curam considerent, Age,
 inquit, ad suum discipulum, Miccio, inuolue
 iam tabulam: vos sublatam domum referre. Isti
 enim lutum artis nostrae laudant: eius autem, pro-
 pter quod debebat laudari, si bene ex arte se
 habet,

T 5

2. Τῶν δ' ἐφ' ὧ] Non puto, recte cohae-
 rere vulgatam lectionem τῶν δ' ἐφ' ὧ·
 sed respondere sibi debere τῶν δ' ἐφ' ὧ.
Graecianae emendationis sententiam secu-
 tus sum; sed eam locum habere posse puta-
 bam, etsi illud *δεῖ* non inseramus, sed in-
 telligamus. Decet iratum et stomachantem
 abrupta oratio. *Gesner*.

Ἐφ' ὧ] Deest verbum, ad quod referatur
 ἐφ' ὧ. Puto igitur excidisse τὸ *δεῖ*, id-
 que

καλῶς ἔχει, καὶ κατὰ τὴν τέχνην, ἢ πολὺν πα-
 ῖνται λόγον, ἀλλὰ παρευδοιμεῖ τὴν ἀκρίβειαν
 τῶν ἔργων ἢ τῆς ὑποθέσεως καινοτομία.

Ὁ μὲν ἔν Ζεῦξίς ἄτος, ὀργιλώτερον ἴσως.
 Ἀντίοχος δὲ, ὁ Σωτὴρ ἐπικληθεὶς, καὶ ἄτος
 ὁμοίον τι παθεῖν λέγεται ἐν τῇ πρὸς Γαλάτας
 μάχῃ. εἰ βάλεσθε, διηγῆσομαι καὶ τῆτο, ὁ-
 ποῖον ἐγένετο, εἰδῶς. τέτας γὰρ αἰκίμας ὄν-
 τας, καὶ πλήθει παντόπλους ὄρων, καὶ τὴν Φά-
 λαγγα κρτερῶς συναραρυῖαν, καὶ ἐπὶ μετώπου
 μὲν προασπίζοντας τὰς χαλκοθώρακας αὐτῶν, ἐς
 βάθος δὲ ἐπὶ τεττάρων καὶ εἴκοσι τετραγμένας
 ὀπλίτας, ἐπὶ κέρει δ' ἑκατέρωθεν τὴν ἵππον διο-
 μω-

*habet, non multam habent rationem: sed exquisitae
 circa opus ipsum artis laudem intercipit argumenti
 nouitas.*

8. Zeuxis igitur ita, iusto ille forte iracundius.
 Antiocho autem, Soteri cognominato, simile
 quiddam usu venisse dicitur in pugna aduersus
 Gallograecos. Si vultis, hoc quoque, ut factum
 fit, enarrabo. Cum sciret enim hoc viros fortes
 esse, et numero plurimos esse videret, et pha-
 langem valide densam, et in fronte quidem te-
 gentes primam aciem loricated aere, introitus ve-
 ro et inuersum stantes in acie vicenos quaternos
 armatos, cornua firmare utrinque viginti millium
 equi-

que absorptum esse a sequente vocula ei.

Gracianus.

μυρίαν ἔσαν, ἐκ δὲ τῆ μέσης, τὰ ἄρματα ἐκ-
 πηδήσεσθαι μέλλοντα, δρεπανηφόρα ὀγδοήκον-
 τα, καὶ συνωρίδας ἐπ' αὐτοῖς δις τοσαύτας,
 ταῦτα ὄρων, πάνυ ποιηρὰς εἶχε τὰς ἐλπίδας,
 ὡς ἀμάχων οἰτων ἐκείνων αὐτῷ. ἐκεῖνος γὰρ δι'
 ὀλίγης τῆς στρατείας ἐκείνης παρασκευασθείσης,
 ἔμεγαλως, ἀδὲ κατ' ἀξίαν τῆ πολέμου ἀφίκε-
 το, κομιδῇ ὀλίγης ἄγων, καὶ τέτων πελτασι-
 κὸν τὸ πολὺ, καὶ ψιλικόν. οἱ γυμνῆτες δὲ ὑ-
 πὲρ ἡμῶν τῆς στρατιᾶς ἦσαν· ὥς ἐδόκει αὐτῷ
 ἤδη σπένδεσθαι, καὶ τινα εὐπρεπῇ διάλυσιν εὐ-
 ρίσκεσθαι τῆ πολέμου.

Ἀλλὰ Θεοδότας ὁ Ῥόδιος, ἀνὴρ γειναῖος, καὶ
 τακτικῶν ἔμπειρος, ἐκ εἰς παρῶν ἀδυμεῖν. καὶ
 ἦσαν

equitatum; e media acie prorupturos currus fal-
 catos octoginta, et bigarum praeter hos alterum
 tantum: haec, inquam, videns, male sane de
 rebus suis speravit, qui inuicta ista sibi putaret.
 Ipse enim, breui tempore comparato illo exer-
 citu, non magnifice, neque pro dignitate belli,
 veniebat, paucos oppido ducens, et in his pel-
 tastas plerosque et levis armaturae homines: ve-
 lites autem ultra dimidiam exercitus partem erant.
 Itaque iam videbatur illi pacisci, et honestam belli
 dissoluendi rationem reperire.

9. Verum Rhodius Theodotas, vir fortis et
 ordinandae aciei peritus, cum adesset, non pas-
 sus

ἦσαν γὰρ ἐκκαίδεκα ἐλέφαντες τῷ Ἀντιόχῳ·
 τάς τε ἐκέλευσεν ὁ Θεοδότας τῶς μὲν ἔχειν,
 ὥς οἶόν τε κατακρύψαντας, ὥς μὴ κατάδηλοι
 εἶεν ὑπερφαινόμενοι τῷ στρατῷ· ἐπειδὴν δὲ ση-
 μνήν αὖ σαλπικτῆς, καὶ δὴ συμπλέεσθαι, καὶ
 εἰς χεῖρας ἰέναι, καὶ ἢ ἵππος ἢ τῶν παλαμίων ἐ-
 πελαύνηται, καὶ τὰ ἄρματα οἱ Γαλάται, ἀνοί-
 ξαντες τὴν Φάλαγγα, καὶ διασῆσαντες, ἐπα-
 φῶσι, τότε ἀνὰ τέτταρας μὲν τῶν ἐλεφάντων,
 ἀπαντῶν ἐφ' ἐκάτερα ταῖς ἰκπεῦσι, τὰς ὀκτώ
 δὲ ἀντεπαφειῖναι τοῖς ἀρμητηλαταῖς, καὶ συν-
 ωριασαῖς. εἰ γὰρ τῷτο γένοιτο, Φοβηθήσονται
 αὐτῶν, ἔφη, οἱ ἵπποι, καὶ ἕως τὰς Γαλάτας αὐθις
 ἐμπесῶνται Φεύγοντες· καὶ οὕτως ἐγένετο.

Οὐ

fus est animum abicere. Erant enim etiam sex-
 decim Antiocho elephantibus. Hos iussit Theodotas
 tum quidem, quantum eius fieri posset, occul-
 tos habere, ne manifesti essent, ultra exercitum
 eminentes: ubi vero classicum cecinisset, et iam
 concurrendum esset, atque veniendum ad manus,
 inuchereturque iam hostium equitatus, currus-
 que suos Gallograeci aperta phalange et disceden-
 tes emitterent: tum quaternos elephantibus, singu-
 lis utrimque equitum aliis occurrere, octo autem
 alios contra immitti curruum et bigarum agita-
 toribus. Hoc enim si fieret, terrebuntur, dice-
 bat, illorum equi, et retro in ipsos Gallograecos
 fuga irruent. Idque ita factum.

10. Cum

Οὐ γὰρ πρότερον ἰδόντες ἐλέφαντα ἔτε αὐ-
τοὶ Γαλάται, ἔτε οἱ ἵπποι αὐτῶν, ἔτω πρὸς
τὸ παράδοξον τῆς ὀψέως ἑταράχθησαν, ὡς
πρόρῳ ἔτι τῶν θηρίων ὄντων, ἐπεὶ μόνον τετρα-
γύτων ἤκυσαν, καὶ τὰς ὀδόντας εἶδον ἀποσιλ-
βοντας ἐπισημότερον, ὡς ἂν ἐκ μέλανος τῷ παν-
τὸς σώματος, καὶ τὰς προνομαίας, ὡς ἐς ἀρπα-
γὴν ὑπεραισχυμένας, πρὶν ἢ τὸ τόξευμα ἐξικνεῖ-
σθαι, ἐκκλίναντες, σὺν ἄδενί κόσμῳ ἐφευγον·
οἱ μὲν πεζοὶ, περιπειρόμενοι ὑπ' ἀλλήλων τοῖς
δορατίοις, καὶ συμπατάμενοι ὑπὸ τῶν ἱππέων,
ὡς εἶχον, ἐμπεσόντων ἐπ' αὐτὰς, τὰ ἄρματα
δὲ, ἀναστρέψαντα καὶ ταῦτα ἐμπαλιν εἰς τὰς οἰ-
κεῖας, ἐκ ἀναμωπῆς διεφέρετο ἐν αὐτοῖς, ἀλλὰ
τὸ τῷ Ὀμήρῳ,

Δίφροι

10. Cum enim nunquam elephantem neque
ipsi Gallograeci, neque equi illorum viderent;
adeo ad inopinatum spectaculum perturbati sunt,
vt, cum longe adhuc abessent belluae, audito solo
illorum barritu et dentibus conspectis, tanto in-
signitius, vt e nigro vsquequaque corpore, ful-
gentibus, et rostris tanquam ad rapinam sublati;
ante teli iactum, inclinati sine more modoque
fugerent: vbi pedites quidem confixi mutuo suo-
rum iaculis, et ab equitibus conculcati, qui toto
impetu in illos ruerent: curtus autem, relati et
ipsi retro in suos, non sine sanguine inter ipsos
differebantur, sed, vt est apud Homerum,

Dede-

Δίφροι δ' ἀνεκυμβαλίαζον,
 Οἱ ἵπποι δ' ἐπείτερ ἅπαξ τῆς ἐς τὸ εὐθύ ὁδοῦ
 ἀπετρέποντο, ἐκ ἀνασχόμενοι τῶν ἐλεφάντων,
 τὰς ἐπιβάτας ἀποβαλόντες κείν' ὄχρα κροτάλι-
 ζον, τέμνοντες, νῆ Δία, καὶ διαίρῃντες τοῖς ἡρε-
 πάνοις, εἴ τινας τῶν φίλων καταβάλοιεν. πολ-
 λοὶ δ' ὡς ἐν ταράχῳ τεσσάρῃ κατεβάλλοντο, εἴ-
 ποντο δὲ καὶ οἱ ἐλέφαντες συμπατῆντες, καὶ
 συναναρρίπτῃντες ἐς ὕψος ταῖς προνομαίαις, καὶ
 συναρπάζοντες, καὶ τοῖς ὁδῶσι περιπίροντες, καὶ
 τέλος, ἔτοι κατὰ κράτος παραδιδόασι τῷ Ἀν-
 τίοχῳ τὴν νίκην.

Οἱ Γαλάται δὲ, οἱ μὲν ἐτεθνήκεσαν, πολλὰ
 τὰ φόνε γενόμενα, οἱ δὲ ζῶντες ἐλαμβάνοντο,
 πλὴν

Dederunt sonitumque ruinamque.

Equi vero semel recta regione viarum excussi,
 cum ferre elephantos non possent, deiectis auri-
 gis, *currus cum strepitu vacuos raptant*, secantes,
 per Iouem, et lacerantes falcibus, si quos ami-
 corum deiecissent; multi vero, ut in tanto tu-
 multu, deiiciebantur. Insequebantur vero ele-
 phanti etiam, qui conculcarent, et rostris in al-
 tum iactarent *corpora*, et corriperent, et confo-
 derent dentibus: et tandem hi suis viribus tra-
 dunt Antiocho victoriam.

II. Gallograeci autem partim in proelio ceci-
 derunt, magna caede facta, partim viui capti
 sunt,

πλὴν πάνυ ὀλίγοι, ὅποιοι ἔφθασαν εἰς τὰ ὄρη ἀναφυγόντες· οἱ Μακεδόνες δὲ, ὅσοι σὺν Ἀντιόχῳ ἦσαν, ἐπαιώνισον· καὶ προσιόντες ἄλλος ἄλλαχόθεν, ἀνέδδον τὸν βασιλέα, καλλίνικον ἀπαβοῶντες. ὁ δὲ καὶ θαυρῶσας, ὡς Φασιν, Αἰσχυνώμεθα, ἔφη, ὦ στρατιῶται, οἷς γε ἡ σωτηρία ἐν ἐκκλίδεκα τέτοισι θηρίοις ἐγένετο, ὥς εἰ μὴ τὸ καινὸν τῷ θεάματος ἐξέπληξε τὰς πολεμίας, τί ἂν ἡμεῖς ἡμεν πρὸς αὐτὰς; ἐπὶ τε ταῖς τροπαίῳ κελεύει ἄλλο μηδὲν, ἐλέφαντα δὲ μόνον ἐγκολάψαι.

Ὡρα τοίνυν με σκοπεῖν, μὴ καὶ τῶν ὁμοίων ἢ τῷ Ἀντιόχῳ, τὰ μὲν ἄλλα, ἐκ ἄξια μάχης. ἐλέφαντες δὲ τινες, καὶ ξένα μορμολύχεια πρὸς τὰς

sunt, praeter paucos oppido, qui fuga montes petiere. Paeonem autem cecinere, qui cum Antiocho fuerant Macedones, et alius aliunde accedentes coronarunt regem cum clamore, egregium victorem illum praedicantes. At ille, nec sine lacrymis, Pudeat nos, inquit, milites, quorum salus in sexdecim his belluis posita fuerit. Itaque nisi perculisset hostes spectaculi novitas, quid nos ad illos futuri eramus? In tropaeo autem iussit aliud nihil quam solum elephantem insculpi.

12. Iam mihi videndum est, ne, quod mihi contigit, Antiochi proelio sit simile. Reliqua quidem proelii indigna visa sunt attentione: elephantem autem quidam sunt, et peregrina spectantibus

τὰς ὁρῶντας, καὶ θαυματοποιῖα, ἄλλως ἐκείνα
 γένεσθαι πάντες· οἷς δ' ἐγὼ ἐπεποίθην, καὶ
 πάνυ ταῦτα ἐν λόγῳ παρ' αὐτοῖς ἐστίν· ἀλλ' ὅτι
 μὲν θήλειαν Ἴπποκένταυρον γεγραμμένην, τὸ
 μόνον ἐκπλήττονται. καὶ, ὥσπερ ἐστὶ, καινὸν
 καὶ τέρψιον δοκεῖ αὐτοῖς. τὰ δ' ἄλλα μάτην
 ἄρα τῷ Ζεύξειδι πεποιήται; ἀλλ' οὐ μάτην· γὰρ
 Φίκοι γάρ ὑμεῖς, καὶ μετὰ τέχνης ἑκάστα ὁρᾶτε,
 εἴη μόνον ἄξια τῆς θεάτρης δεκνύειν.

tibus terriculamenta, et praestigiae: temere qui-
 dem illa laudant omnes. Ast quibus ego con-
 fessus fueram, horum nulla apud illos habetur
 ratio: verum ad id solum obstupescunt, pictam
 hic esse Centaurum feminam, idque, ut est, no-
 uum ac portentosum illis videtur. Reliqua igitur
 frustra elaborata Zeuxidi? Minime vero fru-
 stra: vos enim pictoriae rationis periti, et cum
 arte inspicitis omnia. Utinam modo digna sint
 theatro quae ostendantur.

Ἀρμονίδης.

Ἀρμονίδης ὁ αὐλητὴς ἤρετο ποτὲ Τιμόθεον διδάσκαλον αὐτῶντα· εἶπέ μοι, ἔφη, ὦ Τιμόθεε, πῶς ἂν ἔνδοξος γενοίμην ἐπὶ τῇ τέχνῃ; καὶ τί ποιῶντα, εἴσονται με οἱ Ἕλληνες ἅπαντες; τὰ μὲν γὰρ ἄλλα εὖ ποιῶν, ἐδιδάξω με ἡδὴ ἀρμόσασθαι τὸν αὐλὸν ἐς τὸ ἀκριβές, καὶ ἐμπνεῖν ἐς τὴν γλωσσίδα λεπτύν τι, καὶ ἐμμελές, καὶ ὑποβάλλειν τὰς δακτύλους εὐαφῶς ὑπὸ πυκνῇ τῇ ἄρσει, καὶ θέσει, καὶ βαίνειν ἐν ῥυθμῷ, καὶ σύμφωνα εἶναι τὰ μέλη πρὸς τὸν χορὸν, καὶ τῆς ἀρμονίας ἐκάστης διαφυλάττειν τὸ ἴδιον, τῆς Φρυγικῆς τὸ ἔνθεον, τῆς Λυδικῆς τὸ Βακχικόν, τῆς Δωρικῆς τὸ σεμνόν, τῆς Ἰωνικῆς τὸ γλαφυρόν.

ταῦτα

Harmonides.

Harmonides tibicen interrogavit olim magistrum suum Timotheum: *Dic mihi*, inquit, *Timothee*, *quomodo celebris in arte fieri possum?* *et quo facto meo me Graeci omnes cognoscent?* Reliqua enim, agnosco beneficium tuum! docuisti me iam accurate tibiam temperare, et inflare in ligulam tenue quiddam ac modulatum, et admoveere commode digitos sublatione crebra ac positione, et incedere ad numeros, et ut cantus consentiat choro, et modi cuiusvisque proprietatem servare, Phrygii illum quasi divinum afflatum, Lydii Baccicum furorem, honestam gravitatem Dorii, et Ionii denique

Luc. Op. T. III. V que

ταῦτα μὲν ἔν πάντα ἔκμεμαθήκηκα παρὰ σὲ· τὰ
 μέγιστα δὲ καὶ ὧν ἔχοντα ἐπεθύμησα τῆς αὐλητι-
 κῆς, ἄχ' ὅρῳ, πῶς ἂν ἀπ' αὐτῆς μοι προσγένοιτο
 ἡ δόξα, ἡ παρὰ τῶν πολλῶν, καὶ τὸ ἐπίσημον
 εἶναι ἐν πλήθεσι, καὶ δεικνυσθαι τῷ δακτύλῳ·
 καὶ ἡ' πρὸ Φαιῶ, εὐθύς ἐπιστρέφεσθαι πάντας εἰς
 ἐμέ, καὶ λέγειν τένομα· ΟΥΤΟΣ ΕΚΕΙ-
 ΝΟΣ Ἀρμονίδης ἐστίν, ὁ ἄριστος αὐλητής· ὥσ-
 περ ὅτε καὶ σὺ, ὦ Τιμόθεε, τοπρωτὸν ἐλθὼν
 οἰκοθεν ἐκ Βοιωτίας, ὑπερύλησας τῇ Παιδισινίδι,
 καὶ ἐνίκησας ἐν τῷ Αἴαντι τῷ ἑμμανεῖ, τῷ ἑμω-
 νύμῃ σοι ποιήσαντος τὸ μέλος, ἔδεις ἦν, ὅς ἡ-
 γνόει τένομα, Τιμόθεον ἐκ Θηβῶν· ἀλλ' εἰδὼς
 ἂν καὶ νῦν Φανῆς, συνθέξουσιν ἐπὶ σέ πάντες, ὥσ-
 περ

que venustatem. Haec igitur didici a te omnia.
 Maxima vero, et propter quae concupivi artem ca-
 nendi tibiis, nondum video quomodo ab illa mihi
 contingant, gloria apud populum, et ut conspicuus
 sim in multitudine hominum, et monstrer digito, et
 ut, sicubi appaream, statim conuertantur ad me
 omnes, et nomen meum dicant: Hic est ille Har-
 monides, tibicen optimus! quemadmodum quum
 tu etiam, Timothee, primus domo e Boeotia adue-
 niens succinuisti Pandionidi, vicisti que in Aiace fu-
 rioso, modulos faciente tuo illo cognomine; nemo erat,
 qui ignoraret nomen, Timotheum Thebanum. Sed
 ubicumque nunc etiam conspiciendum te praebes, con-
 currunt

περ' ἐπὶ τὴν γλαῦκα τὰ ὄρεα· ταῦτ' ἐστὶ, δι' αὐ-
 περ' ἠϋζάμην αὐλητῆς γενέσθαι, καὶ ὑπὲρ ὧν
 πεπείνηκα τὸν πόνον τὸν πρὸν, ἐπεὶ τό γε αὐ-
 λεῖν αὐτὸ, ἄνευ τῆς ἔνδοξον εἶναι δι' αὐτὸ, καὶ
 αὐτὴν δεξαίμην, ἀγνώσῃ μοι προσγενόμενον, καὶ εἰ
 Μαρσύας, ἢ Ὀλυμπος γενήσεσθαι μέλλαιμι λαν-
 θάνων. καὶ γὰρ Ὀφελος ἀπαρρήτε, Φασί, καὶ
 ἀφανῆς τῆς μουσικῆς. ἀλλὰ σὺ, ἔφη, καὶ ταῦ-
 τα παιδεύσῃ με, ὅπως μοι χρησέον καὶ μαυτῶ,
 καὶ τῇ τέχνῃ· καὶ σοὶ διττὴν εἴσομαι τὴν χάριν,
 καὶ ἐπὶ τῇ αὐλήσει, καὶ τὸ μέγιστον, καὶ ἐπὶ τῇ
 δόξῃ αὐτῆς.

Ἀποκρίνεται ἔν αὐτῷ ὁ Τιμόθεος· ἀλλ', ὦ
 Ἀρμονίδη, ἔργῳ μὲν, ἔφη, εὖ ἴσθι, καὶ μικροῦ
 πράγμα-

currunt ad te omnes, ut ad noctuam aues. Haec
 sunt, propter quae tibi cen fieri oportuit, et pro quibus
 laborem illum multum suscepi. Ipsam quando-
 quidem canendi facultatem, a celebritate nominis
 separatam, non receperim, si inglorio et ignoto con-
 tingat, neque si Marsyas aut Olympus in illa ob-
 scuritate futurus sit. Occultae enim, aiunt, nullus
 est respectus Musicae. Verum tu, inquit, et haec
 doce me, quomodo et me ipso et arte utendum sit:
 et duplicem tibi habebo gratiam, et de canendi fa-
 cultate, et quod maximum, gloriae etiam, quae inde
 contingeret ipsius nomine,

2. Respondet igitur illi Timotheus: Tu vero,
 inquit, Harmonide, amare te noris rem non par-
 uam,

πραΰματος, ἐπαίνου, καὶ δόξης, καὶ ἐπίσημος
 εἶναι, καὶ γινώσκεισθαι πρὸς τῶν πολλῶν· τῷ
 το δὲ, εἰ μὲν ἔτι πῶς ἐς τὰ πλήθη παριὼν
 ἐπιδεικνύμενος, ἐθέλοις πορίζεσθαι, μικρὸν ἂν
 γένοιτο, καὶ ἔτι ἔτις ἅπαντες εἴσονται σε·
 πῶ γὰρ ἂν ἐρεθείη ἡ θεάτρον, ἢ σταδίου ἔτι
 μέγα, ἐν ᾧ πᾶσιν αὐλήσεις τοῖς Ἑλλήσιν; ὥς δὲ
 ποιήσας γνωσθήσῃ αὐτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸ πέρας ἀφί-
 ξῃ τῆς εὐχῆς, ἐγὼ καὶ τῷ ὑποθήσομαι σοι·
 σὺ γὰρ αὐλεῖ μὲν καὶ πρὸς τὰ θεάτρα ἐτίς τε·
 ἀτὰρ ὀλίγον μελέτω σοι τῶν πολλῶν. ἡ δ' ἐπί-
 τομος καὶ ῥῶσα ἐπὶ τὴν δόξαν ἄγασα, ἥδε ἐστίν.
 εἰ γὰρ ἐπιλεξάμενος τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι τὰς ἀρί-
 στας καὶ ὀλίγας αὐτῶν, ὅσοι κορυφαῖοι, καὶ ἀ-
 ναμφι-

nam, laudem et gloriam, et ut insignis fias, et cogno-
 scaris a plurimis. Hoc vero si sic in publicum pro-
 diens, tuique audiendi copiam faciens, praestare
 tibi velis; longum fuerit, et ne sic quidem omnes
 te noverint. Vbi enim aut theatrum inueniatur,
 aut circus ita magnus, in quo tibia canas Grae-
 cis omnibus? Quo vero facto innotescas illis, et
 ad finem voti tui peruenias, id ipsum quoque ego
 tibi subiciam. Cane tu quidem etiam theatris non-
 nunquam; sed parum cura vulgus. Compendiaria
 vero, et facillime ducens ad gloriam via ista est:
 si nempe elegeris Graecorum optimos, et paucos illo-
 rum, qui capita sunt, et extra controuersiam ad-
 mirabi-

ναμ Φιλόγως θαυμαστοί, καὶ ἐπ' ἀμφοτέρω πι-
στοί, εἰ τέτοις (Φημί) ἐπιδείξαιο τὰ αὐλήμα-
τα, καὶ ἔτοι ἐπαινέσονται σε, ἅπασιν Ἑλλήσι
νόμιζε ἤδη γεγενῆσθαι γνώριμος ἐν ἔτῳ βραχεῖ,
καὶ τὸ πρᾶγμα ὅρα πῶς συντίθηναι. εἰ γὰρ ἔς
ἅπαντες ἴασι, καὶ ἔς θαυμάζουσιν, ἔτοι δὲ εἴ-
σονται σε αὐλητὴν εὐδόκῳ ὄντα, τί σοι δεῖ
τῶν πολλῶν, οἳ γε πάντως ἀκολεθῆσθαι τοῖς
ἁμείνων κρῖναι δυναμένοις; ὁ γὰρ τοι πολὺς ἔτος
λεῶς, αὐτοὶ μὲν ἀγνοῶσι τὰ βελτίω, θάναυσοι
ὄντες οἱ πολλοὶ αὐτῶν. ὅντινα δ' ἂν οἱ πρᾶ-
χοντες ἐπαινέσωσι, πισεύσαι μὴ ἂν ἀλόγως ἐ-
παινεθῆναι τέτον· ὥς ἐπαινέσθαι καὶ αὐτοί.
καὶ γὰρ ἐν καὶ ἐν τοῖς ἀγῶσιν, οἱ μὲν πολλοὶ θε-
αταί

*mirabiles, et quibus fides in viramque partem ha-
beat: (sive vituperent sive laudent) his, in-
quam, si ostenderis cantus tuos, atque hi te lauda-
uerint; Graecis omnibus breui adeo tempore inno-
tuisset te putato. Vide, quomodo hoc demonstrum.
Si enim quos omnes norunt, et quos admirantur, hi
norunt, te probatum tibicinem esse, quid vulga tibi
opus est, qui omnino sequetur hos, qui melius iudi-
care possunt? Ista enim multitudo, ipsi quidem igno-
rant meliora, sellularii maiorem partem opifices:
quem vero principes laudauerint, illum non sine ra-
tione laudari arbitrantur, itaque laudabunt ipsi quo-
que. Ex enim in certaminibus quoque, multitudo
quidem*

αταὶ ἴσαι κροτῆσαι ποτε, καὶ σφίσαι, κρήσαι
 δὲ ἑπτὰ, ἢ πέντε, ἢ ὅσοι δὴ. ταῦτα ὁ μὲν Ἀρ-
 μονίδης ἐκ ἔφθη ποιῆσαι. μεταξὺ γὰρ αὐλῶν,
 Φασιν, ὅτε τοπρῶτον ἠγωνίζετο, Φιλοτιμότε-
 ρον ἐμφυσῶν, ἐνκπέπνευσε τῷ αὐλῷ, καὶ ἄξε-
 Φάνωτος ἐν τῇ σικνῇ ἀπέθανε, τὸ αὐτὸ καὶ πρῶ-
 τον καὶ ὕστατον αὐλήσας ἐν Διονυσίοις.

Ὁ μέντοι τῷ Τιμοθέῳ λόγος, ἐκ αὐληταῖς,
 ἐδ' Ἀρμονίδῃ μόνον εἰρῆσθαι μοι δοκεῖ, ἀλλὰ
 πᾶσιν, ὅσοι δόξης ὀρέγονται, δημόσιόν τι ἐπι-
 δεικνύμενοι, τῷ παρὰ τῶν πολλῶν ἐπαίνῳ δεό-
 μενοι. ἐγὼ γ' ἐν ὅπότε καὶ αὐτὸς ἐνεόχην τὰ ἔ-
 μοια περὶ τῶν ἐμαυτῶν, καὶ ἐζήταν, ὅπως ἂν τῷ

ΧΙΣΧ

*quidem spectatores sunt eatenus, ut plaudant ali-
 quando vel sibilent: iudicant vero aut septem, aut
 quinque, aut quotcumque tandem. Illa quidem
 Harmonides perficere non potuit. Inter canen-
 dum enim, narrant, cum primum in certamen
 descenderet, contentius prae honoris cupiditate
 dum inflat, in ipsam quasi tibiam exspiravit, et
 sine coronae honore in tabernaculo mortuus est.*

3. Verum Timothei illa oratio, non tibicini-
 bus, neque Harmonidi solum dicta mihi videtur,
 sed qui gloriam adamarunt omnibus, cum pu-
 blicum quiddam profitentur, cum populari laude
 opus habent. Ego igitur, cum et ipse cogita-
 rem de mea ratione similiter, et quomodo celer-

time

χίς α γνωσθεῖν πᾶσι, τῷ Τιμοθέῳ λόγῳ ἐπα-
 μένος, ἐσκοπέμην, ὅστις ἄριστος εἴη τῶν ἐν τῇ
 πόλει, καὶ ὅπως πιστεύουσιν αἱ ἄλλοι, καὶ ὅς ἀντὶ
 πάντων ἀρκέσειεν ἄν. ἔτος δὲ ἄρα σὺ ἐμελλες ἰ-
 ῆμιν Φαίνεσθαι τῷ δικαίῳ λόγῳ, ὅτι περ τοῦ κε-
 Φάλασιον, ἀρετῆς ἀπάσης ὁ γινώμων, Φασί, καὶ
 ὁ ὀρθὸς κἀνὼν τῶν τοιούτων. εἰ δέ σοι δείξαιμι
 τὰ μὰ, καὶ σὺ ἐπαινέσεις αὐτὰ, (εἴη γὰρ ἔτι
 Φανήσεσθαι) καὶ δὴ ἐπὶ πέρας ἦκειν με τῆς ἐλ-
 πίδος, ἐν μιᾷ ψήφῳ τὰς ἀπάσας λαβόντα. ἢ
 τίνα γὰρ ἂν πρὸ σ' ἐλόμενος, ἔχι παραπαίειν
 ἂν εἰκότως νομισθεῖν; ὥς λόγῳ μὲν ἐφ' ἐνὸς
 ἀνδρός

nunc possem innotescere omnibus, quia crederem:
 Timothei sermonem secutus, dispiciebam, quis
 in hac urbe esset praestantissimus, cui fidem re-
 liqui habeant, quique unus sit instar omnium.
 Ille igitur tu nobis videri vir debebas iure meri-
 toque, virtutis omnis, quod quidem caput est,
 nomina, aiunt, et recta talium regula. Si vero
 tibi mea ostendissem, tuque ea laudasses, (atque
 utinam ita tibi videatur!) Scilicet ad finem me
 spei venire putabam, in vno qui suffragio ferrem
 vniuersa. Aut quis est, quem tibi si praeferam,
 non merito insanire videar? Igitur verbo qui-

V 4

dem

1. [Εμελλες] Verbi μελλειν vis apud nostrum
 interdum haec est, vt. verisimilitudinem
 quandam eo fere modo indicet, vt Latinorum
 debet, oportet, et similia. Gesner.

ἀνδρὸς ἀναρρίψομεν τὸν κύβον, τὸ δ' ἀληθές,
 ὥσπερ ἂν εἰ τοῖς ἀπανταχόθεν ἀνθρώποις ἐπι-
 δεκνύμεν τὰς λόγους. δῆλον γάρ, ὡς καὶ ἕνα
 τε, καὶ σὺν ἅμα πάντων συνειλεγμένων, μένος
 αὐτὸς ἀμείνων ἂν ἦσθα. οἱ μὲν γὰρ τῶν Λακε-
 δαιμονίων βασιλεῖς, τῶν ἄλλων ἐκάστω μίαν ψῆ-
 Φον φερόντων, ἐκείνοι μόνοι ἐκάτερος αὐτῶν,
 δύο ἔφερον. σὺ δὲ, καὶ τὰς τῶν Ἐφόρων, καὶ
 τὰς τῶν γερόντων προσέτι, καὶ ὅλως ἀπάντων
 ὁ πολυψηφύτατος ἐν παιδείᾳ. σὺ γὰρ καὶ μά-
 λιστα ὅσω τὴν λευκὴν αἰεὶ καὶ σώζουσιν φέρεεις, ὃ
 καὶ θαρρύνει με τῷ παρόντι ποιεῖν, διὰ γὰρ τὸ
 μέγεθος τῆς τολμήματος, καὶ πάνυ δικαίως ἂν
 φοβηθείηται. καί κ' αὖτε δὲ, νῆ Δία, προσέτι καὶ
 αὐτὸ

dem in vno homine iacimus aleam; re autem
 vera idem est, quasi omnibus undecumque ho-
 minibus vim dicendi ostenderem. Apertum enim
 est, te et singulis, et collectis in vniuersum omni-
 bus, esse praestantiorum. Lacedaemoniorum
 Reges, calculos reliquis singulos habentibus, soli
 habebant binos. Tu vero et ephorum, et se-
 num insuper, *calculos*; et omnino omnium in do-
 ctrina amplissimum suffragandi ius habes, ea ma-
 xima de causa, quod candidum semper et salu-
 tarem fers calculum: quae res etiam mihi in prae-
 senti facit fiduciam, qui propter rei quam conor
 magnitudinem merito perterrear. Ad haec illud
 etiam

αὐτὸ θαρσύνει ποιεῖ, τὸ μὴ παντάπασιν ἀλλό-
τριον τὰμα 2) εἶναι σοι· ὃς πόλεως τε ἐκείνης
εἰμι, ἣν ποταμός εὔ ἐποίησας, τὸ μὲν πρῶτον,
ἰδίᾳ, τὸ δὲ δεύτερον, κοινῇ μετὰ παντὸς τοῦ
ἔθνους· ὥς ἐστι καὶ νῦν ἐμοὶ ἐς τὸ χεῖρον ἐ-
πίσιν αἱ ψῆφοι ἐν τῷ λόγῳ, καὶ ἐλάττω ὡσιν
αἱ ἀμείνους, σὺ τὴν τῆς Ἀθηνᾶς πρεσβυτείας,
ἀναπλήρῃς τὸ ἐνδέον παρὰ σεαυτῷ, καὶ τὸ ἐπαν-
όρθωμα 3) οἰκείον σοι δοκεῖτω.

Καὶ

etiam profecto animum mihi addit, quod non
plane aliena tibi sunt mea, qui tum ex ea urbe
sum, quam saepe tu ornasti, primo quidem pri-
uatim ipsam, iterum vero publice cum gente
vniuersa. Itaque si forte nunc etiam in sequio-
rem partem inclinent, dum loquor, calculi, pau-
cioresque sint meliores, tu adiecto illo Mineruae,
de te, quae deficiunt, exple: ac domesticum tibi
et familiare videatur praua *hic etiam* corrigere.

V 5

4. Et-

2. Ἀλλότριον τὰμα] Et si mirum nonnullis
videbitur, singularem ita adiungi plurali,
tamen est Graecismus verus, qui exponi
potest per ellipsin *χρῆμα*, vel *τι*, vt signi-
ficet: *meas res tibi esse alienum quid*. Reitz.

3. Ἐπανόρθωμα] Hoc puto velle Sophistam:
cum soleas, vt praeses, et *rector* prouinciae,
quaecumque deprauata sunt *corrigere* et re-
stituere: tui muneris partem esse putato,
peccata etiam mea emendare. Gesner.

Καὶ γὰρ ἔδδ' ἐκεῖνό μοι βανόν, εἰ πολλοὶ ἐθαύ-
μασαν πρότερον, εἰ ἐνδοξὸς ἤδη ἐγὼ, εἰ ἐπαι-
νῶνται πρὸς τῶν ἀκασάντων οἱ λόγοι. πάντα
ἐκεῖνα, ὑπὸ νύμια ὄνειράτα, Φασι, καὶ ἐπὶ
σκιά. πρὸ δ' ἄληθές ἐν τῷ παρόντι δειχθή-
σεται. ἔτος ἀκριβοῦς ὅρος 4) τῶν ἐμῶν, ἔδδ' ἐν
ἀμφίδοξον ἔτι, ἔδ' ὡς ἂν τις ἐνδοιάσειεν, ἀλλ'
ἢ ἄριστον κατὰ παιδείαν δεήσει νομίζεσθαι, σοί
γε δόξαν, ἢ πάντων. . . . εὐφρμεν δὲ χρὴ
πρὸς ἔτω μέγαν ἀγῶνα χωρῶντα· δόξαίμεν γὰρ,
ὦ θεοί, λόγε ἄξιοι, καὶ βεβαιώσαιτε ἡμῖν τὸν
παρὰ

4. Etenim neque illud mihi satis est, si multi
ante me admirati sunt, si nobilis iam ego, si lau-
dantur ab his, qui audierunt, orationes: omnia
illa *somnia*, quod aiunt, *vento concepta*, et irrita,
umbrae verborum: verum autem iam apparebit.
Hic accaratus meorum finis. Nihil in utramque
partem amplius accipietur, aut ita, ut dubitare
quis possit; sed oportebit aut optimum circa do-
ctrinam me putari, si quidem tibi ita videatur,
aut omnium — — Sed bene ominari fas est
ad tantum certamen euntem. Videamur enim,
o Dii, digni hodie, quorum ratio habeatur! et
firmate

4. "Ὅρος"] "Ὅρος siue finis hic est definitio. Ju-
dicio viri, cui blanditur, vult constitui ac
definiri, quid de se sentire debeant reliqui.
σοί γε δέξαν absolute positum, ut sexcenties.
Gesner.

παρὰ τῶν ἄλλων ἔπαινον, ὡς τὰ λοιπὸν θάρ-
 ῥυντας ἐς τὰς πολλὰς παραιναι. πᾶν γὰρ ἤδη
 σάδιον ἦττον φοβερόν τῷ Ὀλύμπῳ τὰ μεγά-
 λα νενικηκότα.

firmate nobis laudem tributam ab aliis, ut reli-
 quo tempore cum fiducia in multitudinem proce-
 dere possimus. Stadium enim omne minus formi-
 dabile ei, magna qui Olympia vicerit.

Σκυθῆς, ἡ πρόξενος.

Ὁ πρῶτος Ἀνάχαρσις ἀφίκετο ἐκ Σκυθίας
 Ἀθήνας, παιδείας ἐπιθυμία τῆς Ἑλληνι-
 κῆς, ἀλλὰ καὶ Τέξαρις πρὸ αὐτῆς σοφὸς μὲν, καὶ
 Φιλόκαλος ἀνὴρ, καὶ ἐπιτηδευμάτων φιλομα-
 θῆς τῶν ἀρίστων· οἶνοι δὲ, ἃ τοῦ βασιλεῖς γένε-
 ὦν, ἐδὲ τῶν πῖλοφορικῶν, ἀλλὰ Σκυθῶν τῶν
 πολλῶν

Scythia, seu conciliator hospitii.

Non primus e Scythia Athenas venit Anachar-
 sis Graecae disciplinae causa: sed Toxaris
 etiam ante ipsum, sapiens vir et pulchrarum re-
 rum amans, optimorumque institutorum studio-
 sus. Domi vero non regii generis erat, neque
 pileatorum, sed Scytharum de multis unus et
 plebe-

πολλῶν καὶ δημοτικῶν, οἳοί εἰσι παρ' αὐτοῖς οἱ
 οὐκ ἔμποδες καλέμμενοι· τῷτο δὲ ἐστὶ, δύο βοῶν
 δεσπότην εἶναι, καὶ ἀμάξης μιᾶς. ἔτος ὁ Τό-
 ξαρις ἐδ' ἀπῆλθεν ἔτι ἀπίσω ἐς Σκύθας, ἀλλ'
 Ἀθηνησιν ἀπέθανε· καὶ μετ' ἐ πολὺ καὶ ἥρωε
 ἔδοξε, καὶ ἐντέμνεσθαι αὐτῷ Ξένῳ Ἰατρῷ οἱ Ἀ-
 θηναῖοι· τῷτο γὰρ τένομα, ἥρωε γενόμενος, ἐ-
 πεκτήσατο. τὴν δ' αἰτίαν τῆς ἐκωνυμίας, καὶ
 ἀνθ' ὅτε ἐς τὰς ἥρωας κατελέγη, καὶ τῶν Ἀσκλη-
 πιαδῶν εἰς ἔδοξεν, ἐ χειρὸν ἰσως διηγῆσασθαι,
 ὡς μάθητε ἐ Σκύθαις μόνον ἐπιχώριον ὃν ἀπα-
 θανατίζειν, καὶ πέμπειν παρὰ τὸν Ζάμολξιν I),

ἀλλὰ

plebeiorum, quales apud illos sunt qui Oetipe-
 des vocantur: hoc autem significat boum duo-
 rum dominum esse, et vnus plaustrī. Hic To-
 xaris neque rursus ad Scythas rediit, sed Athenis
 mortuus est. Neque ita multo post pro Heroe
 est habitus, sacrificantque illi, vt *HOSPITI*
MEDICQ Athenienses. hoc enim nomen,
 cum Heros esse iuberetur, accepit. causam vero
 cognominis, et cur in Heroas relatus sit, et pro
 Aesculapii posterorum vno habitus, enarrare
 haud abs re forte fuerit, vt discatis, non Scythis
 modo patrium esse immortalitatem credere, et ab-
 legare nuntios ad Zamolxin; sed Athenien-
 sibus

I. Παρὰ τὸν Ζάμολξιν] Puto ego totum hoc
 sumtum ab *Herod.* IV. 94. atque ita legen-
 dum, ἀθανατίζειν, καὶ πέμπειν παρὰ τὸν
 Ζάμολ-

ἀλλὰ καὶ Ἀθηναίους ἐξῆναι θεοποιεῖν τὰς Σκύ-
θας ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος.

Κατὰ τὸν λοιμὸν τὸν μῦθον, ἔδοξεν ἡ Ἀρχι-
τέλῃς γυνή, Ἀρεοπαγίτῃ ἀνδρὶ, ἐπιστάντῃ οἱ
τὸν Σκύθην κελεύσαι εἰπεῖν Ἀθηναίοις, ὅτι
παύσονται τῷ λοιμῷ ἐχόμενοι, ἢν τὰς γενωπῆς
οἴνω

fibus etiam licere Deos facere in ipsa Graecia
Scythas.

2. In magna illa pestilentia visā sibi per quie-
tem est videre Architelis Areopagitae vxor, ad-
stantem sibi Scytham, qui iuberet dicere Athe-
nienfibus, a pestilentia ipsos vexari desuuros, si
vicos

Ζάμολξιν. Nominauerat Γέτας τὰς ἀθα-
νατίζοντας. Tum paucis interiectis, ἀθα-
νατίζεσι δὲ τόνδε τὸν τρόπον· ἔτε ἀπο-
θνήσκειν ἑαυτὰς νομίζεσι, ἵεσθαι τε τὸν ἀ-
πολλύμενον παρὰ τὸν Ζάμολξιν δαίμονα.
Deinde narrat, quam ridicula crudelitate quin-
quenniis interiectis sorte aliquem delectum
mittant ad Zamolxin, πέμπεσι vel ἀναπέμ-
πεσι παρὰ τὸν Ζάμολξιν, ἐντελλόμεναί τῶν
ἀν' ἐκάστοτε δέοντων. Hoc itaque in versio-
ne secutus sum. Deinde verba ἐπὶ τῆς Ἑλ-
λάδος omnino praecedentibus iungo. Quid
enim? discerene debebant homines, Areo-
pagum et Athenas esse in Graecia? an illud,
barbarum hominem et Scytham pro Heroῶ,
pro auxiliari Graeciae numine, in Graecia
agnitum? *Gesner.*

αἶμα πολλῷ ἐρράκηεν· τᾷτο συχνάνεις γυνόμενον,
 ἃ γὰρ ἡμέλησαν Ἀθηναῖοι οἱ ἀκρόαντες, ἔπαυ-
 σε μήκετι λοιμώττην αὐτὰς· εἴτε αἵματι τινὰς
 ποιηρὲς ὁ φῖνος ἐβέσφας τῇ ὀσμῇ, εἴτε ἄλλο τι
 πλεόν· εἰδὼς ὁ ἥρως ὁ Τόξαρις, ἄκτε ἰατρικὸς ὤν,
 συνεβέλευσεν, ὃ δ' ἐν μισθὰς τῆς ἰάσεως ἔτι
 καὶ νῦν ἀποδίδοται αὐτῷ, λευκὸς ἵππος κατα-
 θυόμενος ἐπὶ τῷ μνήματι· ὅθεν ἔδειξεν ἡ Δα-
 μκινέτη προσελθόντα αὐτὸν, ἐντείλασθαι ἐκεῖ-
 να τὰ περὶ τῶ οἴνου· καὶ εὗρέθη κείθι ὁ Τόξα-
 ρις τεθαμμένος, τῇ τε ἐπιγραφῇ γνωσθεῖς, εἰ
 καὶ μὴ πᾶσα ἐφαίνετο ἔτι· καὶ μάλιστα, ὅτι
 ἐπὶ τῇ σῆλῃ Σκυθῆς ἀνὴρ ἐγκεκάλαιπτο, τῇ λαϊᾷ
 μὲν, τόξον ἔχων ἐντεταμένον· τῇ δεξιᾷ δὲ, βι-
 βλόν,

vicos urbis vino multo conspergant. Hoc saepius
 factum (neque enim neglexerunt qui audierant
 Athenienses) finem pestilentiae apud illos impo-
 suit, seu vapores quosdam malos odore delente
 vino, seu aliud quid amplius videns Toxaris He-
 ros, quippe Medicinae peritus, consuluit. Mer-
 ces igitur curationis hodieque illi persolvitur,
 equus albus in ipsius monumento immolatus, *illo*
ipso loco, vnde ostendit Dimasnete progressum
 ipsum, illa de vino praecepisse: et inuentus ibi
 fuerat sepultus Toxaris, tum inscriptione agnitus,
 etsi ea non omnibus iam apparebat, et maxime,
 quod in columella insculptus erat Scythia, fini-
 stra quidem arcum intentum habens, dextra vero,

βλίον, ὡς ἔδοκει· ἔτι καὶ νῦν ἰδοὺς ἂν αὐτῷ ὑ-
πὲρ ἡμῶν, καὶ τὸ τάξεν ὕλον, καὶ τὸ βιβλίον.
τὰ δ' ἄλλα τῆς σῆλης, καὶ τὸ πρῶσωπον, ὃ
χρῆνος ἤδη ἐλυμῆνατό πε. ἔσι δὲ καὶ πολὺ ἀπὸ
τῷ Διπύλῳ, ἐν ἀριστερῷ εἰς Ἀκαδημίαν ἀπίον-
των, ἐμέγα τὸ χῶμα, καὶ ἡ σῆλη χαμαὶ, πλὴν
ἀλλ' ἔσεπταί γε αἰεὶ, καὶ Φασί, πυρεταίνοντάς
τινας ἤδη πεπαῦσθαι ἀπ' αὐτῷ, καὶ, μὴ τὸν
Δί', οὐδὲν ἀπίσιν, ὅς ἔλην ποτὲ ἰάσατο τὴν
πόλιν.

Ἀλλὰ γὰρ ἔπερ ἔνεκα ἐμνήσθην αὐτῷ, ἔζη μὲν
ἔτι ὁ Τόξαρης. ὁ Ἀνάχαρσις δὲ, ἄρτι καταπε-
πλευκῶς, ἀνῆκε ἐκ Πειραιῶς, οἷα δὴ ξένος, καὶ
βίβα

vt videbatur, librum. Videas iam adhuc ultra
dimidiam eius partem, arcum autem integrum
atque librum: reliqua vero columellae, et ipsam
faciem, tempus olim iam aboleuit. Est autem
non multum a Dipylo *sive Iano*, ad sinistram in
Academiā euntium: tumulus non magnus, et
humi iacens columella. Veruntamen coronata
semper est, et aiunt febri laborantes quosdam
illius ope esse liberatos: neque profecto incredi-
bile, qui totam olim urbem sanauerit.

3. Verum enim vero, cuius rei causa mentio-
nem illius iniēci, superstes erat Toxaris, cum
Anacharsis, nauigatione modo finita, a Piraeo ad-
scendit, tanquam peregrinus et barbarus non
medio-

βάρβαρος, ἑμπερίως τεταραγμένος ἐτι τὴν γνώ-
μην, πάντα ἀγνοῶν, ψεφθεῖς πρὸς τὰ πολ-
λὰ, ἐκ ἔχων ὃ, τι χρῆσαιτο ἑαυτῷ. καὶ γὰρ
συνίει καταγελῶμενος παρὰ τῶν ἐρώντων ἐπὶ τῇ
σκευῇ, καὶ ἐμὸ γλωσσὸν ἐδένα εὗρισκε, καὶ ὅλως
μετέμελεν αὐτῷ ἡδὴ τῆς ὁδοῦ, καὶ ἐδέδοκτο, ἰδόν-
τα μόνον τὰς Ἀθήνας, ἐπὶ πόδα εὐθὺς ὀπίσω
χωρεῖν· καὶ πλοῖα ἐπιβάντα, πλεῖν αὐθις ἐπὶ
Βοσπόρου, ὅθεν ἔ πολλὴ ἐδὸς ἔμελλεν αὐτῷ ἐστ-
εῖσθαι οἴκαδε ἐς Σκύθας. ἔτιωσ ἔχοντι τῷ Ἀνα-
χάρσιδι ἐντυγχάνει δαίμων τις ἀγαθός, ὡς
ἀληθῶς, ὁ Τόξαρις ἡδὴ ἐν τῷ Κεραμεικῷ. καὶ
τὸ μὲν πρῶτον, ἡ σολὴ αὐτὸν ἐπεσπάσατο, πα-
τριῶτις ἔσα· εἶτα μέντοι ἔ χαλεπῶς ἔμελλε καὶ
αὐτὸν

mediocriter adhuc turbatus animo, ignarus o-
mnium, strepitum saepe quemuis exhorrescens,
de se quid faceret, nescius: sentiebat enim deri-
deri se ob habitum et arma; et linguae suae pe-
ritum inueniebat neminem: et in vniuersum viae
ipsum iam poenitentia subibat, decretumque ipsi
erat, visis modo Athenis, retro legere vestigia,
conscensoque nauigio, nauigare rursus in Bospo-
rum, vnde via sibi non longa domum ad Scythas
suos futura esset. Ita affecto Anacharsidi ob-
uiam in ipso Ceramico fit bonus aliquis, reuera,
genius, Toxaris. Ac primo quidem habitus il-
lum inuitabat, patrius qui esset: deinde non diffi-
culter

αὐτὸν γνῶσθαι τὸν Ἀνάχαρσιν, ἅτε γένους
τῆ δοκιμωτάτῃ ὄντα, καὶ ἐν τοῖς πρώτοις Σκυ-
θῶν. ὁ Ἀνάχαρσις δὲ, πέθεν ἂν ἐκεῖνον ἔγνω
ὁμοεθιῇ ὄντα, Ἑλληνισι ἐσαλμένον, ὑποξυρημέ-
νον τὸ γένειον, ἄζωσον, ἀσίδηρον, ἤδη σωμύλον,
αὐτῶν τῶν Ἀττικῶν ἓνα τῶν αὐτοχθόνων; ἔ-
τω μετεπεποιήτο ὑπὸ τῆ χρόνῃ.

Ἀλλὰ Τόξαρις Σκυθισὶ προσειπὼν αὐτὸν, Οὐ
σὺ, ἔφη, Ἀνάχαρσις ὢν τυγχάνεις, ὁ Δαυκέ-
τε; ἐδάκρυεν ὑφ' ἡδονῆς ὁ Ἀνάχαρσις, ὅτι
καὶ ὁμόφωνον εὗρήκει τινὰ, καὶ τῷτον εἰδότα,
ὅστις ἦν ἐν Σκύθαις, καὶ ἤρετο· σὺ δὲ πόθεν οἶ-
σθα ἡμᾶς, ὦ ξένε; καὶ αὐτὸς, ἔφη, ἐκεῖθεν
εἰμι παρ' ὑμῶν, Τόξαρις τῆνομα, ἔ τῶν ἐπι-
Φανῶν,

culter debebat ipsum quoque nosse Anacharsin,
generis nobilissimi virum, et Scytharum e prin-
cipibus. Anacharsis autem vnde illum agnosce-
ret popularem suum esse, Graece vestitum, ra-
sum genas, non cinctum, sine ferro, iam affa-
bilem, indigenarum iam unum Atticorum? adeo
ab ipso iam tempore immutatus fuerat.

4. Sed Scythice ipsum allocutus Toxaris, Non
tu, inquit, *Anacharsis es, Dauceri filius?* Lacry-
mari prae gaudio Anacharsis, quod et linguae
suae peritum inuenisset aliquem, eumque gna-
rum, quis ipse esset inter Scythas; atque roga-
re: *Tu vero, hospes, vnde nosti nos? Et ipse, in-*
quit, inde sum, e vobis, Toxaris mihi nomen, non

Φανῶν, ὥς κη ἐγνωσθαι ἂν σοὶ κατ' αὐτὰ
 μῶν, ἔφη, ὁ Τόξαρις εἶ, περὶ ἧ ἐγὼ ἤκιστα, ὥς
 τις Τόξαρις ἔρωτι τῆς Ἑλλάδος, ἀπολιπὼν κη
 γυναῖκα ἐν Σκυθίᾳ, κη παῖδιά νεογνά, οἴχοιτο
 ἐς Ἀθήνας, κη νῦν διατρέβοι κεῖθε, τιμώμενος
 ὑπὸ τῶν ἀρίστων; ἐγὼ, ἔφη, ἐκεῖνός εἰμι, π
 τις καὶ μὲ λόγος ἔτι παρ' ὑμῖν. ἀκῶν, ἡδ' ἔς ὁ
 Ἀνάχαρσις, μαθητὴν σε ἴσθι με γεγεννημένον,
 κη ζηλωτὴν τῷ ἔρωτι, ὃν ἠρώσθης, ἰδεῖν τὴν
 Ἑλλάδα, κη κατὰ γε τὴν ἐμπορίαν ταύτην ἀ
 ποδημήσας, ἤκω σοι, μυρία παθῶν ἐν τοῖς διὰ
 μέσσω ἔθνεσι. κη εἴγε μὴ σοὶ ἐνέτυχον, ἐγνω
 σο ἡδὴ πρὶν ἥλιον δύναι, ὀπίσω αὖθις ἐπὶ ναῦν
 κατίσναι, ἔτως ἐτεταράχμην, ξένω κη ἀγνωστῶ
 πάντα

*e nobilibus, ut eo tibi notus sum. Numquid, in
 quit, ille tu Toxaris es, de quo audiui ego, Toxa
 rin quendam Graeciae amore, uxore relicta in Scy
 thia et parvis pueris, Athenas abiisse, et nunc ibi
 vivere, et in honore esse apud optimos quosque? Ille
 ipse, inquit, ego sum, si quis de me adhuc sermo
 apud vos est. Tuum, Noris ergo, inquit Anachar
 sis, discipulum me tuum factum esse, et aemulum
 amoris, quo flagrabas, videndae Graeciae. Huius
 negotii studio profectus venio tibi sexcenta perpeffus
 mala ab interiectis gentibus. Ac nisi in te inci
 dissem, decretum iam erat, ante solis occasum retro
 rursus descendere ad navim, adeo perturbatus sum,
 cum peregrina et ignota mihi viderem omnia. Sed
 per*

πάντα ἐρῶν· ἀλλὰ πρὸς αἰνάναια, καὶ Ζαμόλξι-
δος, τῶν πατρῶων ἡμῶν θεῶν, σύ με, ὦ Τό-
ξαρι, παραλαβὼν ξενάγησον, καὶ δεῖξον τὰ καλ-
λιστα τῶν Ἀθηνῆσιν, εἴτα καὶ τὰ ἐν τῇ ἄλλῃ
Ἑλλάδι; νόμων τε τὰς ἀρίστες, καὶ ἀνδρῶν τὰς
βελτίστες, καὶ ἥθη, καὶ πανηγύρεις, καὶ βίον
αὐτῶν, καὶ πολιτεῖαν, δι' ἅπερ σύ τε, καὶ γὰρ
μετὰ σέ, τοσαύτην ἑδὼν ἤκομεν, καὶ μὴ περι-
δῆς ἀθέατον αὐτῶν ἀνέσρεψοντα:

Τῷτο μὲν, εἶφη ὁ Τόξαρις, ἤκιστα ἐρωτικῶν
εἴρηκας, ἐπὶ τὰς θύρας αὐτὰς ἐλθόντα, οἷχε-
σθαι ἀπιόντα· πλὴν ἀλλὰ θάρρει· ἔγὰρ ἂν,
ὡς Φῆς, ἀπέλθης, ἔδ' ἂν ἀΦίῃ σε ῥαδίως ἡ
πόλις, ἔχ' ἔτιωσ' ἐλίγα τὰ θέλγητρά· ἔχει πρὸς
τὰς

*per ego te acinacem, et Zamolxin, patria numina,
obsecro, tu me, Toxari, adsumtum tanquam pere-
grinum circumducito, et ea, quae Athenis pulcherrima
sunt, ostendito, tum et reliqua in Grae-
cia, leges optimas, viros praestantissimos, mo-
res, celebritates, vivendi rationem et administran-
dae reipublicae, propter quae et tu, et post te ego,
tantum itineris fecimus; neque patere me bis non
visis domum redire.*

5. Illud quidem, inquit Toxaris, minime pro
amatore dicebas, te, ad ipsas cum ianuas venisses,
abitum parasse. Verum bono es animo. neque enim, ut
aiebas, abieris, neque te ita facile urbs haec dimi-
serit, neque pauca adeo habet pro hospitibus delini-

τὰς ξένους, ἀλλὰ μάλα ἐπιλήψεται σε, ὥς μήτε
 γυναικὸς ἔτι, μήτε παίδων, εἴ σοι ἤδη εἰσὶ, μεμνή-
 σθαι· ὥς δ' ἂν τάχιστα πᾶσαν ἰδοῖς τὴν πέλιν τῶν
 Ἀθηνῶν, μᾶλλον δὲ τὴν Ἑλλάδα ὅλην, καὶ τὰ Ἑλ-
 λήνων καλὰ ἐγὼ ὑποθήσομαι σοι. Ἐξις Φῆς ἀνὴρ
 ἐνταῦθα, ἐπιχώριος μὲν, ἀποδημήσας δὲ μάλα
 πολλὰ ἐς τε Ἀσίαν, καὶ ἐς Αἴγυπτον, καὶ τοῖς
 ἀρίστοις τῶν ἀνθρώπων συγγενόμενος, τὰ ἄλ-
 λα ἔκ τῶν πλεσίων, ἀλλὰ καὶ κομιδῇ πένης·
 ὄψει γέροντα ἔτῳ δημοτικῶς ἐسالμένον· πλὴν
 διὰ γε τὴν σοφίαν, καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν, πά-
 νυ τιμῶσιν αὐτὸν, ὥς καὶ νομοθέτῃ χρεῶνται
 πρὸς τὴν πολιτείαν, καὶ ἀξιῶσι κατὰ τὰ ἐκείνη
 προστάγματα βίβν. εἰ τῆτον Φίλον κτήσαιο,
 καὶ

menta: sed valide te complectetur; adeo ut neque
 uxoris iam, neque liberorum, si qui tibi iam sint,
 memoriam servaturus sis. Quomodo vero celerissime
 omnem videas Athenarum urbem, aut Graeciam po-
 tius totam, et bona Graecorum ac pulchra, ego tibi
 subtriciam. Est hic vir sapiens, indigena ille qui-
 dem, sed multum per Asiam et Aegyptium peregri-
 natus, et versatus cum hominibus praestantissimis,
 caeterum non diuitem unus, sed oppido pauper;
 videbis senem ita, ut me, plebeium in mortem ve-
 stitum: verum propter sapientiam virtutemque aliam,
 maximo illum in honore habent, adeo ut legislatore et-
 iam illo ad constituendam civitatem utantur, et se-
 cundum illius praecepta vivere volunt. Hunc si ami-

καὶ μάθοις, οἷος ἀνὴρ ἐστί, πᾶσαν νόμιζε τὴν Ἑλ-
λάδα ἐν αὐτῷ ἔχειν, καὶ τὸ κεφάλαιον ἤδη ἂν
εἰδέσθαι τῶν τῆδε ἀγαθῶν, ὡς ἐκ ἔσιν ὃ, τι ἂν
μειζόν σοι καλὸν χαρίσασθαι δυναίμην, ἢ συστή-
σας ἐκείνῳ.

Μὴ τοίνυν μέλλωμεν, ἔφη, ὦ Τόξαρι, εἴ Ἀνά-
χαρσις, ἀλλὰ με λαβὼν, ἄγε παρ' αὐτόν· ἀ-
τὰρ ἐκεῖνο δέδωκε, μὴ δυσπρόσοδος, καὶ ἐν παρ-
έργῳ θῆται σὲ τὴν ἐντευξίν ὑπὲρ ἡμῶν. εὐφήμει,
ἦ δ' ὅς, ἐκείνῳ τὰ μέγιστα χαριεῖσθαι μοι δοκῶ,
ἀφορμὴν παρασχὼν τῆς ἐς ξένον ἀνδρα εὐποιίας·
ἔπερ μόνον, εἴσῃ γὰρ, ὅση περὶ τὰς ξένας ἡ αἰ-
δώς, καὶ ἡ ἄλλη ἐπιείκεια, καὶ χρηστότης. μάλ-
λον δὲ κατὰ δαίμονα ἔτος αὐτὸς ἡμῖν πρόσσειτιν,
ὃ ἐπὶ

*cum tibi conciliaueris, et quantus vir sit didiceris, totam te in illo Graeciam habere putato, et sum-
mam iam nosse bonorum, quae hic sunt. Itaque non
est quod maius tibi donare bonum possim, quam illi
si te commendem.*

6. Ne igitur cunctemur, Toxari, inquit Ana-
charsis. sed prebendum me ad ipsum deduc. verum
illud timeo, ne difficiles accessus habeat, tuamque
pro me deprecationem non magni faciat. Bona ver-
ba! inquit, quin maxime illum affecturus videor,
subministranda illi beneficentiae in hospitem occasio-
ne. Sequere modo, scies enim, quantus sit illius cir-
ca peregrinos pudor, et reliqua aequitas, et beni-
gnitas. Quin diuinitus ille ipse ad nos accedit, co-
gita-

ὁ ἐπὶ συννοίας, ὁ λαλῶν ἑαυτῷ, καὶ ἅμα προσ-
ειπὼν τὸν Σόλωνα, τῆτό σοι, ἔφη, δῶρον μέ-
γιστον ἤκω ἄγων, ξῆνον ἄνδρα, Φιλίας δεόμενον.

Σκύθης δὲ ἐσι τῶν παρ' ἡμῖν εὐπατριδῶν, καὶ
ὅμως τᾶκεῖ πάντα ἀφείς, ἥκει συνεσόμενος ὑμῖν,
καὶ τὰ κάλλεα ὀψόμενος τῆς Ἑλλάδος, καὶ γὰρ
ἐπίτομόν τινα ταύτην ἐξεῦρον αὐτῷ, ὅπως ῥῶ-
σα καὶ αὐτὸς μάθοι πάντα, καὶ γνώριμος γένοι-
το τοῖς ἀρίστοις· τῆτο δ' ἦν σοι προσαγαγεῖν αὐ-
τόν. εἰ τοίνυν ἐγὼ Σόλωνα οἶδ᾽, ἔτω ποιή-
σεις, καὶ προξενήσεις αὐτῷ, καὶ σκολίτην γήσιον
ἀποΦανεῖς τῆς Ἑλλάδος. καὶ ὅπερ σοι ἔφη
μικρὸν ἔμπροσθεν, ὦ Ἀνάχαρσι, πάντα ἐώρα-
κας

*gitabundus ille, ille secum ipse loquens, et simul
Solonem allocutus, Huc tibi, inquit, donum ma-
ximum adduco, peregrinum hominem, indigentem
amicitiae.*

7. Scythia autem est, generosus apud nos, et ta-
men relictis, quae ibi sunt, omnibus, huc venit, ut
vobiscum versetur, ut ea, quae pulcherrima sunt in
Graecia, videat, ego autem compendiarium hanc illi
viam reperi, ut facile et ipse discat omnia, et inno-
tescat praestantissimis; haec vero in eo inerat, ut
ad te illum deducerem. Si igitur Solonem ego novi,
ita facies, et tanquam publico illum hospitio accipies,
et germanum Graeciae civem efficies. Et, Quod
tibi paullo ante dicebam, Anacharsi, omnia vidisti,
vijo

κας· ἤδη Σόλωνα ἰδών· τᾷτο αἰ' Ἀθῆνας· τῷτο
 ἢ Ἑλλάς, ἐκ ἑταίρου ξένος, συμπαντές σε ἴσασι,
 πάντες σε φιλοῦσι· τῆλικόν ἐστι τὸ κατὰ τὸν
 προσβύτην τῷτον· ἀπάντων ἐπιδέσῃ τῶν ἐν
 Σκυθίᾳ, σικκὸν αὐτῷ. ἔχεις τῆς ἀποδημίας τὰ
 ἄθλα, τῷ ἔρωτος τὸ τέλος· ἔτος σοι ὁ Ἑλλη-
 νικὸς κανὼν, τῷτο δεῖγμα τῆς φιλοσοφίας τῆς
 Ἀττικῆς. ἄνω τοῖνον γίγνωσκε, ὡς εὐδαιμονέ-
 ς αὖν, ὃς συνέσῃ Σόλωνι, καὶ φίλῳ χρεῖται
 αὐτῷ.

Μακρὸν ἂν εἴη διηγέσασθαι, ὅπως μὲν ἦσθῃ
 ὁ Σόλων τῷ δώρῳ, οἷα δὲ εἶπεν· ὡς δὲ τὸ λοι-
 πὸν συνῆσαν, ὁ μὲν, παιδεύων καὶ διδάσκων τὰ
 κάλλιστα, ὁ Σόλων, καὶ φίλον ἅπασι ποιῶν τὸν
 Ἄνα-

*visō Solone. Hic Athenae. Hic Graccia. Non
 iam hospes es. Norunt te omnes, omnes te amant.
 Tantum est in hoc fene. Omnium quae sunt in Scy-
 thia obliuionem capies, cum hoc si fueris. Habes
 praemia peregrinationis tuae, finem tui amoris.
 Haec tibi norma Graecanica, hoc Atticae philoso-
 phiae specimen. Ita igitur iudica, te esse felicissi-
 mum, qui cum Solone futurus sis, et amico illo sis
 usurus.*

8. Longum fuerit iam commemorare, quam
 delectatus sit munere Solon, et quae dixerit, et
 quomodo ab eo inde tempore una vixerint, cum
 alter quidem, Solon, institueret et doceret pul-
 cherrima quaeque, et amicum omnibus concilia-

Ἀνάχαρσιν, καὶ προσάγων τοῖς Ἑλλήνων κελοῖς,
καὶ πάντα τρόπον ἐπιμελέμενος, ὅπως ἡδίστα
διατρίψῃ ἐν τῇ Ἑλλάδι· ὁ δὲ, τεθηπὼς τὴν
σοφίαν αὐτῆς, καὶ μηδὲ τὸν ἕτερον πόδα ἐκὼν εἶ-
ναι 2) ἀπολειπόμενος. ὡς γὰρ ὑπέσχετο αὐτῷ
ὁ Τόξαρις, ἕξ ἐνὸς ἀνδρὸς, τῷ Σόλωνος, ἅπαντα
ἔγνω ἐν ἀναρῇ, καὶ πᾶσιν ἦν γνώριμος, καὶ ἐτι-
μᾶτο δι' ἐκεῖνον. ἔ γάρ μικρὸν ἦν Σόλων ἐπι-
νῶν, ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι καὶ τῷτο, ὡς νομοθέτῃ
ἐπείθοντο, ἐφίλκεν ὅς ἐκεῖνος δοκιμάζοι. καὶ ἐ-
πίστευον ἀρίστους ἀνδρας εἶναι. τὰ τελευταῖα καὶ
ἐμυήθη μόνος βαρβάρων Ἀνάχαρσις, δημοποίη-
τος

ret Anacharsin, et bonis eum Graecorum admo-
ueret, omni ratione curans, vti quam suauissime
in Graecia aetatem ageret: alter vero, Anachar-
sis, sapientiam huius admiraretur, nec latum pe-
dem ab illo sua voluntate discederet. Vt enim
promiserat illi Toxaris, ex vno viro Solone, bre-
uissimo tempore cognoscebat omnia, et innotesce-
bat omnibus, et in honore apud omnes erat.
Neque enim paruum quiddam erat laudans So-
lon; sed homines hac etiam in re illi, tanquam
legislatori, obsequebantur, amabantque quos ille
probareret, et viros optimos esse credebant. De-
nique ad mysteria etiam admissus est Anacharsis,
; solus

2. Εἶναι] Legendum puto ἐκείνους. Certe ita
interpretatus sum. Gesner.

τος γινόμενος, εἰ χρεὶ Θεοξένῳ πισεύειν καὶ τῷ-
το ἰσορῶντι περὶ αὐτῷ. καὶ ἐκ αὐτοῦ ἀνέστρε-
ψεν, οἶμαί, ἐς Σκυθίας, εἰ μὴ Σόλων ἀπέθανε.

Βάλεσθε ἔν ἥδῃ ἐπαγάγω τῷ μύθῳ τὸ τέλος,
ὥς μὴ ἀνέφαλος περινοσείῃ; ὥρα γὰρ εἰδέναι, ἔ-
τινός μοι εἶνεκα, ὁ Ἀναχάρσις ἐκ Σκυθίας, καὶ
Τόξαρις τεινὺν ἐς Μακεδονίαν ἦκετον, ἔτι καὶ
Σόλωνα γέροντα ἄνδρα ἐπαγομένῳ Ἀθήνηθεν.
Φημί δὴ ὁμοίον τι καὶ αὐτὸς παθεῖν τῷ Ἀναχάρ-
σιδι, καὶ, πρὸς Χαρίτων, μὴ νεμεσήσῃτέ μοι
τῆς εἰκόνης, εἰ βασιλικῷ ἀνδρὶ ἐμαυτὸν εἴκασα.
Βέλβερος μὲν γὰρ καλκείνος, καὶ ἔδέν τι Φαίης
αὐτὸς τὰς Σύρας ἡμᾶς Φαυλοτέρους εἶναι τῶν Σκυ-
θῶν.

solus barbarorum, ciuitatis ante iure donatus, si
fides habenda est Theoxeno, hoc etiam de illo
narranti. Et ne rediturus erat, puto, in Scythiam,
nisi Solon esset mortuus.

9. Vultin' igitur iam inducam etiam finem et
coronidem fabulae, ne sine capite oberret. Iam
enim sciendum est, cuius mihi rei causa Anachar-
sis e Scythia inde Toxarisque nunc in Macedo-
niam venerint, adducentes insuper Solonem, se-
nem virum, Athenis. Aio nimirum simile mihi
quiddam Anacharsidi vsu venisse. Et, per ego
vos Gratiarum numen rogo, nolite irasci mihi ob
istam imaginem, si regii generis viro me assimi-
laui. Barbarus enim et ille; neque Syros nos
Scythis vlla in re deteriores temere dixeris. Ego

θῶν. ἀτὰρ, ἃ δὲ κατὰ τὸ βασιλικὸν εἰσποιοῦ
 τὰ μὲν εἰς τὴν ὁμοιότητα, κατ' ἐκεῖνα δέ· ὅτε γὰρ
 πρῶτον ἐπεδήμησα ὑμῶν τῇ πόλει, ἐξεπλάγην
 μὲν εὐθύς ἰδὼν τὸ μέγεθος, καὶ τὸ κάλλος, καὶ
 τῶν ἐμπολιτευομένων τὸ πλῆθος, καὶ τὴν ἄλ-
 λην δύναμιν, καὶ λαμπρότητα πᾶσαν· ὥς ἐπι-
 πολὺ ἐτεθήκεν πρὸς ταῦτα, καὶ ἐκ ἐξήρκην τῷ
 θαύματι, οἷόν τι καὶ ὀνησιώτης ἐκεῖνος νεανίας
 ἐπεπόνθει πρὸς τὴν τῷ Μενελάῳ οἰκίαν. καὶ ἐμελ-
 λον ἔγω διατεθήσεσθαι τὴν γνώμην, ἰδὼν πόλιν
 ἀνμάρτυσαν ἀκμῇ ἰσοκαύτη, καὶ κατὰ τὸν ποιητὴν ἐ-
 κείνον, ἀνθεῦσαν ἀγαθοῖς πᾶσιν, οἷς θάλλει πόλις.
 Οὕτω δὴ ἔχων, ἐσμοκέρην ἤδη περὶ τῶν
 πράξεων. καὶ τὸ μὲν δεῖξαι τῶν λόγων ὑμῖν,
 πάλαι

vero non quantum ad regiam nobilitatem, simili-
 tudinem illam affecto, sed quantum ad illa *priora*.
 Cum enim primum peregrinus vestram in urbem
 veni, statim quidem percussus sum conspecta ma-
 gnitudine, et pulchritudine, et civium numero,
 et reliqua omni facultate ac splendore. Itaque
 diu ad ista stupebam, nec par eram admirationi,
 quale quid illi de insula adolescenti accidit ad
 Menelai domum. Et debebam ita animo affici,
 qui viderem, urbem in eo culmine constitutam,
 et secundum poetam, bonis omnibus florentem,
 queis vigere vrbes solent.

10. Ita nempe habens, quid agendum esset,
 iam considerabam. Et facultatis quidem dicendi
 speci-

πάλαμ ἔδεδοκτο. τίσι γὰρ ἂν ἄλλοις ἔδειξα,
 θιωπῇ παροδεύσας τηλικαύτην πόλιν; ἐξήτουν
 γὰρ (ἐδ' ἀποκρύψομαι τάληθές,) οἵτινες οἱ
 πρῆχοντες εἶεν, καὶ οἷς ἂν τις προσελθὼν, καὶ
 συγγραψάμενος προσάτας, συναγωνισαῖς χρεώ-
 το πρὸς τὰ ὅλα. ἐνταῦθα μοι ἔχ εἷς, ὥσπερ
 τῷ Ἀναχάρσιδι καὶ ἔτος βάρβαρος, ὁ Τόξαρις,
 ἀλλὰ πολλοί, μᾶλλον δὲ πάντες, τὰ αὐτὰ, μό-
 νον ἔν αὐταῖς συλλαβαῖς ἔλεγον· ὦ ξένε, πολ-
 λοὶ μὲν καὶ ἄλλοι χρησοί, καὶ δεξιοὶ ἀνὰ τὴν πό-
 λιν, καὶ ἔν ἂν ἀλλαχόθι τσάετες εὐροῖς ἄνδρας
 ἀγαθούς· δύο δὲ μάλισα ἐσὼν ἡμῖν ἄνδρες ἀρίστω,
 γένει μὲν, καὶ ἀξιώματι, πολὺ πρῆχοντες ἀ-
 πάντων, παιδείᾳ δὲ, καὶ λόγων δυνάμει, τῇ Ἀτ-
 τικῇ

specimen vobis praebere, decretum olim fuerat.
 Quibus enim praeberem aliis, si silentio talem vr-
 bem praeterire? Quaecebam enim, (neque ve-
 rum celabo) qui essent principes, et quibus quis
 applicans se, et patronis sibi adficeret, deinde au-
 xiliatoribus uti ad vniuersa posset? Hic mihi non
 vnus aliquis, ut Anacharsidi, isque barbarus, To-
 xaris, sed multi, quin omnes eadem, tantum
 non iisdem syllabis, dixerunt: *Multi quidem, bo-
 spes, et alii boni dextrique in urbe viri, nec alias
 tot bonos viros inuenias. Duo autem maxime sunt
 nobis viri optimi, genere quidem et dignitate multum
 superiores omnibus, doctrina autem et eloquentia*
 Atti-

τικῇ δεκάδι παραβάλλοις ἄν. ἡ δὲ παρὰ τοῦ
 δήμου εὐνοία, πάντῃ ἐρωτικῇ πρὸς αὐτὰς· καὶ τε
 τί γίγνεται, ὅ, τι ἂν ἔτοι ἐθέλωσιν· ἐθέλῃσι γάρ
 ὅ, τι ἂν ἄριστον ᾖ τῇ πόλει. τὴν μὲν γὰρ χρηστότη-
 τα, καὶ τὴν πρὸς τὰς ξένης Φιλανθρωπίαν, καὶ
 τὸ ἐν μεγέθει τοσάτω ἀνεπίφθανον, καὶ τὸ
 μετ' εὐνοίας αἰδέσιμον, καὶ τὸ πρᾶον, καὶ τὸ
 εὐπρόσοδον, αὐτὸς ἂν ἄλλοις διηγῆσαι, πειρα-
 θεὶς μικρὸν ὕψερων.

Καὶ ὡς μάλλον θαυμάσης, μιᾶς καὶ τῆς αὐ-
 τῆς οἰκίας, ἑσόν, υἱὸς καὶ πατὴρ, ὃ μὲν, εἴ τινα
 Σόλωνα, ἢ Περικλέα, ἢ Ἀριστείδην ἐπινοεῖς, ὃ
 δὲ υἱὸς, καὶ ὁφθαλμοῖς μὲν, αὐτίκα ἀπάγεται σε,
 ἔτι

*Atticae illos decadi comparaueris. Tantum autem
 populari gratia florent, ut plane amentur: idque
 ipsum magna cum utilitate reipublicae accidit. Fit-
 que quidquid hi volunt: volunt enim quidquid opti-
 mum est. Benignitatem enim, et in hospites humani-
 tatem, et quod in tanta magnitudine nullum inui-
 diae locum relinquunt, et quod in illa se beneuolen-
 tia venerabiles tamen praestant, et quam sint placidi,
 quam faciles accessus habeant; rursus aliis enarrare
 poteris, periculo paullo post facto.*

ii. *Vtque magis mireris, ex una eademque domo
 sunt, filius et pater. Hic quidem, si Solonem ali-
 quem, aut Periclem, aut Aristidem cogitas: filius
 vero, ubi primum videris, statim te amicum sibi ab-
 ducet,*

ἄνω μέγας ἐστὶ, καὶ καλὸς ἀρρενωπὴν τινα τὴν
 εὐμορφίαν. εἰ δὲ καὶ Φθέγγαιτο μόνον, οἰχί-
 σεται 3) σε ἀπὸ τῶν ὧτων ἀναδησάμενος· τοσ-
 αύτην Ἀφροδίτην ἐπὶ τῇ γλώττῃ ὁ νεανίσκος
 ἔχει. ἢ γὰρ τοι πόλις ἅπαντα πεχυνότες ἀκέσσιν,
 ὅπουτ' ἂν δημηγορήσων παρέλθοι· ἐποῖεν Φασι-
 τὰς τότε Ἀθηναίαις πρὸς τὸν τῷ Κλεινίᾳ πε-
 πονθέναι, παρ' ὅσον τοῖς μὲν αἰεὶ εἰς μακρὰν
 μετεμέλησε τῷ ἔρωτος, ὃν ἡράσθησαν τῷ Ἀλ-
 κιβιάδῃ· τῷτον δὲ ἡ πόλις ἐφίλει μόνον, ἀλ-
 λά

*duces, ita procerus est, et virili quadam formosi-
 tate pulcher: si vero locutus solum fuerit, ilicet au-
 ribus te deuincto abibit: tantam in lingua venerem
 habet iuuenis. Vrbs quidem vniuersa biantes au-
 diunt, quozies in concionem prodierit, id quod aiunt
 Atheniensibus, qui tunc erant, in Cliniae filio acce-
 disse: nisi quod illos quidem non ita multo post amo-
 ris illius, quo profecuti Alcibiadem fuerant, poeni-
 tuit; hunc vero non amat modo ciuitas, sed reueren-
 tia*

3. Οἰχίσεται] Respicit ad Ogmium illum
 Gallorum Herculem: qui catenis ex ore suo
 ad aures audientium pertinentibus non pro-
 fecto alligatos tantum stanti sibi habet, sed
 abducit, trahit, rapit, quocumque ipsi irē
 placeat. Haec vis verbi οἰχίσεται· hanc
 nos verbis *ilicet* et *abibit* exprimere studui-
 mus. *Gesner.*

λὰ καὶ αἰδεῖσθαι ἤδη ἀξιοῖ, καὶ ὅλως, ἐν τῷτο
 ἡμῖν δημόσιον ἀγαθὸν ἐστὶ, καὶ μέγα ὄφελος ἀ-
 πασιν, ἀνὴρ ἔστος. εἰ δὴ αὐτός τε καὶ ὁ πατήρ
 αὐτῷ δέξαντό σε, καὶ Φίλον ποιήσαιντο, πᾶ-
 σαν ἔχεις τὴν πόλιν, καὶ ἐπισεῖσαι χρὴ τὴν χει-
 ρα, τῷτο μένον, καὶ ἐκ' ἐτ' ἐνδοιάσιμα τὰ σά-
 ταῦτα νῆ τὸν Δί' ἀπαντες ἔλεγον, εἰ χρὴ καὶ
 ὄρκον ἐπάγειν τῷ λόγῳ. καὶ μοι ἤδη πειρωμέ-
 νῳ, τὸ πολλοῦ τῶν προσόντων εἰρηκέναι ἔδο-
 ξαν· ἔχ' ἔδρας τοίνυν, ἐδ' ἀμβολᾶς ἔργον, ὡς δ'
 Κεῖος Φησὶν, ἀλλὰ χρὴ πάντα μὲν κάλων κινεῖν,
 πάντα δὲ πράττειν, καὶ λέγειν, ὡς Φίλοι ἡμῖν
 τοιᾶτοι γένοιντο· ἦν γὰρ τῷδ' ὑπάρξῃ, εὖ δια-
 πάντα,

zia iam dignatur. Denique unum hoc publicum no-
strum bonum est, et maxima omnibus utilitas, hic
viv! Si igitur et ipse et ipsius pater recipiant te, et
amicum sibi faciant, civitatem habes universam:
et hoc solum opus est, ut manu significationem vo-
luntatis edant, neque amplius de tuis fortunis dubi-
zare licebit. Hæc ita me Iupiter, (si iusiurandum
adiicere orationi fas est) dixerunt uniuersi: et
mihi iam experiēti, vix aliquam de multis par-
tem eorum, quæ insunt, dixisse videntur. Non
igitur desidendi, aut differendi, ut Cæus poëta
ait, iam tempus est, sed funem omnem mouere
oportet, facereque et dicere omnia, hi ut amici
nobis fiant. Hoc enim si contigerit, serena o-
mnia,

πάντα, καὶ πλεῖς ἄριος, καὶ λειονύμων ἡ θάλασσα, καὶ ὁ ἀμὲν πλησίον.

omnia, et secunda nauigatio, et molli fluctu leniter motum mare, et portus in proximo.

· Πῶς δεῖ ἱστορίαν συγγράφειν.

Αβδηρίταις, Φασί, Λυσιμάχῃ ἤδη βασιλεύοντος, ἐμπεσεῖν τι νόσημα, ᾧ καλὲ Φίλων, τοιοῦτο· πυρεττεῖν μὲν γὰρ τὰ πρῶτα πανδημεῖ ἅπαντας, ἀπὸ τῆς πρώτης εὐθὺς ἔρρωμένως, καὶ λιπαρεῖ τῷ πυρετῷ· περὶ δὲ τὴν ἐβδόμην τοῖς μὲν αἶμα πολὺ ἐν ῥινῶν ῥυέν, τοῖς δὲ ἰδρῶς ἐπιγεγνόμενος πολὺς καὶ ἄτος, ἔλυσε τὸν πυρετόν. ἐς γελοῖον δὲ τι πάθος περιῖση 1) τὰς γνώμας

Quomodo historia conscribenda sit.

Abderitas dicitur Lyfimacho iam regnante morbus inuasisse, mi iucundissime Philo, talis. Febricitasse enim primum tota vrbe omnes, a primo statim die valide, et feбри continua: circa diem vero septimum, aliis sanguis copiosus naribus fluens, aliis sudor superueniens largus et ipse, febrim soluit. At illa febris in ridiculam quandam

1. Περιῖση] Significat hic περιῖσημι redigo, eodem-

γκῶμας αὐτῶν· ἅπαντες γὰρ ἐς τραγωδίαν πα-
ρεκινῶντο, καὶ ἰαμβεῖα ἐφθέγγοντο, καὶ μέγα
ἐβόων, μάλιστα δὲ τὴν Εὐριπίδα Ἀνδρομέδαν ἐ-
μονώδην, καὶ τὴν τῷ Περσέως ῥῆσιν ἐν μέλει διεξ-
ῆσαν· καὶ μετὴν ἦν ἡ πόλις ὡχρῶν ἀπάντων
καὶ λεπτῶν, τῶν ἐβδομαίων ἐκείνων τραγωδῶν,

Σὺ δ' ὦ θεῶν τύραννε ἀνθρώπων, Ἔρως,
καὶ τὰλλα μεγάλη τῇ Φωνῇ ἀναβοώντων, καὶ
τῷτο· ἐπιπολὺ, ἄχρι δὴ χειμῶν, καὶ κρύος δὲ
μέγα γένόμενον, ἐπκυρε ληρῶντας αὐτὰς. αἰ-
τίαν δέ μοι δοκεῖ τῷ τοιῷτῃ παρασχεῖν, Ἀρ-
χέλαος

dñm affectionem mentes illorum coniecit. Omnes
ad tragoediam vitioso motu impellebantur, et
iambica proferebant, et clamabant valide, ma-
xime vero Euripidis Andromedam solitario cantu
pronuntiabant, et illam Persei orationem modu-
late persequiebantur. Plena igitur vrbs pallidis
omnibus et extenuatis septiduanis illis tragoedis:

Tuque o Deorum hominumque saeve rex, Amor,
Et reliqua voce magna proclamantibus, idque
multum diuque, donec hiems, et frigus magnum
ingruens, delirio illorum finem imposuit. Cau-
sam mihi vero videtur huiusmodi *euentus* prae-
buisse

eodemque significato et constructione utitur
*Herodian. VII. 3. 12. ὁ Μαξιμῖνος τὰς πλεί-
στας τῶν ἐνδόξων οἰκῶν ἐς πένιαν περισήσας.*
Nominatius autem verbi, hoc Luciani lo-
co, est τὸ νόσημα. Reitz.

χέλαιος ὁ τραγωδός, εὐδοκιμῶν τότε, μετ' αὐτὸς
 θέρας ἐν πολλῷ τῷ Φλογμῷ τραγωδήσας αὐ-
 τοῖς τὴν Ἀνδρομέδαν, ὡς πυρέξαι τε ἀπὸ τοῦ
 θεατρῶν τὰς πολλὰς, καὶ ἀναστάντας ὑπερον ἐς
 τὴν τραγωδίαν παρολισθαίνειν, ἐπιπολὺ ἐμφι-
 λοχωρέσας τῆς Ἀνδρομέδας τῇ μνήμῃ αὐτῶν,
 καὶ τῇ Περσέως ἔτι σὺν τῇ Μεδούσῃ, τὴν ἐκάσθε
 γνώμην περιπετομένῃ.

Ὡς ἔν ἐν, Φασίν, ἐνὶ παραβαλεῖν, τὸ Ἀβ-
 δηριτικὸν ἐκεῖνο πάθος, καὶ νῦν τὰς πολλὰς τῶν
 πεπαιδευμένων περιελήλυθεν· ἔχ' ὥστε τραγω-
 δεῖν, ἔλαττον γὰρ ἂν τὸτο παρέπαιον, ἄλλο-
 τρείοις ἰαμβείοις, ἢ Φαύλοις κατεσχημένοι· ἀλλ'
 ἀφ' ἧ δὴ τὰ ἐν ποσὶ ταῦτα κενήνηται, ὁ πόλε-
 μος

buisse Archelaus, Tragoedus ea aetate fauore
 hominum florens, qui media aetate, multo ae-
 stu, Andromedam illis egerat, adeo ut ab ipso
 theatro multi febricitarent, et surgentes deinde
 in tragoediam delaberentur, cum suauitate qua-
 dam obuerfante memoriae ipsorum Andromeda,
 et Perseo cum sua Medusa circa sensus vniuscuius-
 que adhuc volitante.

2. Si igitur vnum, quod aiunt, alteri compa-
 rare fas est, Abderiticus ille morbus nunc quo-
 que eruditorum multos comprehendit: non illos
 quidem uti tragoedias agant: minus enim sic de-
 lirarent, si iambis alienis nec malis occupati essent.
 Sed ex quo praesens hic motus existit, bellum,

μος ὁ πρὸς τὰς βαρβάρους, καὶ τὸ ἐν Ἀρμενίᾳ
 τραῦμα; καὶ αἱ συνεχεῖς νῆμαι, εἰδείς, ἔστις ἔχ
 ἱστορίαν συγγράφει· μᾶλλον δὲ Θουκυδίδαι, καὶ
 Ἡρόδοτοι, καὶ Ξενοφῶντες ἡμῖν ἅπαντες· καὶ
 ὡς εἰσικεν, ἀληθές ἄρ' ἦν εἰκῆνο, τὸ, Πόλεμος
 ἀπάντων πατήρ 27· εἴ γε καὶ συγγραφέας ποσέ-
 τας ἀνέφυσεν, ὑπὸ μιᾷ τῇ ὀρμῇ.

Ταῦτα τοίνυν, ὦ Φιλότης, ὁρῶντα, καὶ ἀ-
 νήοντά με, τὸ σὺ Σινωπέως εἰκῆνο εἰσῆλθεν·
 ὁπότε

inquam, contra barbaros, et vulnus in Armenia
 acceptum, et victoriae perpetuae; nemo est, quin
 conscribat historiam, potius vero Thucydides
 nobis, et Herodoti, et Xenophontes sunt omnes.
 Et, ut videtur, verum erat illud, *bellum o-*
mnium esse patrem, si vna tot historicos plaga
 genuit.

3. Haec igitur, amice, videntem me et au-
 dientem Sinopensis illud subiit. Cum enim iam
 ducere

2. Πόλεμος ἀπάντων πατήρ] Respicit ad il-
 lam Heracliteorum veterum philosophorum
 ἐναντιοτροπήν, per quam ἡμεύσθαι τὰ ὄν-
 τα, ipse ait apud *Diogenem Laërtium* IX, 7.
Heraclitus. Nemo forte explicauit eam ἐν-
 ἀντιοτροπήν, et rerum omnium ex pugna
 quadam elementorum originem copiosius
 quam Hippocrates de *diaeta* I, 1. sq. VII, 6.
 sq. in primis c. 12. — 17. *Gesner*.

ὁπότε γὰρ ὁ Φίλιππος ἐλέγετο ἤδη ἐπελαύνειν, οἱ Κορίνθιοι πάντες ἐταράττοντο, καὶ ἐν ἔργῳ ἦσαν· ὁ μὲν, ὅπλα ἐπισκευάζων, ὁ δὲ, λίθους παραφέρων, ὁ δὲ, ὑποικοδομῶν τῇ τείχει, ὁ δὲ, ἔπαλξιν ὑποσηρίζων, ὁ δὲ ἄλλος, ἄλλο τι τῶν χρησίμων ὑπεργῶν. ὁ δὲ Διογένης ὀρῶν ταῦτα, ἐπεὶ μηδὲν εἶχεν ὅ, τι καὶ πράττοι, εἰδείς γὰρ αὐτῷ ἐς ἄδὲν ἐχρῆτο, διαζωσάμενος τὸ τριβώνιον, σπᾶδῇ μάλα καὶ αὐτὸς ἐκύλιε τὸν πίθον, ἐν ᾧ ἐτύγγανεν οἰκῶν, ἄνω καὶ κάτω τῇ Κρακείᾳ· καὶ τινος τῶν συνήθων ἐρομένης, τί ταῦτα ποιεῖς, ὦ Διόγενης; Κυλίω, ἔφη, καὶ γὰρ τὸν πίθον, ὡς μὴ μόνος ἀργεῖν δοκοίην ἐν τοσάτοις ἐργαζομένοις.

Καὶ-

ducere contra Corinthios nuntiaretur Philippus, perturbari omnes et trepidare, arma parare alius, alius adferre lapides, alius murorum partem substruere, loricam moenium firmare alius, alius vero aliud eorum, quae usus essent, ministrare. Diogenes vero videns ista, cum quod ageret non haberet, neque enim quisquam illo ad ullam rem utebatur, succincto palliolo suo, studiose admodum et ipse dolium, in quo degebat, voluere sursum deorsum in Cranio: et familiarium interrogante uno, *quorsum haec facis, Diogenes?* respondere, *Voluo et ipse dolium, ne otiosus solus inter tot occipatos videar.*

Καὐτὸς ἔν, ὦ Φίλων, ὡς μὴ μόνος ἄφωνος
εἶην ἐν ἄτῳ πελυφώνῳ τῷ καιρῷ, μὴδ' ὥσπερ
κωμικὸν δορυφόρημα, κεχηγνῶς σιωπῇ παραφε-
ροίμην, καλῶς ἔχειν ὑπέλαβον, ὡς δυνατὸν μοι,
κυλίσσαι τὸν πίδαγον, ἔχ' ὡς ἰσορίαν συγγράφειν,
ἔδὲ πράξεις αὐτὰς διεξιέναι· ἔχ' ἄτῳ μεγαλό-
τολμος ἐγὼ, μὴδὲ τῆτο δεισιῆς περὶ ἐμῆ· οἶ-
δα γάρ, ἡλίκος ὁ κίνδυνος, εἰ κατὰ τῶν πετρῶν
κυλίσαι τις, καὶ μάλιστα, οἷον τὰ μὸν τῆτο πιθά-
κνιον, ἔδὲ πάνυ καρτερῶς κεκεραμευμένον· δεή-
σει γὰρ αὐτίκα μάλα πρὸς μικρὸν τι λιθίδιον
προσπταίσαντα, συλλέγειν τὰ ὄσρακα· τί ἔν
ἔγνωσαί μοι, καὶ πῶς ἀσφαλῶς μετέξω τῆ πο-
λέμῃ, αὐτὸς ἔξω βέλῃς ἐσῶς, ἐγὼ σοι Φράσω.
Τῆτῃ

4. Itaque ipse ego quoque, Philon, ne mutus
solus essem in vocali adeo tempore, neque co-
mici satellitii instar hiant ore praeterueherer, de-
cere arbitratus sum, pro virili me quoque do-
lium voluere, non ut historiam scriberem, neque
ut ipsa enarrem facta; non ita audax ego, neque
hoc de me metueris. Noui enim, quantum sit
periculum, si per saxa voluat aliquis, in primis,
doliolum, quale meum est, non valide admo-
dum a figulo elaboratum: cogar enim, si vel ad
paruum lapillum offendam, testas colligere.
Quid igitur decretum mihi sit, et quomodo tu-
tus in partem belli venturus sim, extra teli ia-
ctum ipse constitutus, tibi enarrabo. Nimirum
a fu-

τάτῃ μὲν καπνῷ, καὶ κύματος 3), καὶ Φροντί-
δων, ὅσαι τῷ συγγράφειν εἵκισιν, ἀνέξω ἐμαυ-
τὸν, εὖ ποιῶν. παραινέσιν δὲ τινα μικρὰν, καὶ
ὑποθήκας ταύτας ῥητάς ὑποθήσομαι τοῖς συγ-
γράφεσιν, ὥς κοινωνήσαιμι αὐτοῖς τῆς οἰκοδο-
μίας, εἰ καὶ μὴ τῆς ἐπιγραφῆς, ἄκρω γὰρ τῷ δα-
κτύλῳ τῷ πηλῷ προσεψάμενος.

Καίτοι ἔδὲ παραινέσεως οἱ πολλοὶ δοῖν οἶονταί
σφίσιν ἐπὶ τὸ πρῶγμα, ἔ μᾶλλον ἢ τέχνης τι-
νὸς ἐπὶ τὸ βαδίζειν, ἢ βλέπεν, ἢ ἐσθίειν, ἀλ-
λά

a fumo, et fluctu, et curis, quae scribendo ad-
iunctae sunt, abstinere me, sapienti consilio.
Admonitionem autem parvam quandam, et pau-
ca haec praecepta subiiciam scribentibus, ut in
aedificandi aliquam partem veniam, licet in in-
scriptione nulla mei mentio futura sit, qui ex-
tremitate tantum digito lutum attigerim.

5. Quamquam neque admonitione plerique
opus sibi esse putant ad hoc negotium, non ma-
gis quam arte quadam ad incedendum, aut vi-
dendum, aut edendum: sed facillimum omnino,

Y 3

et

3. Καπνῷ καὶ κύματος] Locum hunc, qui
me diu torserat, aperuit tandem Iac. Vro-
nus, ostenso, ad quem alludit, Homeri lo-
co; qui inspectus rem totam statim pulchre
expediet. Scyllam ut effugeret, gubernato-
ri mandat Vlysses: τάτῃ μὲν καπνῷ καὶ κύ-
ματος ἐκτὸς ἔεργε Νῆα etc. du Soul.

λα πάντα ῥᾶσαν, καὶ πρόχειρον, καὶ ἅπαντος εἶ-
 ναι ἱστορίαν συγγράψαι, ἣν τις ἐρηκεῦσαι τὸ ἐ-
 πελθὸν δύνηται· τὸ δὲ, οἷσθ' ὅτι καὶ αὐτὸς,
 ὧ ἐταῖρε, ὡς ἔ τῶν εὐμεταχειρίσων, ἔδὲ ῥα-
 θύμως συντεθῆναι δυναμένων τέτ' ἐστίν, ἀλλὰ εἴ-
 τι ἐν λόγοις, καὶ ἄλλο πολλῆς τῆς Φροντίδος
 δεόμενον, ἣν τις, ὡς ὁ Θεκυδίδης Φησὶν, ἐς αἰ-
 κτῆμα συντιθεῖη. οἶδα μὲν ἔν' ἔ πάνυ πολλοὺς
 αὐτῶν ἐπιστρέψων, ἐνίοις δὲ καὶ πάνυ ἐπαχθῆς
 δόξων, καὶ μάλιστα ὁπόσοις ἀποτετέλεσαι ἤδη,
 καὶ ἐν τῷ κοινῷ δέδεικται ἡ ἱστορία. εἰ δὲ καὶ
 ἐπῆνηται ὑπὸ πῶν τότε ἀκροασαμένων, μανία,
 εἶγε ἐλπίς 4), ὡς οἱ τοιῶτοι μεταποιήσασιν ἡ

μετα-

et promptum, et vniuscuiusque esse, scribere hi-
 storiam, modo quis eloqui, quae in mentem
 veniunt, possit. Hoc vero, nosti forte ipse quo-
 que, sodalis, quam non sit ex facillimis, neque
 ex iis, quae negligenter componi possint, sed
hoc esse, si quid est in studiis literarum aliud,
 quod multa cura indigeat; si quidem aliquis,
tanquam possessionem in perpetuum *obtinendam*,
 ut ait Thucydides, componere velit. Noui equi-
 dem fore, ut non admodum multos aduertam,
 quin omnino, ut odiosus etiam quibusdam videar,
 illis praesertim, quibus iam perfecta est, et osten-
 sa in publico historia. Si vero etiam laudata sit
 ab audientibus, insania fuerit sperare, retracta-
 turos

4. Μανία, εἶ γε ἐλπίς] Locus turpiter cor-
 ruptus,

μεταγράψαι τι τῶν ἀπαξ κεκυρωμένων, καὶ ὥσπερ ἐς τὰς βασιλεῖας αὐλὰς ἀποκειμένων. ἑμῶς δὲ ἔχειρον καὶ πρὸς αὐτὰς ἐκείνας εἰρησθαι, ἢ, εἴ ποτε πόλεμος ἄλλος συσταίῃ, ἢ Κελτοῖς πρὸς Γέτας, ἢ Ἰνδοῖς πρὸς Βακτρίας (οὐ γὰρ πρὸς ἡμᾶς γε τολμήσειεν ἂν τις, ἀπάντων ἤδη κεκυρωμένων) ἔχωσιν ἀμεινον συντιθέναι, τὸν κανὼν τῶν προσάγοντες, ἢ περ γε δόξη αὐτοῖς ὀρθρὸς εἶναι· εἰ δὲ μὴ, αὐτοὶ μὲν καὶ τὰ τε τῷ αὐτῷ πῆχαι, ὥσπερ καὶ νῦν, μετρήντων τὸ πρᾶγμα· ὁ ἰατρὸς δὲ ἔτι πάνυ ἀνιάσεται.

turos aliquid, aut aliter scripturos eorum, quae semel firmata auctoritatibus et quasi in aulas regias reposita sunt. Veruntamen non pessimum fuerit etiam ad illos ipsos dicta haec esse, ut, si quando bellum confletur aliud, aut Celtarum aduersus Getas, aut contra Bactrianos Indorum, (neque enim contra nos quisquam ausit *tale quid*, perdomitis iam omnibus) habeant, quomodo componere melius possint, applicanda hac norma, si quidem recta iis videatur esse. Sin. minus, ipsi quidem tunc eadem vna, ut nunc etiam, reminetantur: medicus vero non valde angetur, si

Y 4

Abde-

rptus. Pro *μανία*, εἴγε ἐλπίς sine dubio legendum *μανία* εἴη γε ἐλπίς. Videtur huic vlceri cum interpretatione succurrisse etiam Interpres: *Ienſius*.

ται, ἦν πάντες Ἀβδηρίται ἐκόντες Ἀνδρομέδαν
τραγωδοῦσι.

Διττᾷ δὲ ὄντος τῷ τῆς συμβεβηκυίας ἔργῳ, τὰ
μὲν γὰρ αἰρεῖσθαι, τὰ δὲ Φεύγειν διδάσκει, Φέ-
ρε πρῶτα εἰπόμεν, ἅτινα Φευκτέον τῷ ἰστορίαν
συγγράφοντι, καὶ ὧν μάλιστα καθαρυντέον· ἐ-
πιτα, οἷς χρώμενος ἐκ ἂν αἰμαρτοὶ τῆς ἐρῆς,
καὶ ἐπὶ εὐθὺ ἀγασθῆς, ἀρχὴν τε οἶαν αὐτῷ ἀρ-
κτέον, καὶ τάξιν ἥντινα τοῖς ἔργοις ἐφαρμοστέον,
καὶ μέτρον ἐκάστω, καὶ ἃ σιωπητέον, καὶ οἷς ἐν-
διατριπτέον, καὶ ὅσα παραδραμεῖν ἄμεινον, καὶ
ὅπως ἐρμηνεύσαι αὐτὰ καὶ συναρμύσαι. ταῦτα
μὲν, καὶ τὰ τριαῦτα, ὕστερον· νῦν δὲ, τὰς κα-
κίας

Abderitani omnes sua voluntate agant Andro-
medam.

6. Cum autem duplex consilii opus sit, quod
alia eligere docet, fugere vero alia: age primum
dicamus, quae fugienda sint scribenti historiam,
et a quibus purum esse oporteat: deinde quibus
rebus vltus non aberret a vera *via*, quaeque recto
itinere ducat; quo initio illi sit incipiendum, quis
ordo sit accommodandus rebus, quae vniuscuius-
que mensura, quae praetereunda silentio, quibus
immorandum sit, quae melius breuiter percur-
rere, quomodo verbis explicanda omnia, et inter
se committenda, atque deuincienda. Atque
haec quidem, et similia his, deinde. Iam nunc
vero

κίας ἤδη εἵπωμεν, ὅποσαι τοῖς Φαῦλως συγ-
 γράφουσι παρακαλεθῶσιν. ἃ μὲν ἐν κοινᾷ πάν-
 των λόγων ἐσὶν ἀμαρτήματα, ἐν τε Φωνῇ, καὶ
 ἁρμονίᾳ, καὶ διανοίᾳ, καὶ τῇ ἄλλῃ ἀτεχνίᾳ,
 μακρόν τε ἂν εἰη ἐπελθεῖν, καὶ τῆς παρῆσης ὑ-
 ποθέσεως ἐκ ἰδίων. κοινὰ γάρ, ὡς ἔφην, ἀπάν-
 των λόγων ἐσὶν ἀμαρτήματα ἐν τε Φωνῇ, καὶ
 ἁρμονίᾳ.

“Α δὲ ἐν ἰσορίᾳ διαμαρτάνουσι, τὰ τοιαῦτά
 ἂν εὗροις ἐπιτηρῶν, οἳ καὶ μοι πολλὰκις ἀκροω-
 μένῳ ἔδοξε, καὶ μάλιστα ἦν ἅπασιν αὐτοῖς ἀνα-
 πετάσης τὰ ὦτα. ἐκ ἁκαίρου δὲ μεταξὺ καὶ
 ἀπομνημονεύσαι ἔνια, παραδείγματος ἕνεκα, τὰ
 ἡδη

vero vitia dicamus, quae malos scriptores comi-
 tantur. Quae quidem igitur in oratione omni
 communia insunt vitia, in lingua, in compo-
 sitione, et sententia, in ruditate reliqua, longum
 fuerit persequi, et huius argumenti minime pro-
 prium est. Communia enim, quod modo dixi,
 omnis orationis vitia sunt in lingua et compo-
 sitione.

7. Quae vero in historia peccant, ea, si obser-
 uare velis, talia inuenias, qualia mihi etiam, qui
 saepius audiui, videbantur, et maxime si omni-
 bus illis patulas aures praeberis. Neque vero
 intempestivum, interea etiam speciminis causa
 quaedam commemorare eorum, quae iam ita scri-

ἤδη ἔτω συγγεγραμμένων· καὶ πρῶτόν γε ἐκεῖ-
 νο, ἡλίκον ἀμαρτάνουσιν, ἐπισκοπήσωμεν. αἰε-
 κήσαντες γὰρ οἱ πολλοὶ αὐτῶν τῷ ἰσορεῖν τὰ γε-
 γεννημένα, τοῖς ἐπαίνοις ἀρχόντων καὶ στρατηγῶν
 ἐνδιατρίβασι· τὰς μὲν οἰκείας ἐς ὕψος ἐπαίρον-
 τες, τὰς πολεμίας δὲ πέρα τῆ μετρίας καταβ-
 ρίπτοντες· ἄγνοῶντες, ὡς ἂν σενῶ τῷ Ἰσθμῷ δι-
 ὠρίζαι καὶ διατετείχισαι ἢ ἰσορία πρὸς τὸ ἐγ-
 κώμιον, ἀλλὰ τι μέγα τεῖχος ἐν μέσῳ ἐσὶν αὐ-
 τῶν, καὶ τῶν μακρικῶν δὴ τῆτο, δις διὰ πασσῶν,
 ἐςὶ πρὸς ἄλληλα· εἴ γε τῷ μὲν ἐγκωμιάζοντι,
 μόνον ἑνὸς μέλει, ὅπως ἔν ἐπαινεῖσαι καὶ εὐφρα-
 ναι τὸν ἐπαινέμενον· καὶ εἰ ψευσαμένῳ ὑπάρχει
 αὐχεῖν τῷ τέλει, ὀλίγον ἂν φροντίσειεν. ἢ δὲ
 ἔκ

pta sunt. Et primum quidem illud quantum sit
 eorum peccatum inspiciamus, quod omittit vul-
 gus illorum docere, quae facta sunt, et in laudi-
 bus principum atque ducum immorantur, suos
 quidem tollentes in summum, hostes vero ultra
 modum deprimentes: ignari, quam non angusto
 interuallo determinata et separata sit ab encomio
 historia; sed magnum hisce murum esse interpo-
 situm; et, ut musicorum vocē utamur, octaua
 duplici, id est eo quod maximum est interuallo illa
 a se inuicem distare: siquidem encomium scri-
 benti illa sola cura est, quomodocumque laudare,
 et exhilarare eum, qui laudatur, et, si per men-
 dacia finem illum consequi detur, parum curave-
 rit;

ἔκ' ἂν τι ψεύδης ἐμπροσὶν ἡ ἱστορία, ἔδ' ἀναγκασίον ἀνάσχοιτο, ἢ μᾶλλον, ἢ τὴν ἀρτηρίαν ἱατρῶν παῖδες Φασί, τὴν τραχεῖαν, παραδέξασθαι ἂν τι ἐς αὐτὴν καταποθέν.

Ἔτι ἀγνοεῖν εἰκόασιν σί τοιᾶτοι, ὡς ποιητικῆς μὲν, καὶ ποιημάτων, ἄλλαι ὑπόσχέσεις, καὶ κανόνες ἴδιοι ἱστορίας δὲ, ἄλλοι. ἐκεῖ μὲν γὰρ ἀκρατὴς ἡ ἐλευθερία, καὶ νόμος εἷς, τὸ δέξαν τῷ ποιητῇ. ἐνθός γὰρ καὶ κάτοχος ἐκ Μασσῶν, καὶ ἵππων ὑποπτέρων ἄρμα ζεύξασθαι θέλη, καὶ ἐφ' ὕδατος ἄλλης, ἢ ἐπ' ἀνδερμίων ἄρῳν θευσομένης ἀναβιβάσθαι, Φθόνος ἔδειξ, ἔδ' ὁπότεν ὁ Ζεὺς αὐτῶν ἀπὸ μιᾶς σειρᾶς ἀνασπάσας, αἰωρῇ ὁμᾶ γῆν καὶ θάλατταν, δεδίασι, μὴ ἀπορ-

rit; historia verò ne minimum quidem, quod forte inciderit, mendacium ferat, non magis quam asperam arteriam recipere quidquam in illam glutitione delatum, narrant medicorum filii.

8. Ignorare porro tales videntur, poëticae artis et poëmatum aliud esse institutum; et sua quaedam praecepta; alia vero historiae. Illic enim immoderata libertas, et lex una, quidquid visum poëtae fuerit. Cum enim diuino afflatu plenus, et a Musis obsessus sit, etiamsi alatos curru equos velit iungere, et si alios super aquas, aut per summas aristas decursuros imponat, invidia nulla est: neque, cum illorum Iupiter una catena tractum tollit cum terra mare, metuant, ne, rupta illa,

ἀπορραγείσης ἐκείνης, συντρίβῃ τὰ πάντα κατ-
 εσχθέντα. ἀλλὰ καὶ Ἀγαμέμνονα ἐπαινέσαι
 θέλωσιν, ἔδεις ὁ κωλύσων, Διὶ μὲν αὐτὸν ὁ-
 μοιον εἶναι τὴν κεφαλὴν καὶ τὰ ὄμματα, τὸ σέρ-
 νον δὲ τῷ ἀδελφῷ αὐτῷ τῷ Ποσειδῶνι, τὴν δὲ
 ζώνην τῷ Ἄρει καὶ ὅλως, σύνθετον ἐκ πάν-
 των θεῶν γενέσθαι δεῖ τὸν Ἀτρεΐως καὶ Ἀερέ-
 πης. ἔγὰρ ἱκανὸς ὁ Ζεὺς, ἔδ' ὁ Ποσειδῶν, ἔδ'
 Ἄρης, μόνος ἕκαστος ἀναπληρῶσαι τὸ κάλλος αὐ-
 τοῦ. ἡ ἰσορῖα δὲ, ἣν τινα κολακείαν τοιαύτην
 προσλάβῃ, τί ἄλλο, ἢ περὶ τις ποιητικὴ, γί-
 νεται, τῆς μεγαλοφωνίας μὲν ἐκείνης ἐξερμη-
 νη, τὴν λοιπὴν δὲ τερατείαν γυμνῇ τῶν μέ-
 τρων, καὶ δι' αὐτὸ ἐπισημοτέραν ἐκφαίνουσα;
 μέγα

illa, conterantur delapsa illa omnia. Verum et-
 iam si laudare Agamemnonem velint, nemo est
 qui intercedat, Ioui quidem illum similem ca-
 put et oculos, pectus vero fratri illius Neptuno,
 circa cingulum vero Marti, atque in vniuersum
 compositum e Diis omnibus fieri oportet Atrei et
 Aëropes filium. Neque enim par Iupiter, ne-
 que Neptunus, neque Mars, qui solus per se
 pulchritudinem illius expleat. Historia vero, si
 quam id genus adulationem adsciscat, quid aliud
 quam pedestris quaedam poëtica fiet, magnifico
 quidem illo dicendi genere priuata, sed portentosa
 commenta reliqua, nudata numeris, et ob id
 ipsum magis conspicua ob oculos ponens? Ma-
 gnum

μέγα τοίνυν, μᾶλλον δὲ ὑπέρμεγα τῆτο κακόν,
εἰ μὴ εἰδείη τις χωρίζειν τὰ ἱστορίας, καὶ τὰ ποι-
ητικῆς, ἀλλ' ἐπείσασσι τῇ ἱστορίᾳ τὰ τῆς ἐτέρας
κοιμώματα, τὸν μῦθον, καὶ τὸ ἐγκώμιον, καὶ
τὰς ἐν τῆτοις ὑπερβολάς· ὥσπερ ἂν εἴ τις ἀθ-
λητὴν τῶν κατεργῶν τῆτων, καὶ κομιδῇ πρηνί-
νων, ἀλαργίσι περιβάλοι, καὶ τῷ ἄλλῳ κόσμῳ
τῷ ἐταιρικῷ, καὶ Φύκιον ἐντρίβοι, καὶ ψιμμύ-
θιον τῷ προσώπῳ· Ἡράκλεις, ὡς καταγέλα-
σον αὐτὸν ἀπεργάσασαιτο, αἰσχύνας τῷ κόσμῳ
ἐκείνῳ.

Καὶ ἔτῳτο Φημι, ὡς ἔχι καὶ ἐπαινετέον ἐν
ἱστορίᾳ ἐνίστε· ἀλλ' ἐν καιρῷ τῷ προσήκοντι ἐ-
παινετέον, καὶ μέτρον ἐπακτέον τῷ πράγματι,
τὸ

gnum igitur, quin plus quam magnum illud vi-
tium, si quis separare quae historiae sunt, et
quae poëticae, nesciat, sed historiae fucum alte-
rius artis inducat, fabulam *μυθo* et encomium,
et qui sunt in utroque excessus. Velut si quis
athletam de robustorum horum numero vnum,
et plane ilicis instar durorum, purpura induat,
alioque cultu meretricio, et fucum affricet ceruf-
samque faciei: quam, Hercules! videndum il-
lum reddiderit, quam ipso cultu turpem!

9. Neque illud dico, quasi non et laudandum
sit non nunquam in historia: sed tempore oppor-
tuno laudandum, et modus negotio adhibendus,
in

τὸ μὴ ἐπαχθεῖς τοῖς ὕστερον ἀναγνωσομένοις αὐ-
 τὰ, καὶ ὅπως, πρὸς τὰ ἔπειτα κανονίσσον τὰ
 τοιαῦτα, ἅπερ μικρὸν ὕστερον ἐπιδείξομεν. ὅσοι
 δὲ οἶονται καλῶς διαίρειν εἰς δύο τὴν ἰσορίαν,
 εἰς τὸ τερπνὸν, καὶ τὸ χρήσιμον, καὶ διὰ τῆτο
 εἰσποιῶσι καὶ τὸ ἐγνώριον εἰς αὐτὴν, ὡς τερ-
 πνόν, καὶ εὐφραῖνον τὰς ἐκτυγχάνοντας, ὅρας
 ὅσον τ' ἀληθῆς ἡμαρτήκασι; πρῶτον μὲν, κιβδή-
 λω τῇ διακρίσει χρώμενοι. ἐν γὰρ ἔργον ἰσορίας
 καὶ τέλος, τὸ χρήσιμον, ὅπερ ἐκ τῆ ἀληθῆς
 μόνον συνάγεται· τὸ τερπνὸν δὲ, ἄμεινον μὲν, εἰ
 καὶ αὐτὸ παρακαλεθῆσκειν, ὥσπερ καὶ κάλλος
 ἀθλητῇ· εἰ δὲ μὴ, ἐδὲν κωλύσει ἀφ' Ἡρακλέους
 γενέσθαι Νικόστρατον τὸν Ἰσιδότη, γεννάδαν ὄν-
 τα,

in quantum ea laus non molesta fit futuris lecto-
 ribus, et omnino ad futuri temporis regulam di-
 rigenda sunt talia, ut paullo post demonstrabi-
 mus. Quotquot vero putant bene se historiam
 in duo tribuere, suavitatem atque utilitatem, ob
 eamque rem etiam encomium in eam inferunt,
 ut iucundum quiddam, et lectores exhilarans,
 vides quantum aberrant a vero: primo quidem di-
 uisione quod utuntur fallaci; vnum enim opus
 historiae et finis, utilitas, quae ex vero solo col-
 ligitur. Incunditas vero, melius quidem est, si
 et ipsa consequatur, ut atletam pulchritudo: sin
 minus, nihil prohibet, quo minus ab Hercule
 numeretur Nicostatus Isidoti, generosus vir et
 utroque

τα, καὶ τῶν ἀνταγωνιστῶν ἐκατέρων ἀλκιμώτερον, εἰ αὐτὸς μὲν αἰσχιστος ὁ Φθῆνας εἴη τὴν ὀψιν· Ἀλκαῖος δὲ ὁ καλὸς ὁ Μιλήσιος ἀνταγωνίζοιτο αὐτῷ, καὶ ἐρώμενος, ὥς Φασι, τῷ Νικοστράτῳ. καὶ τοίνυν ἡ ἰσχυρία, εἰ μὲν ἄλλως τὸ τερπνὸν παρεμπορεύσαιοτο, πολλὰς ἂν τοὺς ἐραστὰς ἐπισπᾶσαιτο· ἄχρι δ' αὖ καὶ μόνον ἔχη τὸ ἴδιον ἐντελές, λέγω δὲ τὴν τῆς ἀληθείας δῆλωσιν, ὁλίγον τῷ κάλλει Φροντιεῖ.

Ἔτι καὶ κεῖνο εἰπεῖν ἄξιον, ὅτι ἔθ' τερπνὸν ἐν αὐτῇ τὸ κομιδῇ μυθώδες, καὶ τὸ τῶν ἐπαίνων μάλιστα πρόσαντες 5) παρ' ἐκότερον τοῖς ἀκράτοις ἦν

utroque colluctatorum suorum fortior, licet adspectu esset foedissimus; Alcaeus autem Milesius, pulcher ille, cum ipso certaret, amasius idem, ut aiunt, Nicostрати. Historia igitur, si quidem iucunditatem corollarii cuiusdam instar adiiciat *utilitati*, multos amatores alliciat. Verum quamdiu vel solam illam suam perfectionem habuerit, declarationem veritatis dico, pulchritudinem parum curabit.

10. Illud adhuc dicere e re fuerit, neque iucundum in historia esse, quod sit plane fabulosum; et laudare rem maxime aduersam in vtramque

5. Πρόσαντες.] Hoc παρ' ἐκότερον ad πρόσαντες refertur commodissime. *Virinque prae-ruprum est et audientibus aduersum atque molestum, non minus quam asperum et prae-*

ἦν μὴ τὸν εὐφροσύνην καὶ τὸν πολὺν δῆμον ἐπινοήσαις, ἀλλὰ τὰς δικαστικῶς, καὶ νῆ Δία, συνοφαντικῶς προσέτι γε ἀκροασομένης, ἧς ἐκ ἂν τι λάθοι παραδραμὲν ἐξύτερον μὲν τῷ Ἀργου δρῶντας, καὶ πανταχόθεν τῷ σώματος, ἀργυραμοιβικῶς δὲ τῶν λεγομένων ἑκάστα ἐξετάζοντες, ὡς τὰ μὲν παρανεκομμένα εὐθύς ἀπορρίπτειν, παραδέχεσθαι δὲ τὰ δοκίμα, καὶ ἔννομα, καὶ ἀκριβῆ τὸν τύπον· πρὸς ἧς ἀποβλέποντα χρὴ καὶ συγγράφειν, τῶν δ' ἄλλων ὀλίγον φροντίζειν, καὶ διαρρέαίνωσιν ἐπαινῶντες. ἥ δ' ἀμελήσας ἐκείνων, ἡδύνης πέρα τῷ μετρίᾳ τὴν ἰσορίαν

que partem esse audientibus, si non faciem populi, et plebem cogites, sed hos, qui iudicium more, quin calumniatorum insuper, audituri sunt; quos nihil fugiat, acutius videntes Argo, et ex omni parte corporis; tum trapezitica ratione singula quae dicuntur explorantes, ut adulterina abiciant protinus, proba autem, et legitima, et accurate expressa, recipiant: ad quos videlicet inter scribendum oportet respicere, parum autem curare alios, si vel rumpantur laudando. Sin his neglectis, condias ultra modum historiam fabulis

praeruptum iter viatoribus, laudare alios; difficile ergo scribenti, et in utraque partem difficile, cum vel nimis videaris prodigus, vel parvus nimis. *Gesner.*

ἰσορίαν μύθοις, καὶ ἐπαίνοις, καὶ τῇ ἄλλῃ θω-
 πείᾳ, τάχιστα ἂν ὁμοίαν αὐτὴν ἐξεργάσαιτο τῷ
 ἐν Λυδία Ἡρακλεῖ. ἐωρακέναι γὰρ περ σε εἰκὸς
 γεγραμμένον, τῇ Ὀμφάλῃ δαλεῦοντα, πάνυ
 ἀλλόκοτον σκευὴν ἐσκευασμένῳ, ἐκείνην μὲν,
 τὸν λέοντα αὐτῷ περιβεβλημένην, καὶ τὸ ξύλον
 ἐν τῇ χειρὶ ἔχουσαν, ὡς Ἡρακλῆα δῆθεν ἔσαν,
 αὐτὸν δὲ, ἐν κροκωτῷ, καὶ πορφυρίδι, ἔρια
 ξαίνοντα, καὶ παιόμενον ὑπὸ τῆς Ὀμφάλης τῷ
 σκιδάλλῳ· καὶ τὸ θέαμα αἰσχίζον, ἀφεςῶσα
 ἢ ἐσθῆς τῆ σώματος, καὶ μὴ προσίζάνεσσα, καὶ
 τῆ θεῆς τὸ ἀνδρῶδες ἀσχημόνως καταθηλυό-
 μενον.

Καὶ οἱ μὲν πολλοὶ ἴσως καὶ ταῦτά σε ἐπαι-
 νέσονται· οἱ ὀλίγοι δὲ ἐκείνοι, ὧν σὺ κατα-

Φρο-

bulis et laudibus, et lenocinio reliquo, facillime
 eam similem reddideris Herculi in Lydia: verifi-
 mile enim est alicubi eum te vidisse pictum, ut
 feruit Omphalae, habitu indutum plane alieno:
 illam quidem Leonina tectam, clauamque manu
 tenentem, nempe quasi Hercules sit; ipsum vero
 in crocoto, et purpura, carpentem lanas, et san-
 dalio Omphales percussam. Turpissimum illud
 est spectaculum, quod recedit a corpore vestis;
 nec satis applicatur, et quidquid in deo virile est,
 indecore effeminatur.

11. Ac vulgus quidem haec ipsa fortasse in te
 laudauerit: at illi pauci, quos tu contemnis, sua-

Luc. Op. T. III.

Z

uiter

Φρανεῖς, μάλα ἡδύ, καὶ ἐς κόρον γελάσοντας,
 ὀρῶντες τὸ ἀσύμΦυλον, καὶ ἀνάεμσον, καὶ δυσ-
 κόλλητον τῷ πράγματι. ἑκάστῃ γὰρ δὴ ἰδίῳ
 τι, καλὸν ἐστίν. εἰ δὲ τῷτο ἐναλλάξαις, ἀναλ-
 λῆς τὸ αὐτὸ παρὰ τὴν χρῆσιν γίγνεται. εἰ
 λεῖπειν, ὅτι οἱ ἔπαινοι, ἐνὶ μὲν ἴσως τερπνοί, τῷ
 ἐπαινεμένῳ, τοῖς δ' ἄλλοις, ἐπαχθεῖς· καὶ μά-
 λιστα ἢν ὑπερΦυεῖς τὰς ὑπερβολὰς ἔχωσιν· οἷα
 αὐτὰς οἱ πολλοὶ ἀπεργάζονται, τὴν εὐνοίαν τὴν
 παρὰ τῶν ἐπαινεμένων θηρώμενοι, καὶ ἐνδιχρί-
 βοντες, ἄχρι τῷ πᾶσι προΦανῇ τὴν κολακείαν ἐξ-
 εργάσασθαι· ἔδὲ γὰρ κατὰ τέχνην αὐτὸ δρῆν ἴσα-
 σιν, ἔδ' ἐπισκιάζουσι τὴν θωπείαν· ἀλλ' ἐμπεσόν-
 τες, ἀθρόα πάντα, καὶ ἀπίθνα, καὶ γυμνά διεξίσουσιν.

Ὡς.

uiter sane et ad satietatem ridebunt, videntes rem
 absurdam, incongruam et combinari nesciam.
 Singulorum enim propria quaedam pulchritudo
 est. Horum vero si vices permutes, deforme
 idem, quia extra usum suum, fuerit. Mitto di-
 cere, laudes vni quidem forte iucundas, illi nem-
 pe, qui laudatur, caeteris vero graues, in primis
 si immodicos excessus habeant, quales vulgus
 scribentium facit, dum aucupantur eorum, quos
 laudant, beneuolentiam, et in iis eo usque mo-
 rantur, donec manifestam omnibus adulationem
 efficiant. Neque enim arte hoc facere norunt, nec
 adulationem inumbrant. Sed facto impetu, confer-
 ta omnia, et improbabilia, et nuda persequuntur.

12. Ad-

"Ως ἐδὲ τυγχάνουσιν ἔμαλιστα ἐφίενται· οἱ γὰρ ἐπαινέμενοι πρὸς αὐτῶν, μισῶσι μᾶλλον, καὶ ἀποσρέφονται ὡς κόλακας, καὶ ποιῶντες, καὶ μάλιστα ἢ ἀνδρώδεις τὰς γυναῖκας ὥσιν. ὥπερ Ἀριστοβῆλος μονομαχίαν γράψαντος Ἀλεξάνδρου, καὶ Πύρου, καὶ ἀναγνόντος αὐτῷ τὸτο μάλιστα τὸ χωρίον τῆς γραφῆς (ᾧτο γὰρ χαριεῖσθαι τὰ μέγιστα τῷ βασιλεῖ, ἐπιψευδόμενός τις εἰς τινὰς αὐτῷ, καὶ ἀναπλάττων ἔργα μείζω τῆς ἀληθείας) λαβὼν ἐκεῖνος τὸ βιβλίον, (πλέοντες δ' ἐτύχανον ἐν τῷ ποταμῷ τῷ Ἰδᾶσπει) ἔρριψεν ἐπὶ κεφαλὴν ἐς τὸ ὕδωρ, ἐπειπὼν, καὶ σὲ δὲ ἔτιως ἔχρη', ὦ Ἀριστοβέλε, τοιαῦτα ὑπὲρ ἐμᾶ μονομαχῶντα, καὶ ἐλέφαντας ἐν ἄκον-
τίῳ

12. Adeo ut neque assequantur id, quod maxime concupiscunt. Qui enim ab ipsis laudantur, odio magis illos habent, et tanquam adulatores auerfantur, bene illi quidem, maxime si virili et magno sint animo. Quemadmodum, cum solitariam Alexandri cum Poro pugnam scripsisset Aristobulus, et illum maxime libri sui locum ei praelegeret, putabat enim maximam se a Rege gratiam initurum, quod mentiendo fortis quaedam facta illi adstrueret, et opera fingeret vero maiora: arreptum ille librum, commodum autem in Hydaspes fluvio navigabant, praecipitem in aquam abiecit, addens, *re quoque oportebat, Aristobule, ita tractari, qui istam pro me pugnam*
Z 2 *susce-*

τίω 6) Φονεύοντα. καὶ ἔμελλε γε ἔτις ἀγανα-
κτῆσιν ὁ Ἀλέξανδρος, ὅς γε εἰδὲ τὴν τῷ ἀρχι-
τέκτονος τόλμην ἠνέσχετο, ὑποσχεμένου τὸν
Ἄθω εἰκόνα ποιῆσιν αὐτῷ, καὶ μετακοσμήσιν
τὸ ὄρος ἐς ὁμοιότητα τῷ βασιλέως· ἀλλὰ κόλα-
κα

*susceperis, et iaculo elephantos interficias. Et de-
bebat ita indignari Alexander, qui neque archi-
tecti conatum ferret, polliciti, se Athonem sta-
tuam ipsius facturum, et in Regis simulacrum
transformaturum esse montem. Sed adulatorem
statim*

6. Ἐν ἀκοντίῳ Φονεύοντα] Etsi praepositio
abundans pro ablativo instrumenti recte ad-
esse potest, tamen hic aliquantum languet
historia; itaque ἐν ἀκοντίῳ vnice verum
esse statuo, et recepissem profecto, si nu-
merum elephantorum, qui excidisse vide-
tur, addere ex aliquo Codice vel Editione
possem. Sensus enim postulat, vt uno iacu-
lo plures elephantos (simul) traiecisse dicatur
Alexander, ac tum adulatio nimia, quam
Lucianus redarguere vult, sese prodit, quae
iam in vulgata lectione nulla est; tum vero
iusta Alexandri patet ira, quum ἀδύνατα
adeo, siue manifesto falsa ipsi tribuuntur.
Licet enim pluralis ἐλέφαντας sufficere vi-
deatur, et vel sic longe melior sensus sit,
quam vulgatae, tamen hiati aliquantum ora-
tio, nisi duos vel tres addideris. *Rritz.*

κα εὐθὺς ἐπιγνῶς τὸν ἀνθρώπον, ἐκ ἑτ' ἑδ' ἐς
τὰ ἄλλα ὁμοίως ἐχρῆτο.

Ποῦ τοίνυν τὸ τερπνὸν ἐν τέτοις, ἐκτὸς εἰ-
μὴ τις κομιδῇ ἀνόητος εἴη, ὡς χαίρειν τὰ τοι-
αῦτα ἐπαινεῖμενος; ὧν παρὰ πόδας οἱ ἑλεγχοί,
ὥσπερ οἱ ἄμαρφοι τῶν ἀνθρώπων, καὶ μάλιστα
γὰρ τὰ γυναῖκα τοῖς γραφεῦσι παρακλησόμενα.
ὡς καλλίστας αὐτὰς γράφειν. οἶονταί γάρ ἄμει-
νον ἔξεν τὴν ὄψιν, ἣν ὁ γραφεὺς αὐταῖς ἐρύθη-
μά τε πλεῖον ἐπαινήσῃ, καὶ τὸ λευκὸν ὀγκυα-
μίξῃ πολὺ τῷ Φαρμάκῳ. τοιοῦτοι τῶν συγγρα-
φόντων οἱ πολλοὶ εἰσι τὰ τήμερον, καὶ τὸ ἴδιον,
καὶ τὸ χρεῖωδες, ὃ, τι ἂν ἐκ τῆς ἰστορίας ἐλπί-
σωσι, θεραπεύοντες. ἔμυσσονται καλῶς εἵ-
χεν, ἐς μὲν τὸ παρὸν, κόλακας προδήλως, καὶ
ἀπὸ

statim hominem intelligens, non amplius illos
neque ad alia similiter ut antea usus est.

13. Vbi igitur in hisce iucunditas, nisi si quis
plane sit stupidus, ut se in talibus laudari gau-
deat, quorum e vestigio ostendi vanitas possit: ut
homines deformes, praesertim mulierculae, quae
pictoribus iniungunt, se ut quam pulcherrimas
pingant. Putant enim speciosiores se futuras, si
plus floridi ruboris pictor adhibeat, et album
multum pigmento admisceat. Tale est vulgus
historicorum, qui praesenti tempori, et suae rei,
et utilitati, quam sperant ex historia, serviant:
quos bonum erat odisse, qui in praesens quidem
adula-

ἀτέχνως ὄντας· ἐς τὲ κλον-δὲ, ὑποπτον ταῖς
 ὑπερβολαῖς τὴν ὅλην πραγματείαν ἀποφαίνον-
 τας· εἰ δέ τις πάντως τὸ τερπνὸν ἡγεῖται κα-
 ταμεμέχθαι δεῦν τῇ ἰσορίᾳ, πάσῃ τὰ ἄλλα, ἃ
 σὺν ἀληθείᾳ τερπνὰ εἰν ἐν τοῖς ἄλλοις κἀλλε-
 σι τὲ λόγῳ· ὧν ἀμελήσαντες οἱ πολλοί, τὰ μη-
 δὲν προσήκοντα ἐπεσεκὺλῃσιν.

····· Ἐγὼ δ' ἐν καὶ διηγῆσομαι, ὅπῃσα μέμνημαι
 ἐνάγχος ἐν Ἰωνίᾳ συγγραφέων· τινῶν, καὶ, νῆ
 Δία, ἐν Ἀχαιᾷ πρόων, ἀνέσας τὸν αὐτὸν τῆ-
 τον πόλεμον διηγεμένων· καὶ πρὸς Χαρίτων,
 μηδεὶς ἀπίστησιν τοῖς λεχθησομένοις, ὅτι γὰρ
 ἀληθεὶς εἰσι καὶ ἐπωμοσάμεν, εἰ ἀξίον ἦν ἔρκειν
 ἐντιθέσθαι συγγράμμα····· εἰς μὲν τις αὐτῶν ἀπὸ
 Ἰωνίων····· Μεσῶν

adulatores manifesti et inertes sint, in futurum
 autem talis excessibus suspectum totam rem faciant.
 Si quis vero putat, omnino iucunditatem admi-
 nistram esse debere historiae, ille reliqua adspergat,
 quae cum veritate iucunda sunt in aliis orationis
 ornamentis, quibus neglectis vulgares illi ea,
 quae nihil ad rem faciunt, inculcant.

····· At ego etiam enarrabo, quaecunque me-
 mini nuper in Ionia ex historicis quibusdam, et
 profecto in Achaia etiam, audita, idem hoc bel-
 lum enarrantibus. Et per ego vos Gratias obsecro,
 nemo his quae dicentur fidem deneget: vera enim
 esse iurare etiam possum, si urbanum esset iusiuran-
 dum scripto interponere. Unus quidem illorum
 aliquis

Μεσσην εὐθύς ἤρξατο, παρακαλῶν τὰς θεὰς
 συνεφάσθαι τῷ συγγραμμάτι. δρῶς, ὡς ἐμ-
 μέλῃς ἡ ἀρχή, καὶ περὶ πόδα 7) τῇ ἱστορίᾳ, καὶ
 τῷ τοιαύτῳ εἶδει τῶν λόγων πρέπασαι· εἴτα μι-
 κρόν ὑποβάς, Ἀχιλλεὺς μὲν τὸν ἡμέτερον ἔρ-
 χόντα εἵκαζε, Θερσίτη δέ, τὸν τῶν Περσῶν
 βασιλέα, ἐκ εἰδῶς, ὅτι ὁ Ἀχιλλεὺς ἀμείνων ἦν
 αὐτῷ, εἰ Ἐκτορα μᾶλλον ἢ Θερσίτην καθήρει
 καὶ εἰ πρόσθεν μὲν ἐφθυγεν ἐσθλός τις, ἐδίω-
 κε δέ μιν μέγ' ἀμείνων· εἴτ' ἐπῆγεν ὑπὲρ αὐτῶ
 τε

aliquis a Musis statim initium fecerat, precatus
 Deas, ut manum scriptioni secum admouerant.
 Vides, quam concisum principium, et conue-
 niens historia, quaeque tale orationis genus de-
 ceret. Tum paullum ingressus Achilli quidem
 nostrum principem comparabat, Theristae autem
 Regem Persarum, ignarus, tanto sibi praestan-
 tiorem futurum fuisse Achillem, si Hectorem po-
 tius quam Theritem interemisset, et si ante qui-
 dem fugisset fortis aliquis, hunc autem egisset
 multum praestantior alter. Deinde subiunxit de
 Z 4 se

7. Περὶ πόδα] Acumen in eo inest, quod
 narrat non historiae accommodatum genus
 dicendi, ipsumque adeo exordium, sed histo-
 riam ita institutam, ut ea poeticum et fa-
 bulosum exordium deceret. Exordium est
 velut pes, cui tanquam calceus accommo-
 datur reliqua inepti scriptoris historia. Gesner.

τι ἐγκώμιον, καὶ ὡς ἄξιός ἐστι συγγράψαι τὰς
 πράξεις, ἅτω λαμπρὰς ἔσας. ἤδη δὲ κατιῶν,
 ἐπὶ τὴν πατρίδα τὴν Μίλητον, προσ-
 θείς, ὡς ἄμεινον ποιεῖ τὸτο τῷ Ὀμήρῳ, μηδὲν
 μνησθέντος τῆς πατρίδος, εἴτ' ἐπὶ τέλει τοῦ
 Προομίου ὑποσχεῖτο διαρρήδην καὶ σαφῶς, ἐπὶ
 μείζον μὲν αἶρειν τὰ ἡμέτερα, τὰς βαρβάρους δὲ
 καταπολεμήσειν καὶ αὐτὰς, ὡς ἂν δύνηται, καὶ
 ἡξάτο γὰρ τῆς ἰσορίας αἰώς, αἴτις ἅμα τῆς τῷ
 πολέμῳ ἀρχῆς διδξιών· ὁ γὰρ μαρῶτατος, καὶ
 κάκις ἀπολέμενος Οὐολάγεσος, ἡξάτο πολε-
 μεῖν, δι' αἰτίαν τοιαύτην. ἔτας μὲν τριῶντα.

Ἄλλος δὲ Θακυδίδης ῥημάτων ἀνδρῶν, οἷος εἰ
 μάλα τῷ ἀρχατύπῳ εἰκασμένος, καὶ τὴν ἀρχὴν,
 ὡς

se encomium quoddam, quamque dignus scri-
 ptor tam claris factis contigisset. Iam vero pro-
 gressus Miletum laudabat patriam suam, subii-
 ciens, melius hac in re facere se quam Home-
 rum, qui mentionem patriae nusquam fecerit.
 Deinde in fine prooemii pollicebatur totidem ver-
 bis et dilucide, se elaturum in maius res nostras,
 barbaros autem bello, quantum posset, et ipsum
 oppressurum: atque incipiebat hoc modo histo-
 riam, simul causas belli incepti persequens: *Impurif-
 simus enim, quique pessime pereat! Vologesus, bellare
 cepit, propter causam eiusmodi.* Hic quidem talia.

15. Alius vero summus Thucydidis imitator,
 praeclare ad exemplum illud suum compolitus,
 etiam

ὡς ἐκεῖνος, σὺν τῷ ἐκυτὲ ὀνόματι ἤρξατο, χα-
 ρισάτην ἀρχῶν ἀπασῶν, καὶ σὺν τῷ Ἀττι-
 κῷ ἀπὸ τῆς ἐκείνου· ὅρα γάρ, Κρεπτερος Καλπερ-
 νιανὸς Πόμπηι πολιτῆς, συνέγραψε τὸν πόλε-
 μὲν τῶν Παρθυαίων καὶ Ῥωμαίων, ὡς ἐπολε-
 μισάν πρὸς ἀλλήλους, ἀρχόμενος εὐθὺς ξυνισά-
 μεια· ὥς μετὰ γὰρ τοιαύτῃ ἀρχῇ, τί ἂν αἰ-
 τῶ λοιπὰ λέγαμι, ὅποια ἐν Ἀρμενίᾳ ἐδημιού-
 ρησε, τὸν Κερκυραῖον αὐτὰν ἐνταῦθα παρασησα-
 μένος· ἢ οἷον Νισιβηνοῖς λοιμῶν, τοῖς μὴ τὰ
 Ῥωμαίων αἰρημένοις, ἐπήγαγε, παρὰ Θυκυδί-
 δε χρησάμενος ὅλον ἄρδην, πλὴν μόνῃ τῇ Πε-
 λασγικῇ, καὶ τῶν τειχῶν τῶν μακρῶν, ἐν οἷς
 οἱ τότε λοιμώξαντες, ὤκησαν; τὰ δ' ἄλλα καὶ
 ἀπὸ

etiam initium ut ille a suo nomine fecerat, sua-
 uissimum omnium exordium, et quod thymum
 Atticum redoleat. Ecce enim, *Creperius Calpur-*
nianus Pompeiopolitanus, descripsit bellum *Paribo-*
rum et Romanorum, ut inter se pugnarunt; initio
 facto ab eo inde tempore, quo conflatum est. Ut
 post tale initium, quid reliqua tibi dicam, quo-
 modo in Armenia concionatus sit, in medium
 producto ipso Corcyraeorum oratore? aut qualem
 Nisibenis, qui Romanas partes non essent secuti,
 pestilentiam imminiserit, suntam mutuo confertim
 totam a Thucydide, excepto solo *Pelasgico*, et
longis munitionibus, in quibus habitabant qui tum
 laborauerant pestilentia. Caeterum etiam ince-

ἀπὸ Αἰθιοπίας ἤρξατο, ὥς καὶ ἐς Αἴγυπτον
κατέβη, καὶ ἐς τὴν βασιλείας γῆν τὴν πολλήν·
καὶ ἐν ἐκείνῃ γὰρ ἔμενον εὖ ποιοῦν. ἐγὼ γ' οὖν
θάπτοντα αὐτὸν ἔτι καταλιπὼν τὰς ἡμετέρας
'Αθηναίους 8) ἐν Νισίβει, ἀπὴρσον ἀκριβῶς εἰ-
δὼς καὶ ὅσα ἀπελθόντος ἐρεῖν ἔμελλε. καὶ γὰρ
εὖ καὶ τᾷτο ἐπισκοπῶς πολὺ οὖν ἐστὶ, τὸ οἶεσθαι
τᾷτο εἶναι τοῖς Θουκυδίδᾳ εὐκότα λέγειν, εἰ ὁ-
λίγον ἐντρέψαις, τὰ αὐτῷ ἐκεῖνα λέγοι τις, μι-
κρὰ κοινεῖναι, ὡς καὶ αὐτὸς ὦν Φαίης, εἰ δι' αὐ-
τὴν, νῆ Δία, καλεῖναι ὀλίγη δὲν παρέλκεον. ὁ
γὰρ

*perat ab Aethiopia, ita vt deinde in Aegyptum de-
scenderet, et in Regis terras multas, et bonum fa-
ctum, quod in illis mansit. Equidem sepelien-
tem illum in Nisibi miseros Athenienses relin-
quens discessi, cum accurate nossem, quae etiam
post meum discessum dicturus erat. Nam rursus
hoc etiam valde frequens nunc est, vti putent
hoc esse Thucydideis similia dicere, si quis pau-
cis immutatis ipsa illius verba dicat, etiam mi-
nuta illa, *Ve ipse quoque dicas, Non propter ean-
dem, profecto, Ex illa parum aberat quia amitte-
rem.**

8. 'Αθηναίους] Athenienses urbane admodum
vocat, qui reuera Romani erant, quia a
Thucydide omnia mutuabatur fatuus ille,
apud quem Athenienses moriebantur. *de
Sout.*

γὰρ αὐτοὺς ἔτος συγγραφεὺς, πολλὰ καὶ τῶν
 ὀπλῶν, καὶ τῶν μηχανημάτων, ὡς Ῥωμαῖοι
 αὐτὰ ὀνομάζουσιν, ἔκως ἀνέγραψε, καὶ τὰ Φρόν;
 ὡς ἐκεῖνοι, καὶ γέφυρας, καὶ τὰ τοιαῦτα. καὶ
 μοι ἐνόησον, ἤλικον πρὸ ἀξίωμα τῆς ἰστορίας, καὶ
 ὡς Θουκυδίδῃ πρέπον, μεταξύ τῶν Ἀττικῶν
 ὀνομάτων τὰ Ἰταλιωτικά ταῦτ' ὀγκέσθαι,
 ὥσπερ τὴν πορφύραν ἐπικοσμεῖντα, καὶ ἐκπρέ-
 ποντα, καὶ πάντως συναθρόντα.

*Ἄλλος δέ τις αὐτῶν, ὑπόμνημα τῶν γεγονό-
 των γυμνὸν συναγαγὼν ἐν γραφῇ, κορινθίῃ πέ-
 ζον, καὶ χαμαιπετές, οἶον καὶ στρατιωτῆς ἂν
 τις τὰ κατ' ἡμέραν ἀπογραφομένου, συνέστησεν,
 ἢ τέκτων, ἢ καπηλός τις συμπερινοσῶν τῇ στρα-
 τία.

rem. Idem enim hic scriptor multa etiam armo-
 rum et machinarum genera, vt Romani illa no-
 minant, ita retulit, *fossam* vt illi, et *pontem*, et
 similia *dixit*. Et cogita mihi, quae sit historiae
 dignitas, et quam deceat Thucydidem, inter At-
 tica nomina Italica ista interposita esse, quae pur-
 purae instar ornatum addant, ac decentiam, o-
 mininoque consentiant.

16. Alius vero quidam ex illo numero, com-
 mentarium eorum, quae gesta fuerant, nudum
 scripto congerens, pedestrem valde et humilem,
 composuit, qualem etiam miles *fecerit*, quae
 fiunt quotidie, describens; aut caupo aliquis ob-
 errans

τις. πλὴν ἀλλὰ μετριώτερός γε ὁ ἰδιώτης αὐ-
 τας ἦν, αὐτὸς μὲν αὐτίκα δῆλος ὢν, οἷος ἦν,
 ἀλλὰ δὲ τινι χαρίζετο, καὶ δυνησαμένῳ ἰσο-
 εῖν μακροχρεῖσθαι προπεπονηκώς. τὲτο
 μόνον ἠτιμάσκειν αὐτῶν, ὅτι ἔτι καὶ ἐπέγραψε τὰ
 βιβλία τραγικώτερον, ἢ κατὰ τὴν τῶν συγ-
 γραμμάτων τύχην. Καλλιμόρφῳ ἰατρῶ τῆς τῶν
 κοντοφόρων, ἑκτῆς ἰσοριῶν Παρδικῶν. καὶ ὑπ-
 εγράπτο ἐκείνῃ ὁ ἀριθμὸς, καὶ, νῆ Δία, καὶ
 τὸ προοίμιον ὑπερφύχρον ἐποίησεν, ἔτω σωμα-
 γαγὼν οἰκῆιον εἶναι ἰατρῶ ἰσορίαν συγγράφειν.
 εἶγε ὁ Ἀσκληπιὸς μὲν, Ἀπόλλωνος υἱός, Ἀ-
 πόλλων δὲ, Μεσσηγέτης, καὶ πάσης παιδείας
 ἔρχων. καὶ ὅτι ἀρξάμενος ἐν τῇ ἰατρῇ γράφειν
 ἔκ

errans cum exercitu. Verum enim vero tolera-
 bilior sane hic idiota erat, ipse quidem statim
 quis esset manifestus, sed qui alii venusto homi-
 ni, et tractandae historiae perito, laborem prae-
 ceperit. Illud solum in eo reprehendi, quod ita
 inscripserat libros suos, stilo magis quam pro for-
 tuna librorum tragico, *Callimorphi, medici sex-
 tae cantariorum, historiarum Parthicarum*, et sub-
 scriptus erat uniuscuiusque libri numerus. Et-
 iam, me Iupiter, procerum supra modum fri-
 gidum fecit, hac ratione concludens, familiare
 esse medico scribere historiam, siquidem Aesculapius
 ipse sit Apollinis filius, Apollo autem musageta et
 eruditionis omnis princeps: et quod, cum incepisset
 Ionica

ἢ οἷδ' ὅ, τι δόξαν, αὐτίκα μάλα ἐπὶ τὴν κοι-
νὴν μετέλθεν, ἡτρεῖν μὲν λέγων, καὶ πείρην,
καὶ ὁκόσα, καὶ νᾶσοι, τὰ δ' ἄλλα, ὅσα ὁμο-
δαίαιτα τοῖς πολλοῖς, καὶ τὰ πλεῖστα, οἷα ἐκ τριόδου.

Εἰ δέ με δεῖ καὶ σοφῶς ἀνδρὸς μνησθῆναι, τὸ
μὲν ὄνομα ἐν ἀφανεί κείσθω, τὴν γνώμην δ' ἐ-
ρῶ, καὶ τὰ πρώην ἐν Κορίνθῳ συγγράμματα,
κρεῖττω πάσης ἐλπίδος· ἐν ἀρχῇ μὲν γὰρ εὐθύς
ἐν τῇ πρώτῃ τᾷ προοιμίᾳ περιόδῳ, συνηρώτη-
σε τὰς ἀναγιγνώσκοντας, λόγον πάνσοφον δεῖ-
ξαι. σπεύδων, ὡς μόνῳ ἂν τῷ σοφῷ πρέποι
ἰσορίαν συγγράφειν. εἴτα μετὰ μικρὸν, ἄλλος
συλλογισμὸς, εἴτα ἄλλος· καὶ ὅλως ἐν ἅπαντι
σχήμα-

*Ionica consuetudine scribere, nescio quo consilio
ad communem subito transit: ἡτρεῖν* dicens, et
πείρην, et *ὁκόσα*, et *νᾶσοι*· reliqua vero, quae
in vñu multitudinis sunt, et pleraque, qualia
peruntur e triuo.

17. Si vero me oportet sapientis etiam viri men-
tionem facere, nomen quidem illius in obscura
iaceat; dicam vero consilium, et libros nuper
Corinθi *editos*, spe omni praestantiores. In prin-
cipio enim, statim prima prooemii periodo, in-
terrogatione aggressus est lectores suos, studuit
que sapientissimam rationem ostendere, *solum*
nempe sapientem decere historiam scribere. Deinde
paucis interiectis, *sylogismus* alius. Et in vni-
uersum

σχήματι συνηρώτητο αὐτῷ τὸ προαίμιον τὰ τῆς
κολακείας ἐς κόρον· καὶ τὰ ἐγκώμια Φορτικῆ,
καὶ κομιδῇ βωμολοχικὰ· ἐν ἀσυλλόγιστα μέν-
τοι, ἀλλὰ συνηρωτημένα, καὶ συνηγμένα κακεῖ-
να. καὶ μὴν κακεῖνο Φορτικὸν ἔδοξε μοι, καὶ
ἦκιστα Φιλοσόφῳ ἀνδρὶ, καὶ πώγωνι πολὺ καὶ
βαθεῖ πρέπον, τὸ ἐν τῷ προοιμίῳ εἰπεῖν, ὡς
ἐξαίρετον τᾶτο ἔξει ὁ ἡμέτερος ἀρχων, ἔγχετας
πράξεις καὶ Φιλόσοφοι ἤδη συγγράψεν ἀξιῶσι.
τὸ γὰρ τοιῦτον, εἴπερ ἄρα, ἡμῖν ἔδει καταλι-
πεῖν λογιζέσθαι, ἢ αὐτὸν εἰπεῖν.

Καὶ μὴν εἰς ἐκεῖνα ὅσιν ἀμνημονεῦσαι, δε-
ποιανδ' ἀρχὴν ἤρξατο. Ἐρχομαι ἐρέων περὶ Ρω-
μαίων,

uerfum omni genere argumentandi per quaestio-
nes compositum ipsi fuerat prooemium. Adula-
tionis *hic fuit* ad satietatem, laudes importunae,
et plane parasiticae; neque illae tamen extra syl-
logismum, sed interrogatae et collectae ipsae et-
iam. Verum illud quoque importunum mihi vi-
debatur, et minime virum philosophum, et bar-
bam canam prolixamque decens, quod in prooe-
mio dixit, illud eximium habiturum nostrum prin-
cipem, cuius actiones etiam philosophi scribere iam
dignentur. Tale quid enim, si modo *omnino veri*
quid subest, nobis existimandum relinquere po-
tius oportebat, quam ipsum dicere.

18. Neque vero fas fuerit mentionem praeter-
mittere illius, qui hoc cepit exordio. *Venio di-*
cturus,

μαίωσι, καὶ Περσέων· καὶ μικρόν ὕστερον· ἔδεν
 γὰρ Πέρσῃσι γενέσθαι κακῶς· καὶ πάλιν, ἦν
 Ὀσρόης, τὸν οἱ Ἕλληνες Ὀξυρόην ὀνομάουσι,
 καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα ὄρας, ὅμοιος οὗτος
 ἐκείνῳ, παρ' ὅσον ὁ μὲν, Θουκυδίδῃ, ἄτος δὲ
 Ἡροδότῳ εὖ μάλα ἑώρακε.

Ἄλλος τις ἀοίδιμος ἐπὶ λέγων δυνάμει, Θου-
 κυδίδῃ καὶ αὐτὸς ὅμοιος, ἢ ὀλίγῳ ἀμείνων αὐ-
 τῷ, πάσας πόλεις, καὶ πάντα ὄρη, καὶ πεδία,
 καὶ ποταμούς· ἐρμηνεύσας πρὸς τὸ σαφέστατον,
 καὶ ἰσχυρότατον, ὡς ᾤετο· τὸ δὲ, ἐς ἐχθρῶν
 κεφαλὰς ὁ ἀλεξίκακος τρέψει· τοσαύτη ψυ-
 χρότης ἐνῆν ὑπὲρ τὴν Κασπιακὴν χιόνα, καὶ τὴν
 κρύσταλλον τὸν Κελτικόν· ἢ γὰρ ἀσπίς ἢ τῷ αὐ-
 τοκρά-

Etius de Romanis et Persis. Et paullo post, debe-
bat enim Persis male euenire. Et rursus, erat O-
sroës, quem Græci Oxyrboën appellant. Et alia
id genus multa. Vides, similis hic illi alteri,
nisi quod iste quidem Thucydidi, hic vero Hero-
doto admodum erat similis.

19. Alius quidam dicendi facultate nobilis,
 Thucydidi autem similis ipse quoque, aut paul-
 lum illo melior, qui vrbes omnes, et omnes mon-
 tes, et campos et fluuios disertissime elocutus fue-
 rit, et vehementissimum, vt putabat, illud, *In*
hostium capita malorum depulsor ventas! Tantum
 frigus inerat supra Caspias niues et glaciem Gal-
 licam. Clypeus igitur Imperatoris toto vix libro
 ab

τοκράτορες, ὅλων βιβλίῳ μέγισ ἐξηρμηνεύθη αὐ-
 τῷ, καὶ Γοργὼν ἐπὶ τῷ ὀμφαλῷ, καὶ οἱ ὀφθαλ-
 μοὶ αὐτῆς ἐκ κυανῆς, καὶ λευκῆς, καὶ μέλανος,
 καὶ ζώνη ἱριοειδῆς, καὶ δράκοντες ἐλακηδὲν, καὶ
 βοσρυχηδόν. ἡ μὲν γὰρ Οὐολογέσσε ἀναξυρίς,
 ἡ ὁ χαλινὸς τῷ ἵππῳ, Ἡράκλεις, ὅσαι μυριάδες
 ἐπὶ τῶν ἑκάστον τάτων, καὶ οἷα ἦν ἡ Ὀσρόε κόμη,
 διανέοντος τὸν Τίγρητα, καὶ ἐς οἷον ἄντρον κα-
 τέφυγε κίττῳ, καὶ μυρρίνης, καὶ δάφνης, ἐς
 ταυτὸ συμπεφυκότων, καὶ σύσκιον ἀκριβῶς
 ποιούντων αὐτὸ, σκέπει, ὡς ἀναγκαῖα τῇ ἱστο-
 ρίᾳ ταῦτα, καὶ ὡς οὐκ ἄνευ αὐτῶν, ἤδει
 μὲν τι τῶν ἐκεί πρᾶχθέντων.

Ἐπὶ

ab illo descriptus est, et Gorgo in vmbone, et
 oculi illius ex caeruleo et albo ac nigro, et balteus
 colore iridis, et dracones flexi in capreolos, et in-
 cincinnos plexi. Vologesi quidem braccæ, aut
 frenum equi, Hercules, quot millia versuum
 singula horum occupant! et qualis caesaries Ofrois
 fuerit, cum Tigrin transiret: et in quale an-
 trum confugerit, hederæ et myrti et lauri, in-
 genio sibi suo implexarum, et vmbrosium illud
 vndique facientium. Vide, quam ista sint ne-
 cessaria historię, et quam sine istis nihil intelle-
 xissemus eorum, quæ ibi gesta sunt.

ὑπὸ γὰρ ἀσθενείας τῆς ἐν τοῖς χρησίμοις,
 ἢ ἀγνοίας τῶν λεκτέων, ἐπὶ ταῖς τοιαύταις τῶν
 χωρίων καὶ ἀντρῶν ἐκφράσεις τρέπονται. καὶ
 ὁπόταν ἐς πολλὰ καὶ μεγάλα πράγματα ἐμ-
 πέσωσιν, εἰκασιν οἰκῆτη νεοπλάτῳ, ἄρτι τῷ
 δευπότῃ κληρονομήσαντι, ὃς ἔτε τὴν ἐσθῆτα
 οἶδεν ὡς χρὴ περιβάλλεσθαι, ἔτε δειπνήσαι κα-
 τὰ νόμον, ἀλλ' ἐμπηδήσας πολλάκις, ὀρνίθων,
 καὶ στυγίων, καὶ λαγωῶν προσημμένων, ὑπερβη-
 πίπλαται ἔτνης τινός, ἢ ταρίχε, ἐς ἃν διαρ-
 ῥαγῇ ἐσθίων· ἔτος δ' ἔν, ὃν προεῖπον, καὶ
 τραύματα συνέγραψε πᾶν ἀπίθανον, καὶ θα-
 νάτας ἀλλοκότους· ὡς εἰς δάκτυλον τῷ ποδὸς
 τὸν μέγαν τρώθεις τις, αὐτίκα ἐτελευτήσῃ·
 καὶ

20. Prae imbecillitate enim in vtilibus recte
 versandi, aut ignorantia dicendorum, ad tales
 regionum et antrorum descriptiones confugiunt,
 et cum in multas magnasque res incidunt, fimi-
 les sunt feruo diuitiarum insueto, creta nuper de-
 mum domini sui hereditate, qui neque vestis no-
 uit quemadmodum induenda sit, neque ex more
 cibum capere: sed irruens saepe, cum tamen
 aues, et fuillae, et lepores appositi sint, in pul-
 mentum aliquod aut fallamentum vsque eo op-
 pletur, vt ne rumpatur *merus sit*. Ille igitur,
 quem modò dicebam, etiam vulnera descripsit
 omnino improbabilia, et mortes absurdas, vt ali-
 quis in pollice pedis vulneratus statim exsiraue-
 rit;
 Luc. Op. T. III. Aa

καὶ ὡς ἐμβοήσαντος μόνον Πρίσκου τῷ στρατηγῷ,
ἑπτὰ καὶ εἴκοσι τῶν πολεμίων ἐξέθανον· ἔτι
δὲ, καὶ ἐν τῷ τῶν νεκρῶν ἀριθμῷ, τῆτο μὲν,
καὶ παρὰ τὰ γεγραμμένα ἐν ταῖς τῶν ἀρχόν-
των ἐπιστολαῖς ἐψεύσατο. ἐπὶ γὰρ Εὐρώπῳ,
τῶν μὲν πολεμίων ἀποθανεῖν μυριάδας ἑπτὰ,
καὶ τριάκοντα, καὶ ἑξ πρὸς διακοσίοις· Ῥω-
μαίων δὲ μόνους δύο, καὶ τραυματίας γενέσθαι
ἐννέα· ταῦτα ἔκ οἶδα εἴ τις ἂν εὖ Φρονῶν ἀ-
νάσχοιτο.

Καὶ μὴν ἀπέκριντο λεκτέον, ἢ μικρὸν ὄν. ὑπὸ
γὰρ τῷ κομιδῇ Ἀττικῶς εἶναι, καὶ ἀπονεκα-
θάρθαι τὴν Φωνὴν ἐς τὸ ἀκριβέστατον, ἡξίω-
σεν ἔττω καὶ τὰ ὀνόματα ποιῆσαι τῶν Ῥωμαίων,
καὶ μεταγράψαι ἐς τὸ Ἑλληνικόν, ὡς Κρόνιον
μὲν,

rit; et, vt inclamante solum Prisco duce, septem
et viginti hostium mortui sint. Insuper etiam in
caesorum numero, idque etiam praeter scripta in
principum epistolis mentitus est. Ad Europum
enim hostium quidem cecidisse trecenties, et se-
ptuagies mille ducentos et sex: Romanorum vero
solos duos, saucios autem factos nouem. Haec
nescio an sanae mentis aliquis ferat.

21. Verum illud quoque dicendum, quod non
pusillum est. Prae nimio Atticisimi studio, et ac-
curatissimae circa linguam puritatis ausus est
taliam etiam Romanorum nomina facere, et trans-
ferre in Graecum, vt pro Saturnino Κρόνιον di-
ceret,

μὲν, Σατζεῖνον λέγειν, Φρόντιν δὲ, τὸν Φρόν-
 τωνα, Τιτάνιον δὲ, τὸν Τιτιανόν, καὶ τὰς
 πολλὰ γελοιότερα. ἔτι ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος περὶ τῆς
 Σεβηριανῆς τελευτῆς ἔγραψεν, ὡς οἱ μὲν ἄλλοι
 πάντες ἐξηπάτηνται οἰόμενοι· ξίφει τεθνάναι
 αὐτόν, ἀποθάνοι δὲ ἀνὴρ, σιτίων ἀποσχόμε-
 νος· τῶν γὰρ αὐτῷ ἀλυπότατον δόξα τὸν
 θάνατον· ἐκ εἰδώς, ὅτι τὸ μὲν πάθος ἐκεῖνα
 πᾶν τριῶν, οἶμαι, ἡμερῶν ἐγένετο· ἀπόσιτοι
 δὲ, καὶ ἑπτὰ διαρκῆσιν οἱ πολλοί· ἐντὸς εἰ μὴ
 τῶν ὑποκάβοι τις, ὡς Ὀσρόης εἰσήκει περι-
 μένων ἔς' αὐτὸν Σεβηριανὸς λιμῷ ἀπόληται, καὶ
 διὰ τῶτο ἐκ ἐπήγαγε 9) διὰ τῆς ἐβδόμης.

Τὰς

ceret, Φρόντιν autem Frontonem, Titianum
 porro Τιτάνιον, et reliqua magis etiam ridicula.
 Ad haec idem hic de Seueriani exitu scripsit, de-
 ceptos esse alios omnes, qui ferro illum mor-
 tuum putent; periisse autem virum inedia, hoc
 enim molliissimum mortis genus illi visum, igno-
 rans, totum, quod ille passus est, trium, puto,
 dierum fuisse; qui vero cibo abstinent, etiam se-
 ptem dies durare multos; nisi quis hoc putet, ste-
 tisse Osroën expectantem, dum fame periret Se-
 uerianus, et ob id ipsum per septem dies non
 superuixisse.

Aa 2

22. Eos

9. Ἐπήγαγε] Est ἐπάγειν hic absolute posi-
 tum pro ἐπάγειν τὸν θῖον, h. e. *insuper a-
 gere*

Τὰς δὲ καὶ ποιητικοῖς ὀνόμασιν, ὧ καλὲ Φίλων, ἐν ἰσορίᾳ χρωμένους, πᾶ ἄν τις θεΐῃ, τὰς λέγοντας, ἐλέλιξε μὲν ἡ μηχανή, τὸ τεῖχος δὲ πεσὼν, μεγάλως ἐδάπησε; καὶ πάλιν ἐν ἑτέρῳ μέρει τῆς καλῆς ἰσορίας· Ἐδεσσα μὲν δὴ ἔτω τοῖς ὅπλοις περιεσπαραγῆτο, καὶ ὄττοβος ἦν, καὶ κόναβος ἅπαντα ἐκείνα, καὶ ὁ στρατηγὸς ἐμερμήριζεν, ὧ τρόπῳ μάλιστα προσαγάγοι πρὸς τὸ τεῖχος· εἶτα μετὰξὺ ἔτως εὐτελῆ ὀνόματα, καὶ δημοτικὰ, καὶ πτωχικὰ πολλὰ παρενεβέβυσο, τὸ, ἐπέσειλεν ὁ στρατοπεδάρχης τῷ κυρίῳ, καὶ, οἱ στρατιῶται ἠγόραζον τὰ ἐγχεύοντα,

22. Eos vero quo quis loco ponat, iucundissime Philo, qui Poëticis in historia verbis vtuntur, deditque stridorem Machina, procumbensque murus tonuit vehementer? Et rursus in alio libro praeclarae historiae: *Edeffa* quidem igitur adeo quassis circumsonat armis, strepitusque fuere et tumultus illa omnia. Et Dux versat sub pectore curas, qua maxime ratione ad muros accedat. Deinde inter haec vilia adeo nomina, et plebeia et mendicorum propria multa inculcata erant, *Epistola* uit campiductor Domino, et, *Milites* mercabantur illa,

gere vitam, producere vitam, quemadmodum ἄγειν et διαγειν absolute etiam vsurpatur sine voce βίον. Bos.

τα, καὶ, ἤδη λαλῆμενοι περὶ αὐτὰς ἐγίγνοντο, καὶ τὰ τοιαῦτα· ὥς τὸ πρᾶγμα εἰκὸς εἶναι τραγωδίᾳ, τὸν ἕτερον μὲν πόδα ἐπ' ἐμβάτη ὑψηλοῦ ἐπιβεβηκότι, θατέρῳ δὲ σάνδαλον ὑποδεδεμένῳ.

Καὶ μὴν καὶ ἄλλας ἰδοὺς ἂν, τὰ μὲν προοίμια λαμπρὰ, καὶ τραγικὰ, καὶ ἐς ὑπερβολὴν μακρὰ συγγράφοντας, ὡς ἐλπίσαι θαυμαστὰ ἡλίκᾳ τὰ μετὰ ταῦτα πάντως ἀκέσεσθαι, τὸ σῶμα δὲ αὐτὸ τῆς ἱστορίας μικρόν τι καὶ ἀγεννὲς ἐπάγοντας, ὡς καὶ τῆτο εἰκέναι παιδίῳ, εἴ πᾶρῳτα εἶδες παίζοντα, προσωπεῖον Ἡρακλέους πάλμμεγα, ἢ Τιτᾶνος περικείμενον· εὐθύς γὰρ οἱ ἀκέσαντες ἐπιφθέγγονται αὐτοῖς, τὸ, Ὡδι-

ven

illa, quibus indigebant, et, Iam loti ad illos aderant, et similia: ut similis ea res esset tragoedo, qui altero quidem pede alto cothurno nitatur, alterum autem sandalio deuinctum gerat.

23. Ac videas etiam alios, prooemia quidem splendida et tragica et ad excessum usque longa scribentes, ut speres te mira quanta post isthaec omnino auditurum: at ipsum corpus historiae pusillum quoddam et ignauum subiungentes, ut hoc etiam simile videatur puerulo, si qua Cupidinem vidisti sic ludentem, persona Herculis maxima, aut Titanis, caput occultantem. Statim igitur qui audiere, illud subiiciunt: *Parturient*

νον ὄρος, χρὴ δὲ μὴ ἔτῳς, ἀλλ' ὅμοια τὰ πᾶν-
 τα, καὶ ἐμόχρεα εἶναι, καὶ συναδόν τῇ κεφα-
 λῇ τὸ ἄλλο σῶμα, ὥς μὴ χρωστῆναι τὸ κρέ-
 νος εἶναι, θώραξ δὲ πάνυ γελοῖος ἐν ῥακῶν πο-
 θέν, ἢ ἐκ δερμάτων σαπρῶν συγκακτυμείας,
 καὶ ἡ ἀσπίς οἰσνίνη, καὶ χοιρινὴ περὶ ταῖς κνή-
 μαϊς. ἴδοις γὰρ ἂν ἀφ' ὁμώνυς τοιέτης συγγρα-
 φέας, τῷ Ῥοδίων Κολοσσῷ τὴν κεφαλὴν νανώ-
 δει σώματι ἐπιτιθέντας· ἄλλες αὖ ἐμπαλιν ἀ-
 κέφαλα τὰ σώματα εἰσάγοντας, ἀπροσιμίᾳς,
 καὶ εὐθύς ἐπὶ τῶν πραγμάτων· οἱ καὶ προσε-
 ταίριζοντα τὸν Ξενοφῶντα ἔτῳς ἀρχόμενον·
 Δαρεῖς καὶ Περσάτιδος παῖδες γίνονται δύο·
 καὶ ἄλλες τῶν παλαιῶν· ἐκ εἰδότες, ὥς δυνά-
 μεν

*montes. Oportet autem non ita esse, sed similia
 omnia, et eiusdem velut coloris, consentiensque
 capiti corpus reliquum, ne galea quidem sit au-
 rea, thorax autem omnino ridiculus, ex pannis
 alicunde, aut pellibus putridis confusus, et vi-
 mineus clypeus, porcina autem circa tibias. Vi-
 deas enim satis multos id genus scriptores, Rhodii
 Colossi caput imponentes nani corpusculo: alios
 contra ea, trunca suo capite corpora inducentes,
 et statim ad res ipsas aggressos: qui etiam suarum
 partium esse volunt Xenophontem, qui ita coc-
 perit: *Darii et Parysatidis filii nascuntur duo;*
 et alios antiquorum. Ignorant nempe, esse quae-
 dam,*

μεν τινὰ προοίμιά ἐσι λεληθότα τὰς πολλὰς
ὥς ἐν ἄλλοις δεῖξομεν.

Καίτοι ταῦτα πάντα Φορητὰ ἐσιν, ὅσα ἢ ἐρ-
μηνείας, ἢ τῆς ἄλλης διατάξεως ἁμαρτημάτων
ἐσι, τὸ δὲ καὶ περὶ τὰς τίπας αὐτὰς ψεύδε-
σθαι, ἢ παρασάγγας μόνον, ἀλλὰ καὶ σαθμὰς
ὄλκας, τίτι τῶν καλῶν ἔοικεν; εἰς γὰρ ἔτω ῥα-
θύμως συνήγαγε τὰ πράγματα, ἔτε Σύρω τι-
νὶ ἐντυχῶν, ἔτε τὸ λεγόμενον δὴ τῆτο, τῶν
ἐπὶ κρηείων τὰ τοιαῦτα μυθολογούντων ἀκίστας,
ὥς περὶ Εὐρώπης λέγων, ἔτως ἔφη · Ἡ δὲ
Εὐρώπη κεῖται μὲν ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, σαθ-
μὰς δύο τῇ Εὐφράτῃ ἀπέχουσα, ἀπώκεισιν δ'
αὐτὴν Ἐδεσσαῖοι · καὶ ἔδὲ τῆτο ἀπέχρησεν αὐ-
τῷ,

dam, quae vim prooemiorum habeant, licet vulgi
intellectum fugiant, ut monstrabimus alias.

24. Veruntamen illa omnia tolerabilia sunt,
quaecumque aut elocutionis, aut constructionis
reliquae sunt vitia. Mentiri vero circa ipsa loca,
non parasangis modo, sed integris mansionibus,
cui rerum bonarum finis est? Vnus quippe eo-
rum adeo supine res concessit, qui neque cum
Syro vnquam locutus videtur, neque, quod est
in prouerbio, in constrinis talia fabulantes audisse,
ut de Europa verba faciens ita dicat: *Europae
vero sita est in Mesopotamia, mansiones duas ab Eu-
phraze remota: condiderunt illam Edesseni.* Neque

τῷ, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐμὴν πατρίδα τὰ Σαμόσα-
τα, αὐτὸς ἐν τῷ αὐτῷ βιβλίῳ ἀράμενος ὁ γεν-
ναῖος, αὐτῇ ἀκροπόλει, καὶ τείχεσι, μετέδη-
κεν ἐς τὴν Μεσοποταμίαν, ὡς περιωρίσθαι αὐ-
τὴν ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν ποταμῶν, ἐκατέρω-
θεν ἐν χρεῷ παραμειβομένων, καὶ μονοναχὶ τῷ
τείχεος ψαυόντων. τὸ δὲ καὶ γελοῖον, εἴ σοι
νῦν, ὦ Φίλων, ἀπολαγοίμην, ὡς ἔ Παρθυαίων,
ἔδὲ Μεσοποταμίτης εἶ ἐγώ, εἰς με Φέρων ὁ
θαυμαστὸς συγγραφεὺς ἀπόκτισε.

Νῆ Δία, καὶ κεῖνο κομιδῇ πιθανὸν περὶ τῷ Σε-
βηριανῷ ὁ αὐτὸς ἔτος εἶπεν ἐπομοσάμενος, ἥ
μὴν ἀκῆσαι τινος τῶν ἐξ αὐτῷ τῷ ἔργῳ διαφυ-
γόντων.

fatis hoc illi fuit, verum etiam Samosata patriam
meam, ipse vir fortis eodem in libro sublatam,
sua cum arce et munitionibus transtulit in Meso-
potamiam, ut includatur inter ambo amnes, quam
proxime utrinque praeterlabentes, et tantum non
ipsa alluentes moenia. Ridiculum autem fuerit,
si nunc causam apud te, mi Philo, dicam, non
ex Parthis me esse, neque Interamnum hominem,
quibus me correptum scriptor admirabilis novum
colonum adscripsit.

25. Illud etiam, Mehercule, usquequaque
probabile de Seueriano idem ille, interposito iu-
reiurando, dixit, se profecto audisse quemdam
eorum, qui ex ipso facto aufugerint. Neque
enim

γόντων. ἔτε γὰρ ξίφει ἐθελῆσαι αὐτὸν ἀποθανεῖν, ἔτε φαρμάκῃ πειεῖν, ἔτε βρόχον ἄψασθαι, ἀλλὰ τινα θάνατον ἐπινοῆσαι τραγικόν, καὶ τῇ τόλμῃ ξενίζοντα· τυχεῖν μὲν γὰρ αὐτὸν ἔχοντα παμμεγέθη ἐκπώματα ὑάλῃ, τῆς καλῆς λίσσης ὑάλῃ. ἐπεὶ δὲ πάντως ἀποθανεῖν ἔγνωτο, κατὰξαντα τὸν μέγιστον τῶν σκύφων, ἐν τῶν θραυσμάτων χρήσασθαι εἰς σφαγὴν, ἐντεμάντα τῇ ὑάλῃ τὸν λαμῶν. ἔτως ἔξ ξιφίδιον, ἔξ λογχάριον εὔρεν, ὡς ἀνδρεῖός γε αὐτῷ καὶ ἡρωϊκός ὁ θάνατος γένοιτο.

Εἶτα ἐπειδὴ Θουκυδίδης ἐπιτάξιόν τινα εἶπε τοῖς πρώτοις τῶν πολέμων ἐκείνῃ νεκροῖς, καὶ αὐτὸς ἡγήσατο χρῆναι ἐπειπεῖν τῷ Σεβηριανῷ.
ἅπασι

enim ferro illum voluisse mori, neque venenum bibere, neque laqueum sibi innoctere, sed tragicam mortem aliquam excogitare, et ipso consilio nouam. Habuisse illum forte pocula mirae magnitudinis vitrea de vitro pulcherrimo. Cum autem mori omnino decretum esset, confregisse scyphorum maximum et fragmentorum vno vsu ad caedem, inciso vitri ope gutture. Adeo pugionem aut lanceolam non inuenit, vt certe virilis illi et Heroica mors contingeret.

26. Deinde quando Thucydides funebrem quasi orationem habuit primis illis in bello mortuis; ipse quoque existimauit dicendum aliquid esse de

ἅπασιν γὰρ αὐτοῖς πρὸς τὸν ἔδεν κίτιον τῶν ἐν Ἀρμενίᾳ κακῶν, τὸν Θουκυδίδην, ἡ ἀρισταθάψας ἐν τὸν Σεβηριανὸν μεγαλοπρεπῶς, ἀναβιβάζεται ἐπὶ τὸν τάφον Ἀφρανίου τινὰ Σίλωνα ἑκατόνταρχον, ἀνταγωνισὴν Περιχλῆς, ὃς τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα ἐπερρήτερευσεν αὐτῷ, ὥς με νῆ τὰς Χάριτας πολλαὶ πάνυ δακρύσαι ὑπὸ τῷ γέλωτος· καὶ μάλιστα ὁπότε ὁ ῥήτωρ ὁ Ἀφράνιος, ἐπὶ τέλει τῶν λόγων δακρύων ἅμα σὺν οἰμωγῇ περιπαθεῖ, ἐμέμνητο τῶν παλυτελῶν ἐκείνων δειπνῶν, καὶ προπόσεων· εἶτα ἐπέθηκεν Αἰάντειόν τινα τὴν κορωνίδα, σπασάμενος γὰρ τὸ ξίφος εὐγενῶς πάνυ, καὶ ὡς Ἀφράνιον εἰκὸς ἦν, πάντων ὁρώντων, ἀπέσφαξεν ἑαυτὸν ἐπὶ

Seueriano. Omnibus enim illis cum Thucydide, penes quem tamen nulla causa est illorum in Armenia malorum, certamen est. Postquam ergo sepeliit Seuerianum magnifice, ad sepulcrum statuit Afranium Silonem quendam, Centurionem, Perichis aemulum, qui talia ac tanta de illo declamat, ut, ita me Gratiae! multum sane lacrymarum risus mihi excusserit, et maxime cum orator Afranius in peroratione, lacrymans cum eiulatione maximi affectus indice, mentionem facit suntuofarum coenarum, atque propinationum: deinde suntam ab Aiacis fabula coronidem imponit. Stricto enim ense generose sane, et ut decebat Afranium, in conspectu omnium ad sepulcrum

ἐπὶ τῷ τᾶφῳ, ἐκ ἀνάξιος ὢν, μὰ τὸν Ἐνυά-
λιον, πρὸ πολλῶ ἀποθανεῖν, εἰ τοιαῦτα ἐρρή-
τόρευς· καὶ τῆτο ἔφη, ἰδόντας τὰς παρόντας ἁ-
παστας, θαυμάσαι, καὶ ὑπερπαινεῖσαι τὸν Ἀ-
φράνιον. ἐγὼ δὲ καὶ τᾶλλα μὲν αὐτῷ κατεγί-
γνωσκον, μονονεχὶ ζωμῶν καὶ λοπάδων μεινη-
μένα, καὶ ἐπιδαιμόνιος τῇ τῶν πλακέντων
μνήμη· τῆτο δὲ μάλιστα ἠτiasάμην, ὅτι μὴ
τὸν συγγραφεᾶ, καὶ διδάσκαλον τῆ δράματος
προσποσφάξας, ἀπέθανε..

Πολλὰς δὲ καὶ ἄλλας ὁμοίας τέτοις ἔχων σοι,
ὦ ἑταῖρε, καταριθμήσασθαι, ὀλίγων ὅμως ἐπι-
μνησθεῖς, ἐπὶ τὴν ἑτέραν ὑπόσχεσιν ἤδη μετε-
λεύσομαι, τὴν συμβαλὴν, ὅπως ἂν ἀμενον συγ-
γράφοι

erum se interemit, non indignus, ita me Mars
amet, qui multo ante moreretur, si quidem de-
clamauit talia. Et hoc, ait, cum viderent prae-
sentes, omnes admiratos esse, et supra modum
laudasse Afranium. Ego vero tum reliqua illius
dammabam, qui tantum non iusculorum et pati-
narum meminisset, illacrymareturque mentioni
placentarum; hoc vero nomine maxime illum in-
cusabam, quod non interfecto antea scriptore,
qui hanc fabulam docuit, tum demum mortuus est.

27. Caeterum multos etiam alios similes hisce,
cum enumerare tibi, sodalis, possum; tamen pau-
corum facta mentione ad alterum promissum meum
iam transibo, ad consilium, quomodo quis scri-
bat

γράφοι τις. εἰσὶ γάρ τινες, οἱ τὰ μέγала μὲν τῶν πεπραγμένων, καὶ ἀξιολογούμενα παραλείπουσιν, ἢ παραθεύουσιν, ὑπὸ δὲ ἰδιωτείας, καὶ ἀπειροκαλίας, καὶ ἀγνοίας τῶν λεκτέων, ἢ σιωπητέων, τὰ μικράτατα πάνυ λιπαρῶς καὶ φιλοπόνως ἐρμηνεύουσιν ἐμβραδύνοντες. ὥσπερ ἂν εἴ τις τῷ Διὶ τῷ ἐν Ὀλυμπίᾳ τὸ μὲν ὅλον κάλλος, τοσούτον καὶ τοιούτον ὄν, μὴ βλέποι, μηδ' ἐπαινοῖ, μηδὲ τοῖς ἄλλοις εἰδῶσιν ἐξηγοῖτο. τῷ ὑποποδίσῃ δὲ τό, τε εὐθυεργὲς καὶ τὸ εὐξέσον θαυμάζοι, καὶ τῆς κρηπίδος τὸ εὐρυθμον, καὶ ταῦτα πάνυ μετὰ πολλῆς Φροντίδος διαξιών.

"Εγὼ γ' ἐν ἡκαστά τινος, τὴν μὲν ἐπ' Εὐρώπῃ μάχην ἐν ᾗ δ' ὅλοις ἑπτὰ ἔπεσι παραδραμόν-
τος,

bat melius. Sunt enim, qui magna negotia et digna memoratu praetermittunt aut transcurrunt; prae incititia vero, et pulchri imperitia, atque dicendorum tacendorumque ignorance, minima quaeque copiose admodum studioseque enarrant, diuque in iis immorantur. Velut si quis Olympii Iouis totam quidem pulchritudinem: talem, tamquam multiplicem, non videat, neque laudet; neque his, qui non viderunt, enarret, sciam illud vero, quod ita ad normam exactus et politus sit, admittetur, et baseos proportionem; eaque multa cum cura persequatur.

28. Ego igitur non alique, qui pugnam quidem ad Europum vix septem totis versibus per-
curre-

τος, εἴκοσι δὲ μέτρα ἢ ἔτι πλείω ὕδατος ἀναλωκίτος εἰς ψυχρὰν καὶ ἄδεν ἡμῖν προσήκεσαν διήγησιν· ὡς Μαῦρος τις ἵππευς, Μαυσάκας τῆνομα, ὑπὸ δῖψας πλανώμενος ἀνὰ τὰ ὄρη, καταλάβοι Σύρους τινὰς τῶν ἀγροίκων, ἄριστον παρατιθεμένης, καὶ ὅτι τὰ μὲν πρῶτα, ἐκείνοι φοβηθεῖεν αὐτὸν, εἶτα μέντοι μαθόντες, ὡς τῶν Φίλων εἴη, κατεδέξαντο, καὶ εἰσιάσαντο· καὶ γὰρ τινα τυχεῖν αὐτῶν ἀποδεδημηκότα καὶ αὐτὸν ἐς τὴν Μαύρων, ἀδελφᾶ αὐτῷ ἐν τῇ γῇ στρατευομένῃ. μῦθοι τὸ μετὰ τῆτο μαυροί, καὶ διηγήσεις, ὡς θηράσειεν αὐτὸς ἐν τῇ Μαυρησίᾳ, καὶ ὡς ἴδοι τὰς ἐλέφαντας πολλὰς ἐν τῷ αὐτῷ συννεμομένας, καὶ ὡς ὑπὸ λέοντος ὀλίγῃ

curretet, viginti autem vel amplius mensuras aquae (clepsydras) impenderet in frigidam et nihil ad nos pertinentem narrationem, ut Maurus aliquis eques, Mausacas nomine, prae siti per montes uberrans, Syros quosdam rusticos deprehenderit, qui prandium sibi apposuerant, atque ut initio illi pertimuerint, deinde autem, cognito, amicum esse, acceperint conuiuium: etenim forte quendam illorum et ipsum in Maurorum terra peregrinatum esse, quod suus frater in ea regione militaret. Hinc fabulae longae, et narrationes, quomodo ipse in Mauritania venatus esset, et ut vidisset elefantas multos una pascentes, et ut parum abfuêrit, quin
a leo-

λίγη δεινὴ καταβρωθεῖη, καὶ ἡλίκες ἰχθῦς ἐπρίω-
το ἐν Καισαρείᾳ· καὶ ὁ θαυμαστὸς συγγραφεὺς
ἀφείλεται ἐν Εὐρώπῃ γιγνομένας σφαγὰς το-
σαύτας, καὶ ἐπελάσεις, καὶ σπονδὰς ἀνγκαίᾳς,
καὶ Φύλακας, καὶ ἀντιΦύλακας, ἄχρι βαθείας
ἐσπέρας ἐφεισήκει ὄρων Μαλχίωνα τὸν Σύρον
ἐν Καισαρείᾳ, σκάρης καμμεγέθεις ἀξίως ὠν-
μενον. εἰ δὲ μὴ νύξ κατέλαβε, τάχα καὶ συν-
εδείπνει μετ' αὐτῷ, ἥδη τῶν σκάρων ἐσκευα-
σμένων. ἅπερ εἰ μὴ ἐνεγέγραπτο ἐπιμελῶς τῇ
ἱστορίᾳ, μεγάλα ἂν ἡμεῖς ἡγνοηκότες ἦμεν, καὶ
ἡ ζημία Ῥωμαίοις ἀφόρητος, εἰ Μαυσάκας ὁ
Μαῦρος διψῶν, μὴ εὔρε πεινῇ, ἀλλ' ἄδειπνος
ἐπανήλθεν ἐπὶ τὸ σκετόπεδον. καί τοι πόσα
ἄλλα

*a leone deuoratus esset, et quantos Caesareae pisces
emerit. Et historicus admirabilis, omissis tantis
caedibus, quae circa Europum factae sunt, et
inuasiones, et inducias necessarias, et custodes
et his oppositos custodes alios, ad seram usque
vesperam absuit, dum videt Malchionem Syrum
Caesareae scaros ingentes vili pretio ementem:
nisi vero nox oppressisset, forte etiam coenaturus
cum illo erat, icaris iam paratis. Quae nisi cum
cura scripta essent in historia, magna nos igno-
rassemus, et iactura Romanis intoleranda fuisset,
si Mausacas Maurus sitiens, quod biberet, non
inuenisset, sed incoenatus in castra rediisset.*
Quam-

ἄλλα μακροῦ γελοῖότερα ἐκὼν ἐγὼ νῦν παρήμην;
 ὡς καὶ αὐλητρεῖς ἦκεν ἐκ τῆς πλησίον κώμης αὐ-
 τοῖς, καὶ ὡς δῶρα ἀλλήλοις ἀντέδωσαν, ὁ Μαῦ-
 ρος μὲν τῷ Μαλχίωνι λόγχην, ὁ δὲ τῷ Μαυ-
 σάκῃ πόρπην, καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα τῆς
 ἐπ' Εὐρώπῳ μάχης. αὐτὰ δὲ τὰ κεφάλαια
 τοιγάρτοι εἰκότως ἂν τις εἴποι τὰς τοιαύτας,
 τὸ μὲν ῥόδον αὐτὸ μὴ βλέπειν, τὰς ἀκάνθας δὲ
 αὐτῇ τὰς παρὰ τὴν ῥίζαν ἀκριβῶς ἐπισκοπεῖν.
 Ἄλλος, ὦ Φίλων, μάλα καὶ ἔτος γελοῖος,
 εἰδὲ τὸν ἕτερον πύδα' ἐκ Κορίνθου πώποτε προ-
 βεβηκώς, εἰδ' ἄχρη Κεγχρεῶν ἀποδημήσας, εἴ-
 τι γε Συρίαν, ἢ Ἀρμενίαν ἰδὼν, ὧδε ἤρξατο
 μέμνημα γάρ· ὧτα ὀφθαλμῶν ἀπιστότερα.
 γρα-

Quamuis quot alia longe magis ridicula prudens
 ego nunc praetermitto? ut iibicini etiam illis ex
 proximo pago venerit, et tti dona alter alteri dede-
 rint, Maurus quidem Malchioni lanceam, at hic fi-
 bulam Mausacae, multaque alia ex hoc genere,
 ipsa nempe praelii ad Europum capita. Merito
 ergo dicat aliquis, tales rosam quidem ipsam non
 videre, spinas vero illius, radici proximas, ac-
 curate considerare.

29. Alius, mi Philo, valde ipse etiam ridicu-
 lus, qui neque alterum Corintho pedem protu-
 lisset vnquam, neque Cenchreas vsque discessisset,
 certe neque Syriam vidisset, neque Armeniam;
 ita, memini enim, exorsus est; *Aures. minus. fi-
 deles*

γράφω τοίνυν ἃ εἶδον, ἐχ' ἃ ἤκουσα. καὶ ἔτι
 ἀκριβῶς ἅπαντα ἐωράκει, ὥς τε τὰς δρακόντας
 εἶπὼ τῶν Παρθυαίων (σημεῖον δὲ πλῆθους τῶτο
 αὐτοῖς· χιλίους γὰρ, οἶμαι, ὁ δράκων ἄγει) ζῶν-
 τας δρακόντας παμμεγέθεις εἶναι γεννωμένους ἐν
 τῇ Περσίδι, μικρὸν ὑπὲρ τὴν Ἰβηρίαν, τάτους
 δὲ, τέως μὲν ἐπὶ κοντῶν μεγάλων ἐκδεδεμένους,
 ὑψηλὰς αἰώρεισθαι, καὶ πόρρωθεν ἐπελαυνόν-
 των, θεὸς ἐμποιεῖν, ἐν αὐτῷ δὲ τῷ ἔργῳ, ἐπει-
 δὲν ὁμᾶ ἴωσι, λύσαντες αὐτὰς, ἐπαφίᾳσι τοῖς
 πολέμοις· ἀμέλει πολλὰς τῶν ἡμετέρων ἔτι
 καταποθῆναι· καὶ ἄλλας, περισπειραθέντων αὐ-
 τοῖς, ἀποπνιγῆναι καὶ συγκλασθῆναι· ταῦτα δὲ
 ἐφ'esὼς ὁρᾶν αὐτὰς, ἐν ἀσφαλεῖ μέντοι ἀπὸ θε-
 ρε

deles oculis. Scribo igitur, quae vidi, non quae
 audiui. Atqui ita accurate viderat omnia, vti di-
 ceret, dracones Parthorum (est vero hoc illis nu-
 meri signum: mille enim, puto, milites draco
 ducit) viuos esse serpentes ingenti magnitudine, qui
 nascantur in Perside paullo supra Iberiam. Hos
 vero initio quidem in contis magnis reuinctos celsos-
 que ferri, ac e longinquo dum inuadant, terrorem
 iniicere. In ipsa autem pugna, inquit, cum con-
 curritur, solutos illos hostibus immittunt. Itaque
 multos nostrorum ita deuoratos, et alios cum spicis
 illos suis complexi essent dracones, suffocatos elisos-
 que. Haec vero ex-propinquo se vidisse ipsum, in
 loco

δρε ὑψηλῷ ποιούμενος τὴν σκοπὴν. καὶ εὖγε ἐποίη-
 σε μὴ ὁμόσε χωρήσας τοῖς θηρίοις, ἐπεὶ ἐκ αὐτῶν ἡμεῖς
 θαυμαστὸν ἔτῳ συγγραφεὶα νῦν εἶχομεν, καὶ ἀπὸ
 χειρὸς αὐτῶν μεγάλα καὶ λαμπρὰ ἐν τῷ πολέμῳ
 τέτῳ ἐργασάμενον· καὶ γὰρ ἐκινδύνευσε πολλὰ,
 καὶ ἐτρώθη περὶ Σῆραν, ἀπὸ τῶν Κρανείων δηλον-
 ὅτι βαδίζων ἐπὶ τὴν Λέρναν. καὶ ταῦτα Κοριν-
 θίων ἀκρόντων ἀνεγίνωσκε, τῶν ἀκριβῶς εἰδόν-
 των, ὅτι μὴδὲ κατὰ τοίχῃ γεγραμμένον πόλεμον
 εἰσάγει, ἀλλ' ἔδὲ ὅπλα ἐκείνός γε ἦδει, ἔδὲ μη-
 χανήματα οἷα ἐσιν, ἔδὲ τάξεων, ἢ καταλοχι-
 σμῶν ὀνόματα. πάντῃ γὰρ ἐμελεν αὐτῷ πλαγίαν
 μὲν

loco suo de altissima arbore specularetur. Et bene
 sane fecit, quod non ex propinquo congressus est
 bestiis, alioqui enim tam admirabili nunc scri-
 ptore nobis carendum esset, qui manu etiam sua
 magnifica quaedam et clarissima facinora hoc bello
 edidit. Multa etenim pericula subiit, et vulnera-
 tus est circa Suram, qui videlicet *longissimum* iter
 a Cranio ad Lernam fecerit. Atque ista Corin-
 thiis audientibus recitavit, qui accurate scirent,
 illum ne pictum quidem in pariete bellum vidisse.
 Sed neque arma ille nouit, neque machinas, qua-
 les sint; neque acierum aut ordinum struendo-
 rum nomina. Etenim, quasi hoc ageret, *dire-*

μὲν τὴν ὀρθὴν Φάλαγγα 10), ἐπὶ κέρως δὲ λέγειν τὸ ἐπὶ μετώπῃ αἰεῖν.

Εἰς δὲ τις βέλτερος ἅπαντα ἐξ ἀρχῆς ἐς τέλος τὰ πεπραγμένα, ὅσα ἐν Ἀρμενίᾳ, ὅσα ἐν Συρίᾳ, ὅσα ἐν Μεσσοποταμίᾳ, τὰ ἐπὶ τῷ Τίγρητι, τὰ ἐν Μηδίᾳ, πεντακσίρις καὶ ὅλοις ἑπεσι περιλαβὼν, συνέγραψε, καὶ τῷτο ποιήσας, ἱστορίαν συγγεγραφέναν φησὶ τὴν μάλιστα ἐπιγραφῇ

Itam aciem vocat obliquum agmen: in cornu vero ducere dicit, quod est ducere in frontem.

30. Vnus autem aliquis pracclarissimus, res ab initio inde ad finem vsque gestas omnes, quaecumque in Armenia, quae in Syria, quae in Mesopotamia, quae ad Tigrim, quae in Media *ad sunt*, quingentis non totis versibus complexus descripsit. Idque ubi fecit, historiam ait scripsisse.

Titur

10. Πλαγίαν -- Φάλαγγα] *Obliqua* siue *transuersa* acies siue *agmen* est, cum *in frontem* ducuntur milites: *recta*, cum *in cornu*. Igitur in *transuerso* agmine plures longe aduersis frontibus simul concurrere possunt, sed parciore a tergo habent, qui in prima acie pugnant: in *recto agmine* contraria omnia: pauciores simul concurrunt, plures sibi a tergo possunt succedere. Hic scriptor, quem reprehendit Lucianus, miscuit omnia, et *transuersum agmen* dixit *in cornu duci* (vnde *rectum* potius *agmen* oritur) pro eo quod debebat dicere, *in frontem*. Gesner.

γραφὴν αὐτῆς δεῖν μακροτέραν τῆ βιβλίου ἐπέ-
 γραψεν, Ἀντιοχίαν τῆ Ἀπόλλωνος ἱερωνίκου
 (δόλιχον γάρ πε, εἶμαι, ἐν παισὶ νενικήκει)
 τῶν ἐν Ἀρμενίᾳ, καὶ Μεσσοποταμίᾳ, καὶ ἐν Μη-
 δίᾳ Ῥωμαίοις νῦν πραχθέντων ἀφ᾽ ἡγήσεως.

Ἦδη δ' ἐγὼ τινος καὶ τὰ μέλλοντα συγγεγρα-
 φότος ἤκιστα, καὶ τὴν λῆψιν Οὐρολογέσε, καὶ
 τὴν Ὀσροῦ σφαγὴν, ὡς παραβληθήσεται τῷ
 λέοντι, καὶ ἐπὶ πᾶσι, τὸν τριπόδητον ἡμῖν θρό-
 νον· ἔτω πάνυ μαντικῶς ἅμα ἔχων, ἔσπευ-
 δειν ἤδη πρὸς τὸ τέλος τῆς γραφῆς. ἀλλὰ καὶ
 πόλιν ἤδη ἐν τῇ Μεσσοποταμίᾳ ὤκισσε, μεγέθει
 τε μεγίστην, καὶ κάλλει καλλίστην· ἔτι μέντοι ἐ-

πισκο-

Titulum tamen, parum abest, quin maiorem libro,
 inscripsit eiusmodi, Antiochiani, in sacro Apol-
 linis certamine victoris (cursu, credo, aliquando,
 puer vicerat) eorum, quae in Armenia, et Me-
 sopotamia, et Media a Romanis modo gesta sunt,
 enarratio.

31. Iam vero audiui etiam qui futurarum re-
 rum historiam scripserat, et captiuitatem Vologesi,
 et Osrois caedem, ut leoni obiciendus sit, et su-
 per omnia desideratissimum nobis triumphum.
 Sic vaticinantis simul furore instinctus ad finem
 iam scriptiois properavit. Verum etiam urbem
 iam in Mesopotamia condidit, *magnitudine maxi-*
tam, et pulchritudine pulcherrimam, illud vero ad-

πισκοπεῖ, καὶ διαβιβλεύεται, εἴτε Νίκαιαν αὐ-
τὴν ἀπὸ τῆς νίκης χρηὶ ὀνομάζεσθαι, εἴτε Ὀμό-
νοϊαν, εἴτε Εἰρηνίαν· καὶ τῷτο μὲν ἔτι ἀκριτον,
καὶ ἀνέκνυμος ἡμῖν ἢ καλὴ πόλις ἐκεῖνη, λήρου
πολλὰ καὶ κορυφῆς συγγραφικῆς γέμυσσα. τὰ δ'
ἐν Ἰνδοῖς πραχθεσόμενα ὑπέσχετο ἤδη γρά-
ψειν, καὶ τὸν περίπλυν τῆς ἔξω θαλάσσης. καὶ
ἔχ' ὑπέσχεσις ταῦτα μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ προσό-
μιον τῆς Ἰνδικῆς ἤδη συντέτακται. καὶ τὸ τρί-
τον τάγμα, καὶ οἱ Κελτοί, καὶ Μαύρων μοῖρα
ὀλίγη σὺν Κασσίῳ πάντες ἔτοι ἐπεραιώθησαν
τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν· ὃ, τι δὲ πράξουσιν, ἢ πῶς
δέξονται τὴν τῶν ἐλεφάντων ἐπέλασιν, ἔκ' εἰς
μακρὰν

huc considerat et consulit, utrum *Victoriam* il-
lam appellare fas sit, an *Concordiam*, an *Pacife-
ram*. Et istud quidem nondum iudicatum est, et
adhuc sine nomine nobis vrbs illa pulcherrima,
deliriis multis, et pituita mala atque mucro histo-
rico oppleta. Ea vero, quae apud Indos aliquando
gerentur, iam scripturum se recepit, externique
maris circuitum. Neque ista intra promissionem
subsistunt, sed prooemium Indicae iam composi-
tum est: ac tertia legio, et Galli, et Maurorum
pars exigua duce Cassio, omnes iam Indum flu-
men traiecerunt. Quid vero facturi sint, aut ele-
phantorum quomodo sint impetum excepturi, ea
non

μακρὰν ἡμῖν ὁ θαυμαστός συγγραφεὺς, ἀπὸ Μυ-
ζήριδος, ἢ ἀπ' Ὀξυδρακίων ἐπισελῆ.

Τοιαῦτα πολλὰ ὑπ' ἀπαιδευσίης ληρῶσι, τὰ
μὲν ἀξιόρατα ἔθ' ὁρῶντες, ἔτ' εἰ βλέποιεν, κατ-
αΐαν εἶπεῖν δυνάμενοι, ἐπινοῶντες δὲ, καὶ ἀνα-
πλάττοντες, ὅττι κεν ἐπ' ἀκαιρίαν γλῶτταν,
Φασίν, ἔλθῃ. καὶ ἐπὶ τῷ ἀριθμῷ τῶν βιβλίων
ἔτι σεμνυνόμενοι, καὶ μάλιστα ἐπὶ ταῖς ἐπιγρα-
φαῖς καὶ γὰρ αὐ καὶ αὐταί, παγγέλοιοι. τῷ
δεῖνος Παρθικῶν νηῶν, τοσαύδε. καὶ αὐ Παρ-
θίδος, πρῶτον, δεύτερον, ὡς Ἀτθίδος δηλοῦ-
σι. ἄλλος ἀεισιότερον παραπολύ. ἀνέγνω γὰρ
Δημητρίῳ Σαγαλασέως Παρθονικῇ· ἔδ' ὡς ἐν
γέλῳτι παίησασθαι, καὶ ἐπισκῶψαι τὰς ἰσο-
ρίας

non ita multo post nobis admirabilis scriptor Mu-
zuride aut ab Oxydracis perscribet.

32. Talia multa prae inscitia delirant, qui di-
gna visu neque viderint, neque si viderint, ex-
plicare pro dignitate queant: excogitent vero et
confingant, quidquid in linguam illam importu-
nam, aiunt, venerit. Etiam in numero libro-
rum honestatem quandam affectant, maxime ipsis
in inscriptionibus: nam rursus hae quoque per-
quam ridiculae. Alicuius *Parthicarum victoria-
rum tot libri*: et rursus *Parthidis primus, secundus*,
nempe vt *Atthidis*. Alius multo etiam urbanus.
Legi enim *Demetrii Sagalassensis Parthonica*.
Neque vero eo ista commemoro, vt ridiculo ha-

ρίας ἔτι καλὰς ἔσας, ἀλλὰ τῷ χρησίμῳ ἕνεκα, ὥς ὅς τις ἂν ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα Φεύγῃ, παλὺ μέρος ἤδη ἐς τὸ ἔρῳς συγγράφειν ἔτος προσεῖληθε· μᾶλλον δὲ ὀλίγων ἔτι προσδεῖται, εἴγε ἀληθὲς ἐκείνῳ φησιν ἡ διαλεκτικὴ, ὥς τῶν ἀμέσων ἢ θατέρω ἄρσις, τὸ ἔσπερον πάντως αἰτεσάγῃ.

Καὶ δὴ τὸ χωρίον σοι, Φαίη τις ἂν, ἀκρεβῶς ἀνακένανθαρται, καὶ αἱ τε ἀκανθαί, ἐπύσαι ἦσαν, καὶ βᾶτοι, ἐκκεκομμέναι εἰσὶ, τὰ δὲ τῶν ἄλλων ἐρείπια ἤδη ἐκπεφύρηται· καὶ εἰ τι τρεχὺ δὴ, καὶ τῷ λεῖον ἐσιν. ὥς οἰκοδομεῖν τι δεῖ ἤδη, καὶ αὐτὸν ὥς δείξῃς, ἔκ ἀνατρέψαι μόνον τὰ τῶν ἄλλων γεννάδας ὦν, ἀλλὰ τι καὶ αὐτὸς

beam, et ludibrio traducam historias ita pulchras, verum vtilitatis causa: quandoquidem qui haec et horum similia fugerit, ille bonam iam partem ad recte scribendum adeptus est, vel potius paucis adhuc indiget, si quidem vere illud Dialectica praecipit, *Eorum, inter quae nihil est medium, alterius sublationem contra inducere alterum.*

33. Et sane area tibi, dicat aliquis, accurate purgata est, atque spinæ, quotquot erant, et rubi, excisi sunt: rudera aliorum iam elata, et si quid asperum fuerat, iam leue est. Itaque iam ut aliquid aedifices opus est, utque te ipsum ostendas, qui non euertere modo fortiter aliorum res possis, sed aliquid ipse etiam aptum excogitare,

τὸς ἐπινοῆσαι δεξιὸν, καὶ ὁ ἑδαις αὐν, ἀλλ' ἡ δὲ
 ὁ Μῶμος μωμήσασθαι δύναται.

Φημὶ τρεῖς τὸν ἄριστον ἱστορίαν συγγράφοντας
 δύο μὲν ταῦτα κερυφαίότατα οἰκογενέοντα
 ἦκειν, συνέσειν τε πολιτικὴν, καὶ δυνάμειν ἐριμη-
 νευταίην· τὴν μὲν, ἀδιδασκάντων τῆς φύσεως
 δῶρον· ἡ δὲ δυνάμεις δὲ, πολλῇ τῇ ἀσκήσει, καὶ
 συνεχεῖ τῷ πόνῳ, καὶ ζήλῳ τῶν ἀρχαίων προσ-
 γεγενημένη ἔστω· ταῦτα μὲν ἐν ἀπεχνῶ, καὶ ἐ-
 δὲν ἐμῶ συμβέλλω δέοντα· ἡ γὰρ συνετὸς καὶ
 ὀξεὺς ἀποφαίνεται τὰς μὴ παρὰ τῆς φύσεως τα-
 ῦτας· φησὶ τῷτο ἡμῖν τὸ βιβλίον· ἐπεὶ πολλὰ
 αὖν, μᾶλλον δὲ τὰ παντὸς ἦν ἄξιον, ἀμετακλά-
 σαι καὶ μετακοσμήσαι τὰ τηλικαῦτα ἐδύνατα,
 ἦ

tare, quodque nemo, ne ipse quidem Momus
 possit reprehendere.

34. Aio igitur, eum, qui optime scripturus
 sit historiam, duo quidem ista maxime capitalia
 domo ad eam rem adferre debere, prudentiam
 civilem et vim eloquendi; alteram quidem in-
 genii munus, doceri nescium. *Eloquendi* vero
 vis multa exercitatione, et perpetuo labore, et
 antiquorum aemulatione acquisita sit. Haec qui-
 dem igitur artis expertia, neque meo indigentia
 consilio. Neque enim prudentes atque acutas
 reddere eos, qui a natura tales non sunt, hic nobis
 libellus promittit: alioquin magni, quin quan-
 tius esset pretii, si refingere et instaurare talia

ἢ ἐκ μολίβδου χρυσὸν ἀποφῆναι, ἢ ἄργυρον ἐκ κασσιτέρου, ἢ ἀπὸ Κόνωνος Τίτορμον, ἢ ἀπὸ Λεοτροφίδου Μίλωνα ἐξεργάσασθαι.

Ἀλλὰ πᾶ τὸ τῆς τέχνης καὶ τὸ τῆς συμβουλῆς χρήσιμον; ἐκ ἑς ποίησαν τῶν προσόντων, ἀλλ' ἐς χρῆσιν αὐτῶν τὴν προσήκασαν· οἷόν τι ἀμέλαιοι καὶ Ἴκκος, καὶ Ἡρόδικος, καὶ Θεών, καὶ εἴ τις ἄλλος γυμναστὴς ἔχ' ὑπόσχοιντο ἂν σοι τῆτον Περδικκάν παραλαβόντες, εἰ δὴ ἔτος ἑξῆς ἐκ τῆς μητρυιᾶς ἐρασθεῖς, καὶ διὰ ταῦτα κατεσκληκῶς, ἀλλὰ μὴ Ἀντίοχος ὁ τῷ Σελεύλῳ Στρατονίκης ἐκείνης, ἀποφαίνειν Ὀλυμπιονίκην, καὶ Θεαγένην τῷ Θασιῷ, ἢ Πολυδάμαντι τῷ Σκοτυσσαίῳ ἀντίπαλον, ἀλλὰ τὴν δοθεῖσαν ὑπό-

posset, aut ex plumbo aurum facere, vel argentum de stanno, aut ex Conone Titormum, aut ex Leotrophide Milonem efficere.

35. Sed ubi artis et consilii usus est? non ad creanda, quae adesse debent, sed ad usum illorum conuenientem. Sicut nempe etiam Iccus, et Herodicus, et Theon, et si quis alius exercitor, non promiserint tibi assumtum hunc Perdiccam (si modo hic est ille, qui nouercae suae amore cum correptus esset, ob id ipsum contabuit; non Antiochus Seleuci filius, Stratonicam illam deperiens) Olympiae victorem reddere, et qui cum Thasio Theagene, aut Polydamante Scotussaeo comparari possit: verum hoc promiserit, se

ὑπόθεσιν εὐφυᾶ πρὸς ὑποδοχὴν τῆς γυμνασικῆς
 παραπολὺ ἀμείνω ἀποφαίνειν μετὰ τῆς τέχνης.
 ὥςδε ἀπέσω καὶ ἡμῶν τὸ ἐπίφθανον τᾶτο τῆς ὑ-
 ποσχέσεως, εἰ τέχνην φαμέν ἐφ' ἧτω μεγάλῃ
 καὶ χαλεπῇ τῷ πράγματι ἐφευρημέναι. ἃ γὰρ
 ὄντινᾴν παραλαβόντες, ἀποφαίνειν συγγραφέα
 φαμέν, ἀλλὰ τῷ φύσει συνετῷ, καὶ ἀριστα πρὸς
 λόγους ἡσκημένῳ ὑποδείξαι ὁδὸς τινὲς ὁρθὰς, εἰ
 δὴ τοιαῦτά τι φαίνονται, αἷς χρώμενος, δᾶττον
 αὖν καὶ εὐμαρέστερον τελέσειεν II) ἄχρι καὶ πρὸς
 τὸν σκοπὸν.

Καί-

se datam sibi materiem aptam natam recipiendae
 illi exercitationum rationi, meliorem multo ope
 artis suae redditurum. Itaque absit a nobis etiam
 inuidenda illa promissio, si artem nos dicamus rei
 ita magnae atque difficilis reperisse. Neque enim
 hoc dicimus, nos quemcumque *de medio* arre-
 ptum reddituros historicum: sed ei, qui natura
 prudens, et optime ad dicendum exercitatus fue-
 rit, ostensuros vias quasdam rectas: siquidem ta-
 les videantur eae, quas ingressus aliquis celerius
 faciliusque perfecit quae oportet, atque ad sco-
 pum pervenerit.

Bb 5

36. Ne-

II. Τελέσειεν] Si quis me docuerit, quomo-
 do hic legitur, ita et alios esse locutos,
 et bene ea cum reliquis cohaerere, illi gra-
 tias agam merenti lubens. Interea inter-
 pretatus sum, ac si legatur, quomodo Lu-
 cia-

Καίτοι ἔ γάρ αὖ Φαίης ἀπροσδεῖ τὸν συνετὸν εἶναι τῆς τέχνης, καὶ διδασκαλίας, ὣν ἀγνοεῖ. ἐπεὶ καὶ ἐκιδάριζε μὴ μαθὼν, καὶ ἡῦλει, καὶ πάντα αὖ ἠπίσατο. νῦν δὲ μὴ μαθὼν, ἐκ αὖτις αὐτῶν χειρουργήσειεν. ὑποδείξαντος δὲ τινος, ῥᾷδ' αὖτε αὖ μάθοι, καὶ εὖ μεταχειρίσασαιτο ἐφ' αὐτῷ.

Καὶ ταῦτον καὶ ἡμῖν τοιῶτός τις ἔ μαθητὴς νῦν παραδεδόσθω, συνέναι τε, καὶ εἰπεῖν οὐκ ἀγεννῆς, ἀλλ' ὀξὺ δεδορκῶς, αἷος καὶ πράγμασι χρῆσασθαι αὖ, εἰ ἐπιτραπείη, καὶ γνώμην στρατιωτικὴν, ἀλλὰ μετὰ τῆς πολιτικῆς, καὶ ἐμπειρίαν

36. Neque enim hoc dixeris, qui prudens sit, eum nihil indigere arte ac disciplina eorum, quae ignorat: alioqui citharam etiam nemine docente pulsaret, et inflaret tibias, ac nosset omnia. Iam vero sine disciplina nihil horum manibus effecerit. Verum si quis illi ostendat; facileque discat, et bene deinde suo ipse Marte tractet.

37. Itaque nobis etiam talis nunc tradatur discipulus, non ignavus ad intelligendum pariter ac dicendum; sed acutum cernens, qui etiam negotia ipsa tractare, si praeficiatur, possit, militareque animum, sed cum civili, etiam bellici ducis

cianum dedisse suspicor, τελέσμεν δ' ἔχρη καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν ἵκαστο. Οὐ γάρ αὖ Φαίης κ. τ. λ. Gesner.

πειρίαν στρατηγικὴν ἔχειν, καὶ, νῆ Δία, καὶ ἐν
 στρατοπέδῳ γεγονώς ποτε, καὶ γυμναζομένους ἢ
 ταττομένους στρατιώτας ἑωρακώς, καὶ ἔπλα εἰ-
 δώς, καὶ μηχανήματα ἑνία, καὶ τί ἐπὶ κέρως,
 καὶ τί ἐπὶ μετώπῃ, πῶς οἱ λόχοι, πῶς οἱ ἰπ-
 πεῖς, καὶ πόθεν, καὶ τί ἐξελαύνειν, ἢ περιε-
 λαύνειν· καὶ ὅλως, ἃ τῶν κατοικιδίων τις, ἃ δ'
 οἷος πιεῦσιν μόνον τοῖς ἀπαγγέλλεσσι.

Μάλιστα δὲ καὶ πρὸ τῶν πάντων, ἐλεύθερος
 ἔσω τὴν γνώμην, καὶ μὴτε φοβείσθω μηδένα,
 μηδὲ ἐλπίζετω μηδέν· ἐπεὶ ὁμειος ἔσται τοῖς
 Φαύλοις δικασαῖς, πρὸς χάριν, ἢ πρὸς ἀπέ-
 χθειαν ἐπὶ μισθῷ διαῶσιν. ἀλλὰ μὴ μελέτω
 αὐτῷ μὴτε Φίλιππος ἐκκεκομμένος τὸν ὀφθαλ-
 μόν

ducis prudentiam habere: porro qui in castris ali-
 quando fuerit, decurrentesque aut stantes in acie
 milites viderit, armaque et machinas quasdam
 norit, quidque sit *in cornu*, quid *in fronte*,
 quomodo ordines, quomodo equites, et unde?
 et quid sit *procurrere*, aut *circumducere*? verbo,
dictur nobis non aliquis, qui domi desideat, quique
 credat solum narrantibus.

38. Maxime vero et ante omnia, liber fit ani-
 mo, neque metuat quemquam, neque quidquam
 speret: alioqui malis iudiciis similis erit, ad
 gratiam aut ad inimicitias mercede ius dicentibus.
 Sed neque curae ipsi sit Philippus oculo privatus
 ab

μόν ὑπὸ Ἀσέρος τῷ Ἀμφιπολίτῃ τῷ ταξότῃ ἐν
 Ὀλύνθῳ, ἀλλὰ τειῆτος οἷος ἦν δειχθήσεται·
 μήτε Ἀλεξάνδρος ἀνιάσεται ἐπὶ τῇ Κλείτου
 σφαγῇ, ὡμῶς ἐν τῷ συμπασίῳ γανομένη, εἰ
 σαφῶς ἀναγράφοιτο. ἔδὲ Κλέων αὐτὸν φο-
 βήσει, μέγα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ δυνάμενος, καὶ κα-
 τέχων τὸ βῆμα, ὡς μὴ εἰπεῖν, ὅτι ὀλέθριος
 καὶ μανικὸς ἄνθρωπος ἔτος ἦν· ἔδὲ ἡ σύμπα-
 σα πόλις τῶν Ἀθηναίων, ἦν τὰ ἐν Σικελίᾳ κα-
 καὶ ἰσορῇ, καὶ τὴν Δημοσθένεος λῆψιν, καὶ τὴν
 Νικίαν τελευτήν, καὶ ὡς ἐδίψων, καὶ οἷον τὸ
 ὕδωρ ἐπινον, καὶ ὡς ἐφονεύοντο πίνοντες οἱ
 πολλοί· ἡγήσεται γὰρ (ὅπως δικαιοτάτον) ὑπὸ
 ἔδενός τῶν νῦν ἐχόντων, αὐτὸς ἔχειν τὴν αἰ-
 τίαν, ἦν τὰ δυσυχῶς ἢ ἀνοήτως γεγεννημένα ὡς
 ἐπρά-

ab Astere Amphipolite sagittario ad Olynthum;
 verum qualis est, talis ostendetur: neque Ale-
 xander illum anget, de Cliti caede crudeliter in
 conuiuio facta, si dilucide scribatur: neque Cleon
 illum terrebit, multum in concione valens, et
 regnans in iudiciis, quo minus dicat perniciosum
 furiosumque esse hominem: neque vniuersa Athe-
 nienensium ciuitas, si Siculas clades enarret, et De-
 mosthenis captiuitatem, et mortem Niciae, et vt
 sitierint, et qualem aquam biberint, et vt inter
 bibendum caesi sint multi. Existimabit enim,
 quod res est, a nemine sano vitio sibi datum iri,
 si, quae infelicitur aut parum prudenter facta sunt,

ἐπράχθη διηγήται. οὐ γὰρ ποιητὴς αὐτῶν,
ἀλλὰ μνηστὴς ἦν· ὥς, καὶ καταναυμαχῶνται
τότε οὐκ ἐκεῖνος ὁ καταδύων ἐστὶ, καὶ Φεύ-
γῳσιν, ἐκ ἐκεῖνος ὁ διώκων· ἐκτός ἐῖ μὴ εὖξα-
σθαι δέον, μὴ τι παρέλιπεν 12). ἐπεὶ τοί γε εἰ
σιωπήσας αὐτὰ, ἢ πρὸς τὴν ἀντίον εἰκὼν ἐπα-
νορθώσασθαι ἐδύνατο, ῥᾶλλον ἢ ἐνὶ καλῶ
λεπτῷ τὸν Θουκυδίδην ἀνατρέψαι μὲν τὸ ἐν ταῖς
Ἐπικολαῖς παρατίχισμα, καταδύσαι δὲ τὴν
Ἑρμο-

ea quemadmodum contingere enarret. neque enim
ipse auctor illorum est, sed index. Itaque cum
nauali praelio vincuntur, non ille est, qui sub-
mergit; et, si fugiant, non ille, qui tergis instat.
Nisi forte, cum votis opus esset, ea praetermi-
serit. Quandoquidem si tacendo illa, aut in con-
trarium narrando, corrigere potuisset, facillimum
erat Thucydidi, tenui vno calamo euertere mu-
nitionem Epipolis impositam, et Hermocratis
trire-

12. Μὴ τι παρέλ.] Obscuriusculum reddit
hunc locum illa Atticisimi affectatio, circa
negationem μὴ τι, quae, caeterorum ratio-
ni collata, abundat. Itaque idem hic valet
μὴ τι, quod alias in eadem constructione va-
leret τῆτο. Sententia igitur haec erit, scri-
ptori rerum patriae suae aduersarum impu-
tari nihil potest, nisi forte illud, si eo ipso
tempore, cum cae gererentur, vota facere
pro felicitate suorum intermiserit. Gesner.

Ἐρμῶνράτες τρεῖς, καὶ τὸν κατάρχον Γύλι-
πον διαπεῖραι μεταξύ ἀποτειχίζοντα, καὶ ἀπο-
ταφρεύοντα τὰς ὁδούς· καὶ τέλος, Συρακυσάϊς
μὲν εἰς τὰς λιθοτομίας ἐμβαλεῖν, τὰς δ' Ἀθη-
ναίης περιπλεῖν Σικελίαν, καὶ Ἰταλίαν, μετὰ
τῶν πρώτων τῷ Ἀλκιβιάδῃ ἐλπίδων· ἀλλ',
οἶμαι, τὰ μὲν πραχθέντα· εἰς Κλωθῶν ἂν ἔτι
ἀνακλώσκειν, εἰς Ἀτροπος μετατρέψετε.

Τῷ δὲ συγγραφέως ἔργον ἐν, ὡς ἐπράχθη
εἰπεῖν· τῷτο δ' ἐκ ἂν δύναιτο, ἄχρις ἂν ἡ
Φοβῆται Ἀρταξέρξην ἰατρὸς αὐτῷ ὢν, ἢ ἐλπί-
ξῃ κἀνδυν πορφυρεῖν, καὶ σερπτόν χρυσῆν, καὶ
ἵππον τῶν Νισαίων λήψεσθαι μισθὸν τῶν ἐν
τῇ γραφῇ ἐπαίνων· ἀλλ' οὐ Ξενοφῶν αὐτὸ
ποιή-

tiorem submergere, et execrabilem illum con-
fodere Gylipum; dum munitionibus vias et fossis
intercludit: et tandem Syracusanos quidem in
Lautumias coniecere, Atheniensibus vero hoc prae-
ferre, ut Siciliam atque Italiam secundum primas
spes Alcibiadis navigatione complecterentur. Ve-
rum quae facta sunt, ea, puto, neque Clotho re-
tro glomerare potest, neque retractare Atropos.

39. Historici autem vnum opus, ut gesta sunt
singula, ita dicere. Hoc vero facere non poterit,
quam diu Artaxerxen metuet, cuius sit Medicus,
aut purpuream togam sperabit, et torquem au-
ream, et equum Nisaeum accipere mercedem
suam in historia laudum. Verum Xenophon
hoc

ποιήσει, δίκαιος συγγραφεὺς, εἰδὲ Θουκυδίδης·
 ἀλλὰ καὶ ἰδίᾳ μισῇ τινας, πολὺ ἀναγκασιώτερον
 ἡγήσεται τὸ κοινόν, καὶ τὴν ἀλήθειαν περὶ
 πλείονος ποιήσεται τῆς ἡχέρας· καὶ Φιλῆ, ὅμως
 ἐκ ἀφ᾽ ἑξέται ἀμαρτάνοντος. ἐν γὰρ, ὡς ἔφην,
 τῆτο ἰδίαν ἰσορίας, καὶ μόνῃ θυτέον τῇ ἀλη-
 θεῖᾳ, εἴ τις ἰσορίαν γράψων ἴοι, τῶν δ' ἄλλων
 ἀπάντων ἀμελητέον αὐτῷ. καὶ ὅλως, πῆχυς
 εἰς, καὶ μέτρον ἀκριβές, ἀποβλέπειν μὴ εἰς τὰς
 νῦν ἀκρόντας, ἀλλ' εἰς τὰς μετὰ ταῦτα συνε-
 σομένους τοῖς συγγραμμασιν.

Εἰ δὲ τὸ παραυτίκα τις θεραπεύοι, τῆς τῶν
 κολακευόντων μερίδος εἰκότως αὖ νομισθεῖς,
 εἰς

hoc non fecerit; iustus scriptor, neque Thucy-
 dides; sed licet priuatim quosdam oderit, multo
 sibi magis necessariam iudicabit rempublicam, et
 veritatem pluris faciet, quam inimicitias, et, si
 quem amet, tamen non parcat peccanti. Vnum
 enim, vt dixi, hoc historiae proprium est, et
 soli litandum veritati, si quis ad scribendam hi-
 storiam accedat; reliquorum vero omnium cura
 abiicienda. Atque in vniuersum, norma vna et
 mensura exacta haec est, respicere non ad eos,
 qui nunc audiunt, sed ad hos, qui post haec in
 scriptis nostris versabuntur.

40. Si quis vero quod praesens est modo ob-
 seruet, adulatorum merito partibus adscribetur,
 quos

ἐς πάλαι ἢ ἰστορία ἐξ ἀρχῆς εὐθὺς ἀπέγραπτο,
 ἢ μεῖον ἢ κομωτικὴν ἢ γυμνασικὴν. Ἀλεξάνδρου
 γὰρ καὶ τὸτο ἀπομνημονεύσιν, ὡς ἡδέως αὐ-
 τῷ πρὸς ὀλίγον ἀνεβίαν, ὦ Ὀνησίκρατε, ἀπο-
 θανῶν, ὡς μάθοιμι, ὅπως ταῦτα οἱ ἄνθρωποι
 τότε ἀπαγινώσκουσιν. εἰ δὲ νῦν αὐτὰ ἀπαυ-
 σι, καὶ ἀσπαζονται, μὴ θαυμάσης· οἶονταί
 γάρ ἐ μοιρῷ τινι τῷ δελέατι τὰτω ἀνασπᾶ-
 σεν ἕκαστος τὴν παρ' ἡρώων εὐνοίαν. Ὀμήρου
 γὰρ, καί τοι πρὸς τὸ μνηστῆρας τὰ πλεῖστα συγ-
 γεγραφότι ὑπὲρ τῷ Ἀχιλλέως, ἥδη καὶ πι-
 σθεῖν τινὲς ἐπάγονται, μόνον τὸτο εἰς ἀπό-
 δεῖξιν τῆς ἀληθείας μέγα τεκμήριον τιθέμενοι,
 ὅτι

quos olim historia ab initio inde non magis, quam
 exercitatrix ars comtricem illam *mangonum* auer-
 sata est. Alexandri quidem illam quoque memo-
 rabilem vocem referunt, qui, *Lubens*, inquit,
Onesicrite, vel ad paruum temporis spatium post
 mortem meam reuiuiscerem, audiendi causa, quo-
 modo ista lecturi sint, qui tum erunt, homines.
 Nunc vero ea si laudant et amplectuntur, mirari
 noli: putant enim ea se non parua quadam esca pi-
 scaturos esse nostram quisque beneuolentiam. Ho-
 mero sane, licet fabulose pleraque scripserit de
 Achille, iam ad credendum quidam inducuntur,
 solum illud ad veritatis demonstrationem ma-
 gnum signum ponentes, quod non de vino
 scri-

ὅτι μὴ περὶ ζῶντος ἔγραφεν. ἔ γὰρ εὐρίσκεισιν
ἔτινος ἔνεκα ἐψεύδεται ἄν.

Τοιᾶτος ἔν μοι ὁ συγγραφεὺς ἔσω, ἄφοβος,
ἀδέκαστος 13), ἐλεύθερος, παρρησίας καὶ ἀλη-
θείας φίλος, ὡς ὁ Κωμικός φησι, τὰ σῦνα σῦ-
κα, τὴν σκάφην δὲ, σκάφην ὀνομάζων, ἔ μί-
σει, ἔδὲ Φιλίᾳ νέμων, ἔδὲ Φειδόμενος, ἢ ἐλεῶν,
ἢ αἰσχυρόμενος, ἢ δυσωπάμενος· ἴσος δικασῆς
εὖναις ἅπασιν, ἄχρι τᾷ μὴ θατέρω τι ἀπονεῖ-
μαι πλεῖον τᾷ δέοντος· ξένος ἐν τοῖς βιβλίοις,
καὶ ἄπολις, αὐτόνομος, ἀβασίλευτος, οὐ τί
τῷδε,

scripsit: neque enim, cuius rei causa mentiretur,
inueniunt.

41. Talis igitur mihi fit historicus, metus ex-
pers, incorruptus, liber, fiducia et veritatis
amicus, qui, Comici verbo, *Ficum vocet ficum*,
scapham dicat scapham: Non odio, neque ami-
citia tribuens *cuiquam quidquam*, non parcens, non
misericordia, aut pudore vel verecundia tactus,
iudex aequus, beneuolus omnibus eatenus, ne
quid alteri iusto plus tribuat, hospes in libris *suis*,
nullius ciuitaris, suis ipse legibus viuens, regem
agno-

13. 'Αδέκαστος] *Philostratus* in *Polluce* p. 593.
cum usurpasset hanc vocem, sic exponit;
ἀδεκάστας δὲ ἀκροατὰς καλῶ τῶς μήτε εὖ-
νας, μήτε δύσνας, qui verissimus etiam hic
est huius vocis sensus. *du Soul.*

Luc. Or. T. III.

Cc

τῷδε, ἢ τῷδε δόξει λογιζόμενος, ἀλλὰ τί πέπρακται λέγων.

Ὁ δ' ἐν Θεκυδίδῃς εὖ μάλα τῷτο ἐνομοθέτησε, καὶ διακρίνεν ἀρετὴν, καὶ κακίαν συγγραφήν, ὁρῶν μάλισα θαυμαζόμενον τὸν Ἡρόδοτον, ἄχρι τῷ καὶ Μῆσας κληθῆναι αὐτῷ τὰ βιβλία· κτῆμά τε γάρ, φησι μᾶλλον ἐς αἰεὶ συγγράφειν, ἢ περ. ἐς τὸ παρὸν ἀγώνισμα 14)· καὶ
μὴ

agnoscens nullum, non quid hic vel ille existimaturus sit reputans, sed dicens, quid factum sit.

42. Non sine causa igitur hanc legem tulit Thucydides, virtutemque et vitium historici distinxit, cum maxima in admiratione videret esse Herodotum, adeo ut Musarum etiam nominibus libri illius vocarentur. *Possessionem* enim *potius in perpetuum* scribere se ait, *quam commissionem, quae in praesens tantum placeat*: neque *fabulositatem*

14. Κτῆμά τε — καὶ ἀγώνισμα] Thucyd. I.

22. Κτῆμά τε ἐς αἰεὶ μᾶλλον ἢ ἀγώνισμα ἐς τὸ παραχρῆμα ἀκέρει σύγκειται. Elegans est antithesis verborum, ut ἐς αἰεὶ, et ἐς τὸ παραχρῆμα, *in perpetuum et in praesens*; sic κτῆμα et ἀγώνισμα. Κτῆμα est res ipsa, quae servatur et possidetur, veritas, historia vera. ἀγώνισμα vero certamen ludicrum, fabula, historia fabulosa, fabulis adornata, quae auditoribus iucunda. Citavit haec verba *Lucianus* h. l. ubi eleganter exponit τὸ ἀγώνισμα per τὸ μυθῶδες, et κτήματα per τὴν ἀλήθειαν. *Reitz.*

μὴ τὸ μυθῶδες ἀσπάζεσθαι, ἀλλὰ τὴν ἀλή-
θειαν τῶν γεγενημένων ἀπολείπειν τοῖς ὕστερον·
καὶ ἐπάγει τὸ χρήσιμον, καὶ ὃ τέλος ἂν τις εὖ
φρονῶν ὑπόθοιτο ἰσορίας, ὥς εἴ ποτε καὶ αὐ-
τίς τὰ ὅμοια καταλάβοι, ἔχοιεν, Φησί, πρὸς
τὰ προγεγραμμένα ἀποβλέποντες, εὖ χρῆσθαι
τοῖς ἐν ποσί.

Καὶ τὴν μὲν γνώμην τοιαύτην ἔχων ὁ συγγρα-
φεὺς ἠκέτω μοι· τὴν δὲ Φωνὴν, καὶ τὴν τῆς
ἐρμηνείας ἰσχὺν, τὴν μὲν σφοδρὰν ἐκείνην, καὶ
κίρχαρον, καὶ συνεχῇ ταῖς περιόδοις, καὶ ἀγ-
κύλην ταῖς ἐπιχειρήσεσι· καὶ τὴν ἄλλην τῆς ῥη-
τορείας δεινότητα, μὴ κομιδῇ τεθηγμένος, ἀρ-
χέσθω τῆς γραφῆς, ἀλλ' εἰρηνικώτερον διακεί-
μενος.

*tem sibi probari, sed verum de factis posteritati se
relinquere: subiungitque vtilitatem, quemque fi-
nem, si quis recte sapiat, constituat historiae: ut
si quando rursus similia ingruant, habeant, inquit,
respicientes ad ea, quae olim scripta sunt, quomodo
recte utantur praesentibus.*

43. Ac talem quidem habens animum histori-
cus mihi detur. Quantum vero ad linguam, et
eloquendi facultatem attinet, vehementi quidem
illa atque aspera, et periodis continua, et argu-
mentis contorta, caeteraque vi oratoria, non ad-
modum acutus et inhorrescens, sed placide magis
affectus, ad scribendum accedat. Ac sententiae

μενος. καὶ ὁ μὲν νοῦς σύστοιχος ἔσω καὶ πυκνός, ἡ λέξις δὲ, σαφὴς καὶ πολιτικὴ, οἷα ἐπιστημώτατα δηλᾶν τὸ ὑποκείμενον.

Ὡς γὰρ τῇ γνώμῃ τῇ συγγραφῆώς σκοποῦς ὑπεθέμεθα, παρρησίαν καὶ ἀλήθειαν, ἔτω δὲ καὶ τῇ Φωνῇ αὐτῇ, εἰς σκοπὸς ὁ πρῶτος, σαφῶς δηλώσαι, καὶ φανώτατα ἐμφανίσαι τὸ πρᾶγμα, μῆτε ἀπορρήτοις, καὶ ἔξω πάντε ἐνόμασι, μῆτε τοῖς ἀγοραίοις τετοῖς καὶ καπηλικοῖς, ἀλλ' ὡς μὲν τὰς πολλὰς συνιέναι, τὰς δὲ πεπαιδευμένους ἐπαινέσαι. καὶ μὴν καὶ σχήμασι κεκοσμήσθω ἀνεπαχθεσί, καὶ τὸ ἀνεπιτήδευτον μάλιστα ἔχουσιν· ἐπεὶ τοῖς κατηρτυμένοις τῶν ζωμῶν εἰκότας ἀπεφαίνει τὰς λόγους.

Καὶ

quidem sint densae et crebrae: dictio autem dilucida et ciuilis, quae quam clarissime designet materiam.

44. Quemadmodum enim animo scriptoris metas posuimus dicendi libertatem et veritatem: ita et linguae illius, *scu dictioni*, scopus vnus primus, dilucide explicare, et clarissime rem declarare, neque secretis, et remotis ab vfu nominibus, neque hisce de media turba vel de caupona sumtis, sed quae vulgus intelligat, laudent eruditi. Verum figuris quoque ornatae sint non nimium turgidis, et quae minime videantur quae-fitae: alioqui offis per nimia condimenta corruptis similem orationem faciunt.

45. Ac

Καὶ ἡ μὲν γνώμη κοινωνεῖτω, καὶ προσάπτέ-
σθω τι καὶ ποιητικῆς, παρ' ὅσον μεγαλήγορος,
καὶ διηρημένη καὶ ἐκείνη, καὶ μάλισθ' ὁπότεν πα-
ρατάξῃσι, καὶ μάχαις, καὶ ναυμαχίαις, συμ-
πλέκηται. δεήσει γὰρ τότε ποιητικῇ τινος ἀ-
νέμῃ ἐπεχρίασοντος τὰ ἀνάτια, καὶ συνδιοίσον-
τος ὑψηλὴν, καὶ ἐπ' αἰρων τῶν κυμάτων τὴν
ναῦν. ἡ λέξις δὲ ὅμως ἐπὶ γῆς βεβηκέτω, τῷ
μὲν κάλλει καὶ τῷ μεγέθει τῶν λεγομένων συν-
επαιρομένη, καὶ ὡς ἐνὶ μάλισα ὁμοιωμένη, μὴ
ξενίζουσα δὲ, μηδ' ὑπὲρ τὸν καιρὸν ἐνθουσιῶσα.
κίνδυνος γὰρ αὐτῇ τότε μέγιστος παρακινήσας,
κατενεχθῆναι ἐς τὸν τῆς ποιητικῆς κορυ-
βαινα,

45. Ac mens quidem *historici* participet aliquid,
adisciscatque sibi, poëtices, quatenus magnificis
ipsa quoque verbis utitur atque elata est, et ma-
xime cum aciebus, et pugnis, et navalibus prae-
liis, implicatur. Opus enim tum erit poëtico
quodam spiritu, qui secundo flatu vela impleat,
cellamque per summos fluctus navim perferat.
Dictio tamen humi incedat, quae cum pulchri-
tudine dicendorum et magnitudine attollatur, et
quantum eius licet, exaequetur, interim in per-
egrinitatem non exeat, neque ultra quam op-
portunum est, fanatico quodam spiritu efferatur.
Tum enim maximum periculum est, ne extra
numeros moveatur, et in poëticum furorem in-
cidat.

βαντα, ὥς μάλισα πρὶς εὖν τὴν καὶ αὐτὰ τῶ
χαλινῶ, καὶ σωφρονητέον, εἰδότας, ὡς ἵππο-
τυφία 15) τις, καὶ ἐν λόγοις πάθος ἔμικρον
γίγνεται. ἄμεινον ἔν ἐφ' ἵππε οὐχ μένη τότε
τῇ γνώμῃ, τὴν ἐρμηνείαν περὶ συμπαραθεῖν,
ἐχομένην τῷ ἐπιπείε, ὡς μὴ ἀπολείποιτο τῆς
φορᾶς.

Καὶ

cidat. Itaque tum inprimis exaudiendae sunt ha-
benae, et sobrietati studendum, cogitantes esse,
vt equorum, ita etiam orationis morbum non
paruum nimiam ferociam. Optimum igitur tum
fuerit, vti mentem velut equo vectam, pedestri
cursu comitetur elocutio, prehensio ephippio, ne
ab inpetu equi destituatur.

46. Ve-

15. Ἴπποτυφία] Ἴπποτυφία est *fastus ille*
poeticus, sic enim vocauit grandia verba,
quibus poëtae vtuntur cum laude, sed quae
vitiant orationem prosam. ἵππος et βοῦς
apud Graecos in compositis augendi vim ha-
bent. βοῶπις, quae grandes oculos habet.
βῆπαις, catulaster in glossis et apud Orien-
tium, h. e. maior puer, qui incipit catulli-
re. sic ἵππαλεκτρύων est magnus gallus;
ἵππογνώμων, μεγαλογνώμων, qui elate et
magnifice de se sentit. Sic ἵπποτυφία est
magnus fastus, et in oratione nimius et in-
anis verborum tumor. Graevius.

Καὶ μὴν καὶ συνθήκη τῶν ὀνομάτων εὐκράτω
καὶ μέσῃ χρησέον, ἔτε ἄλλαν ἀφισάντα, καὶ
ἀπαρτῶντα (τραχὺ γάρ) ἔτε ῥυθμῷ παρ' ὀλί-
γον, ὡς οἱ πολλοὶ, συνάπτοντα. τὸ μὲν γὰρ
ἐπαίτιον, τὸ δ' ἀληδὲς τοῖς ἀκέεσι.

Τὰ δὲ πράγματα αὐτὰ ἔχ' ὡς ἔτυχε συνα-
κτέον, ἀλλὰ φιλοπόνως καὶ τάλαιπῶρος πολ-
λάκις περὶ τῶν αὐτῶν ἀναικρίνοντα, καὶ μάλιστα
μὲν παρόντα, καὶ ἐφορῶντα. εἰ δὲ μὴ, τοῖς
ἀδεκαζότερον ἐξηγημένοις προσέχοντα, καὶ εἰς
εἰκάσειεν ἂν τις, ἥκιστα πρὸς χάριν ἢ ἀπέχθειαν
ἀφαιρήσειν, ἢ προσθήσειν τοῖς γεγονόσι. καὶ
ταῦτα

46. Verum compositione etiam verborum tem-
perata et media utendum, ut ea neque nimis
distrahas et dimoveas, asperum enim; neque
rhythmo paene, ut plerique, concludas: quorum
hoc quidem vitiosum est, illud vero insuave au-
dientibus.

47. Res, autem ipsas non temere connectere
oportet, sed cum labore et aerumnabili quadam
diligentia, instituto saepius de iisdem iudicio.
Et maxime quidem, quae quis ipse praesens in-
spexit, scribet; sin vero minus, fidem illis habeat,
qui narrant incorruptius, et quos coniiciat ali-
quis minime ad gratiam vel odii causa subtrahere
quidquam rebus gestis vel adiungere. Et hic iam

ταῦθα ἤδη καὶ σοχαστικός τις, καὶ συνθετικός
τῷ πιθανώτερος ἔσω.

Καὶ ἐπειδὴν ἀθροίσῃ ἅπαντα, ἢ τὰ πλεῖστα,
πρῶτα μὲν ὑπόμνημά τι συνοφαινέτω αὐτῶν,
καὶ σῶμα ποιεῖτω ἀκαλλῆς ἔτι, καὶ ἀδιάρθρω-
τον. εἴτα ἐπιθεῖς τὴν τάξιν, ἐπαγέτω τὸ κάλ-
λος, καὶ χρωνύτω τῇ λέξει, καὶ χρηματίζε-
τω (16), καὶ ῥυθμίζέτω.

Καὶ ὅλως, εἰσκέτω τότε τῷ τῷ Ὀμήρῳ Διί,
ἄρτι μὲν τῶν ἵπποπόλων Θρηκῶν γῆν ὁρῶντι,
ἄρτι δὲ τὴν Μυσῶν. κατὰ ταῦτα γὰρ καὶ αὐ-
τός,

ad coniecturam acutus sit, et qui argumentis eli-
cere, quid sit probabilius, queat.

48. Et cum collegerit omnia, aut pleraque, pri-
mo quidem commentarium quoddam illorum con-
texat, et corpus faciat informe adhuc, et artubus
suis nondum distinctum. Tum ordine adiecto
pulchritudinem inducat, et dictionis colorem
addat, et orationem rebus accommodet, et com-
positioni studeat.

49. Et omnino tum Homericō illi Ioni similis
sit, nunc quidem equestrium Thracum adspicienti
terram, nunc vero Mysorum. Eadem enim ra-
tione

16. Χρηματίζέτω] Lege omnino σχηματι-
ζέτω, non χρημ—, quod tamen omnes li-
bri prae se ferunt. du Soul.

τὸς, ἄρτι μὲν τὰ Ῥωμαίων ἰδίᾳ ἐράτω, καὶ
 δηλᾶτω ἡμῖν, οἷα ἐφαίνετο αὐτῷ ἀφ' ὑψηλᾶ
 ὄρωντι, ἄρτι δὲ τὰ Περσῶν, εἴτ' ἀμφοτέρα,
 εἰ μάχονται. καὶ ἐν αὐτῇ δὲ τῇ παρατάξει μὴ
 πρὸς ἓν μέρος ὁράτω, μὴδ' ἐς ἓνα ἱππῆα, ἢ πη-
 ζόν, εἰ μὴ Βρασιδᾶς τις εἴη προπηδῶν, ἢ Δημο-
 σθένης ἀνακόπτων τὴν ἐπίβασιν. εἰς τὰς στρα-
 τηγὰς μὲν τὰ πρῶτα, καὶ εἰ τι παρελευσαν-
 το, καὶ κείνο ἀνέστω, καὶ ὅπως, καὶ ἥτινι γνώ-
 μη, καὶ ἐπινοίᾳ ἐτάξαν. ἐπειδὴν δὲ ἀναμικχῶ-
 σι, κοινὴ ἔσω ἢ θέα, καὶ ζυγοσατείτω τότε,
 ὥσπερ ἐν τρυτάνῃ, τὰ γιγνόμενα, καὶ συνδιωκέ-
 τω, καὶ συμφευσέτω.

Καὶ

tione ipse quoque iam res Romanorum singula-
 tim inspiciat, et, quales sibi visae sint ex alto
 contemplanti, enarret; iam vero Persarum: tum
 utrasque, si pugnent; et in ipsa adeo acie non
 ad vnam partem respiciat, neque ad vnum equi-
 tem vel peditem, nisi forte Brasidas aliquis pro-
 filiat, aut Demosthenes exscensum prohibeat:
 ad duces quidem primum; et, si quid illi impe-
 rent, illud quoque audiat, et quomodo, et qua
 mente, et consilio iniunxerint. Postquam vero
 ad manus ventum, commune sit spectaculum, et
 quasi trutina suspendat quaecunque geruntur, et
 persequentes comitetur, et fugientes.

Καὶ πᾶσι τέτοις μέτρον ἐπέσω, μὴ ἐς κῆρον,
 μηδ' ἀπειρακάλως, μηδὲ νεαρώς, ἀλλὰ ῥαδίως
 ἀπολυέσθω· καὶ σήσας ἐνταῦθά περ ταῦτα,
 ἐπ' ἐκεῖνα μεταβαίνειτω, ἣν κατεπείγη· εἴτα
 ἐπανίτω λυθεῖς, ὅποτεν ἐκεῖνα καλῇ· καὶ πρὸς
 πάντα σπουδέτω, καὶ ὡς δυνατόν, ὁμοχροεῖ-
 τω 17), καὶ μεταπετέσθω ἀπ' Ἀρμενίας μὲν
 εἰς Μηδίαν, ἐκεῖθεν δὲ ῥοιζήματι ἐνὶ, ἐς Ἰβη-
 ρίαν, εἴτα ἐς Ἰταλίαν, αἷς μηδενὸς καιρῶ ἀπο-
 λείποιτο.

Μάλι-

50. Et modus adsit hisce omnibus, ne ad fa-
 tietatem, neque imperite, neque iuueniliter *nar-
 rei*; sed cum facilitate se quadam expediat, et
 certo quodam loco his constitutis, ad illa, si vr-
 geant, transeat: tum redeat exsolutus, ubi ista
 vocauerint, festinetque ad omnia, et quantum
 potest, eodem cum ipsis temporibus vestigio pro-
 cedat, transuoletque ab Armenia quidem in Me-
 diam: inde vero stridentibus velut alis in Ibe-
 riam, inde in Italiam, ut nullum non tempus
 consequatur.

51. Μα-

17. Ὅμοχροεῖτω] Musicorum est vocabulum,
 cum vox et cithara suos quaeque tonos ser-
 uantes concentum edunt, quem pro lubitu
 modos faciens edi voluit; quod fit, dum
 vtrunque tempus sedulo tono cuique assi-
 gnatur, quod a διδασκάλῳ imperatum est,
 aut breue, aut longum, aut diuisum. *du Soul.*

Μάλιστα δὲ κατόπτρῳ οἰκυῖαν παρασχέσθω
τὴν γνώμην, ἀδόλῳ, καὶ σιλπνῶ, καὶ ἀκριβεῖ
τὸ κέντρον (κ)· καὶ ὁποίας ἂν δέξηται τὰς μορ-
Φὰς τῶν ἔργων, τοιαῦτα καὶ δεμνύτω αὐτὰ,
διά-

51. Maxime vero speculo similem praebeat ani-
mum, nihil turbido, et splendido, et centri ex-
acti: qualesque acceperit operum species, tales
etiam illas ostendat: peruersum vero, aut alieni
coloris,

18. Τὸ κέντρον] Et si veterum specula fuerint
plerumque rotunda, nihil tamen accuratum
centrum facit ad imagines tales reddendas,
quales accipere; nam quae hoc praestant
specula, ea tantum oportet esse plana su-
perficie, nihilque tunc refert, sintne rotun-
da, nec ne. In quibus autem speculis cen-
trum accuratum locum habet, ea sunt su-
perficie conuexae, aut concavae, quorum
priora reddunt imagines minores, postero-
ra maiores, immo inuersas, si obiectum ad
certam distantiam admoueatur, quod ho-
die satis notum. Si igitur eiusmodi specu-
la caustica intelligat Lucianus, (quod non
videtur) ea ad ordinarios usus fere sunt in-
epta. An igitur per ignorantiam mathema-
ticam κέντρον dixit? an per κέντρον gene-
raliter tantum opificis ἀκριβεῖαν intellexit,
vt ad amissim, ad normam, dicimus, pro
accurate, i. e. pro affabre facta planitie, quae
opponatur distortae? Reitz.

διάστροφον δέ, ἢ παράχρην, ἢ ἐτερόσχημον, μὴ δέν· ἔ γάρ ὥσπερ τοῖς ῥήτορσι 19) γράφουσιν, ἀλλὰ τὰ μὲν λεχθῆσόμενά ἐσι, καὶ εἰρήσεται· πέπρακται γὰρ ἤδη, δεῖ δὲ τάξαι, καὶ εἰπεῖν αὐτά· ὥσε, ἔ τί εἴπωσι ζητητέον αὐτοῖς, ἀλλ' ὅπως εἴπωσιν· ὅλως δὲ νομιζέον τὸν ἰστορίαν συγγράφοντα, Φειδία ἢ Πραξιτέλει χρεῖναί σοικέναι, ἢ Ἀλκαμένει, ἢ τῷ ἄλλῳ ἐκείνων. ἔδὲ γὰρ ἔδ' ἐκεῖνοι χρυσὸν, ἢ ἄργυρον, ἢ ἐλέφαντα,

coloris, aut figurae diuersae, nihil. Neque enim vt eloquentiae magistris scribunt *historici*: sed dicenda *prae*sto sunt, et dicentur *omnino*; iam enim facta sunt. Oportet autem ordinare illa atque dicere. Itaque non quid dicant, quaerendum eis est, sed quomodo dicant. In vniuersum vero putandum est, historiae scriptorem Phidiae aut Praxiteli similem esse debere, aut Alcameni, aut cuidam alii ex eo numero. Neque enim illi aurum, aut argentum, aut ebur, aut aliam materiam

19. Τοῖς ῥήτορ.] Τοῖς ῥήτορσι γράφειν est sub magistro eloquentiae siue rhetore exercitationis causa scribere, vti et ipsam speciem, et verba fingere non licet modo, sed oportet. Alia historici ratio. Illud γράφουσι potest aliquem turbare, quia adhuc singulari numero de eo, quem format, historico egit. *Gesner.*

τα, ἢ τὴν ἄλλην ὕλην ἐποίεν· ἀλλ' ἢ μὲν ὑπῆρχε, καὶ περποβέβλητο, Ἡλείων, ἢ Ἀθηναίων, ἢ Ἀργείων πεπορισμένων· οἱ δὲ ἐπλαττον μόνον, καὶ ἔπριον τὸν ἐλέφαντα, καὶ ἔχσον, καὶ ἐκόλλων, καὶ ἐρρύθμιζον, καὶ ἐπὴνθιζον τῷ χρυσῷ. καὶ τῷτο ἦν ἡ τέχνη αὐτῶν, ἐς δέον οἰκονομήσασθαι τὴν ὕλην. τοιοῦτο δὴ τοι καὶ τὸ τῷ συγγραφέως ἔργον, εἰς καλὸν διαθέσθαι τὰ πεπραγμένα, καὶ εἰς δύναμιν ἐναργέστατα ἐπιδείξαι αὐτά. καὶ ὅταν τις ἀκρωμένος οἴηται, μετὰ ταῦτα ἱστᾷ τὰ λεγόμενα, καὶ μετὰ τῷτο ἐπαινῇ, τότε δὴ τότε ἀπηκριβωται, καὶ τὸν οἰκεῖον ἐπαινον ἀπειλήφει τὸ ἔργον τῷ τῆς ἰστορίας Φειδίᾳ.

Πάν-

riam faciebant: verum illa quidem aderat, et subiecta illis erat, Eliensibus, aut Atheniensibus, aut Argivis suppeditantibus: at ipsi formabant tantum, et secabant ebur, poliebantque, et conglutinabant, et concinnabant, et auri velut florem inducebant: eaque ipsa illorum ars erat, materiam, prout opus erat, disponere. Tale igitur etiam opus historici, cum ornatu disponere res gestas, et quam potest lucidissime eas demonstrare. Et ubi, qui audiit, postea putat se vidisse ea, quae dicuntur, et postea laudat, tunc sane tunc elaboratum accurate, et propriam sibi laudem consecutum est opus historico nostro Phidiae.

Πάντων δὲ ἤδη παρεσκευασμένων, καὶ ἀπροοιμίαςον μὲν ποτε ποιήσεται τὴν ἀρχὴν, ὅταν μὴ πάνυ κατεπείγῃ τὸ πρῶγμα, προδιοικήσασθαι τι ἐν τῷ προοιμίῳ· δυνάμει δὲ καὶ τότε Φροιμίῳ χρήσεται, τῷ ἀποσαφῆντι περὶ τῶν λεκτέων.

Ὅποτεν δὲ καὶ Φροιμιάζεται, ἀπὸ δυοῖν μόνον ἄρξεται, ἔχ' ὥσπερ οἱ ῥήτορες ἀπὸ τριῶν, ἀλλὰ τὸ τῆς εὐνοίας παρεῖς, προσοχὴν ἢ εὐμάθειαν εὐπορίσει τοῖς ἀκέουσι. προσέξουσι μὲν γὰρ αὐτῷ, ἣν δείξῃ, ὥς περὶ μεγάλων, ἢ ἀναγκαίων, ἢ οἰκείων, ἢ χρησίμων ἔρεϊ. εὐμαθῇ δὲ καὶ σαφῇ τὰ ὕστερα ποιήσῃ, τὰς αἰτίας
προεκ-

52. Omnibus autem iam paratis, et sine prooemio nonnunquam incipiet, cum res ipsa non valde postulabit praestruere quidquam in prooemio. Vim quidem ipsam prooemii tum quoque adhibebit, quod ea quae dicenda sunt declaret.

53. Quum vero utetur prooemio, a duobus tantum exordietur, non ut oratores a tribus, sed omisso illo, quod ad benevolentiam pertinet, attentionem ac docilitatem in auditoribus parabit. Attendent illi, si ostenderit, se de magnis, aut necessariis, aut domesticis, aut vtilibus dicturum: docilem autem, et ea quae sequuntur dilucida reddet, exponendis ante causis, et
prae-

προεκτιθέμενος, καὶ περιορίζων τὰ κεφάλαια τῶν γεγενημένων.

Τοιοῦτοῖς προοιμίοις οἱ ἄριστοι τῶν συγγραφέων ἐχρήσαντο; Ἡρόδοτος μὲν, ὥς μὴ τὰ γενόμενα ἐξίτηλα τῷ χρόνῳ γένεταί, μεγάλα καὶ θαυμαστὰ ὄντα, καὶ ταῦτα, νίκας Ἑλληνικὰς δηλῶντα, καὶ ἥττας βαρβαρικὰς. Θουκυδίδης δέ, μέγαν τε καὶ αὐτὸς ἐλπίσας ἔσεσθαι, καὶ ἀξιολογώτατον, καὶ μείζω τῶν προγεγενημένων, ἐκείνον τὸν πόλεμον· καὶ γὰρ παθήματα ἐν αὐτῷ μεγάλα ξυνέβη γενέσθαι.

Μέγα δὲ τὸ προοίμιον ἀνάλογον τοῖς πράγμασιν, ἢ μηκυνόμενον, ἢ βραχυνόμενον· εὐα-
Φῆς

praefiniendis rerum gestarum quibusdam capitibus.

54. Talibus prooemiis optimi historicorum vti sunt: Herodotus quidem, ne res gestae ipso tempore evanescant, magnae cum sint atque admirabiles, eaeque Graecas victorias indicent, et clades barbarorum; Thucydides autem, magnum et ipse futurum ratus et memoria dignissimum, et maius prioribus, illud bellum; etenim calamitates quoque magnas in illo contigisse.

55. Magnum vero prooemium, pro rerum ipsarum portione productum, aut correptum. Con-
cinnus

Φῆς δὲ καὶ εὐάγωγος ἔσω ἢ ἐπὶ τὴν διήγησιν
 μετάβασις. ἅπαν γὰρ ὀτεχνῶς τὸ λοιπὸν σῶ-
 μα τῆς ἱστορίας, διήγησις μακρὰ ἐστίν· ὥς τε ταῖς
 τῆς διηγήσεως ἀρεταῖς κατακεκοσμήσθω, λείως
 τε καὶ ὁμαλῶς προῖᾷσα, καὶ αὐτῇ ὁμοίως, ὥς τε
 μὴ προὔχειν, μήτε κοιλαίνεσθαι. ἔπειτα τὸ
 σαφές ἐπανθείτω τῇ λέξει, ὡς ἔφην, μεμη-
 χανημένον καὶ τῇ συμπεριπλοκῇ τῶν πραγμά-
 των. ἀπόλυτα γὰρ καὶ ἐντελῇ πάντα ποιήσει,
 καὶ τὸ πρῶτον ἐξεργασάμενος, ἐπάξει τὸ δεύ-
 τερον ἐχόμενον αὐτῇ, καὶ ἀλύσεως τρόπῳ συν-
 ηρμοσμένον, ὡς μὴ διακεκόφθαι, μηδὲ διηγῆ-
 σαις πολλὰς εἶναι, ἀλλήλαις παρακειμένας, ἀλλ'
 αἰεὶ τὸ πρῶτον τῷ δευτέρῳ, μὴ γειτνιαῖν μό-
 νον,

cinnus porro et sequax sit transitus ad narrationem.
 Nam omne prorsus reliquum corpus historiae
 narratio longa est. Itaque virtutibus narrationis
 ornata sit, mollique et aequabili vestigio procedat,
 et vndique sibi similis similiter, ut neque emi-
 neat quidquam, neque recedat. Deinde perspi-
 cuitas efflorescat in dictione, quae perficiatur et-
 iam, ut dixi, rerum inter se complexu. Nempe
 absoluta omnia et consummata faciet, et primo
 perfecto secundum illi cohaerens inducet, et ca-
 tenae instar coagmentatum, ut nusquam inter-
 cidatur, neque multae sint narrationes altera al-
 teri adiectae, sed semper prius posteriori non vi-
 cinum

νον, ἀλλὰ καὶ κοινοῦν, καὶ ἀνακεκρᾶσθαι κα-
τὰ τὰ ἄκρα.

Τάχος 20) ἐπὶ πᾶσι χρήσιμον, καὶ μάλιστα
εἰ μὴ ἀπορία τῶν λεκτέων εἴη· καὶ τῷτο πορί-
ζεσθαι χρὴ μὴ τοσῶτον ἀπὸ τῶν ὀνομάτων ἢ
ῥημάτων, ὅσον ἀπὸ τῶν πραγμάτων. λέγω
δὲ, εἰ παραθέοις μὲν τὰ μικρὰ καὶ ἥττον ἀναγ-
καῖα, λέγοις δ' ἱκανῶς τὰ μεγάλα· μᾶλλον δὲ
καὶ παραλείπτεον πολλά. ἔδὲ γὰρ ἦν ἐσιᾶς τὴς
Φίλης, καὶ πάντα ἢ παρεσκευασμένα, διὰ τῷ-

το

cinum modo fit, sed continuum, et extremis suis
permistum.

56. Celeritas utilis in omnibus, et maxime si
non sit dicendorum penuria: eaque paranda non
tantum a nominibus aut verbis, quantum ab ipsis
rebus: hoc autem dico, si percurras parva et mi-
nus necessaria, satis autem dicas de magnis.
Quin multa etiam omittenda. Neque enim si-
quando conuiuio accipis amicos, paratis omnibus,
propter-

20. Τάχος] Micyllus breuitas. Cl. Gesn. cele-
ritas, propius ad Graecum, quamquam τὸ
τάχος vtrumque complectitur; intelligitur
enim illa festinatio, qua res minoris mo-
menti obiter tangentes, et verbositatem vi-
tantes ad ipsa facta historica properamus,
quod ipse exponit c. 57. Reitz.

Luc. Op. T. III.

Dd

το ἐν μέσοις τοῖς πέμμασι, καὶ τοῖς ὀρνέοις, καὶ λοπάσι τοσαύταις, καὶ συσὶν ἀγρίοις, καὶ λαγωοῖς, καὶ ὑπογαστρίοις, καὶ σαπέρδην ἐνθήσεις, καὶ ἔτνος, εἴ τι καλκεῖνο παρσκευάσῃ· ἀμελήσεις δὲ τῶν εὐτελεσέρων.

Μάλιστα δὲ σωφρονητέον ἐν ταῖς τῶν ὀρῶν, ἢ τειχῶν, ἢ ποταμῶν ἐρμηνείαις, ὥς μὴ δυναμιν λόγων ἀπειροκάλως παρεπιδείκνυσθαι δοκοίης, καὶ τὸ σαυτῷ δρᾶν, παρὲς τὴν ἰσορίαν, ἀλλ' ὀλίγον προσαψάμενος, τῷ χρησίμῳ καὶ σαφοῦς ἕνεκα, μεταβῆσῃ, ἐκφυγὼν τὸν ἰξὸν τὸν ἐν τῷ πράγματι, καὶ τὴν τοιαύτην ἀπασαὶν λιχνείαν, οἷον ὀρεᾶς τι καὶ Ὅμηρος ὡς μεγαλόφρων ποιεῖ. καίτοι ποιητὴς ὢν, παρ-
θεῖ

propterea inter media bellaria, et auiculas, et tot patinas, et apros, et lepores, et sumina, saperdam quoque appones, et fabam, si qua etiam parata sit: verum viliora negliges.

57. Maxime vero sobrie versandum est in montium, aut moenium, aut fluminum descriptionibus, ne imperite ac peruerse vim dicendi ostentare videaris, et omissa historia, tuum negotium agere: sed ubi leuiter utilitatis perspicuitatisque causa attigeris, transito, viscumque *veluti* illius rei, illasque omnes delicias effugito. Quale quiddam ipse, vides, ut magnanimus Homerus faciat. Quantumuis poëta sit, transcurrit Tan-
taliūm,

Θεῖ τὸν Τάνταλον, καὶ τὸν Ἰξίονα, καὶ Τιτυὸν,
καὶ τὰς ἄλλας. εἰ δὲ Παρθένιος, ἢ Εὐφορίων,
ἢ Καλλίμαχος ἔλεγε, πόσοις ἂν οἷσι ἔπεσι τὸ
ὔδωρ ἄχρη πρὸς τὸ χεῖλος τῷ Ταντάλῳ ἤγα-
γεν; εἴτα πόσοις ἂν Ἰξίονα ἐκύλισε; μᾶλλον δὲ
ὁ Θουκυδίδης αὐτὸς, ὀλίγα τῶν τοιούτων εἶδει τῷ
λόγῳ χρησάμενος, σκέψασθαι, ὅπως εὐθὺς ἀφίστα-
ται, ἢ μηχανήματα ἐρμηνεύσας, ἢ πολιορκίας
χρῆμα δηλώσας ἀναγκαῖον καὶ χρειῶδες ὄν, ἢ
ἐτι πόλεων σχῆμα 21), ἢ Συρακουσίων λιμένα.
ὅταν

talum, et Ixionem, et Tityum, et reliquos. Si
vero Parthenius, aut Euphorion, aut Callimachus
dixisset, quot, putas, versibus aquam ad labra
vsque Tantali perduxisset? deinde quot *aliis* cir-
cumegisset Ixionem? Potius vero Thucydides
ipse, parce hac orationis forma usus, vide, quam
celeriter desistat, ubi vel machinationem aliquam
declaravit, aut obsidionis formam explicavit, ne-
cessariam licet et utilem, aut Epipolarum formam,
aut Syracusiorum portum. Cum enim pestilen-
D d 2 tiam.

21. Σχῆμα† Non offendit me repetitio no-
minis σχῆμα, sed illud, quod libros omnes
obsedit, ἐτι πόλεων σχῆμα, inconcinnum
profecto, ubi id, quod coniunctum est,
nempe Συρακουσίων λιμένα, indicat, trans-
ire iam ad ipsa singularia exempla auctorem.
Breuiter Ἐπιπολῶν σχῆμα legendum esse,
ac

ὅταν μὲν γὰρ τὸν λοιμὸν διηγῇται, καὶ μακρὸς εἶναι δοκῇ, σὺ τὰ πράγματα ἐνόησον· ἐστὶ γὰρ ἔτι τὸ τάχος, καὶ ὡς Φεύγοντος ὁμῶς ἐπιλαμβάνεται αὐτοῦ τὰ γεγενημένα, πολλὰ ὄντα.

Ἦν δέ ποτε καὶ λόγος ἐρᾶντά τινα δεῖσθαι εἰσάγειν, μέλισσα μὲν εἰκότα τῷ προσώπῳ, καὶ τῷ πράγματι, οἷα. ἤα λεγέσθω· ἔπειτα, ὡς ἐκφύεσθαι καὶ ταῦτα· πλὴν ἐφείταί σοι τό-

τε

tiam describit, et longus esse videtur, at tu res ipsas cogita. sic enim celeritatem intelliges, et ut fugientem *velut* tamen facta, multa quidem illa retineant ac reprehendant.

58. Siquando vero etiam verba facientem aliquem inducere oportebit; maxime quidem personae conuenientia, et propria negotio dicantur, deinde quam dilucidissime haec quoque. Quin-
tum

ac sine dubitatione inter Luciani verba recipiendum, pauci ita vel duri erunt ad haec studia, vel tam morosi, quin nobis assentiantur. Describit Ἐπιπολαῶν σχῆμα Τηκυδ. VI, 96. tanquam χωρὶς ἀποκρήμνυτε καὶ ὑπὲρ τῆς πύλεως εὐθύς κειμέναι κ. τ. λ. Nomen Epipolarum seruari tanto magis hic et supra debuit, cum etiam *Linus* hanc Syracusarum partem patrio more appellarit 25, 24, 4. *Gesner.*

τε καὶ ῥητορεύσαι, καὶ ἐπιδείξαι τὴν τῶν λόγων δεινότητα.

Ἐπαινοὶ μὲν γὰρ, ἢ ψόγοι, πάνυ πεφεισμένοι, καὶ περισκευμένοι, καὶ ἀσυκοφάντητοι, καὶ μετὰ ἀποδείξεων, καὶ ταχεῖς, καὶ μὴ ἄκαιροι, ἐπεὶ ἔξω τῆς δικαστηρίας 22) ἐκεῖνοί εἰσι. καὶ τὴν αὐτὴν Θεοπόμπῃ αἰτίαν ἔξεις, Φίλαπεχθιμόνως κατηγοροῦντι τῶν πλείστων, καὶ διατριβὴν ποιούμενῳ τὸ πρῶγμα, ὡς κατηγορεῖν μᾶλλον, ἢ ἰσορεῖν, τὰ πεπραγμένα.

Καὶ

tum etiam permiffum tibi est rhetoricari, et vim dicendi ostendere.

59. Laudes quidem, aut vituperationes, omnino moderatae, et circumspectae, et a calumnia remotae sunt, et cum demonstratione coniunctae, et celeres (*breues*), nec intempestivae. Alioquin extra tribunal sunt, idemque quod Theopompus crimen sustinebis, qui inimicitiarum quodam studio plerosque accuset, in eoque negotio diu moretur, ut accuset potius, quam quae facta sunt enarret.

D d 3

60. Si

22. Ἐξω τῆς δικ.] Sic intelligo: non habebitur illarum ab auditore vel lectore ratio, ut qui eas vel plane omiffurus, vel indignas iudicaturus sit, quibus assentiatur: quemadmodum nempe accusationis extra tribunal prolatae nulla habetur a iudice bono ratio. *Gesner.*

Καὶ μὴν καὶ μῦθος εἴ τις παρεμπέσοι, λε-
κτέος μὲν, ἔ μὴν πικρύτεος πάντως, ἀλλ' ἐν
μέσῳ θυστέος τοῖς ὅπως ἂν ἐθελῶσιν, εἰκάσκει
περὶ αὐτῶ. σὺ δ' ἀκίνδυνος, καὶ πρὸς ἑδέτερον
ἐπιρρέπεςτος.

Τὰ δ' ἔλον, ἐκείνου μαι μέμνησο, (πολλάκις
τὸ αὐτὸ ἐρῶ) καὶ μὴ πρὸς τὸ παρὲν μόνον ὀρῶν
γράφῃ, ὡς οἱ νῦν ἐπαινέσωνταί σε, καὶ τιμή-
σωσιν, ἀλλὰ τῷ σύμπαντος αἰῶνος ἐσοχασμέ-
νος, πρὸς τοὺς ἔπειτα μᾶλλον σύγγραφε, καὶ
παρ' ἐκείνων ἀπαίτει τὸν μισθὸν τῆς γραφῆς,
ὡς λέγεται καὶ περὶ σοῦ· ἐκεῖνος μέντοι ἐλευ-
θερος ἀνὴρ ἦν, καὶ παρρησίας μετὰ, οὐδὲν ἑδὲ
κολα-

60. Si etiam fabula ex transverso incidat, di-
cenda quidem, non tamen omnino asseueranda,
sed relinquenda in medio, vt prout quisque vo-
luerit, de ea existimet: tu vero tutus, ac in neu-
tram partem propensus.

61. In vniuersum autem, illud mihi memen-
to, (saepius idem dicam) et non ad praesens
modo spectans scribito, vt qui nunc sunt homi-
nes te laudent, et in honore habeant, sed ad
omnis aevi memoriam quasi collineans, his po-
tius scribe, qui post erunt, et ab illis scriptionis
mercedem reposesce, vt de te etiam dicatur: *Ille
tamen liber fuit, et dicendi fiducia plenus. Nihil
negno*

κολακευτικόν, οὐδὲ δουλοπρεπές, ἀλλ' ἀλήθεια
ἐπὶ πᾶσι. τοῦτ' εἰ σωφρονοῖ τις, ὑπὲρ πά-
σας τὰς νῦν ἐλπίδας θείτο ἄν, οὕτως ἐλιγο-
χρονίους ἔσας.

Ὅραξ τὸν Κνίδιον κεινὸν ἀρχιτέκτονα, οἷον
ἐποίησεν; οἰκοδομήσας γὰρ τὸν ἐπὶ τῇ Φάρῳ
πύργον, μέγιστον καὶ κάλλιστον ἔργων ἀπάντων,
ὥς πυρσεύοιτο ἀπ' αὐτῆς τοῖς ναυτιλλομένοις,
ἐπὶ πολὺ τῆς θαλάττης, καὶ μὴ καταφέροιν-
το εἰς τὴν Παραιτονίαν, παγχάλεπον, ὡς Φα-
φιν, οὔσαν, καὶ ἄφυκτον, εἴ τις ἐμπέσοι εἰς
τὰ ἔρματα. οἰκοδομήσας οὖν τὸ ἔργον, ἔνδο-
θεν μὲν κατὰ τῶν λίθων τὸ αὐτοῦ ὄνομα ἐπέ-
γραψεν,

*neque adulatorium, neque servile, sed veritas in
omnibus.* Hoc, si quis sapiat, super omnes hu-
ius vitae spes, quae parvi adeo temporis sunt,
posuerit.

62. Videsne tu Cnidium illum architectum,
quale quid fecerit? Cum enim aedificasset illam
in Pharo turrim, maximum omnium operum
pulcherrimumque, ut inde signum igne accenso
tolleretur navigantibus longe in mari, ne in
Paraetoniā deferrentur, difficillimam, ut aiunt,
et vnde effugere non posset, si quis incidisset in
scopulosa illa loca. Opere igitur exaedificato,
intus quidem in ipsis saxis suum nomen inscripsit.

γραψεν, ἐπιχρίσας δὲ τίτάνῳ, καὶ ἐπικαλύψας;
ἐπέγραψε τὸν νοματῆ τὸτε βασιλεύοντος, εἰδὼς;
ὅπερ καὶ ἐγένετο, πάνυ ὀλίγῳ χρόνῳ συνεκπε-
σούμενα μὲν τῷ χρίσματι τὰ γράμματα, ἐκ-
φανησόμενον δὲ, ΣΩΣΤΡΑΤΟΣ ΔΕΞΙ-
ΦΑΝΟΥΣ Κνίδιος, θεοῖς σωτῆρσιν ὑπὲρ τῶν
πλωϊζομένων. οὕτως οὐδ' ἐκεῖνος ἐς τὸν τότε
καιρὸν, οὐδὲ τὸν αὐτοῦ βίον τὸν ὀλίγον ἐώρα·
ἀλλ' εἰς τὸν νῦν, καὶ τὸν αἰεὶ, ἄχρις ἂν ἐσῆκη ὁ
πύργος, καὶ μένη αὐτῇ ἡ τέχνη.

Χρὴ τοίνυν καὶ τὴν ἱστορίαν οὕτω γράφεσθαι
σὺν τῷ ἀληθεῖ μᾶλλον πρὸς τὴν μέλλουσαν ἐλ-
πίδα,

Inducta verò calce cum texisset, *ipsi tectorio* in-
scripsit nomen Regis, qui tum erat; qui sciret,
quod etiam contigit, paruo admodum interiecto
tempore futurum, vt cum tectorio exciderent
literae, in conspectum vero prodiret *Sostratus*
Dexiphanis Cnidius; *Diis seruatoribus pro bis, qui*
fluctu iactantur. Ita neque ille ad tempus quod
tum erat, neque ad suam vitam, breuem illam
oppido, respexit; sed in hoc quod nunc est quod-
que futurum omni aeuo, quam diu turris stete-
rit, ipsiusque manserit artificium.

63. Oportet igitur historiam quoque eo modo
scribi cum veri studio potius ad spem futuram,
quam

πίδα, ἥπερ αὖν κολακεία πρὸς τὸ ἡδὺ τοῖς νῦν
ἐπαινουμένοις. ἔτος σοι κανὼν καὶ σαθρὴ ἰσο-
ρίας δικαίας. καὶ εἰ μὲν σαθρήσονται τινες
αὐτῇ, εὖ αὖν ἔχοι, καὶ εἰς δέον ἡμῖν γέγραπται.
εἰ δὲ μὴ, κακῦλισαι ὁ πίδαξ ἐν Κρανείῳ.

quam cum adulatione, ad suavitatem ex prae-
senti laude capiendam. Illa tibi regula et per-
pendiculum verae historiae, quo si qui dirigi se
patiantur, bene habuerit, et recte nobis pro-
cesserit scriptio: sin minus, at dolium volutum
est in Craneo.

De iis qui mercede conducti in diuitum familiis viuunt 1

Apologia pro iis qui mercede conducti seruiunt 80

Pro eo quod inter salutandum verbo lapsus fuerat 105

Hermotimus, siue de Sectis 125

Herodotus, vel Aëtio 276

Zeuxis, vel Antiochus 287

Harmonides 305

Scytha, seu Hospes 315

Quomodo historia scribenda sit 335

L I P S I A E
EX OFFICINA SOMMERIA.